Biblioteca Polirom

Sarah Waters

Veghea

POLIROM

Colecţia BIBLIOTECA POLIROM este coordonată
de Bogdan-Alexandru Stănescu.

Sarah Waters, *The Night Watch*

Copyright © Sarah Waters 2006
All rights reserved.
© 2007 by Editura POLIROM, pentru prezenta traducere

www.polirom.ro

Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. Box 266, 700506
Bucureşti, B-dul I.C. Brătianu nr. 6, et. 7, ap. 33, O.P. 37;
P.O. Box 1-728, 030174

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României:

WATERS, SARAH

Veghea / Sarah Waters; trad. de Magda Teodorescu. – Iaşi:
Polirom, 2007

ISBN 978-973-46-0784-6

I. Teodorescu, Magda (trad.)

821.111-31-135.1

Printed in ROMANIA

Sarah Waters

Veghea

Traducere din limba engleză
de Magda Teodorescu

POLIROM
2007

Sarah Waters s-a născut în 1966, în Neyland, Pembrokeshire. A studiat literatura engleză la universităţile din Canterbury şi Lancaster, apoi a obţinut un doctorat în literatură istorică gay la University of London. În timp ce lucra la teza de doctorat, a făcut o pasiune pentru viaţa londoneză din secolul XIX şi a început să scrie un roman, *Tipping the Velvet*, despre un cuplu feminin care încearcă să dea lovitura pe scenele de music-hall ale epocii victoriene. Cartea, publicată în 1998, s-a bucurat de aprecierea criticii şi a publicului, fiind distinsă cu Betty Trask Award în 1999 şi nominalizată la *Mail on Sunday*/John Llewelyn Rhys Prize. Tot în 1999 îi apare al doilea roman, *Affinity*, pentru care i s-a decernat Somerset Maugham Prize şi *The Sunday Times* Young Writer of the Year Award (2000). *Fingersmith* (2002; în pregătire la Editura Polirom), cea de-a treia carte a ei, a fost nominalizată la Orange Prize şi Man Booker Prize şi a fost declarată cartea anului în Marea Britanie. Atît *Tipping the Velvet*, cît şi *Fingersmith* au fost ecranizate datorită succesului lor, devenind miniseriale difuzate la BBC în 2002, respectiv 2005. În 2003, Sarah Waters a apărut pe lista celor mai buni tineri romancieri britanici publicată de revista *Granta* şi a fost desemnată scriitoarea anului la British Book Awards.

Veghea (2006) este povestea a patru londonezi cu un trecut comun. Kay, o femeie cu înfăţişare androgină, care în timpul celui de-al Doilea Război Mondial a fost şofer de ambulanţă şi a trăit o viaţă aventuroasă, acum poartă haine masculine şi rătăceşte pe străzi, căutînd parcă ceva; Helen, o femeie inteligentă şi foarte iubită, ascunde în adîncul sufletului o taină dureroasă; Viv, o tînără elegantă, îi rămîne credincioasă pînă în pînzele albe iubitului ei plecat pe front; Duncan, aparent un inocent, s-a confruntat şi el cu propriii demoni în timpul războiului. Cartea avansează în ordine cronologică inversă, spre începutul anilor '40, descriind peisaje apocaliptice, devastate de război, raiduri aeriene, străzi camuflate, aventuri sexuale şi relaţii interzise. Romanul a fost nominalizat la mai multe premii literare: Booker Prize şi Orange Prize 2006, precum şi James Tait Black Memorial Prize şi Cartea Anului în Marea Britanie.

Lui Lucy Vaughan

1947

1

Deci, îşi zise Kay, *asta s-a ales de tine; ai ajuns o persoană pentru care ceasurile şi orologiile s-au oprit şi ştie ora după ce gen anume de invalizi ajung la uşa proprietarului.*

Stătea în faţa ferestrei deschise, îmbrăcată într-o cămaşă fără guler şi-ntr-o pereche de izmene cenuşii, fumînd şi uitîndu-se la pacienţii domnului Leonard, care veneau şi plecau. Erau punctuali – atît de punctuali, că putea spune ce oră este după ei; femeia cu spatele strîmb, lunea la zece; soldatul rănit, joia la unsprezece. În zilele de marţi venea un bătrîn ajutat de-un băiat cu o faţă lunatică: lui Kay îi plăcea să-i urmărească mereu cum se descurcă. O interesa să-i vadă cum îşi croiesc încet drum pe stradă – bărbatul, îngrijit, într-un costum de culoare închisă, ca un antreprenor de pompe funebre, băiatul, răbdător, serios, frumos – ca alegoria tinereţii şi bătrîneţii, se gîndea Kay, pictată de Stanley Spencer sau alt pictor modern şi preţios ca el. După ei, sosea o femeie cu fiul ei, un băieţel vag şchiop, cu ochelari. Apoi urma o bătrînă indiancă, suferind de reumatism. Băieţelul şchiop rîcîia uneori cu gheata mai mare muşchiul şi mizeria dintre dalele sparte ale aleii care ducea spre intrare, în timp ce maică-sa vorbea cu domnul Leonard în hol. O dată, nu demult, s-a uitat în sus şi a văzut-o pe Kay urmărindu-l, apoi l-a auzit făcînd gălăgie pe scări, insistînd să meargă singur la toaletă.

— Ce-s ăia pe uşă, îngeri? o auzise pe maică-sa întrebîndu-l. Doamne sfinte, îs doar tablouri! Se poate, un băiat mare ca tine!?

Kay bănuia că nu-l speriau îngerii edwardieni, bolnăvicioşi ai domnului Leonard, ci gîndul c-o s-o-ntîlnească pe ea. Probabil presupunea că ea bîntuie mansarda ca o fantomă sau o nebună.

Într-un fel, nu greşea. Pentru că uneori se plimba agitată, aşa cum se zice despre nebuni. Alteori stătea ore în şir nemişcată, mai nemişcată ca o umbră, urmărind cum umbrele se tîrăsc pe carpetă. Apoi i se părea că s-ar putea să fie într-adevăr o fantomă, că ar putea deveni parte a texturii ofilite a casei, dizolvîndu-se în întunericul care se strîngea asemeni prafului prin ungherele şubrede.

La două străzi depărtare, trecu un tren care se îndrepta spre nodul feroviar din Clapham; îi simţi tremurul şi zgîlţîitul prin braţele sprijinite de pervaz. Becul lămpii din spatele ei prinse viaţă, clipi o secundă ca un ochi iritat, apoi se stinse. Bulgărele de jar din şemineul mic şi rudimentar – cîndva aceasta fusese camera unui servitor – se sfărîmă, risipindu-se în mici frînturi fragile. Kay trase ultimul fum din ţigară, apoi strivi capătul aprins între degetul mare şi arătător.

Stătuse în faţa ferestrei mai bine de o oră. Era marţi – văzuse cînd sosise bărbatul cîrn cu un braţ schilod, şi acum aştepta, cu un aer oarecum nehotărît, cuplul Stanley Spencer. În cele din urmă, se hotărî să renunţe. Se decise să iasă. Era o zi minunată, la urma urmei, o zi de la mijlocul unui septembrie cald, al treilea de la terminarea războiului. Intră în camera alăturată, pe care o folosea ca dormitor, şi începu să se schimbe.

Camera era întunecată. O parte din geam dispăruse, iar domnul Leonard o înlocuise cu o bucată de linoleum. Patul era înalt, cu o cuvertură brodată cu fir de bumbac, care se rodea încet; era acel gen de pat care îţi răscolea gîndurile, deloc plăcut, făcîndu-te să te gîndeşti la oamenii care, de-a lungul anilor, au dormit în el, au făcut dragoste în el, au murit în el, s-au zvîrcolit în el cuprinşi de febră. Degaja un miros uşor acru, asemeni picioarelor încălţate în ciorapi vechi. Dar Kay se obişnuise cu el şi nu-l băga de seamă.

Pentru ea, camera nu era decît un loc în care dormea sau stătea lungită fără să închidă ochii. Pereții erau goi, fără personalitate, așa cum îi găsise. Nu atîrnase niciodată vreun tablou, nu adusese cărți – nu avea nici cărți, nici tablouri; nu prea avea mare lucru. Într-unul din colțuri fixase o sîrmă; acolo, pe cîteva umerașe, își ținea hainele.

Cel puțin, hainele-i erau îngrijite. Își făcu loc printre ele și găsi o pereche de șosete bine cîrpite și niște pantaloni impecabil croiți. Se schimbă într-o cămașă mai curată, cu un guler alb și moale, pe care-l lăsă deschis la gît, așa cum fac de obicei femeile.

Dar pantofii erau bărbătești; îi luă un minut să-i lustruiască. Își puse butonii de argint în butonierele manșetelor, apoi își pieptănă părul scurt, castaniu, cu peria, netezindu-l cu puțină briantină. Cînd o vedeau mergînd pe stradă, oamenii care nu se uitau atent la ea o luau drept un tînăr chipeș. Bătrînele îi spuneau de obicei „tinere“ sau „fiule“. Dar dacă te uitai bine la ea, îi vedeai imediat semnele vîrstei, firele albe și faptul că anul următor o să împlinească treizeci și șapte de ani.

Cînd coborî, păși cît putu de atent să nu-l deranjeze pe domnul Leonard, dar era dificil să mergi fără să fii auzit, din cauza scîndurilor scării, care scîrțîiau și trosneau. Se duse la spălător, apoi stătu cîteva minute în baie, spălîndu-se pe față și pe dinți. Fața îi era verzuie din cauza luminii filtrate prin iedera care înăbușea fereastra. Apa bufnea și bolborosea prin țevi. Lîngă boiler era o cheie, pentru că acesta se oprea uneori de tot – și atunci trebuia să lovești țevile puțin și să-l faci să se reaprindă.

Lîngă baie era camera de tratament a domnului Leonard, iar Kay auzea, în afară de sunetul periei de dinți din propria gură și plescăitul apei din chiuvetă, glasul lui monoton și pătimaș în timp ce lucra cu bărbatul cîrn, cu braț schilod. Cînd deschise ușa băii și trecu încet pe lîngă ușa lui, vocea lui monotonă se auzi mai tare, de parcă era zvîcnetul unui motor de mașină.

— Eric, auzi ea, trebuie să faci *hm-hm*. Cum poate fi *zum-zum*, cînd *hm-zum* e cu totul altceva?

Merse precaut, furișîndu-se pe scări, deschise ușa din față, nezăvorîtă, și rămase o clipă pe scară, ezitînd. Albeața

cerului o făcu să clipească. Brusc, ziua i se păru flască: mai curînd secătuită, vlăguită decît frumoasă. Simțea deja praful așezîndu-i-se pe buze, gene și la colțurile ochilor... Dar nu dorea să se întoarcă. Trebuia să-și poarte cu fală, cum s-ar zice, părul bine pieptănat, pantofii lustruiți și butonii. Coborî treptele și merse mai departe. Pășea ca un om care știa exact încotro se îndrepta și ce făcea, deși, în realitate, nu avea nimic de făcut, nu se ducea în vizită la nimeni și nici nu urma să se vadă cu nimeni. Ziua îi era goală, la fel ca toate celelalte. Ar fi putut chiar să inventeze pămîntul pe care-l străbătea pas cu pas, cu atîta trudă.

Se îndreptă spre vest, pe străzile bine măturate și pustii, spre Wandsworth.

— Nici urmă de colonelul Barker azi, unchiule Horace, zise Duncan ridicîndu-și privirea spre ferestrele mansardei în timp ce se apropia de casă împreună cu domnul Mundy.

Regreta întru cîtva. Îi făcea plăcere s-o vadă pe chiriașa domnului Leonard. Îi admira tunsoarea îndrăzneață, hainele bărbătești, profilul ascuțit și distins. Era convins că fusese pilot, sergent în forțele antiaeriene sau ceva de genul ăsta, una dintre acele femei, cu alte cuvinte, care lansaseră atacuri destoinice în timpul războiului și apoi fuseseră lăsate la vatră. „Colonelul Barker“ era porecla pe care i-o dăduse domnul Mundy. Și lui îi plăcea s-o vadă stînd acolo. Cînd auzi cuvintele lui Duncan, își ridică privirea și dădu din cap, dar apoi și-o coborî și continuă să meargă, lipsindu-i suflul necesar ca să mai scoată o vorbă.

El și Duncan bătuseră tot drumul din White City pînă în Lavender Hill. Au trebuit s-o ia încet, să se urce în autobuze, să se oprească pentru a se odihni; le lua aproape toată ziua să ajungă aici și să se întoarcă apoi acasă. Marțea era ziua liberă a lui Duncan, și recupera orele sîmbăta. Cei de la fabrica unde lucra se purtau bine în această privință. „Băiatul ăsta este devotat unchiului său“, îi auzise el de multe ori. Nu știau ce fel de tratament îi făcea domnul Leonard; credeau probabil că merge la un spital. Duncan i-a lăsat să creadă tot ce pofteau.

Îl însoți pe domnul Mundy în umbra casei strîmbe, care îți dădea un acut sentiment de nelinişte, se gîndea el, cînd apărea amenințătoare ca acum. Pentru că era ultima clădire care supraviețuise din ceea ce fusese cîndva, înainte de război, o casă înșiruită; încă se mai vedeau pe ambele părți cicatricele din pereții care o despărțeau de celelalte case, zigzagul scărilor, fantomatice acum, și protuberanțele șemineurilor dispărute. Duncan nu-și putea imagina ce anume o ținea în picioare. În timp ce intră împreună cu domnul Mundy în hol, nu fu în stare să alunge sentimentul că într-o zi va închide ușa o idee mai tare și toată șandramaua se va prăbuși în jurul lor.

Închise ușa cu precauție, deci, după care casa i se păru destul de obișnuită. Holul era întunecat și liniștit; în jur erau aliniate scaune cu spătare tari, un cuier fără nici o haină în el și două sau trei plante gălbejite; podeaua avea un mozaic alb-negru din plăci de gresie, dintre care unele dispăruseră, lăsînd la vedere cimentul. Abajurul din porțelan avea o nuanță frumoasă de roz – și era probabil destinat unei lămpi cu gaz –, dar acum era montat într-un fasung de bachelită, prins cu liță maronie, roasă.

Duncan observa de obicei asemenea defecte și trăsături deosebite – era una dintre plăcerile vieții lui. Cu cît ajungeau mai devreme în casa aceea, cu atît se bucura, pentru că așa avea timp să-l ajute pe domnul Mundy să ajungă la un scaun și să se plimbe liniștit prin hol, trecîndu-și privirea peste tot și toate. Admira balustradele frumos răsucite și vergelele de la treptele scărilor, cu capetele din alamă, care-și pierduseră lustrul. Îi plăcea mînerul din fildeș decolorat al uneia din ușile dulapului și vopseaua plintei care dădea impresia de lemn. Dar în fundul culoarului care ducea la subsol era o masă din bambus pe care se aflau diverse obiecte ornamentale de prost-gust. Printre cîinii și pisicile din ghips, prespapieruri și vaze din majolică, se afla și obiectul lui preferat: un bol vechi, strălucitor, extrem de frumos, cu un model cu șerpi și fructe. În el, domnul Leonard ținea nuci prăfuite, iar deasupra era un spărgător metalic de nuci. Duncan nu se apropia niciodată de bol fără să simtă pînă în măduva oaselor, parcă, micul șoc inevitabil

care s-ar produce dacă o persoană neglijentă ar ridica spărgătorul de nuci și l-ar scăpa din mînă deasupra porțelanului.

Dar nucile se aflau și azi în bol, cu stratul lor de praf lînos, neclintit, iar Duncan avu timp să se uite îndeaproape la cîteva tablouri agățate strîmb pe perete – căci toate stăteau strîmb în casa asta. Erau destul de triviale, cu rame Oxford, de duzină. Dar asta îi dădea și o senzație de plăcere – de natură diferită –, plăcerea pe care o extrăgea din contemplarea unui lucru în timp ce se gîndea: *Nu ești al meu și nu trebuie să te rîvnesc!*

Cînd se auzi o mișcare în camera de la etaj, se întoarse sprinten lîngă domnul Mundy. Se deschisese o ușă pe culoar și se auzeau voci: era domnul Leonard care-l conducea pe tînărul programat înaintea lor. Lui Duncan îi făcea la fel de multă plăcere să-l vadă pe acest bărbat, pe cît se bucura să-l zărească pe colonelul Barker și să admire bolul strălucitor, pentru că omul era vesel. Ar fi putut să fie foarte bine marinar.

— În regulă, camarazi? spuse el azi, făcîndu-i ușor cu ochiul lui Duncan.

Întrebă cum e vremea și se interesă de artrita domnului Mundy – în tot acest interval, scoase o țigară din pachet, o puse în gură și aprinse un chibrit; își mișca ușor și firesc unul din brațe; celălalt, nedezvoltat, îi atîrna într-o parte.

De ce venea, se întreba mereu Duncan, cînd se putea descurca foarte bine cum era? Își zise că, probabil, tînărul dorea o iubită, căci, evident, o fată putea avea obiecții față de brațul lui.

Tînărul își îndesă cutia cu chibrituri în buzunar și-și văzu de drum. Domnul Leonard îi conduse pe Duncan și pe domnul Mundy la etaj, mergînd, desigur, încet, potrivindu-și pasul după domnul Mundy.

— Dați la o parte pacostea asta, spuse domnul Mundy jenat. La ce mai sînt de folos? Puneți-mă la grămada cu resturi.

— Haida de! zise domnul Leonard.

Împreună cu Duncan îl ajută pe domnul Mundy să ajungă în camera de tratament. Apoi îl sprijiniră în timp ce se așeza într-un alt scaun cu spătar tare, îi scoaseră sacoul și se

asigurară că stă confortabil. Domnul Leonard scoase un caiet negru și se uită o clipă în el, apoi se așeză pe un scaun tare, cu fața la domnul Mundy. Duncan se duse la fereastră și se așeză pe o cutie joasă, capitonată, cu haina domnului Mundy în poală. Fereastra avea o perdea de plasă cu un miros amărui, care atîrna îndoind sîrma. Pereții erau acoperiți de un tapet ciocolatiu bogat ornamentat.

Domnul Leonard își frecă mîinile.

— Așa deci, zise el. Cum ne mai simțim de la ultima ședință?

Domnul Mundy plecă fruntea.

— Nu prea strălucit, răspunse el.

— Încă persistă ideea de durere?

— Se pare că nu mă pot descotorosi de ea.

— Dar n-ați recurs la remedii false, sper?

Domnul Mundy își mișcă încă o dată capul stînjenit.

— Ei bine, recunoscu el după o secundă, puțină aspirină.

Domnul Leonard își retrase bărbia și-l privi pe domnul Mundy ca și cum ar fi vrut să zică: *Vai, vai!*

— Știți foarte bine, nu-i așa, zise el, cum este o persoană care folosește în același timp remedii false și tratamentul spiritual? E ca un măgar tras de doi stăpîni – nu ajunge nicăieri. Știați asta, nu-i așa?

— Dar era o durere groaznică... spuse domnul Mundy.

— Durere! exclamă domnul Leonard, pe un ton pe jumătate amuzat, pe jumătate disprețuitor. Zgîlțîi scaunul. Pe scaunul ăsta îl doare că-mi suportă greutatea? De ce nu, de vreme ce lemnul din care este făcut are aceeași materialitate ca osul și mușchiul din piciorul dumneavoastră, despre care spuneți că doare, pentru că *vă suportă* greutatea? Asta pentru că nimeni nu crede că pe scaun îl *poate* durea. Dacă dumneavoastră veți refuza să credeți că vă doare piciorul, atunci veți fi la fel de nepăsător față de el cum sînteți față de lemn. Știți asta?

— Da, zise domnul Mundy supus.

— Da, repetă domnul Leonard. Acum să-i dăm drumul.

Duncan stătea nemișcat. Trebuia să stai nemișcat și tăcut în timpul ședinței, dar, mai cu seamă acum, cînd domnul Leonard își aduna gîndurile și puterile, concentrîndu-se

pentru a fi pregătit să ia asupra lui ideea falsă despre artrita domnului Mundy. Reușea să facă asta, înclinîndu-și puțin capul și privind cu maximă intensitate, dar nu la domnul Mundy, ci la un tablou pe care-l atîrnase deasupra șemineului, și care reprezenta o femeie cu ochi blînzi, îmbrăcată într-o rochie victoriană cu guler înalt, despre care Duncan aflase că este fondatoarea Științei Creștine, doamna Mary Baker Eddy. Pe rama neagră cineva scrisese, nu foarte îndemînatic, cu vopsea emailată – poate chiar domnul Leonard – o cugetare care suna astfel: *Să stai mereu de veghe la porțile gîndirii.*

Cuvintele astea îl făceau pe Duncan să rîdă întotdeauna, și nu pentru că le considera deosebit de comice, dar, pur și simplu, pentru că a rîde în acel moment ar fi fost oribil; atunci intra în panică la gîndul că va trebui să tacă atîta timp și că o să fie forțat să scoată un sunet, să facă o mișcare – să sară, să-nceapă să țipe, să facă o criză... Dar era prea tîrziu. Domnul Leonard își schimbase postura – se aplecase și-l fixa pe domnul Mundy cu privirea. Și cînd vorbi din nou, o făcu scoțînd un murmur încordat, pătruns de un simțămînt extraordinar de credință și necesitate imperioasă.

— Dragă Horace, zise el, trebuie să mă asculți. Tot ce crezi tu despre artrită nu este adevărat. Nu ești bolnav de artrită. Tu, de fapt, nu simți nici o durere. Nu ești supus acelor gînduri și opinii care se conduc după legea bolii și durerii și stării de materie... Dragă Horace, ascultă! Nu simți teamă. Nici o amintire nu te înspăimîntă. Nici o amintire nu te poate face să te gîndești că din nou se va abate vreo nenorocire asupra ta. N-ai de ce să te temi, dragă Horace. Iubirea te însoțește. Iubirea te umple și te înconjoară...

Și cuvintele curseră în continuare ca o o ploaie de lovituri delicate de la un iubit mai aspru. Era imposibil, se gîndi Duncan – uitînd acum de dorința lui de a rîde – să nu te abandonezi pasiunii pe care-o transmiteau; era imposibil să nu vrei să fii impresionat, mișcat, convins. Se gîndi la tînărul cu brațul schilod, și-l imagină pe locul în care stătea domnul Mundy acum, spunîndu-i-se „Iubirea te umple“ sau „Nu trebuie să-ți fie teamă“, și dorindu-și neîncetat ca brațul

să i se lungească și să i se umple de carne. Se putea întîmpla oare un asemenea lucru? Duncan își dorea, de dragul domnului Mundy și al tînărului, să se poată realiza. Își dorea acest lucru mai mult decît orice.

Se uită la domnul Mundy. Aproape imediat după începerea tratamentului închisese ochii, iar acum, cînd șoaptele continuau, începu să plîngă ușor. Lacrimile îi curgeau lent pe obraji, i se adunau pe gît și-i udau gulerul. Nu făcea nici o încercare să le oprească; stătea cu mîinile atîrnîndu-i în poală, cu degetele curate și butucănoase contractîndu-i-se din cînd în cînd, își reținea mereu răsuflarea și expira cu un oftat care-i zguduia tot trupul.

— Dragă Horace, insistă domnul Leonard, asupra ta nu are putere nici o altă minte. Resping orice putere a gîndurilor provocatoare de dezordine. Dezordinea nu există. Afirm puterea armoniei asupra ta și a fiecărui organ din tine: brațele, picioarele, urechile, ficatul, plămînii, inima, creierul, stomacul, șalele. Toate sînt perfecte. Horace, ascultă-mă...

Continuă așa patruzeci și cinci de minute, apoi se lăsă pe spate, destul de relaxat. Domnul Mundy își scoase în cele din urmă batista, își suflă nasul și-și șterse fața. Dar lacrimile i se uscaseră deja; se ridică fără ajutor și păru că merge puțin mai bine și are mintea mai destinsă. Duncan îi luă haina. Domnul Leonard se ridică și se dezmorți, apoi sorbi puțină apă dintr-un pahar. Cînd domnul Mundy îi dădu banii, îi luă ca și cum și-ar fi cerut mii de scuze.

— Bineînțeles, adăugă el, o să vă pomenesc în binecuvîntarea de seară. O să fiți gata? Să zicem, nouă și jumătate?

Duncan știa că are mulți pacienți pe care nu-i vedea niciodată, dar care-i trimiteau bani, și asupra cărora lucra de la distanță, prin telefon sau scrisori.

Îi strînse mîna lui Duncan. Palma îi era uscată, degetele moi și netede ca de fată. Zîmbea, dar privirea lui părea orientată spre interior, ca a unei molii. În acele momente putea foarte bine să fie și orb.

Și cît de neplăcut ar fi pentru el! se gîndi Duncan.

Această idee îi deschise din nou pofta de rîs, iar cînd ajunse împreună cu domnul Mundy în aleea din fața casei,

chiar începu să rîdă, iar domnul Mundy se contamină și începu și el să rîdă. Era un fel de reacție nervoasă față de cameră, de nemișcarea de acolo și de bariera de cuvinte blînde. Privirile li se întîlniră în timp ce ieșeau din umbra casei strîmbe și se îndreptau spre Lavender Hill rîzînd ca doi copii.

— Nu vreau o femeie frivolă, zicea bărbatul. Mi-a ajuns ultima prietenă, și nu-mi pasă s-o spun.

— Întotdeauna ne sfătuim clienții ca la faza asta să fie cît se poate de deschiși, zise Helen.

— Hm, făcu bărbatul. Să-și deschidă și portofelul, aș spune.

Era îmbrăcat într-un costum albastru de demobilizat, cu coatele și manșetele deja lustruite, iar fața îi era pămîntie, cu un bronz tropical șters. Avea părul fantastic de bine îngrijit, cu o cărare dreaptă și albă, ca o cicatrice, dar pe briantină erau mici cruste de mătreață, care o făceau pe Helen să nu-și dezlipească privirea de acolo.

— Odată mă întîlneam cu cineva de la forțele antiaeriene, spuse el cu amărăciune. De cîte ori treceam pe lîngă un magazin de bijuterii, își scrîntea glezna...

Helen extrase o altă foaie de hîrtie.

— Ce-ați zice de doamna asta? Ia să vedem. Îi place să croiască rochii și să meargă la cinematograf.

Bărbatul se aplecă să privească fotografia și se trase imediat înapoi.

— Nu-mi plac fetele cu ochelari.

— Ei, vă amintiți de sfatul meu să fiți deschis?

— Nu vreau să par dur, zise el, aruncînd o privire fugară spre costumul cafeniu, destul de decent al lui Helen. Dar o fată cu ochelari – ei, deja a rămas cu buza umflată. Trebuie să te întrebi ce-o să urmeze...

Continuară pe tonul ăsta încă vreo douăzeci de minute; dintr-un dosar cu cincisprezece femei pe care Helen le scosese inițial făcură, în cele din urmă, o listă cu cinci.

Bărbatul era dezamăgit, dar își ascunse exasperarea în spatele unei manifestări agresive.

— Deci, ce se va întîmpla acum? întrebă el trăgînd de butonii strălucitori. O să arătați tipelor astea mutra mea

urîtă, presupun, și-o să trebuiască să spună dacă le place de mine. Deja văd ce-o să iasă de-aici. Poate c-ar fi trebuit să mă pozez c-o bancnotă de cinci lire după ureche.

Helen și-l imagină acasă în dimineața aceea, alegînd o cravată, frecîndu-și haina cu-n burete, îndreptîndu-și de mai multe ori cărarea.

Îl conduse pe scări, pînă la stradă. Cînd se întoarse în sala de așteptare, se uită la Viv, colega ei, și-și umflă obrajii.

— Să-ți placă unul ca ăsta, nu-i așa? Tocmai mă întrebam, zise ea. Cred că nu-i pentru doamna noastră din Forest Hill.

— Umblă după cineva mai tînăr.

— Dar nu fac toți la fel? spuse Viv înăbușindu-și un căscat.

Pe birou, în fața ei, era o agendă. Duse ușor mîna la gură, uitîndu-se pe pagină.

— Acum nu mai avem pe nimeni, zise ea, aproape o jumătate de oră. Hai să bem niște ceai.

— O, da, haide, zise Helen.

Dintr-odată umblau mai vioaie decît atunci cînd aveau de-a face cu clienții. Viv deschise sertarul de jos al unui fișet și scoase un ibric electric curat și un ceainic. Helen se duse cu ibricul la toaleta de pe culoar și-l umplu la chiuvetă. Îl puse pe podea, apoi în priza din plintă și așteptă. Începu să fiarbă în trei minute. Tapetul de deasupra prizei era umflat în locul în care aburul se impregnase în el înainte. Îl netezi ușor, lipindu-l la loc, așa cum făcea în fiecare zi; o clipă stătu la locul lui, apoi se umflă din nou.

Biroul ocupa două camere deasupra unui peruchier, pe o stradă din spatele stației de metrou din Bond Street. Helen primea clienții individual, în încăperea din față, iar Viv stătea la birou în sala de așteptare, întîmpinîndu-i în momentul în care intrau. Acolo erau scaune desperecheate și o canapea pe care puteau să aștepte cei care soseau devreme. Într-un ghiveci aveau un cactus de Crăciun, care dădea flori uimitoare din cînd în cînd. Pe măsuța joasă erau răspîndite exemplare aproape la zi din *Lilliput* și *Reader's Digest*.

Helen lucra aici de la sfîrșitul războiului; o luase ca pe o chestie temporară, ceva fără complicații, spre deosebire

de fosta ei slujbă din Departamentul de Ajutor în Caz de Avarii de la primăria din Marylebone. Rutina zilnică era destul de precisă: încerca să facă tot ce se putea pentru clienții lor și chiar era bine intenționată, dar uneori îi venea greu să-i încurajeze. Oamenii veneau în căutarea altor iubiri, dar deseori – sau, cel puțin, așa i se părea ei – doreau să vorbească despre fostele iubiri. Evident, în ultima vreme afacerea înflorise spectaculos. Funcționarii care se întorceau din străinătate își găseau nevestele și prietenele de nerecunoscut. Soseau în birou încă perplecși. Femeile se plîngeau de foștii soți. „Vrea să nu ies deloc din casă." „Mi-a zis că nu-i place de prietenii mei", „Ne-am întors la hotelul în care ne-am petrecut luna de miere și n-a mai fost ca-nainte."

Apa era fiartă. Helen făcu ceaiul și duse ceștile la toaletă. Viv era acolo deja și ridicase fereastra. În spatele clădirii era o scară de incendiu; dacă urcau treptele, puteau ajunge la o platformă metalică ruginită, cu o balustradă joasă. Platforma se zgîlțîia cînd păşeau pe ea, iar scara se clătina în şuruburile în care era prinsă. Dar locul era neobișnuit de însorit, și se duceau direct acolo de cîte ori aveau ocazia. De acolo puteau auzi soneria și telefonul; și, ca niște alergătoare într-o cursă cu obstacole, își perfecționaseră stilul de a se cățăra pe pervazul ferestrei cu mare viteză și eficiență.

La această oră, soarele cădea oblic, dar cărămizile și metalul, care fuseseră însorite toată dimineața, încă îi mai păstrau căldura. Aerul era perlat din cauza gazelor de eșapament. Dinspre Oxford Street se auzea geamătul necontenit al traficului și loviturile, *toc-toc*, ale muncitorilor care reparau acoperișuri.

Viv și Helen se așezară și-și scoaseră pantofii cu grijă, întinzîndu-și picioarele și trăgîndu-și fustele sub ele, ca nu cumva bărbații care ieșeau de la peruchier să-și arunce o privire în sus – apoi își îndoiră picioarele îmbrăcate în ciorapii stopați la degetul mare și călcîie. Pantofii erau scîlciați, dar toată lumea îi avea așa. Helen scoase un pachet de țigări, dar Viv îi spuse:

— E rîndul meu.

— Nu contează.

— Atunci îți rămîn datoare.

Își aprinseră țigările cu același chibrit. Viv își dădu capul pe spate și scoase fumul pe gură. Apoi se uită la ceas.

— Sfinte Dumnezeule! Au trecut deja zece minute. De ce nu trece timpul la fel de repede și cînd sîntem cu clienții?

— Probabil că pun ceva în ceasuri, zise Helen. Magneți.

— Cred c-așa fac. Cum ne vlăguiesc ei pe noi – ne sug tot timpul ca niște purici mari și grași. Pe bune, dacă mi-ar fi spus cineva, cînd aveam șaisprezece ani, c-o să ajung să lucrez într-un asemenea loc – ei bine, nu știu ce-aș fi zis. Nu mă gîndeam deloc la asta. Îmi doream să devin secretara unui avocat...

Cuvintele îi fură înghițite de-un alt căscat, de parcă Viv n-avea suficientă energie să fie măcar furioasă. Își acoperi gura ușor cu o mînă slabă, palidă și frumoasă, neîmpodobită de inele.

Era cu cinci sau șase ani mai tînără decît Helen, care avea treizeci și doi de ani. Avea fața smeadă și încă plină de vigoarea tinereții, și un păr castaniu închis. În acest moment era strîns la ceafă ca o perniță de catifea și se sprijinea de zidul din cărămidă caldă.

Helen invidia părul lui Viv. Părul ei era deschis la culoare sau, cum credea ea, incolor, și se comporta absolut impardonabil – creștea drept. Și-l ondula, iar permanentul i-l usca și-l făcea fragil. Și-l ondulase recent, iar acum, de cîte ori întorcea capul, sesiza un iz de chimicale.

Se gîndi la ce spusese Viv, că-și dorise să fie secretara unui avocat, și-i răspunse:

— Cînd eram mică, îmi doream să fiu rîndaș.

— Rîndaș?

— Știi, să mă ocup de cai, de ponei. Nu călărisem niciodată, dar citisem cîte ceva, cred, într-un anuar pentru fete. Mergeam la trap în susul și-n josul străzii, și-mi lipeam limba de cerul gurii să imit galopul. Își aminti fiorul de încîntare care-o străbătea, și brusc o apucă o dorință năvalnică să galopeze ușor pe scara de incendiu. Îmi botezasem calul Fleet. Era foarte iute și musculos. Trase din țigară și apoi adăugă pe un ton scăzut: Numai Dumnezeu știe ce-ar spune Freud despre chestia asta.

Rîseră amîndouă, îmbujorîndu-se ușor

— Cînd eram mică, zise Viv, îmi doream să mă fac asistentă medicală. După ce-am văzut-o pe mama în spital, chestia mi-a ieşit din minte, deşi... Frate-meu dorea să se facă magician. Privi în depărtare şi zîmbi. N-o să uit cum eu şi soră-mea i-am făcut o haină lungă dintr-o perdea şi am vopsit-o în negru – desigur, nu ne pricepeam, eram copii, şi a ieşit oribilă. I-am spus că are puteri magice... Apoi tata i-a cumpărat de ziua lui o trusă de scamator. Pariez că l-a costat o avere! A primit tot ce şi-a dorit, frate-meu, dar s-a ruinat total. Era genul ăla de copil care, de cîte ori intra într-un magazin, îşi dorea ceva. Mătuşă-mea spunea: „Intră cu Duncan într-un magazin care vinde lînă şi-o să iasă dorindu-şi un ghem...".

Îşi sorbi ceaiul şi rîse din nou.

— Era un puşti tare drăguţ. Tata i-a dat trusa aia şi nu-i venea să-şi creadă ochilor. Stătea ore în şir şi citea cartea, încercînd să deslușească scamatoriile; dar în cele din urmă, ei, a dat-o la o parte. L-am întrebat: „Ce s-a-ntîmplat? Nu ţi-a plăcut trusa?". Iar el a zis: „Ei, a fost ca lumea", dar el credea c-o să-i arate cum să facă magie *pe bune*, iar acolo erau doar scamatorii. Îşi mușcă buza şi clătină din cap. Doar simple scamatorii! Bietul micuţ. Avea vreo opt ani.

Helen zîmbi.

— Cred că-i plăcut să ai un frăţior. Eu şi fratele meu aveam vîrste apropiate şi nu făceam decît să ne certăm. Odată mi-a legat o coadă de mînerul uşii şi apoi a trîntit-o. Îşi pipăi scalpul. M-a durut al naibii. Îmi venea să-l omor! Cred c-aş fi făcut-o dac-aş fi ştiut cum. Sînt convinsă că toţi copiii sînt nişte mici criminali perfecţi, nu crezi?

Viv aprobă – dar de data asta cu un aer mai absent. Îşi sorbi ceaiul, îşi fumă ţigara şi stătură cîteva minute fără să scoată o vorbă.

Se trage cortina, se gîndi Helen, căci se obişnuise cu felul de-a fi al lui Viv: să facă mici confidenţe, să împărtăşească amintiri şi apoi să se retragă brusc, de parcă ar fi dezvăluit prea mult. Lucrau împreună de aproape un an, dar nu ştia despre viaţa privată a lui Viv decît lucruri puse cap la cap din frînturi, mici informaţii pe care le scăpase. Ştia, de exemplu, că avea un trecut banal, că maică-sa

murise cu mulţi ani în urmă, că locuia cu taică-său în sudul Londrei şi gătea seara, cînd se întorcea de la lucru, şi mai spăla şi rufele. Nu era căsătorită, nici logodită – ceea ce lui Helen i se părea ciudat, pentru o fată atît de frumoasă. Nu-i spusese niciodată c-ar fi pierdut un iubit în război, dar avea ceva, un aer dezamăgit, se gîndi Helen, cenuşiu. Un strat de suferinţă ca o peliculă fină de cenuşă, dincolo de suprafaţă.

Dar pentru ea, fratele ei, Duncan, era marele mister. Era legat de ceva bizar, de un scandal – Helen nu-şi putea da seama de ce anume. Nu locuia acasă, cu Viv şi tatăl lor; stătea la un unchi sau ceva de genul ăsta. Deşi era sănătos, din cîte se părea, lucra – şi-a dat ea seama tot din frînturi de frază – într-o fabrică ciudată, una pentru invalizi şi cazuri de caritate. Viv vorbea întotdeauna despre el într-un mod deosebit; deseori spunea, de exemplu: „Sărmanul Duncan", ca acum cîteva clipe. Dar tonul ei putea marca o limită a enervării, depinde în ce ape se scălda: „O, *el* e foarte bine". „Nu pricepe nimic." „Trăieşte în lumea lui." Şi apoi cădea cortina.

Helen totuşi nutrea respect pentru asemenea cortine; ea însăşi avea cîteva lucruri pe care prefera să le lase în întuneric...

Mai bău ceai, apoi îşi deschise geanta şi scoase lucrul de mînă. În timpul războiului se obişnuise să tricoteze şosete şi fulare pentru soldaţi; acum trimitea lunar Crucii Roşii cîte un pachet cu diverse lucruri aspre în culori incerte. În acel moment tricota nişte capişoane pentru copii. Lîna era de calitatea a doua, cu noduri ciudate; o asemenea activitate te încălzea vara, dar croiala şi modelul te absorbeau acum. Îşi mişca degetul mare şi arătătorul rapid de-a lungul andrelei, numărînd ochiurile în şoaptă. Viv îşi deschise geanta şi scoase o revistă pe care începu s-o răsfoiască.

— Vrei horoscopul? o întrebă pe Helen după o vreme. Şi, cînd Helen dădu din cap aprobator, zise: Uite-aici. *Peşti: Prudenţa e cea mai bună alegere azi. S-ar putea ca alţii să nu fie de acord cu planurile dumneavoastră.* Asta-i domnul Harrow de adineauri... Unde-i al meu? *Fecioară: Atenţie la vizitatori neaşteptaţi.* Asta vine ca şi cum m-aş umple de păduchi! *Stacojiul vă poartă noroc.* Se strîmbă. Nu-i decît o

femeie care lucrează pe undeva, într-un birou, nu-i așa? Mi-ar plăcea slujba ei... Mai dădu cîteva pagini, apoi ridică revista deasura capului. Ce-ai zice de-o pieptănătură ca asta?

Helen numără încă o dată ochiurile.

— Șaisprezece, șaptesprezece, zise ea, apoi se uită la poză. Nu-i rea. Însă nu mi-ar plăcea să-l tot aranjez de fiecare dată.

Viv căscă din nou.

— Ei, atîta lucru tot mai am – timp.

Mai stătură cu ochii la paginile de modă cîteva minute, apoi se uitară la ceas și oftară. Helen făcu un semn pe tiparul din hîrtie și-și rulă lucrul. Își traseră pantofii, își scuturară fustele de praf și trecură din nou peste pervaz. Viv clăti ceștile. Apoi scoase pudriera și rujul și se duse la oglindă.

— E cazul să înviorez vechiul machiaj de război, cred, zise ea.

Helen își pudră repede fața, apoi se întoarse încet în camera de așteptare. Îndreptă teancul de *Lilliput* și strînse ibricul și cele trebuitoare ceaiului. Se uită prin agenda de pe biroul lui Viv, întorcînd paginile, citind numele. *Domnul Symes, domnul Blake, domnișoara Taylor, domnișoara Heap...* Știa deja ce dezamăgiri îi îndemnaseră să sune: iubite necredincioase, suspiciuni chinuitoare, indiferență afectivă.

Gîndul acesta o neliniști. Cît de groaznică era munca asta! Chiar și cu Viv alături, care-o făcea suportabilă, ce oribil era să fii aici, în timp ce tot ce conta pentru tine, tot ce era real, cu sens, se afla în altă parte, imposibil de atins...

Intră în biroul ei și se uită la telefonul de pe masă. N-ar trebui să sune la ora asta, pentru că Juliei nu-i plăcea deloc să fie întreruptă în timp ce lucra. Dar acum, pentru că se gîndise la asta, ideea cîștigă teren: o străbătu un fior de nerăbdare și-și dădu seama că, pur și simplu, corpul îi trepidează, că dorește să ridice receptorul.

Of, dă-o naibii, își zise. Înșfăcă telefonul și formă propriul număr. Sună o dată, de două ori, apoi se auzi vocea Juliei.

— Alo?

— Julia, spuse Helen încet. Eu sînt.

— Helen! După voce, credeam că eşti maică-mea. A sunat deja de două ori azi. Înainte am vorbit cu cei de la telefoane – era o problemă cu linia. Înainte de *asta*, a venit la uşă un tip care vindea carne.

— Ce fel de carne?

— Nu l-am întrebat. Carne pentru pisici, probabil.

— Sărmana Julia. Ai reuşit să scrii ceva?

— Hm, foarte puţin.

— Ai mai eliminat pe cineva?

— Da, ca de obicei.

— Chiar aşa? Helen îşi potrivi mai degajat receptorul la ureche. Pe cine? Pe doamna Rattigan?

— Nu, doamna Rattigan a fost păsuită. Pe sora Malone. O lance în inimă.

— O lance? În Hampshire?

— Unul din trofeele africane ale colonelului.

— Ha! Asta o să-l înveţe minte. Şi a fost groaznic?

— Teribil.

— Cu mult sînge?

— Găleţi întregi. Dar tu ce faci? Strigări de nuntă?

Helen căscă.

— Nu prea, nu...

Nu avea nimic de spus. Dorise doar să audă vocea Juliei. Urmă una dintre acele tăceri telefonice cu paraziţi, în care se amesteca pe fir slabul pîrîit electric al altor conversaţii. Apoi Julia vorbi iar, pe un ton mai aspru.

— Ascultă, Helen, mi-e teamă că trebuie să închid. Ursula a zis c-o să sune.

— O, zise Helen, brusc prudentă. Ursula Waring? Aşa a zis?

— Are cîteva chestii plictisitoare despre emisiune, bănuiesc.

— Da. Păi, în ordine.

— Pe curînd.

— Da, desigur. La revedere, Julia.

— La revedere.

Un hîrîit, apoi linia se întrerupse cînd Julia închise telefonul. Helen stătu o clipă cu receptorul încă la ureche, ascultînd ecoul stins şi fîşîitul care rămăseseră în urma legăturii întrerupte.

Apoi o auzi pe Viv ieşind din toaletă şi puse telefonul în furcă repede şi fără zgomot.

— Ce mai face Julia? îşi aminti Viv să întrebe, în timp ce ea şi Helen umblau prin birou la sfîrşitul zilei, golind scrumierele şi strîngînd lucrurile. Şi-a terminat cartea?

— Nu încă, zise Helen, fără să ridice privirea.

— I-am văzut ultima carte acum cîteva zile. Cum se numeşte... *Ochii întunecaţi ai...*?

— *Ochii strălucitori ai primejdiei*, o corectă Helen.

— Aşa. *Ochii strălucitori ai primejdiei.* Am văzut-o sîmbătă într-un magazin şi am mutat-o pe raftul din faţă. O doamnă a început s-o răsfoiască după aceea.

Helen zîmbi.

— Ar trebui să primeşti un comision. O să-i spun Juliei.

— Să nu cumva să faci aşa ceva! Ideea i se părea stînjenitoare. Dar ea-i bine, nu-i aşa?

— Da, spuse Helen. Îşi trăgea haina. O clipă păru că ezită, apoi continuă: Ştii, e o recenzie despre ea în *Radio Times* săptămîna asta. O să-i prezinte cartea la *Detectivul din fotoliu.*

— Aşa deci? zise Viv. Ar fi trebuit să-mi spui. În *Radio Times*! Trebuie să cumpăr un exemplar în drum spre casă.

— A, nu-i decît un articol scurt, spuse Helen. Totuşi au publicat o fotografie mică, frumoasă cu ea.

Nu părea prea entuziasmată, aşa cum ar fi trebuit să fie. Poate că era doar o chestie obişnuită. Lui Viv i se părea incredibil să ai o prietenă care scrie cărţi, căreia îi apare poza într-o revistă ca *Radio Times*, unde o vede multă lume.

Stinseră lumina şi coborîră, iar Helen încuie uşa. Stătură o vreme, aşa cum făceau de obicei, uitîndu-se la perucile din vitrina peruchierului, hotărîndu-se asupra celor pe care le-ar cumpăra, dacă ar fi cazul, şi rîzînd de celelalte. Apoi o luară împreună pînă la colţul lui Oxford Street, căscînd în clipa în care-şi spuseră la revedere şi strîmbîndu-se comic la gîndul că or să se întoarcă a doua zi să ia totul de la capăt.

După aceea, Viv o porni agale, de parcă n-ar fi avut nici o treabă, privind la vitrinele magazinelor, dorind ca momentul cel mai neplăcut al goanei spre casă să se termine înainte

ei ei să încerce să se urce în metrou. De obicei lua un autobuz și mergea mult pînă acasă, în Streatham. Astăzi însă era marți seara, și marțea lua metroul și se ducea în White City, să ia ceaiul cu fratele ei. Dar detesta metroul, nu putea să sufere înghesuiala, mirosurile, mizeriile și vîrtejurile neașteptate de curent. La Marble Arch, în loc să coboare în stație, se duse în parc și se plimbă pe aleea de lîngă trotuar. Parcul arăta minunat, cu soarele tîrziu apunînd deasupra lui, cu umbrele lungi, albăstrui, dîndu-ți senzația de răcoare. Stătu în fața fîntînilor și urmări jocurile de apă, și chiar se așeză o clipă pe bancă.

Lîngă ea veni o fată cu un bebeluș, oftînd bucuroasă că ajunge să se odihnească. Avea un batic din timpul războiului, imprimat cu tancuri spălăcite și aruncătoare de grenade. Copilul dormea, dar probabil că visa, pentru că-și mișca fețișoara – cînd încruntîndu-se, cînd uimit, de parcă proba toate expresiile de care o să aibă nevoie cînd o să fie mare, se gîndi Viv.

În cele din urmă, coborî la metrou, în stația Lancaster Gate; avea de mers numai cinci stații, apoi cobora la Wood Lane. Casa domnului Mundy era la zece minute de mers pe jos de la stație, în spatele unei piste de curse pentru cîini. Cînd aveau loc cursele, puteai auzi mulțimea – un sunet ciudat – strigînd tare, aproape înspăimîntător, un zgomot care părea că se ridica și te urma pe străzi ca valul unei mări invizibile. În seara asta, pista era liniștită. Pe străzi erau copii – trei dintre ei se balansau pe o bicicletă veche, pedalînd șerpuitor și stîrnind praful.

Poarta domnului Mundy era închisă cu un zăvor mic și prețios, care-i amintea lui Viv de personalitatea proprietarului însuși. Ușa de la intrare avea panouri de sticlă. Stătu în fața lor și bătu ușor, iar după o clipă apăru o figură în spatele ei, care se apropia încet, șchiopătînd. Viv își compuse un zîmbet și-și imagină că domnul Mundy face același lucru de partea cealaltă a ușii.

— Bună, Vivien. Ce mai faci, dragă?

— Bună, domnule Mundy. Sînt bine, dar dumneavoastră?

Păși înainte, ștergîndu-se pe picioare pe bucățica de preș din fibră de nucă de cocos pusă pe podea.

— N-am de ce să mă plîng, răspunse domnul Mundy.

Holul era strîmt și întotdeauna se simțeau stînjeniți cînd domnul Mundy îi făcea loc să treacă. Ajunse la baza scărilor, se opri lîngă suportul pentru umbrele și-și descheie pardesiul. Mereu avea nevoie de cîteva minute pentru a se obișnui cu întunericul de-acolo. Privi în jur clipind.

— Frate-meu e pe-aici?

Domnul Mundy închise ușa.

— E-n salon. Intră, dragă.

Dar Duncan îi auzise deja vorbind și strigă:

— A venit, Vivien? V, vino să mă vezi aici! Nu mă pot scula.

— E țintuit la podea, zise domnul Mundy zîmbind.

— Vino să mă vezi! strigă Duncan din nou.

Împinse ușa salonului și intră. Duncan stătea întins pe burtă pe carpeta din fața șemineului, cu o carte în față, iar pisicuța domnului Mundy se lungise pe spatele lui, la brîu. Își mișca lăbuțele din față de parcă frămînta aluatul, înfigîndu-și și retrăgîndu-și ghearele, și torcînd ca în transă. Văzînd-o pe Viv, își îngustă ochii și-și înteți mișcările.

— Ce zici? rîse Duncan. Îmi face masaj.

Viv simți că domnul Mundy stă prea aproape de umărul ei. Venise s-o privească și să rîdă împreună cu Duncan. Avea un rîs ușor, fără inflexiuni – un chicotit de om bătrîn. N-avea de ales, așa că rîse și ea.

— Ești sonat.

Duncan începu să se ridice, de parcă se pregătea de exerciții fizice.

— O antrenez.

— Pentru ce?

— Pentru circ.

— O să-ți rupă cămașa.

— Nu contează. Privește!

Pisica continua să lucreze, de parcă ar fi fost dementă, în timp ce Duncan se ridica tot mai sus. Începu să-și îndrepte spinarea. O făcea astfel încît pisica să rămînă acolo, pe spatele lui, și chiar s-o ia în sus. În tot acest timp, nu se opri din rîs, iar domnul Mundy îl încuraja... În cele din urmă, pisica se sătură și sări pe podea, iar Duncan își scutură pantalonii.

— Uneori, îi spuse el lui Viv, se urcă pe umerii mei. Merg cu ea pe umeri – nu-i așa, unchiule Horace? –, cu ea înfășurată în jurul gîtului. Ca un guler.

Viv avea un guleraș din blană artificială la pardesiu. El se apropie și-l pipăi.

— Pînă la urmă tot ți-a rupt cămașa, zise ea.

— E doar o cămașă, spuse el răsucindu-se să se uite. Eu nu trebuie să arăt la fix, ca tine. Nu-i așa că Viv e elegantă, unchiule Horace? O doamnă secretară elegantă.

Schiță un zîmbet încîntător, apoi îi dădu voie să-l îmbrățișeze și să-l sărute pe obraz. Hainele lui degajau un miros slab – care știa că vine de la fabrica de lumînări –, dar în afară de asta, mirosea a băiat și, cînd îi puse mîinile pe umeri, îi părură ridicol de înguști și clădiți din oase subțiri. Se gîndi la ce-i povestise lui Helen în după-amiaza aceea, despre trusa de scamator, și și-l reaminti limpede, așa cum era în copilărie – cum venea în patul ei și al Pamelei și se întindea între ele. Încă îi mai simțea brațele și picioarele subțiri, care se încălzeau, părul negru lipindu-se de ele, fin ca mătasea... O clipă își dori să fie din nou copii. Încă i se părea extraordinar că totul ieșise așa, pînă la urmă.

Își scoase pardesiul și pălăria și se așeză. Domnul Mundy se întorsese în bucătărie. Apoi îl auziră cum pregătește ceaiul.

— Ar trebui să mă duc să-i dau o mînă de ajutor.

Spunea asta de cîte ori venea. Iar Duncan îi răspundea la fel ca azi:

— Preferă să se ocupe singur de asta. O să înceapă să cînte imediat. A fost la tratament în după-amiaza asta și se simte puțin mai bine. Oricum, eu o să mă ocup de spălatul vaselor. Spune-mi, cum îți merge?

Își dădură cîteva vești mărunte.

— Tati te îmbrățișează, zise ea.

— Chiar așa?

Nu-l interesa subiectul. Stătu jos doar o clipă, apoi se ridică emoționat și luă ceva de pe raft să-i arate.

— Uită-te la asta, zise el. Era o cană mică, arămie, cu o urmă de lovitură într-o parte. Am luat-o duminică și am dat treizeci și șase de penny pe ea. Tipul mi-a cerut șapte șilingi

și l-am făcut să reducă prețul. Cred că-i din secolul al optsprezecelea. Imaginează-ți-le pe doamnele acelea, V, bînd ceaiul și turnîndu-și smîntîna din asta! Pe vremea aceea era argintată, bineînțeles. Vezi unde s-a șters lustrul? Îi arătă urmele de argint de la încheietura mînerului. Nu-i așa că-i frumoasă? Doar treizeci și șase! Urma asta nu contează. Aș putea s-o aranjez dac-aș vrea.

Răsuci cana în mînă, încîntat de ea. Lui Viv i se părea o vechitură bună de aruncat. Dar de fiecare dată cînd venea, îi arăta cîte un obiect nou: o ceașcă spartă, o cutie din email ciobită, o pernă din catifea roasă. Ea nu se putea abține să nu se gîndească la gurile care atinseseră porțelanul, la mîinile soioase și la capetele transpirate care frecaseră catifeaua pînă o tociseră de tot. Chiar și casa domnului Mundy îi dădea fiori: era casa unui bătrîn, cu camere mici în care erau înghesuite mobile întunecate și masive, cu pereți năpădiți de tablouri. Pe polița șemineului erau flori din ceară și bucăți de coral sub clopote de sticlă pătată. Avea încă lămpi de gaz cu flacăra ca o coadă de pește. Mai erau și fotografii galbene, învechite, cu domnul Mundy pe cînd era un tînăr slab, alta cu el copil, cu sora și mama lui, îmbrăcată într-o rochie neagră, țeapănă ca regina Victoria. Totul acolo era mort, mort de-a binelea, dar Duncan, cu ochii lui negri, vioi, cu rîsul lui limpede de băiat, se simțea acasă printre toate aceste obiecte.

Viv ridică poșeta.

— Ți-am adus ceva.

Era o conservă de șuncă.

— Poftim! zise el, rostind cuvîntul pe tonul acela drăgăstos, tachinînd-o, ca atunci cînd spusese *doamna secretară elegantă*, iar cînd domnul Mundy intră șchiopătînd, aducînd tava cu ceai, o ridică fălindu-se cu ea: Uite, unchiule Horace! Uite ce ne-a adus Viv.

Pe tavă era deja o bucată de carne de vită. O adusese tot ea data trecută.

— Drace! exclamă domnul Mundy. Ne-am ajuns, nu crezi?

Traseră tăbliile mesei și aranjară farfuriile și ceștile, sendvișurile cu roșii, foile de lăptucă și biscuiții cu smîntînă.

Apoi apropiară scaunele, desfăcură șervetele și începură să mănînce.

— Ce mai face tatăl tău, Vivien? întrebă domnul Mundy politicos. Și sora ta? Cum îi merge umflatului ăluia mic? Se referea la copilul Pamelei, Graham. Ce mai grăsan mititel! Gras ca untul! Ca micuții pe care-i vedeai cînd eram eu copil. Se pare că nu mai e la modă.

În timp ce vorbea, deschidea conserva răsucind cheia cu degetele lui mari și butucănoase, dînd la iveală o fîșie de carne, ca o rană subțire și rozalie. Viv îl văzu pe Duncan cum îl urmărește, observă cum clipește și privește într-o parte. Apoi adăugă, de parcă ar fi ținut să dea dovadă de inteligență:

— Există mode la bebeluși, ca la fuste?

— Ascultă ce-ți zic, adăugă domnul Mundy, clătinînd gelatina. Nu vedeai pe vremea aia cărucioare pentru copii. Dacă apărea vreunul, era o minune. Pe vremea noastră li se zicea „sertărașe". Noi ne împingeam verișorii într-un cărucior pentru cărbuni. Pe-atunci copiii mergeau mai repede în picioare și-și cîștigau existența.

— Ați fost trimis să curățați un coș vreodată, unchiule Horace? întrebă Duncan.

— Un coș?

Domnul Mundy clipi.

— De o brută mătăhăloasă care-ți punea cărbuni încinși la tălpi, să te facă să mergi mai repede?

— Hai, fugi de-aici!

Rîseră. Conserva goală fu pusă deoparte. Domnul Mundy își scoase batista și-și suflă nasul scurt și energic, ca o trompetă, apoi scutură batista, o împături și-o puse cu grijă în buzunar. Înainte de a mînca, își tăia sendvișurile și lăptuca în bucăți mici, dichisite. Cînd Viv lăsă capacul de la borcanul cu muștar ridicat, el îl închise. Dar întinse pisicii fărîmele de carne și gelatină rămase în farfuria lui la sfîrșitul mesei – o lăsă să i le lingă din palmă, odată cu buricele degetelor și unghiile.

După ce pisica termină, miorlăi cerînd mai mult. Avea un miorlăit subțire, ascuțit.

— Parcă are ace-n glas, zise Duncan.

— Ace?

— Parcă m-ar înţepa, aşa simt.

Domnul Mundy nu înţelegea. Întinse mîna s-o pună pe capul pisicii.

— O să vă zgîrie, atenţie, cînd o să-i sară ţandăra, nu-i aşa, Catty?

Mai aveau de mîncat prăjitura, dar, imediat după ce-o terminară, domnul Mundy şi Duncan se ridicară şi strînseră ceştile şi farfuriile. Viv stătea încordată, urmărindu-i cum duc resturile, apoi se duseră în bucătărie şi o lăsară singură. Uşile casei erau masive şi înăbuşeau orice sunet; camera părea liniştită şi groaznic de lipsită de aer; lămpile de gaz şuierau, iar pendulul străvechi, aflat într-un colţ, ticăia. Părea că sunetul ieşea cu un mare efort, se gîndi ea – ca şi cum mecanismul i se înţepenise; parcă era şi el apăsat de atmosfera de modă veche la fel ca ea. Îi compară cadranul cu propriul ceas de mînă. Opt fără douăzeci... Cît de lent curgea timpul aici. La fel de lent ca la serviciu. Cît de nedrept era! Pentru că îşi dădea seama că mai tîrziu – cînd şi-o va dori – o să i se pară că se grăbeşte.

În seara asta, cel puţin, avea parte de amuzament. Domnul Mundy veni şi se aşeză în fotoliu, lîngă foc, aşa cum făcea întotdeauna după cină; Duncan totuşi dorea ca Viv să-l tundă. Se duseră în bucătărie. Aşternu un ziar pe podea şi puse un scaun în mijloc. Apoi umplu un vas cu apă caldă şi-şi îndesă un prosop după gulerul cămăşii.

Viv muie pieptănul în apă, îi umezi părul şi începu să-l tundă. Folosea o foarfecă veche, de croitorie; numai Dumnezeu ştia la ce-i trebuia domnului Mundy. Probabil că-şi croia singur hainele, nu excludea această ipoteză în ce-l privea... Ziarul foşnea sub pantofii ei în timp ce se învîrtea în jurul lui Duncan.

— Nu prea scurt, îi zise Duncan, auzind-o tăind.

— Nu te mişca, spuse ea, răsucindu-i capul.

— Data trecută mi l-ai tăiat prea scurt.

— O să-l fac cum mă pricep... Există şi frizerii, ştii asta.

— Nu-mi plac frizeriile. Întotdeauna am sentimentul c-or să mă taie mărunt și-or să mă pună într-o plăcintă.

— Nu fi prostuț. De ce-ar face-o?

— Nu crezi c-aș fi o plăcintă pe cinste?

— N-ai suficientă carne pe tine.

— Atunci or să mă facă sendviș. Sau or să mă pună în cutioarele alea. Și apoi – se întoarse și-i surprinse privirea, uitîndu-se la ea șugubăț.

Ea îi îndreptă încă o dată capul.

— O să iasă strîmb pînă la urmă.

— N-are importanță, n-are cine să observe. Doar Len, la fabrică. Nu am admiratoare. Nu sînt ca tine...

— Vrei să taci odată?

Rîse.

— Unchiul Horace nu aude. N-ar zice nimic, chiar dac-ar auzi. Nu-l preocupă asemenea lucruri.

Se opri din tuns și-l împunse în umăr cu vîrful foarfecii.

— Duncan, doar nu i-ai spus!

— Bineînțeles că nu.

— Să nu-ndrăznești!

— Pe cuvînt de onoare.

Își linse degetul, își atinse pieptul, apoi își ridică privirea spre ea, zîmbind în continuare.

Ea nu-i răspunse la zîmbet.

— Nu-i de glumit cu așa ceva.

— Dacă nu-i de glumit, de ce-o faci?

— Dac-ar ști tata....

— Numai la tata te gîndești.

— Ei bine, cineva trebuie s-o facă.

— E vorba de viața ta, nu crezi?

— Oare? Uneori stau și mă-ntreb.

Continuă să-l tundă în tăcere – tulburată, dar dorind să mai adauge ceva, aproape sperînd că el va continua s-o tachineze, pentru că n-avea cu cine altcineva să vorbească; el era singura persoană căreia îi spusese... Dar lăsă să treacă prea mult timp; el își abătu atenția, aplecîndu-și capul să se uite la buclele umede de pe ziarul de sub scaun. Căzuseră ca niște spirale, dar în momentul în care

se uscaseră, se răsfiraseră în șuvițe pufoase. Îl văzu cum se strîmbă.

— Nu-i ciudat, zise el, cît de frumos e părul cînd îl ai pe cap și cît de înspăimîntător devine în clipa în care este tăiat? Ar trebui să iei una din buclele astea, V, și s-o pui într-un medalion. Așa ar face o soră adevărată.

Ea îi îndreptă capul din nou, ceva mai puțin blînd ca înainte.

— O să-ți arăt eu ce-i aia soră adevărată într-o clipă, dacă te mai agiți.

El luă atunci un accent cockney și zise:

— *Mi s-a arătat ce-i aia sor-adevărată!*

Rîseră amîndoi. După ce termină cu tunsul, el mută scaunul și deschise ușa din spate. Ea luă țigările și se așezară împreună pe trepte, privind în depărtare, fumînd și pălăvrăgind. El îi spuse despre vizita la domnul Leonard, despre autobuzele în care el și domnul Mundy au fost nevoiți să se urce, despre micile lor aventuri... Cerul arăta ca o apă în care se turnase cerneală albastră, în care întunericul se depunea la fund, iar stelele apăreau una cîte una. Semiluna era zveltă, perfectă și aproape nouă. Catty apăru și se prelinse printre picioarele lor, apoi se aruncă pe spate și se răsuci din nou ca în transă.

Apoi li se alătură și domnul Mundy – ieșise din salon să vadă ce făceau, presupuse Viv; poate că-i auzise rîzînd, prin fereastră. Văzu părul lui Duncan și zise:

— Pe cinstea mea! E ceva mai bine decît tunsorile pe care ți le făcea domnul Sweet!

Duncan se ridică în picioare și începu să facă ordine în bucătărie. Strînse părul în ziar.

— Domnul Sweet, spuse el, te pișca tot timpul cu foarfeca, așa, ca să se distreze. Își frecă gîtul. Se zice că odată i-a tăiat urechea cuiva.

— Vorbe, zise domnul Mundy în largul lui. Bîrfe de-nchisoare, asta-i tot.

— Ei, asta mi-a spus-o un tip.

Se certară încă vreo două minute pe chestia asta. Viv avea senzația c-o fac înadins – că se dădeau mari într-un mod straniu, pentru că era ea acolo. Numai dacă n-ar fi

venit domnul Mundy! Nu-l lăsa pe Duncan o clipă în pace. Îi făcuse plăcere să stea pe treapta aia și să vadă cum cerul se întunecă. Dar nu suporta cînd începeau să vorbească așa, cu inima ușoară, despre închisoare; o scotea din sărite. Toată apropierea și dragostea pe care le simțise față de Duncan cu o clipă înainte începură să se dizolve. Se gîndi la tatăl ei. Se trezi gîndind cu vocea tatălui ei. Duncan umbla dezinvolt prin bucătărie, și ea se uita la capul lui negru, la gîtul suplu, la fața lui, frumoasă ca de fată, și-și spuse cu amărăciune: *Prin ce ne-a făcut să trecem, și pe el nu se cunoaște absolut deloc!*

Trebui să se întoarcă în salon și să-și termine țigara acolo, de una singură.

Dar nu era cazul să se ambaleze. Ar istovi-o, așa cum l-a istovit și pe tatăl ei; în plus, avea alte lucruri la care să se gîndească. Duncan mai făcu niște ceai și ascultară un program la radio; la nouă și un sfert se îmbrăcă. În fiecare săptămînă pleca la aceeași oră. Duncan și domnul Mundy rămîneau la ușă, ca un cuplu bătrîn, urmărind-o cum pleacă.

— Nu vrei să te conducă fratele tău pînă la stație? o întreba domnul Mundy de fiecare dată, iar Duncan răspundea pe un ton nepăsător, înainte ca ea să spună ceva:

— O, n-are nevoie. Nu-i așa, Viv?

Dar în seara asta o sărută, de parcă era conștient c-o supărase.

— Mulțumesc pentru tunsoare, spuse el domol. Mulțumesc pentru șuncă. Știi, te-am tachinat doar!

Se uită înapoi de două ori, iar ei erau tot acolo, urmărind-o; data următoare cînd privi, ușa era închisă. Și-l imagină pe domnul Mundy c-o mînă pe umărul lui Duncan, închipuindu-și-i cum se depărtează încet și intră în salon, iar Duncan se așază într-un fotoliu și domnul Mundy în celălalt. Simți din nou în piele atmosfera lipsită de aer, pîsloasă a casei și merse mai energic – înviorîndu-se brusc din cauza nopții reci și a sunetului scorțos al tocurilor ei pe trotuar.

Faptul că merse repede o făcu să ajungă prea devreme la gară. A trebuit să se plimbe prin sala casei de bilete în timp ce trenurile veneau și plecau, simțindu-se dizgrațios de expusă în lumina crudă, moartă. Un băiat încercă să-i

surprindă privirea. „Hei, frumoaso!“ spunea el întruna, continuînd să treacă pe lîngă ea cîntînd. Pentru a se feri din calea lui, se duse la standul de cărți, și numai cînd își aruncă privirea asupra raftului cu ziare, își aminti ce-i spusese Helen în după-amiaza aceea despre *Radio Times*. Luă un exemplar, îl deschise și găsi aproape imediat titlul articolului:

PRIVIRI PRIMEJDIOASE

URSULA WARING prezintă noul thriller al Juliei Standing, *Ochii strălucitori ai primejdiei*, discutat la *Detectivul din fotoliu* la 10:10 vineri seara (progr. divertisment).

Articolul se întindea pe mai multe coloane și descria romanul în termeni foarte elogioși. Deasupra lui era o fotografie a Juliei; fața îi era aplecată și ochii priveau în jos, iar mîinile îi erau ridicate și ținute laolaltă într-o parte a maxilarului.

Viv se uită la fotografie cu o undă de neplăcere, pentru că o întîlnise o dată pe Julia pe stradă, lîngă birou, și nu-i trezise simpatie. Făcuse pe deșteapta – dăduse mîna cu Viv cînd Helen le-a făcut cunoștință, dar fără să spună: „Îmi pare bine“ sau „Mă bucur că vă cunosc“ sau altceva de genul ăsta; i s-a adresat rece, de parcă ar fi cunoscut-o pe Viv de zeci de ani: „Ei, cum merge? Ai cuplat deja sute de oameni?“, la care Viv răspunsese: „I-am fi păcălit dac-am fi făcut-o“, și la asta a rîs ca și cum ar fi fost una dintre glumele ei: „Da, așa-i...“. Avea o voce de om bogat, și totuși vorbea în argou: „ți-am belit planurile“, „te țăcănești“. Viv nu-și putea închipui ce vedea Helen la ea de-o plăcea atît de mult. Dar, la urma urmelor, era treaba lor. Viv își tăie firul gîndurilor.

Puse revista la loc în raft și se depărtă. Nici urmă de băiatul care se ținuse după ea, fredonîndu-i la ureche. Ceasul indica ora zece și douăzeci de minute. Traversă sala casei de bilete, dar nu spre peron, ci înapoi, spre intrare. Se apropie de un stîlp și privi spre stradă, strîngîndu-și mai bine pardesiul în jurul ei, pentru că i se făcuse frig pierzînd vremea acolo.

Peste cîteva clipe, o maşină trase la bordură; se opri la cîţiva metri, departe de luminile stridente ale staţiei. În timp ce trecea, văzu şoferul plecîndu-şi capul şi încercînd a o repereze. Părea tensionat, frumos şi neajutorat; se surprinse că nutreşte faţă de el aceleaşi sentimente pe care le simţise faţă de Duncan ceva mai înainte, acelaşi amestec de iubire şi exasperare, dar aici mai era şi un fior de mîcitare, care o cuprinse din nou, tot mai intens. Ea se uită în susul şi-n josul străzii şi alergă spre portieră. Reggie se aplecă şi o deschise, iar cînd se urcă, îi cuprinse chipul în palme şi-o sărută.

Înapoindu-se în Lavender Hill, Kay mergea la pas. Se plimbase cam întreaga după-amiază şi seară. Făcuse un ocol destul de mare, de la Wandsworth Bridge pînă la Kensington, traversînd Chiswick, peste fluviu, la Mortlake şi Putney, şi acum se întorcea la domnul Leonard; era la două-trei străzi de casă. De cîteva minute o luase la pas şi conversa cu o fată blondă. Fata totuşi nu prea reacţiona.

— Mă mir că poţi merge repede pe tocurile astea înalte, spuse Kay.

— Te obişnuieşti, cred, răspunse fata nepăsătoare, nu-i mare scofală. Ai fi uimită!

Nu se uita la Kay, ci înainte, pe stradă. Urma să se întîlnească în cîteva clipe cu o prietenă, spunea ea.

— Am auzit că-i un exerciţiu la fel de bun ca şi călăritul, insistă Kay. Că face bine formei picioarelor.

— N-aş prea zice.

— Ei, poate prietenul tău are altă părere.

— L-aş putea întreba.

— Mă întreb de ce nu ţi-a spus-o deja.

Fata rîse.

— Îţi place să te-ntrebi, nu-i aşa?

— Cînd mă uit la tine, îmi dai de gîndit, asta-i tot.

— Chiar aşa?

Fata se întoarse spre Kay şi-i întîlni privirea o secundă – se încruntă neînţelegînd absolut nimic.

— Uite-o pe prietena mea! spuse ea şi ridică mîna făcînd un semn unei alte fete de pe trotuarul opus.

O luă înainte mai repede spre marginea bordurii, privi în dreapta şi în stînga, apoi traversă în fugă. Pantofii ei cu toc aveau căputa de culoare deschisă; arătau, se gîndi Kay, ca sclipirile albicioase de blană pe care le vedeai pe fundul iepurilor care ţopăie.

Nu spusese „La revedere“ sau „Pa“ şi nici nu privise măcar înapoi. O uitase deja pe Kay. O luase pe cealaltă fată de braţ, dăduseră colţul şi dispăruseră.

2

— Unde ți-e drăguța? îl întrebă Len pe Duncan stînd în partea cealaltă a bancului de lucru de la fabrica de lumînări din Shepherd's Bush. Se referea la doamna Alexander, proprietara fabricii. Azi întîrzie. V-ați ciondănit?

Duncan zîmbi și clătină din cap de parcă ar fi vrut să spună: *Nu fi nătîng.*

Dar Len îl ignoră. O înghionti pe femeia de lîngă el și-i zise:

— Duncan și doamna Alexander s-au certat. Doamna Alexander l-a prins pe Duncan făcînd ochi dulci unei alte fete!

— Duncan frînge inimile femeilor, zise femeia binedispusă.

Duncan clătină din nou din cap și-și văzu de lucru.

Era o dimineață de sîmbătă. Lucrau doisprezece la banc și cu toții făceau felinare de noapte, trăgînd fitilele și suporturile metalice prin bucățele de ceară, pe care le puneau apoi în cutii antiinflamabile, gata pentru a fi împachetate. În mijlocul bancului circula o bandă care ducea felinarele terminate spre un cărucior care aștepta. Banda mergea cu sunetul unui obiect care se rostogolește și cu un scîrțîit constant – nu foarte tare, dar atunci cînd se combina cu șuierul și zăngănitul mașinilor de fabricat lumînări, aflate în cealaltă parte a încăperii, era suficient de zgomotoasă ca, dacă doreai să vorbești cu vecinul, să trebuiască să ridici vocea dincolo de pragul normal. Lui Duncan îi venea mai ușor să zîmbească

și să gesticuleze. Uneori lucra ore întregi fără să scoată un cuvînt.

Len însă nu putea să tacă. Văzînd că nu se poate distra cu Duncan, începu să strîngă bucățile de ceară rămase; Duncan îl urmări cum începe să le preseze modelîndu-le și dîndu-le forma unui chip de femeie. Lucra cu multă pricepere, încrețindu-și concentrat fruntea și răsfirîndu-și buza inferioară. Figurina deveni mai netedă și mai rotundă în mîinile lui. Îi făcu piept și șolduri supradimensionate și păr ondulat. I-o arătă mai întîi lui Duncan.

— E doamna Alexander. Apoi se răzgîndi și strigă spre una dintre fetele care stăteau ceva mai departe, în fața bancului: Winnie! Asta ești tu, uită-te!

Ținu figurina ridicată și o făcu să meargă legănîndu-și șoldurile.

Winnie țipă. Avea fața diformă, nasul turtit, gura țuguiată și vocea foanfă.

— Uite ce-a făcut! le spuse ea colegelor. Celelalte fete văzură și se puseră pe rîs.

Len mai adăugă ceară la sîni și pe fund. Apoi o făcu să se miște mai afectat.

— *O, scumpule*! *O, scumpule*! spuse el prostindu-se. Apoi strigă spre Winnie: Așa mergi tu cînd ești cu Champion! Domnul Champion era maistrul fabricii, un om delicat, pe care fetele îl cam terorizau. Așa faci tu. Te-am auzit! Și așa face domnul Champion.

Puse figurina pe încheietura brațului și o sărută pasional, iar apoi își duse unghia între picioarele ei, prefăcîndu-se c-o gîdilă.

Winnie țipă din nou. Len continuă să gîdile figurina, rîzînd, pînă cînd o femeie mai în vîrstă îi spuse tăios să înceteze. Atunci rîsul lui se transformă în chicot și-i făcu cu ochiul lui Duncan.

— Ar vrea ea să fie în locul ei! zise el pe un ton prea scăzut ca femeia să prindă ceva.

Apoi turti figurina, readucînd-o la starea informă, și o aruncă în căruciorul cu resturi.

Mereu i se lăuda lui Duncan cu fetele pe care le cucerea. Numai despre asta discuta.

— Aş fi putut s-o am pe Winnie Mason dac-aş fi vrut, spunea el cîteodată. Cum crezi c-ar fi s-o săruţi pe gură? Cred c-ar fi ca şi cum ai pupa un cur de cîine.

Pretindea că le duce deseori pe fete în Holland Park şi face dragoste cu ele acolo noaptea. Îi descria totul amănunţit printre grimase exagerate şi făcînd cu ochiul. Întotdeauna i se adresa lui Duncan de parcă el, Len, ar fi fost mai mare decît el. Avea numai şaisprezece ani. Faţa îi era tuciurie ca de ţigan şi pistruiată, şi buzele, rozalii, groase şi satinate. Ori de cîte ori zîmbea, dinţii îi apăreau albi şi regulaţi, contrastînd cu bronzul şi pistruii de pe obraz.

Acum stătea rezemat, cu mîinile la ceafă, legănîndu-se pe cele două picioare din spate ale taburetului. Se uita leneş prin Sala Lumînărilor, plimbîndu-şi privirea de la un obiect la altul în căutarea unui alt lucru care să-i abată atenţia. După o clipă, se aplecă de parcă ar fi fost stîrnit de ceva. Strigă spre ceilalţi de la banc:

— Uite-o pe doamna A, uite-o cum intră. E cu doi tipi!

Femeile care încă mai lucrau la felinare întoarseră capetele să vadă. Întotdeauna erau fericite cînd apărea ceva care să întrerupă rutina zilnică. Cu o săptămînă înainte, intrase un porumbel în clădire şi toţi se foiseră prin încăpere aproape o oră, profitînd la maximum de această distracţie. Acum, cîteva dintre ele se ridicară să-i vadă mai bine pe oamenii care o însoţeau pe doamna Alexander.

Duncan le urmări cum se uitau încordate, pînă cînd curiozitatea deveni irezistibilă. Se răsuci şi el pe taburet să se uite. O văzu pe doamna Alexander îndreptîndu-se spre cea mai voluminoasă maşină de turnat lumînări, conducîndu-i pe cei doi, un ins blond şi înalt şi unul mai scund şi brunet. Blondul stătea cu spatele la Duncan, dînd din cap aprobator, şi-şi nota cîte ceva într-un carnet. Celălalt avea un aparat de fotografiat – îl interesa cum funcţionează totul şi se tot învîrtea căutînd unghiul cel mai potrivit pentru a fotografia maşina şi omul care o acţiona. Făcu o poză, apoi alta. Blîţul aparatului de fotografiat se declanşa ca o explozie.

— Timp şi Mişcare, spuse Len pe un ton autoritar. Pariez că ei sînt Timpul. Atenţie, vin încoace!

Se apropie din nou de blat, luă un ciot de ceară și un fitil și începu să modeleze cu un aer de hărnicie și concentrare extraordinar. Fetele de la bancul de lucru tăcură și-și continuară activitatea, la fel de agile ca înainte. Dar cînd îl văzură pe fotograf venind înaintea doamnei Alexander și a celuilalt bărbat, începură, una după alta, să-și ridice capul cu îndrăzneală. Fotograful își aprinse o țigară, iar aparatul i se balansa pe umăr atîrnat de curea.

— O să ne faceți și nouă o poză? strigă Winnie.

Fotograful o examină. Apoi se uită la fetele care stăteau lîngă ea, dintre care una avea fața și mîinile arse, pline de cicatrice lucioase, iar alta era aproape oarbă.

— În regulă, zise el.

Le așteptă să se adune și să zîmbească, apoi își ridică aparatul și-și apropie ochiul de obiectiv. Numai că se prefăcu doar că deschide diafragma. Apăsă butonul pe jumătate și scoase un clic cu limba.

Fetele începură să se plîngă.

— Dar becul nu s-a aprins!

— A luminat, zise el. Este unul special, invizibil. E unul care radiografiază. Vede prin hainele voastre.

Evident, asta o inventase pentru a le flata pe fetele alea șterse care-l băteau la cap să le pozeze, iar Duncan se simțea stînjenit pentru ele. Dar Winnie și celelalte fete rîdeau în hohote. Chiar și femeile mai în vîrstă rîdeau. Încă rîdeau cînd doamna Alexander apăru cu bărbatul cel blond.

— Ei bine, doamnelor, spuse ea cu indulgență, cu vocea ei bine-crescută, edwardiană, ce înseamnă toate astea?

Fetele se hliziră.

— Nimic, doamnă Alexander.

Apoi fotograful probabil că le făcuse cu ochiul sau gesticulase în vreun fel, că izbucniră din nou în rîs.

Doamna Alexander așteptă, dar își dădu seama că nu i se va permite să participe la glumă. Neavînd ce face, își îndreptă atenția spre Duncan.

— Ce mai faci, Duncan?

Duncan își șterse mîinile pe șorț și se ridică încet în picioare. În fabrică era cunoscut ca unul dintre favoriții doamnei Alexander. Lumea comenta în auzul lui, spunînd:

— Doamna Alexander o să-i lase lui Duncan toți banii! Să te dai bine pe lîngă Duncan Pearce, pentru că-ntr-o zi o să-ți fie șef!

Uneori se distra, șarjînd și făcîndu-i să rîdă. Dar întotdeauna se simțea presat cînd doamna Alexander se purta altfel cu el; și azi, mai mult ca oricînd, simțea această presiune, pentru că venise cu vizitatori și era gata să-l prezinte ca pe o celebritate în rîndul muncitorilor.

Își întoarse capul, căutîndu-l din priviri pe bărbatul blond, care încă își lua notițe în carnetul lui despre mașina de făcut lumînări. Întinse mîna și-i atinse brațul.

— Îmi dați voie să vă arăt...?

Fetele care stăteau la banc își curmară chicotele și priviră în sus, așteptînd. Bărbatul veni mai aproape și-și ridică privirea.

— Aici este micul nostru sector de felinare, îi spuse doamna Alexander. Duncan vă poate explica procesul. Duncan, dînsul este...

Bărbatul se oprise în drum și-l măsura pe Duncan de parcă nu-și putea crede ochilor. Începu să rînjească.

— Pearce! zise el înainte ca doamna Alexander să poată continua. Iar apoi, la privirea inexpresivă a lui Duncan, adăugă: Nu mă recunoști?

Duncan îl privi atent și-l recunoscu în cele din urmă. Îl chema Fraser – Robert Fraser. Cîndva fusese coleg de celulă cu el.

Duncan rămase o clipă prea uluit să poată articula ceva. O secundă se simți de parcă ar fi plonjat înapoi în vechea lume a închisorii, cu mirosul ei, cu sunetele confuze și ecourile lor, cu mizeria mistuitoare și toată plictiseala de-acolo. Fața îi deveni rece și-apoi se-ncinse. Își dădu seama că toți îl urmăresc și se simți prins – prins de Fraser, pe de o parte, și de doamna Alexander, Len și fete, pe de alta.

Totuși, Fraser izbucnise în rîs și arăta de parcă simțea stranietatea situației la fel ca Duncan, dar părea capabil să o ia ca pe o glumă monumentală.

— Ne-am cunoscut deja! îi spuse el doamnei Alexander. Ne-am cunoscut bine – îi surprinse privirea – cu mulți ani în urmă.

Doamna Alexander părea dezorientată, se gîndi Duncan. Fraser nu remarcă. Îi zîmbea în continuare lui Duncan. Îi întinse o mînă destul de formal, dar cealaltă i-o puse pe umăr și-l zgîlțîi în joacă.

— Nu te-ai schimbat deloc, zise el.

— Tu, da, reuși Duncan să îngaime în cele din urmă.

Fraser se maturizase. Cînd Duncan îl văzuse ultima oară, avea douăzeci și doi de ani – era slab, alb și colțuros, cu o iritație pe maxilar. Acum avea probabil douăzeci și cinci – ceva mai în vîrstă decît Duncan, cu alte cuvinte, dar arăta complet schimbat: avea umerii lați, pe cînd Duncan era delicat; era bronzat, cu o față plesnind de sănătate, și într-o formă trăsnet. Era îmbrăcat cu niște pantaloni din catifea reiată, cu o cămașă cu gulerul răsfrînt și o haină din tweed maro, cu petice de piele la coate. Avea un săculeț ca un rucsac de autostopist, iar cureaua îi stătea de-a curmezișul pe piept. Părul blond era lung – Duncan, desigur, îl văzuse doar tuns scurt – și nu era dat cu briantină; datorită gesturilor lui energice, cîte o buclă îi cădea pe frunte, iar el își tot ridica mîna să și-o aranjeze la loc. Mîinile îi erau la fel de bronzate ca fața. Unghiile erau tăiate scurt, dar străluceau de parcă ar fi fost lăcuite.

Părea atît de matur și încrezător și atît de relaxat în hainele lui obișnuite, încît Duncan, dincolo de sentimentul de stînjeneală, se intimidă brusc. Încordarea nervoasă îl făcu aproape să rîdă, iar doamna Alexander, văzîndu-l cum zîmbește, zîmbi la rîndul ei.

— Domnul Fraser, zise ea, a venit să scrie despre tine, Duncan.

Dar auzind acea remarcă, probabil că pe fața lui se citi uimirea, și Fraser adăugă repede:

— Strîng material pentru un articol despre fabrică, asta-i tot, pentru unul dintre săptămînalele ilustrate. Asta fac în clipa asta, chestii de felul ăsta. Doamna Alexander a fost amabilă și mi-a arătat fabrica. N-aveam de unde să știu...

Pentru prima oară ezită să zîmbească. Părea că-și dă seama în cele din urmă ce face la bancul de lucru al lui Duncan și cine e Duncan.

— N-aveam de unde să știu c-o să te găsesc aici, își încheie Fraser fraza. De cînd ești aici?

— Duncan e la noi de aproape trei ani, zise doamna Alexander, cînd Duncan ezită.

Fraser dădu din cap aprobator, notîndu-și acest lucru.

— Este unul dintre cei mai capabili muncitori. Duncan, pentru că tu și domnul Fraser sînteți prieteni atît de vechi, de ce nu-i arăți în ce constă munca ta? Domnule Fraser, omul dumneavoastră poate că-i face și-o poză.

Fraser se uită în jur destul de aiurit, iar fotograful făcu doi pași înainte. Se învîrti ducînd aparatul din nou la ochi, încadrînd poza, în timp ce Duncan ridică unul dintre cioturile de ceară fără chef și începu să-i explice lui Fraser despre fitile, despre suporturile metalice și cupele antiinflamante. O făcea prost. Cînd blițul se declanșă, clipi și pierdu șirul celor spuse. În tot acest timp, Fraser dădea din cap și zîmbea, făcînd eforturi să audă, uitîndu-se concentrat la orice lucru care îi era arătat și, o dată sau de două ori, își duse la loc bucla neunsă, căzută pe frunte.

— Da, îmi dau seama cum merge, zise el. M-am prins, desigur.

Nu-i luă decît un minut să explice. Duncan puse felinarul pe care-l făcuse în mijlocul benzii rulante, foșnitoare, și acesta fu dus mai departe, la căruciorul din margine.

— Asta-i tot, zise el.

Doamna Alexander trecu mai departe. Bîntuise prin jur mai tot timpul și avea aerul ușor dezamăgit al unui părinte care își vede copilul făcînd varză rolul din piesa școlară.

— Da, zise ea mîndră, este un proces destul de simplu. Fiecare dintre micile noastre felinare trebuie să fie asamblat manual... Nu cred c-ai putea să ne spui cîte ai făcut de cînd ești aici, nu, Duncan?

— Nu prea, răspunse Duncan.

— Nu... Totuși îți merge bine, sper? Și cum stai – se gîndea la un mijloc de a salva situația – cu colecția? Se întoarse spre Fraser. Sper că știți, domnule Fraser, că Duncan este un mare colecționar de obiecte vechi?

Fraser, părînd pe jumătate jenat, pe jumătate amuzat, recunoscu faptul că nu știa acest lucru.

— O, zise doamna Alexander în culmea entuziasmului. Dar este un hobby al lui! Toate lucrurile alea splendide pe

care le scoate la iveală! Eu l-am numit biciul escrocilor! Care-i ultima ta descoperire, Duncan?

Duncan își dădu seama că n-are loc de întors. Îi povesti, pe un ton oarecum pompos, despre cana de smîntînă pe care i-o arătase lui Viv și domnului Mundy la începutul săptămînii.

Doamna Alexander făcu ochii mari. Lăsînd la o parte faptul că ridicase vocea deasupra zgomotului și zarvei din această parte a fabricii, se comporta de parcă se afla la ceai.

— Treizeci și șase, zici? Trebuie să-i spun prietenei mele, domnișoara Martin. Antichitățile din argint sînt marea ei pasiune; o să moară de gelozie! Trebuie să aduci cana aici și să mi-o arăți, Duncan. Vrei să faci asta pentru mine?

— Da, răspunse Duncan. Dacă doriți...

— Sigur că da. Și, apropo, ce mai face unchiul tău? Duncan, domnule Fraser, are mare grijă de unchiul lui...

Cînd auzi asta, Duncan deveni rigid și făcu un pas, intrînd aproape în panică. Doamna Alexander îi văzu expresia feței și o interpretă greșit.

— Uite, rîse ea bătîndu-l pe umăr, te pun într-o situație jenantă. O să te las să te ocupi de felinarele tale. Apoi dădu din cap aprobator spre bancul de lucru. Len, ce mai faci? Îți merge bine, Winnie? Mabel, ai vorbit cu domnul Greeing despre scaun? Bravo! Atinse ușor apoi brațul lui Fraser. Doriți să mă urmați acum în sala de ambalaj, domnule Fraser?

Fraser spuse că o va face într-o clipă.

— Aș vrea să-mi mai notez ceva de-aici, zise el. Așteptă să se depărteze, apoi începu să mîzgălească ceva în carnețel. Se apropie de Duncan din nou și-i spuse ca și cum s-ar fi scuzat: Trebuie să plec, Pearce, după cum vezi. Sfinte Dumnezeule! E ciudat, nu-i așa? Dar, uite. Iată adresa mea. Smulse pagina și i-o întinse. O să mă suni? Cîndva în timpul săptămînii. Vrei?

— Dacă dorești...? repetă Duncan.

Fraser rînji.

— Bine, omule. O să putem discuta ca lumea atunci. Vreau să-mi spui tot ce-ai mai făcut. Se îndepărtă, parcă împotriva voinței lui. Totul!

Duncan se aplecă să-şi tragă taburetul. Cînd îşi ridică privirea, Fraser, fotograful şi doamna Alexander tocmai ieşeau pe uşa care ducea spre clădirea învecinată.

Fetele începură să rîdă din nou, după ce uşa se închise. Winnie strigă cu vocea ei foanfă:

— Ce ţi-a dat, Duncan? Adresa lui? Îţi dau cinci lovele pe ea!

— Eu îţi dau şase! spuse fata de lîngă ea.

Împreună cu altă fată încercară să-i smulgă hîrtia. El le dădu la o parte şi rîse – uşurat că aleseseră să ia toată această problemă aşa, şi nu altfel. Len comentă despre Fraser:

— Vezi cum te-a nimerit, Duncan? A auzit c-o să fii promovat. De unde-l cunoşti?

Duncan încă se lupta să le dea pe fete la o parte, aşa că nu-i răspunse. Cînd terminară cu tachinatul şi-şi îndreptară atenţia asupra altui lucru, peticul de hîrtie cu adresa lui Fraser se mototolise, ajungînd un cocoloş. Îl puse în buzunarul şorţului, undeva la fund, ca nu cumva să cadă, dar în următoarea jumătate de oră îşi strecură mîna pe furiş, de parcă ar fi vrut să se asigure că este încă acolo. De fapt, dorea să-l scoată şi să se uite cum se cuvine la el; totuşi nu voia să o facă în prezenţa atîtor oameni. În cele din urmă, nu mai avu răbdare şi, cînd apăru domnul Champion, îi ceru voie să meargă la toaletă. Intră într-o cabină şi încuie uşa, apoi scoase hîrtia din buzunar şi o netezi.

Se simţea mult mai tulburat acum decît în clipa în care vorbise cu Fraser faţă în faţă; atunci fusese prea stîngaci, dar faptul că Fraser apăruse şi fusese atît de prietenos – că se ostenise să-şi scrie adresa şi-i spusese „O să mă suni? Nu-i aşa?“ – i se părea minunat. Adresa era din Fulham, nu foarte departe. Duncan se uită la ea şi începu să-şi imagineze cum ar fi dacă ar trece pe-acolo – să zicem, într-o seară. Se închipui parcurgînd drumul. Se gîndi în ce haine se va îmbrăca – nu în astea, pe care le purta acum, care miroseau a stearină şi a ceară, ci într-o pereche frumoasă de pantaloni cu o cămaşă cu guler răsfrînt şi o haină elegantă. Apoi îşi imagină cum se va comporta faţă de Fraser, cînd acesta o să deschidă uşa: „Bună, Fraser“, ar

zice el nonşalant, iar Fraser o să exclame uluit şi admirativ: „Pearce! În sfîrşit, arăţi ca lumea, acum c-ai părăsit fabrica aia nenorocită!“ „O, fabrica“, ar răspunde Duncan, cu un gest al mîinii. „Mă duc acolo ca să-i fac un serviciu doamnei Alexander...“

Continuă să viseze cu ochii deschişi vreo cinci sau zece minute – jucînd aceeaşi scenă de mai multe ori, cu el ajungînd la uşa lui Fraser, incapabil să-şi imagineze ce s-ar întîmpla după ce Fraser l-ar pofti înăuntru... Continua s-o facă, deşi n-avea nici o intenţie să se ducă acasă la Fraser, chiar dacă una dintre vocile interioare îi spunea: *Fraser nu vrea cu adevărat să te vadă. Ţi-a dat adresa din politeţe. E genul de om care e înnebunit o clipă după lucrurile mărunte, apoi le uită complet...*

Auzi cum uşa de la spălător e dată la o parte, apoi vocea domnului Champion:

— E-n ordine, Duncan?

— Da, domnule Champion! strigă el şi trase apa.

Se uită încă o dată la hîrtia din mînă. Nu ştia ce să facă acum cu ea. În cele din urmă, o rupse mărunt şi o aruncă în vîrtejul de apă din closet.

— Chiar trebuie să te foieşti atît, iubito? spuse Julia.

Helen dădu din umeri şi zise iritată:

— Robinetele astea! Unul e sloi, iar celălalt îţi arde urechile.

Amîndouă stăteau întinse în baie. O făceau în fiecare sîmbătă dimineaţa; se aşezau cu rîndul la capătul fără robinete, şi săptămîna asta venise rîndul Juliei, care sătea cu braţele întinse, cu capul dat pe spate şi ochii închişi; îşi prinsese părul cu o batistă, dar cîteva şuviţe îi căzuseră udîndu-se şi, lipindu-se, luaseră forma maxilarului şi a gîtului ei. Se încruntă şi le vîrî după ureche.

Helen se mişcă din nou, apoi îşi găsi o poziţie aproape confortabilă şi se linişti, bucurîndu-se în sfîrşit de unda plăcută care i se strecura la subsuoară şi în vintre, în toate despicăturile şi alveolele cărnii ei. Întinse mîinile pe suprafaţa apei, încercîndu-i rezistenţa şi pipăindu-i membrana.

— Ia uită-te la picioarele noastre încolăcite, spuse ea moale.

Ea și Julia vorbeau întotdeauna încet cînd făceau baie. Împărțeau baia cu familia care locuia la subsolul casei; aveau un program regulat, așa că nu era nici un fel de pericol de a fi surprinse, dar, după toate aparențele, faianța amplifica sunetele, iar Juliei îi venise ideea că vocile lor, lipăitul apei și frecatul picioarelor în cadă ar putea fi auzite în camerele de jos.

— Uite ce piele neagră ai, în comparație cu a mea, continuă Helen. Pe bune, ești oacheșă ca o țigancă.

— Presupun că apa mă face să par mai neagră, răspunse Julia.

— Dar pe *mine* nu mă face să par mai neagră, zise Helen. Își îndesă carnea rozaliu-gălbuie a stomacului. Mă face să arăt a șuncă presată.

Julia deschise ochii și aruncă o privire rapidă spre coapsele lui Helen.

— Arăți ca o fată dintr-un tablou de Ingres, zise ea relaxată.

Julia avea o gamă întreagă de complimente ambigue de acest gen.

— Arăți ca o femeie dintr-o pictură murală sovietică, îi spusese ea recent, cînd Helen se întorsese dintr-o incursiune la cumpărături cu două plase din sfoară, umflate, iar Helen își imaginase atunci tone de mușchi, un maxilar pătrat și o gură umbrită de puful mustății.

Acum se gîndi la odalisce cu funduri revărsate. Puse o mînă pe piciorul Juliei, care era aspru, puțin păros, interesant la pipăit; fluierul piciorului era suplu și-ți făcea plăcere să-l ții în mînă. Pe osul încheieturii ieșea în afară o singură venă, umflată de căldură. O studie, o apăsă și o văzu cum cedează; se gîndi apoi la sîngele care pulsează în ea și o trecu un fior. Mîna îi alunecă de la încheietura Juliei pe picior în jos și începu să i-l maseze.

Julia zîmbi.

— E plăcut.

Avea picioare late, lipsite de frumusețe – picioare de englezoaică, își zise Helen; singura parte neatractivă a corpului ei, iar ea le dădea o atenție deosebită tocmai din acest motiv. Îi trase mai întîi degetele mari de la picioare, apoi pe celelalte; le propti în palmă și le împinse ușor. Julia

ofta de plăcere. Îi căzuse din nou o şuviţă şi iar i se agăţase de gît – neagră, plată, lucioasă, ca o iarbă de mare sau bucla unei sirene. Oare de ce, se întrebă Helen, aveau sirenele pe care le vedeai în cărţi şi-n filme părul auriu? Ea era convinsă că o adevărată sirenă ar trebui să fie brunetă ca Julia. O adevărată sirenă ar trebui să fie stranie, incitantă – să nu semene deloc cu o actriţă sau o fată trăsnet.

— Julia, mă bucur c-ai picioare şi nu coadă, spuse ea, plimbîndu-şi degetul mare în cambrura piciorului ei.

— Chiar aşa, iubito? Şi eu.

— Cu toate că sînt sigură că sînii tăi ar arăta superb într-un sutien din scoici. Zîmbi. Îşi amintise un banc. Ce i-a spus sutienul pălăriei? o întrebă ea pe Julia.

Julia se gîndi.

— Nu ştiu. Ce?

— Tu ia-o înainte, iar eu o să le salt pe-astea două.

Rîseră – dar nu atît de banc, cît de gestul prostesc pe care-l făcuse Helen spunîndu-l. Julia îşi ţinea capul dat pe spate, iar rîsul, care i se oprise în gît, clocotea copilăreşte, plăcut – şi nu era rîsul ei convenţional, „de societate", care o frapa întotdeauna pe Helen prin moliciunea lui. Îşi duse mîna la gură să-năbuşe sunetul. Stomacul îi tremura în timp ce se scutura de rîs, iar buricul i se îngustă.

— Buricul tău îmi face cu ochiul, zise Helen rîzînd. E teribil de fîşneţ... Buricul Fîşneţ! Sună ca numele unei cîrciumi de pe litoral, nu crezi?

Îşi mişcă picioarele căscînd. Obosise mîngîind piciorul Juliei şi-l lăsă să cadă.

— Julia, mă iubeşti? murmură în timp ce-şi schimbă poziţia.

Julia închise din nou ochii.

— Bineînţeles că te iubesc, spuse ea.

Stătură un timp aşa, fără să vorbească. Ţevile trosneau, răcindu-se. Dintr-o parte ascunsă a instalaţiei se auzea un *pic-pic* continuu. De la subsol venea sunetul unor bufnituri, pentru că bărbatul care locuia acolo mergea greoi dintr-o cameră în alta; curînd îl auziră strigînd la nevastă-sa sau la fiică-sa: *„Nu, curvă cretină!"*.

Julia exclamă enervată:

— Omul ăsta e revoltător. Apoi deschise ochii și strigă moale: Helen, cum poți face una ca asta? – pentru că Helen își înclinase capul spre zidul băii și încerca să asculte fără jenă.

Îi făcu semn Juliei cu mîna să tacă. *„Pune curul la treabă!“* îl auziră pe om – era o expresie care-i plăcea și-o folosea des. Apoi se auzi un bîzîit plîngăreț ca de țînțar – era tot ce ajungea la ele din răspunsurile nevestei.

— Dă-o-ncolo, Helen! spuse Julia dezaprobator.

Helen se scufundă supusă în cadă. Uneori, dacă țipetele începeau cînd era singură, mergea pînă acolo încît îngenunchea pe covor, își ținea părul cu mîna și-și lipea urechea de podea. *„O să sfîrșești ca eunucele alea cretine de la etaj!“* îl auzise proferînd într-o zi. Nu-i spusese asta niciodată Juliei.

Astăzi mai bombăni un minut-două, apoi renunță. Se auzi o ușă trîntită. Lucrurile pe care Helen și Julia le aduseseră în baie – foarfeca, penseta și aparatul de ras în cutia lui – săriră din loc.

Era unsprezece și jumătate. Își propuseseră o zi de leneveală, cu cărți și un picnic în Regent's Park; locuiau aproape, pe una dintre străzile de la est de Edgware Road. Helen rămase în apă ceva mai mult, pînă ce aceasta începu să se răcească, apoi se ridică în picioare și se spălă, răsucindu-se cu dificultate astfel încît Julia să-i poată săpuni și clăti spatele, iar ea făcu același lucru pentru Julia, cînd ea se întoarse. Dar după ce se clăti și ieși din baie, Julia reveni și se întinse în spațiul rămas, mustăcind ca o pisică.

Helen o studie o secundă, apoi se aplecă și-o sărută – plăcîndu-i felul în care arăta și savoarea gurii ei calde, mirosind a săpun.

Își puse halatul și deschise ușa, mai întîi ascultînd să se asigure că nu-i nimeni în hol. Apoi alergă ușor spre scări. Salonul lor era la același etaj, lîngă baie. Bucătăria și dormitorul, un etaj mai sus.

Tocmai terminase cu îmbrăcatul și-și pieptăna părul în fața oglinzii din dormitor, cînd veni și Julia. Helen o urmări în oglindă cum se pudrează cu talc, își trage batista din păr și începe să meargă prin cameră goală, culegînd chiloții, ciorapii, jartierele și sutienul. Puse prosopul în grămada de

haine de pe pernele aflate pe bancheata de sub fereastră; acesta lunecă aproape imediat pe podea, trăgînd după sine o șosetă și-o jupă.

Bancheta fusese unul dintre lucrurile care le atrăseseră atunci cînd văzuseră casa. „O să putem sta acolo împreună în serile lungi de vară", au spus. Acum Helen se uita la vălmășagul de haine care ascundea bancheta; aruncă apoi o privire spre patul nestrîns, spre ceștile și cănile și vraful de cărți citite și necitite care erau împrăștiate peste tot...

— Camera asta e insuportabilă, zise ea. Poftim, sîntem două femei mature, dar trăim ca niște curve. Nu-mi vine să cred. Cînd eram mică, mă gîndeam la casa pe care o s-o am cînd o să fiu mare și mereu mi-o imaginam ca pe un loc extrem de curat și ordonat, ca a mamei. Îmi imaginam că întotdeauna casele curate sînt ca niște... ei bine, nu știu.

— Ca măselele de minte?

— Da, zise Helen, întocmai.

Își trecu mîneca peste suprafața oglinzii; cînd o luă, era gri de praf.

Alți oameni de vîrsta și din clasa lor socială aveau, bineînțeles, menajeră. Ele nu puteau face asta pentru că împărțeau același pat. La etajul superior mai era o cămăruță care le era prezentată vecinilor și vizitatorilor drept „camera lui Helen"; avea un divan de modă veche și un garderob victorian sobru, unde își țineau paltoanele, jerseurile și cizmele de cauciuc. Dar ar fi fost mult prea complicat, s-au gîndit ele, să trebuiască să se prefacă în fața servitoarei că Helen dormea acolo în fiecare noapte; erau sigure c-or să uite o dată. Și nu erau servitoarele experte în asemenea chestii? Acum, cînd cărțile Juliei mergeau atît de bine, trebuiau să fie mai atente ca oricînd.

Julia veni la oglindă. Își pusese o rochie din in în pliuri, de culoare închisă și-și aranja părul, fără să dea atenție detaliilor; dar ea putea ignora haosul, se gîndi Helen, și să arate așa ca acum, absurd de bine pusă la punct și de frumoasă. Se apropie mai mult de oglindă să se mai rujeze puțin. Avea o gură cărnoasă, destul de plină. Figura ei avea trăsături atît de regulate și simetrice, că în oglindă arăta la fel ca-n realitate. Spre deosebire de ea, figura lui Helen era

destul de ciudată și asimetrică, atunci cînd și-o studia în oglindă. *Arăți ca o ceapă frumoasă*, îi spusese Julia odată.

Isprăviră cu machiatul, apoi se duseră la bucătărie să strîngă mîncarea. Găsiră pîine, lăptuci, mere, o bucată de brînză și două sticle de bere. Helen mai scormoni și dădu peste o bucată de creton, pe care o folosiseră ca să acopere mobila cînd redecoraseră. Puseră totul într-o geantă de pînză, apoi înghesuiră cheile și plasele înăuntru. Julia dădu o fugă pînă sus să-și ia țigările și chibriturile, iar Helen rămase la fereastra bucătăriei, privind în curtea din spate. Îl văzu pe bărbatul irascibil umblînd și tot aplecîndu-se pe-acolo. Ținea iepuri de casă într-un țarc confecționat de el – acum le dădea apă și mîncare sau îi pipăia să vadă cît sînt de grași. O enerva, imaginîndu-și cum stăteau acolo striviți. Plecă de la fereastră și-și puse geanta pe umăr. Se auzi un clinchet cînd cheile se loviră de sticla de bere.

— Julia, strigă ea, ești gata?

Coborîră și ieșiră în stradă.

Casa lor făcea parte dintr-o locuință înșiruită de la începutul secolului al XIX-lea și în față era o grădină. Era albă – acel alb londonez, mai curînd gălbui-cenușiu; canelurile și despărțiturile fațadei în stucatură erau înnegrite de cețuri, funingine și, mai recent, de praf de cărămidă. Toate casele din zonă aveau uși și porticuri monumentale – probabil că pe vremuri fuseseră locuințe de marcă, poate ale curvelor de rangul doi din Regency, fete pe care le chema Fanny, Sophia, Skittles... Juliei și lui Helen le plăcea să și le imagineze coborînd cu pași mărunți pe scară în rochiile lor stil empire și-n pantofii cu tălpi moi, încălecînd și ducîndu-se să călărească în Rotten Row.

Cînd era vreme rea, stucatura decolorată arăta oribil. Astăzi însă strada era luminată din abundență, iar frontoanele caselor păreau înălbite, ca niște oase proiectate pe cerul albastru. Londra arăta bine, se gîndi Helen. Trotuarele erau prăfoase – ca blana de pisică, după ce a stat tolănită ore în șir la soare. Ușile erau deschise, iar ferestrele ridicate. Erau atît de puține mașini, că în timp ce mergeau puteau distinge țipetele copiilor, bolborositul radiourilor și țîrîitul telefoanelor din camerele goale. Apropiindu-se de Baker

Street, începură să audă fanfara din Regent's Park, la început sunete slabe de *zang* și *pa-ra-pa-pa* care se umflau și dezumflau odată cu briza impalpabilă, ca rufele puse la uscat pe-o sfoară.

Julia o prinse pe Helen de încheietura mîinii și se copilări, prefăcîndu-se că o trage după ea.

— Hai odată! Hai repede! O să pierdem parada!

Își trecu degetele de-a lungul palmei lui Helen, apoi le lăsă să-i alunece.

— Asta te face să te simți așa, nu crezi? Ce melodie e asta?

Răriră pașii și ascultară cu mai mare atenție. Helen clătină din cap.

— Nu-mi dau seama. Ceva modern și discordant?

— Cu siguranță nu.

Muzica crescu în intensitate.

— Repede! zise Julia din nou. Zîmbiră, mature, dar continuară să meargă mai repede ca înainte. Intrară în parc prin poarta Clarence, apoi o luară pe poteca de lîngă lacul pe care se aflau bărci. Se apropiară de locul unde era fanfara, iar muzica se auzi mai tare, fără să mai pară sincopată. Merseră mai repede și recunoscură în sfîrșit melodia.

— O! zise Helen, și rîseră, pentru că nu era altceva decît *Da! Nu avem banane.*

Părăsiră aleea și găsiră un loc care le plăcea, pe jumătate însorit, pe jumătate umbrit. Pămîntul era tare și iarba foarte galbenă. Helen puse geanta jos și despături bucata de creton; o aranjară, își scoaseră pantofii, apoi așezară mîncarea. Berea era încă rece, de la frigider, iar sticlele alunecau delicios în mîna încălzită a lui Helen. Dar se întoarse la geantă și, după ce căută o clipă, ridică privirea.

— Am uitat deschizătorul, Julia.

Julia închise ochii.

— La naiba. Mor să beau ceva. Ce putem face? Luă sticla și începu să tragă de capac. Nu știi o metodă superinteligentă de a scoate capace?

— Cu dinții, vrei să zici?

— Ai fost la cercetași, nu-i așa?

— Ei, cei din gașca mea se cam codeau, știi și tu, la berea blondă.

Răsuciră sticlele în mînă.

— Uite, n-avem nici o șansă, zise Helen în cele din urmă. Se uită împrejur. Sînt niște băieți acolo. Fugi și întreabă-i dacă n-au un cuțit sau ceva de genul ăsta.

— Nu pot!

— Du-te! Toți băieții au cuțite.

— Du-te tu.

— Eu am cărat geanta. Du-te, Julia.

— Sfinte Dumnezeule, zise Julia.

Se ridică fără grație, luă sticlele, una în fiecare mînă, și merse prin iarbă spre un grup de tineri care stăteau tolăniți. Mergea destul de țeapănă, aplecată întru cîtva, poate din timiditate, dar o clipă Helen o văzu prin ochii unui străin: îi remarcă frumusețea, dar și faptul că arăta matură, avînd aproape un aer de matroană, pentru că puteai sesiza la ea ceva din silueta colțuroasă, șoldurile late și pieptul îngust pe care o să le arate abia peste zece ani. Tinerii, spre deosebire de ea, erau practic școlari. Cînd o văzură apropiindu-se, își duseră mîinile streașină la ochi, ca să se apere de soare și se sculară agale, se căutară prin buzunare și-și proptiră sticlele în stomac, manevrînd capacul cu ceva. Julia stătea în picioare cu brațele încrucișate, mai timidă ca înainte, zîmbind nefiresc. Cînd se întoarse cu sticlele, fața și gîtul îi erau roz.

— Le-au deschis cu o cheie, asta-i tot, spuse ea. Și noi am fi putut s-o facem.

— O să știm data viitoare.

— Mi-au zis: „Ia-o-ncet, cucoană!".

— N-are a face, spuse Helen.

Își luară ceștile. Spuma berii se ridică înnebunitor de repede pînă la marginea curbată a porțelanului. Dedesubt, berea era rece, amăruie, minunată. Helen închise ochii bucurîndu-se de razele soarelui care-i cădeau pe față, plăcîndu-i la nebunie sentimentul de nepăsare, de vacanță, faptul că bea bere într-un loc atît de public. Dar ascunse sticlele într-un pliu al genții de pînză.

— Ce-ar fi să mă vadă unul din clienții mei?

— O, la naiba cu clienții tăi, zise Julia.

Se întoarseră la mîncarea pe care o aduseseră; frînseră pîinea și tăiară mici felii de brînză. Julia se întinse, punîndu-și

geanta sub cap în chip de pernă. Helen se așeză fără nimic sub cap și închise ochii. Fanfara începu alt cîntec. Îi știa cuvintele și începu să-l fredoneze încet.

„Soldatul are ceva! Are ceva! Are ceva ca lumea! Ca lumea. Ca lumea!“

Undeva, într-un cărucior, plîngea un bebeluș; îi auzi respirația întretăiată. Un cîine lătra pentru că stăpînul lui îl întărîta cu-n băț. Dinspre lacul cu bărci se auzeau scîrțîitul și pleoscăitul vîslelor, strengăriile fetelor și băieților, iar dinspre străzile care mărgineau parcul, desigur, geamătul continuu al motoarelor. Dacă se concentra, i se părea că aude scena în toate detaliile ei diverse, de parcă fiecare detaliu era perceput separat, apoi pus alături de celelalte pentru a compune un întreg artificial: „O după-amiază de septembrie în Regent's Park“.

Apoi trecură două adolescente. Țineau în mînă un ziar și vorbeau despre unul dintre cazurile de-acolo: „Nu crezi că-i groaznic să fii sugrumat?“ o auzi Helen pe una din ele. „Ai prefera să fii strangulată sau să cadă bomba atomică peste tine? Se zice că mori repede cu bomba atomică...“

Vocile se depărtară, înecate de un nou val de muzică.

„Se poartă cumva! Se-mbracă așa! Și nasturi-i sclipesc! Sclipesc! Sclipesc!“

Helen deschise ochii și privi bolta albastră a cerului. Era oare un gest nebunesc, se întrebă ea, să te simți atît de recunoscător, așa cum se simțea ea acum, pentru asemenea momente, cînd pe lume sînt bombe atomice și lagăre de concentrare și camere de gazare? Oamenii încă se sfîșiau între ei. Existau încă foamete, crimă, tulburări în Polonia, Palestina, India și Dumnezeu mai știa în ce alt loc. Anglia însăși luneca spre faliment și decădere. Oare ești idiot sau egoist să vrei să te lași pradă nimicurilor, acestor pa-ra-pa-pa ale fanfarei din Regent's Park, soarelui, ierbii care îți pișca tălpile, lunecărilor berii tulburi prin vene, apropierii secrete a iubitei? Sau nu cumva nimicurile astea sînt tot ce ai? N-ar fi cazul, de fapt, să le păstrezi? Să le transformi în mărgele de cristal pe care să le pui, ca pe niște talismane, la brățară, să te protejeze împotriva pericolului, cînd acesta o să apară?

Gîndindu-se la asta, își mișcă mîna – și atinse coapsa Juliei cu vîrful degetelor, știind că n-o putea vedea nimeni.

— Nu-i așa, Julia, că-i frumos? spuse ea încet. De ce nu venim aici tot timpul? Acum vara-i pe sfîrșite, și ce-am făcut tot timpul? Am fi putut veni aici în fiecare seară.

— O să facem asta anul viitor, răspunse Julia.

— Neapărat, zise Helen. Să nu uităm cumva. Julia?

Dar Julia nu asculta. Își ridicase capul să discute cu Helen, dar atenția îi fusese atrasă de altceva. Privea înainte, prin parc. Își ridică o mînă și o puse streașină la ochi și, în timp ce Helen o urmărea, privirea îi deveni fixă și începu să zîmbească.

— Cred că-i... da. Ce nostim! Ridică mîna mai sus și-o flutură. *Ursula*! strigă Julia atît de tare încît vocea mai că-i sparse timpanele lui Helen. Aici!

Helen se ridică în cot și se uită în direcția în care Julia flutura mîna. Văzu o femeie suplă, elegantă, care se îndrepta spre ele și rîdea.

— Doamne sfinte! zise femeia, cînd se apropie mai mult. Nu-mi închipuiam să te văd tocmai pe tine, Julia!

Julia se ridicase în picioare și-și netezea rochia de in. Rîdea și ea.

— Încotro? o întrebă Julia.

— Am luat masa c-o prietenă, spuse femeia, la St John's Wood. Acum mă duc spre Radiodifuziune. Noi, cei de la BBC, n-avem timp de picnicuri și alte asemenea. Ce frumos ați aranjat aici! E-o scenă absolut bucolică!

Se uită la Helen. Avea ochii negri, ușor răutăcioși.

Julia se întoarse și făcu prezentările.

— Ea e Ursula Waring, Helen. Ursula, ea e Helen Giniver...

— Helen, bineînțeles! zise Ursula. Sper să nu te superi dacă îți spun pe nume? Am auzit o mulțime de lucruri despre tine. Nu-i cazul să fii nervoasă! A fost numai de bine.

Se aplecă să dea mîna cu Helen, iar Helen, pe jumătate ridicată, îi răspunse la salut. Se simțea în dezavantaj pentru că stătea jos, în timp ce Julia și Ursula erau în picioare; dar era și conștientă de ținuta ei de sîmbătă dimineață – de

bluza pe care o desfăcuse și o refăcuse în încercarea de a încropi ceva și de a o repara, de vechea ei fustă de tweed, cam șifonată în spate. În comparație cu ea, Ursula arăta îngrijită, îmbrăcată scump și cu stil. Părul îi era ridicat și prins șic, oarecum masculin, sub o pălărioară. Mănușile din piele erau moi și neuzate, iar pantofii cu toc jos aveau niște limbi franjurate – genul acela pe care te-ai aștepta să-l vezi pe un teren de golf sau pe dealurile scoțiene sau într-o zonă debordînd de lux. Nu era deloc așa cum și-o imaginase acum cîteva săptămîni. Din cum vorbea despre ea, Julia îi dăduse impresia că femeia era mai în vîrstă și mai șleampătă. De ce-o fi făcut Julia asta?

— Ai prins emisiunea aseară? o întrebă Ursula.

— Bineînțeles, răspunse Julia.

— Destul de bună, nu-i așa? Și tu ești de-aceeași părere, Helen? Cred că ne-am descurcat de minune. Și n-a fost grozav să vezi figura Juliei în mijlocul revistei *Radio Times*?

— O, a fost lamentabil, spuse Julia înainte ca Helen să poată răspunde. Poza aia e înspăimîntător de catolică! Arăt de parcă din clipă-n clipă or să mă tragă pe roată sau or să-mi scoată ochii!

— Prostii!

Rîseră amîndouă. Apoi Julia îi zise:

— Ursula, nu vrei să stai cu noi?

Ursula clătină din cap.

— Știu că, dac-o să mă așez, n-o să mai fiu în stare să mă mai ridic. Dar o să mor de ciudă gîndindu-mă la voi tot restul zilei. Ați făcut o alegere extrem de inteligentă. Mai cu seamă că locuiți atît de aproape! Și ce casă încîntătoare! I se adresă lui Helen din nou. I-am spus Juliei că n-ai fi ghicit că există un asemenea loc atît de aproape de Edgware Road.

— Ai văzut-o? întrebă Helen surprinsă.

— O, doar în trecere.

Julia adăugă:

— Ursula a trecut pe la noi cîndva, săptămîna trecută. Sigur ți-am spus, Helen.

— Probabil c-am uitat.

— Am vrut să-mi bag puțin nasul în biroul Juliei, zise Ursula. E fascinant, cred, să vezi unde lucrează scriitorii. Deși nu sînt prea sigură dacă e cazul să te invidiez, Helen. Nu știu cum m-aș simți să am o prietenă care să tot scribăluiască, fără să țină seama de mine, încercînd să găsească mijlocul cel mai bun de-a trimite pe lumea cealaltă următoarea victimă – prin otrăvire sau spînzurare!

Pronunțase cuvîntul „prietenă", se gîndi ea, într-un mod anume, ca și cum ar fi spus: *Desigur, noi ne înțelegem.* De parcă ar fi vrut să spună, de fapt: *Toate sîntem „prietene", noi, astea.* Își scosese mănușile pentru a scoate o tabacheră de argint din buzunar, și cînd o deschise, Helen îi observă unghiile scurte, cu manichiură îngrijită, și un mic inel cu pecete pe degetul mic al mîinii stîngi.

Întinse tabachera. Helen clătină din cap refuzînd. Totuși Julia făcu un pas înainte și, împreună cu Ursula, își apropie țigara de brichetă, pentru că o pală de vînt stingea întruna flacăra.

Vorbiră despre *Detectivul din fotoliu* și *Radio Times*, despre BBC și postul Ursulei acolo. Apoi, cînd termină țigara, le spuse:

— Ei bine, dragele mele, trebuie s-o șterg. Mi-a făcut plăcere. Trebuie să veniți amîndouă cîndva la Clapham. Să veniți la cină – sau, mai bine, am putea organiza împreună o mică petrecere. Privirea îi deveni încă o dată răutăcioasă. Am putea face o chestie numai între fete. Ce ziceți?

— Sigur, ne-ar face plăcere, zise Julia, cînd Helen nu scoase o vorbă.

Ursula strălucea de încîntare.

— Deci s-a făcut. O să vă țin la curent. Luă mîna Juliei și i-o strînse în joacă. Am una sau două prietene care ar fi încîntate să te cunoască, Julia. Admiratoare de-ale tale! Își trase mănușile și se întoarse încă o dată spre Helen. La revedere, Helen. Mi-a făcut plăcere să te cunosc în carne și oase.

— Ei, făcu Julia, cînd își reluă locul.

O urmărea pe Ursula cum traversa repede și elegant parcul spre Portland Place.

— Da, spuse Helen destul de neconvingător.

— E nostimă, nu-i așa?

— Presupun. Evident, e mai mult din clasa ta decît dintr-a mea.

Julia se uită în jur și rîse.

— Ce vrei să spui cu asta?

— E puțin prea plină de bunăvoință, asta am vrut să spun... Cînd ai adus-o acasă?

— Săptămîna trecută. Ți-am zis, Helen.

— Chiar așa?

— Doar nu-ți imaginezi c-am făcut-o pe ascuns.

— Nu, răspunse Helen repede. Nu.

— N-a stat decît puțin.

— Nu-i cum mi-am imaginat-o. Eram convinsă că mi-ai spus că-i măritată.

— E măritată. Soțul ei e avocat. Trăiesc separați.

— Nu știam că este... ei bine – Helen își coborî vocea – ca noi.

Julia dădu din umeri.

— Nu știu prea bine ce este. Cred că-i o ciudată... Totuși, petrecerea ar putea fi amuzantă.

Helen o privi.

— Să nu-mi spui că vrei să te duci.

— Da, de ce nu?

— Am crezut că ești doar politicoasă. „Chestie între fete." Știi ce înseamnă asta. Își coborî privirea, îmbujorîndu-se. Ne-am putea întîlni cu cine nu te-aștepți.

Julia tăcu o clipă. Atunci cînd vorbi, păru că-și pierduse răbdarea și era enervată.

— Și ce dacă sînt? N-o să ni se întîmple nimic. Chiar s-ar putea să ne distrăm. Imaginează-ți!

— Cu siguranță c-o să se distreze Ursula Waring, zise Helen, înainte de a se cenzura. Să te aibă acolo, pe post de trofeu...

Julia se uita la ea. Apoi spuse cu răceală:

— Ce-i cu tine? După aceea, cînd Helen refuză să mai spună ceva, adăugă: Nu se poate, o, nu. Și începu să rîdă. Nu serios, Helen? Nu din cauza *Ursulei*!

Helen se feri.

— Nu, răspunse ea și se lungi la loc, cu o mișcare bruscă, lipsită de grație.

Își acoperi ochii cu brațul pentru a se feri de soare și de privirea Juliei. Apoi simți cum Julia se întinde și ea. Probabil că umblase în geantă și scosese cartea. Helen o auzi cum o răsfoiește, căutînd locul unde rămăsese.

Dar Helen nu vedea în adîncurile de sub pleoape, colorate sîngeriu, decît privirea răutăcioasă a ochilor negri ai Ursulei. Revăzu cum Ursula și Julia stătuseră împreună, apropiindu-și țigările. O mai văzu pe Ursula strîngînd mîna Juliei în joacă. Apoi se întoarse în trecutul recent. Își aminti cît de dornică fusese Julia să ajungă în parc – *Haide! Haide repede!* – desprinzîndu-și degetele din mîna lui Helen în nerăbdarea de a pleca. Oare dorea s-o vadă pe Ursula? Oare? Puseseră la cale totul?

Inima îi bătea mai repede. Acum zece minute stătuse întinsă ca acum, bucurîndu-se de apropierea familiară, secretă a picioarelor Juliei. Își dorise să rețină acel moment, să-l închidă într-o mărgea de cristal. Acum mărgeaua căzuse și se făcuse praf. Ce era Julia pentru ea, la urma urmelor? Nu se putea apleca s-o sărute. Ce putea face, să spună lumii întregi că Julia era a ei? Ce trebuia să facă pentru ca Julia să-i fie fidelă? Nu se avea decît pe sine, cu coapsele ei de șuncă presată și fața ca o ceapă...

Gîndurile astea o năpădeau cu furie, ca un cheag întunecat umblîndu-i prin sînge, în timp ce Julia continua să citească, iar fanfara își cînta ultimul *pa-ra-pa-pa* și apoi instrumentiștii își puseră instrumentele jos; soarele se tîra încet pe cer, iar umbrele se întindeau pe pămîntul galben. Dar, în cele din urmă, panica nefericită scăzu în intensitate. Întunericul din ea se micșoră și se strînse. *Ce idioată ești! Julia te iubește. Detestă doar bestia din tine, monstrul ăsta ridicol...*

Își mișcă din nou încheietura mîinii încît să atingă insesizabil coapsa Juliei. Aceasta rămase nemișcată o clipă, apoi își lipi încheietura de a lui Helen. Lăsă cartea și se ridică în cot. Luă un măr și un cuțit. Curăță coaja într-o fîșie lungă, apoi despică fructul în patru sferturi și-i întinse două lui Helen. Mîncară împreună, uitîndu-se la copiii și cîinii care alergau, așa cum făcuseră cînd sosiseră acolo.

Apoi se priviră în ochi.

— Ți-a trecut? o întrebă Julia cu unda aceea de răceală care persista.

Helen se îmbujoră ușor.

— Da, Julia.

Julia zîmbi. După ce termină de mîncat mărul, se întinse la loc și luă cartea. Helen o urmărea cum citește. Ochii i se mișcau de la un cuvînt la altul, dar dincolo de asta, fața îi era nemișcată, ermetică, netedă ca de ceară.

— Arăți ca o stea de cinema, spuse Reggie cînd Viv urcă în mașină. O examină demonstrativ. Îmi dați un autograf?

— Hai, dă-i drumul odată! zise ea.

Îl așteptase o jumătate de oră în soare. O porniră și se sărutară în goană. El apăsă frîna de mînă și mașina o luă din loc.

Viv era îmbrăcată într-o rochie ușoară din bumbac și un cardigan de culoarea prunei; avea ochelari cu rame deschise din plastic, iar în loc de pălărie își pusese un batic alb pe care și-l înnodase sub bărbie. Baticul și ochelarii contrastau puternic cu părul ei negru și rujul roșu. Își netezi fusta, așezîndu-se confortabil, apoi coborî geamul din partea ei și-și propti cotul pe marginea lui. Cu fața în calea curentului arăta ca o fată dintr-un film american, cum îi spusese Reggie deja. Încetinind viteza la semafor, îi puse mîna pe coapsă și murmură admirativ:

— O, dacă m-ar vedea tipii din Hendon acum!

Desigur, se ținea departe de nordul Londrei. O luase de la gara Waterloo și, traversînd fluviul spre Strand, se îndreptau spre răsărit. Aveau locurile lor, la o oră de oraș, sate din Middlesex și Kent, cu cîrciumi și ceainării, mici plaje de coastă. Acum mergeau spre Chelmsford; aveau de gînd să meargă pînă or să dea de un loc frumos. Aveau la dispoziție multe ore – toată după-amiaza. Îi spusese tatălui ei că se duce la un picnic cu o prietenă. Cu o seară înainte stătuse la un capăt al mesei de bucătărie făcînd sendvișuri, în timp ce el își punea tălpi de cauciuc la pantofi...

O luară pe străzile din City și Whitechapel, iar cînd intrară pe un drum mai lat și mai lin, Reggie accelerа și puse iar mîna pe coapsa ei. Descoperi linia jartierei și începu

să-şi plimbe mîna pe ea; rochia fiind subţire, ea îi simţea atingerea – degetul mare, palma şi degetul care se mişca voluptuos, de parcă ar fi fost goală.

Dar nu era în apele ei.

— Încetează, îi spuse ea, şi-i opri mîna.

El gemu ca un om supus chinurilor şi se luptă în glumă cu strînsoarea ei.

— Îţi place să mă ţii ca pe jar! Pot opri maşina? Facem asta, ştii tu ce, sau o iau pe-un drum lateral.

Dar nu opri maşina. Acceleră. Străzile deveniră pustii. Panourile publicitare apărură la marginea drumului cu reclame de genul *Un pachet de Player's, vă rog!* sau *Wrigley's, „Jiffy" Dyes* şi *Vim*. Se aşeză mai relaxată privind cum coaja oraşului dispare în urma lor – străzile victoriene cu clădiri masive, bombardate, făcînd loc vilelor roşii edwardiene, iar acestea, la rîndul lor, deschizînd calea unor căsuţe ordonate ca nişte funcţionari cu meloane, urmate de bungalow-uri şi case din prefabricate. Ca şi cum ai merge cu viteza fulgerului înapoi în timp – cu excepţia faptului că bungalow-urile şi casele din prefabricate făceau loc cîmpiilor verzi, şi după aceea, dacă îţi îngustai privirea şi ignorai stîlpii de telegraf sau avioanele de pe cer, te puteai afla în orice perioadă sau cu totul în afara timpului.

Trecuseră pe lîngă o cîrciumă şi Reggie schiţă un gest de parcă ar fi vrut să spună că-i e sete. Îşi puse haina pe bancheta din spate, dar o îndemnă să-i caute în buzunar şi să scoată o sticlă mică de scotch. Îl urmări cum o duce la gură. Avea buzele moi şi netede, bărbia şi gîtul îi erau proaspăt bărbierite, dar deja umbrite de puncte ţepoase de barbă. Bea stîngaci, pentru că se concentra la drum. La un moment dat, whisky-ul i se prelinse pe lîngă colţul gurii şi trebui să-l şteargă cu dosul mîinii tuciurii.

— Uită-te la tine, zise ea, pe jumătate în joacă, pe jumătate supărată. Salivezi.

— Îmi curg balele, spuse el, şi asta pentru că stau lîngă tine.

Ea se strîmbă la ideea asta. Merseră în continuare mai mult în tăcere. El conduse pe artera principală încă o jumătate de oră, dar ajungînd la o intersecţie nemarcată, o luă pe ruta

cea mai liniştită şi intră pe cîteva drumuri de ţară care le atrăseseră atenţia. Dintr-odată, Londra deveni un loc greu de imaginat, cu toată duritatea, uscăciunea şi mizeria de acolo. Gardurile vii care mărgineau drumurile erau înalte şi umede şi, deşi era toamnă, încă pline de culoare. Uneori, Reggie se dădea într-o parte, pentru a-i face loc altui şofer, iar florile îşi scuturau petalele prin fereastră în poala lui Viv. La un moment dat, în maşină intră un fluture care îşi întinse aripile pudrate, ca de hîrtie, pe curbura scaunului, lîngă umărul ei.

Se înviorară, şi acum îşi arătau unul altuia lucruri mărunte, biserici vechi şi căsuţe pitoreşti. Îşi amintiră de o zi, cu ani în urmă, cînd merseseră la ţară şi se apropiaseră de o căsuţă şi vorbiseră cu proprietarul, care credea că sînt căsătoriţi, şi-i invitase în salon şi-i servise cu un pahar cu lapte. Acum, încetinind în faţa unei căsuţe de culoarea brînzei franţuzeşti, Reggie spuse:

— Uite, are loc în spate pentru porci şi pui. Mi te şi imaginez aruncînd lăturile. Te văd culegînd mere din livadă. Mi-ai putea face o plăcintă cu mere şi budinci gustoase cu seu.

— Te-ai îngrăşa, zise ea zîmbind şi împungîndu-l în burtă.

El se feri.

— N-ar avea importanţă. Se presupune că la ţară trebuie să fii gras, nu crezi? Era cu un ochi la drum, dar îşi coborî capul să se uite la camera de la etaj. Pariez că au o saltea de puf pe cinste în camera de sus, spuse el cu voce scăzută.

— Numai la asta te gîndeşti?

— Da, cînd eşti cu mine. Haiti!

Făcu o mişcare laterală să evite gardul viu, apoi îşi puse piciorul din nou pe acceleraţie.

Începură să caute un loc în care să oprească maşina şi să ia prînzul, şi o apucară pe o potecă între două lanuri, care ducea spre pădure. La început, poteca păru în stare bună, dar cu cît înaintau, cu atît devenea mai accidentată şi mai îngustă. Maşina se înfunda în hîrtoape şi se lovea de tufişurile de muri şi de iarba lungă, trasă şi strivită sub roţi ca un flux puternic de apă sub barcă. Viv sălta în scaun, rîzînd. Dar Reggie se încrunta, aplecîndu-se şi trăgînd vîrtos de volan.

— Dac-o să ne încrucișăm cu cineva din direcția opusă, am sfeclit-o, zise el.

Și ea știa că se gîndea la ce-ar fi dacă ar avea un accident, dac-ar tampona mașina și ar rămîne blocați acolo...

Dar poteca se înclină și coti, iar ei se treziră dintr-odată într-un luminiș cu vegetație luxuriantă și un pîrîu de o frumusețe care îți tăia răsuflarea. Reggie frînă și opri motorul; stătură nemișcați o clipă, uluiți și vrăjiți de liniștea locului. Chiar după ce deschiseră ușile și făcură un pas, ezitară, simțindu-se ca niște intruși – pentru că nu auzeau altceva în afară de șipotul apei, chemările păsărilor și foșnetul frunzelor.

— Evident, nu-i ca iadul din Piccadilly, zise Reggie coborînd din mașină.

— E minunat, spuse Viv.

Vorbeau în șoaptă. Își dezmorțiră mîinile și picioarele, apoi traversară prin iarbă pînă la marginea pîrîului. Cînd priviră de-a lungul malului, văzură, ascunsă pe jumătate de copaci, o clădire veche din piatră cu ferestrele sparte și acoperișul distrus.

— E o moară, zise Reggie, mergînd în direcția aceea și luînd-o de mînă pe Viv. Vezi axul roții? Cîndva, ăsta a fost un rîu în toată regula.

Ea îl trase înapoi.

— Ar putea să fie cineva acolo.

Dar nu era nimeni. Casa fusese abandonată cu ani în urmă. Iarba creștea printre golurile din pardoseala de piatră. Porumbeii băteau din aripi pe grinzi, iar podeaua era plină de găinați, cioburi de ardezie și sticlă. Cineva, cîndva, curățase locul și făcuse un foc; erau cutii de conserve, sticle și mesaje obscene pe pereți. Dar cutiile erau ruginite, iar sticlele argintate de vreme.

— Vagabonzi, zise Reggie. Vagabonzi sau dezertori. Și cupluri de îndrăgostiți. Se întoarseră la pîrîu. Pariez că asta-i o veritabilă alee a îndrăgostiților.

Viv îl ciupi.

— Și tocmai tu o găsești întotdeauna.

El încă o ținea de mînă. Îi ridică degetele la buze, aparent sfios, prefăcîndu-se pătruns de modestie.

— Ce să mai zic? Unii au acest dar, asta-i tot.

Acum vorbeau normal; le dispăruse acel sentiment de încîntare aproape religioasă și începuseră să se simtă de parcă locul le aparținea, îi așteptase cu tot pitorescul lui să apară și să-l revendice. Merseră de-a lungul pîrîului în direcția opusă și găsiră un pod arcuit. Stătură cîteva clipe acolo fumînd; Reggie o prinse de talie și-și puse palma pe fundul ei, mișcîndu-și degetul mare astfel încît rochia și juponul alunecau pe chiloții din mătase.

Apoi aruncară mucurile țigărilor în pîrîu și le urmăriră cum se fugăresc. Reggie se uită atent în apă.

— Sînt pești aici, zise el, d-ăia mari, de rîu, uită-te! Coborî lîngă pîrîu, își scoase ceasul și-și muie mîna în apă. Îi simt cum mă ciupesc! Se ambalase ca un copil. Sînt ca niște fete care te pupă! Cred că mîna mea-i un peștoi. Cred că le-a surîs norocul!

— Cred că ești prînzul lor, îi strigă Viv. O să-ți termine un deget dacă nu ești atent.

— Așa fac fetele, zise el, și îi aruncă o privire pofticioasă.

— Genul de fete pe care le cunoști tu, poate.

El se sculă și o stropi cu apă. Viv rîse și o luă la fugă. Îi rămăseseră stropi de apă pe lentilele ochelarilor de soare, și cînd le șterse, se mînjiră.

— Uite ce mi-ai făcut!

Se întoarseră la mașină pentru picnic, lăsînd ușile deschise. Reggie scoase un pled scoțian din portbagaj și îl întinseră pe iarbă. Apoi luă o sticlă de gin cu portocale și două pahare din plastic, unul roz, altul verde. Erau ale copiilor, Viv știa asta – pe buze le simțea rugoase, în locul în care fuseseră mușcate și apoi aruncate. Dar se obișnuise cu asemenea lucruri, nu avea rost să le dea atenție. Ginul cu portocale se încălzise în mașină: luă o înghițitură și-i simți imediat fierbințeala, ceea ce o făcu să se destindă. Despachetă sendvișurile. Reggie mînca bucăți mari, înghițind pîinea înainte de a o mesteca, apoi mușca din nou, vorbind cu gura plină.

— Asta-i șunca aia canadiană, nu-i așa? Nu-i rea deloc.

Trase de cravată și-și desfăcu nasturele de sus al cămășii. Îl bătea soarele, făcîndu-l să se încrunte, să-și încrețească

fruntea și zona de lîngă nas. Avea treizeci și șase de ani, dar de curînd începuse să arate ceva mai în vîrstă. Avea o față pămîntie – datorită sîngelui lui italian –, iar ochii săi căprui erau încă frumoși, dar părul i se rărea, nu uniform, ci formînd un mic petic rotund în mijloc; îi cădea, de fapt, lăsînd să i se vadă scalpul lucios. Dinții, drepți și foarte regulați, pe care Viv îi știa de un alb orbitor, îi îngălbeneau. Carnea din jurul gîtului se lăsa, și avea cute de piele în fața urechilor. *Seamănă cu taică-său*, își zise ea, urmărindu-l cum mestecă. Îi arătase o poză a lui cîndva. *I-ai putea da cel puțin patruzeci de ani.*

El îi surprinse privirea și-i făcu cu ochiul, și ceva din afecțiunea ei veche și pură i se reaprinse în suflet. După ce termină de mîncat, o trase spre el și se întinseră pe pătură, el pe spate, cu brațul în jurul ei, ea cu obrazul lipit de golul cald dintre umărul și pieptul lui. Din cînd în cînd, se ridica și sorbea stîngaci din băutură; pînă la urmă, o înghiți pe toată odată și lăsă paharul gol să cadă. Își freca fața de capul ei, iar barba lui aspră i se încurca în păr.

Ea se uita la cer. Așa cum îi apărea, imaginea era încadrată de crengi și de vîrfurile mișcătoare ale copacilor. Crengile erau groase și încă mai aveau frunze arămii, aurii sau de culoarea verde-gălbui a uniformelor militare. Cerul era lipsit de nori – de un albastru la fel de profund ca în timpul verii.

— Ce fel de pasăre e aia? întrebă ea arătînd cu degetul.

— Aia? Un uliu.

Îl înghionti.

— Ce-i de fapt?

El își puse mîna streașină la ochi.

— Vînturel. Vezi cum se rotește? Așteaptă să se repeadă. Urmărește un șoarece.

— Sărmanul șoarece.

— Uite-l!

Își săltă capul, iar mușchii pieptului și gîtului se încordară sub obrazul ei. Pasărea se năpustise asupra prăzii, dar acum se ridica fără nimic în gheare. Reggie se întinse la loc.

— L-a pierdut.

— Foarte bine.

— E doar un alt gen de prînz. Are dreptul la bucățica lui de mîncare, nu-i așa?

— Dar e crud.

El rîse.

— Nu ştiam că eşti atît de slabă de înger. Uite, încearcă din nou.

Urmăriră pasărea o clipă, minunîndu-se de vigoarea ei, de salturile ei graţioase în jos şi în sus. Apoi Viv îşi scoase ochelarii de soare s-o vadă mai clar, iar Reggie nu se mai uită la pasăre, ci la ea.

— Aşa-i mai bine, zise el. Înainte parc-aş fi vorbit cu o fată oarbă.

Ea reveni pe pătură şi închise ochii.

— Eşti obişnuit cu ele, bineînţeles.

— Ha-ha.

O clipă rămase nemişcat, apoi se aplecă peste ea şi culese ceva. Viv simţi că o gîdilă ceva pe faţă şi-şi frecă obrazul, crezînd că-i o muscă. Dar era el: ţinea în mînă un fir lung de iarbă şi o mîngîia cu vîrful lui. Ea se încruntă, dar închise ochii din nou şi se lăsă în voia lui. El îi urmări linia frunţii şi a nasului, curbura gurii, apoi duse iarba la tîmple şi o petrecu peste ele.

— Ţi-ai schimbat ceva la păr, nu-i aşa? zise el.

— L-am tuns de secole. Mă gîdili.

Împinse firul de iarbă mai hotărît.

— Cum e acum?

— E mai bine.

— Îmi place.

— Ce anume-ţi place?

— Părul tău.

— Chiar aşa? Foarte bine.

— Îţi stă bine... Deschide ochii, Viv.

Îi deschise o clipă, apoi îi strînse la loc.

— Bate prea tare soarele.

El îşi ridică mîna şi-o ţinu la cîţiva centimetri de faţa ei să-i facă umbră.

— Deschide-i acum, zise el.

— De ce?

— Vreau să mă uit în ochii tăi.

Ea rîse.

— De ce?

— Vreau pur și simplu.

— Sînt la fel ca ultima oară cînd m-ai privit.

— Asta s-o crezi tu. Ochii femeilor nu sînt niciodată la fel. Sînteți ca pisicile. Toate.

Îi gîdilă fața pînă ce ea făcu ce o rugase și deschise ochii din nou, de data asta larg, strîmbîndu-se.

— Nu așa, zise el. Atunci ea îl privi normal. Așa-i mai bine. Fața lui avea o expresie blîndă. Ai ochi frumoși. Sînt superbi. Prima oară ți-am remarcat ochii.

— Credeam că te-au atras picioarele.

— Și picioarele.

Îi susținu privirea, apoi aruncă firul de iarbă, se aplecă și o sărută. O făcu încet, depărtîndu-i buzele cu ale lui și avansînd lent. Încă avea gust de șuncă. În timp ce sărutul continua, între limbile lor apăru o fărîmă – de carne sau brînză –, iar el se întrerupse pentru a o scoate din gură. Dar atunci cînd reveni, o sărută cu mai multă forță și se lăsă tot mai greu peste ea. Își petrecu mîna pe trupul ei în jos, de la obraz la șold, apoi, în sus prinzîndu-i sînul în mînă. Mîna îi era fierbinte și o strîngea aproape dureros. Cînd și-o retrase și începu să tragă de nasturii rochiei, ea îi opri degetele și săltă capul.

— Ar putea veni cineva, Reg.

— Nu-i nimeni pe o distanță de kilometri întregi! zise el.

Se uită la mîna lui care încă trăgea de nasturi.

— Nu face asta. O să-l rupi.

— Desfă-l tu atunci.

— Bine. Așteaptă.

Se uită în jur, conștientă că i-ar putea urmări oricine, ascuns în umbra copacilor. Soarele strălucea ca un reflector, iar locul pe care stăteau era plat și vizibil aproape din toate părțile. Totuși singurele zgomote care se auzeau erau ale pîrîului, păsărilor și frunzelor neliniștite. Ea își deschise la început doi nasturi, apoi, după o clipă, încă doi. Reggie îi trase furoul, lăsîndu-i sutienul la vedere; își lipi buzele de mătasea lui, căutînd sfîrcul, venind tot mai aproape de sîn. Ea fremăta sub atingerea lui. Dar ciudățenia era că-l dorise mai mult înainte, în mașină, în mijlocul localității Stepney, îl dorise mai mult cînd stătuseră pe pod. El își ținu gura

lipită de sînul ei și începu să-și mişte mîna în jos, spre șold. Cînd îi prinse fusta și începu s-o împingă în sus, ea îi opri degetele.

— S-ar putea să ne vadă cineva.

El se retrase, își șterse gura și trase de pled.

— O să pun asta pe noi.

— Tot s-ar putea să ne vadă.

— Hristoase, Viv, am ajuns în punctul în care, dac-ar trece o trupă de cercetaşe, tot nu m-aş opri! Îți jur, plesnesc. Toată ziua mi-a venit să plesnesc cu gîndul la tine.

Ea nu era convinsă că se întîmplase cum spunea. Cu toată vorbăria lui, cu toate absurdităţile pe care le spusese – aici și în maşină –, nu credea că fusese aşa, iar ea îl dorea mai puțin ca oricînd. El trase pledul peste ea, apoi își întinse mîna pe sub acesta și încercă să ajungă din nou între picioarele ei. Dar ea își ținea coapsele strînse, iar cînd se uită la ea, văzu că îl refuză, că-l lasă să creadă ce vrea.

— Dă-mi voie, zise ea, și-și duse mîna să-i deschidă nasturii de la pantaloni, desfăcîndu-i unul cîte unul și apoi strecurîndu-și mîna înăuntru.

El gemu la atingerea degetelor ei și se contractă sub palma ei.

— Oh, Viv, Hristoase, Viv, spuse el.

Tighelurile chiloților lui îi apăsau încheietura mîinii și-i împiedicau mişcările; nu mult după aceea, el își vîrî mîna și și-o scoase singur din chiloți, apoi își puse mîna uşor peste a ei, fără să-i dea drumul, stînd cu ochii închiși în timp ce ea o făcea; în cele din urmă, ea își dădu seama că la fel de bine putea s-o facă și singur. Pledul sălta și cobora peste pumnii lor. De două sau de trei ori, ea își săltă capul și privi îngrijorată în jur.

Și, în acest timp, își aminti de alte dăți, cu mulți ani în urmă, cînd el era în armată. Erau nevoiți să se întîlnească în camere de hotel soioase, dar mizeria nu conta. Era important că sînt împreună. Că-și împing trupurile unul în celălalt, în pielea, muşchii și respirația celuilalt. Asta însemna cu adevărat să simți că explodezi de dorul cuiva. Nu aşa. Pe vremea aceea nu-și spuneau glume despre pături sau saltele din puf și alei ale îndrăgostiților.

În ultima secundă el îi închise palma, căuş pentru spermă. Apoi se lăsă pe spate, îmbujorat, transpirînd şi rîzînd. Ea mai stătu o clipă lipită de el înainte să-şi retragă degetele. El îşi săltă capul şi pielea din jurul gîtului i se încreţi. Era preocupat de pantaloni.

— Ai luat-o pe toată?

— Aşa cred.

— Fii atentă.

— Dar sînt atentă.

— Ce fată bună eşti tu!

Se trase la o parte, apoi se încheie la nasturi. Ea căută o batistă sau ceva asemănător, dar în cele din urmă îşi şterse mîna pe iarbă.

El o urmărea cu un aer aprobator.

— Face bine pămîntului, zise el. Se animase. O să crească un copac. Un copac, şi-ntr-o zi o să vină o fată fără chiloţi şi-o să urce în el şi-o să rămînă borţoasă cu mine. Îşi întinse braţele. Vino şi sărută-mă, făptură minunată!

Simplitatea lui, se gîndi ea, era uluitoare. Dar ea îi îndrăgise întotdeauna defectele şi punctele slabe. Îşi irosise viaţa cu slăbiciunile lui, cu scuzele lui, cu promisiunile lui... Reveni în braţele lui. El mai aprinse o ţigară şi stătură întinşi, fumînd împreună, uitîndu-se din nou spre copaci. Vînturelul dispăruse; nu mai ştiau dacă prinsese sau nu şoarecele sau dacă se dusese după altul. Albastrul cerului părea subţiat.

Era luna septembrie – sfîrşit de septembrie – şi nu mai era vară: ea tremura – i se făcuse frig. El îi frecă braţele, dar se ridicară curînd, băură ce mai rămăsese din ginul cu portocale, apoi îşi aranjară hainele. El îşi întoarse pe dos buzunarele pantalonilor pentru a le scutura de iarbă. Îi luă apoi batista să-şi şteargă rujul şi pudra de pe gură. Se depărtă puţin, se întoarse şi urină.

Cînd veni înapoi, ea îi spuse:

— Stai aici, şi se duse într-un tufiş, îşi ridică fusta, îşi dădu jos chiloţii şi se lăsă pe vine.

— Ai grijă la urzici! strigă el în urma ei; dar direcţia vocii era imprecisă, pentru că nu-şi dădea seama pe unde o apucase şi n-o vedea, pentru că se aplecase.

Ea îl urmări cum se apropie de oglinda retrovizoare şi se piaptănă. Apoi îl surprinse cum clătește paharele în pîrîu. Îşi privi mîna. Sperma lui i se uscase pe degete sub forma unei dantele fine; o frecă pînă cînd se transformă în fulgi albi care se împrăştiară şi se pierdură pe pămînt.

El trebuia să ajungă acasă pînă la ora şapte, şi era deja patru şi jumătate. Se duseră încă o dată spre micul pod şi priviră în jos, la apă, apoi se întoarseră la moara ruinată; el luă un ciob de sticlă şi scrise iniţialele în tencuială, la rînd cu inscripţiile obscene. *RN, VP* şi o inimă străpunsă de o săgeată.

Dar după ce azvîrli ciobul, se uită la ceas.

— Cred c-ar fi bine s-o luăm din loc.

Se întoarseră la maşină. Ea scutură pledul, iar el îl împături şi-l puse împreună cu paharele în portbagaj. Acolo unde fusese pledul era un pătrat de iarbă turtită. Era păcat, într-un loc atît de frumos: păşi peste el, îndreptînd iarba cu picioarele.

În tot acest timp, maşina stătuse în soare. Ea se urcă şi aproape că-şi fripse piciorul cînd atinse pielea fierbinte a scaunului. Reggie se urcă lîngă ea şi-i dădu batista lui – o întinse sub încheietura genunchilor pentru a se feri de arsură.

După ce făcu asta, se aplecă şi-i sărută şoldul. Ea îi atinse capul, buclele negre, date cu briantină, scalpul alb care se zărea palid. Se mai uită la luminişul verde strălucitor şi zise încet:

— Mi-aş dori să stăm aici.

El îşi lăsă capul în poala ei.

— Şi eu, spuse el. Cuvintele se auzeau înăbuşit. Se răsuci să-i întîlnească privirea. Ştii – ştii că nu-mi place deloc, nu-i aşa? Îţi dai seama că, dacă aş fi putut face altfel...? Totul, vreau să zic.

Ea dădu din cap, încuviinţînd. Nu mai aveau să-şi spună nimic, totul fusese spus deja. Mai stătu cu capul în poala ei o clipă, apoi îi sărută coapsa şi se ridică. Întoarse cheia în contact şi maşina reveni cu zgomot la viaţă. Sunetul părea înfiorător de strident în mijlocul tăcerii depline – aşa cum tăcerea li se păruse nefirească şi nelalocul ei cînd veniseră acolo.

Întoarse maşina şi o porni încet spre poteca plină de gropi, şi o luă pe drumul pe care veniseră; trecură pe lîngă căsuţa de culoarea brînzei fără să încetinească, apoi o luară pe drumul principal spre Londra. Acum traficul era mult mai aglomerat. Lumea se întorcea, la fel ca ei, după ce-şi petrecuse o după-amiază în aer liber. Maşinile care goneau făceau un zgomot infernal. Soarele le bătea în faţă, făcîndu-i să-şi ţină ochii pe jumătate închişi; la intervale dese, luau o curbă sau treceau printr-un pîlc de copaci şi scăpau de el, apoi acesta reapărea jos, pe cer, mai mare ca înainte, roz şi umflat.

Soarele, căldura şi, probabil, ginul pe care-l băuse o făceau pe Viv să moţăie. Îşi lăsă capul pe umărul lui Reggie şi închise ochii. El îşi freca obrazul de părul ei, întorcîndu-se uneori s-o sărute. Cîntau împreună, somnoroşi, cîntece vechi: *Nu-ţi pot dărui decît dragostea mea* şi *Adio, mierlă, adio.*

„Fă-mi patul, aprinde lumina,
Că seara tîrziu voi sosi.
Adio, mierlă, adio."

Cînd ajunseră în împrejurimile Londrei, ea căscă şi-şi îndreptă spatele fără tragere de inimă. Îşi scoase pudriera, îşi pudră faţa şi-şi împrospătă rujul. Dintr-odată, traficul deveni infernal. Reggie încercă o altă rută, prin Poplar şi Shadwell, dar şi pe-acolo era rău. În cele din urmă, rămaseră blocaţi în Tower Hill. Îl văzu cum se uită la ceas şi-i spuse:

— Lasă-mă să cobor aici.

Dar el spunea încontinuu:

— Ai răbdare o clipă. Nu suporta să cedeze în faţa altor şoferi. Dacă scîrba aia mică din faţă ar... Iisuse! Numai tipii ca el...

Maşina se urni. Apoi intră în alt blocaj în Fleet Street, în drum spre Strand. Căută o cale să iasă din el, dar străzile laterale erau blocate de şoferii care avuseseră aceeaşi idee. Bătea uşor darabana în volan, repetînd: „Fir-ar să fie, fir-ar să fie!". Se uită din nou la ceas.

Viv stătea încordată, sesizîndu-i starea, coborînd puţin în scaun ca nu cumva s-o depisteze cineva, dar gîndindu-se încă la locul din pădure, nedorind să renunţe la această

imagine, la moară, pîrîu și tăcerea care le învăluia. *Nu-i iadul din Piccadilly*... Reggie curățase mașina înainte de a pleca, scoțînd toate petalele și smocurile de iarbă care se scuturaseră de pe gardurile vii. Zgîndărise fluturele cu degetele, pînă cînd acesta tremurase și își luase zborul.

Viv își întoarse privirile spre vitrinele luminate ale magazinelor, spre cutiile cu ciocolată și fructe false, la sticlele de parfum și lichior – aceeași culoare a apei folosind la fel de bine, probabil, pentru Nights of Parma și Irish Malt. Mașina se mai mișcă un centimetru. Ajunseră lîngă un cinematograf, Tivoli. Lumea stătea la coadă la bilete, și ea se uită melancolică, observîndu-le pe fete cu prietenii lor, pe soți cu soțiile lor. Cinematograful era scăldat în lumini colorate, care păreau că strălucesc mai sinistru, mai puternic, pentru simplul fapt că luceau în amurg, nu în întuneric. Vedea mici detalii ciudate și fără legătură : licărirea unui cercel, luciul părului unui bărbat, scînteierea ca de cristal a pietrelor din pavaj.

Reggie puse frînă și apăsă pe claxon. Cineva se aventurase pe drum în fața lui și mergea nepăsător înainte. Își ridică mîinile a neputință.

— Nu mă băga în seamă, domnule, nu ! Sfinte Hristoase ! Urmări figura hoinară cu privirea, părînd dezgustat, dar brusc se schimbă la față. Pășind pe trotuar, probabil că persoana trădase ceva. Reggie începu să rîdă. A, pardon, zise el, făcînd-o pe Viv atentă. Ce zici de asta ? Nu-i domn, e doamnă !

Viv se întoarse și o văzu pe Kay în haină și pantaloni. Își scotea o țigară dintr-o tabacheră și, cu un gest stilat și neglijent, o bătea ușor de capacul de argint înainte de a o duce la buze.

— Ce naiba s-a întîmplat ? întrebă Reggie uluit.

Pentru că Viv strigase. Stomacul i se contractase, de parcă primise o lovitură. Își ridică mîna să-și ascundă fața și se trase mai mult în scaun, repetîndu-i lui Reggie cu o insistență inimaginabilă :

— Mergi ! Înaintează !

El o privea uluit.

— Dar ce s-a întîmplat ?

— Mergi mai departe, n-auzi? Te rog!

— Să merg mai departe! Te-ai ticnit?

În față, drumul era încă blocat de mașini. Viv se foia de parcă era chinuită de ceva. Se uită înapoi, spre Fleet Street.

— Ia-o pe-acolo, zise ea disperată.

— Pe unde?

— Pe unde am venit.

— Pe unde am venit? Ești...?

Dar ea pusese mîna pe volan.

— Iisuse! exclamă Reggie, dîndu-i mîna la o parte. Bine. Bine!

Se uită peste umăr și începu să întoarcă mașina cu multă trudă. Mașina din spate îl claxonă cu furie. Șoferii care se îndreptau spre Ludgate Circus îl priveau de parcă era nebun. Manevră ambreiajul, transpirînd, înjurînd, și întoarse mașina razant.

Viv își ținea capul în jos, dar se mai uită o dată în spate. Kay se alăturase cozii din fața cinematografului: ridicase bricheta în dreptul țigării, iar flacăra, răsărind în lumina amurgului, îi lumina degetele și fața. *Taci, Vivien*, și-o aminti Viv spunînd. Amintirea era la fel de clară, după tot acest timp – clară și cutremurătoare – mîna ei care o strîngea, gura care îi spunea: *Vivien, taci.*

— Slavă Domnului! spuse Reggie, cînd începuseră să se urnească din nou în direcția opusă. Parcă spuneai să nu atragem atenția asupra noastră. De ce naiba a fost nevoie de toată scena asta? Ești bine?

Ea nu răspunse. Simțise scrîșnetele ambreiajului, mersul poticnit înainte și înapoi al mașinii prin toate fibrele, mușchii și oasele ei. Își încrucișă brațele de parcă intenționa să se mențină întreagă, să nu se sfărîme.

— Ce s-a întîmplat? o întrebă Reggie.

— Am văzut pe cineva cunoscut, spuse ea într-un tîrziu. Asta-i tot.

— Cineva cunoscut? Cine?

— Cineva.

— Cineva. Ei bine, presupun că acel cineva a avut parte de-un spectacol pe cinste. La naiba, Viv.

Continuă să bodogănească. Ea nu-l asculta. Opri în cele din urmă mașina pe o stradă de lîngă Blackfriars Bridge; îi spuse c-o să ia un autobuz de-acolo, și el n-o reținu. Opri într-un loc liniștit, o trase lîngă el pentru a se săruta, apoi îi luă din nou batista și-și șterse gura și fruntea asudată.

— Ce mai excursie! exclamă el, de parcă după-amiaza fusese un dezastru absolut, de parcă uitase deja pîrîul și moara părăsită și inițialele de pe pereți.

Ei nu-i păsa. Dintr-odată, mîna lui pe brațul ei, buzele lui pe gura ei o înspăimîntară. Își dorea să ajungă acasă, să stea de una singură, departe de el.

În timp ce deschidea portiera, se întinse încă o dată după ea. Duse mîna într-un buzunar al torpedoului și scosese ceva de acolo. Erau două conserve de carne: una de vită, cealaltă de porc.

Ea era atît de preocupată, că întinse mîna să le ia, deschizînd geanta să le pună acolo. Apoi însă ceva se frînse în ea și se înfurie brusc. I le întinse cu un gest smuncit.

— Nu le vreau! Ia-le. Dă-i-le nevesti-tii!

Cutiile căzură și ricoșară în scaun.

— Viv! spuse Reggie uimit și jignit. Nu fi rea! Ce-am făcut? Ce naiba ai? Viv!

Ea coborî din mașină, închise portiera și se depărtă. El se aplecă peste scaun, deschise geamul și-o strigă în continuare, întrebînd-o uluit:

— Ce s-a întîmplat? Ce-am făcut? Ce? Apoi, vocea i se înăspri – nu atît de furie, își zise ea, cît de oboseală, din pură oboseală. Ce dracu-am mai făcut acum?

Ea nu privi în urmă. Dădu colțul, și cuvintele lui se risipiră. După aceea, probabil că el pornise motorul și se depărtase. Se așeză la coadă în stația de autobuz și așteptă zece minute, iar el nu se întoarse după ea.

Cînd ajunse acasă, găsi apartamentul plin de lume. Veniseră sora ei, Pamela, soțul ei, Howard, și cei trei băieți ai lor. Trecuseră să-i aducă tatălui lui Viv niște ceai. Pamela îl încălzise pe mașina de gătit, iar aerul din bucătărie era înăbușitor. Rufele atîrnau pe o sfoară și, deși ridicate, tot se bălăbăneau aproape de podea. Probabil că Pamela făcuse asta. Aparatul de radio era dat la maximum. Howard era

cocoţat pe masa de bucătărie. Cei doi băieţi mai mari se fugăreau prin casă, în timp ce tatăl lui Viv îl ţinea pe ţînc în poală.

— A fost frumos? o întrebă Pamela. Se ştergea pe mîini frecîndu-şi cu prosopul pielea dintre degete. O studie pe Viv. Te-a prins soarele. Unora le-a mers bine.

Viv se apropie de chiuvetă şi se uită atent în oglinda de bărbierit a tatălui ei. Avea faţa rozalie, pătată de soare. Îşi trase părul în faţă.

— A fost foarte cald, zise ea. Bună, tată.

— Eşti bine, dragă? Cum a fost la picnic?

— OK. Ce mai faci, Howard?

— Bine, Viv. Facem şi noi ce putem. Ce zici de vremea asta? Ascultă-mă pe mine...

Lui Howard nu-i tăcea niciodată gura. Şi cei doi băieţi erau la fel. Aveau să-i arate diverse lucruri: puşti care pocneau – puseră dopuri şi traseră. Tatăl ei urmărea cuvintele de pe buzele tuturor, încuviinţînd, zîmbind, mişcîndu-şi uşor buzele, pentru că era surd de-a binelea. Bebelusul se zbătea în braţele lui, întinzînd mîinile după puşcoci, aşteptînd să coboare. Cînd Viv se apropie, tatăl i-l întinse, bucuros să scape de el.

— Vrea la tine, iubito.

Dar ea clătină din cap.

— E prea mare. Cîntăreşte o tonă.

— Dă-l încoace, zise Pamela. Maurice – Howard, la naiba, nu sta degeaba!

Tărăboiul era în toi. Viv le spuse că se duce sus să-şi scoată pantofii şi ciorapii. Intră în dormitorul ei şi închise uşa.

O clipă stătu fără să se mişte, neştiind ce să facă – sigură c-ar putea izbucni în plîns, că i s-ar putea face rău... Dar nu putea plînge cu taică-său şi soră-sa în cealaltă cameră... Se aşeză pe pat, apoi se întinse cu mîinile pe burtă; oricum, stînd aşa, se simţea şi mai rău. Se ridică din nou în capul oaselor, apoi în picioare. Nu putea alunga şocul, felul în care o tulburase.

Taci, Vivien.

Făcu un pas, apoi înclină capul auzind larmă pe deasupra hîrîitului înăbuşit al radioului, gîndindu-se că poate e Pamela

sau unul dintre băieţi în hol. Dar se dovedi că larma nu avea un motiv anume. Rămase nehotărîtă un minut, mușcîndu-și mîna.

Apoi se duse la șifonier și deschise ușa.

Șifonierul era plin cu tot felul de prostioare. Erau cîteva haine vechi de-ale lui Duncan, de cînd era școlar, care atîrnau lîngă rochiile ei; mai erau chiar două sau trei fuste învechite ale mamei, pe care tatăl ei nu dorise să le arunce. Deasupra stinghiei era un raft pe care își ținea puloverele. În spatele lor erau albume cu fotografii, ziare vechi, lucruri dintr-astea.

Își plecă din nou capul, ascultînd pașii din hol, apoi întinse mîna pe după albume și scoase o tabachieră. O trase firesc, de parcă o lua în fiecare zi, cînd, de fapt, o pusese acolo cu trei ani în urmă și nu se mai uitase la ea. Tot atunci îi închisese strîns capacul, dar acum își simțea degetele prea slăbite. Trebui să ia o monedă și s-o folosească pe post de pîrghie. Și cînd capacul slăbi, ezită din nou – ascultînd în continuare, temătoare, ca nu cumva să apară cineva din întîmplare.

Apoi deschise capacul.

În cutie era un mic pachet de pînză. Înăuntrul pachetului era o verighetă: o verighetă simplă, din aur, destul de învechită și cu mici zgîrieturi și crestături. O ridică, o ținu o clipă în palmă, apoi și-o strecură pe deget și închise ochii.

La ora șase fără zece, cînd muncitorii care lucrau la mașinile de fabricat lumînări opreau pompele, tăcerea bruscă din fabrică îți isca un țiuit în urechi. Era ca și cum ai ieși din apă. Fetele care lucrau la bancul lui Duncan o luau drept semnal și se pregăteau de plecare: își scoteau rujul și pudriera și alte chestii de soiul ăsta. Femeile mai în vîrstă începeau să-și facă țigări. Len scoase un pieptăn din buzunarul pantalonilor și și-l trecu prin păr. Își purta părul ușor ferchezuit, dat după urechi. Cînd puse pieptănul la loc, surprinse privirea lui Duncan și se aplecă.

— Ia ghici ce-o să fac diseară, zise el, aruncînd o privire în josul bancului. Își coborî vocea, apoi zise: Duc o fată la Wimbledon Common. Așa de mari le are. Gesticulă cu ambele

mîini, apoi își dădu ochii peste cap și fluieră. Of, măiculiță! Are șaptesprezece ani. Mai are și o soră. Soră-sa-i o frumusețe, da-i mai puțin ca lumea mai sus de talie. Ce zici? Ai ceva de făcut diseară?

— Diseară? zise Duncan.

— Vrei să vii? Soră-sa-ți ia piuitul, pe bune. Ce gen îți place? Cunosc o groază de fete. Mari, mici. Ți-aș putea aranja o trampă cît ai zice pește!

Len pocni din degete.

Duncan nu știa ce să zică. Încercă să-și imagineze o turmă de fete. Dar fiecare semăna cu figurina din ceară pe care Len o făcuse înainte, cu linii curbe și proeminente, păr vălurit și față inexpresivă. Clătină din cap și încercă să zîmbească.

Len părea dezgustat.

— Nici nu știi ce pierzi, îți jur pe Dumnezeu. Fata-i trăsnet. Are un tip, dar e în armată. Era obișnuită s-o facă regulat, și-acum o pișcă. Pe cuvîntul meu că, dacă soră-sa n-ar fi atît de drăguță, m-aș ocupa eu de ea...

O ținu tot așa pînă cînd se auzi sirena fabricii, apoi zise:

— Ei, bine, ți-au sunat clopotele de-nmormîntare. Se ridică în picioare. Gîndește-te la mine diseară la ora zece!

Îi făcu lui Duncan cu ochiul lui căprui de țigan, apoi o luă grăbit înainte, clătinîndu-se puțin, ca o bătrînă solidă, pentru că piciorul stîng îi era mai scurt și sudat la genunchi.

Fetele și femeile mai în vârstă o luară și ele repede din loc. Își luau la revedere cînd treceau pe lîngă el:

— Mulțam', Duncan! Pe curînd, iubire! Pe luni, Duncan!

Duncan doar dădea din cap. Nu suporta atmosfera din fabrică la această oră a zilei – veselia forțată, nebunească, graba la ieșire. Serile de sîmbătă erau cele mai rele. Unii chiar alergau ca să fie primii care ies pe poartă. Bărbații care aveau biciclete făceau un fel de întrecere: timp de zece minute, curtea era ca o chiuvetă din care se scurgea apa. El găsea mereu un motiv să mai zăbovească sau să piardă vremea. În seara asta luă o mătură și adună resturile de ceară și bucățile de fitil de sub scaun. Apoi se duse încet spre dulapul lui și-și luă haina; trecu pe la toaletă și se pieptănă. Cînd ieși, după ce așteptase atît, curtea era aproape

goală – rămase o clipă pe treapta scării acomodîndu-se cu spațiul și schimbarea de temperatură. În Sala Lumînărilor era mereu frig de la toată ceara de acolo, dar seara era călduroasă. Soarele cobora pe cer, iar el avea un sentiment vag, neplăcut că timpul trecuse – timpul real, adevăratul timp, nu timpul petrecut în fabrică –, iar el îl pierduse.

Tocmai își lăsase capul în jos și încerca să-și croiască drum prin curte cînd auzi pe cineva strigîndu-l: „Pearce! Hei, Pearce!". Ridică privirea – iar inima i se strînse dureros pentru că recunoscuse deja vocea, dar nu-i venea să creadă. Robert Fraser era acolo, la poartă. Arăta de parcă tocmai sosise în fugă. Avea capul gol, la fel ca Duncan. Fața îi era roz și-și tot dădea părul pe spate, aranjîndu-l.

Duncan grăbi pasul și se duse la el. Inima încă îi mai bătea cu putere.

— Ce cauți aici? îl întrebă. Ai stat aici toată după-amiaza?

— M-am întors, zise Fraser fără suflu. Am crezut că o să te pierd! Am auzit sirena cînd eram la trei străzi depărtare. Nu te superi? După ce-am trecut prin ce-am trecut azi-dimineață, m-am tot gîndit ce nebunie e să te afli aici și... Ei bine. Ai o oră liberă? M-am gîndit să mergem să bem ceva. Știu o cîrciumă, chiar pe mal.

— O cîrciumă? zise Duncan.

Fraser rîse văzîndu-i expresia.

— Da. De ce nu?

Duncan nu mai fusese în vreo cîrciumă de secole, iar gîndul de a intra într-una împreună cu Fraser – de a sta lîngă Fraser la o masă și a bea bere ca un tip obișnuit – i se părea teribil de incitant, dar și alarmant. Se mai gîndea și la domnul Mundy, care o să-l aștepte acasă. Își imagină masa pregătită pentru ceai: cuțitele și furculițele aranjate în ordine, sarea și piperul, muștarul deja amestecat în cana lui...

Probabil că Fraser îi văzuse expresia indecisă.

— Ai alte planuri, zise el ca și cum ar fi fost dezamăgit. Ei, n-are importanță. Era doar o încercare. Încotro mergi? Te-aș putea însoți...

— Nu, zise Duncan repede. E-n regulă. Doar o oră...

Fraser îl bătu pe braț.

— Bravo!

Îl conduse pe Duncan spre sud, spre Shepherd's Bush Green, în direcția opusă celei spre care ar fi mers în mod normal. Mergea fără grabă, lejer, cu mîinile în buzunare și cu umerii trași înapoi, și din cînd în cînd smucea capul să-și îndepărteze părul căzut pe ochi. Părul părea blond deschis acum, în lumina amurgului, iar fața îi era în continuare rozalie și ușor transpirată. Cînd o luară prin zona cea mai aglomerată, el scoase o batistă și-și șterse fruntea și ceafa.

— Tre' să beau un păhărel! Tre' să beau mai multe, de fapt. Am stat în Ealing de la ora două, încercînd să scriu un articol umoristic despre creșterea porcilor. Fotograful meu s-a chinuit o oră să convingă o scroafă să ia o expresie năbădăioasă. Pearce, pe cuvîntul meu, data următoare cînd o să văd un porc, să facă bine să fie pe farfurie cu foi de salvie și ceapă ieșindu-i din urechi.

Nu se opri din vorbit. Îi povesti lui Duncan și despre alte locuri în care fusese trimis să scrie: la un concurs pentru cel mai frumos bebeluș, la o casă bîntuită. Duncan asculta suficient de atent încît să poată da din cap și să rîdă cînd era cazul. În restul timpului, îl studia pe Fraser, încercînd să se acomodeze cu imaginea lui uimitoare de om care merge pe stradă îmbrăcat în haine obișnuite. Probabil că Fraser făcea același lucru, pentru că după un timp se opri din vorbit și surprinse privirea lui Duncan, arătînd aproape îndurerat.

— E al naibii de ciudat, nu-i așa? Mă tot aștept să apară Chase sau Garnish și să înceapă să latre la noi. „Stați înăuntru!" „Dați-vă înapoi!" „Stați lîngă uși în picioare!" L-am văzut pe Eric Wainwright anul trecut. Ți-l amintești? Și el m-a observat, știu asta – dar s-a făcut că nu mă vede. Era în Piccadilly cu o tîrfuliță oribilă. Am dat nas în nas și cu închipuitul de Dennis Watling, acum două luni, la o întrunire politică. Tot îi dădea înainte despre închisoare în gura mare – de parcă ar fi stat acolo doisprezece ani în loc de douăsprezece luni. Cred că i-a părut rău cînd am apărut. Cred că își închipuia că-i fur spectatorii.

Acum treceau prin Hammersmith, traversînd străzile taciturne; însă curînd după aceea, la îndemnul lui Fraser,

dădură colțul. Ceva în aer începuse să se schimbe. În locul caselor, ici și colo, erau clădiri mai mari, depozite și fabrici, iar aerul mirosea mai acru, mai intens, ca oțetul. Suprafața murdară a drumului dispărea, lăsînd la vedere pietrele de pavaj, iar acestea erau lunecoase, de parcă ar fi fost date cu unsoare. Duncan nu cunoștea deloc zona. Faser pășea înainte, cu aerul lui încrezător, și el trebuia să se grăbească pentru a ține pasul. Brusc simți că-l cuprinde un fel de nervozitate. *Ce naiba caut eu pe-aici?* se gîndi el. Se uită la Fraser și nu văzu decît un străin. Îi veni ideea absurdă că s-ar putea ca Fraser să fie nebun, că-l ademenea probabil pe Duncan aici cu scopul de a-l omorî. Nu-și explica de ce-ar face-o, dar mintea lui continuă să brodeze excesiv în jurul ideii. Își imagină propriul corp strangulat sau înjunghiat. Se întrebă cine l-ar găsi. Și-i imagină pe taică-său și pe Viv cu un polițist la ușă, spunîndu-li-se că fusese găsit într-un loc ciudat, fără să afle cum și în ce fel.

Apoi, dintr-odată, cotiră din nou, ieșiră din umbră și ajunseră lîngă fluviu. Aici era cîrciuma unde dorea Fraser să meargă: o clărire de un pitoresc bizar, din lemn, care îl făcu pe Duncan să se gîndească pe loc la Dickens, la *Oliver Twist*. Îl vrăjise. Se opri, își puse mîna pe brațul lui Fraser și zise:

— Hei, dar e frumoasă!

— Crezi? îi spuse zîmbindu-i din nou larg. M-am gîndit c-o să-ți placă. Berea nu-i rea. Hai. Îl conduse pe Duncan prin ușa îngustă și strîmbă.

Înăuntru, cîrciuma nu era la fel de încîntătoare cum promitea fațada; era amenajată ca un bar obișnuit, iar pe pereți erau chestii absurde, clopoței pentru cai, sticle din aramă pentru încălzit paturi și foale. Pentru ora șase și jumătate era deja aglomerată. Fraser își făcu loc pînă la bar și cumpără o cană de doi litri de bere. Făcu semn spre ușile din spate, care dădeau spre un dig, dar acesta era și mai aglomerat decît barul. El și Duncan se întoarseră și-și făcură drum prin îmbulzeală și ieșiră din nou în stradă. Acolo găsiră niște scări care duceau spre apă. Fraser stătu în capul scărilor și se uită în jur. Era suficient loc pe plajă.

— Fluxul tocmai s-a terminat. Haide, e-n regulă

Coborîră treptele, păşind cu atenţie din cauza cănii cu bere şi a paharelor. Plaja era noroioasă, dar noroiul fusese bătut de soarele după-amiezii şi era mai mult sau mai puţin uscat. Fraser găsi un loc la baza zidului, îşi scoase haina şi o întinse pe jos, iar cei doi se aşezară, unul lîngă altul, umăr la umăr. Zidul era cald şi lustruit de Tamisa – puteai vedea cu ochiul liber linia, cam la un metru optzeci, unde pata verzuie a apei făcea loc cenuşiului permanent al pietrei expuse. Dar în acel moment fluxul era scăzut, iar fluviul părea îngust, absurd de îngust, de parcă ai fi putut trage o fugă pe malul celălalt în vîrful picioarelor. Duncan îşi îngustă ochii şi imaginea se înceţoşă, închipuindu-şi o clipă apa ridicîndu-se şi înghiţindu-l. Peretele era cald în spate şi simţi în coaste braţul lui Fraser în timp ce acesta îşi desfăcea butonii şi-şi rula mînecile cămăşii.

Fraser turnă berea.

— Ăsta e al tău, zise el ridicîndu-şi paharul. Îl goli din două-trei înghiţituri, apoi îşi şterse gura. Iisuse! E mai bine, nu crezi?

Îşi turnă şi bău din nou.

Apoi îşi vîrî mîna în buzunar şi scoase pipa şi o pungă de tutun. Sub privirile lui Duncan începu să umple pipa, afînînd firele de tutun cu degetele lui lungi, tuciurii, apoi vîrîndu-le ferm în vatra pipei. Îi surprinse privirea lui Duncan şi zîmbi.

— Puţin altfel decît altădată, ce zici? A fost primul lucru pe care mi l-am cumpărat cînd am ieşit. Duse muştiucul la gură, apoi scăpără un chibrit şi aduse flacăra deasupra pipei; gîtul i se contracta în timp ce trăgea din pipă, iar obrajii i se adînceau şi se umflau – ca marginile unei sticle cu apă fierbinte, se gîndi Duncan, sau, dacă doreai să fii mai romantic, ca un burduf spaniol de vin. Urmări cum fumul albăstrui se ridică din gura lui Duncan şi este împrăştiat de vînt.

Stătură o vreme bînd bere, punîndu-şi mîna la ochi să se uite la soare, care părea ireal de roz şi umflat pe cerul de vară tîrzie. Căldura lui scosese la iveală duhoarea fluviului şi a plajei, dar într-un loc ca ăsta nu-i dădeai deloc importanţă – peisajul era mult prea frumos. Duncan se gîndea la

marinari, la contrabandiști, la lampagii, la lupi de mare zurbagii... Fraser rîse.

— Uită-te la băieții ăia, zise el.

La oarecare depărtare pe plajă, apăruse un grup de băieți. Își scoseseră cămășile, pantofii și ciorapii, își suflecaseră pantalonii și alergau spre apă. Fugeau în felul acela ezitant, ca de fată, în care chiar și adulții aleargă pe pietrele ascuțite; și cînd ajunseră la apă începură să se stropească și să se zbenguie. Erau tineri, mult mai tineri decît Duncan și Fraser, probabil că aveau paisprezece sau cincisprezece ani. Aveau mîinile și picioarele disproporționat de mari pentru trupurile lor, foarte subțiri și slabe. Debordau de viață, părea că viața clocotește în ei modelîndu-i în colțuri și unghiuri stîngace.

Și oamenii care beau pe digul din spatele cîrciumii îi văzuseră pe băieți și începuseră să le strige cuvinte de încurajare. Băieții începură să împroște acum cu noroi în loc de apă; unul dintre ei căzu acolo și se ridică acoperit de un strat negru, de parcă era o figurină de lut – un fel de manechin ciudat făcut pentru o paradă de stradă. Păși mai adînc în apă, se aruncă înainte și ieși curat din nou, scuturîndu-și apa din păr.

Fraser rîse și se aplecă înainte. Își puse mîna la gură și ovaționa cum făceau și ceilalți de pe dig. Părea la fel de plin de viață ca băieții – avea antebrațele goale și bronzate, iar părul lung îi flutura pe frunte.

Apoi se așeză la loc, zîmbind. Trase din nou din pipă, apoi aprinse un alt chibrit și-l apropie de vatră, legănînd flacăra. Dar în timp ce făcea toate astea îl urmărea pe Duncan pe sub sprîncenele ușor arcuite, și, imediat după ce tutunul se reaprinse cum trebuie și stinse chibritul, își luă pipa de la gură.

— Nu-i așa c-a fost ciudat să dau peste tine la fabrică așa? zise el.

Lui Duncan i se strînse inima. Nu răspunse. Fraser continuă:

— M-am gîndit la asta toată ziua. Pur și simplu nu e locul în care m-aș fi așteptat să lucrezi.

— Chiar așa? spuse Duncan ridicîndu-și paharul.

— Bineînțeles că nu! Să muncești acolo, printre oamenii ăia? Locul ăla nu-i decît cu o treaptă mai sus de o instituție de caritate, nu crezi? Cum de suporți?

— Toți de-acolo suportă. Eu de ce n-aș face-o?

— Chiar nu-ți pasă?

Duncan medită.

— Nu-mi prea plac mirosurile, zise el în cele din urmă. Îți pătrund în haine. Și uneori te doare capul din cauza zgomotului sau ochii ți-o iau razna din pricina benzii rulante.

Fraser se încruntă.

— Nu asta am vrut să spun, zise el.

Duncan știa că nu asta dorise să spună, dar dădu din umeri și continuă pe același ton nepăsător.

— Munca e ușoară. Nu se deosebește de aceea de a coase pînză și-ți permite să te gîndești la alte lucruri. Îmi place asta.

Fraser părea în continuare uluit.

— N-ai prefera să faci un lucru mai – cum să zic – înălțător?

Duncan pufni.

— Nu contează ce aș *prefera* eu. Îți poți imagina expresia de pe fața unui tip de la direcția muncii dac-aș fi zis *aș prefera* asta sau *aș prefera* ailaltă? Am noroc să am o slujbă, chiar una de formă. Cu tine lucrurile au stat altfel. Dacă ai fi fost în situația mea – dacă ai fi avut trecutul meu, vreau să zic... Nu putea fi urnit din ale lui. Începu să culeagă cîte ceva de pe plajă: pietre, cioburi de porțelan, scoici și oase. Nu vreau să discut despre asta, zise el cînd văzu că Fraser încă așteaptă să spună ceva. E plictisitor. Dar spune-mi ce-ai mai făcut tu.

— Vreau să aflu cîte ceva despre tine mai întîi.

— Nu-i nimic de știut. Știi totul deja! Zîmbi. Serios. Spune-mi ce-ai mai făcut. Odată mi-ai scris o scrisoare din tren.

— Ți-am scris?

— Da, imediat după ce-ai ieșit. Nu-ți amintești? Evident, nu m-au lăsat s-o țin. Totuși am citit-o de vreo cincizeci de ori. Urmele scrisului tău erau peste tot, iar hîrtia avea un semn pe ea – ai zis că-i zeamă de ceapă.

— Zeamă de ceapă! zise Fraser gînditor. Da, acum îmi amintesc. O femeie din tren avea o ceapă și era prima pe care o vedeam cu toții după trei ani. Cineva a scos un cuțit, am tăiat-o și am mîncat-o crudă. A fost formidabil!

Rîse și mai bău o înghițitură de bere, iar mărul lui Adam îi sălta în gîtlej ca un pește.

Trenul, probabil, fusese unul pe care-l luase să ajungă în Scoția; fusese într-un fel de ocol silvic cu alți ofițeri pînă la terminarea războiului.

— M-am întors la Londra după aia, zise el, și m-am angajat la o organizație caritabilă pentru refugiați – îi selectam pe cei care veniseră aici, le găseam case, le duceam copiii la școală. Clătină din cap amintindu-și toate astea. Lucrurile pe care le-am auzit ți-ar face părul măciucă, Pearce. Povești ale unor oameni care pierduseră tot. Ruși, polonezi, evrei; povești din lagăre – nu-mi venea să cred. Ce-ai citit tu în ziare e infim, absolut fără importanță... Am stat acolo un an. Atît am putut suporta. Dacă aș fi stat mai mult, cred că pînă la urmă mi-ar fi venit să-mi zbor creierii!

Zîmbi – apoi își dădu seama ce spusese, surprinse privirea lui Duncan și roși; și imediat începu să vorbească din nou, să acopere gafa. Stătuse la organizația de caritate pînă toamna trecută, apoi încercase cu jurnalismul, în scopul de a scrie pentru revistele politice. Un prieten îi făcuse rost de „slujba de scrib" pe care o avea acum; se ținea de ea în speranța că o să apară ceva mai serios. Fusese încurcat cu o fată o lună sau două, dar nu mersese – se-mbujoră spunîndu-i asta lui Duncan. Făcea parte din echipa care lucra la organizația de caritate pentru refugiați.

Vorbea cu seriozitate, fluent, ca un comentator de radio. Accentul lui educat se simțea pregnant, iar de cîteva ori Duncan se trezi tresărind, dîndu-și seama că accentul lui se auzea mai mult ca sigur pe plajă, ajungînd la urechile celorlalți băutori. Începu să-l privească pe Fraser și, așa cum i se întîmplase înainte, să-l simtă străin. Nu-și putea imagina viața pe care acesta o dusese în ocolul silvic din Scoția și apoi la Londra, cu o fată; nu și-l putea imagina decît așa cum îl văzuse în fiecare zi în celula friguroasă de la Wormwood Scrubs, cu pătura grosolană de pușcărie pe

umeri, ştergînd urmele de cacao cu pîinea de la micul dejun sau stînd la fereastră cu faţa lui slabă şi albă, luminată de razele lunii sau colorată de exploziile de pe cer.

Privi în pahar, apoi îşi dădu seama că Fraser tăcuse şi îl urmărea.

— Ştiu ce crezi, zise Fraser, cînd îşi ridică privirea. Îşi coborî vocea şi păru uşor timid. Te întrebi cum m-am simţit lucrînd pentru acei refugiaţi, ascultîndu-le poveştile pe care trebuia să le aud – ştiind că alţii au luptat în timp ce eu n-am făcut nimic. Aruncă o piatră care ricoşă de cîteva ori pe plajă. Dacă vrei să ştii, mă îngrozea. Mi-era silă de mine – nu pentru că obiectasem, ci pentru că obiecţiile mele nu fuseseră suficiente. Silă pentru că nu m-am străduit mai mult să găsesc alte căi – şi pentru că nu i-am făcut pe alţii să le găsească împreună cu mine la începutul războiului. Silă pentru că eram sănătos. Silă pur şi simplu pentru că trăiam. Roşi din nou şi se uită în altă parte. Apoi adăugă mai liniştit ca niciodată: M-am gîndit la tine, de exemplu.

— La mine!

— Îmi aminteam – ei bine, chestii pe care le spuneai.

Duncan privi încă o dată în pahar.

— Credeam că m-ai uitat complet.

Fraser se aplecă.

— Nu fi cretin! Am fost extrem de ocupat. Tu nu?

Duncan nu răspunse. Fraser aşteptă, apoi se depărtă, de parcă ar fi fost iritat de ceva. Mai bău bere, apoi începu să se joace din nou cu pipa, sugînd muştiucul, umflîndu-şi obrajii ca pe nişte burdufuri de vin.

Acum îşi doreşte să nu mă fi invitat aici, se gîndea Duncan, săltînd o piatră. *Se întreabă de ce-a făcut-o. Acum socoteşte cît îi va lua să scăpe de mine*. Se gîndi încă o dată la domnul Mundy care îl aştepta acasă cu ceaiul gata, privind ceasul, poate deschizînd uşa din faţă pentru a se uita neliniştit în josul străzii...

Încă o dată, îşi dădu seama că Fraser îl urmăreşte. Îşi întoarse capul, şi privirile li se întîlniră. Fraser zîmbi şi spuse:

— Uitasem cît de insondabil eşti, Pearce. Cred că m-am obişnuit cu tipi care nu fac altceva decît să trăncănească.

— Îmi pare rău, zise Duncan. Am putea merge dacă vrei.

— Pentru Dumnezeu, n-am vrut să zic asta! Doar că – ei, dar tu nu-mi spui nimic despre tine? Eu am tot pălăvrăgit ca nebunul, în timp ce tu n-ai scos o vorbă. Nu ai, nu ai încredere în mine?

— Să am încredere în tine! exclamă Duncan. Nu-i vorba de asta. N-am ce să-ți spun, asta-i tot.

— Ai mai încercat asta o dată. Nu-ți merge, Pearce! Haide.

— N-am nimic de spus!

— Trebuie să fie ceva. Nici măcar nu știu unde locuiești! *Unde* locuiești? Lîngă fabrica aia a ta?

Duncan se foi de parcă îl incomoda ceva.

— Da.

— Într-o casă? Într-un apartament închiriat?

— Ei bine, zise Duncan. Se foi din nou, dar nu vedea nici o cale de scăpare. Într-o casă, recunoscu el după o clipă, în White City.

Fraser se ambală, așa cum se și așteptase Duncan.

— În White City? Glumești! Atît de aproape de Scrubs? Mă întreb cum de suporți! Fulham mi se părea prea aproape, Îți zic sincer. Dar White City... Clătină din cap, nevenindu-i să creadă. Dar de ce acolo? Familia ta... Începu să-și amintească. Locuiau în – unde? Streatham?

— A, zise Duncan automat. Nu locuiesc cu *ei*.

— Nu? De ce? Au avut grijă de tine destul de bine, nu crezi? Ai niște surori, nu-i așa? Trase de o șuviță. Una, în special. Cum o chema? Valerie? Viv? Dumnezeule, acum îmi amintesc totul. Venea să te viziteze. A fost bună cu tine. Se purta mai bine cu tine decît nenorocita de soră-mea, oricum! Nu se mai poartă bine?

— Nu-i vorba de ea, răspunse Duncan. E vorba de ceilalți. Nu ne-am înțeles, nici măcar înainte. Știi și tu. Cînd am ieșit, a fost mai rău ca niciodată. Soțul surorii mele mai mari mă urăște de moarte. L-am auzit vorbind despre mine cu niște prieteni de-ai lui. Mă numea Micul Lord. Îmi mai zice și Mary Pickford. Nu rîde!

Dar și el începu să rîdă.

— Scuză-mă, zise Fraser, încă zîmbind. Pare un tip fermecător.

— E genul de persoană care nu suportă cînd cineva nu-i ca el. Toţi sînt aşa. Dar Viv nu-i. Ea înţelege – ei, că nu totul merge strună. Că oamenii nu sînt perfecţi. Ea...

Ezită.

— Ea ce? întrebă Fraser.

Recuperau ceva din vechea lor relaţie apropriată. Duncan coborî vocea.

— Ei, se vede cu un tip. Se uită în jur. Un om însurat. Durează de-o veşnicie. N-am ştiut cînd eram înăutru.

Fraser părea preocupat.

— Aşa deci.

— Nu te uita aşa. Nu e o... nu e o curvă sau ceva de genul ăsta, cum te gîndeşti tu.

— Sînt sigur că nu e. Totuşi îmi pare rău să aud asta. Mi-o amintesc. Îmi amintesc că îmi plăcea cum arată. Şi chestiile astea niciodată nu ies bine, în special pentru o femeie.

Duncan dădu din umeri.

— E treaba lor, nu crezi? Ce înseamnă „nu ies bine"? Vrei să zici, să fii căsătorit? Dacă ar fi căsătoriţi probabil că s-ar urî.

— Probabil. Dar cum e omul? Ce fel de tip este? L-ai cunoscut?

Duncan uitase felul ăsta de-a fi al lui Fraser, cînd prindea un subiect şi-l sucea şi-l învîrtea doar din plăcerea de a-l diseca. Răspunse cam fără tragere de inimă.

— E un fel de comis voiajor, asta-i tot ce ştiu. Îi aduce conserve de carne. Tone, tot timpul. Nu le poate lua acasă, tata ar intra la bănuieli. Mi le dă mie şi unchiului Horace...

Se opri încurcat şi jenat de ce spusese. Fraser nu remarcă nimic; în schimb, se legă de cuvintele lui Duncan, dornic să mai afle ceva.

— Unchiul tău, zise el. Aşa e, doamna Alexander l-a pomenit la fabrică. Spunea ce nepot minunat eşti sau ceva de genul ăsta. Zîmbi. La urma urmelor, familia ta nu-i aşa de rea cum o prezinţi tu... Ei bine, mi-ar face plăcere să-ţi cunosc unchiul, Pearce. Aş vrea s-o văd şi pe Viv. Evident că mi-ar plăcea să văd unde locuieşti. Îmi dai voie să vin odată pe la tine? Doar noi – ei bine, nu ne împiedică nimic

să fim din nou prieteni, nu crezi? Acum că ne-am regăsit unul pe altul așa?

Duncan dădu din cap aprobator, dar nu se simți în stare să vorbească. Termină berea din pahar și-și imagină ce față o să facă Fraser dacă o să ajungă să-l ducă acasă și o să-l vadă pe domnul Mundy acolo.

Reîncepu să culeagă resturi de pe plajă. Privirea îi fu curînd atrasă de ceva deosebit și îl ridică. Se dovedi a fi, așa cum crezuse inițial, muștiucul și un fragment din vatra unei pipe vechi din lut. I-o arătă lui Fraser, apoi scurmă noroiul de pe ea cu o sîrmă. Parțial pentru a schimba subiectul, în timp ce făcea asta, îi spuse:

— Poate că acum trei sute de ani a stat un bărbat aici, fumînd pipă, așa ca tine. Nu crezi că e o idee năstrușnică?

Fraser zîmbi.

— Nu-i așa?

Duncan ridică pipa și o studie.

— Mă întreb cum îl chema pe bărbat. Nu te chinuie faptul că n-o să știm asta niciodată? Mă întreb unde locuia și cum arăta. Nu știa că pipa lui o să fie găsită aici de unii ca noi în 1947, nu crezi?

— Poate că a fost suficient de norocos să nu-și poată imagina anul 1947.

— Poate cineva o să găsească pipa *ta* peste trei sute de ani.

— Nici o șansă! zise Fraser. Pun rămășag pe o mie de lire, pînă la ultimul bănuț, că mica mea pipă și tot restul or să fie cenușă atunci.

Își termină berea și se ridică în picioare.

— Încotro te duci? îl întrebă Duncan.

— Să mai iau niște bere.

— E rîndul meu.

— N-are importanță. Eu am băut aproape toată cana. Trebuie să mă duc și la toaletă.

— Să vin cu tine?

— La toaletă?

— La bar!

Fraser rîse.

— Nu, stai aici. Altfel o să ne ia altcineva locul. Nu stau mult.

Începuse deja să traverseze plaja în timp ce vorbea, lovindu-și alene cana goală de coapsă. Duncan îl urmări cum urcă treptele și dispare după ultima.

Era adevărat, cîrciuma era mai aglomerată ca înainte. Oamenii își luaseră băuturile afară, la fel ca Fraser și Duncan, și stăteau pe stradă sau pe plajă; cîțiva bărbați și femei erau cocoțați pe peretele de deasupra capului lui Duncan. Nu-și dăduse seama înainte că se aflau acolo. Nu-i făcea plăcere că se uitau de sus la el sau poate că ascultaseră tot ce-și spuseseră...

Vîrî bucata de pipă din lut în buzunar, apoi se uită lung în direcția fluviului. Fluxul revenea și suprafața apei părea că se luptă cu sine, de parcă ar fi fost un mănunchi de șerpi. Băieții care se bălăciseră în noroi se așezaseră pe țărm; acum se ridicau și reveneau pe plajă, alungați de flux. Păreau neverosimil de tineri. Rînjeau și se scuturau ca niște cîini. Și mersul lor era mai zgribulit: Duncan își imagină cum arătau tălpile lor după ce se muiaseră în apă și se tăiaseră în pietre și scoici ascuțite. Încercă să nu se mai uite la ei în timp ce urcau treptele; brusc i se făcuse groază să vadă cumva piciorul alb al vreunui băiat cu sînge pe el.

Își coborî capul și începu să răscolească din nou plaja. Găsi un pieptăn cu dinții rupți. Săltă un ciob dintr-o ceașcă de porțelan care avea încă un mîner delicat.

Apoi – fără să-și dea seama de ce, poate că cineva îi pronunțase numele și cuvintele îi ajunseseră la ureche printr-o stranie legănare a sunetelor vocilor, rîsetului sau apei – își întoarse capul spre dig și privirea lui se întîlni cu a unui bărbat chel care stătea împreună cu o femeie lîngă unul dintre picioarele digului. Duncan recunoscu bărbatul imediat. Era din Streatham; locuia pe una din străzile apropiate de aceea pe care crescuse Duncan. Dar acum, în loc să-i facă un semn cu capul lui Duncan, în loc să-i zîmbească sau să ridice mîna, chelul îi spuse ceva femeii cu care era, ceva de genul „Da, el e “, și amîndoi se uitară fix la Duncan cu un amestec nemaiîntîlnit de răutate, aviditate și imobilitate.

Duncan se uită repede într-o parte. Cînd se uită încă o dată și-și dădu seama că bărbatul și femeia încă îl urmăreau,

își schimbă poziția, își întoarse capul, își răsuci picioarele și se sprijini pe celălalt braț. Încă era neplăcut surprins că este observat, că se discută pe seama lui, că este măsurat și privit cu repulsie. *Uită-te la el*, își imagină că își spun bărbatul și femeia. *Crede că totul e perfect, așa crede. E convins că e ca mine și ca tine.* Încerca să se închipuie așa cum probabil că părea în ochii lor; și se văzu, fără Fraser alături de el, ca un fel de ciudățenie a naturii sau un escroc. Își mai întoarse capul, de data asta mai pe furiș – și da, erau tot acolo, urmărindu-l cu privirile goale, totuși neobrăzate, ale celor care aranjau să petreacă o seară la cinema... Închise ochii. Cineva deasupra lui rîse gîjîit. I se păru că rîsetul nu i se putea adresa decît lui – că, unul cîte unul, cei care beau în afara cîrciumii își înghionteau tovarășii, dînd din cap, zîmbind și pasînd vestea că Pearce era acolo – Duncan Pearce era acolo, bînd bere pe plajă, de parcă ar fi fost îndreptățit să facă așa ceva ca oricine altcineva!

Macăr de-ar veni Fraser odată! Cît timp trecuse de cînd se dusese după cană? Duncan nu era sigur. Păreau secole. Probabil că intrase în vorbă cu cineva, cu o persoană obișnuită. Poate flirta cu barmanița. Ce-ar fi ca, din anumite motive, să nu se întoarcă? Cum o să ajungă Duncan acasă? Nu era sigur că-și va aminti drumul. Mintea i se încețoșa sau i se golea cu totul – încercă să se concentreze, dar parcă avea ochii legați, își întindea piciorul și pipăia pămîntul moale pe care îl simțea cum se sfărîmă... Acum chiar intră în panică. Deschise ochii și se uită la mîinile lui, pentru că auzise odată un doctor spunînd că privitul mîinilor atunci cînd ți-este frică te ajută să te calmezi. Dar el devenise și mai conștient de sine – mîinile i se păreau ciudate, de parcă ar fi fost ale unui străin. Își simțea tot corpul straniu și strîmb; brusc simți acut existența inimii și plămînilor și începu să i se pară că, dacă le-ar scăpa din vedere doar o secundă, organele ar ceda imediat. Stătu pe bancă ținîndu-și ochii strîns închiși, transpirînd, aproape gîfîind sub povara înspăimîntătoare a gestului de a respira, de a simți tensiunea sangvină prin vene, de a-și controla mușchii brațelor și picioarelor ca nu cumva să fie prinși într-un spasm.

Fraser se întoarse poate într-un interval de cinci sau de zece sau douăzeci de minute față de momentul la care se așteptase Duncan să apară. Acesta auzi sunetul cănii pline puse pe pietre, apoi simți atingerea șoldului lui Fraser, cînd acesta se așeză.

— E o nebunie acolo, zicea el. E ca la balamuc. Am... dar ce s-a întîmplat?

Duncan nu se simți în stare să răspundă. Deschise ochii și încercă să zîmbească. Dar chiar și mușchii feței se mobilizaseră împotriva lui; simți cum gura i se strîmbă și probabil că arăta înfiorător. Fraser îl întrebă încă o dată, mai insistent:

— Ce s-a întîmplat, Pearce?

— Nimic, răspunse Duncan în cele din urmă.

— Nimic? Arăți ca dracu'. Ia-o. Își scoase batista și i-o dădu lui Duncan. Șterge-te pe față, transpiri. Ți-e mai bine?

— Da, un pic.

— Tremuri ca varga! Ce s-a întîmplat?

Duncan clătină din cap, apoi zise șovăielnic:

— O să ți se pară o prostie.

Limba i se încleiase în gură.

— Nu-mi pasă.

— Vezi, acolo-i un bărbat...

Fraser se întoarse să se uite.

— Ce bărbat? Unde?

— Să nu te vadă! E acolo, pe dig. Un tip din Streatham. Unul chel. Se tot uita la mine, el și tipa lui. Știe – știe totul despre mine.

— Ce vrei să zici? Că ai fost acolo?

Duncan clătină din nou din cap.

— Nu doar asta. Motivul pentru care am fost acolo. Despre mine și... Alec...

Nu suporta să mai vorbească. Fraser îl urmări ceva mai mult, apoi se întoarse și se uită din nou la figurile de la dig. Duncan se întreba ce anume o să facă bărbatul cînd va observa că Fraser îl privește. Și-l imagină făcînd niște gesturi oribile sau pur și simplu zîmbind și dînd din cap către Fraser.

După cîteva secunde, Fraser se întoarse și-i spuse cu blîndețe:

— Nu-i nimeni acolo, nu te privește nimeni, Pearce.

— Nu se poate, trebuie să fie, zise Duncan. Ești sigur?

— Bineînțeles. Nu se uită nimeni. Încredințează-te singur.

Duncan ezită, apoi își puse palma peste ochi și se uită printre degete. Și era adevărat. Bărbatul și femeia dispăruseră și la masă era un cu totul alt cuplu. Bărbatul acesta avea părul de culoarea nisipului și-și îndesa în gură chipsuri dintr-o pungă. Femeia căsca, acoperindu-și gura cu o mînă albă și grăsulie. Ceilalți vorbeau între ei, priveau îndărăt spre bar sau spre apă – de fapt se uitau în toate direcțiile, dar nu la Duncan.

Duncan respiră ușurat și-și relaxă umerii. Nu mai știa ce să creadă. După toate aparențele, se putea să-și fi imaginat totul. Nu-i păsa. Panica îl istovise, îl golise. Își șterse fața din nou și zise cu un glas tremurat, plin de obidă:

— Ar fi cazul să mă duc acasă.

— Așteaptă, zise Fraser. Mai întîi mai bea puțină bere.

— Bine. Dar s-o torni tu.

Fraser ridică cana și umplu paharele. Duncan sorbi o înghițitură, apoi alta. Trebuia să-și țină paharul cu ambele mîini să nu se verse. Între timp, începu să-și revină. Își șterse gura și se uită la Fraser.

— Presupun că mă crezi cam țicnit.

— Nu spune porcării! Nu-ți amintești...?

Duncan i-o luă înainte.

— Vezi, nu sînt obișnuit să merg prin astfel de locuri de unul singur. Nu sînt ca tine.

Fraser scutură din cap, de parcă se simțea sîcîit sau exasperat. Se uită la Duncan, apoi privi în altă parte. Își schimbă postura și mai bău bere. În cele din urmă spuse, vădit încurcat:

— Aș fi vrut, Pearce, să fi ținut legătura cu tine. Aș fi vrut să-ți fi scris mai mult decît am făcut-o. Te-am... te-am dezamăgit. Acum îmi dau seama și regret. Te-am dezamăgit rău, rău de tot. Dar anul ăla la Scrubs, ei bine, odată ieșit, nu știu, totul mi s-a părut un vis. Întîlni privirea lui Duncan, ale cărui pleoape zvîcneau. Mă înțelegi? Mi se părea că trăiesc viața altcuiva, nu pe-a mea. Era ca și cum aș fi fost

smuls din timp şi apoi aruncat înapoi, şi trebuia să o iau de la capăt, de acolo de unde rămăsesem.

Duncan dădu aprobator din cap.

— Pentru mine n-a fost la fel, zise el încet. Cînd am ieşit, totul era altfel. Totul se schimbase. Ştiusem că asta o să se-ntîmple, şi-aşa a fost. Lumea îmi spunea: „O să te descurci". Dar eu ştiam că n-o să pot.

Stătură fără să-şi spună o vorbă, de parcă amîndoi erau epuizaţi. Fraser îşi scoase chibriturile şi pipa. Acum flacăra era mult mai strălucitoare, pentru că se întuneca. Îşi coborî mînecile şi-şi prinse butonii, iar Duncan simţi că tremură.

Urmăriră mişcările fluviului. Doar în cîteva clipe, suprafaţa apei îşi pierduse aspectul agitat, neliniştit. Ţărmul se îngustase deja, apa se strecura înainte de parcă ar fi fost limba aspră a unei pisici – măcina pămîntul cu fiecare lovitură şi clipocit. Apoi trecu în viteză un remorcher, făcînd valuri care se ridicară şi se retraseră, apoi iar se săltară, se istoviră şi bătură mai slab ţărmul.

Fraser aruncă o piatră.

— Cum zice Arnold? *Cîntecul etern al tristeţii*[1] – aşa? Şi apoi ceva cam în genul *acoperişurile goale ale lumii*... Îşi trecu mîna peste faţă, rîzînd de sine. Iisuse Hristoase, Pearce, dacă am început să citez şi versuri, sîntem terminaţi! Haide. Se săltă proptindu-se în mînă. Lasă berea şi hai să mergem. O să te conduc acasă. Chiar pînă la uşă. Şi mă poţi prezenta unchiului tău – unchiul Horace, nu-i aşa?

Duncan se gîndi la domnul Mundy patrulînd prin salon, ducîndu-se şchiopătînd să răspundă la sonerie. Dar acum nu avea destulă energie pentru teamă sau jenă sau chestii de genul ăsta. Se ridică în picioare şi-l urmă pe Fraser pînă la treptele dinspre fluviu şi o luară împreună spre nord, spre White City, pe străzile care se întunecau tot mai mult.

---

1. Personajul se referă la celebrul poem al lui Matthew Arnold, *Pe plaja Dover*. (n.t.)

3

— Tu nu știi că s-a terminat războiul? o întrebă pe Kay insul de cealaltă parte a tejghelei.

O abordase așa, încercînd să se amuze pe seama pantalonilor și tunsorii ei; dar ea auzise asemenea lucruri de mii de ori și nu-i mai venea să zîmbească. Cînd îi sesiză accentul, totuși își schimbă atitudinea. Îi întinse punga, spunînd:

— Poftiți, doamnă.

Probabil că se strîmbase într-un fel pe la spatele ei, în timp ce ieșea, pentru că ceilalți clienți izbucniră în rîs.

Și cu asta se obișnuise. Își puse punga la subsuoară și-și vîrî mîinile în buzunarele pantalonilor. Cel mai bine era să-i dai înainte, să sfidezi, să-ți dai capul pe spate, să mergi fudul și să-ți joci „rolul". Uneori era obositor, mai ales cînd nu aveai energie; asta-i tot.

Din întîmplare, azi se simțea excelent. În dimineața aceea îi venise ideea să-și viziteze o prietenă. Plecase din Lavender Hill spre Bayswater și acum se îndrepta spre Harrow Road. Prietena ei, Mickey, lucra acolo, într-un garaj, ca supraveghetor la pompe.

Kay o observa, pe măsură ce se apropia de curtea din fața garajului: Mickey instalase un scaun din pînză și se întinsese în el și citea o carte. Picioarele îi erau răsfirate pentru că era îmbrăcată bărbătește, ca un tînăr mecanic, cu o salopetă din stambă și ghete. Avea părul blond, de culoarea și textura unei frînghii murdare; îi stătea țepos de parcă atunci se dăduse jos din pat. În timp ce Kay o urmărea,

tocmai își umezea un deget și întorcea o pagină. Nu o auzi pe Kay, iar Kay veni spre ea cu un tremur ciudat al inimii. Pur și simplu era plăcerea de a vedea o prietenă după ce, săptămîni la rînd, întîlnise numai străini – pe nimeni altcineva. Dar preț de o clipă, Kay crezu că sentimentul va răbufni și o va face să plîngă. Își imagină cît de ridicolă ar arăta în ochii lui Mickey, apărînd așa, din senin, în lacrimi. Și se gîndi serios să renunțe la tot – să se strecoare și să plece înainte ca Mickey s-o zărească.

Apoi se redresă.

— Salut, Mickey, zise ea afabil.

Mickey își ridică privirea, o văzu pe Kay și rîse, plăcut impresionată. Tot timpul rîdea într-o manieră naturală, neforțată, pe care lumea o considera teribil de cuceritoare. Avea o voce guturală, gata să tușească în orice clipă. Fuma prea mult.

— Hei! exclamă ea.

— Ce citești?

Mickey îi arătă coperta. De obicei citea cărți pe care oamenii le uitau prin mașini, atunci cînd le aduceau la garaj pentru a fi reparate. Aceasta era o ediție nebroșată a *Omului invizibil* de Wells. Kay o ridică și zîmbi.

— Am citit-o cînd eram mică. Ai ajuns la partea aia cînd tipul face pisica să dispară cu totul în afară de ochi?

— Da, nu-i așa că-i amuzant?

Mickey își șterse palma unsuroasă de salopetă pentru a da mîna cu Kay. Era atît de scundă și măruntă că mîna ei nu era mai mare decît a unui copil. Își aplecă fruntea și închise pe jumătate unul din ochi. Arăta ca Șmecherul[1].

— Aproape că renunțasem la speranța de a te vedea, zise ea. Nu te-am mai văzut de-un car de ani! Cum o mai duci?

— M-am gîndit că ești în pauza de masă. Ai o pauză de masă? Ți-am adus niște gogoși.

— Gogoși, zise Mickey luînd punga și uitîndu-se înăuntru. Ochii albaștri i se dilatară. Sînt cu gem!

— Cu zaharină autentică!

---

1. În text, Artful Dodger, porecla unui personaj din romanul *Oliver Twist* de Charles Dickens. (n.t.)

O maşină intră şi se opri.

— Aşteaptă, zise Mickey.

Puse gogoşile jos şi se duse să stea de vorbă cu şoferul şi, după o clipă, începu să umple rezervorul maşinii. Kay se aşeză în locul ei în scaunul de pînză, ridicînd cartea şi deschizînd-o la întîmplare.

— Dar îţi dai seama acum, zise Omul Invizibil, de situaţia în care m-a adus starea mea? Nu aveam nici un fel de adăpost – nici un acoperămînt – să mă îmbrac însemna să renunţ la avantajul meu, pentru a deveni ceva ciudat şi groaznic. Nu mîncam deloc, pentru că a mînca, a mă umple cu materie neasimilată, însemna să devin încă o dată grotesc de vizibil.

— Nu m-am gîndit niciodată la asta, zise Kemp.

În tot acest timp, pompa revenise la viaţă şi începuse să vibreze, să scîncească şi să ţăcăne, iar mirosul de benzină, abia simţit înainte, deveni ameţitor. Kay puse cartea jos şi se uită la Mickey. Stătea destul de nonşalant, cu o mînă pe capota maşinii şi cu cealaltă încordată pe dispozitivul furtunului de benzină, şi cu ochii aţintiţi pe cadranul pompei. Nu era frumoasă, dar aducea cu sine un anumit stil; şi era nemaipomenit cîte fete – chiar fete obişnuite – erau intrigate şi impresionate de o asemenea poză.

Şoferul maşinii era totuşi bărbat. Mickey scurse ultimele picături de benzină din furtun, înşurubă buşonul rezervorului şi luă cartelele; apoi veni agale spre Kay, strîmbîndu-se.

— Nu ţi-a dat bacşiş? întrebă Kay.

— Mi-a dat trei penny şi mi-a zis să-mi cumpăr ruj de ei. Avea un motor de doi bani. Aşteaptă aici. O să vorbesc cu Sandy.

Dispăru în garaj. Cînd reveni după cîteva secunde, îşi scosese salopeta dînd la iveală pantalonii albaştri şi o cămaşă nostimă, Aertex, şifonată şi plină de pete. Se spălase pe faţă şi se pieptănase.

— Mă lasă patruzeci şi cinci de minute. Vrei să mergem la barcă?

— Avem timp? întrebă Kay.

— Cred că da.

Merseră cît putură de repede parcurgînd două străzi secundare, pînă ajunseră la Regent's Canal. Pe o întindere de o sută de metri de-a lungul potecii edecului erau înșiruite ambarcațiuni locuite și barje. Mickey stătea aici de dinainte de război. Era un fel de sătuc. Acolo se aflau depozite, șoproane pentru bărci, dar rezidenții erau artiști și scriitori, dar și barcagii autentici – toți destul de conștienți că sînt „interesanți" și „pitorești", credea Kay; toți supermulțumiți de imaginea pe care și-o fabricau în ochii celor care locuiau în case sau apartamente obișnuite. Și totuși, probabil că asta era un mod cinstit de-a fi. Ambarcațiunea lui Mickey – *Irene* – era o mică barjă butucănoasă cu o proră ascuțită, care o făcea pe Kay mereu să se gîndească la un sabot. Carcasa era acoperită cu smoală și îngrijorător de peticită. În fiecare dimineață, Mickey trebuia să se chinuiască douăzeci de minute, împingînd și manevrînd manivela unei mici pompe infecte. WC-ul era o găleată pusă după un paravan de pînză. Iarna, conținutul găleții îngheța.

Dar interiorul ambarcațiunii era foarte plăcut. Pereții erau acoperiți cu panouri din lemn lăcuit, iar Mickey își confecționase rafturi pentru bibelouri și cărți. Pentru iluminat folosea lămpi Tilley și lumînări divers colorate. Cambuza era ca o versiune gigantică a unui penar, cu sertare secrete și panouri glisante. Farfuriile și ceștile erau fixate cu bare și curele. Totul era prins bine ca și cum s-ar fi așteptat la valuri uriașe; de fapt, suprafața canalului era destul de liniștită, ușor deconcertantă, dacă nu erai obișnuit cu ea, sau dacă uitai la ce să te aștepți.

Kay se apleca întotdeauna puțin cînd se afla în ambarcațiunea lui Mickey. Dacă se îndrepta, atingea tavanul cu creștetul capului. Mickey însă se mișca dezinvolt și ușor, dînd la o parte unele panouri din cambuză pentru a lua ceai, un ceainic și două căni emailate.

— Nu pot fierbe apa, zise ea, soba nu mai are combustibil, și n-au avut timp s-o aprindă din nou, dar o să iau de la fata de alături.

Ieși cu ceainicul, iar Kay se așeză. Ambarcațiunea se legăna, lovindu-se cu un sunet gol de țărm, pentru că treceau cîteva barje. Auzea vocile bărbaților cu o claritate enervantă:

...pe calea Dalston. Jur pe Sfîntul Dumnezeu! Mergînd de colo-colo, ca un maimuţoi afurisit pe o...

Mickey se întoarse cu apa și aranjă farfuriile din tablă. Kay alese o gogoașă, apoi o puse jos din nou. Își scoase țigările, dar se opri cu bricheta în mînă. Făcu un semn spre petele de pe cămașa lui Mickey.

— Cred că nu-i nici un pericol să fumez alături de tine? După toată tropăiala aia cu furtunul de benzină, vreau să zic. Sper că n-o să te aprinzi ca o torță.

— Dacă ești atentă, nu, zise Mickey rîzînd.

— Bun, slavă Domnului! Chiar mi-ar părea rău, știi, dacă s-ar întîmpla asta. Scoase țigara. Vrei niște mahorcă?

Mickey luă o țigară. Kay i-o aprinse, apoi și-o aprinse pe-a ei. În spatele ei era o fereastră glisantă: o împinse și o deschise pentru a lăsa fumul să iasă.

— Ce mai e pe la Sandy? întrebă ea cînd reveni.

Mickey dădu din umeri. Ea se ocupa doar de atelierul auto, de fapt, pentru că era unul dintre puținele locuri în care o femeie putea lucra îmbrăcată în pantaloni. Trebuia să aibă o slujbă, una oarecare: nu avea, cum era cazul lui Kay, o familie bogată și un venit personal. Începuse să se gîndească, îi spunea lui Kay, să încerce să obțină un post de șofer. Îi surîdea ideea de a șofa din nou și de a ieși din Londra.

Discutară subiectul o vreme, în timp ce trăgeau din țigară. Mickey își mîncă apoi gogoașa, desfăcu punga și mai luă una. Kay însă o lăsă pe a ei în față, fără să se atingă de ea, iar Mickey zise în cele din urmă:

— N-ai de gînd s-o mănînci?

— De ce mă întrebi? O vrei tu?

— Eu am mîncat deja.

— Cam așa ceva. Știu ce mănînci la masă. Ceai și tutun.

— Și gin, cu ceva noroc!

Mickey rîse din nou, iar rîsul i se transformă în tuse.

— Mănînc-o, zise ea ștergîndu-și gura. Hai. Ești prea slabă.

— Și ce-i cu asta? zise Kay. Toți sîntem slabi, nu crezi? Sînt în pas cu moda, nimic mai mult.

De fapt, văzînd gogoașa unsuroasă și pudrată cu zaharină i se făcea greață, dar, de dragul lui Mickey, luă chestia aia

și începu s-o ciugulească. Coca îi dădea o senzație oribilă pe limbă și în gîtlej, dar Mickey o supraveghe pînă cînd termină de mîncat.

— E bine acum, doamnă?

— Nu te-ai descurcat rău, zise Mickey, îngustînd un ochi, urîtînd din nou ca Șmecherul. Data viitoare o să-ți fac cinste cu o masă.

— Vrei să mă îndopi.

— Și de ce nu, mă rog? Ne-am face de cap o noapte, ne-am mai amesteca și noi în mulțime.

Kay se cutremură în glumă.

— Aș juca rolul scheletului la festinul ăla. Și în afară de asta – își dădu capul pe spate ca o domnișoară la un bal – sînt teribil de ocupată zilele astea. Ies tot timpul în oraș.

— Te duci în locuri amuzante.

— Mă duc la cinematograf, răspunse Kay; nu-i nimic amuzant în asta. Uneori stau și văd filmul de două ori. Alteori aleg calea de mijloc și văd mai întîi partea a doua. Chiar îmi place mai mult așa – trecutul oamenilor este mult mai interesant decît viitorul. Sau poate că doar eu cred asta... Dar poți face o mulțime de lucruri la film, crede-mă pe cuvînt. Poți chiar...

— Chiar ce?

Kay ezită. *Chiar să agăți o femeie,* avusese de gînd să spună pe șleau, pentru că nu de mult, într-o seară intrase în vorbă cu o fată beată și pînă la urmă o dusese într-o toaletă goală, unde o sărutase și o pipăise. Se purtase cam brutal, și acum îi era rușine cînd își amintea.

— Chiar nimic, spuse ea plat, în cele din urmă. Chiar nimic.... Oricum, poți să-mi faci oricînd o vizită.

— La domnul Leonard? Mickey se strîmbă. Îmi dă fiori.

— E un tip ca lumea. Face miracole. Mi-a spus-o una dintre pacientele lui. A vindecat-o de zona zoster. Ar putea să-ți vindece pieptul.

Mickey se dădu înapoi, tușind iar.

— Nici o grijă!

— Hai, băiete dragă, zise Kay. Nici măcar nu trebuie să se uite la chestia asta. Stai într-un scaun și-ți șoptește ceva.

— Pare cam pervers. Locuiești acolo cam de multă vreme, nu-ți mai dai seama cît de ciudat este. Și casa? Cînd o să se prăbușească?

— E pe cale, zise Kay, crede-mă. Cînd se stîrnește vîntul, simt cum se clatină. Simt cum geme. Ca și cum aș fi pe mare. Cred că trebuie să-i mulțumesc domnului Leonard că stă în picioare cu totul. Sînt convinsă că el menține casa prin simpla forță a minții.

Mickey zîmbi, dar se uita atent la fața lui Kay și privirea îi deveni serioasă. Și după ce zîmbetul i se risipi, zise pe un ton oarecum schimbat:

— Cît mai ai de gînd să stai acolo, Kay?

— Pînă o se se prăbușească, sper!

— Vorbesc serios, spuse Mickey. Ezită de parcă ar fi meditat intens la ceva. Ascultă, zise ea apoi, aplecîndu-se înainte. De ce nu te muți la mine?

— Să locuiesc aici? zise Kay surprinsă. Pe *Quaint Irene*? Aruncă o privire în jur. Seamănă cu o cutie de pantofi. E bună pentru un soldățel ca tine.

— Doar o vreme, zise Mickey. Dacă o să obțin postul de șofer, aș fi plecată noaptea.

— Dar în restul timpului? Să zicem că vii c-o fată...

— Putem aranja ceva.

— Să atîrnăm o pătură? La fel de bine mă întorc la pension! În afară de asta, n-aș putea părăsi Lavender Hill. Nu-ți dai seama ce înseamnă pentru mine. Mi s-ar face dor de domnul Leonard. Mi s-ar face dor de micuțul cu gheata aia imensă. Aș duce dorul cuplului Stanley Spencer! Pur și simplu m-am atașat de dărăpănătura aia.

— Îmi dau seama, zise Mickey.

O spuse pe un ton care suna a *„Ei bine, fix asta mă neliniștește“*.

Kay privi într-o parte. Pînă acum vorbise în glumă, jucînd un rol, încercînd să ascundă faptul că, la fel ca înainte, îi reveneau vechile emoții, făcînd-o să se simtă jenată și temătoare. Pentru că, iată, Mickey, care cîștiga cam o liră pe săptămînă, era gata s-o împartă cu ea – pur și simplu, fără nici un motiv anume, doar din mărinimie. Iar ea, Kay, cu bani necheltuiți, bine-sănătoasă, trăia ca o infirmă, ca un șobolan.

Se aplecă înainte şi luă ceaiul. Spre groaza ei, mîinile îi tremurau. Nu dorea să pună cana la loc pentru a nu atrage atenţia asupra mîinii care-i tremura; o ridică mai sus şi încercă s-o ducă la gură. Dar tremurul se înrăutăţi. Ceaiul se vărsă – văzu cum pătase una din pernele lui Mickey. Puse brusc cana jos şi încercă să curețe cu batista partea cea mai pătată.

Surprinse privirea lui Mickey în timp ce făcea asta și simţi că i se lasă umerii. Se aplecă, proptindu-și coatele pe genunchi și fața în palme.

— Uită-te la mine, Mickey! zise ea. Uite ce-am ajuns! Chiar am făcut lucrurile alea? – tu și cu mine, cînd războiul era în toi? Uneori nu pot să mă ridic din pat dimineața. Am cărat tărgi, pentru Dumnezeu! Îmi amintesc cum am ridicat – și își întinse mîinile – îmi amintesc cum am ridicat trunchiul unui copil... Ce naiba am pățit, Mickey?

— Știi tu ce-ai pățit, spuse Mickey cu blîndețe.

Kay se așeză la loc și se întoarse dezgustată de sine.

— Nimic mai grav decît s-a petrecut cu mii dintre noi. Cine nu a pierdut ceva sau pe cineva? Aș putea să merg pe orice stradă din Londra, să-mi întind braţul și să ating o femeie sau un bărbat care a pierdut un iubit, o iubită, un copil, un prieten. Dar eu – eu nu pot trece peste asta, Mickey. Nu pot trece. Rîse nervos. *Să trec peste asta.* Ce expresie ciudată! De parcă durerea cuiva este ca o casă prăbușită și trebuie să treci peste moloz să ajungi la pămîntul din partea cealaltă... Eu m-am pierdut în moloz, Mickey. Se pare că nu găsesc drumul spre ieșire. Nu cred că *doresc* să trec, asta-i chestia. Întreaga mea viață e în moloz – încă.

O vreme nu mai putu vorbi. Își roti privirea prin cabina ambarcațiunii, apoi vorbi ceva mai calm.

— Îți amintești noaptea aceea, cînd stăteam toate aici? Noaptea de dinaintea...? Uneori mă gîndesc la vremurile alea. Mă chinui ca dracu' tot gîndindu-mă la vremurile alea! Ți-o amintești?

Mickey dădu din cap aprobator.

— Mi-o amintesc.

— Am fost la locul ăla din Bethnal Green. Tu făceai gin cu zahăr și lămîie.

— Gin cu lămîie, vodcă şi sifon.

Kay îşi ridică privirea.

— Gin cu vodcă? Eşti sigură?

Mickey dădu din cap aprobator.

— Nu puneai lămîie?

— Lămîe? De unde naiba să fi luat lămîi? Aveam suc de lămîie, îţi aminteşti, într-o sticlă de la Binkie?

Kay îşi aminti. Faptul că nu-şi amintise înainte – nu-şi amintise şi şi-o închipuise pe Mickey tăind chiar felii de lămîie, storcînd sucul – o făcu să se simtă stînjenită.

— Suc de lămîie, zise ea încruntîndu-se, într-o sticlă. Oare de ce am uitat asta?

— Nu te mai gîndi la chestii de-astea, Kay.

— Nu vreau să mă gîndesc la asta! Dar nici nu vreau să uit. Uneori nu mă gîndesc decît la asemenea lucruri. Am nişte cîrlige în creier. Nişte cîrlige mici.

Dar acum vorbea de parcă aproape o luase razna. Îşi întoarse din nou capul şi se uită pe fereastră. Soarele proiecta nişte forme pe suprafaţa apei. O pată de ulei se colorase în argintiu şi albastru... Îşi reîntoarse privirea în cabină şi văzu că Mickey se uită la ceas.

— Kay, zise Mickey. Îmi pare rău, amice. Trebuie să mă întorc la Sandy.

— Bineînţeles că trebuie.

— Nu vrei să stai aici pînă mă întorc acasă?

— Nu fi prostuţă. Mă simt bine, pe cuvînt. E plictiseala, asta-i tot.

Îşi termină ceaiul. Mîna nu-i mai tremura. Îşi scutură firimiturile din poală, se ridică în picioare şi ajută la strînsul farfuriilor.

— Şi-acum ce-o să faci? o întrebă Mickey în timp ce mergeau pe Harrow Road.

Kay îşi reluă rolul de domnişoară şi gesticulă frivol.

— Oh, vai, am o grămadă de lucruri de făcut.

— Chiar aşa?

— Bineînţeles.

— Nu te cred. Mai gîndeşte-te la ce ţi-am spus – adică să vii să stai la mine. Vrei? Sau ieşi din casă! Am merge să bem ceva. Am putea merge în Chelsea. Nu mai e nimeni acolo, nu mai sînt deloc aceiaşi oameni.

— Bine, aprobă Kay.

Își scoase din nou țigările, luă una pentru ea și-i dădu una lui Mickey, și îndesă alta după urechea băiețească a lui Mickey. Ea îi luă mîna și i-o strînse; stătură așa o clipă zîmbindu-și.

Se sărutaseră odată, își aminti Kay – acum mulți ani, fără succes însă. Amîndouă erau bete. Pînă la urmă le bufnise rîsul. Asta se întîmplă, desigur, cînd femeile sînt de același gen.

Mickey se depărtă.

— Pa-pa, Kay, zise ea.

Kay o urmări cum fuge spre garaj. O văzu cum se întoarce încă o dată să-i facă semn cu mîna. Kay ridică mîna, apoi o luă la pas spre Bayswater.

Merse energic atît timp cît socoti că Mickey ar putea s-o urmărească, dar imediat ce dădu colțul își încetini pasul. Și cînd ajunse în Westbourne Grove și strada se aglomeră, găsi un prag la umbra unui zid prăbușit și se așeză. Se gîndi la ce-i spusese lui Mickey despre faptul de a sta în mulțime și a-și întinde mîna. Studie fețele oamenilor în timp ce se perindau, gîndindu-se: *Ce ai pierdut ? Dar tu ? Cum suporți ? Ce faci ?*

— Știam eu că tipa din Enfield o să ne facă probleme, din clipa în care a intrat pe ușă, spunea Viv, în timp ce pulveriza Vim pe cîrpa de șters. Așa sînt mereu, genul ăsta obraznic.

Ea și Helen erau pe punctul de a-și lua prînzul la ieșirea de incendiu, cînd depistaseră urme de creion pe peretele toaletei.

Una lungă și subțire îți intră degrabă,
Aia scurtă și mai groasă face însă treabă!

scrisese cineva pe vopseaua de deasupra suportului de prosop. O secundă, Helen nu știu încotro să se uite. Viv nu părea mai puțin stînjenită.

— Asta se întîmplă, zise ea, frecînd de zor, de cînd cu reclamele alea în revistele locale.

Făcu un pas înapoi, îmbujorată, și clipi. Peretele se decolorase acolo unde frecase, dar cuvintele *groasă* și *face*

treabă! încă se mai vedeau, ușor imprimate în vopsea. Frecă din nou, apoi ea și Helen se învîrtiră în jur îngustîndu-și ochii, înclinîndu-și capetele în diverse unghiuri.

Brusc, conștientizară ce făceau. Se uitară una la alta și izbucniră în rîs.

— Vai de mine, zise Helen, mușcîndu-și buza.

Viv clăti cîrpa și puse deoparte spray-ul Vim, dar umerii îi tremurau. Se șterse pe mîini, apoi își duse degetele la ochi, îngrijorată să nu i se întindă rimelul.

— Stai, nu te strica! zise ea.

Tot rîzînd, deschiseră fereastra, se cățărară cu dificultate și ieșiră. Se așezară și-și despachetară sendvișurile, își băură ceaiul și se calmară în cele din urmă; apoi privirile li se întîlniră și izbucniră în rîs din nou.

Viv puse jos ceașca din care se prelingea ceaiul.

— Vai, ce-or gîndi clienții?

Rimelul se scursese pînă la urmă. Își scoase batista, îi răsuci un colț, puse colțul pe limbă, apoi ridică o oglindă și-și lărgi ochii, frecînd sub ei la fel de sălbatic, se gîndi Helen, cum ștersese și semnele de pe peretele toaletei. Sîngele care-i colora fața o făcea să pară foarte tînără. I se stricase coafura din cauza rîsului – arăta ciufulită și plină de viață.

Își îndesă batista în mînecă și-și luă sendvișul; rîsul i se risipi în suspine. Puse înapoi un colț de pîine, iar vederea cărnii proaspete dintre felii – și gustul, cînd mușcă – păru cumva s-o liniștească. Fața își pierdu culoarea, iar ochii i se uscară. Mestecă foarte încet și, în cele din urmă, puse sendvișul jos. Peste rochie avea un cardigan, și începu să-i descheie nasturii.

Trecuseră aproape două sătămîni de la sîmbăta aceea călduroasă, cînd Helen și Julia stătuseră întinse în Regent's Park. Fusese ultima zi caldă de vară, deși atunci n-aveau cum s-o știe. Anotimpul se schimbase. Soarele ieșea și intra în nori. Viv își dădu capul pe spate să se uite la cer.

— Nu-i prea cald azi, zise ea.

— Nu, nu prea, răspunse Helen.

— Presupun că ne vom plînge curînd din cauza frigului.

Helen avu în față imaginea iernii apropiindu-se – ca un tunel lung și întunecat pe o linie de cale ferată.

— N-o să fie atît de frig cum a fost iarna trecută, nu crezi?

— Sper că nu.

— N-o să fie, sigur!

Viv își frecă brațele.

— Un tip scria în *Evening Standard* că iernile noastre vor fi din ce în ce mai reci și din ce în ce mai lungi, că peste zece ani vom trăi cu toții ca eschimoșii.

— Ca eschimoșii! zise Helen, imaginîndu-și căciuli de blană și fețe late și prietenoase, și ideea îi plăcu.

— Așa zicea. Spunea că-i ceva legat de înclinarea pămîntului – că l-am dezechilibrat cu toate bombele alea. Dacă te gîndești mai bine, are dreptate. Mai zicea că așa ne trebuie.

— O, exclamă Helen, tipii ăștia întotdeauna scriu chestii dintr-astea în ziare. Mai ții minte că la începutul războiului cineva spunea că e o pedeapsă pentru că l-am lăsat pe rege să abdice?

— Da! zise Viv. Tot timpul mi-am spus că tuturor le-a fost greu, în Franța, Norvegia și prin alte locuri. Adică n-a fost regele lor, la urma urmelor.

Întoarse capul. Ușa peruchierului de la parter se deschisese și în curte ieșise un bărbat cu un coș de gunoi sub braț. Coșul era plin pînă la refuz cu fibre de culoare închisă – un amestec de stofă și păr. Viv și Helen îl urmăriră cum traversează spre lada de gunoi, saltă capacul și golește conținutul înăuntru. Apoi își șterse mîinile și intră înapoi. Nu-și ridicase privirea. Cînd ușa se închise în urma lui, Viv făcu o grimasă.

Dar Helen se gîndea în continuare la război. Mai mușcă puțin din sendviș, apoi zise:

— Nu ți se pare ciudat cum toți vorbesc despre război de parcă ar fi ceva care s-a petrecut cu mulți-mulți ani în urmă? Pare chiar bizar. De parcă toți ne-am strînge acasă și ne-am spune: „Hai, pentru numele lui Dumnezeu, să nu mai pomenim de *asta*!“. Cînd s-a întîmplat?

Viv dădu din umeri.

— Presupun că ne-am plictisit cu toții. Dorim să uităm.

— Da, și eu cred asta. Nu mi-aș fi închipuit niciodată că vom uita totuși atît de repede. Cînd era în toi... era singurul lucru care se petrecea, nu-i așa? Singurul despre care vorbeai.

Singurul care conta. Încercai să dai importanţă altor lucruri, dar mereu reveneai la el.

— Închipuie-ţi dacă ar începe din nou, zise Viv.

— Hristoase! exclamă Helen. Ce idee oribilă! Locul ăsta ar fi terminat, oricum. Te-ai întoarce la vechea ta slujbă?

Viv se gîndi. Lucrase la Ministerul Alimentaţiei, după colţ, în Portman Square.

— Nu ştiu, zise ea. Poate. Atunci era o slujbă importantă. Îmi plăcea. Cu toate că nu făceam altceva decît să dactilografiez... Aveam o prietenă bună acolo, o fată pe care o chema Betty; era de milioane. Dar s-a măritat cu un tip din Australia la sfîrşitul războiului şi a luat-o acasă cu el. O invidiez acum. Dacă ar începe din nou, s-ar putea să mă angajez într-unul din serviciile alea. Mi-ar plăcea să călătoresc, să plec. Părea nostalgică. Dar tu? o întrebă ea pe Helen. Te-ai întoarce la fosta ta slujbă?

— Aşa cred, deşi m-am bucurat cînd am plecat de-acolo. Era o slujbă ciudată – cam la fel ca asta, într-un fel: oameni nefericiţi, toţi aşteptînd imposibilul. Încercai să faci tot ce poţi pentru ei, dar oboseai la un moment dat; aveai propriile probleme la care să te gîndeşti. Totuşi, nu cred că aş vrea să stau în Londra. Londra va fi la pămînt la următorul război, nu crezi? Dar atunci totul va fi la pămînt. Nu va mai fi ca ultima oară. Chiar atunci cînd lucrurile păreau groaznice, în mijlocul atacului, doream să rămîn – tu nu? Nu eram aici de mult timp, dar simţeam un soi de loialitate faţă de oraş, cred. Nu doream să-l dezamăgesc. Acum mi se pare o nebunie! Loialitate faţă de cărămizi şi mortar! Şi apoi, mai erau şi cunoscuţii. Le eram loială. Cu toţii stăteau în Londra şi doream să le fiu aproape.

— Oameni ca Julia? întrebă Viv. Eraţi prietene pe vremea aceea? Era şi ea în Londra?

— Era în Londra, dădu Helen din cap, dar am întîlnit-o abia la sfîrşitul războiului. Împărţeam un apartament chiar şi atunci – unul minuscul, în Macklenburgh Square. Mi-e atît de proaspăt în minte! Toate mobilele alea desperecheate. Închise ochii amintindu-şi suprafeţe şi mirosuri. Fereastra era bătută în scînduri. Era pe punctul de a se prăbuşi. Deasupra era un tip care străbătea camera la pas şi făcea

podeaua să scîrțîie. Scutură din cap și deschise larg ochii. Îmi amintesc locul acela mai bine decît pe oricare altul în care am locuit și nu știu de ce. Nu am stat acolo decît un an și ceva. Dar aproape tot timpul războiului am... Se uită din nou în altă parte, apoi își luă sendvișul. Ei bine, aproape tot războiul am stat în altă parte.

Viv așteptă. Cînd Helen nu mai continuă, ea zise:

— Eu am stat într-o pensiune pentru fetele de la minister. Pe lîngă Strand.

Helen își ridică privirea.

— Chiar așa? N-am știut. Am crezut că ai stat acasă cu tatăl tău.

— Stăteam în weekend, dar în timpul săptămînii doreau să ne aibă acolo, ca să putem munci, dacă ar fi fost atacate liniile ferate. Era un loc groaznic. Atîtea fete! Toate alergau pe scări, în sus și-n jos. Toate șterpelindu-ți rujul sau ciorapii. Sau, dacă împrumutai bluza sau altceva, cînd o primeai înapoi avea altă culoare sau formă pentru că o vopsiseră sau îi scoseseră mînecile!

Rîse. Își mișcă picioarele o treaptă mai sus pe scara din metal – își trase genunchii, își vîrî fusta sub ea și-și sprijini bărbia în pumni. Apoi rîsul i se curmă, la fel ca înainte. Privirea îi deveni tot mai distantă și mai serioasă. *Iar se lasă cortina aia...* își zise Helen. Dar dintr-odată Viv începu să vorbească.

— E ciudat să te gîndești la vremurile alea. N-au trecut decît doi ani, dar, și ai dreptate, parc-au trecut veacuri. Unele lucruri erau mai simple atunci. Lucrurile erau aranjate într-un fel, nu-i așa? Altcineva decidea pentru tine, spunea că așa era mai bine, și asta făceai. Uneori mă deprima. Așteptam cu nerăbdare pacea, lucrurile pe care le voi putea face atunci. Nu-mi dau seama cum îmi imaginam că vor fi aceste lucruri. Nu știu la ce mă gîndeam cînd îmi spuneam că vor fi altfel. Te aștepți ca lucrurile să se schimbe sau oamenii să se schimbe, dar e o prostie, nu-i așa? Pentru că nici oamenii și nici lucrurile nu se schimbă. Nu prea. Trebuie să te obișnuiești cu ele.

Expresia ei era acum lipsită de orice artificiu și atît de solemnă, încît Helen întinse mîna și-i atinse brațul.

— Viv, zise ea. Arăți îngrozitor de tristă.

Viv își reveni. Culoarea îi apăru din nou în obraji și rîse.

— Vai, nu mă lua în seamă. În ultima vreme mi-am plîns de milă, asta-i tot.

— Ce s-a întîmplat? Nu ești fericită?

— Fericită? Viv clipi. Nu știu. E cineva fericit? Cu adevărat fericit, vreau să zic. Oamenii pretind că sînt.

— Nici eu nu știu, spuse Helen după o clipă. Fericirea este ceva atît de fragil în zilele noastre. Ca și cum s-ar întîmpla o mulțime de lucruri.

— Ca și cum s-ar da la rație.

Helen zîmbi.

— Da, exact! Și îți dai seama, atunci cînd ți s-a dat doar un strop, că o să se termine repede, și asta te face să nu te bucuri, ești prea preocupat și te întrebi ce-o să simți cînd n-o s-o mai ai. Sau începi să te gîndești la persoana care n-o să mai aibă parte de nimic, ca tu să-ți primești rația.

Ea însăși se cufundă în tristețe, gîndindu-se la asta. Începu să spargă bășicile de vopsea de pe platforma metalică, dezgolind firișoarele de rugină de desubt.

— Poate că, la urma urmelor, profeții din ziare au dreptate, continuă ea liniștită: că primești răsplata pe care o meriți. Poate că toți ne-am pierdut dreptul la fericire comițînd lucruri reprobabile sau permițînd lucrurilor rele să se petreacă.

Se uită la Viv. Niciodată nu-și vorbiseră atît de liber și își dădu seama, de parcă ar fi fost pentru prima dată, cît de mult o plăcea pe Viv, cît îi plăcea să facă asta – să stea afară, să vorbească pe platforma de metal care ruginea. Și se mai gîndi și la altceva. *Erai prietenă cu Julia pe vremea aia*? întrebase Viv simplu – de parcă ar fi fost cel mai natural lucru din lume ca Helen să fi fost prietenă cu Julia; de parcă ar fi fost perfect normal ca Helen să stea la Londra, în plin război, de dragul unei femei...

Inima începu să-i bată mai repede. Brusc își dori să i se destăinuie lui Viv. Își dorea asta cu disperare! Dorea să spună: *Ascultă, Viv, eu sînt îndrăgostită de Julia! E minuntat, dar și îngrozitor în același timp. Uneori parcă sînt un copil. Uneori aproape mă ucide! Mă lasă neajutorată. Mă face să*

mă tem! Nu-mi pot controla sentimentele! Oare e bine? Aşa se întîmplă şi cu alţi oameni? Ţie ţi s-a întîmplat vreodată?

Simţi cum respiraţia i se ridică tot mai sus, pînă cînd păru prinsă în cuşca pieptului. Inima îi bătea cu disperare acum, peste tot, din obraji pînă în vîrfurile degetelor.

— Viv, dădu ea să spună.

Dar Viv se întorsese. Îşi pusese mîinile în buzunarele cardiganului.

— O, la naiba, zise ea. Mi-am lăsat ţigările înăuntru. N-o să suport după-amiaza fără tutun.

Dădu să se ridice, apucînd bara platformei şi făcînd instalaţia să se clatine.

— Ai putea să-mi dai un pic de elan? zise ea.

Helen se ridică în picioare mai rapid.

— Eu sînt mai aproape, spuse ea. O să le iau eu.

— Eşti sigură?

— Bineînţeles. Nu-mi ia mai mult de cîteva clipe.

Îşi simţea respiraţia la fel de întretăiată. Se căţără cu dificultate trecînd peste pervaz şi aterizînd cu o bufnitură lîngă toaletă. Mai era timp să mai spună ceva. Îşi dorea mai mult ca oricînd. Iar ţigara îi va calma nervii. Îşi îndreptă fusta. Viv strigă prin fereastră:

— Sînt în poşeta mea!

Helen dădu din cap. O luă repede pe culoar şi apoi urcă treptele spre camera de aşteptare. Tot timpul cît merse îşi ţinu capul plecat, ridicîndu-şi privirea doar în ultima clipă.

Dădu cu ochii de un bărbat care stătea în picioare lîngă biroul lui Viv, uitîndu-se peste hîrtiile ei fără un scop precis.

Reacţionă atît de violent cînd îl văzu, că fu pe punctul de a ţipa. La rîndul lui, bărbatul, şi el surprins, făcu un pas înapoi. Apoi izbucni în rîs.

— Doamne sfinte! Sînt chiar atît de înspăimîntător?

— Îmi cer scuze, zise Helen, cu mîna pe piept. N-aveam de unde să ştiu... Dar biroul este închis.

— Da? Uşa de jos era deschisă.

— Dar n-ar fi trebuit să fie.

— Pur şi simplu am intrat şi am urcat scările. Tocmai mă întrebam unde sînt cei de-aici. Îmi cer scuze dacă v-am speriat, domnişoară...?

O privi deschis în faţă în timp ce spunea asta. Era tînăr, vorbea frumos, era arătos, blond, destul de dezinvolt – atît de diferit de genul lor de clienţi, că se simţi în dezavantaj. Mai era conştientă că era roşie, fără suflare, cu părul nepieptănat. Şi-o imagină şi pe Viv aşteptînd la scara de incendiu... *Of, ce porcărie*, îşi zise.

Se calmă şi se întoarse spre agenda de pe biroul lui Viv.

— Ei bine, zise ea, nu aveţi programare, bănuiesc. Parcurse pagina cu degetul. Nu sînteţi domnul Tiplady?

— Domnul Tiplady! Zîmbi. Nu. Mă bucur să spun că nu sînt.

— Problema este că nu primim pe nimeni fără programare.

— Aşa deci. Se întorsese şi el odată cu ea şi se uita peste umărul ei la pagină. Mai mult ca sigur că e o afacere de mare succes. Îşi încrucişă braţele pe piept şi îşi luă o postură mai relaxată. Aşa, de curiozitate, cît cereţi?

Helen aruncă o privire la ceas. *Hai, pleacă. Pleacă odată!* Dar era prea politicoasă să-l lase să-i citească gîndurile.

— La început cerem o guinee, zise ea.

— Atît de mult? Părea surprins. Şi ce primesc pentru o guinee? Bănuiesc că îmi arătaţi un album cu fete, nu-i aşa? Sau chiar le-aduceţi pe fete aici?

Îşi schimbase stilul. Părea sincer interesat, dar zîmbea în continuare, de parcă tocmai se gîndise la o glumă. Helen deveni prudentă. Era foarte posibil, se gîndi ea, să fie un nebun atrăgător, unul dintre tipii ăia – ca Heath – care înnebuniseră datorită vremurilor. Nu ştia dacă să creadă sau nu ce spusese despre uşă. Dacă a forţat-o? Deseori se gîndise cît de vulnerabile erau ele două, atît de aproape de Oxford Street, şi totuşi izolate aici de forfota de pe trotuar.

— Regret, dar nu pot discuta cu dumneavoastră acum, zise ea, luînd un aer ţeapăn din cauza neliniştii şi nerăbdării. Dacă doriţi să reveniţi în timpul programului, sînt sigură că domnişoara, colega mea – aruncă o privire involuntară spre scări şi toaletă – va fi încîntată să vă explice întreaga procedură.

Dar asta păru să-i stîrnească şi mai mult interesul.

— Colega dumneavoastră, zise el, de parcă s-ar fi agăţat de cuvinte, şi urmărindu-i direcţia privirii, chiar ridicîndu-şi

și schimbîndu-și poziția capului și lipindu-și limba de buza inferioară, gînditor. Presupun că acum colega dumneavoastră nu-i disponibilă?

— Regret, dar avem pauză de prînz acum, spuse Helen cu fermitate.

— Da, desigur. Ați mai spus ăsta. Ce păcat, zise el pe un ton imprecis.

Privea în continuare spre scări.

Helen întoarse o pagină a agendei.

— Dacă v-ați putea întoarce mîine, să zicem, la patru...

Dar acum el se uită în jur și își dădu seama ce făcea. Își schimbă stilul încă o dată, izbucnind aproape în rîs.

— Uitați ce este, îmi pare rău. Cred că v-am creat o impresie greșită.

În acel moment, Viv apăru în capul scărilor și intră în birou. Probabil că-i auzise vocea și se întreba ce se petrece. Se uită la el uluită, iar apoi roși inexplicabil. Helen îi surprinse privirea și-i făcu un semn să o pună în gardă.

— Tocmai îi fixam acestui domn o întîlnire. Se pare că ușa de jos era deschisă...

Totuși, omul făcu un pas înainte și începu să rîdă.

— Salut, zise el, dînd din cap spre Viv. Apoi se întoarse spre Helen. Îmi pare rău, zise el, scuzîndu-se cu sinceritate, dacă v-am creat o impresie greșită. Nu caut o nevastă, ci doar pe domnișoara Pearce.

Viv se făcu stacojie. O privi pe Helen, de parcă ar fi fost iritată.

— Dînsul e domnul Robert Fraser, Helen, un prieten de-al fratelui meu. Domnule Fraser, permiteți-mi să v-o prezint pe domnișoara Giniver... S-a întîmplat ceva cu Duncan?

— O, nimic de genul ăsta, zise el degajat. Nimic. Treceam pe-aici și m-am gîndit să arunc o privire.

— V-a rugat Duncan să veniți?

— Drept să spun, speram că veți fi liberă. A fost pur și simplu... ei bine, un capriciu.

Rîse din nou. Apoi urmă un moment de tăcere stînjenitoare. Helen își aminti de semnul pe care i-l făcuse lui Viv mainte și se simți ridicolă. Totul se schimbase pe neașteptate. Ca și cum cineva luase o bucată de cretă și repede, dar

hotărît, se aplecase și desenase o linie pe podea, o linie care îi plasa pe Viv și pe bărbatul ăsta, Robert Fraser, de o parte, și pe ea de cealaltă parte. Schiță un gest.

— Ei bine, zise ea, ar trebui să-mi văd de treabă.

— Nu, e-n ordine, replică Viv repede. Pleopele îi tremurau. O să-l iau pe domnul Fraser cu mine afară. Domnule Fraser...?

— Desigur, spuse el, îndreptîndu-se spre scări împreună cu ea. Își înclină capul amabil spre Helen cînd trecu pe lîngă ea. La revedere! Îmi cer scuze pentru deranj. Dacă o să-mi schimb părerea în legătură cu alegerea unei soții, o să vă comunic.

Coborî rapid treptele, cu pași tinerești, dezordonați. Cînd ușa de jos se deschise, îl auzi spunîndu-i lui Viv, cu voce scăzută, dar afectuoasă:

— Mi-e teamă că te-am pus în încurcătură...

Apoi se auzi o bufnitură cînd ușa se închise.

Helen stătu nemișcată o clipă, după care intră în biroul ei și-și scoase țigările, dar aruncă pachetul fără să-l deschidă. Acum se simțea mai ridicolă ca niciodată. Își aminti cum atunci cînd urcase scările de la toaletă, aproape țipase – ca o fată bătrînă, comică, dintr-o piesă!

Tocmai cînd se gîndea la toate astea, auzi un rîset în stradă. Se duse la fereastră și se uită.

La fereastră, cîndva în timpul războiului, fusese pusă o bucată de pînză lăcuită; cîteva rămășițe din pînză și bucățele de lac rămăseseră lipite de sticlă, deformînd geamul. Totuși putea vedea clar creștetului lui Fraser și umerii lui largi, ridicîndu-se și aplecîndu-se în timp ce gesticula și dădea din umeri. Mai vedea și curbura obrazului roz al lui Viv și vîrful urechii ei, precum și degetele răsfirate pe manșeta brațului dus la piept.

Își apropie fruntea pînă cînd aceasta atinse sticla lăcuită. Ce ușor le era bărbaților și femeilor, își zise ea nefericită. Puteau sta pe stradă, se puteau certa, flirta – se puteau săruta, iubi, puteau face orice pofteau – iar lumea îi trata cu indulgență. Pe cînd ea și Julia...

Se gîndi le ceea ce intenționase să facă afară, la ieșirea de incendiu. *O iubesc pe Julia*, avusese de gînd să spună. *Și iubirea asta mai că mă ucide.*

Acum nu-şi mai închipuia că ar putea spune aşa ceva. I se părea absurd! Rămase la fereastră, privind jos, pînă cînd îl văzu pe Fraser făcînd un pas pentru a strînge mîna lui Viv, de parcă îşi spuneau la revedere; apoi se întoarse repede la biroul ei şi luă un dosar cu hîrtii.

Auzi pocnetul zăvorului care era tras la uşa de jos şi sunetul paşilor. Viv urcă încet scările şi intră în camera de aşteptare. Rămase în uşa biroului lui Helen. Ea nu-şi ridică privirea. Viv nu scoase nici o vorbă o vreme, apoi spuse încurcată:

— Îmi pare rău pentru ce s-a întîmplat.

— N-ai de ce să-ţi pară rău, zise Helen, ridicîndu-şi capul şi forţîndu-se să zîmbească. M-a speriat de moarte totuşi! Uşa era într-adevăr deschisă?

— Da, era.

— Ei, atunci nu-i putem reproşa că a urcat.

— A crezut că poate trece pe-aici, zise Viv. Eu nu prea-l cunosc. A apărut la frate-meu cînd eram acolo săptămîna trecută. Am schimbat doar cîteva cuvinte. L-a cunoscut pe frate-meu cu mulţi ani în urmă. Nu înţeleg de ce trebuia să vină neapărat aici.

Începuse să-şi muşte un deget, mai precis pielita de lîngă unghie. Îşi ţinea capul plecat, iar părul ei negru şi des îi căzuse puţin pe faţă. Helen o urmări cîteva clipe, apoi se întoarse să răsfoiască hîrtiile din dosar.

În cele din urmă, Viv spuse destul de neconvingător:

— Vrei să ne întoarcem afară, Helen?

Helen îşi ridică din nou capul.

— Înapoi afară? Avem timp? Se uită la ceas. Doar zece minute... Nu ştiu. Să mergem?

— Ei bine, zise Viv, nu mergem dacă nu vrei.

Se uitară lung una la cealaltă, de parcă ar fi vrut să vorbească, dar timpul confidenţelor trecuse. Helen aranjă hîrtiile.

— Cred că trebuie să mă uit peste astea, zise ea.

— Da, zise Viv brusc. Da, e-n regulă.

Mai rămase o clipă în cadrul uşii, de parcă ar mai fi avut ceva de spus, apoi se întoarse în sala de aşteptare. Curînd se auzi cum aranjează revistele pe masă şi îndreaptă pernele canapelei.

Toată lumea are cîte un secret la urma urmelor, se gîndi Helen. Ideea o deprimă, o deprimă îngrozitor. O făcu să se gîndească la Julia. Puse hîrtiile jos și se așeză la birou, cu capul în mîini și ochii închiși. Măcar de-ar fi Julia aici, chiar în clipa asta! I se făcu dor de vocea Juliei, de atingerea liniștitoare a mîinii ei. Oare ce face la ora asta? Helen încercă să și-o imagineze. Își apăsă degetele pe pleoape și-și trimise gîndurile peste străzile din Marylebone, pînă cînd simți prezența Juliei, extraordinar de vie și reală. O văzu stînd în biroul ei de-acasă, tăcută, singură, poate plictisită sau agitată, poate gîndindu-se și ea la Helen. I se făcu atît de dor de Julia, încît își simți dorul ca pe o durere intensă sau o boală. Deschise ochii și văzu telefonul. Dar nu era cazul să sune într-o asemenea stare. Nu o va face, cu Viv atît de aproape, care putea să audă fiecare cuvînt, dar nici nu se putea aduna și duce în vîrful picioarelor să închidă în tăcere ușa biroului ei.

Dacă Viv coboară la toaletă, își zise ea, *o s-o fac. Doar atunci.*

Stătu încordată, auzind-o pe Viv care peria praful de pe covor și rearanja scaunele. Apoi auzi cum sunetul tocurilor se pierde pe scară. Probabil că Viv luase ibricul la chiuvetă să curețe frunzele de ceai.

Imediat ridică receptorul și formă numărul.

Se auzi un mic țîrîit electric. Își imagină cum telefonul de pe biroul Juliei începe să sune, apoi pe Julia tresărind, punîndu-și stiloul jos, ridicînd mîna, ținînd-o o secundă sau două deasupra receptorului, pentru că toți preferă să lase telefonul să sune puțin, decît să răspundă imediat. Dar sunetul apelului continuă. Poate că Julia era jos, în bucătărie, sau cu un etaj mai jos, la baie. Helen o văzu alergînd pe treptele înguste pînă la biroul ei, încălțată în espadrilele pe care le purta pe post de papuci; o văzu îndesînd la loc o buclă rebelă care-i ieșise de după ureche, întinzînd mîna spre telefon cu respirația tăiată...

Apelul contiuna. Poate că Julia se decisese să nu răspundă. Helen știa că făcea asta cînd era în toiul unei scene pe care o scria. Dar dacă ar ghici că o sună Helen, atunci ar ridica receptorul, bineînțeles. Dacă Helen l-ar lăsa să

sune suficient de mult, atunci Julia și-ar da seama și ar răspunde.

Tîrr, tîrr, tîrr, tîrr. Zgomotul acela nesuferit continuă. În cele din urmă, după un minut, Helen puse receptorul jos, incapabilă să suporte imaginea telefonului sunînd strident, lăsat de izbeliște, abandonat în propria ei casă goală.

— N-am prea mult timp, zise Viv scrutînd Oxford Street în sus și-n jos.

— Ești foarte drăguță, îi răspunse Fraser, că-mi acorzi chiar puținul timp pe care-l ai.

Trecuse de ora șase. La prînz îi spusese să revină și se întîlnise cu el în fața clădirii John Lewis, total avariată. Era neliniștită ca nu cumva Helen să fie încă prin preajmă și să-i zărească, dar cînd o văzu cum privește nervos în jur, el o înțelese greșit. Trotuarul era plin de oameni care megeau repede spre casă, venind de la serviciu, sau stăteau la coadă la autobuz, și mulțimea asta o enerva, își zise.

— Nu putem vorbi aici, nu crezi? o întrebă el. Dă-mi voie să te invit la o cafea, într-un loc liniștit.

Îi atinse brațul.

Dar ea îi spuse că n-are timp de asta, că avea o întîlnire peste patruzeci de minute într-o altă parte a orașului. Așa că dădură colțul spre una dintre băncile din Cavendish Square. Banca era acoperită cu frunze moarte, aurii și lucioase ca fîșiile dintr-o manta de ploaie galbenă. El le dădu la o parte să-i facă loc.

Ea stătea cam țeapănă, ținîndu-și în continuare mîinile în buzunare, cu haina închisă. Cînd îi oferi o țigară, refuză clătinînd din cap. El puse țigările la loc și-și scoase pipa.

Îl urmări cum îndeasă tutunul cu degetul mare. Era ca un copil, se gîndea ea, care se juca neîndemînatic.

— Aș fi dorit să nu fi venit la birou azi, domnule Fraser, îi zise ea fără să zîmbească. Nu știu ce a crezut domnișoara Giniver.

— Arăta de parcă era convinsă c-o s-o trîntesc la pămînt și o s-o violez, ca să fiu sincer! spuse el. Și apoi, cînd Viv nu schiță un zîmbet măcar, adăugă: Îmi pare rău. Dar mi s-a părut cel mai direct mod de a te vedea.

— Tot nu ştiu de ce ai simţit nevoia să mă vezi. Ţi-a făcut fratele meu ceva?

— Nu, nici vorbă de aşa ceva.

— Te-a rugat el să vii?

— Am venit pur şi simplu, cum ţi-am spus mai devreme. Fratele tău n-are nici un amestec în asta. Nici măcar nu ştie că sînt aici. Mi-a pomenit în trecere unde lucrezi. Dar vorbeşte cu atîta afecţiune despre tine! E clar – ţinu flacăra aproape de pipă, sugînd muştiucul – e clar că însemni mult pentru el. Era la fel, îmi amintesc, şi cînd eram în închisoare.

Nu făcu nici un efort să atenueze cuvîntul, iar Viv tresări. El observă şi-şi coborî vocea.

— Ar fi trebuit să spună că era la fel şi cînd l-am cunoscut. Aştepta vizitele tale cu atîta nerăbdare, mai mult ca orice pe lumea asta.

Ea îşi îndreptă privirea în altă parte. La cuvintele „vizitele tale" îi reveni amintirea clară şi neplăcută cu ea, tatăl ei şi Duncan stînd la una dintre mesele din sala de vizite de la Wormwood Scrubs. Îşi aminti presiunea altor vizitatori, privirea bărbaţilor, trăncănelile dezgustătoare, atingerea acrişoară, irespirabilă a atmosferei din încăpere. Şi-l aminti şi pe Fraser din acea perioadă – pentru că-l văzuse mai mult decît o dată. Îi reveni în minte rîsul lui de şcolar obraznic; ţinea minte cum unul dintre vizitatori spusese: „Nu-i e ruşine?", iar un bărbat strigase la el: *„Nu poţi suporta, agitatorule?"*. Atunci îi păruse rău de el. Se gîndise cît de curajos era, dar fără rost. Nu se schimbase deloc. Atunci simţise mai multă simpatie pentru părinţii lui. Încă şi-o amintea pe mama lui la masa zgîriată de închisoare: o femeie inteligentă, bună, vorbind cu blîndeţe, cu o faţă palidă, de om teribil de rănit.

Desigur, Duncan chiar atunci îl considera pe Fraser absolut minunat. De fapt, îi considera formidabili pe toţi cei care vorbeau spiritual şi cu o voce educată. Viv sosise marţi seara la domnul Mundy, iar el îi deschisese uşa cu ochii strălucind de încîntare.

— Ghici cu cine m-am întîlnit! N-o să ghiceşti! O să treacă pe-aici mai tîrziu.

Stătuse pîndind venirea lui Fraser toată seara, şi cînd acesta îşi făcuse apariţia mai tîrziu, sărise şi fugise la uşă...

Toată scena o umpluse pe Viv de disperare. Ea și domnul Mundy stăteau jenați, conștienți de ce se întîmplă, neștiind în ce parte să se uite mai întîi.

Acum îl urmărea pe Fraser jucîndu-se cu pipa și-i zise:

— Tot nu-mi dau seama ce vrei să fac.

El rîse.

— Să fiu cinstit, nici eu nu știu.

— Ziceai că scrii la un ziar sau ceva de genul ăsta. Nu ai de gînd să scrii despre Duncan, sper.

Se părea că nu-i trecuse prin cap așa ceva.

— Nu, zise el. Bineînțeles că nu.

— Pentru că, dacă despre asta e vorba...

— Nu este vorba „despre" nimic. Ce suspicioasă ești!

Izbucni din nou în rîs. Dar cînd văzu că ea rămîne la fel de gravă, își dădu părul din ochi și schimbă tonul.

— Uite, zise el. Îmi dau seama cît e de ciudat să apar din senin. Presupun că ți se pare curios că mă interesează fratele tău după atîta timp. Nici eu nu știu de ce reacționez atît de violent, dacă e cazul s-o fac, la urma urmei. Pur și simplu faptul că m-am întîlnit cu el pe neașteptate la fabrica de lumînări, că m-am gîndit că un om ca el lucrează într-un astfel de loc! Și apoi – Doamne sfinte! Să-l văd cu domnul Mundy! Nu mi-a venit să cred. Mi-a spus unde locuiește și am crezut că glumește! Nu-ți pot spune cît m-a speriat cînd m-a dus prima oară în acea casă. Am mai fost acolo de vreo două sau trei ori, și încă mi se înmoaie picioarele. Acolo a stat fratele tău de la eliberare? Chiar din ziua în care a ieșit? Mi se pare neverosimil.

— Asta a vrut, spuse Viv. Domnul Mundy a fost foarte drăguț, adăugă ea.

Chiar și ei argumentul i se păru inconsistent. Fraser își ridică sprîncenele.

— Evident, casa e plăcută și intimă. Numai că eu mă gîndesc la trecut, la vremea cînd eram la închisoare. Pe atunci era domnul Mundy, pur și simplu, desigur. Nu avea nimic de-a face cu chestia asta cu „unchiul Horace". Am crezut că la mijloc e fantezia mea cînd am auzit-o prima oară!

— N-are importanță, nu-i așa?

— Familia ta n-are nimic de zis?

— Ce să zică?

— Nu ştiu. Mi se pare o viaţă ciudată pentru un băiat ca Duncan. Nu mai e copil, nu crezi? Şi ţi-e greu să ţi-l imaginezi altfel. Poate că s-a blocat. Cred că asta s-a întîmplat. Cred că el a vrut să rămînă blocat – ca un fel de a se autopedepsi pentru ce s-a întîmplat cu ani în urmă, pentru ce a făcut şi n-a făcut... Cred că domnul Mundy face tot ce poate ca el să rămînă acolo, blocat; şi – sper că nu te superi – după ce am văzut cum te porţi cu el marţi seara, nu cred că cineva face într-adevăr ceva să-l deblocheze. Toată fascinaţia lui pentru obiecte din trecut, de exemplu.

— Dar e un simplu hobby, zise Viv.

— Cam morbid, nu crezi? Pentru un băiat ca el?

Brusc îşi pierdu răbdarea.

— Un băiat ca el, replică ea. Aşa vorbea lumea despre el încă de cînd era mic. „Un băiat ca el n-ar trebui să fie la o asemenea şcoală, e prea sensibil. Un băiat ca el ar trebui să meargă la colegiu."

Fraser se încruntă la ea.

— Nu ţi s-a întîmplat să te gîndeşti că poate oamenii ăia aveau dreptate?

— Bineînţeles că aveau! Dar ce rost are? Şi, la urma urmelor, uite unde a ajuns! Noi a trebuit să facem faţă acestor lucruri, domnule Fraser – familia noastră şi eu, nu dumneata. Timp de patru ani am făcut drumul dus-întors la locul ăla oribil. Patru ani, şi, pe deasupra, ne-am tot frămîntat. Chestia asta aproape că l-a ucis pe tata! Poate că dacă Duncan ar fi fost ca dumneata cînd era mic – adică să aibă aceleaşi lucruri, vreau să zic, oamenii care te-au înconjurat pe dumneata, acelaşi început în viaţă – poate că situaţia ar fi fost alta. S-a dus la domnul Mundy pentru că a simţit că n-are unde altundeva să se ducă. Unde erai atunci? Eşti prieten la cataramă cu el, unde erai?

Fraser îşi întoarse privirea, îşi coborî pipa, o răsuci printre degete, dar nu răspunse.

— Oricum, continuă ea pe un ton mai liniştit, acum nu mai contează. Dar nu mă pot abţine să nu mă gîndesc cum

ai apărut așa, din senin – eh, ce rost are? Cînd Duncan mi-a spus că s-a întîlnit cu dumneata, și acum o să fiu foarte sinceră, mi-am dorit să nu se fi întîmplat. La ce bun? N-o să-l ajute în nici un fel. Or să-i vină din nou tot felul de idei; o să agiți apele, și asta o să-l tulbure.

Fraser își căută chibriturile și vorbi încrîncenat:

— L-ați putea lăsa pe el să decidă, desigur.

— Dar știi cum este. Tocmai ai spus-o. Tratează lucrurile cu o anume înțelepciune; dar în multe privințe se poartă mai mult sau mai puțin ca un băiețel. Ar putea fi împins să facă un lucru anume, de parcă ar fi copil. Ar putea fi...

Viv se opri. Fraser avea cutia de chibrituri în mînă, dar se întorsese și se uită la ea.

— La ce crezi că-l împing eu? întrebă el pronunțînd cuvintele rar.

Ea înghiți în sec, și-și coborî privirea.

— Nu știu.

— Te gîndești la băiatul ăla, continuă el, nu-i așa? La cel care a murit? Alec? Și apoi, cînd ea își ridică privirea, el dădu aprobator din cap. Da. Vezi, știu tot despre el... Nu crezi că sînt ca el, bineînțeles? Ea nu răspunse. El se îmbujoră de parcă ar fi fost furios. La asta te gîndești? Dacă asta e, atunci aș putea să-ți dau o listă de fete care te-ar lămuri în această privință!

Vorbise cu multă seriozitate, dar după aceea probabil că resizase gravitatea propriei voci. Se îmbujoră și mai tare, își plimbă mîna prin păr și-și coborî capul. Gestul lui, nestudiat și puțin stîngaci, era cel mai emoționant din cîte făcuse. Pentru prima oară își dădu seama ce înfățișare plăcută avea, cît de delicat și pur era. La urma urmelor era tînăr, mai tînăr decît ea.

Încă își ținea pipa și chibriturile în mînă, dar stătea nemișcat, cu mîinile inerte în poală.

— Îmi pare rău, zise el. Doream să te întîlnesc doar pentru a-l ajuta pe fratele tău.

— Cred că i-ai fi de ajutor dacă l-ai lăsa în pace.

— Dar chiar ți-ai dori asta? Să-l las acolo, să locuiască în casa domnului Mundy în felul ăla mai mult decît ciudat?

— Nu-i nimic ciudat în asta!

— Eşti sigură? îi susţinu el privirea, şi cînd ea se uită în lături, el adăugă rar: Nu, nu eşti, nu-i aşa? Ţi-am citit asta pe faţă săptămîna trecută. Şi ce crezi despre slujba aia, din fabrica aia? Îţi doreşti să-l vezi lucrînd acolo pînă la sfîrşitul vieţii? Să facă lămpiţe pentru grădini?

— Lumea lucrează în fabrică; nu contează ce face. Tata a lucrat într-o fabrică treizeci de ani!

— Şi din cauza asta trebuie să lucreze şi fratele tău?

— Atîta vreme cît este mulţumit, zise ea. Asta se pare că nu pricepi. Vreau ca Duncan să fie mulţumit. Cu toţii vrem.

La fel ca înainte, cuvintele ei sunară neconvingător. Şi în inima ei ştia că are dreptate. Ştia că motivul parţial al panicii ei, atunci cînd l-a văzut sosind la domnul Mundy săptămîna trecută, era că se uitase la casa în care se afla şi el şi văzuse totul prin ochii lui... Dar, era obosită. Îşi spusese gîndindu-se Duncan, aşa cum ajungea să-şi spună în cele din urmă – *Nu-i vina mea. Am făcut tot ce-am putut. Am problemele mele la care trebuie să mă gîndesc.*

Şi în timp ce cuvintele astea îi lunecau prin minte, auzi cum se bate sfertul de oră la ceasul din apropiere, şi-şi aminti ce oră este.

— Domnule Fraser...

— Oh, spune-mi Robert, te rog, zise el, şi începu să zîmbească. Sînt sigur că fratele tău şi-ar dori asta.

— Robert, spuse ea atunci.

— Pot să-ţi spun Vivien? Sau, aşa cum îţi spune Duncan, Viv?

— Dacă vrei, zise ea, simţind cum roşeşte. Chiar nu-mi pasă. E frumos că vrei să-l ajuţi pe Duncan, dar acum nu pot discuta despre asta. Nu am timp.

— N-ai timp pentru fratele tău?

— Am timp pentru fratele meu, dar nu pentru asta.

El îşi îngustă ochii.

— Nu prea dai atenţie motivelor mele, nu-i aşa?

— Încă nu ştiu care-ţi sînt motivele, zise ea. Nu sînt sigură că tu le ştii, adăugă ea.

El roşi puţin din nou. O clipă stătură amîndoi îmbujoraţi, fără să scoată o vorbă. Apoi ea îşi schimbă postura,

pregătindu-se să plece, vîrîndu-și mîinile în haină. În buzunare avea bilete folosite de autobuz, diverse monede și ambalaje din hîrtie – dar apoi degetele îi dibuiră altceva – acel mic pachețel din pînză, cu o verighetă grea din aur înăuntru.

Inima îi tresări. Se ridică brusc.

— Trebuie să plec, zise. Îmi pare rău, domnule Fraser.

— Robert, o corectă el ridicîndu-se în picioare.

— Îmi pare rău, Robert.

— În regulă. Și eu ar trebui s-o iau din loc. Uite, n-aș vrea să mă înțelegi greșit. Dă-mi voie să te însoțesc și putem vorbi pe drum.

— Aș prefera...

— În ce direcție o iei?

Nu vru să-i spună. O văzu ezitînd, și luă asta, presupuse ea, ca pe o invitație. Cînd ea porni, el i se alătură; la un moment dat brațul lui se frecă de al ei și făcu un gest de scuză și se depărtă. Dar ceva ciudat se întîmplase între ei. Într-un fel, permițîndu-i să meargă alturi de ea, reușise să aducă relația dintre ei la un nivel subtil diferit. În timp ce o luară înapoi spre Oxford Street, trebuiră să se oprească la bordura din fața unei vitrine; ea văzu reflexia amîndurora acolo și privirile li se întîlniră pe sticlă. El schiță un zîmbet, văzînd ce făceau – arătau ca un cuplu – un cuplu tînăr, plăcut, ca doi tineri care se curtau.

Începu să se poarte altfel. În timp ce-și făceau drum prin traficul din Oxford Circus, el se lupta să țină pasul cu ea și zise, pe o ton diferit, cu totul altul decît pînă atunci:

— Tu știi unde mergi. Asta apreciez eu la o femeie. Te întîlnești cu o prietenă?

Ea clătină din cap.

— Cu un prieten?

— Cu nimeni, zise ea, ca să-l facă să tacă.

— Nu te întîlnești cu nimeni? Ei bine, asta n-ar trebui să ia mult timp într-un oraș ca ăsta... Uite, m-ai înțeles total greșit, să știi. Ce-ai zice s-o luăm de la capăt, de data asta cu o băutură?

Se apropiaseră de o cîrciumă de la marginea cartierului Soho. Ea clătină din cap iar, refuzîndu-l.

— Nu pot.

El îi atinse brațul.

— Nici măcar douăzeci de minute?

Ea îi simți apăsarea degetelor, încetini mersul și privirile li se întîlniră. Arăta iar tînăr și serios.

— Nu pot. Îmi pare rău. Am ceva de făcut.

— Nu putem face asta împreună?

— Aș prefera să nu vii.

— Ei bine, aș putea aștepta.

Probabil că pe fața ei apăruse o umbră de stînjeneală. El se uită în jur încurcat.

— Unde naiba te duci? o întrebă el. La slujba de seară în vreun bar deocheat? Nu-i cazul să te rușinezi, dacă asta e. O să vezi ce tip deschis la minte sînt. Aș putea sta în public și i-aș ține la distanță pe zurbagii. Își dădu părul lung peste cap și zîmbi. Dă-mi voie să te mai însoțesc puțin. N-aș fi un domn dacă te-aș lăsa de una singură pe străzile astea.

Ea ezită și apoi zise:

— Bine. Mă duc spre Strand. Poți veni cu mine, dacă ții neapărat, pînă în Trafalgar Square.

— Trafalgar Square să fie, se înclină el.

Îi oferi brațul. Ea nu vru să-l accepte, apoi se gîndi la minutele care treceau. Își puse mîna ușor la încheietura cotului și o luară din loc împreună. Avea un braț extraordinar de tare, iar mușchii i se mișcau sub degetele ei în ritmul pașilor.

Așa cum lăsase să se înțeleagă, străzile pe care intrară acum erau cam deocheate, cu un amestec de case acoperite cu scînduri, pe punctul de a fi dărîmate și terenuri împrejmuite, cluburi de noapte mizere, cîrciumi și cafenele italienești. Totul mirosea a legume putrezite, praf de cărămidă, usturoi și parmezan; ici și colo, prin cîte o ușă sau fereastră deschisă răzbătea o muzică stridentă. Cu o zi înainte venise de una singură, și un bărbat o prinsese de braț și-i spusese cu-n accent newyorkez simulat: „Ei, gagico, ia zi cît face s-o punem?“. Parțial, intenționase să-i facă un compliment. În seara asta bărbații o priveau, dar nu strigau după ea pentru că presupuneau că e tipa lui Fraser. Se simțea pe jumătate

amuzată, pe jumătate enervată. Simțurile îi erau mai ascuțite, probabil pentru că nu era obișnuită. Nu fusese niciodată prin locuri ca astea cu Reggie. Nu intrau nici în cluburi, nici în restaurante. Întotdeauna mergeau dintr-un loc singuratic în altul sau stăteau în mașină cu radioul deschis. Se gîndi ce-ar fi dacă ar da peste cineva cunoscut și deveni nervoasă. Apoi își dădu seama că n-are nici un motiv să fie nervoasă.

În timp ce mergeau, Fraser vorbea despre Duncan. O făcea de parcă ei doi erau de acord în această problemă, de parcă și-ar fi pus împreună mintea la contribuție, s-ar mai gîndi la asta ceva timp, și ar putea rezolva cazul Duncan. Pentru început, trebuia să facă ceva în legătură cu slujba lui la fabrică. Avea un prieten care lucra într-o tipografie, în Shoreditch; se gîndea că prietenul ăsta ar putea să-i găsească lui Duncan un post, să învețe meserie. Și mai știa pe cineva care avea o librărie. Salariul ar fi de nimic, dar poate acest gen de slujbă i-ar plăcea mai mult lui Duncan. Credea că i-ar fi pe plac?

Se încruntă, fără să-i dea de fapt atenție, gîndindu-se în continuare la verigheta din pachetul din buzunar, dîndu-și seama că trece timpul.

— De ce mă întrebi pe mine și nu pe Duncan? spuse ea în cele din urmă.

— Doream să aflu punctul tău de vedere, asta-i tot. Credeam că am putea... Ei bine, speram că am putea fi prieteni. Dacă nu pentru altceva, măcar pentru că tot o să dăm neapărat unul peste celălalt la domnul Mundy și...

Ajunseră la colțul de nord-vest al Trafalgar Square și începură să încetinească pasul. Viv își întoarse capul, căutînd un ceas. Cînd se uită din nou spre Fraser, descoperi că o privea lung, cu o expresie ciudată.

— Ce? zise ea.

Zîmbi.

— Uneori semeni cu fratele tău. Acum aveai aceeași expresie ca el. Semeni teribil de mult cu el, nu crezi?

— Ai spus-o și la domnul Mundy.

— Nu crezi?

— Bănuiesc că e unul din lucrurile acelea pe care nu le poţi observa de unul singur. Zări ceasul de la biserica St Martin: şapte fără douăzeci. Acum chiar trebuie să plec.

— Bine, dar mai stai o clipă.

Căută în buzunarul hainei şi scoase o bucată de hîrtie şi un creion. Scrise ceva la repezeală: numărul de telefon al casei în care locuia.

— Să mă suni, zise el în timp ce-i întindea hîrtia, dacă vrei să stăm de vorbă în particular. Nu numai despre fratele tău, vreau să zic. Zîmbi. Şi despre alte chestii.

— Da, răspunse ea, vîrîndu-şi hîrtia în buzunar. Bine, în regulă. Eu... Îi întinse mîna. Îmi pare rău, domnule Fraser, trebuie să plec acum. La revedere!

Se întoarse şi-l părăsi, traversînd în grabă piaţa, fără să privească în urmă. Probabil că el stătea şi o urmărea cum fuge, întrebîndu-se cu cine naiba se întîlneşte şi de ce; nu-i păsa. Continuă să alerge, printr-o breşă în trafic, şi se îndreptă spre Strand.

În cele din urmă, seara se lăsase. Strada era mai întunecoasă decît atunci cînd o traversase în maşină cu Reggie. În aerul dens al amurgului, chipurile oamenilor erau indistincte, inexpresive, şi se trezi că se uită la oameni în timp ce gonea, cu un amestec de frustrare, emoţie şi spaimă. Ce-i spusese lui Fraser nu era adevărat. Nu avea nici o întîlnire. O căuta pe Kay, asta-i tot. Era a cincea sau a şasea oară cînd venea aici în ultimele două săptămîni. Spera să o vadă, să o dibuie prin mulţime...

Se apropie de cinematograful Tivoli, ţinîndu-se pe partea de nord a străzii, unde unghiul era mai larg. Îşi încetini pasul, se dădu la o parte şi intră într-un cadru de uşă.

Probabil că, dacă ar fi privit-o cineva, ar fi părut cam nebună după felul în care se uita atent la fiecare faţă în parte. Tot i se părea că vede figuri care semănau cu Kay; continuă să meargă, cu inima bătîndu-i puternic. Dar de fiecare dată, pe măsură ce se apropiau, îşi dădea seama că nu sînt Kay, ci cu totul alţii, adolescenţi sau bărbaţi maturi.

Coada de la cinematograf scădea. Probabil că programul începuse deja. Dar de obicei era jurnalul la început, apoi Mickey Mouse, să zicem. Probabil faptul că stătea acolo era

o prostie. Poate că deja o ratase pe Kay. Şi Fraser ăsta, care-i stricase planurile! Bătu uşor din picior. Poate că ar trebui să traverseze, să-şi cumpere un bilet, să intre, să se plimbe printre rînduri, în sus şi-n jos, sau să găsească un loc de unde să-i urmărească pe ultimii veniţi mai îndeaproape.

Dar pînă la urmă, îşi zise brusc, la ce bun? Era vreo şansă ca ea să revină aici? Probabil că venise doar o dată, pentru un singur film. Putea fi oriunde în Londra! Ce şanse avea Viv s-o întîlnească, de fapt?

Coada se împuţinase simţitor acum. Venise un grup de fete şi băieţi în grabă la uşă, şi cu asta-basta. Viv îşi vîrî din nou mîna în buzunar, pipăind verigheta din peticul de material, răsucindu-l mereu, ştiind că era o prostie să mai aştepte, dar, în acelaşi timp, nefiind în stare să renunţe şi să se ducă acasă.

Apoi alături de ea răsună o voce bărbătească.

— Presupun că încă nu cauţi pe nimeni?

Ea tresări brusc. Era Fraser.

— Sfinte Dumnezeule! zise ea. Ce mai vrei?

El îşi ridică mîinile.

— Nu vreau nimic! Am rămas unde m-ai lăsat, în Trafalgar Square, uitîndu-mă la porumbei. Porumbeii ăştia te calmează teribil. Pur şi simplu, am pierdut noţiunea timpului. Apoi mi-am zis s-o cotesc pe Burlington Bertie şi s-o iau spre Strand. Cinstit, nu mă aşteptam să te găsesc aici. Şi citesc pe faţa ta cît de bine-venit sînt. Nu te teme, o să-ţi dai seama că sînt un domn cînd vine vorba de chestii de-astea. N-o să stau pe-aici ca să-ţi stric ploile cu tipul celălalt.

Ea îl privea peste umăr, încă uitîndu-se rapid la feţele trecătorilor. Apoi înţelese ce spunea – şi diferenţa dintre gîndul lui şi adevăratul motiv pentru care era acolo păru s-o dezarmeze.

— Oricum nu mai contează, zise ea, plecîndu-şi capul. Nu contează. Persoana nu vine.

— Nu vine? De unde ştii?

— Pur şi simplu ştiu, zise ea cu amărăciune. Am făcut o prostie stînd şi aşteptînd aici.

Se trase deoparte. El întinse mîna şi-i atinse braţul.

— Uite, zise el liniștit și serios. Îmi pare rău.

Trase aer în piept.

— Mă simt bine.

— Nu pari bine. Dă-mi voie să te însoțesc undeva, să bem ceva.

— Nu trebuie să te deranjezi.

— Nu-i nici un deranj.

— Probabil că trebuie să te duci undeva, nu-i așa?

Părea mîhnit.

— Ei bine, de fapt, am promis că trec pe la fratele tău, la domnul Mundy. Cred că n-o să-l deranjeze să mai aștepte o oră, sînt sigur. Haide.

O trase de braț. Ea se întorsese să se uite de-a lungul străzii; nu se putea abține. Dar îi permise s-o conducă pe trotuar.

— E-o cîrciumă chiar acolo, zise el.

Ea scutură din cap, refuzînd.

— Nu, nu într-o cîrciumă.

— Nu într-o cîrciumă, bine. Într-o cafenea? Uite una aici, cu ferestrele spre stradă. O să intrăm aici. Și apoi, dacă prietenul tău apare pînă la urmă...

Intrară în cafenea și găsiră o masă lîngă ușă. El comandă cafele și un platou cu prăjituri. Și, după cîteva minute, după ce o altă masă de lîngă fereastră se eliberă, o mută acolo.

Cafeneaua era plină de lume. Ușa se tot deschidea și închidea, pentru că oamenii intrau și ieșeau. De dincolo de tejghea se auzeau zornăitul veselei și șuieratul aburului. Viv continua să privească strada. Uneori Fraser i se alătura și priveau împreună; totuși mai mult o țintuia cu privirea. La un moment dat zise, încercînd s-o facă să rîdă:

— Mi-am schimbat părerea în ce te privește. Nu cred că lucrezi într-un bar deocheat. Cred că ești detectiv particular. Mă apropii de adevăr?

Cafeaua din fața ei era neatinsă și se răcise. Sosiră și prăjiturile, niște chestii ciudate, chiar oribile, de culoarea vopselei fosforescente la lumina zilei, fiecare cu cîte un moț de frișcă deja apoasă. Nu-i era foame. Cu coada ochiului încă vedea figuri care ar fi putut fi Kay. Aproape că uită de Fraser; era vag conștientă că renunțase să mai vorbească,

atîta tot... Dar după cîteva minute o luă de la capăt și, de data asta, vocea lui era destul de plată.

— Știi, zise el, sper că merită.

Viv se uită la el fără să înțeleagă.

— Cine?

— Tipul pe care-l aștepți. De unde stau eu acum, drept să-ți spun, mi se pare că nu merită. Îți dă atîta bătăi de cap...

— Crezi că-i un el, desigur, zise ea, întorcîndu-se spre fereastră. Numai un bărbat poate gîndi asta.

— Deci nu e un el?

— Nu. Dacă ții neapărat să știi, e vorba despre o femeie.

La început nu o crezu. Dar ea îl văzu că se frămîntă. Apoi se lăsă pe spate, dădu din cap aprobator și expresia i se schimbă.

— Aha, zise el, da, îmi dau seama. Soția.

Rosti cuvintele pe un ton cinic, atotștiutor, iar comentariul lui era atît de departe de adevăr – și într-un fel, atît de aproape de el, că Viv se simți lezată. Se întrebă oare ce-i spusese Duncan despre Reggie și ea. Fața i se aprinse.

— Nu, nu-i ce crezi tu, spuse ea.

El își ridică mîinile.

— Ți-am mai spus că sînt un tip deschis la minte.

— Dar nu-i nimic de genul ăsta. Pur și simplu...

Își fixase ochii asupra ei. Erau albaștri, cu aceeași expresie atotștiutoare, dar, dincolo de asta, destul de onești; și, în timp ce-l privea, își dădu seama că el era prima persoană, după ani și ani de zile, cu care vorbise fără să strecoare vreo minciună. Cînd ușa cafenelei se deschise și doi băieți intrară și începură să glumească și să rîdă cu omul de dincolo de tejghea, ea îi spuse încet, la adăpostul hohotelor lor:

— Am văzut pe cineva aici. Am văzut pe cineva aici acum două săptămîni și speram să îl revăd. Asta-i tot.

El își dădu seama că vorbea serios. Se apropie încă o dată de masă și o întrebă:

— O prietenă?

— O femeie, zise ea coborîndu-și privirea. O femeie pe care am cunoscut-o cîndva în timpul războiului.

— Și ați aranjat să vă vedeți în seara asta?

— Nu, doar am văzut-o la intrarea în cinematograf. M-am întors și am așteptat în alte seri. Am crezut că dacă voi proceda așa... Începu să se simtă stînjenită. Pare o aiureală, nu-i așa? Știu că așa pare. Chiar e o aiureală. Dar știi, cînd am văzut-o ultima oară, înainte, am luat-o la goană într-un fel. Apoi mi-am dorit să n-o fi făcut. S-a purtat cu mine frumos cîndva. Teribil de frumos. A făcut ceva pentru mine.

— Și ai pierdut legătura cu ea? o întrebă Fraser după un scurt interval de tăcere. Asta s-a întîmplat în tot timpul războiului.

— Nu, deloc. Aș fi putut afla unde e dac-aș fi vrut; mi-ar fi fost ușor. Dar, vezi, ce a făcut ea pentru mine mi-a readus în minte un lucru pe care doream să-l uit. Clătină din cap. E o prostie, pe bune, pentru că oricum mi l-am amintit.

El nu o forță să-i mai spună nimic. Rămaseră acolo cu prăjiturile acelea prostești între ei, iar el amestecă în restul de cafea care se răcea, ca și cum ar fi meditat la sensul cuvintelor ei. Apoi spuse pe un ton gînditor:

— Războiul e o perioadă a bunătății. Toți avem tendința să uităm. În ultimele luni am lucrat cu oameni care au venit aici din Germania și Polonia. Poveștile lor – Dumnezeule! Mi-au spus niște chestii groaznice, atroce, lucruri pe care nu credeam că un om obișnuit, îmbrăcat în haine obișnuite, un om din lumea pe care o cunoșteam, vreau să zic, mi le-ar fi putut spune... Dar mi-au spus și povești minunate. Despre curajul oamenilor, bunătatea lor de neconceput. Faptul că am auzit poveștile alea m-a făcut, cînd l-am reîntîlnit pe fratele tău... nu știu. A fost bun cu mine în închisoare, asta ți-o jur. Ca prietena ta, femeia asta, așa cum ea a fost bună cu tine.

— Nu-mi era nici măcar prietenă, cinstită să fiu. Nu ne cunoșteam.

— Ei, uneori e mai simplu să fii mai bun cu necunoscuții decît cu cei foarte apropiați. Poate că te-a uitat totuși – nu te-ai gîndit la asta? Sau poate că dorește să nu-ți amintești de ea. Ești sigură că ea este?

— Da, zise Viv. Știu că e ea. Pur și simplu știu. Și da, poate că m-a uitat și poate că n-ar fi cazul s-o deranjez. Totuși mi se pare că asta trebuie să fac.

Se uită la el, brusc speriată că spusese prea mult. Ar fi vrut să adauge: „N-o să-i spui lui Duncan?". Dar la ce-ar fi folosit asta, în afară de faptul că se ajungea la un alt secret? Un secret între el și ea? Trebuie să ai încredere în celălalt, în urma urmelor; și poate că el avea dreptate, era mai simplu să ai încredere în străini... Așa că nu mai adăugă nimic. Întinse mîna spre una dintre prăjituri și începu s-o sfărîme. Apoi își întoarse capul din nou și privi strada. Se uita, așa, nepăsătoare, acum – n-o mai căuta pe Kay, fiind totuși sigură în adîncul inimii că avusese o dată șansa și o ratase.

Și chiar înainte ca privirea să i se oprească, apăru o figură venind agale pe trotuar dinspre Waterloo Bridge: o siluetă înaltă, subțire, destul de frapantă, fără să semene cu un băiat sau un bărbat între două vîrste; își ținea mîinile în buzunare și o țigară i se clătina nonșalant între buze... Viv se apropie mai mult de fereastră. Fraser observă și se aplecă să o vadă și el.

— Ce-i? întrebă el. Nu cumva ai văzut-o? La care dintre ele te uiți? Nu la tipa în costum, cu baston?

— Stai! zise Viv, retrăgîndu-se și aplecîndu-se peste masă să-l tragă înapoi. O să-și dea seama.

— Păi, am crezut că asta vrei! Ce-i cu tine? N-ai de gînd să te duci la ea?

Își pierduse curajul.

— Nu știu. Să mă duc?

— După tot ce m-ai făcut să îndur?

— Dar s-a întîmplat demult. O să mă creadă țăcănită.

— Vrei, nu-i așa?

— Da.

— Du-te atunci! Ce mai aștepți?

Tinerețea și emoția din ochii lui albaștri o făcură să pornească. Se ridică în picioare și ieși din cafenea și ajunse lîngă ea, chiar în momentul în care Kay se afla lîngă ușile batante ale cinematografului. Scoase inelul din învelitoarea de pînză din buzunar și abia atinse brațul lui Kay...

Nu i-a trebuit mai mult de un minut. Fusese lucrul cel mai simplu pe care-l făcuse vreodată. Dar se întoarse la cafenea în extaz. Se așeză continuînd să zîmbească. Fraser o urmărea, zîmbind la rîndul lui.

— Și-a amintit de tine?

Viv dădu din cap aprobator.

— I-a făcut plăcere să te revadă?

— Nu sînt sigură. Părea, cum să zic, schimbată. Presupun că nu mai arătăm la fel ca pe-atunci.

— O să vă mai întîlniți? Ești bucuroasă că ai făcut-o?

— Da, zise Viv. Da, sînt bucuroasă că am făcut-o, adăugă ea.

Se mai uită în spate, la cinematograf. Acum nu mai era nici urmă de Kay. Dar sentimentul ei de extaz persista. Era în stare de orice! Își termină cafeaua și mintea îi zbura nebunește. Se gîndi la toate lucrurile pe care le-ar putea face. Și-ar putea părăsi slujba! Ar putea pleca din Streatham, să se mute singură într-un apartament! L-ar putea suna pe Reggie! Inima îi tresălta. Ar putea găsi o cabină de telefon chiar acum. L-ar putea suna să-i spună... ce? Că a terminat-o cu el pentru totdeauna! Că l-a iertat; dar iertarea aceea nu era suficientă... Toate posibilitățile care-o așteptau îi dădeau o senzație de amețeală. Poate că n-o să mai facă niciodată lucruri de genul ăla. Dar vai, ce minunat era, numai să știe că putea!

Puse ceașca jos și începu să rîdă. Rîse și Fraser. Totuși zîmbetul lui avea și o undă de încruntare, și în timp ce o examina, clătină din cap.

— Nemaipomenit ce semeni cu fratele tău! zise el.

Cînd Helen se întoarse în seara aceea, casa era goală. Rămase în hol strigînd-o pe Julia, dar, chiar în timp ce o striga, era conștientă de nemișcarea totală dinăuntru. Luminile erau stinse; în bucătărie, soba și ceainicul erau reci. Primul gînd, nebunesc, prostesc, a fost că *Julia o părăsise*, și intră cu un sentiment de spaimă în dormitor și deschise încet ușa șifonierului, fiind sigură că hainele Juliei fuseseră luate... Făcu toate aceste gesturi înainte de a-și scoate pardesiul și, cînd constată că hainele Juliei erau tot acolo, că nici una dintre valize nu lipsea, că peria, bijuteriile și cosmeticele ei erau împrăștiate pe măsuța de toaletă, se așeză stînjenită pe pat și răsuflă ușurată.

Cretină afurisită, își zise, aproape izbucnind în rîs.

Dar *unde* era Julia? Helen se duse încă o dată la șifonier. După un calcul scurt, își dădu seama că Julia ieșise îmbrăcată în cea mai elegantă rochie și cel mai frumos pardesiu. Își luase poșeta care arăta ca lumea, nu pe aceea jegoasă. Probabil că se dusese în vizită la părinți, se gîndi Helen. Poate că ieșise în oraș cu agentul literar sau editorul ei. *Ar putea fi cu Ursula Waring*, rosti o voce drăcească, dintr-un ungher întunecat, josnic al minții ei; dar Helen refuză s-o asculte. Julia era împreună cu editorul sau agentul ei; probabil că agentul o sunase în ultimul moment, așa cum făcea de obicei, și o rugase să vină la birou și să semneze vreo hîrtie sau ceva de genul ăsta.

Dacă așa stăteau lucrurile, Julia ar fi lăsat un bilet. Helen se ridică în picioare, își scoase pardesiul – calmă acum – și începu să caute prin casă. Se întoarse în bucătărie. Lîngă cămară aveau o mînă de aramă atîrnată de un cui, în care prindeau liste și mesaje, dar toate mesajele prinse acolo erau vechi. Căută în jur, pe podea, ca nu cumva vreo bucată de hîrtie să se fi desprins. Se uită pe toate tejghelele și rafturile și, negăsind nimic, începu să caute în tot felul de unghere și locuri neverosimile: în baie, sub pernele canapelei, în buzunarele puloverelor Juliei. În cele din urmă, simți că toată această căutare se apropie de panică sau manie. Din nou, vocea aceea josnică se făcu auzită, arătîndu-i că iat-o cum stă și scormonește prin tot felul de locuri prăfuite ca o imbecilă, cînd în tot acest timp Julia era cu Ursula Waring sau cu altă femeie, rîzînd numai gîndindu-se la ea...

Pînă la urmă trebui să repingă vocea. Ca și cum ai presa arcul unui hopa-mitică care rînjește. Dar ea refuza să cedeze unor astfel de gînduri. Era ora șapte seara a unei zile obișnuite și-i era foame. Totul era absolut în regulă. Julia ieșise, fără să se aștepte să-ntîrzie atît. Întîrziase, asta-i tot. Pentru Dumnezeu, oamenii întîrzie tot timpul! Se decise să pregătească cina. Adună ingredientele pentru o plăcintă ciobănească. Își zise că, pînă ce plăcinta va fi pusă la cuptor, Julia va fi acasă.

Asculta radioul în timp ce gătea, dar lăsă sonorul încet; și în tot timpul în care fierse apa, prăji carnea tocată, pisă

cartofii, stătu încordată, încercînd s-o audă pe Julia vîrînd cheia în broasca ușii de la parter.

Cînd mîncarea fu gata, nu știu dacă s-o aștepte pe Julia sau nu. O împărți în două farfurii pe care le puse în cuptor să rămînă calde, spălă încet-încet vasele și le șterse. Desigur, pînă o să termine, Julia o să se-ntoarcă și se vor putea așeza să mănînce împreună? Deja i se făcuse o foame teribilă. Cînd termină de spălat vasele, își scoase farfuria, o puse pe cuptor și începu să ciugulească din cartofi cu o furculiță. Nu dorea decît să mănînce o bucățică-două, să-și mai potolească foamea, dar sfîrși prin a mînca toată farfuria, în picioare, lăsînd aburul să iasă pe fereastra bucătăriei, și auzind cum bărbatul și femeia încep din nou să se certe în curte sau să reia o veche dispută.

— *Mișcă-ți curul!*

Stătuse atît de mult în bucătăria luminoasă, încît în momentul în care intră în celelalte camere i se părură prea întunecate. Se deplasă repede dintr-o cameră în alta, aprinzînd luminile. Coborî în salon și-și turnă un pahar de gin cu apă. Se așeză pe canapea și se apucă să tricoteze; tricotă cinci sau zece minute. Dar lîna părea să se agațe de degetele ei uscate. Ginul o umplea de amărăciune, o făcea neîndemînatică și o întorcea pe dos. Aruncă lucrul și se ridică în picioare. Se duse încă o dată în bucătărie, căutînd încă, vag, un bilet. Ajunse apoi la capătul scării înguste care ducea spre biroul Juliei. Simți nevoia imperioasă de a urca acolo.

Nu avea nici un motiv, își zise, în timp ce urca scara, să se sfiască. De exemplu, Julia nu spusese niciodată că ar prefera să nu se atingă de biroul ei. Subiectul nu apăruse niciodată în discuțiile dintre ele, dimpotrivă, se întîmplase ca, atunci cînd Julia se ducea la vreo întîlnire, să-i telefoneze și s-o roage: „Îmi cer scuze, Helen, am fost idioată și am uitat o hîrtie. Vrei să dai fuga în camera mea și s-o cauți?“. Asta demonstra că nici nu-i trecea prin minte să se supere dacă Helen îi căuta prin sertare, deși sertarele aveau chei care nu erau niciodată întoarse în broască.

Totuși, avea sentimentul că o incursiune în biroul Juliei, în absența ei, era ceva făcut pe furiș, deranjant. Ca și cum, copil fiind, te-ai duce în dormitorul părinților, cu suspiciunea

că acolo se petrec tot felul de lucruri – precise, de neghicit, că te priveau, dar, în același timp, erai exclusă... Cel puțin, așa simțea Helen. Se simțea astfel acum, în timp ce stătea în picioare în cameră, fără să mişte hîrtiile sau să tragă cu ochiul, prudent, în plicurile deschise, stătea doar în mijlocul încăperii şi se uita în jur.

Camera ocupa aproape tot spațiul podului. Era umbroasă, liniştită, cu tavanul în pantă – o adevărată mansardă de scriitor, așa glumeau ele. Pereții erau zugrăviți într-un măsliniu pal, covorul era unul veritabil turcesc, uşor ros. Biroul, ca al unui director de bancă, şi scaunul turnant se aflau în fața uneia dintre ferestre, iar în fața alteia era o canapea din piele învechită – pentru că Julia scria după cum îi venea cheful, şi între aceste momente mai ațipea sau citea. Pe o masă de la capătul canapelei erau ceşti şi pahare murdare, o farfurioară cu resturi de biscuiți, o scrumieră şi scrum. Ceştile şi chiştoacele de țigară aveau dîre din rujul Juliei. Un pahar mare avea o pată lăsată de degetul ei mare. Pretutindeni, de fapt, erau urme ale Juliei – fire din părul ei negru pe pernele canapelei şi pe podea, ospadrilele aruncate sub birou, un fragment de unghie lîngă coşul de hîrtii, o geană, pudră căzută de pe obrajii ei.

Dacă aş auzi, îşi zise Helen, *că Julia a murit azi, aş veni aici, la fel ca acum, şi toată mizeria asta ar fi motiv de tragedie*. Dar în acel moment îşi plimba privirea de la un obiect la altul şi simțea cum o încearcă, iritînd-o, un amestec de emoții neliniştitoare: dragoste, enervare, frică. Se gîndi la modul acela aleatoriu în care scria Julia în garsoniera din Mecklenburgh Square, pe care i-o descrisese lui Viv, azi, pe scara de incendiu. Îşi aminti cum stătea întinsă pe divan în timp ce Julia lucra la o masă delabrată la lumina unei singure lumînări – mîna ei odihnindu-se pe pagină părea că leagănă flacăra, palma – o oglindă, iar fața ei frumoasă – luminată... Apoi, în cele din urmă, venea în pat, după ore de scris, şi se întindea obosită, dar fără somn, distrasă şi distantă. Uneori Helen îi punea mîna pe frunte şi i se părea că simte cuvintele care se înghesuiau şi bîzîiau ca albinele în dosul ei. Nu se supăra. Îi plăcea chiar. Pentru că, la urma urmelor, romanul era *doar* un roman, oamenii din el nu

erau reali, ea, Helen, era reală, ea care putea sta lîngă Julia şi-i atingea fruntea...

Se apropie de biroul Juliei. Ca toate lucrurile ei, era dezordonat, sugativa încărcată cu prea multă cerneală, o cupă cu bonuri de trezorerie răsturnată, un teanc de hîrtii şi plicuri, batiste murdare, coji de măr şi panglici de maşină. În mijloc tronau caietele albastre şi ieftine, Century. Pe copertă scrisese *Bolnavi 2*: conţinea planul romanului la care lucra acum, un roman a cărui acţiune se desfăşura într-un sanatoriu particular, şi al cărui titlu era *Să te îmbolnăveşti şi să mori*. Helen avusese ideea titlului. Cunoştea toate cheile intrigii complicate. Deschise caietul şi mîzgălelile aparent criptice – *Inspectorul B către Maidstone – verifică RT* şi *sora Pringle – sirop, nu ac!* – îi erau perfect clare. Nu exista nimic de neînţeles aici. Era ceva la fel de obişnuit şi familiar ca propria-i faţă asimetrică.

De ce, atunci, i se părea că Julia se depărtează de ea? se gîndi în timp ce se apropia tot mai mult de astfel de obiecte. Şi unde naiba era Julia acum? Mai deschise o dată caietul şi căută cu disperare, dînd paginile, indicii. Ridică o batistă stropită cu cerneală şi o scutură. Căută sub sugativă. Deschise sertare. Ridică o foaie de hîrtie, un plic, o carte...

Sub carte era *Radio Times* de acum două săptămîni deschis la articolul despre Julia.

URSULA WARING prezintă noul roman captivant al Juliei Standing...

Şi, desigur, acolo era şi mica fotografie. Julia se dusese la un tip din Mayfair s-o facă, şi Helen mersese cu ea „aşa, să se amuze". După-amiaza însă nu fusese deloc amuzantă. Helen se simţise ca o şcolăriţă prost îmbrăcată, însoţind o prietenă frumoasă la coafor... îi ţinuse geanta Juliei în timp ce fotograful o aranja şi se învîrtea în jurul ei, trebuind să privească în timp ce îi cichisea părul, îi înclina bărbia, îi lua mîinile în ale lui, pentru a le aranja mai frumos. Pozele, aşa cum au ieşit, arătau bine, deşi Julia pretindea că nu îi plăceau; arăta fantastic în ele, dar nu atît de fantastic, se gîndi Helen, pe cît era, în realitate, fără să facă nici un

efort – cum stătea tolănită acasă, să zicem, în pantalonii necălcați și cămășile peticite. O făceau să pară *numai bună de măritat* – Helen nu găsea o expresie mai potrivită. Și se gîndi, disperată, la cîți oameni obișnuiți luaseră *Radio Times* și îl deschiseseră la poza Juliei și-și ziseseră nepăsători, admirativ: „Ce femeie frumoasă!"; și-i imagină ca pe o multitudine de degete josnice, frecînd imaginea de pe o monedă, sau ca pe niște păsări certărețe, care ciuguleau din Julia, luînd-o fărîmă cu fărîmă...

Se bucurase în secret cînd numărul acela se învechise și fusese înlocuit cu altul. Acum însă se uita la revistă – la poza Juliei, la numele Ursulei Waring – și toată vechea ei nelinişte reveni, de parcă ar fi fost ceva nou. Se ghemui, închise ochii și-și aplecă fruntea pînă atinse marginea biroului Juliei; își întoarse fața pînă cînd muchia îi intră în carne și o răni. *Aș îndura și mai multă durere*, se gîndi ea, în timp ce făcea acest lucru, *pentru a fi sigură de Julia*! Se gîndi la toate lucrurile la care ar renunța bucuroasă – vîrful unui deget, un deget de la picior, o zi de la capătul vieții ei. Se gîndi că ar trebui să existe un sistem – un gen de sistem medieval – prin care oamenii ar putea dobîndi lucrurile pe care și le doreau cu pasiune prin flagelare sau însemnare cu fierul roșu sau tăiere. Aproape își dorea ca Julia să aibă un eșec. Se gîndi la cuvinte: *Aș vrea să dea greș*! Ce tipă mizerabilă era! Cum naiba de ajunsese în halul ăsta? Într-o situație în care să-și dorească asemenea lucruri în legătură cu Julia? *Dar asta se întîmplă*, își spuse ea nefericită, *doar pentru că o iubesc*...

Imediat ce rosti cuvintele astea, auzi zăngănitul cheii Juliei în broasca de la ușa principală. Se ridică în picioare, stinse lumina și se grăbi să ajungă jos; intră în bucătărie și își făcu de lucru la chiuvetă, deschizînd robinetul, umplînd un pahar cu apă și apoi golindu-l. Se gîndea: *Nu face caz de asta. Totul e-n regulă. Comportă-te natural. Fii calmă.*

Apoi Julia veni lîngă ea și o sărută; mirosea a vin și fum de țigară, arăta îmbujorată și mulțumită. Și apoi inima – cu toate că încerca disperată să o împiedice – inima i se închise strîns, ca o cursă de șoareci.

— Iubito! Îmi pare rău, zise Julia.

— De ce îți pare rău? o întrebă Helen cu răceală.

— E atît de tîrziu! Am vrut să mă întorc mult mai devreme. Nici nu mi-am dat seama.

— Unde ai fost?

Julia se depărtă și zise lejer:

— Am fost cu Ursula, atît. M-a invitat la ceai. Într-un fel, știi și tu cum se întîmplă, ceaiul s-a transformat în cină.

— Ceai?

— Da, zise Julia.

Se îndreptă spre hol scoțîndu-și pardesiul și pălăria.

— Nu-ți stă în fire să-ți întrerupi ziua de lucru așa.

— Ei, am lucrat o grămadă mai devreme. Am lucrat ca o furie, de la nouă pînă la patru! Cînd a sunat Ursula, mi-am zis...

— Eu te-am sunat la două fără zece. Lucrai deci?

O clipă, Julia nu răspunse. În cele din urmă îi zise din hol:

— Două fără zece? Cîtă exactitate! Probabil că asta făceam.

— Nu-ți amintești ca telefonul să fi sunat?

— Probabil că eram jos.

Helen o înfruntă.

— Dar telefonul Ursulei Waring l-ai auzit.

Julia își aranja părul în oglinda din hol. Îi spuse cu un aer răbdător:

— Helen, nu face asta. Se întoarse și o privi pe Helen, încruntîndu-se. Ce ai pățit la frunte? E toată roșie. Uite, aici.

Veni spre Helen cu mîna întinsă. Helen i-o lovi și o îndepărtă.

— Nu știam unde dracu' ești! Nu puteai să-mi lași un bilet măcar?

— Nu mi-a trecut prin minte să-ți las un bilet. Nu-ți imaginezi, atunci cînd ieși să iei prînzul...

Helen se năpusti la ea:

— Prînzul? Deci nu ceaiul!

Obrajii îmbujorați ai Juliei deveniră și mai roz. Plecă fruntea și trecu pe lîngă Helen, ducîndu-se în dormitor.

— Am spus *prînz* ca un exemplu. Pentru Dumnezeu!

— Nu te cred, zise Helen urmînd-o. Cred că ai stat cu Ursula Waring toată ziua. Nici un răspuns. Ei, așa a fost?

Julia se dusese la măsuța de toaletă și-și luase o țigară. Sesizînd tonul agresiv al lui Helen, se opri cu țigara la

buze, își îngustă ochii și clătină din cap de parcă ar fi fost dezgustată și nu i-ar fi venit să creadă.

— Oare așa ceva chiar m-a măgulit cîndva? Vreodată? Se întoarse, scăpără un chibrit și-și aprinse cu răceală țigara. Cînd se întoarse, figura i se schimbase, devenise nemișcată de parcă ar fi fost sculptată în marmură colorată sau într-o bucată de lemn fără nici un nod. Își luă țigara de la gură și-i spuse pe un ton egal, ca un avertisment: Nu face asta, Helen.

— Ce să nu fac? întrebă Helen, de parcă ar fi fost contrariată. Dar o parte din ea se temea, se făcuse mică în fața cuvintelor, total rușinată de monstrul din ea. Ce să nu fac, Julia?

— Nu începe cu chestiile astea – Iisuse! N-o să stau aici să ascult.

Își făcu loc, împingînd-o pe Helen, și se întoarse în bucătărie.

Helen se duse după ea.

— Nu stai, vrei să zici, ca să nu-mi dai voie să te prind cu vreo minciună. Ți-am pregătit cina, dar bănuiesc că n-ai nevoie. Presupun că Ursula Waring te-a dus la un restaurant șic. Plin cu tipi de la BBC, cred. Ce minunat pentru tine! A trebuit să cinez de una singură. Am stat aici, lîngă cuptorul ăsta blestemat, și am mîncat cu șorțul pe mine.

Privirea aceea dezgustată reapăru pe fața Juliei, dar de data asta rîse.

— Ei, dar, pentru Dumnezeu, de ce ai făcut așa ceva? o întrebă ea.

Helen habar n-avea. Acum i se părea absurd. Măcar de-ar fi putut rîde împreună cu Julia. Măcar de-ar fi putut spune: *O, Julia, ce ridicolă sînt*! Se simți ca o ființă care căzuse peste bordul unui vapor. O privi pe Julia cum își fumează țigara, punînd ceainicul la fiert: era ca și cum ar fi urmărit niște oameni făcînd lucruri obișnuite, plimbîndu-se în voie, sorbind din băuturi, pe puntea unui vapor. Mai era timp, se gîndi ea, să ridice mîna și să strige *Ajutor*! Mai era timp ca vaporul să se-ntoarcă s-o caute și s-o salveze...

Dar ea nu strigă, și în clipa următoare timpul se scurse; vaporul aluneca din ce în ce mai repede, iar ea era singură și neajutorată pe tipsia cenușie a mării. Începu să se

zvîrcolească. Începu să urle. Vorbea cu un șuierat nebunesc. Îi convenea Juliei, zise ea. Julia făcea tot ce poftea. Dacă Julia credea că Helen nu știa de ce era în stare, pe la spatele ei, cînd era ea la serviciu... Dacă Julia credea că-și putea bate joc... Helen știuse din momentul în care ajunsese acasă că Julia ieșise cu Ursula Waring! Își imagina Julia că...? Și așa mai departe. Înainte îl împinsese la loc pe acel hopa-mitică josnic. Acum sărise din nou și vocea lui se confunda cu a ei.

Între timp, Julia mergea țeapănă prin bucătărie, pregătind ceaiul. „Nu, Helen", rostea ea, fără chef, din cînd în cînd, „nu a fost așa", sau: „nu fi ridicolă, Helen".

— Oricum, cînd ați aranjat? o întrebă Helen acum.

— Sfinte Dumnezeule! Ce?

— Acest rendez-vous cu Ursula Waring.

— Rendez-vous! M-a sunat în timpul dimineții. Mai contează?

— Se pare că da, dacă tot încerci să te strecori și să te furișezi. Dacă trebuie să mă *minți*...

— Ei bine, la ce te aștepți? strigă Julia, pierzîndu-și cumpătul în cele din urmă, trîntind ceașca astfel încît ceaiul se vărsă. Pentru că știam c-o să reacționezi așa! Răstălmăcești totul. Te aștepți să mă simt vinovată. Mă simt vinovată chiar – o, Doamne! Chiar și față de mine! Își coborî vocea, rămînînd atentă, în toiul răbufnirii furiei, la cuplul de la parter. Apoi continuă: Dacă se întîmplă să mă întîlnesc c-o femeie, să mă împrietenesc cu cineva – sfinte Dumnezeule! Ieri m-a sunat Daphne Rees. M-a invitat la masă – la un prînz obișnuit! – și am refuzat-o, i-am spus că sînt prea ocupată, pentru că știam că *tu* îți vei imagina tot soiul de lucruri. Phyllis Langdale mi-a scris acum o lună. Nu, nu știai asta, nu-i așa? Mi-a spus ce plăcut ar fi să ne întîlnească pe amîndouă la o cină la Caroline. M-am gîndit să-i răspund și să-i spun ce scandal pînă la cer mi-ai face în taxi, la întoarcerea acasă! Ce mai scrisoare ar fi fost *asta*! „Dragă Phyllis, mi-ar plăcea la nebunie să bem ceva împreună cîndva, dar vezi, prietena mea este, cum se spune, genul de om ros de gelozie. Dacă ai fi căsătorită, sau teribil de urîtă, sau infirmă, lucrurile ar sta altfel, îndrăznesc să spun. Dar

cu o femeie celibatară, chiar vag atractivă – draga mea, nu aș putea risca! Chiar dacă fata n-ar fi homo; se pare că sînt atît de irezistibilă, încît chiar de n-ar fi o lesbiană înveterată în momentul în care va sta cu mine și vom bea un cocktail de gin cu vermut, o să devină lesbiană cînd se va ridica să plece."

— Taci! zise Helen. Mă faci să par nebună! Nu sînt nebună. Știu cum ești, ce zace în tine. Te-am văzut cum te porți cu femeile...

— Crezi că mă interesează alte femei? rîse Julia. Iisuse, măcar de-ar fi așa!

Helen o privi.

— Ce vrei să zici?

Julia întoarse capul.

— Nimic. Nimic, Helen. Mereu mă uimește faptul că tocmai tu ai fixația asta cretină. Te deranjează cumva aventurile? E ceva legat – știu și eu – de catolicism? Depistezi alți practicanți atunci cînd tu însuți o practici?

Îi întîlni privirea lui Helen și, din nou, se uită în altă parte. Rămaseră nemișcate și tăcute o vreme.

— Mișcă-ți curul, zise Helen.

Se răsuci și se întoarse jos, în salon.

Rostise aceste cuvinte liniștită și pășise cu calm, dar violența propriilor sentimente o înfiorase. Nu se putea așeza, nu se putea liniști. Bău restul ginului cu apă și-și mai turnă un pahar. Își aprinse o țigară – dar o stinse aproape instantaneu. Stătea lîngă șemineu, tremurînd; îi era teamă că în clipa următoare ar putea să se pună pe urlat și să se învîrtească înnebunită prin casă, trîntind cărțile din rafturi, sfîșiind pernele. Credea că-și putea, foarte ușor, pune mîna în păr și să înceapă să-l smulgă. Dacă i-ar fi dat cineva un cuțit, și l-ar fi înfipt în piept.

Peste o clipă o auzi pe Julia urcînd în biroul ei și închizînd ușa. Apoi se făcu liniște. Ce făcea oare? Ce putea face încît să închidă ușa în felul ăsta? Poate că vorbea la telefon... Cu cît se gîndea mai mult, cu atît mai convinsă era că asta făcea Julia. O suna pe Ursula Waring – îi telefona să i se plîngă, să rîdă, să mai aranjeze vreo întîlnire... Era groaznic, se gîndi Helen, să n-ai cum să știi! Nu mai suporta. Se furișă diabolic pînă în capul scărilor, își ținu răsuflarea, încercînd să audă.

Apoi se surprinse în oglinda din hol şi-şi văzu faţa roşie şi crispată şi i se făcu silă. Sila era mai rea ca orice. Îşi acoperi ochii şi se întoarse în salon. Nici nu-i trecea prin cap să se ducă la Julia. I se părea firesc ca Julia s-o urască, să vrea să nu o vadă; de fapt, se ura pe sine, şi-şi dorea să se lepede de propria ei piele. Se simţea ca-ntr-o capcană, sufocată. Rămase aşa o clipă, neştiind ce să facă, apoi se duse la fereastră şi dădu la o parte perdeaua. Privi strada, grădina, casele cu faţadele lor din stucatură ciobită. Vedea o lume prefăcută, gata s-o înşele şi să-şi bată joc de ea. O femeie şi un bărbat care treceau ţinîndu-se de mînă, zîmbind: i se păru că au neapărat un secret, o cale spre siguranţă, calm şi încredere, pe care ea le pierduse.

Se aşeză şi stinse lampa. Jos, la subsol, bărbatul, femeia şi fiica lor strigau dintr-o cameră în alta; fetiţa pusese un disc, repetînd la nesfîrşit aceeaşi melodie pentru copii care se bloca din cînd în cînd. Dinspre camerele de sus nu se auzise nici un sunet pînă cînd, la ora zece şi ceva, uşa Juliei se deschise şi ea coborî încet la bucătărie. Helen îi urmări mişcările cu o exactitate terifiantă: o auzi cum se duce spre bucătărie şi apoi spre dormitor şi înapoi, o văzu cum coboară la toaletă, cum se duce în baie, se spală, o văzu urcînd din nou în dormitor, stingînd lumina în spate, o auzi cum se deplasează pe podeaua scîrţîitoare în timp ce se dezbracă şi apoi cum se urcă în pat. Nu încercă să-i adreseze o vorbă lui Helen sau măcar să vină în salon, dar nici Helen n-o chemă. Uşa dormitorului era împinsă, dar nu închisă: lumina veiozei iradie pe scară cam un sfert de oră, apoi se stinse.

Casa era cufundată total în întuneric, iar întunericul şi tăcerea o făceau pe Helen să se simtă mai rău ca niciodată. Nu avea decît să întindă mîna spre butonul lămpii sau al radioului să schimbe atmosfera locului, dar nu o putea face; se simţea izolată de obiceiurile şi obiectele cotidiene. Mai stătu o vreme, apoi se ridică în picioare şi începu să meargă cu paşi rari. Gestul semăna cu acela al unei actriţe într-o piesă, cu felul în care aceasta ar putea comunica starea de disperare sau demenţă, şi nu avea nimic autentic în el. Se aşeză pe podea, îşi trase picioarele sub ea şi-şi sprijini faţa

pe brațe – nici poza asta nu avea nimic autentic în ea, dar rămase așa aproape douăzeci de minute. *Poate că Julia o să coboare și o să mă vadă zăcînd pe podea*, se gîndi ea, în timp ce stătea acolo; apoi își zise că, dacă nu venea, cel puțin își va da seama de natura extremă a stării în care se afla Helen.

Apoi văzu că nu va face decît o figură absurdă. Se ridică. Îi era frig și se simțea încordată. Se duse la oglindă. Era absolut descurajant să te uiți la tine într-o oglindă dintr-o cameră întunecată; totuși venea puțină lumină de la felinarul din stradă și observă că obrazul și brațul gol aveau semne roșii și albe, mici urme în carne de unde stătuse pe covor. Cel puțin aceste semne îi dădeau un strop de satisfacție. Deseori își dorise ca gelozia ei să ia forme fizice; în momente ca acesta se gîndise *O să mă ard* sau *O să mă tai*. Pentru că o arsură sau o tăietură putea fi arătată, îngrijită, se putea cicatriza sau vindeca, ar fi un fel de emblemă jalnică, dar, oricum, ar fi *acolo*, pe suprafața trupului ei, și nu ar roade-o din interior. Îi reveni ideea că s-ar putea răni cumva. Era un fel de soluție la problemă. *N-o s-o fac*, își zise, *ca o fătucă isterică. N-o s-o fac pentru Julia, sperînd că va veni și mă va surprinde. N-o să zac pe podeaua salonului. O voi face pentru mine, ca pe un secret al meu.*

Nu-și îngădui să mediteze la cît de jalnic ar fi acest secret. Se duse liniștită în bucătărie și luă o mică trusă din dulap și coborî în baie, închise ușa fără zgomot și trase zăvorul, apoi aprinse lumina și dintr-odată se simți mai bine. Lumina era puternică și rece, ca acelea pe care le vedeai în sălile de operație din filme; chiar și suprafețele albe ale căzii și chiuvetei creau un anume aer clinic, un sentiment al eficienței, chiar al datoriei. Nu semăna deloc cu o fătucă isterică. Își revăzu fața în oglindă și culoarea stacojie îi dispăruse; părea absolut rațională și calmă.

Se apucă să lucreze, de parcă ar fi planificat întreaga operație dinainte. Deschise trusa și scoase o cutie îngustă de crom în care se afla aparatul de ras pe care ea și Julia îl foloseau cînd se rădeau pe picioare. Scoase aparatul, îl deșurubă, ridică micul capac din metal și luă lama. Cît de subțire era și cît de flexibilă! De parcă nu țineai nimic în

mînă – o capsulă, o fisă dintr-un joc, un timbru poștal. Singura ei preocupare era unde ar putea să taie. Își privi brațele; se gîndi că poate ar fi bine să taie în mijlocul brațului, unde carnea era mai moale și se presupunea că o să cedeze mai ușor. Se gîndi apoi la stomac, din aceleași motive. Nu dădu atenție încheieturii mîinii, gleznelor sau fluierelor picioarelor, și nici unei alte părți de acest gen. În cele din urmă se opri la interiorul pulpei. Ridică un picior pe marginea rece și curbă a căzii, dar i se păru că poziția era prea încordată; mări deschizătura piciorului și îl propti de peretele din spate. Își trase fusta și se întrebă dacă nu e cazul s-o vîre în chiloți, se gîndi chiar s-o scoată. Dacă o pătează de sînge? Nu știa la ce cantitate de sînge să se aștepte.

Pulpa era palidă, crem, în comparație cu albul căzii, și sub mîna ei i se păru enormă. Nu o contemplase așa niciodată înainte, și fu izbită de cît de anodină era. Dacă ar fi văzut-o separat, nu și-ar fi dat seama că era un membru care împlinea o funcție. N-ar fi putut să spună că era a ei.

Își puse o mînă pe picior pentru a întinde carnea între degetul mare și celelalte; mai ascultă o dată să se asigure că nu era nimeni în hol care s-o poată auzi, apoi apropie marginea lamei de piele și tăie. Tăietura era superficială, dar infinit de dureroasă – o simți de parcă ar fi pășit prin apă înghețată, ca pe un șoc oribil în inimă. O clipă se retrase, apoi încercă a doua oară. Senzația era aceeași. Pur și simplu i se tăie răsuflarea. *Mai fă-o o dată, dar mai iute*! își zise, dar subțirimea și flexibilitatea metalului, care înainte aproape că o atrăseseră, i se părură respingătoare în comparație cu grăsimea elastică a pulpei. Tăietura era prea exactă. Crestăturile pe care și le făcuse se umpleau cu sînge, iar acesta se ridica încet totuși – de parcă s-ar fi împotrivit – și părea că se întunecă și se coagulează instantaneu. Marginile cărnii se închideau deja; puse lama jos și le deschise. Sîngele începu să curgă ceva mai repede. În cele din urmă, se revărsă și începu să se împrăștie dezordonat. Îl urmări o vreme; își trase încă de două-trei ori carnea din jurul tăieturilor pentru a impulsiona sîngele să curgă, apoi își curăță piciorul, cît putu mai bine, cu o batistă umedă.

Se alesese cu două linii scurte, roşu-aprins, care ar fi putut fi făcute de ghearele jucăuşe ale unei pisici.

Se aşeză pe marginea căzii. Şocul tăieturii, se gîndi ea, produsese o schimbare în ea, un fel de schimbare chimică: îşi simţea mintea nefiresc de limpede, de vie şi purificată. Nu mai era sigură că făcea un lucru realmente sănătos şi raţional; nu i-ar fi plăcut absolut deloc dacă Julia sau vreo prietenă dădea peste ea în timp ce o făcea. Ar fi murit de jenă! Şi totuşi... Nu-şi dezlipi ochii de la liniile roşietice, privindu-le pe jumătate perplexă, pe jumătate cu admiraţie. *Eşti o proastă fără scăpare*, se gîndi ea aproape veselă. În cele din urmă luă lama, o spălă, o înşurubă la loc sub capacul metalic şi puse aparatul la loc în cutie. Stinse lumina, aşteptă ca ochii să i se obişnuiască încet cu întunericul, apoi trecu în hol şi urcă spre dormitor.

Julia stătea întinsă pe o parte, cu spatele la uşă şi cu faţa cufundată în întuneric, iar părul ei era negru, intens, în comparaţie cu albul pernei. Nu-ţi puteai da seama dacă doarme sau e trează.

— Julia, spuse Helen încet.

— Ce? zise Julia după o clipă.

— Îmi pare rău. Îmi pare rău. Mă urăşti?

— Da.

— Nu mă urăşti tu cît mă urăsc eu.

Julia se întoarse pe spate.

— O spui ca pe o consolare?

— Nu ştiu, zise Helen.

Se apropie şi-şi trecu degetele prin părul Juliei.

Julia se cutremură.

— Ai mîna ca de gheaţă. Nu mă atinge! Îi dădu la o parte mîna. Pentru Dumnezeu, de ce eşti atît de rece? Unde-ai fost?

— În baie. Nicăieri.

— Urcă-te în pat, nu crezi că-i mai bine?

Helen se depărtă să se dezbrace, să-şi scoată agrafele din păr şi să-şi tragă pe ea cămaşa de noapte. Făcu toate aceste gesturi temătoare, ca şi cum ar fi încercat să se furişeze.

— Eşti atît de rece! zise din nou Julia, în momentul în care se urcă în pat lîngă ea.

— Îmi pare rău, spuse Helen. Nu observase cît de rece era înainte, dar acum, simțind căldura trupului Juliei, începu să tremure. Îmi pare rău, spuse ea încă o dată.

Auzea clănțănitul dinților în creier. Încercă să se oprească, dar tremuratul deveni și mai puternic.

— Dumnezeule! zise Julia, dar puse un braț în jurul lui Helen și o trase mai aproape de ea. Era îmbrăcată într-o pijama bărbătească în dungi: mirosea a somn, a paturi nestrînse, a păr nespălat – dar într-un mod plăcut, savuros. Helen se întinse lîngă ea și închise ochii. Se simțea istovită, golită. Se gîndi la seara care trecuse și i se păru uimitor cum doar cîteva ore pot adăposti atîtea stări distincte de violență.

Poate că Julia gîndea la fel. Ridică o mînă și-și frecă fața.

— Ce seară ridicolă! zise ea.

— Chiar mă urăști, Julia?

— Da. Nu, nu cred.

— Nu mă pot abține, spuse Helen. Pur și simplu nu mă mai recunosc cînd sînt așa. Ca și cum...

Dar nu putea explica; niciodată nu putea. De fiecare dată i se părea un gest copilăresc. Nu o putea face pe Julia să înțeleagă cît era de oribil să ai în tine drăcușorul ăla înnebunitor, dur, care sărea și te consuma, și cît de obositor era să-l înghesui la loc în pieptul tău după ce-și făcea numărul; cît de înspăimîntător era să-l simți acolo, cum trăiește în interiorul tău, așteptînd momentul pentru a sări din nou...

— Te iubesc, Julia.

Era tot ce putea să spună.

— Proasto. Hai, culcă-te, răspunse Julia.

După asta nu-și mai spuseră nimic. Julia stătu o vreme încordată, dar curînd membrele i se destinseră și respirația îi deveni profundă și rară. O dată, ca și cum ar fi fost speriată de un vis, tresări puternic, ceea ce o făcu și pe Helen să tresară, dar apoi se cufundă într-un somn profund. Pe stradă se auzeau voci. Cineva alerga și rîdea pe trotuar. În casa de alături, un ștecher era tras din priză, o fereastră se lovi scîrțîind de cadru și fu închisă cu zgomot.

Julia se agită din nou în somn, neliniștită încă o dată de vise. Pe cine oare visa? se întrebă Helen. Nu pe Ursula

Waring, la urma urmelor. *Dar nici pe mine*, se gîndi Helen. Acum, fiind trează, purificată, văzu totul cu claritate: cum Julia a stat în oraș pînă tîrziu, cînd ar fi putut lăsa un bilet, cînd i-ar fi fost atît de ușor să procedeze altfel, să o facă în secret sau deloc... *Nu face asta, Helen*, îi spunea Julia exasperată de fiecare dată. Dar dacă nu dorea scandal și nervi inutili, de ce îi netezea drumul lui Helen? Probabil că le ducea dorul, pentru că știa că, dincolo de toate astea, nu exista nimic: aer mort, vid și inima ei uscată.

Cînd a încetat Julia să mă iubească? se întreba acum. Gîndul era prea înspăimîntător pentru a continua și, în plus, era epuizată. Stătu cu ochii deschiși, strînsă lîngă Julia, încă simțind căldura membrelor ei, felul în care îi urca și-i cobora respirația. Dar cu timpul își schimbă poziția și se depărtă.

Cînd mîna îi alunecă peste pijamaua de bumbac a Juliei, gîndul îi zbură în altă parte – la o prostioară –, îi reveni în minte o pijama pe care o avusese cîndva, în timpul războiului, și pe care o pierduse. Era o pijama din satin de culoarea perlei: cea mai frumoasă pijama, îi părea acum, în timp ce stătea singură și neatinsă în întuneric, lîngă Julia; cea mai frumoasă pijama pe care o văzuse vreodată.

Duncan venise de la serviciu în seara aceea și încălzise o oală cu apă, apoi o luase în camera lui, își dăduse jos maioul și se spălase pe mîini, pe față și pe păr... încercînd să scoată mirosul de fabrică, dorind să arate cît mai bine în seara pe care-o va petrece cu Fraser.

În maiou și pantaloni coborîse la parter să-și lustruiască pantofii, să pună un șervet pe blatul din bucătărie și să-și calce o cămașă. Cămașa avea gulerul moale, ca acelea pe care le purta Fraser; și, cînd o îmbrăcă, fierbinte încă de la fier, o lăsă descheiată la gît – așa cum obișnuia Fraser. Se gîndi să renunțe și la briantina cu care-și dădea pe păr. Se întoarse în dormitorul lui și stătu în fața oglinzii pieptănîndu-și părul într-o parte și-n alta, încercînd diverse stiluri de cărare sau lăsîndu-l să-i cadă pe frunte... Dar părul, pe măsură ce se usca, începea să devină pufos; i se părea că seamănă cu băiețelul din reclama din *Bubbles* la

săpunul Pears. Aşa că, în cele din urmă, îşi dădu cu briantină Brylcreem, făcîndu-şi griji că întîrziase prea mult, petrecînd cinci sau zece minute încercînd să-şi aranjeze onduleurile cu pieptănul.

Cînd termină, se duse jos din nou, şi domnul Mundy zise cu o veselie forţată, care suna odios:

— Pe cinstea mea! Fetele or să aibă parte de un spectacol ca lumea! La ce oră vine să te ia, fiule?

— Şapte şi jumătate, spuse Duncan timid, ca data trecută. Acolo vînd o marcă mai bună de bere, zice Fraser.

Domnul Mundy dădu din cap aprobator, cu faţa crispată încă într-un zîmbet înfiorător.

— Da, mai zise el, fetele n-or să ştie ce-a dat peste ele în seara asta!

Nu-i venise să creadă cînd Duncan l-a adus pe Fraser acasă, în urmă cu două săptămîni. Dar nici lui Fraser nu-i venise să creadă. Toţi trei stătuseră în salon, negăsindu-şi cuvintele; în cele din urmă, intrase pisica păşind cu inocenţă, şi asta i-a salvat. Au petrecut douăzeci de minute făcînd-o să alerge după bucăţele de sfoară. Duncan chiar stătuse pe jos şi-i arătase lui Fraser trucul acela cu pisica căţărîndu-se pe corpul lui. De atunci, domnul Mundy umbla ca un om rănit. Şchiopătatul i se înrăutăţise şi începuse să se încovoieze. Domnul Leonard, în casa lui strîmbă de pe strada de dincolo de Lavender Hill, fusese îngrozit de schimbarea lui. Îi vorbise mai aprins ca niciodată despre necesitatea de a rezista atracţiei Greşelii şi Falsei Credinţe.

În seara asta, imediat după ce-o să sosească Fraser, Duncan plănuia să iasă cu el cît se poate de repede. El şi domnul Mundy îşi băură ceaiul şi mîncară, apoi spălară împreună farfuriile şi, imediat ce farfuriile fură aranjate, îşi luă haina. În salon, se aşeză pe marginea scaunului, gata să sară în clipa în care o să-l audă pe Fraser bătînd la uşă. Dar alese o carte să mai treacă timpul şi să pară indiferent. Cartea era una de la bibliotecă, despre argintăria veche, cu un tabel de ornamente: îşi trecu degetul în josul paginii, încercînd să memoreze semnificaţia ancorelor, coroanelor, leilor, scaieţilor – ascultînd cu o ureche bătaia în uşă în tot acest timp... Şapte şi jumătate veni şi se duse. Se încordă.

Începu să-și imagineze tot felul de nimicuri care l-ar fi putut reține pe Fraser. Și-l imagină venind cu respirația tăiată la ușă, așa cum venise la poarta fabricii data trecută. O să nibă fața roz, iar părul o să-i salte peste frunte, și-o să zică: „Pearce! Te-ai plictisit să m-aștepți? Îmi pare rău! Am fost la...". Scuzele deveniră tot mai aiuritoare pe măsură ce minutele treceau. Rămăsese blocat în metrou, simțise că turbează. Văzuse o persoană lovită de mașină și chemase ambulanța!

La opt și un sfert Duncan începu să se frămînte, spunîndu-și că probabil Fraser venise, bătuse și plecase pentru că el nu-l auzise. Domnul Mundy deschisese aparatul de radio și-l dăduse tare. Așa că, pretextînd că vrea să-și ia un pahar de apă, se duse în hol și stătu nemișcat, ciulind urechile, ascultînd pașii; apoi deschise ușor-ușor ușa din față și se uită în susul și-n josul străzii. Dar nici urmă de Fraser. Se întoarse în salon, lăsînd ușa deschisă. Programul de radio se schimbă, apoi îi urmă altul peste o jumătate de oră. Vechea pendulă continua să bată orele grele și goale.

Abia la nouă și jumătate înțelese că Fraser nu o să vină. Dezamăgirea era cumplită – dar, la urma urmelor, era obișnuit cu dezamăgirile; primul ghimpe păli, se transformă într-un sentiment stabil, gol. Lăsă cartea, fără să mai învețe tabelul. Era conștient de privirea domnului Mundy, dar nu era în stare s-o înfrunte. Iar cînd domnul Mundy se ridică, veni la el stînjenit, îl bătu ușor pe umăr și zise:

— Ei. E un tip ocupat, cred. Probabil că s-a întîlnit întîmplător cu niște prieteni. Asta s-a întîmplat, ține minte ce-ți spun!

Cînd domnul Mundy rosti cuvintele astea, el nu se simți în stare să răspundă. Se trezi că urăște atingerea mîinii domnului Mundy. Domnul Mundy așteptă, apoi se depărtă. Se duse spre bucătărie. Închise ușa salonului în urma lui, iar Duncan simți brusc aerul închis, îmbîcsit din camera mică, întunecată și înțesată de mobilă. Avu sentimentul oribil al căderii, se vedea căzînd printr-un puț îngust.

Dar panica, la fel ca dezamăgirea, se amplifică și apoi se stinse. Domnul Mundy se întoarse la timp cu o ceașcă de cacao: Duncan i-o luă din mînă și o bău umil. Duse apoi

ceașca în bucătărie și o spălă, răsucind-o de mai multe ori în jetul de apă rece. Luă laptele rămas în oală și-l puse într-o farfurioară pe podea pentru pisică. Ieși la toaletă, și o clipă stătu acolo, în curte, privind cerul.

Cînd se întoarse în salon, domnul Mundy se învîrtea prin încăpere scuturînd pernele și pregătindu-se de culcare. În timp ce Duncan îl urmărea, începu să stingă luminile. Trecea de la una la alta. Salonul se întunecă, iar fețele din pozele de pe pereți și bibelourile de pe polița șemineului se retraseră în umbră. Era ora zece.

Urcară împreună sus, încet, pășind rar. Domnul Mundy îl ținea pe Duncan de cot, și sus trebui să se oprească, cu mîna încă pe brațul lui Duncan, și să-și recapete răsuflarea.

Cînd vorbi, vocea îi era răgușită.

— Vii peste cîteva minute, fiule, să-mi spui noapte bună? îl întrebă el pe Duncan, fără să-l privească.

Duncan nu răspunse imediat. Stătură fără să scoată o vorbă și simți cum domnul Mundy se încordează, de parcă i-ar fi fost frică.

— Da, spuse el atunci foarte liniștit. Bine.

Domnul Mundy dădu din cap aprobator, iar umerii îi căzură, de parcă era ușurat.

— Îți mulțumesc, fiule, zise el.

Își trase mîna și o apucă încet, tîrîndu-și picioarele pe coridor, spre dormitorul lui. Duncan intră în camera lui și începu să se dezbrace.

Camera era mică – una de băiat, chiar încăperea în care domnul Mundy însuși obișnuia să doarmă cînd era tînăr și locuia în casa asta împreună cu părinții și sora lui. Patul era înalt, victorian, cu măciulii de alamă lustruite la fiecare colț; odată, Duncan deșurubase una și găsise o bucată de hîrtie înăuntru, mîzgălită cu un scris de copil: *Mabel Alice Mundy douăzeci de blesteme oribile pe capu' tău de citești asta*! Cărțile din bibliotecă erau povești de aventuri, pentru băieți, cu cotoare late și colorate. Pe polița căminului, așezați gata de luptă, erau niște soldați de plumb urît pictați. Dar domnul Mundy instalase și niște rafturi ca Duncan să-și pună propriile obiecte pe care le cumpărase din piețe sau din magazinele de antichități. De obicei, Duncan petrecea o

vreme, înainte de a se culca, uitîndu-se peste cănile, ulcelele și ornamentele, linguriţele și sticluţele lui, ridicîndu-le și bucurîndu-se încă o dată de ele, gîndindu-se de unde veneau și cui aparţinuseră.

În seara asta se uită la ele fără mare interes. Luă pentru scurt timp bucata de pipă de lut pe care o găsise pe plajă, lîngă cîrciuma de pe malul fluviului, atît. Se îmbrăcă încet în pijama, încheindu-și nasturii de la bluză, apoi vîrînd-o îngrijit în pantaloni. Se spălă pe dinți și se mai pieptănă o dată – altfel de data asta, lăsîndu-și părul lins și făcînd o cărare ca de copil. În tot acest timp era conștient că domnul Mundy îl așteaptă răbdător în camera de alături; și-l imagină cum stă întins, nemișcat și drept, cu capul proptit de pernele din puf, cu pătURile trase pînă la subsuori, cu mîinile corect împreunate, dar gata să bată ușor locul de lîngă el, invitîndu-l, cînd Duncan o să intre... Nu era mare lucru. Mai nimic. Duncan se gîndi la alte lucruri. Deasupra patului domnului Mundy era o poză: o scenă cu un înger conducîndu-i pe copii peste un pod îngust și accidentat. Obișnuia să se uite la ea pînă se încheia întîlnirea lor. Se uita la pliurile complicate ale veșmîntului îngerului și la feţele victoriene ale copiilor, late și de o inocență răutăcioasă.

Lăsă pieptănul jos și mai luă o dată bucata de pipă din lut; de data asta o duse la gură. Era rece și foarte netedă. Închise ochii și o mișcă ușor peste buze, înainte și înapoi – bucurîndu-se de atingere, dar în același timp simțindu-se nefericit, conștient de fluxul stînjenitor de senzații pe care i-l evoca. Măcar de-ar fi venit Fraser! Poate că, la urma urmelor, uitase. Probabil că asta fusese, ceva banal, de fapt. *Dacă ai fi alt gen de băiat*, își zise el cu amărăciune, *n-ai sta așa aici așteptîndu-l să apară, te-ai duce să-l găsești. Dacă ai fi un băiat ca lumea, te-ai duce acasă la el chiar acum...*

Deschise ochii și, brusc, își întîlni propria privire în oglindă. Părul era pieptănat cu grijă, cu cărarea aia dreaptă și albă, pijamaua încheiată pînă la bărbie, dar nu mai era un băieţel. Nu avea zece ani. Și nici măcar șaptesprezece. Avea douăzeci și patru de ani și putea face tot ce poftea. El avea douăzeci și patru, iar domnul Mundy...

Domnul Mundy, îşi zise el brusc, poate să se ducă la dracu'. De ce să nu iasă şi să-l ia pe Fraser, dacă asta dorea? Cunoştea drumul pînă la strada lui Fraser. Ştia chiar şi casa în care locuia, pentru că trecuse cu Fraser pe la capătul străzii şi i-o arătase!

În clipa aceea, începu să se mişte rapid. Îşi răvăşi părul. Îşi puse pantalonii şi haina, trăgîndu-le peste pijama, nedorind să mai piardă nici o clipă scoţîndu-şi pijamaua. Îşi trase ciorapii şi pantofii lustruiţi, se aplecă să-şi înnoade şireturile şi-şi dădu seama că mîinile îi tremurau, dar nu-i era teamă. Se simţea chiar ameţit.

Probabil că pantofii făceau zgomot cînd mergea prin cameră. Auzi scîrţîitul neliniştit al patului domnului Mundy, aşa că se hotărî să se mişte mai repede. Ieşi din cameră şi aruncă o privire pe culoar spre uşa domnului Mundy, apoi coborî în fugă. Casa era cufundată în întuneric, dar ştia drumul ca un orb, şi întinse mîna, găsi clanţa ficărei uşi, anticipă paşii pe care îi avea de făcut şi carpetele lunecoase. Nu se duse la uşa din faţă, pentru că ştia că dormitorul domnului Mundy avea vedere spre stradă, iar el dorea să plece mai pe ascuns. Chiar şi în toiul acestui freamăt pe care-l trăia – după ce-şi zisese că domnul Mundy, oricît de mult ţinea la el, putea să se ducă dracului –, chiar după asta, se gîndea că ar fi groaznic să privească în urmă şi să-l vadă pe domnul Mundy la fereastră, urmărindu-l cum o şterge.

Aşa că o luă prin spate, prin bucătărie şi afară, trecu de toaletă şi ajunse în capătul curţii, şi numai cînd se trezi la poartă îşi aminti că era încuiată cu un lacăt. Ştia unde era cheia şi s-ar fi întors în fugă s-o ia, dar nu suporta să se întoarcă, nici măcar pînă la sertarul din debara. Trase cîteva lăzi, le puse una peste alta şi se căţără pe ele, ca un hoţ, pînă ajunse în vîrful zidului, apoi se lăsă să cadă în partea cealaltă, aterizînd ca un bolovan, lovindu-se la picior şi ţopăind apoi de cîteva ori.

Dar brusc, sentimentul de a avea o uşă încuiată în spatele lui era minunat. Spuse cu vocea lui Alec: *Nu-i cale de întoarcere acum, D.P.!*

Îşi croi drum pe străduţa din spatele casei domnului Mundy şi ieşi în strada principală. Mergea deseori pe acolo,

dar de data asta, în întuneric, i se părea schimbată. O luă încet, captivat de fiecare colțișor al ei: conștient de existența oamenilor din casele pe lîngă care trecea, văzînd luminile stinse în camerele de la parter și altele aprinse în dormitoare sau pe coridoare, pentru că oamenii se duceau la culcare. Observă o femeie cum ridică o perdea pentru a ajunge la ivărul ferestrei: era înfășurată în perdea ca o mireasă în vălul ei. Într-o casă modernă, o fereastră de baie era luminată și arăta foarte limpede silueta unui bărbat în maiou: omul bău dintr-un pahar, își dădu capul pe spate și își clăti gura și gîtul, apoi se repezi înainte și scuipă. Duncan surprinse inelul lăsat de pahar în momentul în care fu pus pe chiuvetă, iar cînd bărbatul dădu drumul la robinet, auzi apa țîșnind prin conductă, împroșcînd în clipa în care izbi țeava de scurgere de desubt. Lumea îi apăru plină de lucruri noi și extraordinare. Nimeni nu-l provoca. Nimeni nu părea că-i dă atenție. Mergea pe străzi ca o fantomă.

Îi luă o oră să traverseze în modul acesta ireal și fascinat Shapherd's Bush și Hammersmith, apoi își încetini pașii și deveni mai precaut, cînd găsi capătul străzii lui Fraser. Casele de aici erau mai impozante decît cele cu care era obișnuit; majoritatea erau vile edwardiene din cărămidă, convertite în cabinete medicale sau cămine pentru orbi sau – cum era cazul pe strada asta – în pensiuni. Fiecare avea un nume pus deasupra intrării cu litere din plumb. Casa lui Fraser, după cum observă el cînd se apropie, se numea St Day's. Pe un afiș scria: *Nu mai avem camere libere.*

Duncan se opri, ezitant, la poarta din fața unei mici grădini. Știa că Fraser locuia la parter, pe partea stîngă. Își amintea asta pentru că Fraser făcuse o glumă pe seama celor spuse de proprietăreasă, că ocupă camera *de jos din fund*; zicea că numai o soră medicală ar vorbi așa. Draperiile de la fereastră erau trase. Erau vechi draperii de camuflaj, negre. Dar se vedea o linie subțire strălucitoare în locul în care Fraser nu le împreunase total. Duncan crezu că aude o voce vorbind monoton în cameră, dincolo de draperii.

Sunetul vocii îi dădu un sentiment de nesiguranță. Să zicem că domnul Mundy avea dreptate, că Fraser petrecuse

seara cu niște prieteni? Ce-ar zice dacă Duncan ar apărea în toiul discuțiilor? Ce fel de oameni erau prietenii lui? Duncan își imagină niște indivizi de la universitate, tineri deștepți cu pipe și ochelari și cravate tricotate. Apoi îi veni un gînd și mai nefericit. Își imagină că Fraser e cu o fată. O văzu foarte precis: solidă, grasă și rumenă, cu un rîs batjocoritor, cu buze roșii și umede și cu o respirație care mirosea a sherry.

Pînă să aibă acea viziune oribilă, avusese de gînd să meargă la ușa principală, ca un musafir obișnuit, și să sune. Acum, pentru că devenise nervos, tentația de a merge în vîrful picioarelor pînă la fereastră și să tragă repede cu coada ochiului înăuntru îl ademenea și mai mult. Așa că trase zăvorul de la poartă, o deschise și o închise la loc fără zgomot. Merse pe potecă, apoi își croi drum spre fereastră, printre tufele foșnitoare. Cu inima zvîcnindu-i puternic, își lipi fața de geam.

Îl văzu imediat pe Fraser. Era într-un fotoliu, în capătul camerei, dincolo de pat. Nu era îmbrăcat decît în cămașă, și stătea cu capul dat pe spate; lîngă el se afla o masă cu hîrtii în dezordine, pipa într-o scrumieră, un pahar și o sticlă ce părea a fi de whisky. Stătea destul de nemișcat, de parcă ar fi moțăit, deși vocea pe care Duncan o auzise înainte continua pe același ton monoton... În acel moment, în locul vocii se auzi o melodie, iar Duncan își dădu seama că venea de la un radio, asta era tot. Se pare că muzica îl trezise pe Fraser. Se ridică în picioare și-și frecă fața. Traversă camera și ieși din conul vederii lui Duncan, iar sunetul fu curmat brusc. În timp ce mergea, Duncan observă că-și scosese pantofii. Avea găuri în ciorapi care lăsau să i se vadă degetele cu unghiile netăiate.

Această imagine a găurilor și unghiilor îi dădu curaj lui Duncan. Cînd Fraser se întoarse la fotoliu, intenționînd să se cufunde din nou în el, Duncan bătu în geam.

Fraser se opri brusc și întoarse capul, încruntîndu-se, căutînd sursa sunetului. Privi spațiul liber dintre draperii – și lui Duncan i se păru că se uită direct în ochii lui, dar nu-l putea vedea. Senzația era descurajantă. Din nou, Duncan se simți ca o fantomă, dar sentimentul era mai puțin plăcut.

Își ridică mîna și bătu mai tare – și asta îl făcu pe Fraser să traverseze camera, să pună mîna pe draperie și s-o tragă.

Cînd îl zări pe Duncan, rămase uluit.

— Pearce! zise el. Dar apoi tresări și se uită rapid la ușa dormitorului. Apăsă cîrligul și ridică încet fereastra, ducîndu-și un deget la buze.

— Încet. Cred că proprietăreasa e în hol. Ce naiba cauți aici? Ești bine?

— Da, zise Duncan liniștit. Am venit să te caut. Te-am așteptat acasă la domnul Mundy. De ce n-ai venit? Te-am așteptat toată seara.

Fraser avea o privire vinovată.

— Îmi pare rău. A trecut timpul pe lîngă mine. Apoi s-a făcut tîrziu și... Făcu un gest de neajutorare. Nu știu.

— Te-am așteptat, repetă Duncan. Credeam că probabil ți s-a întîmplat ceva.

— Îmi pare rău. Chiar îmi pare. Nu mi-a trecut prin minte c-o să vii și-o să mă găsești! Cum ai ajuns aici?

— Am mers pe jos.

— Ți-a dat voie domnul Mundy?

— Domnul Mundy nu mă poate opri! zise Duncan pe un ton sfidător. Am luat-o pe străzi.

Fraser îl cercetă, uitîndu-se la haină, și se încruntă din nou, dar apoi zîmbi.

— Ești îmbrăcat în pijama!

— Ei, și? spuse Duncan, atingîndu-și gulerul cu timiditate. Ce-i rău în asta? O să economisesc timp.

— Ce?

— O să economisesc timp mai tîrziu, cînd o să mă duc la culcare.

— Ești nebun, Pearce!

— Tu ești ăla nebun. Miroși a băutură. Puți groaznic! Ce-ai făcut?

Dar, derutat, Fraser începuse să rîdă.

— Am fost cu o fată, zise el.

— Știam eu c-asta era! Ce fată? Ce-i atît de amuzant?

— Nimic, zise Fraser, dar rîdea în continuare. E vorba de fată.

— Ei, ce-i cu ea?

— Vai, Pearce. Fraser își șterse buzele și încercă să vorbească mai serios. E vorba de sora ta, spuse el.

Duncan se holbă la el și, brusc, i se făcu frig.

— Sora mea! Ce tot vorbești? Nu vrei să zici c-ai fost cu Viv?

— Ba da, cu Viv. Ne-am dus la o cîrciumă. A fost foarte drăguță... rîdea la toate glumele mele, chiar mi-a dat voie s-o sărut, la sfîrșit. A și roșit, cînd am deschis ochii și am văzut că se uită pe furiș la ceas... Am urcat-o într-un autobuz și am trimis-o acasă.

— Dar cum? întrebă Duncan.

— Ne-am dus în stația de autobuz...

— Știi ce vreau să spun! Cum de te-ai întîlnit cu ea? De ce-ai făcut-o? Adică, s-o inviți în oraș și... ?

Fraser rîse din nou. Dar rîsul i se schimbase. Acum era jalnic, aproape jenat. Ridică o mînă și-și acoperi gura.

Și, după o clipă, Duncan începu și el să rîdă. Nu se putea abține. Nu știa de ce rîde – de el, de Fraser, de Viv, de domnul Mundy sau de toți laolaltă. Dar o secundă, el și Fraser rămaseră acolo, fiecare de cealaltă parte a pervazului, cu mîinile la gură, cu ochii umplîndu-li-se de lacrimi, cu fețele înroșindu-se în timp ce încercau zadarnic să-și înăbușe rîsul și icnetele.

Apoi, Fraser se mai calmă un pic. Se uită peste umăr și șopti:

— E-n regulă. Cred că s-a dus sus acum. Intră, pentru Dumnezeu, înainte să dea de noi vreun polițai sau altcineva.

Apoi făcu cîțiva pași înapoi și trase draperia de camuflaj ca Duncan să poată urca.

— A, domnișoară Langrish, zise domnul Leonard deschizînd ușa.

Kay se sperie. Mersese încet pînă la scara întunecată, dar probabil că o trădase o scîndură care scîrțîia. Domnul Leonard, bănui, sătea de unul singur în camera lui de tratament, făcîndu-și garda de noapte și expediind rugăciuni. Era îmbrăcat în cămașă, cu manșetele suflecate. Aprinsese lampa indigo pe care o folosea la vindecările nocturne, iar lumina dădea culoarului un aer ciudat.

Rămase în ușă, cu fața în umbră.

— M-am gîndit la dumneavoastră în seara asta, domnișoară Langrish, zise el liniștit. Ce mai faceți?

Îi spuse că se simte bine.

— Ați ieșit în oraș în seara asta, îmi închipui, să vă distrați? Își înclină capul și adăugă: V-ați întîlnit cu prieteni vechi?

— Am fost la cinematograf, răspunse ea în grabă.

El dădu din cap aprobator, de parcă ar fi fost atotștiutor.

— Da, cinematograf. Sînt locuri atît de curioase, cred. Atît de instructive... Data viitoare cînd vă veți duce la cinema, domnișoară Langrish, ar trebui să încercați ceva. Întoarceți-vă capul și uitați-vă peste umăr. Ce o să aflați? Multe figuri, toate scăldate în lumina neliniștită, schimbătoare a lucrurilor care pier. Ochi ficși, larg deschiși, îngroziți, terorizați, pofticioși. Așa este, vedeți dumneavoastră, spiritul neevoluat, subjugat de simțurile materiale, de ficțiuni și visuri...

Vorbea pe un ton scăzut, egal, captivant. Cînd ea nu îi răspunse, el se apropie și-i luă mîna cu delicatețe.

— Cred că dumneavoastră, domnișoară Langrish, sînteți unul dintre aceste spirite, zise el. Cred că sînteți în căutare, dar vă aflați în continuare subjugată. Pentru că dumneavoastră căutați cu ochii plecați și nu vedeți nimic altceva decît praf. Trebuie să vă ridicați privirea, dragă domnișoară. Trebuie să învățați să nu vă mai uitați la cele pieritoare.

Avea palma și vîrfurile degetelor moi, iar strînsoarea îi era delicată; cu toate acestea, trebui să se forțeze puțin ca să-și retragă mîna.

— Așa o să fac. Eu... Vă mulțumesc, domnule Leonard, zise ea, și cuvintele i se părură ridicole, vocea răgușită, nesigură, ca și cum nu ar fi fost a ei.

Se depărtă de el și urcă împiedicat scările pînă în camera ei; bîjbîi în jurul broaștei înainte de a descuia ușa și a intra.

Așteptă să audă cum se închide ușa domnului Leonard și, fără să aprindă lumina, traversă încăperea pînă ajunse la fotoliu și se așeză. Piciorul i se lovise de ceva în trecere și făcuse obiectul respectiv să alunece foșnind pe carpeta încrețită; lăsase un ziar desfăcut pe podea. Pe brațul fotoliului erau o farfurie murdară și o veche conservă de carne,

plină-vîrf cu scrum şi mucuri de ţigară. O cămaşă şi nişte gulere pe care le spălase de curînd atîrnau de o sfoară în dreptul şemineului şi arătau spălăcite, de doi bani, în întuneric.

O clipă rămase nemişcată, apoi îşi vîrî mîna în buzunar şi scoase verigheta. La atingere părea voluminoasă, iar degetul pe care o purtase cîndva era acum prea subţire să mai poată sta. Cînd o luase pe stradă, era cald de atingerea mîinii lui Viv. Stătuse în cinematograf, uitîndu-se fără să vadă pantomima sonoră, spasmodică de pe ecran, învîrtind la nesfîrşit cercul auriu, trecîndu-şi vîrfurile degetelor peste toate micile zgîrieturi şi ciobituri... În cele din urmă, incapabilă să mai suporte, îl pusese-n buzunar cu stîngăcie şi se ridicase; mersese împiedicîndu-se printre rîndurile de scaune şi ieşise repede în hol şi apoi în stradă.

De atunci nu se oprise din mers. Ajunsese în Oxford Street, apoi o luase spre Rathbone Place şi Bloomsbury – agitată şi căutînd întruna, exact aşa cum ghicise domnul Leonard. Se gîndise să se întoarcă la barca lui Mickey, ajunsese pînă la Paddington chiar, înainte să renunţe la această idee. Ce rost avea? Intrase într-o cîrciumă şi băuse cîteva pahare de whisky. Cumpărase băutura de la o fată blondă; asta o făcuse să se simtă mai bine.

După aceea se întorsese istovită în Lavender Hill. Iar acum era epuizată. Răsuci verigheta între degete, aşa cum o făcuse la cinematograf, dar pînă şi greutatea ei nesemnificativă i se păru prea apăsătoare cînd o ţinu în mînă. Se uită în jur, apatică, în căutarea unui loc în care s-o pună şi, în cele din urmă, o lăsă să cadă în cutia de conserve printre mucurile de ţigară.

Dar stătea acolo strălucind prin muşuroiul de scrum; îi atrăgea în continuare privirea, şi după o clipă o dibui, o scoase din nou şi-o şterse. Şi-o puse pe degetul subţire şi-şi strînse pumnul pentru a n-o lăsa să lunece.

Casa părea încremenită. Toată Londra părea aşa. Numai că, de îndată, din camera de dedesubt se ridică vibraţia înăbuşită a murmurelor domnului Leonard, ceea ce însemna că lucra intens din nou; şi-l imagină scăldat în lumina electrică indigo, îndoit şi atent, trimiţînd binecuvîntări cumplite în noaptea plăpîndă.

1944

1

Ori de cîte ori Viv și tatăl ei plecau de la închisoare, trebuiau să se oprească un minut-două, astfel încît domnul Pearce să se poată odihni, să-și scoată batista și să-și șteargă fața. Ca și cum vizitele îl lăsau fără suflare. Se uita în urmă la poarta ciudată, cenușie, cu aspect medieval, ca un om care tocmai încasase un pumn. „Dacă m-aș fi gîndit vreodată", obișnuia el să spună, sau „Dacă mi-ar fi spus cineva".

— Mulțumesc lui Dumnezeu că maică-ta nu-i aici, Vivien, ca să fie obligată să vadă asta, îi zise el astăzi.

Viv îl luă de braț.

— Cel puțin n-o să mai dureze mult. Rosti cuvintele clar, ca el s-o poată auzi. Îți amintești ce spuneam la început? Spuneam: „N-o să dureze la infinit".

El își șterse nasul.

— Așa e. Perfect adevărat.

O porniră. El insistă să-i ia sacul, dar ea putea să-l ducă, foarte bine, singură; părea că se sprijină de ea cu toată greutatea, și la intervale dese expira cu un scurt pufăit. Putea fi bunicul ei, se gîndea ea. Toată treaba asta cu Duncan făcuse din el un moșneag.

Ziua aceea de februarie era rece, dar senină. Era cinci fără un sfert, iar soarele apunea: pe cer erau cîteva aerostate – singurele lucruri care reflectau lumina, alunecînd rozalii, sprințare, pe cerul care se înnopta. Viv și tatăl ei se îndreptau spre Wood Lane. Acolo, lîngă stația de metrou, era o cafenea unde se opreau de obicei. Totuși, cînd ajunseră azi acolo,

găsiră niște femei ale căror fețe le recunoșteau: prietenele și soțiile bărbaților aflați în alte părți ale închisorii. Își împrospătau machiajul, uitîndu-se în pudriere și prăpădindu-se de rîs. Viv și tatăl ei se mutară în alt loc. Intrară și-și cumpărară cîte o ceașcă de ceai.

Cafeneaua asta nu era la fel de plăcută cum era cealaltă. Aveau o singură linguriță legată de tejghea cu o sfoară. Mesele erau acoperite cu fețe pătate de grăsime, iar fereastra aburită avea urme de murdărie în locurile în care bărbații își sprijiniseră probabil creștetele de ea, în timp ce stăteau tolăniți în scaune. Dar tatăl ei nu vedea nimic din toate astea. Încă avea gesturi de parcă era un mecanism pus în mișcare sau dereglat. Se așeză, își duse ceașca la gură și mîna îi tremura; trebui să-și coboare capul și să soarbă repede ceaiul înainte de a-l vărsa. Iar cînd își răsuci o țigară, tutunul căzu din hîrtie. Ea puse ceașca jos și-l ajută să culeagă firele de pe masă, folosindu-se de unghiile ei lungi și glumind pe seama asta.

După ce trase un fum, se mai calmă puțin. Își termină ceaiul și o luară împreună spre metrou, mergînd repede de data asta, pentru că li se făcuse frig. El avea mult de mers pînă acasă, în Stretham, dar ea se întorcea la lucru, în Portman Square, îi spuse – să mai facă niște ore suplimentare și să compenseze orele libere pe care și le luase pentru a-l vizita pe Duncan. În metrou, se așezară unul lîngă altul, dar nu puteau să vorbească din pricina zgomotului și zăngănitului din vagon. Cînd ea coborî la Marble Arch, el ieși cu ea pe peron să-și ia la revedere.

Peronul era folosit drept adăpost pe timp de noapte. Erau priciuri, găleți, hîrtii aruncate și un puternic miros de urină. Oamenii începuseră deja să se adune: copii și bătrîne care se instalau acolo.

— Am ajuns, îi spuse Viv tatălui ei, în timp ce așteptau.

El se străduia ca lucrurile să pară în ordine.

— A mai trecut o lună, presupun.

— Da, așa e.

— Și cum crezi că arată? Crezi că arată bine?

— Da, arată bine, dădu ea din cap.

— Da... Şi ce-mi spun mereu, Vivien, e asta: cel puţin ştim unde este. Ştim că este îngrijit. Mulţi taţi nu pot spune asta despre fiii lor pe timp de război, nu-i aşa?

— Nu.

— Mulţi taţi m-ar invidia.

Îşi scoase din nou batista şi-şi şterse ochii. Dar privirea lui era mai curînd amară decît tristă. După o clipă, zise pe un alt ton:

— Să mă ierte Dumnezeu că-i vorbesc de rău pe morţi; dar acolo ar trebui să se afle alt băiat, nu Duncan!

Ea îi strînse braţul, fără să spună nimic. Văzu cum furia îi creşte şi apoi se risipeşte. Expiră, apoi o bătu pe mînă.

— Eşti o fată bună. Tu eşti o fată bună, Vivien.

Stătură fără să vorbească pînă cînd sosi un alt metrou vuind.

— Poftim, zise ea. Du-te acum. N-o să păţesc nimic.

— Nu vrei să te însoţesc pînă în Portman Square?

— Nu fi prostuţ! Hai, du-te. Sărut-o pe Pamela din partea mea!

El n-o auzi. Îl urmări cum se suie, dar, ferestrele fiind camuflate, cînd intră să-şi caute un loc, nu-l mai văzu. Nu dorea ca el s-o zărească fugind; înainte s-o ia din loc, aşteptă închiderea uşilor şi plecarea metroului.

Apoi se comportă de parcă era cu totul altă fiinţă. Modul uşor exagerat de a fi pe care îl adopta cînd vorbea cu tatăl ei – glasul afectat, gesturile – se risipi. Brusc deveni o persoană îngrijită, elegantă, circumspectă: se uită la ceas şi porni repede, lovind cu tocurile pavajul din beton. Oricine care ar fi ascultat conversaţia de dinainte ar fi rămas contrariat, pentru că nici nu băgă în seamă treptele care duceau în stradă, nici măcar nu privea în direacţia aceea. În schimb, merse ţintă pe peronul de vest şi aşteptă metroul acolo; cînd acesta trase la peron, se urcă în el şi călători în direcţia din care tocmai venise. Şi la Notting Hill, schimbă pe linia Circle Lane şi merse spre Euston Square.

Nu trebuia să se întoarcă la birou. Mergea la un hotel din Camden Town. Se întîlnea cu Reggie. Îi trimisese adresa locului şi o hartă aproximativă, pe care o memorase, aşa că acum, cînd se dădu jos din metrou, o luă repede, fără să se

învîrtească inutil. Era îmbrăcată în hainele ei sobre de birou, cu o pelerină albastru-marin și un batic, iar afară se întunecase de-a binelea. Trecea ca o umbră pe străzile camuflate din jurul zonei Euston, îndreptîndu-se spre nord.

Pe aceste străzi erau o mulțime de mici hoteluri. Unele erau mai frumoase decît altele. Altele nu erau deloc frumoase – arătau ca locurile în care mergeau curvele sau erau găzduiți refugiați, familii din Malta, Polonia; Viv nu era sigură din ce alte locuri. Cel la care trebuia să ajungă era pe o stradă dincolo de Mornington Crescent. Mirosea a mese luate în familie, cu sos de friptură și covoare îmbîcsite de praf. Dar femeia de la recepție era cumsecade.

— Domnișoara Pearce, zise ea zîmbind și uitîndu-se pe cartea de identitate a lui Viv, apoi căutînd în registru rezervarea. În trecere? Întocmai.

Pentru că zilele astea o fată putea invoca o sumedenie de motive pentru a-și petrece o noapte de una singură într-un hotel din Londra.

Îi dădu lui Viv o cheie cu o plăcuță din lemn. Camera era una ieftină, la care ajungeai urcînd trei etaje pe scări scîrțîitoare. Nu erau decît un pat, un șifonier învechit, un scaun cu arsuri de țigară și, într-un colț îndepărtat, o chiuvetă lipită de perete. Un calorifer care fusese vopsit de nu știu cîte ori abia dacă emana puțină căldură. Pe noptieră era un ceas deșteptător fixat de podea cu o sîrmă. Ceasul arăta ora șase și zece. Se gîndi că mai avea treizeci sau patruzeci de minute.

Își scoase haina și-și deschise sacul de voiaj. Înăuntru erau două plicuri voluminoase, de culoarea pielii, de la Ministerul Alimentației, marcate *Confidențial*. Într-unul era o pereche de pantofi de seară. În celălalt, o rochie și ciorapi de mătase autentică. Toată ziua își făcuse griji din cauza rochiei, pentru că era din crep și se șifona ușor: o luă cu grijă din plic și o ținu în mîini, apoi petrecu cîteva minute trăgînd de ea, încercînd să întindă cutele. Ciorapii îi purtase și-i spălase de multe ori; erau stopați ici-colo, cu cusături minuscule și îngrijite, de parcă ar fi fost făcute de mîna unei zîne. Își petrecu mîna peste ei, plăcîndu-i să-i pipăie și căutînd defectele.

Ar fi dorit să poată face o baie. I se păru că simte mirosul acru de închisoare încă persistînd în hainele ei. Dar nu mai

era timp. Se duse în hol, folosi toaleta, apoi se întoarse în cameră și rămase în sutien și chiloți, pentru a se spăla la chiuveta mică.

Descoperi că nu era apă caldă: robinetul se învîrti de mai multe ori în mîna ei. I se făcu frig și aruncă puțină apă pe față, apoi își ridică brațele, se sprijini de perete și-și spălă subsuorile, apa alunecîndu-i pînă la brîu, făcînd-o să tremure și udînd covorul. Prosopul era alb-gălbui și destul de subțire, ca un șervețel pentru bebeluși. Săpunul avea straturi cenușii în el. Dar își adusese pudră de talc și își tumponă cu parfum, dintr-o sticluță, încheieturile mîinilor, gîtul, clavicula și spațiul dintre sîni. Cînd își puse rochia ușoară din crep și-și schimbă ciorapii flaușați, de iarnă, cu cei de mătase, de culoarea pielii, se simți de parcă era în cămașă de noapte, ușoară și expusă privirilor.

Coborî așa, puțin timidă, la bar și-și luă ceva de băut – gin cu suc de ghimbir – pentru a se calma.

— Mi-e teamă, domnișoară, că nu servim decît unul din fiecare, spuse barmanul; dar turnă o măsură mai mare, i se păru ei.

Se așeză, ținîndu-și capul plecat. Era aproape ora mesei și oamenii începeau să vină. Dacă vreun bărbat i-ar surprinde privirea, ar veni pînă acolo și ar insista să stea lîngă ea, asta ar strica totul. Își adusese un stilou și o bucată de hîrtie, și acum desfăcu hîrtia. Începu să-i scrie o scrisoare unei fete din Swansea pe care o cunoștea.

Dragă Margery,
Salut, ce mai faci? Îți scriu cîteva rînduri să-ți spun că sînt încă în viață, în ciuda faptului că Hitler își dă toată silința; ha, ha. Sper că pe la tine e mai multă liniște...

El sosi imediat după ora șapte. Ea privise pe furiș la fiecare bărbat care apăruse, dar auzise niște pași și, netrecîndu-i prin minte că erau ai lui, își ridicase ochii fără să se ferească, îi întîlnise privirea în timp ce intra pe ușă și roșise nebunește. Peste o clipă, îl auzi vorbind cu femeia de la recepție, spunîndu-i că se întîlnește cu cineva, cu un

bărbat. Îi deranja dacă aștepta acolo? Femeia îi spuse că nu-i deranja nici un pic.

Intră în bar și glumi cu barmanul.

— Toarnă-mi o picătură din chestia aia de-acolo, bine? spuse el arătînd spre una din sticlele elegante pe care le țineau de paradă pe raftul din spatele tejghelei. În cele din urmă, își luă un gin, ca toată lumea. Îl aduse la masa de lîngă ea și-l puse pe un suport de bere. Era îmbrăcat în uniformă, care-i cădea prost, ca întotdeauna – haina parcă era făcută pentru cineva cu un număr mai mare. Își trase pantalonii și se așeză, apoi scoase un pachet de țigări ordinare și-i prinse privirea.

— Bună seara, zise el.

Ea își schimbă poziția, își trase fusta pe genunchi și-i răspunse:

— Bună seara.

El îi oferi o țigară.

— Vreți o țigară?

— Nu, mulțumesc.

— Nu vă deranjează dacă fumez?

Ea clătină din cap și se întoarse la scrisoarea ei, deși, aflîndu-se în apropierea lui, toată emoția legată de asta o făcu să piardă șirul cuvintelor pe care le scria. După o clipă, îl văzu cum își înclină capul — încerca să-i citească frazele peste umăr. Cînd ea se întoarse spre el, se îndreptă de spate de parcă ar fi fost prins asupra faptului.

— Cred că e un tip foarte mișto, zise el, făcînd un gest cu capul spre foaie, dacă o să primească asta.

— De fapt e o prietenă.

Vocea ei părea afectată.

— Ei, pardon. O, dar nu faceți asta! Ea împăturise hîrtia și începuse să înșurubeze capacul stiloului. Nu plecați din cauza mea.

— N-are nimic de-a face cu dumneavoastră. Am o întîlnire, răspunse ea.

El ridică din sprîncene, apoi îi făcu cu ochiul barmanului.

— De ce spun fetele întotdeauna asta cînd apar?

Gusta spectacolul. Putea să o țină așa ore întregi. Dar nu o făcea decît să-și piardă răbdarea – se gîndi că, probabil,

păreau o pereche de jalnici actori amatori. Mereu îi era teamă că va izbucni în rîs. Altădată, într-un alt hotel, chiar *începuse* să rîdă, și asta îl făcuse și pe el să rîdă; stătuseră acolo, chicotind ca doi copii... Își termină ginul. Asta era partea cea mai dificilă. Luă hîrtia, stiloul, poșeta și...

— Nu uitați asta, domnișoară, zise el, atingîndu-i brațul și ridicînd cheia. O ținea de placa de lemn.

Ea roși din nou.

— Mulțumesc.

— Pentru puțin.

El își îndreptă cravata.

— Ăsta-i numărul meu norocos, de fapt.

Poate că-i făcuse din nou cu ochiul barmanului, nu avea de unde să știe. Ieși din bar și urcă în camera ei – atît de emoționată, de data asta, că nu mai putea respira. Aprinse veioza. Se uită în oglindă și-și mai pieptănă o dată părul. Apoi începu să tremure. I se făcuse frig cît stătuse în bar, îmbrăcată doar în rochie, așa că-și puse pardesiul pe umeri și stătu lîngă caloriferul abia încălzit, în speranța că se va mai încinge, simțind cum i se face pielea de găină pe brațele goale și încercînd să le frece. Privi ceasul legat cu sîrmă și așteptă.

Peste cincisprezece minute se auzi o bătaie ușoară în ușă. Alergă s-o deschidă, aruncîndu-și pardesiul din mers, iar Reggie se năpusti înăuntru.

— Iisuse! murmură el. Locul ăsta dă pe dinafară de lume! A trebuit să stau secole pe scară, pretinzînd că-mi leg șireturile. O cameristă a trecut pe lîngă mine de două ori și mi-a aruncat o privire al naibii de curioasă. Credea că mă uit prin gaura cheii. O luă în brațe și o sărută. Dumnezeule! Ce nemaipomenită ești!

Era atît de minunat să se afle în brațele lui, că i se goli mintea pe dată. Pentru o clipă chinuitoare, chiar crezu c-o să plîngă. Își ținu obrazul lipit de gulerul lui, ca să nu-i vadă fața. Iar cînd își reveni și putu să vorbească, îi spuse:

— Ar trebui să te bărbierești.

— Știu, răspunse el, frecîndu-și bărbia de fruntea ei. Te înțeapă?

— Da.

— Te deranjează?

— Nu.

— Bravo. Să încep acum cu aparatele de ras m-ar scoate din minți! Dumnezeule! Am trecut prin tot felul de chestii mizerabile ca să ajung aici.

— Regreți c-ai venit?

O sărută din nou.

— Să regret? Toată ziua nu m-am gîndit decît la asta.

— Doar toată ziua?

— Toată săptămîna. Toată luna. Tot timpul. O, Viv. O sărută și mai apăsat. Mi-a fost al naibii de dor de tine.

— Așteaptă, șopti ea, trăgîndu-se.

— Nu pot. Nu pot! Bine. Dă-mi voie să mă uit la tine. Arăți superb, fată grozavă ce ești. Te-am văzut jos și, îți jur pe Dumnezeu, am făcut tot ce mi-a stat în putință să-mi țin mîinile acasă; a fost un adevărat chin.

Merseră în cameră, mînă în mînă. El își frecă ochii și se uită în jur. Becul veiozei de-abia lumina; chiar și așa, văzu suficient și se strîmbă.

— Locul ăsta e o gaură împuțită, nu crezi? Morrison zicea că-i OK. Cred că arată mai rău decît Paddington.

— E-n regulă, zise ea.

— Nu-i în regulă. Mă doare inima. Așteaptă să se termine războiul, să fiu pe banii mei. De fiecare dată o să mergem la Ritz sau la Savoy.

— Nu-mi pasă unde mergem, spuse ea.

— Numai așteaptă!

— N-o să-mi pese unde-o să fie, atîta timp cît ești tu acolo.

Rostise cuvintele astea aproape cu timiditate. Se uitară unul la altul – numai atît, se priviră, obișnuindu-se unul cu celălalt. Nu-l mai văzuse de o lună. Era staționat lîngă Worcester, și ajungea la Londra o dată la patru-cinci săptămîni. Asta, pe vreme de război, era nimica toată, și ea știa. Cunoștea fete cu prieteni în Africa de Nord și Burma, pe vapoare în Atlantic sau în lagăre de prizonieri de război. Dar trebuia să fie egoistă, pentru că ura timpul care-l ținea departe de ea, chiar și pentru o lună. Îl ura pentru că făcea din ei doi străini, cînd ar fi trebuit să fie foarte apropiați. Îl ura pentru că i-l lua tocmai cînd abia se obișnuise cu el.

Poate că el citi toate astea pe chipul ei. O trase lîngă el, să o mai sărute o dată. Dar cînd îi simţi apăsarea, se trase înapoi, amintindu-şi ceva.

— Aşteaptă, zise el, descheindu-şi clapa buzunarului. Am un cadou pentru tine. Uite.

Era o cutie din carton subţire cu agrafe de păr. Cînd se văzuseră ultima oară, se plînsese că i s-au terminat.

— Le vindea unul din băieţii de la bază, adăugă. Nu-i cine ştie ce, dar...

— E tocmai ce-mi doream, zise ea cu sfială.

Era mişcată de faptul că-şi amintise.

— Chiar? Aşa mi-am spus şi eu. Şi, uite, nu rîde. Roşi puţin. Ţi-am adus şi astea.

Crezu că o să-i dea ţigări. El scoase un pachet strivit. Dar îl deschise cu mare atenţie, apoi o luă de mînă şi vărsă uşor conţinutul în palma ei.

Erau nişte ghiocei moleşiţi. Căzură formînd o împletitură fină de tulpini verzi.

— Nu s-au rupt, nu-i aşa? întrebă el.

— Sînt frumoşi! zise Viv, atingînd florile albe ca nişte muguri tari, în rochiţele lor de balerină. De unde i-ai luat?

— Trenul s-a oprit patruzeci şi cinci de minute, şi aproape jumătate din tipi au ieşit să fumeze. M-am uitat pe jos, şi erau acolo. Mi-am zis... ei, m-au făcut să mă gîndesc la tine.

Ea îşi dădu seama cît de jenat se simţea. Şi-l imagină aplecîndu-se şi culegînd florile, apoi punîndu-le în pachetul de ţigări... procedînd repede astfel încît prietenii lui să nu vadă. I se păru că inima îi explodează în piept. Se temu din nou să nu plîngă. Dar nu trebuia să facă asta. Plînsul era o chestie prostească, fără rost! Ce pierdere oribilă de timp. Ridică un ghiocel şi-l scutură uşor, apoi se uită la chiuvetă.

— Ar trebui să-i pun în apă.

— Sînt aproape ofiliţi. Prindeţi-i la rochie.

— N-am nici un ac.

El îi scoase una dintre agrafe.

— Foloseşte una din astea. Sau... Uite, am o idee mai bună.

Îi prinse florile în păr. O făcu oarecum pe bîjbîite; simţi cum vîrful agrafei îi taie uşor scalpul. Dar apoi îi ţinu faţa în mîinile lui tuciurii şi o examină.

— Uită-te la tine, zise el. Jur pe Dumnezeu, de fiecare dată cînd te văd ești tot mai frumoasă.

Se duse la oglindă. Nu era deloc frumoasă. Fața îi era îmbujorată, iar rujul, mozolit de săruturile lui. Tulpinile florilor erau strivite de agrafe și atîrnau fără vlagă. Dar albul lor părea viu și frumos în părul ei negru-castaniu.

Se întoarse cu fața spre cameră. N-ar fi trebuit să plece din brațele lui. Părură să-și dea seama de distanța dintre ei brusc, și amîndoi se intimidară. El se duse la fotoliu și se așeză, deschizînd primii doi nasturi de sus, și-și desfăcu apoi gulerul și cravata. După un scurt moment de tăcere, își drese glasul și spuse:

— Deci. Ce vrei să faci în seara asta, fată trăsnet?

— Nu știu, dădu ea din umăr. Nu-mi pasă. Ce vrei tu.

Dorea să stea aici cu el.

— Ți-e foame?

— Nu prea.

— Am putea ieși.

— Dacă vrei.

— Aș vrea să avem ceva de băut.

— Dar ai băut deja!

— Niște whisky, vreau să zic.

Urmă un alt moment de tăcere. Simți că i se face din nou frig. Se duse la calorifer și își frecă brațele, cum o făcuse înainte.

El nu observă. Se uita din nou prin cameră.

— Nu ți-a fost greu să găsești locul ăsta? întrebă el, dorind să pară politicos.

— Nu, zise ea. Nu, a fost ușor.

— Ce-ai făcut azi, ai lucrat?

— M-am dus cu tata să-l vedem pe Duncan, zise ea ezitînd și privi într-o parte.

Știa despre Duncan – cel puțin știa unde se afla Duncan. Credea că era acolo pentru că furase bani. Atitudinea i se schimbă. Acum o privi deschis.

— Sărmana fată! Mi s-a părut mie că ești puțin cam abătută. Cum a fost?

— În regulă.

— E nasol că trebuie să te duci într-un loc ca ăla.

— Nu are pe nimeni altcineva în afară de tata.

— Clar că-i nasol. Dacă ar fi vorba de mine și soră-mea...

Se opri. Se auzi o ușă trîntită, neverosimil de aproape; iar în partea cealaltă a peretelui vocile începură să vorbească. Una a unei femei, cealaltă a unui bărbat, ușor ridicate, poate se certau – a bărbatului era mai clară, dar ambele erau de fapt înăbușite, intermitente, ca scîrțîitul unei cîrpe cu care lustruiești o masă.

— La naiba! spuse Reggie în șoaptă. Asta ne mai lipsea.

— Crezi că ne aud?

— Nu, dacă stăm liniștiți și dacă or s-o țină tot așa. Să sperăm că da! Nostimada o să-nceapă dacă se decid să se sărute și să se împace. Zîmbi atotștiutor. O să fie ca la curse.

— Știu cine-o să cîștige, spuse ea brusc.

Se prefăcu jignit.

— Dă-i unui om sărman o șansă!

El o cercetă într-un alt mod, apoi întinse mîna și zise cu o voce lingușitoare:

— Vino aici, fată trăsnet.

Ea refuză scuturînd capul, zîmbi și nu vru să se ducă la el. Așa că el se ridică și întinse mîna să-i prindă degetele și o aduse lîngă el, trăgîndu-o de braț, așa cum marinarul trage de-o frînghie, cu o mînă peste alta.

— Uită-te la mine, murmură el în timp ce făcea asta. Mă înec. Gata, sînt terminat. Sînt disperat, Viv.

O sărută din nou, ușor la început, dar apoi amîndoi deveniră mai serioși, aproape neînduplecați. Avîntul sentimentelor care, cu o clipă înainte, i se concentrase în jurul inimii o cuprinse cu totul. Ca și cum el îi aducea la suprafața pielii întreaga viață. Începu să-și plimbe mîinile pe corpul ei, cuprinzînd în palme coapsele și fundul, ținînd-o strîns lîngă el, astfel încît ea îi simțea, prin rochia subțire, toate locurile și umflăturile hainei, nasturii și cutele. Începu să i se întărească: ea simți cum se mișcă înăuntrul pantalonilor și îi apasă burta. Era o chestie uluitoare, se gîndea ea, chiar acum – nu se obișnuise deloc cu asta. Uneori el îi aducea mîna la ea. „Asta ți se datorează“, spunea el în glumă. „E a ta. Numele tău e scris pe ea.“ Dar azi nu spuse nimic.

Erau amîndoi prea serioşi. Se trăgeau şi se împingeau unul în altul, de parcă fiecare era hămesit după atingerea celuilalt.

Ea era încă atentă la vocile care se certau în camera învecinată. Auzi pe cineva trecînd pe lîngă o uşă şi fluierînd o melodie de dans. Jos, în casa scării, se bătea un gong, chemînd lumea la masă. Ea şi Reggie se sărutau în continuare, în mijlocul a toate, tăcuţi şi mai mult sau mai puţin nemişcaţi, dar, după cum i se părea ei, acoperiţi de un val agitat şi zgomotos: palpitul respiraţiei, al sîngelui, încordarea ţesăturii rochiei şi a pielii.

Începu să-şi frece coapsele de ale lui. O lăsă să o facă o clipă, apoi se trase.

— Iisuse! şopti el, ştergîndu-şi gura. Mă omori!

Ea îl trase înapoi.

— Nu te opri.

— Nu am de gînd să mă opresc. Dar nu vreau să termin înainte de a începe. Aşteaptă.

Îşi scoase haina şi o aruncă, apoi îşi dădu jos bretelele. O luă de mijloc şi o duse spre pat, dorind s-o întindă acolo. Imediat ce se cufundară în el, începu să scîrţîie. Scîrţîia în oricare parte încercai. Aşa că îşi întinse haina pe podea şi se aşezară acolo.

Îi ridică fusta şi-şi plimbă mîna peste partea goală a piciorului ei, sub fund. Se gîndi la rochia ei de crep care se va şifona, la preţioşii ei ciorapi cu lucrătură de zînă care se vor rupe, dar alungă gîndul acesta. Întoarse capul, iar ghioceii se rostogoliră din păr şi fură striviţi, dar ei nu-i păsa. Sesiză mirosul de praf, oribil, al covorului de hotel şi şi-i imagină pe bărbaţii şi femeile care probabil că stătuseră întinşi la fel înainte sau care, în clipa asta, stăteau aşa în alte camere, în alte case – străini de ea, aşa cum şi ea şi Reggie erau străini pentru ei... Ideea i se păru dintr-odată minunată. Reggie se coborî deasupra ei şi ea îşi desfăcu picioarele, cedînd greutăţii lui, dar mişcîndu-şi în continuare coapsele. Uită de tatăl ei, de fratele ei şi de război; simţi cum apăsarea o făcea să-şi iasă din sine, eliberată.

Aşteptatul, se gîndi Kay, era partea cea mai neplăcută; nu se obişnuise deloc cu asta. Cînd se dădea alarma, la cîteva

minute după ora zece, se simţea mai bine. Se întinse în scaun şi căscă din plin.

— Aş vrea doar cîteva fracturi simple în seara asta, îi spuse lui Mickey. Nimic prea sîngeros; am avut parte de suficient sînge şi măruntaie în ultima vreme. Şi nu cineva prea greu. Săptămîna trecută era să-mi rup spinarea cu poliţistul ăla din Ecclestone Square! Nu, cîteva fetiţe slabe cu genunchii juliţi ar fi foarte bine.

— Mie mi-ar plăcea o bătrînică drăguţă, zise Mickey, căscînd la rîndul ei. Stătea întinsă pe podea, pe o saltea de campanie, citind un roman cu cowboy. O bătrînică drăguţă, cu o pungă de bomboane.

Tocmai lăsase cartea jos şi închisese ochii cînd Binkie, şefa staţiei, intră în sală bătînd din palme.

— Scularea, Carmichael! îi spuse lui Mickey. Fără moţăieli în timpul serviciului. Aia a fost Alerta Galbenă, ai auzit-o? Aş zice că mai avem doar o oră-două pînă începe distracţia, dar nu se ştie niciodată. Ce-ar fi să dăm o raită pe la magaziile de combustibil? Howard şi Cole, puteţi să veniţi şi voi. Şi daţi drumul la apă, pentru sticlele din dubiţe. În regulă?

Urmară înjurături şi gemete pe diverse tonuri. Mickey se ridică încet în picioare, frecîndu-se la ochi şi dînd din cap înspre ceilalţi. Ei îşi îmbrăcară paltoanele şi se duseră la garaj.

Kay se întinse din nou. Se uită la ceas, apoi aruncă o privire în jur, căutînd să facă un anume lucru, dorind să se ţină trează şi să nu se mai gîndească la aşteptare. Găsi un pachet de cărţi de joc soioase, le luă şi le amestecă o dată. Cărţile erau pentru oamenii de serviciu şi aveau poze cu fete trăsnet pe ele. În decursul anilor, cei de la ambulanţă le desenaseră fetelor bărbi, mustăţi, ochelari şi dinţi lipsă.

Strigă la Hughes, un alt şofer.

— Ce-ai zice de-o partidă?

Acesta îşi cîrpea un ciorap, dar ridică ochii, privind-o chiorîş.

— Pe ce miză?

— Un penny la mers?

— În regulă.

Își trase scaunul lîngă al lui. El stătea chiar lîngă soba cu petrol și nu putea fi convins să se miște de acolo, pentru că încăperea – care făcea parte dintr-un complex de garaje sub Dolphin Square, în apropierea Tamisei – avea podea din beton și pereți văruiți din cărămidă, și era în permanență frig. Hughes era îmbrăcat într-o haină neagră din astrahan peste uniformă și-și ridicase gulerul. Mîinile și încheieturile, acolo unde ieșeau din mînecile lungi și voluminoase, erau palide, ca de ceară. Avea o față subțire ca de fantomă, iar dinții îi erau pătați de tutun. Purta o pereche de ochelari cu rame din baga.

Kay împărți un rînd, și-l urmări cum își filează cărțile delicat. Clătină din cap.

— De parcă te-ai prinde în joc cu moartea, zise ea.

El îi susținu privirea, întinse o mînă și arătă cu degetul, apoi îl răsuci și-l făcu cîrlig.

— *Astă-seară*, șopti el pe un ton ca din filmele de groază.

Ea-i aruncă un penny.

— Termină.

Moneda sări pe podea.

— Hei, care-i chestia? zise cineva – o femeie pe nume Partridge.

Stătea în genunchi pe beton, croind o rochie după un tipar din hîrtie.

— Hughes mă sperie de moarte, zise Kay.

— Hughes sperie pe toată lumea.

— De data asta chiar era serios.

Hughes repetă aceeași scenă cu moartea pentru Partridge.

— Să știi că nu-i amuzant, Hughes, îi spuse ea.

Cînd mai trecură doi-trei șoferi prin încăpere, o jucă și pentru ei. Unul dintre ei țipă ascuțit. Hughes se ridică, se duse la oglindă și o repetă pentru sine. Se întoarse destul de impasibil.

— Am amușinat o adiere iscată din propriul meu mormînt, spuse el luînd cărțile.

Mickey se întoarse de îndată înăuntru.

— Ai idee ce-i acolo? o întrebară.

Își freca mîinile înghețate.

— Cîteva bușituri deasupra căii Marylebone, după R. Și D. Cei de la Stația 39 au plecat deja.

Kay îi prinse privirea.

— Crezi că Rathbone Place e-n regulă? o întrebă ea liniștită.

Mickey își scoase haina.

— Așa cred. Suflă peste degete. Cum merge jocul?

În încăpere se lăsă oarecum tăcerea, un timp. O fată nouă, O'Neil, își scosese un manual de prim-ajutor și începuse să-și testeze cunoștințele de procedură. Șoferii și însoțitorii intrau și ieșeau. O femeie, care în timpul zilei era profesoară într-o școală de dans, se schimbase, punîndu-și o pereche de pantaloni scurți din lînă, și începuse să exerseze: îndoindu-se, întinzîndu-se, ridicîndu-și picioarele.

La ora unsprezece fără un sfert auziră prima explozie în apropiere. Imediat după aceea, tunul antiaerian porni în Hyde Park. Stația lor era la cîțiva kilometri distanță de tunuri: chiar și așa, bubuiturile păreau că se ridică din beton, direct prin pantofii lor, iar tacîmurile și vasele din bucătărie începură să zăngăne.

Dar numai O'Neil, noua angajată, reacționă la detunături. Ceilalți își văzură de treburile lor fără să ridice privirea – poate că Partridge își prindea acele pe tipare mai repede, iar profesoara de dans, după o clipă, se duse să-și pună din nou pantalonii. Mickey își scosese ghetele, iar acum și le trase la loc alene și începu să-și lege șireturile. Kay își aprinse o țigară de la mucul alteia. În acel moment simțea că merita să fumezi mai multe țigări decît doreai cu adevărat, pentru a recupera perioada de activitate frenetică, atunci cînd lucrai ore întregi lîngă targă fără să fumezi.

Urmă bubuitul altei explozii. Părea mai apropiată decît ultima. O linguriță care se plimbase ciudat pe masă, de parcă ar fi fost împinsă de spirite, își luă zborul.

Cineva rîse. Altcineva spuse:

— S-a zis cu noi în seara asta, copii!

— S-ar putea să fie raiduri de intimidare, zise Kay.

— Ar putea fi mătușă-mea, Fanny, spuse Hughes pe un ton sforăitor. Au aruncat rachete de semnalizare noaptea trecută, vă jur. Se vor întoarce pentru liniile de tren, dacă nu pentru altceva...

Își întoarse capul. Telefonul din biroul lui Binkie începuse să sune. Toată lumea se liniști brusc. Kay simți o împușătură

rapidă, ascuțită, de nelinişte, adînc în inimă. Telefonul fu redus la tăcere pentru că Binkie îl ridică. Îi auziră vocea foarte clar: „Da, aşa deci. Da, imediat".

— O luăm din loc, zise Hughes, ridicîndu-se în picioare şi scoţîndu-şi haina de astrahan.

Binkie intră vioaie în sală, dîndu-şi peste cap părul alb.

— Pînă acum două incidente, zise ea, şi se aşteaptă la mult mai multe. În Bessborough Place şi Hugh Street. Două ambulanţe şi o maşină în primul loc, o ambulanţă şi o maşină în al doilea. Ia să vedem – îşi plimbă degetul de la o persoană la alta, gîndindu-se în timp ce vorbea – Langrish şi Carmichael, Cole şi O'Neil, Hughes şi Edwards, Partridge, Howard... În regulă, hai, duceţi-vă!

Kay şi ceilalţi şoferi plecară spre garaj, punîndu-şi caschetele de tablă din mers. Dubiţele cenuşii şi maşinile erau parcate şi gata de plecare; Kay urcă în cabină şi porni motorul, apăsînd şi degajînd pedala de accelerație, încălzindu-l. Peste un minut, veni şi Mickey. Fusese la Binkie să ia nota care le spunea mai precis de ce era nevoie şi unde trebuiau să se ducă. Veni repede, sărind pe treaptă şi urcîndu-se în cabină în timp ce Kay o pornise deja.

— Unde mergem?

— Hugh Street.

Kay dădu aprobator din cap, ieşind din garaj cu dubiţa care se legăna şi luînd-o pe panta străzii, mergînd încet la început, aşa încît Partridge, aflată în maşina din spate, să le prindă din urmă; apoi apăsă piciorul pe accelerație. Dubiţa era una folosită în comerţ şi a cărei destinație fusese schimbată la începutul războiului; trebuia să debreieze de două ori la fiecare schimbare de viteză – ceea ce era o chestie destul de sîcîitoare. Dar cunoştea maşina şi toate ciudăţeniile ei, aşa că mergea lin şi fără frică. În urmă cu zece minute, în timpul partidei de cărţi cu Hughes, aproape că ațipise. Împunsătura aia de nelinişte apăruse la sunetul telefonului. Acum nu putea spune că nu-i e teamă, pentru că doar un nebun ar fi aşa, dar se simţea trează şi plină de viață în toate fibrele ei.

Trebuia s-o ia spre nord-vest ca să ajungă în Hugh Street, iar traseul era unul odios, casele mizere din inima zonei

Pimlico cedînd locul, cu o regularitate deprimantă, unor petice de pămînt devastat, munților de moloz sau caselor înșiruite devenite gropi. Tunurile antiaeriene continuau să lovească puternic, iar printre exploziile roșii, Kay auzi deprimanta vibrație a avioanelor, șuieratul ocazional și vîjîitul bombelor și rachetelor. Sunetele semănau cu acelea dintr-o seară obișnuită de Guy Fawkes de dinainte de război; mirosurile totuși erau altele: nu mirosul acela simplu – se gîndi Kay – de praf de pușcă obișnuit, ci vaga putoare de cauciuc ars de la tunuri și duhoarea obuzelor explodate.

Străzile erau goale și puțin cețoase. În raiduri ca acestea, Pimlico îți dădea senzația ciudată de loc bîntuit – senzația că pînă de curînd vibrase de viață care fusese lichidată cu violență sau alungată. Iar cînd tunurile se opriră, atmosfera era cu atît mai ciudată. Kay și Mickey se plimbaseră odată pe marginea fluviului la terminarea schimbului. Locul era aproape neverosimil: mai liniștit, în felul lui, decît un peisaj de țară, iar priveliștea spre Tamisa, în zona Westminster, era vălurită – de parcă războiul redusese Londra la o serie de sate, fiecare apărîndu-se tainic și pe cont propriu împotriva unor forțe necunoscute.

Sosiră în capătul lui St George Drive și găsiră un bărbat – un rezervist de poliție – căutîndu-le, așteptînd să le îndrume spre locul respectiv. Kay își ridică mîna și coborî fereastra; el alergă la dubiță, destul de stîngaci din pricina greutății uniformei, caschetei și sacului din pînză petrecut peste piept, care sălta în timp ce mergea.

— După colț, la stînga, zise el. O să-l vedeți imediat. Atenție totuși, e multă sticlă.

Se depărtă în fugă să-i facă semn lui Partridge și să-i spună același lucru.

Kay continuă să conducă mai precaut. Imediat ce dădu colțul în Hugh Street, apărură pe parbrizul dubiței pete și funingine: praf de la cărămizile și piatra sfărîmate, tencuială și lemne. Lumina de pe cascheta ei – care și așa era destul de firavă pentru că lămpașele erau slabe – păru să se îngroașe, să se acopere și să se învolbure ca berea neagră care se depune în pahar. Se aplecă înainte încercînd să vadă cîte ceva, conducînd din ce în ce mai încet, auzind cum tot

felul de obiecte se sfărîmă sau pocnesc sub roţi, şi se temu pentru anvelope. Apoi distinse o altă lumină slabă, la cinci zeci de metri în faţă: fasciculul unei lanterne a unui tip de la Paza Antiaeriană. Cînd o auzi că vine, o ridică uşor Parcă dubiţa, iar Partridge trase în spatele ei.

Gardianul veni pînă la ele, îşi scoase cascheta, ştergîndu-i interiorul cu o batistă, apoi îşi suflă nasul. În spatele lui era un şir de case întunecate, care se proiectau pe cerul aproape negru. Uitîndu-se prin praful rotitor, Kay văzu că una dintre case era aproape demolată – cu faţada turtită, adusă la starea de moloz şi grinzi, de parcă s-ar fi aflat sub cizma pusă la întîmplare de un uriaş hoinar.

— Ce-a fost? îl întrebă ea pe gardian, în clipa în care coborî împreună cu Mickey. Exploziv?

Acesta îşi puse cascheta pe cap şi dădu aprobator din cap.

— Cel puţin cincizeci de kile. Le ajută să scoată pături, bandaje şi o targă din spatele dubiţei, apoi le conduse prin moloz, luminînd cu lanterna în timp ce mergea.

— Locul ăsta a fost lovit cu aproape toată încărcătura, zise el. Trei apartamente. Credem că apartamentul de sus şi cel de la mijloc erau goale. Dar oamenii din celălalt erau cu toţii acasă – fuseseră în adăpost şi abia ieşiseră, dacă vă vine a crede. Slavă Domnului că n-au mai ajuns acasă! Bărbatul e destul de tăiat de sticla de la ferestre. Ceilalţi au fost mai mult sau mai puţin proiectaţi în sus, o să vă daţi seama cît de rău. O bătrînică a fost cel mai rău lovită: cred că pentru ea o să aveţi nevoie de o targă. Le-am spus tuturor să nu părăsească grădina pînă nu veniţi. Ar trebui să-i vadă un doctor, pe bune, dar cei de la control spun că maşina doctorului a fost prinsă într-o explozie...

Îşi pierdu echilibrul, apoi îşi reveni şi continuă să meargă fără să vorbească. Partridge tuşea din cauza prafului. Mickey se freca la ochi. Haosul domnea pretutindeni. Ori de cîte ori Kay punea piciorul să calce, lucrurile trosneau sub el sau i se înfăşurau în jurul gleznelor: geamuri sparte amestecate cu oglinzi sparte, vase, scaune, mese, perdele, pene dintr-o pernă sau saltea, aşchii mari de lemn. Lemnul o surprinse şi mai mult pe Kay, chiar şi acum: înainte de război îşi

imaginase că toate casele erau clădite destul de solid, din piatră – cum făcuse ultimul purceluș din poveste. O uluiau grămăjoarele de mizerie și moloz la care pot fi reduse chiar și casele mari. Această casă fusese una cu trei etaje acum o oră; grămada de dărîmături nu era mai înaltă de 12 metri. Avusese impresia că aceste case – la fel ca viețile pe care le adăpostiseră – erau făcute în primul rînd din spațiu. Spațiile erau importante, nu cărămizile.

Partea din spate totuși era mai mult sau mai puțin neatinsă. Trecură printr-un pasaj scîrțîitor și ieșiră, în mod bizar, într-o bucătărie cu cești și farfurii pe rafturi și poze pe pereți, cu lumina electrică aprinsă și draperiile de camuflaj trase. Dar o parte din tavan se rupsese și valuri de praf se rostogoleau printre crăpăturile tencuielii; grinzile continuă să cadă, spunea gardianul, și locul se va prăbuși cu totul.

Le duse afară în mica grădină, apoi ieșiră în stradă prin casă pentru a verifica ce fac vecinii. Kay își săltă casca. Aproape că nu vedea prin întuneric, dar zări figura unui bărbat care stătea pe o treaptă cu capul în mîini, și o femeie întinsă și nemișcată pe o pătură sau un covor, cu o altă femeie lîngă ea, care-și freca mîinile să și le încălzească. În spatele lor, o fetiță se învîrtea aiuritor. O a doua fetiță stătea în ușa deschisă a unui adăpost. În brațe ținea ceva care schelălăia și scîncea – la început Kay crezu că era un copilaș rănit. Apoi acesta dădu din coadă și scoase un lătrat ascuțit, și văzu că era un cîine.

Praful se rotea în continuare, făcîndu-i pe toți să tușească. În jur plutea acea atmosferă ciudată, dezorientată pe care Kay o observase mereu în asemenea locuri. Aerul părea încărcat parcă de un puls rapid – de parcă ar fi reverberat în continuare și ar fi vibrat fizic – de parcă atomii din care se compuneau casa, grădina și oamenii chiar ar fi fost smulși de pe orbitele lor, și acum încercau încă să se așeze la locurile lor. Kay era conștientă și de clădirea din spatele ei, amenințînd cu prăbușirea. Trecu repede de la unul la altul, îndesîndu-le pături pe umeri, aprinzîndu-și lanterna și uitîndu-se la chipurile lor.

Apoi zise „În regulă“, și-și îndreptă spatele. Se gîndi că una din fetițe avea probabil un picior sau o gleznă ruptă; o trimise pe Partridge să se uite la ea. Mickey se duse la bărbatul de pe scară, iar Kay o luă spre femeia care zăcea pe carpetă. Era foarte bătrînă și primise lovitura în piept. Cînd Kay îngenunche lîngă ea și-i căută inima, femeia gemu.

— E bine, nu-i așa? întrebă cealaltă femeie cu glas tare.

Tremura, iar părul lung și cărunt era despletit pe umeri; probabil că fusese prins într-o coadă sau un conci, dar explozia i-l despletise.

— N-a scos un cuvînt de cînd stă întinsă. Are șaptezeci și șase de ani. Din cauza ei sîntem acum afară. Stăteam acolo – arătă spre adăpost – ca-n sînul lui Avram, jucînd cărți și ascultînd radioul. Apoi a zis că vrea să meargă la toaletă. Am scos-o, iar cîinele ne-a urmat furios. Apoi fetele au început să plîngă, apoi *el* a ieșit – se referea la soțul ei – și a început să alerge fără minte, ca un nebun, în plin camuflaj. Și apoi – jur pe sfîntul Dumnezeu, domnișoară, a fost de parcă venise sfîrșitul lumii. Strînse pătura, încă tremurînd. Dar începuse să vorbească și nu se mai putea opri. Uite-o pe maică-sa, continuă, pe același ton ridicat, plîngăreț, de bîrfă, și uită-te la mine și la fete, cu Dumnezeu știe cîte oase rupte. Și ce să mai zic de casă? Cred că acoperișul s-a dus, nu-i așa? Gardianul nu vrea să spună o vorbă și nici nu ne lasă să mergem în bucătărie. Mi-e frică să mă duc să văd ce-i acolo. Se repezi și o luă pe Kay de braț. Puteți să-mi spuneți, domnișoară, dac-au căzut tavanele?

Nici unul dintre ei nu văzuse partea din față a casei încă; din spate și mai ales pe întuneric părea neatinsă. Kay își plimba mîinile pe corpul bătrînei, controlîndu-i brațele și picioarele.

— Mi-e teamă că e foarte lovită... spuse ea fără să-și ridice ochii.

— Ce? zise femeia.

Surzise din cauza exploziei.

— Mi-e teamă că-i greu de spus pe întuneric, spuse Kay mai tare.

Se concentra la ceea ce făcea. I se păru că dăduse de-o coastă ruptă. Căută în geantă și scoase bandajele și începu, cît putu de repede, s-o lege pe bătrînă.

— Totul din cauza ei, știi... începu iar femeia.

— Ajută-mă la asta, dacă poți! țipă Kay pentru a-i distrage atenția.

În tot acest timp, Mickey îl examina pe bărbat. La început, lui Kay i se păruse că are fața înnegrită; își imaginase că era acoperită cu pămînt sau funingine. Dar în momentul în care își îndreptase lanterna asupra ei, negrul devenise roșu-aprins. Și brațele, și pieptul erau la fel, și cînd își mută lanterna peste ele, proiectau mici luminițe delicate. Din el răsăreau cioburi de sticlă. Mickey încerca să scoată ce era mai rău, înainte să-l bandajeze. În acest timp bărbatul tresărea și își clătina capul de parcă ar fi fost orb. Ochii îi erau pe jumătate închiși, lipiți cu sînge care se coagula.

Probabil că o simțise pe Mickey ezitînd.

— E rău? îl auzi Mickey întrebînd-o.

— Nu foarte rău! răspunse Mickey. Arăți ca un arici, asta-i tot. Hei, nu încerca să vorbești. Trebuie să astupăm găurile astea. Altfel n-o să mai poți bea nici o bere; o să-ți țîșnească toată prin ele.

El nu asculta sau n-o auzea.

— Ce face mama? o întrebă el, acoperindu-i cuvintele. Strigă răguşit la Kay. Aia e maică-mea.

— Nu te mișca și nu vorbi, îi spuse Mickey din nou. Mama dumitale e bine.

— Ce fac fetele?

— Și ele sînt bine.

Apoi praful i se opri în gît. Mickey îi susținu capul astfel încît să poată tuși. Kay își imagină cum i se redeschid tăieturile în timp ce se cutremura și se smucea, sau cum sticla din el se înfigea și mai adînc... Pe deasupra mai era conștientă și de bîzîitul avioanelor care treceau monoton pe deasupra capetelor lor. La un moment dat se auzi zgomotul unui acoperiș care se prăbușea, alunecînd și despicîndu-se, într-o stradă învecinată. Lucră mai repede.

— OK, Partridge? strigă ea după ce legă bandajul și apoi îl rupse. Cît mai ai?

— Aproape gata.

— Și tu, Mickey?

— O să fim gata cînd termini și tu.

— Bine. Kay desfăcu targa pe care o scosese din dubiță.

Gardianul reapăru în timp ce se ocupa cu asta; o ajută să o ridice pe doamnă pe targă și îndesă pătura în jurul ei.

— Pe unde s-o ducem? întrebă Kay cînd fu gata. E vreun drum pînă-n stradă prin grădină?

Gardianul clătină din cap.

— Nu prin grădina asta. Va trebui să ne întoarcem prin casă.

— Prin casă? La naiba. Ar fi mai bine s-o luăm din loc în clipa asta. Gata, poți s-o ridici? OK. Unu, doi...

În clipa cînd se simți ridicată, bătrîna deschise în sfîrșit ochii și privi uluită.

— Ce faceți? murmură ea.

Kay pipăi să prindă mai bine mînerul tărgii.

— O să vă ducem la spital. V-ați rănit la o coastă. Dar o să vă faceți bine.

— La spital?

— Ați putea să stați liniștită? N-o să dureze mult, vă promit. Trebuie doar să vă ducem la ambulanță. Kay vorbea de parcă i s-ar fi adresat unei prietene, lui Mickey, de exemplu. Auzise polițiști și asistente adresîndu-se răniților de parcă ar fi fost idioți. „În regulă, drăguțule." „Hai, mamaie." „Nu-ți bate capul."

— Uite, vine și fiul dumneavoastră, zise ea, cînd o văzu pe Mickey ajutîndu-l pe omul sîngera. Partridge, ai terminat cu fetele? OK, toată lumea. Haideți. Repede, dar cu grijă.

Mărșăluiră de-a valma intrînd în bucătărie. Lumina îi făcu să tresară și să-și acopere ochii. Și atunci fetele văzură, desigur, cît de murdare și tăiate erau, cît de oribil arăta tatăl lor, cu sînge și bandaje pe față. Începură să plîngă.

— Nu-i nimic, le zise mama cutremurată. Nu-i nimic. Noi sîntem bine, nu-i așa? Phyllis, întoarce cheia în ușă. Adu ceaiul, Eileen. Și acoperă conserva aia cu carne! Să fie protejată... O, Doamne! Ajunsese la ușa bucătăriei și văzuse haosul de dincolo. Nu-i venea să creadă. Rămase cu mîinile la inimă. O, Doamne sfinte!

Fetele, în spatele ei, țipau întruna.

Picioarele lui Kay alunecară încă o dată cînd gardianul încercă o manevră cu bătrîna peste moloz. La fiecare pas, răscoleau un alt nor de praf, pene și funingine. Dar, în cele din urmă, ajunseră la ceea ce fusese înainte grădina din față. Găsiră cîțiva școlari dîndu-se huța agățați de mînerele ușilor ambulanței.

— Aveți nevoie de ajutor, domnule? i se adresară băieții gardianului sau poate lui Kay.

Le răspunse gardianul.

— Nu, n-avem. Faceți loc și duceți-vă înapoi în adăpost înainte să vă zboare capetele alea neastîmpărate de pe umeri. Unde vă sînt mamele? Ce vă închipuiți că sînt avioanele alea, bărzăuni?

— E bătrîna doamnă Parry? A murit?

— Plecați de-aici!

— O, Doamne! încă se văita femeia în timp ce-și croia drum printre ruinele apartamentului ei.

În ambulanță erau patru paturi suspendate din metal, de genul celor din adăposturi. Era slab luminată, fără nici o sursă de căldură; Kay mai puse o pătură pe bătrînă și o legă cu o curea din pînză, apoi îi puse o sticlă cu apă fierbinte sub genunchi și încă una lîngă tălpi. Mickey îl aduse pe bărbat. Acum ochii lui erau lipiți complet, plini de sînge și praf; trebuia să-i ghideze brațele și picioarele, de parcă ar fi uitat cum să le folosească. Îl urma nevastă-sa. Începuse să culeagă niște lucruri mărunte: un papuc ecosez, o plantă într-un ghiveci.

— Cum să le las pe toate? zise ea cînd gardianul încercă s-o urce în mașina lui Partridge pentru a fi dusă la postul de prim-ajutor. Începuse să plîngă. Nu vreți să vă duceți să-l aduceți pe domnul Grant din casa de peste drum? O să ne supravegheze lucrurile. Vreți, domnule Andrews?

— Nu putem să-ți dăm voie să-l aduci, îi spunea Partridge, în tot acest timp fetei cu cîinele.

— Atunci nu vreau să merg! plîngea fetița. Strînse cîinele mai tare, făcîndu-l să schelălăie. Vai, mamă, uite tabloul pe care îl aveai de la unchiul Patrick, e făcut bucăți!

— Las-o să ia cîinele, Partridge, zise Kay. Ce rău poate face?

Dar decizia îi aparţinea lui Partridge, nu ei; şi nu mai era timp să stai să argumentezi. Le lăsă să se certe şi dădu din cap aprobator spre Mickey, care se urcase în spatele dubiţei, apoi închise uşile, fugi în faţa maşinii şi şterse parbrizul: de douăzeci de minute şi ceva, vehiculul stătea degeaba în stradă şi fusese acoperit cu un strat gros de praf. Se urcă în maşină şi porni motorul.

— Andrews, îi strigă ea gardianului, în timp ce întorcea maşina, uită-te la roţi, bine? O gaură acum ar fi un dezastru.

El se depărtă de femeie şi fete şi lumină cu lanterna roţile, apoi ridică mîna spre ea.

La început o porni cu prudenţă, accelerînd cînd drumul deveni mai curat. Trebuia să menţină o viteză de douăzeci şi cinci de kilometri pe oră cînd transportau răniţi, dar se gîndi la bătrîna cu coastele rupte şi la bărbatul plin de sînge şi conduse mai repede. Din cînd în cînd se apropia de parbriz să se uite în sus, spre cer. Bîzîitul avioanelor era în toi, bubuiturile mitralierelor, încă puternice, dar şi zgomotul motorului, şi nu putea să-şi dea seama dacă în acel moment se îndrepta spre locul cel mai periculos sau îl depăşise.

În partea din spate a cabinei era o fereastră glisantă; îşi dădu seama că Mickey se mişcă în spatele dubiţei. Atentă la drumul din faţă, se întoarse uşor şi strigă:

— În regulă?

— Oarecum, răspunse Mickey. Bătrîna simte toate buşiturile.

— O să fac tot ce pot, zise Kay.

Se uită atent la suprafaţa drumului, încercînd cu disperare să evite spărturile şi gropile, pînă cînd ochii începură s-o usture.

Cînd opri la accesul pentru tărgi al spitalului din Horseferry Road, asistenta de la recepţie alergă s-o salute, aplecîndu-şi capul de parcă ar fi plouat. Sora de gardă o urmă fără grabă, aparent indiferentă la lumini orbitoare şi bubuituri.

— Nu poţi sta departe de noi, Langrish? zise ea acoperind o nouă rafală de mitralieră. Ei, şi ce avem de data asta?

Era blondă şi cu sîni mari, şi aripile bonetei erau răsucite: întotdeauna o frapaseră pe Kay, care se gîndea că seamănă cu coarnele vikinge purtate de cîntăreţii de operă. Trimise

după un cărucior şi o targă cu rotile, mînîndu-i pe paznici de parcă erau gîşte. Şi cînd bărbatul cu faţa tăiată ieşi năucit din dubiţă, îl mînă şi pe el: „Hai, repede, vă rog!".

Kay şi Mickey o ridicară pe bătrînă şi o puseră atent pe targa cu rotile, spunîndu-i unde era rănită. Aceasta îşi scosese mîna, de parcă ar fi fost înspăimîntată, iar Kay o ţinu o vreme.

— Să nu vă fie teamă. O să fie bine.

Apoi îl ajutară pe bărbat să se instaleze în cărucior. El întinse mîna şi-o bătu uşor pe Mickey pe braţ.

— Îţi mulţumesc, fiule.

O zărise la început şi crezuse că-i băiat.

— Sărmanul tip, zise ea, cînd ea şi Kay se întoarseră la dubiţă. Încerca să-şi curețe petele de sînge mai serioase de pe mîini. O să rămînă plin de cicatrice, nu crezi?

Kay încuviinţă. Dar de fapt, după ce-i predase pe bărbat şi pe mama lui, deja începea să-i uite. Acum se concentra asupra drumului de întoarcere în Dolphin Square şi era atentă la şirul continuu de avioane şi mitraliere. Se aplecă din nou să se uite la cer. Şi Mickey se uită şi, după o clipă, coborî geamul şi scoase capul.

— Cum stă treaba? întrebă Kay.

— Nu prea strălucit. Sînt cîteva avioane, dar zboară deasupra noastră. Par să se învîrtească în cerc.

— În cerc, şi noi în el?

— Mda, mi-e teamă că aşa-i.

Kay acceleră. Cascheta lui Mickey se lovi de cadrul geamului; ridică mîna s-o pună la loc.

— L-a prins reflectorul acum, zise ea. Acum l-au pierdut. Acum... hop. Îşi trase capul în cabină rapid. Iar au început mitralierele.

Kay dădu colţul şi privi în sus. Acum putu distinge raza reflectorului şi, în ea, corpul strălucitor al unui avion. În timp ce urmărea, o linie de şrapnele se ridică spre avion, în tăcere, aparent – pentru că, deşi auzea şi simţea bubuiturile mitralierelor, era dificil să asociezi zgomotul cu şirul de străfulgerări luminoase sau cu fuioarele de fum care apăreau cînd luminile erau stinse. Curînd însă atenţia îi fu distrasă de un şrapnel care căzuse. Atinsese acoperişul şi

capota dubiței, producînd o serie de zăngănituri, de parcă bombardierele aduseseră niște sertare cu tacîmuri și acum le goleau.

Apoi se auzi o izbitură și mai mare, apoi alta, iar drumul din fața lor fu brusc luminat de o lumină albă, înspăimîntătoare. Avionul lansa bombe incendiare și una explodase.

— Minunat, zise Mickey. Ce ne facem?

Kay încetinise automat, și piciorul îi patina pe frînă. Trebuia să meargă înainte, fără să conteze pe unde treceau. Dacă te implicai într-un nou incident, acesta se putea dovedi fatal. Dar întotdeauna îi venea greu să se depărteze de pericol.

Luă hotărîrea și opri dubița cît îndrăzni de aproape de cilindrul care sfîrîia.

— Nu am de gînd să las ca strada asta să ia foc, zise ea, deschizînd ușa și sărind. Nu-mi pasă ce-o să spună Binkie.

Privi în jur, văzu o grămadă de saci cu nisip lîngă fereastra unei case și, păzindu-și fața cu mîinile de magneziul spumegînd nebunește, trase unul și-l lăsă să se cufunde. Lumina albă dispăru. Dar, după aceea, o altă bombă explodă pe stradă, mai jos. Duse alt sac acolo. Lovi cu piciorul bombele incediare care ardeau doar înăbușit; se stinseră cu un torent de scîntei vîscoase. Mickey veni și o ajută, și după o clipă, un bărbat și o fată ieșiră dintr-o casă și li se alăturară: toți goneau pe stradă, în sus și în jos, ca niște fotbaliști înnebuniți... Dar unele din bombele incediare căzuseră pe acoperișuri și în grădini, unde nu le puteau ajunge; una se cuibărise pe un indicator cu *De închiriat*, din lemn, care începuse deja să ardă.

— Unde naiba vă e gardianul? îl întrebă Kay pe bărbat.

— Spuneți-mi dumneavoastră, zise el gîfîind. Strada este la marginea a două posturi. Stau acolo certîndu-se care trebuie să patruleze pe aici. Credeți că avem nevoie de pompieri?

— Cîteva extinctoare ar fi suficiente, dacă am avea scări și frînghii.

— Să dau fuga pînă la telefon?

Kay se uită împrejur dezamăgită.

— Da, zise ea. Da, cred c-ar trebui.

Omul o luă din loc. Kay se întoarse spre fată.

— Ar trebui să te întorci la adăpost.

Fata era îmbrăcată într-un palton de urson și cu o glugă de spiriduș. Clătină din cap cu un zîmbet larg.

— Îmi place aici. E mult mai vesel.

— Ei, s-ar putea să fie al naibii de vesel peste o clipă. Uite, ce ți-am zis?

Se auzi un pocnet de la una dintre casele din josul străzii, urmat de clinchetul de geam care cade. Kay și Mickey alergară spre locul acela, iar fata le urmă. Găsiră o fereastră de la parter ale cărei obloane fuseseră smulse de explozie, iar perdelele stăteau încovoiate pe o vergea ruptă; erau negre de funingine și fum, și un nor negru cu bucăți de tencuială se umfla, dar fără să dea semne de foc.

— Atenție, zise Kay, în timp ce ea și Mickey se urcară pe pervaz și se uitară înăuntru. S-ar putea să fie una cu ceas.

— Nu știu, zise Mickey.

Aprinse lanterna și o îndreptă spre interior. Încăperea era o bucătărie, destul de ruinată, cu scaunele și vasele răspîndite peste tot, tapetul pîrlit și masa de bucătărie trîntită lîngă perete, cu picioarele în sus. Dincolo de masă văzură silueta unui bărbat întins în tot haosul acela. Era îmbrăcat în pijama și în halat și se ținea de coapsă.

— Ah! Vai! Ah, pizda mă-sii! îl auziră spunînd.

Mickey o prinse pe Kay de braț. Privea prin norul de praf.

— Kay, zise ea cu voce înecată. Cred că nu mai are picior. Cred că-i pilaf! O să avem nevoie de o chingă pentru sîngerare.

— Ce-i aia? strigă omul începînd să tușească. Cine-i acolo? Ajutor!

Kay se întoarse și fugi spre ambulanță.

— Nu te uita, îi spuse fetei care bîntuia pe afară.

Zumzăitul de avioane se depărtase, dar micile focuri de pe stradă prinseseră forță acum, iar flăcările erau mai curînd galbene, portocalii și roșii decît albe. Vor atrage mai multe avioane cu explozive adevărate, dar ea nu putea face nimic să le prevină. Scoase o cutie cu pansamente și se grăbi spre casă. O găsi pe Mickey în încăperea cu bărbatul

rănit. Dăduse în lături o parte din dărîmături și acum îi sfîșia pijamaua.

— Ajută-mă să mă ridic, spunea acesta.

— Nu vă mișcați și nu vorbiți.

— Piciorul meu.

— Știu. În regulă. Trebuie să vă punem un bandaj de compresie.

— Un ce?

— Să împiedice sîngerarea.

— Sîngerez? Sîngerez?

— Probabil că da, prietene, spuse Mickey îndîrjită.

Rupse ultima cusătură a pijamalei și plimbă fasciculul lanternei pe coapsa goală a bărbatului. Carnea se termina puțin deasupra genunchiului. Ciotul era rozaliu și neted, aproape strălucitor...

— Stai, spuse Kay punîndu-și mîna pe brațul lui Mickey.

Bărbatul respiră adînc. Se puse pe rîs, apoi tuși din nou.

— Să mă ia dracu', zise el. Dac-o să-mi găsiți piciorul sînteți vrăjitoarele naibii. L-am pierdut în primul război.

Piciorul lipsă era de plută. Peste toate, explozia care-l trîntise la pămînt nu era de la o bombă, ci de la o mașină de gătit cu gaz defectă. Se aplecase să pună un chibrit sub ceainic, și totul sărise în aer. Piciorul artificial îi fusese smuls și zburase împreună cu toate celelalte; se uitară în jur și-l găsiră atîrnînd de una dintre catarame de cîrligul unui tablou.

Mickey i-l dădu dezgustată.

— De parcă n-ar fi suficiente bubuituri prin jur, mai trebuia să provoci și dumneata una.

— Nu voiam decît să-mi fac un ceai, zise el, încă tușind. Un om are dreptul la o ceașcă de ceai, nu crezi?

Cînd îl săltară în picioare, își dădură seama cît de rău fusese zgîlțîit. Avea arsuri pe față, pe mîini și pe creștet, iar genele și sprîncenele îi fuseseră pîrlite de tot. Se gîndiră că ar fi mai bine să-l ducă la spital decît să-l lase aici; îl duseră în stradă și-l urcară în ambulanță.

În toată piața, focurile ardeau în continuare, dar fata care le ajutase să stingă bombele incendiare începuse să bată pe la uși și apărură vreo doi oameni cu găleți de apă,

extinctoare şi saci de nisip. Bărbatul cu proteză strigă la cineva cunoscut rugîndu-l să-i bată în cuie fereastra apartamentului.

— Se pare că toţi pleacă de-aici, le spuse el lui Kay şi Mickey, urmărind figurile care alergau prin jur. Sper că n-o să pună extinctoarele pe casa mea, totuşi. Prefer focul inundaţiilor, oricînd, aş zice. Ce-i asta? continuă el, cînd Kay închise uşa. N-o să mă închizi aici în dubiţa asta, cu ea, nu-i aşa?

Se referea la Mickey.

— Cred c-o să fie în regulă, îi răspunse Kay.

— Aşa zici dumneata. N-ai văzut cum mi-a smuls pijamaua...

— A fost extrem de prudent, zise Mickey, după ce-l lăsară la spital.

— Să rîd? întrebă Kay.

— Pe bune, totuşi, cu un picior de plută! Dacă or să afle ceilalţi...

Kay rîse pe înfundate.

— „Kay! Kay!" zise ea cu o voce guturală. „Cred că-i făcut pilaf."

Mickey aprinse ţigări pentru amîndouă.

— Las-o baltă.

— Nu te supăra, dragă. Oricine-ar fi gîndit la fel.

— Poate. Totuşi, fata aia n-avea nişte ochi căprui superbi?

— Chiar aşa?

— Niciodată nu remarci ochii de culoare închisă.

O clipă, mitralierele se opriră. Avionul care lansase bombele incendiare fusese alungat. Era ca şi cum li s-ar fi ridicat o greutate de pe suflet. Kay şi Mickey pălăvrăgiră şi rîseră tot drumul pînă în Dolphin Square. Dar la garaj au fost întîmpinate de Partridge, care le aruncă o privire de avertizare.

— Aţi dat de naiba, fetelor.

Apăru Binkie. În mînă avea un teanc de chitanţe.

— Langrish şi Carmichael, unde dracu' aţi umblat? Aţi fost văzute întorcîndu-vă acum o oră. Eram pe punctul de a suna la control să vă dau pierdute.

Kay îi explică despre bombele incendiare şi bărbatul rănit.

— Rău, rău, zise Binkie. Voi trebuie să vă întoarceţi aici între drumuri. Sînteţi de prea multă vreme aici ca să nu ştiţi asta, Langrish.

— Ai fi vrut să las o stradă să ardă şi să atragă mai multe bombe? Atunci am fi avut şi mai multe drumuri de făcut.

— Cunoşti procedura. Vă avertizez. Continuaţi să faceţi asta prea des.

Fu chemată în birou de sunetul telefonului şi se întoarse după o clipă ca să le trimită pe Kay şi Mickey cu altă treabă. Bombardierele plecaseră din Pimlico, dar erau probleme în Camberwell şi Walworth. Cîteva ambulanţe ale secţiei fuseseră lovite şi scoase din circulaţie. Kay şi Mickey, împreună cu alţi patru şoferi, se duseră la fluviu să le ia locul. Sarcina lor era destul de sinistră. În Camberwell se prăbuşise o casă şi cei dinăuntru fuseseră loviţi de grinzi. Kay a trebuit să ajute un doctor să fixeze atele la picioarele zdrobite ale unei fetiţe care urla întruna ori de cîte ori o atingeau. Pe o altă stradă, mai tîrziu, doi bărbaţi au fost loviţi de un şrapnel; pe deasupra, mai erau şi tăiaţi, de parcă un maniac se năpustise asupra lor cu două cuţite.

Pînă la ora două şi un sfert – aproape de terminarea schimbului la staţie – Kay şi Mickey fuseseră plecate de cinci ori. Ajunseră în Dolphin Square mai mult sau mai puţin epuizate. Kay opri motorul cînd intră pe stradă şi lăsă vehiculul să coboare panta spre garaj la viteza lui. Cînd trase de frînă, ea şi Mickey îşi dădură capul pe spate şi închiseră ochii.

— Ce vezi? întrebă ea.

— Bandaje, răspunse Mickey. Tu?

— Drumul clătinîndu-se.

Dubiţa le era mai murdară ca oricînd; mai stătură încă un sfert de oră umplînd găleată după găleată cu o apă înspăimîntător de rece, clătind-o şi spălînd-o. Apoi s-au apucat să se spele. Camera era neîncălzită, cu o uşă pe care scria DECONTAMINARE: FEMEI, unde trebuiau să facă această operaţie. În cameră era un fel de jgheab şi iarăşi apă rece. Era teribil de greu să îndepărtezi de pe haine şi piele amestecul de sînge şi praf. Cel puţin, Mickey

avea degetele goale. Kay purta o verighetă simplă, din aur pe inelar, pe care nu-i plăcea s-o scoată; trebuia s-o coboare pînă la buricul degetului și să curățe murdăria de desubt.

După ce își spălară cît putură de bine mîinile, își scoaseră caschetele. Acolo unde fuseseră strînse în curele, pe frunte și sub bărbie, carnea era roz și curată, dar pielea dintre aceste zone era neagră-roșiatică din cauza prafului de cărămidă și a fumului, arătînd decolorată în locurile în care își șterseseră sudoarea sau pe porțiunile înguste unde se prelinseseră lacrimi din ochii iritați. Genele erau pline de pulbere – erau foarte atente, pentru că uneori pulberea era amestecată cu cioburi fine de sticlă. Se examinară una pe alta la lumină: „Uită-te sus... Uită-te jos... Minunat!".

Kay intră în sala comună. Majoritatea șoferilor erau deja acasă. O'Neil, fata cea nouă, îi bandaja mîna lui Hughes.

— Nu așa de strîns, scumpete.

— Îmi pare rău, Hughes.

— Ce se-ntîmplă? întrebă Kay așezîndu-se lîngă ei.

— Asta? zise Hughes. O, nimic. O'Neil își face mîna.

Kay căscă. Era întotdeauna o greșeală să stai jos înainte ca semnalul de încetare a pericolului să fie dat, dar brusc se simți moartă de oboseală.

— Cum a fost schimbul? întrebă ea, făcînd un efort să stea trează.

Hughes dădu din umeri, cu privirea ațintită la bandajul care se înfășura.

— Nu prea rău. Stomac perforat și un ochi scos.

— Și tu, O'Neil?

— Patru oase rupte în Warwick Square.

Kay se încruntă.

— Asta-i o melodie de music-hall, nu-i așa?

— Howard și Larkin, continuă O'Neil, au avut un tip care căzuse pe scări în Bloomfield Terrace. Nici măcar nu fusese o explozie; a trecut razant, asta-i tot.

— Razant! repetă Kay, plăcîndu-i cuvîntul, și începu să rîdă. Rîsul i se transformă în alt căscat. Ei, noroc. Oricine poate să pună mîna pe suficientă pileală în zilele astea și să scape razant merită o medalie.

În bucătărie, Mickey făcea un ceai. Kay auzi clinchetul porţelanului o clipă, apoi se urni cu greu, se ridică şi se duse s-o ajute. Puseră frunze noi peste amestecul mizerabil care stătea aproape permanent pe fundul ibricului, dar apoi trebuiră să aştepte lîngă flacăra mică, pentru că presiunea era slabă. Semnalul de încetare a pericolului sună în momentul în care turnau ceaiul şi apărură şi ultimii şoferi. Binkie trecu dintr-o încăpere în alta numărînd oamenii.

Atmosfera începu să se-ncălzească. Era un fel de euforie a faptului că au supravieţuit, că au ajuns la capăt, că intraseră într-un alt raid şi-l dovediseră. Toţi erau stropiţi de sînge şi plini de praf, imposibil de ostenţi, după ce îşi croiseră drum prin moloz şi se aplecaseră şi se ridicaseră, după ce condusesera prin întuneric; dar acum făceau glume pe seama lucrurilor oribile pe care le văzuseră. Kay aduse cănile cu ceai şi fu întîmpinată cu urale. Partridge luă o linguriţă şi o folosi pentru a azvîrli cocoloaşe de hîrtie prin încăpere. O'Neil terminase de bandajat mîna lui Hughes şi începuse să-i bandajeze capul acum. Îi puse ochelarii la loc, pe bandajul din pînză.

Cînd sună telefonul, nimeni nu tăcu şi nici nu încercă să asculte; presupuneau că erau cei de la control, care confirmau semnalul. Apoi însă Binkie intră din nou. Ridică mîinile şi trebui să strige tare pentru a se face auzită.

— E nevoie de o singură ambulanţă, zise ea, în partea de nord din Sutherland Street. Cine a sosit de mai mult timp?

— La naiba, zise O'Neil scoţîndu-şi un ac de siguranţă din gură. Eu şi Cole. Cole?

Cole căscă şi se ridică în picioare. Nimeni nu se mai veselea.

— Bravo, fetelor, zise Kay aşezîndu-se mai bine pe scaun.

— Da, la revedere, fetelor! zise Hughes, împingînd bandajul de pe un ochi. Puneţi-i o atelă din partea mea!

— O clipă, zise Binkie. O'Neil, Cole – îşi coborî vocea – mi-e teamă că-i o cursă pentru morţi. Nu sînt supravieţuitori. Sigur e un cadavru şi cred că mai sînt două. O mamă şi copiii ei. Resturile trebuie duse la locul de depozitare. Credeţi că puteţi suporta?

În încăpere se lăsă tăcerea.

— Iisuse, zise Hughes lăsînd bandajul să-i cadă și ridicîndu-și gulerul.

Pe fața lui O'Neil se instalase o paloare bolnăvicioasă. Avea doar șaptesprezece ani.

— Ei, bine, zise ea.

Nimeni nu se clinti în clipa următoare.

— Merg eu, zise Kay apoi. Se ridică în picioare. O s-o iau pe Cole ca partener. Cole, nu te deranjează, nu?

— Nu mă deranjează absolut deloc.

— Uite, zise O'Neil. Înainte se albise, acum se înroșise. E-n regulă. Nu vreau să mă cocoloșești, Langrish.

— Dar nimeni nu face asta, zise Kay. O să vezi suficiente lucruri îngrozitoare în meseria asta, asta-i tot, și nu-i cazul să fii forțată să le vezi cînd nu trebuie. Mickey, o să te descurci cu O'Neil dacă mai vine vreun apel?

— Bineînțeles, zise Mickey. Dădu din cap aprobator spre O'Neil. Kay are dreptate, O'Neil. Las-o baltă.

— Da, consideră-te norocoasă, zise Hughes. Să faci la fel și cînd o să fie rîndul meu, Langrish!

O'Neil era încă îmbujorată.

— Ei, zise ea, îți mulțumesc, Langrish.

Kay o urmă pe Cole în garaj. Cole își porni dubița și o luă încet.

— Nu-i cazul să ne grăbim, presupun... Vrei să fumezi? Sînt cîteva țigări acolo.

Arătă spre un compartiment din torpedou. Kay căută înăuntru și scoase o casetă pe care scria cu ojă *E.M. Cole, Nu pune mîna!* Aprinse două țigări și una i-o dădu lui Cole.

— Mulțam, zise Cole, trăgînd un fum. Dumnezeule, e mai bine așa. Apropo, a fost frumos ce-ai făcut pentru O'Neil.

Kay se frecă la ochi.

— O'Neil e un copil.

— Totuși... La naiba, motorul ăsta dă rateuri într-o veselie! Cred că aprinderea-i futută.

Restul drumului îl parcurseră în tăcere, concentrîndu-se la traseu. Locul unde doreau să ajungă era undeva în sens invers, spre Hugh Street.

— Ăsta să fie locul într-adevăr? întrebă Kay, în timp ce Cole punea frîna, pentru că locuința părea neatinsă.

Cînd coborîră, își dădură seama că dezastrul se produsese în grădina din spate – o lovitură direct în adăpost. Oamenii, care probabil ieșiseră de curînd din adăposturile lor, erau cu toții strînși lîngă zidul grădinii, încercînd să vadă. Polițiștii instalaseră o foaie de cort. Un ins le conduse pe Kay și Cole prin locul respectiv să le arate ce fusese recuperat: trupul unei femei, îmbrăcat și cu papucii în picioare, dar fără cap, și torsul gol, fără sex, al unui copil mai mare, încă strîns cu cordonul de la halat. Astea erau întinse sub o pătură. Înfășurate într-o mușama, lîngă ea, erau diverse părți ale corpului: brațe mici, picioruțe, o falcă, un membru dolofan care putea fi un genunchi sau un cot.

— La început am crezut că sînt o femeie, o fiică și un fiu, spuse polițistul încet. Dar, cinstit vorbind, sînt... Își șterse gura. Sînt mai multe membre decît putem socoti. Acum credem că, probabil, au fost trei copii, poate patru. Vorbeam cu vecinii... Credeți că vă descurcați?

Kay încuviință. Se întoarse la dubiță. Era mai bine să se miște, să întreprindă ceva, după o asemenea priveliște. Ea și Cole luară tărgile: puseră corpul femeii și spatele și atașară etichete cu sfoară. Doriră să păstreze membrele în mușama, dar polițistul spuse că nu se poate dispensa de ea. Așa că aduseră o ladă din șipci, o tapetară cu ziare și puseră acolo brațele și picioarele. Cel mai greu le-a fost cu falca și cu dinții de lapte. Cole o luă și aproape o aruncă în cutie – copleșită, în final, nu de durere, ci de oroare.

— În regulă? o întrebă Kay, atingîndu-i umărul.

— Da. Sînt bine.

— Du-te și te plimbă. O să mă ocup eu de asta.

— Ți-am spus că n-am nimic, bine?

Duseră cutia la ambulanță, îi puseră o etichetă și o săltară înăuntru. Kay o legă cu o curea ca să se asigure. Odată dusese un asemenea transport de la o morgă din Billlingsgate, unde erau depozitate membrele neidentificate. Nu legase lada și, cînd deschisese ușa ambulanței, capul unui bărbat se rostogolise și aterizase la picioarele ei.

— Ce treabă împuțită, zise Cole cînd se urcară în dubiță.

Se întoarseră la stație la patru și un sfert. Schimbul lor nu mai era: Mickey, Binkie, Hughes, cu toții plecaseră. Cei

din schimbul celălalt, fără să știe unde fuseseră, rîseră de ele.

— Ce-i chestia asta, Langrish? Nu-ți ajunge schimbul tău și mai vrei să-l faci și pe-al nostru? Da, vrei să stai și să-mi iei locul, Langrish? Și tu, Cole?

— Cred c-am face o treabă pe cinste, mai bună decît voi, gagiilor, zise Kay. Asta-i sigur!

Se duse cu Cole la spălător. Stăteau una lîngă alta, spălîndu-se pe mîini, fără să se uite una la cealaltă. După ce se îmbrăcară în paltoane și o luară spre Westminster, Cole se uită în sus, spre cer.

— Nu-i așa că am avut noroc că ploaia s-a ținut departe? zise ea.

La St James se despărțiră, fiecare mergînd în altă direcție, iar Kay o luă mai repede. Apartamentul ei era la nord de Oxford Street, într-un fel de foste grajduri, dincolo de Rathbone Place. Ea avea un drum al ei, tăind prin străduțele din Soho – o scurtătură bună, rapidă, dacă nu te deranja faptul că nu era țipenie de om la această oră și priveliștea ciudată, cu case distruse, restaurante și magazine fără viață. În noaptea asta nu văzu aproape pe nimeni, cu excepția gardianului ei, Henry Varney, aproape de casă.

— În regulă, Henry? îl strigă ea încet.

El ridică mîna.

— În regulă, domnișoară Langrish! I-am văzut pe nemți bîzîind deasupra zonei Pimlico și m-am gîndit la dumneavoastră. V-au ținut ocupată, nu-i așa?

— Puțin. S-a întîmplat ceva pe-aici?

— Liniște.

— Asta și vrem, nu-i așa? Noapte bună.

— Noapte bună, domnișoară Langrish. Puneți-vă dopurile în urechi totuși!

— Așa o să fac!

O porni repede spre Rathbone Place; numai la capătul grajdurilor începu să calce mai ușor – pentru că avea o spaimă secretă, obsesivă că, întorcîndu-se, va găsi locul lovit, în flăcări sau în ruină. Dar totul era liniștit. Apartamentul ei era la capătul curții, deasupra unui garaj, lîngă un depozit;

trebuia să urce niște scări de lemn pînă la ușă. În vîrful scărilor se opri să-și scoată haina și ghetele; deschise ușa cu cheia și intră pășind foarte ușor. Se duse în salon și aprinse lampa de pe masă, apoi, în vîrful picioarelor, spre dormitor și împinse ușa cu mare delicatețe. La lumina lămpii abia reuși să ajungă la pat și la silueta care dormea acolo, cu brațele întinse și părul răvășit, cu talpa unui picior ieșind din așternut.

Împinse ușa mai mult, se duse spre pat și se ghemui lîngă el. Helen se mișcă, deschizînd ochii, nefiind total trează, dar suficient de trează să ridice brațele și să primească un sărut.

— Bună, zise ea cu o voce cam confuză.

— Bună, murmură Kay.

— Cît e ceasul?

— Groaznic de tîrziu – sau groaznic de devreme, nu știu care din variante. Ai stat aici tot timpul? Nu te-ai dus în adăpost? Helen clătină din cap. Aș vrea să te fi dus.

— Nu-mi place, Kay. Îi pipăi fața, verificînd dacă are tăieturi. Ești bine?

— Da, zise Kay. Sînt foarte bine. Culcă-te la loc.

Îi dădu ușor la o parte părul de pe frunte, urmărind cum i se liniștesc pleoapele, simțind cum o cuprinde emoția, și i se făcu o clipă teamă de violența ei. Pentru că-și aminti de micile fărîme de corpuri pe care trebuise să le adune împreună cu Cole din grădina de pe Sutherland Street și tresări brusc la imaginea lor înspăimîntătoare, așa cum n-o făcuse atunci – la moliciunea teribilă a cărnii, la vulnerabilitatea oaselor, la înfiorătoarea subțirime a gîturilor, încheieturilor mîinilor și degetelor... I se păru miraculos că se întorsese dintr-un loc al multilării la o priveliște vie, caldă, frumoasă și neatinsă.

O mai urmări o vreme, pînă fu sigură că Helen adormise la loc, apoi se ridică și o înveli bine cu așternutul, acoperindu-i umerii și o mai sărută ușor încă o dată. Închise ușa dormitorului la fel de încet cum o deschisese și se întoarse în salon. Își desfăcu cravata și-și descheie gulerul. Cînd își frecă gîtul cu degetele, simți pietrișul.

Pe un perete al salonului era un corp de bibliotecă. După una dintre cărți era o sticlă de whisky. Își luă un pahar și scoase sticla. Aprinse o țigară și se așeză.

O clipă sau două se simți bine. Dar apoi whisky-ul începu să tremure în pahar în timp ce-l ducea la gură, iar țigara își împrăștie scrumul peste buricele degetelor. Începuse să tremure. I se întîmpla uneori. Curînd tremura atît de puternic, că nici țigara în gură n-o putea ține și nici să-și soarbă whisky-ul. Ca și cum prin ea trecea un rapid fantomă; nu putea face nimic, o știa, decît să lase trenul să zgîlțîie toate cușetele și vagoanele... Whisky-ul o ajuta. În cele din urmă se liniști și-și termină țigara, așezîndu-se mai confortabil. După ce o să se liniștească deplin și o să fie sigură că rapidul n-o să se mai întoarcă, o să se ducă la culcare. S-ar putea să nu adoarmă o oră sau chiar mai mult. O să stea să asculte respirația liniștită a lui Helen prin întuneric. S-ar putea s-o ia pe Helen de încheietura mîinii și să-i simtă miraculosul ticăit al pulsului.

Era extraordinar cum în închisoare reușea să se mențină liniștea la această oră a nopții; era fantastic, dacă te gîndeai cîți oameni stăteau acolo – numai în aripa în care era Duncan se aflau trei sute – și toți erau tăcuți și nu se foiau fără rost. Și totuși, cam la ora asta Duncan se trezea: de parcă un anumit punct maxim al nemișcării, odată atins în locul acela, acționa asupra lui sub forma unui sunet sau a unei vibrații.

Acum era treaz. Stătea întins pe spate în patul lui etajat, cu mîinile sub ceafă; privea în întunericul creat de patul lui Fraser, cu un metru deasupra feței sale. Își simțea mintea limpede și era calm: parcă ușurat de o povară teribilă, acum că ziua de vizită venise și trecuse – acum, cînd reușise să treacă de momentul vizitei tatălui său fără să se certe sau să se supere, fără să cedeze nervos sau să se facă de rîs în vreun fel. În față avea o lună întreagă pînă la următoarea vizită. O lună în închisoare echivala cu o viață de om. O lună în închisoare era ca o stradă învăluită în ceață: puteai vedea lucrurile de lîngă tine, dar restul era cenușiu, vid, fără capăt.

Își zise: *Cît de mult te-ai schimbat*! Pentru că obișnuia să mediteze zile întregi la toate micile detalii ale vizitelor tatălui său; stătea chinuit, revăzîndu-i fața, auzindu-i vocea, și pe a lui – ca un tip nebun care proiecta un film iar și iar. Sau compunea scrisori furioase, în care-i spunea tatălui să nu mai vină. Odată dăduse la o parte așternutul, sărise din patul etajat, se așezase la masă și, pe o noapte ca de smoală, începuse să-i scrie o scrisoare lui Viv. Scrisese febril cu un ciot de creion, pe o hîrtie ruptă de la sfîrșitul unei cărți împrumutate de la bibliotecă; și, a doua zi, cînd se uitase la ceea ce făcuse, i se păruse că era opera unui nebun, căci rîndurile se intersectau, iar ideile și expresiile reveneau întruna: *Mizeria acestui loc – n-o pot descrie – mi-e teamă, Viv – mizeria – mi-e teamă*... Apoi fusese citat la raport pentru că distrusese cartea.

Se întoarse pe o parte, nedorind să-și amintească.

Luna se instalase la locul ei, dar mai era și lumina stelelor; el și Fraser dăduseră la o parte perdeaua de camuflaj, iar fereastra – o serie de mici ochiuri de geam urîte – arunca o umbră interesantă pe podea. O vedeai cum se mișcă, descoperise Duncan, dacă te uitai suficient de atent; sau puteai sta întins și să te uiți în sus, cu capul într-un unghi inconfortabil, și să vezi luna, stelele, strălucirea nefirească a focurilor de mitralieră. Luminile îți dădeau fiori. Celula era rece. Mai jos în zid, sub fereastră, era o deschidere în stratul de cărămizi, închisă cu feronerie victoriană; rostul ei era să ajute la circulația căldurii, dar aerul care se ridica de acolo era în permanență înghețat. Duncan era îmbrăcat în pijamaua de închisoare, peste care avea o vestă și șosete – întinsese restul hainelor, cămașa, haina, pantalonii și pelerina, peste păturile cu care se acoperea, pentru a se încălzi mai mult. În patul de sus, Fraser procedase la fel.

Dar acesta se mișcase prin somn și mantaua sau cămașa îi atîrna ușor într-o parte. Își întinsese și un braț, și i se vedeau degetele: puternice, tuciurii, ca picioarele unui păianjen neverosimil de mare și musculos. În timp ce Duncan privea, degetele tresăriră – de parcă ar fi pipăit o marfă, încercînd să se repeadă... *Nu te uita*, își zise Duncan,

pentru că, uneori, își dădea seama că lucruri mărunte, tîmpite ca acestea puteau pune stăpînire pe el noaptea și-l sleiau. Se întoarse pe cealaltă parte și se simți mai bine. Dacă-și întindea mîna și atingea peretele, putea pipăi tencuiala scrijelită de cei care stătuseră acolo cu ani în urmă: *J.B. decembrie 1922, L.C.V. nouă luni zece zile 1934*... Datele nu erau prea vechi ca să aibă un aer straniu, dar îi plăcea să se gîndească la oamenii care le scrîjeliseră, la instrumentele mici pe care le folosiseră probabil, ace și cuie furate, cioburi de porțelan. *Odihnească-se-n pace George K, un ticnit mișto*; asta-l făcu să se întrebe dacă murise, fusese ucis sau se sinucisese cineva în celula aceea. Un bărbat încropise un calendar, dar socotise treizeci de zile la fiecare lună, așa că era practic inutil. Altul scrisese versuri: *Cinci ani singur o să mă plimb în celulă, și-aș dori să fiu cu soțioara-mi de mînă* – iar cineva scrisese dedesubt: *N-o să mai fie, băi dobitocule, o aranjează amicu' ăl mai bun, ha ha.*

Duncan închise ochii. Cine oare mai era treaz, se gîndi el, în toată clădirea? Poate că doar ofițerii. Îi auzeai cum treceau: înainte și înapoi la fiecare oră, ca figurinele dintr-un ceas străvechi. Aveau pantofi moi, dar făceau să răsune culoarul din metal: un sunet rece, care te înghețа, urmat de o bătaie, ca pulsul sîngelui înghețat. În timpul zilei nu-i prea auzeai, poate că era prea multă gălăgie atunci; lui Duncan i se părea că fac parte din atmosfera nopții, de parcă ar fi fost creați de nemișcare și întuneric. Aștepta să-l surprindă. La urma urmelor, însemna că mai trecuseră șaizeci de minute din timpul de încarcerare. Și dacă ar fi singurul treaz și conștient, atunci cele șaizeci de minute, credea el, îi aparțineau doar lui – treceau în contul lui, cu o rostogolire și un zăngănit ca de monede în purcelușul de porțelan. Ghinion pentru cei care dormeau! Nu se alegeau cu nimic... Dar dacă vreunul se mișca – dacă tușea sau bătea în ușă să cheme gardianul, dacă vreun bărbat începea să plîngă sau striga – atunci Duncan trebuia să împartă minutele cu el, jumate-jumate, treizeci de minute fiecare. Așa era cinstit.

Era de fapt o prostie, pentru că timpul îți trecea mai repede cînd dormeai, iar faptul de a sta treaz, ca Duncan

acum, nu făcea decît să înrăutățească situația. Totuși trebuia să-ți faci micile scheme, micile trucuri ca ăsta; trebuia să fii în stare să-ți transformi timpul de așteptare în ceva mai palpabil – într-un obiect sau un puzzle. N-aveai altceva de făcut. Asta era închisoarea – nu era un purceluș de porțelan, ci o mașinărie mare, greoaie, care măcina orele. Viața îți intra acolo și era făcută pulbere.

Își săltă capul și-și schimbă poziția din nou, se întoarse pe partea cealaltă. Sunetul tremurător se pornise pe culoar, dar bătaia era atît de ușoară de data asta, atît de subtilă, încît își dădu seama că era probabil domnul Mundy, pentru că el era cel mai vechi gardian din închisoare și știa cum să pășească atent, să nu-i deranjeze pe oameni. Bătaia se apropie, dar începu să încetinească; venise ca o bătaie a inimii care se depărta, pînă cînd se opri de tot. Duncan își ținu răsuflarea. Sub ușa celulei lui era o dungă de lumină de un albastru bolnăvicios, iar pe verticală, în centrul ușii, la un metru și jumătate de la podea, un vizor acoperit. În timp ce urmărea, dunga de lumină fu întreruptă iar vizorul se lumină o clipă, apoi se întunecă. Domnul Mundy stătea uitîndu-se înăuntru. Pentru că, așa cum știa să meargă delicat, știa și cînd unul dintre oamenii lui avea probleme și nu putea dormi.

Stătu acolo nemișcat preț de un minut.

— În regulă? întrebă el foarte blînd.

La început, Duncan nu răspunse. Îi era teamă ca nu cumva să-l trezească pe Fraser.

— În regulă, murmură el, în cele din urmă. Și apoi, cînd văzu că Fraser nu se mișcă, adăugă: Noapte bună!

— Noapte bună! răspunse domnul Mundy.

Duncan închise ochii. Cu timpul auzi bătaia tremurătoare din nou depărtîndu-se. Cînd se uită, dunga de lumină de sub ușă nu mai era întreruptă, iar cercul palid al vizorului se stinsese. Se întoarse pe cealaltă parte și-și puse mîinile sub obraz, ca un băiețel dintr-o carte ilustrată care aștepta răbdător somnul.

2

— Helen! Helen auzi că o strigă cineva, prin uruitul traficului din Marylebone Road. Helen! Aici!

Își întoarse capul și văzu o femeie într-o haină de blugi și salopetă din stambă, cam murdară la genunchi, și cu părul ascuns sub un turban prăfuit. Femeia zîmbea și-și ridicase mîna.

— Helen! strigă ea din nou, izbucnind în rîs.

— Julia! zise Helen în cele din urmă. Traversă strada. Nu te-am recunoscut!

— Nu mă surprinde. Probabil că arăt ca un coșar, nu-i așa?

— Ei, oarecum.

Julia se ridică. Stătuse în soare, pe un rest de zid. Într-o mînă avea un roman de Gladys Mitchell și în cealaltă o țigară. Își șterse mîna de partea de sus a salopetei ca să i-o strîngă pe-a lui Helen. Dar cînd se uită la palmă, începu să se îndoiască.

— Cred că mizeria nu se mai duce. Te deranjează?

— Bineînțeles că nu.

Dădură mîna.

— Încotro? o întrebă Julia.

— Mă-ntorc la serviciu, răspunse Helen, ușor timidă, pentru că felul de a fi al Juliei, vocea ei clară, aristocratică o intimidau. Am fost la masă. Lucrez acolo, la primărie.

— La primărie? Și Julia privi de-a lungul străzii. Probabil că ni s-au mai intersectat drumurile, dar nu am observat.

Eu și tata am lucrat pe toate străzile de-aici. Ne-am instalat un fel de sediu central într-o casă din Bryanston Square. Stăm aici de-o săptămînă. Tocmai s-a dus să discute cu un gardian, și eu m-am folosit de pretextul ăsta să stau puțin.

Helen știa că tatăl Juliei este arhitect. Făcea o evaluare a clădirilor bombardate, și Julia îl ajuta. Dar întotdeauna își imaginase că lucrează la kilometri depărtare, în East End sau într-un loc de genul ăsta.

— Bryanston Square? repetă ea. Ce nostim! Merg pe-acolo tot timpul.

— Chiar așa? întrebă Julia.

Se uitară una la alta o clipă, încruntîndu-se și zîmbind.

— Ce mai faci? continuă Julia mai vioaie.

Helen dădu din umeri, destul de timidă.

— Bine. Puțin cam obosită, desigur, ca toată lumea. Dar ce mai faci tu? Scrii?

— Da, puțin.

— Reușești să faci asta între două bombardamente?

— Da, între două bombardamente. Mă ajută să mi le scot din minte, cred. Citeam asta – îi arătă cartea – ca să văd cum stau cu competiția. Dar spune-mi, ce face Kay?

Întrebarea fusese pusă cu lejeritate, dar Helen simți că roșește.

— Kay e-n regulă, dădu ea din cap.

— Tot la stație? În Dolphin Square?

— Da. Tot acolo.

— Cu Mickey? Și Binkie? Ce mai pereche, nu-i așa?

Helen rîse, fiind de acord că sînt... Soarele începu să strălucească mai puternic și Julia își duse cartea la frunte, să-și facă umbră. Dar nu o slăbi pe Helen din priviri, de parcă o frămînta o întrebare.

— Uite, zise ea după aceea. Trase de ceasul care i se ridicase pe braț. Tata o să mai stea încă vreo zece minute. Eram pe punctul de a mă duce să beau o ceașcă de ceai. E-o cantină sau ceva de genul ăsta lîngă gară. Vrei să vii cu mine? Sau trebuie să te întorci la lucru?

— Păi, zise Helen surprinsă. Ar trebui să mă întorc la birou, de fapt.

— Chiar ar trebui? Păi, privește chestia din altă perspectivă. Ceaiul o să te ajute să lucrezi mai cu spor.

— Hm, probabil, spuse Helen.

Era conştientă că roşise şi nu dorea ca Julia să-şi imagineze că nu putea sta pe stradă şi să vorbească despre Kay, de parcă n-ar fi ceva perfect natural şi la locul lui... Şi Kay ar fi încîntată să audă că se întîlniseră – interpretă ea situaţia. Aşa că se uită la propriul ceas, apoi zîmbi şi zise:

— În regulă, în măsura în care terminăm repede. O să înfrunt furia domnişoarei Chisholm de data asta.

— Domnişoara Chisholm?

— O colegă de-a mea, îngrozitor de decentă. Felul în care îşi ţuguie buzele este înspăimîntător. Mă sperie de moarte, pe bune.

Julia rîse. O porniră. Merseră foarte repede şi se aşezară la o coadă scurtă, cu oameni care aşteptau să fie serviţi la fereastra unei cantine mobile.

Ziua, deşi însorită şi aproape fără vînt, era rece. Pînă în acel moment, iarna fusese foarte aspră. Dar asta, se gîndi Helen, făcea albastrul cerului şi mai frumos. Toată lumea era mai veselă, de parcă îşi amintea de vremuri mai bune. Un soldat îmbrăcat în kaki îşi sprijinise rucsacul şi puşca de dubiţa cantinei şi-şi rula alene o ţigară. Fata din faţa lor purta ochelari de soare. Bătrînul din faţa ei avea o panama crem. Dar şi el, şi fata aveau pe umăr genţile cu masca de gaze: oamenii le scoseseră, remarcă Helen, şi începuseră să le ia din nou cu ei. La cincizeci de metri, pe Marylebone Road, o clădire de birouri fusese bombardată recent: acolo fusese instalată o cisternă cu apă pentru urgenţe; pe trotuar erau bucăţi de hîrtie udă, carbonizată, straturi de scrum pe pereţi şi copaci şi urme de noroi care duceau spre şi în afara locului distrus, unde fuseseră trase furtunurile pe stradă.

Coada se mişcă şi Julia îi ceru două ceaiuri fetei de dincolo de tejghea. Helen deschise poşeta şi urmă cearta tipic feminină despre cine trebuie să plătească. În cele din urmă, plăti Julia, spunînd că a fost ideea ei. Ceaiul arăta înfiorător: cenuşiu, probabil pregătit cu apă tratată cu clor, iar laptele era praf şi forma cocoloaşe. Julia luă ceştile şi o conduse pe Helen alături, spre o grămadă de saci cu pămînt puşi sub o fereastră astupată cu scînduri. Sacii stătuseră în

soare și miroseau destul de plăcut a iută pe cale de a se usca. Unii se rupseseră și lăsau să se vadă pămîntul străveziu cu rămășițe vlăguite de flori și iarbă.

Julia trase o tulpină frîntă.

— Natura care triumfă asupra războiului, zise ea, cu o voce radiofonică, pentru că despre asemenea lucruri vorbeau oamenii de la posturile de radio – despre o nouă varietate de floare sălbatică pe care o depistaseră în locurile bombardate, despre noi specii de păsări și altele asemenea – ceea ce devenise groaznic de plicticos.

Își sorbi ceaiul, apoi făcu o grimasă.

— Dumnezeule, dar e oribil. Scoase un pachet de țigări și o brichetă. Nu te deranjează că fumez pe stradă?

— Bineînțeles că nu.

— Vrei una?

— Le am pe-ale mele pe undeva pe-aici...

— Nu fi caraghioasă. Poftim.

— Mulțumesc.

Aprinseră țigările la aceeași flacără și capetele li se apropiară, fumul intrîndu-le în ochi. Fără să se gîndească, degetele lui Helen atinseră mîna Juliei.

— Ai degetele zgîriate, zise ea.

Julia se uită.

— Și ce dacă? Probabil că de la cioburi. Își duse vîrfurile degetelor la gură și le supse. A trebuit să cobor prin oberlihtul unei case azi-dimineață.

— Doamne ferește! spuse Helen. Ca Oliver Twist.

— Da, la fel.

— Dar nu-i ilegal?

— Așa s-ar zice. Dar avem o dispensă specială, adică eu și tata. Dacă o casă e goală și nu putem face rost de chei, avem voie să intrăm cum putem. E o treabă murdară, nici pe departe atît de palpitantă pe cît pare; camerele sînt făcute praf, covoarele distruse, oglinzile, cioburi. Probabil că din cauza conductelor apa curge și transformă funinginea în mîzgă. Luna trecută am intrat în diverse case și am găsit lucrurile înghețate: canapele, fețe de masă, chestii dintr-astea. Sau lucrurile iau foc. Aterizează o bombă incendiară pe un acoperiș – poate arde totul destul de precis, de la un etaj la altul; stai în subsol și te uiți la cer... Distrugerile de genul

ăsta sînt mult mai teribile decît într-o casă care a fost sfărîmată total – ca o viață năpădită de cancer.

— E înspăimîntător? întrebă Helen, captivată de descrierea Juliei. Cred că pe mine m-ar înspăimînta.

— Și pe mine mă sperie puțin. Apoi, poate ai șansa de a mai găsi pe cineva – un hoț care a ajuns acolo ca tine. Băieți care s-au dus să se distreze. Vezi tot soiul de obscenități pe pereți uneori; ți se face milă de familia care va trebui să se întoarcă. Alteori, casa n-a fost deloc abandonată. Tata a intrat într-una, acum cîteva luni: a pătruns în fiecare cameră să verifice stricăciunile, și în ultima era o bătrînă într-o cămașă de noapte galbenă, cu părul argintiu, dormind într-un pat cu baldachin și cu perdele zdrențuite.

Helen vizualiză scena destul de precis.

— Și ce-a făcut tatăl tău? întrebă ea fascinată.

— A lăsat-o în pace și s-a întors încet la parter, apoi i-a spus gardianului din zonă. Gardianul i-a povestit că bătrîna avea o fată care venea să-i gătească și să aprindă focul, că avea nouăzeci și trei de ani și nu putea fi convinsă să iasă cînd era vreun raid. Că își amintea cum îi văzuse pe prințul Albert și regina Victoria într-o trăsură, în Hyde Park.

Cît timp Julia vorbise, soarele intrase și ieșise din nori. Cînd devenea mai strălucitor, își punea mîna sau cartea streașină la ochi, ca înainte; acum că era mai strălucitor ca oricînd, nu mai vorbea – închisese ochii o clipă și-și dăduse capul pe spate.

Ce frumoasă e! se gîndi Helen dintr-odată, șocată de povestea despre bătrînă; pentru că soarele lumina fața Juliei ca un reflector, iar albastrul salopetei și al hainei scoteau în evidență fața bronzată, genele negre și sprîncenele drepte, și pentru că părul îi era strîns sub turban, vedeai mai clar trăsăturile dulci ale maxilarului și gîtului. Își ținea gura întredeschisă. Buzele îi erau pline, ușor umflate, dinții, nu tocmai regulați. Dar și aceștia erau frumoși în felul lor – unul din acele defecte care, în chip misterios, făceau o față frumoasă să fie și mai frumoasă decît una cu trăsături impecabile.

Nu-i de mirare, se gîndi Helen, cu un amestec neliniștitor de sentimente – invidie, admirație și un ușor tremur al inimii. *Nu-i de mirare că te-a iubit Kay.*

Pentru că asta era singura legătură dintre Julia și ea. Nici măcar nu se putea spune că erau prietene. Julia era prietena lui Kay, așa ca Mickey – sau nici măcar atît, pentru că ea nu-și petrecea timpul cu Helen și Kay în apartamentul lor, în cîrciumi sau la petreceri. Nu era deschisă, comunicativă și amabilă. Era învăluită în mister – avea un fel de strălucire, se gîndi Helen.

Misterul și strălucirea ei fuseseră prezente încă de la început.

— Trebuie s-o cunoști pe Julia, îi spunea Kay, după ce Helen se mutase în apartamentul ei. Tare aș vrea ca voi două să vă întîlniți.

Dar ceva stătuse mereu în cale; Julia era ocupată, Julia scria, Julia avea un program neregulat și nu putea fi prinsă. În cele din urmă, se întîlniseră din întîmplare acum un an; dăduseră una de alta la teatru, după un spectacol – da, dintre toate, tocmai *Blithe Spirit*[1]. Julia apăruse în toată splendoarea și farmecul ei, oarecum înspăimîntătoare și distantă. Helen se uitase în treacăt la ea, remarcase felul ușor nervos în care Kay i-o prezentase și ghicise totul.

Mai tîrziu, în seara aceea, o întrebase pe Kay:

— Ce-a fost între tine și Julia?

Iar Kay devenise brusc stînjenită.

— Nimic, zisese ea.

— Nimic?

— Un fel de nepotrivire afectivă, atîta tot. Cu secole în urmă.

— Ai iubit-o, spusese Helen fără ocolișuri.

Și Kay rîsese.

— Uite, hai să vorbim despre altceva!

Și roșise, ceea ce nu-i stătea în fire.

Roșeața din obraji era singura legătură dintre Helen și Julia – o legătură amuzantă, dacă stai să te gîndești.

Julia zîmbi și-și plecă fruntea. Erau doar la cincizeci de metri de intrarea în gara Marylebone, și printre sunetele potolite ale traficului se auzi un zgomot puternic venind de la unul dintre peroane: un fluierat, urmat de fum. Deschise ochii.

— Îmi place sunetul ăsta.

---

1. Spirit exuberant (traducere aproximativă). (n. t.)

— Și mie, zise Helen. E un sunet de vacanță, nu-i așa? Amintește de găletușe și lopățele. Mă face să-mi doresc să plec, să părăsesc Londra măcar o clipă. Bău cu lăcomie restul de ceai din fundul ceștii. Dar n-am nici o șansă, cred.

— Nu? întrebă Julia. Nu poți aranja ceva?

— Dar unde să te duci? Și apoi, trenurile... Oricum, n-aș reuși s-o conving pe Kay. Acum face ore suplimentare în Dolphin Square. Nu și-ar lua liber cît timp lucrurile stau atît de rău.

Julia trase din țigară, apoi o aruncă pe jos și o acoperi cu pantoful.

— Kay este atît de eroică, nu-i așa? zise ea suflînd fumul. Tare ca piatra.

O spusese în glumă, presupuse Helen, dar tonul ei nu era tocmai nepăsător și se uitase la Helen, după ce o spusese, pe furiș, aproape șmecherește – de parcă o testa, cîntărindu-i reacția.

Atunci Helen își aminti ce spusese Mickey despre Julia odată: că dorea să fie admirată, că nu suporta ca altcineva să fie mai presus de ea, că era dură. Și se gîndi, cu o undă de respingere: *E adevărat, ești dură*. În clipa aceea se simți brusc de parcă era dată în vileag, nesigură.

Dar ciudățenia era că senzația de nesiguranță, chiar de respingere, era aproape incitantă. Se mai uită o dată la fața frumoasă, netedă, aristocratică a Juliei și o asocie cu bijuterii și perle. Nu era duritatea o condiție a strălucirii, la urma urmelor?

Apoi Julia își schimbă postura, și momentul trecu. Puse din nou mîna pe ceas; Helen văzu cît de tîrziu se făcuse.

— La naiba. Își termină rapid țigara, aruncă mucul în ceașca aproape goală și îl auzi cum sfîrîie. Trebuie să mă întorc la serviciu.

Julia dădu din cap și termină ceaiul.

— O să te-nsoțesc, zise ea.

Se întoarseră repede la cantină să-și lase ceștile pe tejghea, apoi merseră cîteva sute de metri pînă la biroul lui Helen.

— Domnișoara Prism o să-ți facă viața amară pentru că ai întîrziat atît? o întrebă Julia în timp ce mergeau.

— Domnișoara Chisholm, zise Helen zîmbind. S-ar putea.

— Atunci ar trebui să dai vina pe mine. Spune că am fost o urgență. Că mi-am pierdut – ce? Mi-am pierdut casa cu tot ce era în ea?

— Tot? Helen se gîndi. Asta ține de șase departamente diferite, cred. N-aș putea să te ajut decît cu bani pentru reparații ușoare. Ar trebui să te întîlnești cu cineva de la Comisia Distrugerilor de Război, în legătură cu reconstrucția; totuși, mai mult ca sigur că te vor trimite înapoi la noi. Domnișoara Links, de la etajul trei, ar putea să te ajute puțin să cureți obiectele care pot fi salvate – covoare, perdele, chestii dintr-astea. Dar nu uita să aduci chitanțele de la curățătorie, și pe aia pe care ți-am dat-o atunci cînd ai depus raportul despre incident. Ce-i aia? Ai pierdut chitanța? Vai de mine. Trebuie să iei alta și să o iei de la capăt... Ca-n jocul ăla pentru copii, „Șerpii și scările". Și asta presupune ca, desigur, să ne fi găsit timp să te primim.

— Îți place slujba, zise Julia și făcu o grimasă.

— Pe scurt, e frustrantă. Speri să faci ceva deosebit. Dar oamenii cărora le-am dat alte case acum trei ani se întorc; au mai fost bombardați încă o dată și scoși din casă. Avem mai puțini bani ca niciodată. Și războiul ne costă – cît? Unsprezece milioane pe zi?

— Nu mă întreba, zise Julia. Am renunțat să mai citesc ziarele. De vreme ce oamenii sînt atît de decși să se omoare între ei, de cîteva luni m-am hotărît să mă dau la o parte și să le dau voie s-o facă.

— Aș vrea să pot și eu să fac asta, zise Helen. Dar îmi dau seama că mă simt și mai rău dacă nu știu tot ce se întîmplă decît dacă știu.

Ajunseră deja la primărie și se opriră la baza scărilor să-și ia la revedere. Treptele erau flancate de doi lei din piatră cu figuri neliniștite, acoperiți de un strat de cenușă, ca o blană. Julia întinse mîna, îl bătu ușor pe unul din ei și rîse.

— Sînt foarte tentată să sar pe spatele lui. Ce crezi c-ar spune domnișoara Chisholm?

— Cred c-ar face infarct, zise Helen. La revedere, Julia. Întinse mîna. Să nu te mai cațeri prin luminatoare.

— O să fac tot ce pot. La revedere, Helen. Mi-a făcut plăcere. E-un cuvînt groaznic, nu-i așa?

— E-un cuvînt măreț. Și mie mi-a făcut plăcere să te întîlnesc.

— Chiar așa? Atunci, sper să mai dau de tine. Sau poate îi spui lui Kay să te aducă în Mecklenburgh Square cîndva. Am putea lua masa împreună.

— Da, zise Helen. Pînă la urmă, de ce n-ar face-o? Acum i se părea simplu. Da, o să-i spun. Se depărtară una de alta. Îți mulțumesc pentru ceai!

— Sînt cam mulți oameni care așteaptă, domnișoară Giniver, îi zise domnișoara Chisholm cînd intră în birou.

— Așa deci? făcu Helen.

Ieși din birou, se duse pe coridor și o luă spre toaletă, să-și scoată paltonul și pălăria și să-și pudreze fața la oglindă. În timp ce făcea asta, revăzu chipul delicat al Juliei, cu trăsăturile lui frapante: gîtul subțire, ochii negri, sprîncenele frumoase, buzele pline, neregulate, care te făceau să uiți de orice altceva.

Ușa se deschise și intră domnișoara Links.

— O, domnișoară Giniver, mă bucur că v-am prins. Am vești triste, cred. Domnul Piper de la Fondul Prefecturii: i-a murit soția.

— O, nu se poate, zise Helen, coborîndu-și mîna.

— Da, o bombă cu ceas. A lovit-o în zori. Un ghinion. O să-i trimitem o scrisoare. N-o să rugăm pe toți s-o semneze – devine cam monoton, după un timp –, dar m-am gîndit c-ați vrea să știți.

— Da, mulțumesc.

Helen își închise pudriera și o puse în poșetă, apoi se întoarse tristă la biroul ei – și nici nu se mai gîndi la Julia după asta, nu se mai gîndi deloc.

— Ei, zise deținutul din fața lui Duncan la coada pentru masă, un poponar bătrîn și nesuferit, căreia îi spuneau tanti Vi, ce avem azi? Homar Thermidor, poate? Pateu? Vițel?

— E oaie, tanti, zise băiatul care punea mîncarea pe tăvi.

Tanti Vi exclamă enervată:

— Nici măcar nu are imaginația să se deghizeze în miel, presupun. Ho, ho. Pune-mi o farfurie plină, iubire. Se zice că acum nici la Brooks prînzurile nu sînt mai bune ca aici.

Îi adresă aceste ultime cuvinte lui Duncan, dîndu-și ochii peste cap și aranjîndu-și ușor părul. În vîrf, părul era vopsit cu puțin peroxid și frumos ondulat – pentru că în fiecare noapte dormea cu moațe în păr, ca să și-l onduleze. Avea obrajii rujați și buzele roșii ca o fetișcană – la bibliotecă nu găseai nici o carte legată în roșu fără mici pete, unde bărbații ca el îi supseseră copertele pentru a le folosi drept ruj.

Duncan n-o suporta. Își luă mîncarea fără să spună nimic, și peste o clipă ea o luă din loc, murmurînd din mers:

— Ei, dar ce mai *facem* pe mîndrul azi! Și cînd el îi evită din nou privirea, o văzu cum își pune tava pe masă și-și atinge pieptul cu mîna; apoi o auzi cum se plînge prietenelor: Iubițelelor! Am fost rănită! Pînă-n plăsele! De cine? Ei bine, de Tragica Domnișorică Pearce, de-acolo...

El își lăsă capul în jos și se duse cu farfuria prin sală, în cealaltă direcție. Stătea la o masă de lîngă ușă, cu Fraser și alți opt bărbați. Fraser era deja acolo. Conversa animat cu un bărbat care stătea în fața lui și pe care îl chema Watling, un alt protestatar. Watling stătea cu brațele încrucișate, iar Fraser era aplecat, bătînd ușor cu palma în mușamaua de pe masă pentru a-și susține punctul de vedere. Nu observă cînd Duncan veni și-și trase un scaun, la cîteva scaune distanță. Ceilalți bărbați își ridicară privirile și dădură din cap, destul de amabili.

— Salut, Pearce. Ești bine, fiule?

Majoritatea erau bărbați în vîrstă. Duncan și Fraser erau doi dintre cei mai tineri deținuți de acolo. Lor le plăcea în special Duncan și-i căutau compania.

— Ce mai faci? îl întrebă acum bătrînul de lîngă el. Ai primit vreo vizită în ultima vreme de la sora ta cea drăguță?

— A venit sîmbătă, îi răspunse Duncat așezîndu-se.

— E bună cu tine. Și drăguță pe deasupra. Bărbatul făcu cu ochiul. Și asta nu dă rău, nu-i așa?

Duncan zîmbi, dar apoi adulmecă, strîmbîndu-se.

— De unde vine mirosul ăsta oribil?

— Tu ce crezi? zise bărbatul de vizavi. S-a înfundat din nou canalizarea aia nenorocită.

La cîţiva metri de masa lor era chiuveta în care bărbaţii din celulele de la parter trebuiau să-şi golească oala de noapte. Chiuveta se înfunda mereu; Duncan se uită la ea imprudent şi o văzu plină pînă la refuz cu un amestec de urină şi fecale cafenii, groase, care-ţi făceau greaţă.

— Dumnezeule! spuse el, şi-şi întoarse scaunul. Începu să ciugulească mîncarea. Dar şi asta îi făcu rău. Oaia era grasă, cartofii, cenuşii, iar varza, nespălată, fiartă prea mult şi cu fărîme de pămînt lipite de ea.

Bărbatul care stătea vizavi îl văzu cum se luptă şi zîmbi.

— Apetisant, nu-i aşa? Ştii, am găsit rahat de şoarece în cacaoa mea aseară.

— Evans de la trei, zise altcineva, a găsit unghii de la picior în pîine! Cretinii ăia din Corpul C fac asta intenţionat. Partea proastă, zicea Evans, era că îi era o foame cumplită, aşa că a trebuit să mănînce în continuare! Pur şi simplu a scos unghiile pe măsură ce dădea de ele!

Bărbaţii se strîmbară.

— Ei, cum spunea taică-meu, zise vecinul mai în vîrstă al lui Duncan: „Dacă eşti o potaie hămesită, mănînci şi bundincă de la gunoi". Vă jur că n-am avut habar cît e de adevărat pînă nu am ajuns aici.

Continuară să pălăvrăgească. Duncan mai îndepărtă nişte murdărie de pe varză şi luă din mîncare cu furculiţa. În timp ce mînca, prindea frînturi din conversaţia lui Fraser cu Watling, care se suprapunea peste conversaţia celorlalţi.

— Dar nu vrei să zici că avînd atîţia comandanţi aici şi la Maidstone...?

Nu auzi restul. Masa la care stăteau era pentru cincisprezece persoane, fixată în duşumeaua din beton a sălii lor. La fiecare masă puteau să stea zece sau doisprezece oameni, aşa că zgomotul conversaţiei, rîsetele, scrîşnetul scaunelor trase, strigătele gardienilor, toate erau insuportabile – şi deveneau şi mai atroce datorită acusticii ciudate a locului, care făcea ca fiecare sunet să semene cu vocea crainicului de peron de la gara King's Cross.

De exemplu, acum gălăgia bruscă îi făcu pe toţi să tresară. Domnul Garnish, gardianul, o luase la trap prin sală şi începuse să urle şi să înjure un om: *Jigodie mică!* – şi asta

pentru că omul scăpase un cartof pe jos sau vărsase un pic de sos. Înjurăturile sunau ca lătratul unui animal furios, dar oamenii se întoarseră să se uite, apoi reveniră, de parcă ar fi fost plictisiți. Fraser, observă Duncan, nu se întorsese deloc. Se certa în continuare cu Watling. Își vîrîse degetele în părul tuns scurt și spunea:

— Noi doi n-o să fim niciodată de acord!

Vocea lui se auzea clar acum; sala se potolise puțin după ieșirea domnului Garnish. Pe bărbatul din dreapta lui Watling îl chema Hammond, era dezertor și arestat pentru jaf – se uita la Fraser foarte acru.

— De ce dracu' nu terminați odată cu cearta asta, zise el, și nu ne lăsați în pace? Vorbe și iar vorbe, asta-i tot ce scoateți pe gură. Vă convine să vorbiți. Tipii ca voi or să profite de războiul ăsta – așa cum ați profitat și de pace.

— Ai dreptate, răspunse Fraser, asta o să facem. Pentru că tipii *ca mine* – cum spui tu – se pot baza pe tipii cu gîndirea *ta* tocmai pentru asta. Dacă muncitorii nu văd nimic bun pe timp de pace, n-au nici un motiv să *nu* meargă la război. Dați-le locuri de muncă și case decente, copiilor lor dați-le școli decente, și-o să înțeleagă sensul pacifismului.

— Pizda mă-sii! zise Hammond dezgustat, dar împotriva voinței lui, fusese atras în ciorovăială.

Și bărbatul de lîngă el, la fel. Altcineva spuse că, din cîte se părea, Fraser era de părere că muncitorul obișnuit nu poate face nimic rău.

— Ar trebui să încerci să administrezi o fabrică plină de ei, zise el. Ți-ai schimba gîndirea politică imediat, crede-mă. Apoi Hammond spuse: Și ce zici de naziști? Sînt și ei muncitori obișnuiți, nu-i așa?

— Da, sînt, zise Fraser.

— Și ce spui de japonezi?

— Ei, japonezii, interveni bărbatul de lîngă Fraser – un alt dezertor pe nume Giggs – nu-s oameni. Toată lumea o știe.

Conversația continuă cîteva minute. Duncan își mestecă în silă mîncarea murdară ascultînd, dar nu spuse nimic. Se uita din cînd în cînd la Fraser care, după ce declanșase totul, după ce-i stîrnise pe cei de la masă, stătea acum sprijinit de

scaun, cu mîinile la ceafă și se uita încîntat. Uniforma, se gîndi Duncan, nu-i stătea deloc mai bine decît celorlalți; cenușiul hainei, cu steaua roșie soioasă, îi sleia culoarea din obraji; gulerul cămășii era negru de murdar ce era, și, cu toate astea, reușea să arate încă frumos – suplu, să zicem, cînd toți ceilalți arătau jigăriți și malnutriți. Era la Wormwood Scrubs de trei luni și mai avea nouă de făcut, dar deja stătuse un an la închisoarea Brixton; și se știa că acolo e mai rău decît aici. Odată îi spusese lui Duncan că la Brixton nu era mai rău decît la fosta lui școală. Dar aici, la Scrubs, numai mîinile aveau de suferit, pentru că era în atelierul de împletit coșuri și nu se deprinsese încă să mînuiască uneltele. Avea băşici la degete de mărimea unui șiling.

Întorcîndu-și capul, îl surprinse pe Duncan urmărindu-l și zîmbi.

— Nu te alături discuției noastre, Pearce? strigă el peste masă. Ce părere ai despre toate astea?

— Pearce nu are opinii despre nimic, zise Hammond, înainte ca Duncan să poată răspunde. Tot timpul își ține capul plecat, nu-i așa, cocoșule?

Duncan se foi timid.

— Nu văd ce rost are să tot rumegi lucrurile astea la nesfîrșit, dacă asta vrei să zici. Nu putem schimba nimic. De ce să încercăm? E războiul altora, nu al nostru.

Hammod încuviință.

— Războiul ăsta împuțit e al altora, așa e!

— Este? îl întrebă Fraser pe Duncan.

— Da, zise Duncan, cînd te afli aici. La fel ca toate celelalte lucruri care sînt ale altora. Tot ce contează, vreau să spun: lucrurile plăcute, dar și neplăcute...

— La dracu', zise Giggs căscînd. Vorbești ca un bătrîn condamnat la moarte, fiule. Ca un viețaș, al naibii vorbești!

— Cu alte cuvinte, spuse Fraser, faci tot ce vor ei să faci. Garnish și Daniels, vreau să zic, și Churchill, și toți ceilalți. Renunți la dreptul tău de a gîndi! Nu te condamn, Pearce. E greu aici, cînd nu ești stimulat să faci altceva. Cînd nici măcar nu te lasă să asculți știrile! Iar ăsta... Întinse mîna pe masă. Era un ziar acolo, *Daily Express*. Dar cînd îl deschise,

arăta ca decupajele din hîrtie confecționate de școlari pentru Crăciun: știrile fuseseră scoase și rămăseseră doar paginile cu subiecte domestice, paginile de sport și benzile desenate. Fraser îl aruncă din nou. Asta fac ei cu mintea ta, zise el, dacă le dai voie. Nu-i lăsa, Pearce!

Vorbea plin de pasiune, susținînd privirea lui Duncan cu ochii lui limpezi și albaștri, iar Duncan simți cum se înroșește.

— Îți vine ușor să vorbești, începu el să spună.

Dar privirea lui Fraser se deplasase undeva peste umerii lui și expresia feței i se schimbase. Îl văzuse pe domnul Mundy croindu-și drum printre mese și ridică mîna.

— Ei, domnule Mundy, domnule! strigă el pe un ton teatral. Dumneavoastră sînteți persoana potrivită!

Domnul Mundy se apropie de ei. Îl văzu pe Duncan și îi făcu un semn cu capul. Dar pe Fraser îl privi mai prudent.

— Ei, ce s-a întîmplat? întrebă el cu vocea lui moale.

— Nu s-a întîmplat nimic, răspunse Fraser. Mă gîndeam că dumneavoastră ați putea să ne explicați de ce sistemul penitenciar pare atît de interesat să-și transforme locatarii în cretini, cînd ar putea – știu eu – să-i educe?

Domnul Mundy zîmbi tolerant, dar refuză să intre în joc.

— I-auzi, zise el pregătindu-se s-o ia din loc. Poți să bodogănești ce vrei. Închisoarea permite așa ceva.

— Dar nu te lasă să gîndești, domnule! continuă Fraser. Nu te lasă să citești ziarele sau să asculți radioul. Ce scop au toate astea?

— Știi foarte bine care-i scopul, băiete. Nu vă face bine să auziți lucruri din lumea de afară din care nu faceți parte. Vă agită.

— Ne dă idei și opinii care ne aparțin, cu alte cuvinte, și ne face să fim mai greu de manevrat.

Domnul Mundy clătină din cap.

— Dacă ai vreo plîngere, băiete, discut-o cu domnul Garnish. Dar dacă ai fi în serviciu de cînd sînt eu...

— De cîtă vreme *sînteți* aici, domnule Mundy? interveni Hammond.

El cu Giggs ascultaseră pînă în acel moment. Și ceilalți de la masă ascultaseră. Domnul Mundy ezită. Hammond continuă:

— Domnul Daniels ne-a spus că sînteţi aici de patruzeci de ani sau ceva de genul ăsta.

— Ei bine, spuse domnul Mundy încetinindu-şi paşii. Sînt aici de douăzeci şi şapte de ani, şi înainte am fost zece ani la Parkhurst.

Hammond fluieră.

— Iisuse! exclamă Giggs. Mai mult decît primeşti pentru omor, nu-i aşa? Şi cum era aici pe vremuri? Cum erau oamenii, domnule Mundy?

Semănau cu nişte băieţi la şcoală, se gîndi Duncan, care încercau să distragă atenţia profesorului punîndu-i întrebări despre cum era la Ypres, iar domnul Mundy era prea blînd ca să-i lase şi să plece. Probabil că prefera să vorbească mai curînd cu Hammond decît cu Fraser. Îşi schimbă postura şi stătu mai relaxat. Îşi încrucişă braţele pe piept şi se gîndi o vreme.

— Aş zice că oamenii, spuse el în cele din urmă, erau cam la fel.

— Cam la fel? întrebă Hammond. Ce, vreţi să spuneţi că erau tipi ca Wainwright, umblînd după crăpelniţă, şi ca Watling şi Fraser, plictisind pe oricine de moarte cu politica lor – treizeci şi şapte de ani? Ei, drăcie! Mă mir cum de nu v-a sărit o doagă, domnule Mundy. Mă mir cum de nu v-aţi scrîntit!

— Dar tartorii, domnule? întrebă Giggs însufleţit. Cred că erau cruzi, domnule, nu-i aşa?

— Ei, zise domnul Mundy cinstit, sînt ofiţeri buni şi răi, amabili şi duri, oriunde te-ai duce. Dar regulile închisorilor... Îşi încreţi nasul. Regulile închisorilor erau teribil de stricte. Voi credeţi că acum sînt aspre, dar voi trăiţi în puf în comparaţie cu ceilalţi. Am cunoscut gardieni care biciuiau un om dacă avea îndrăzneala să se uite la ei. Am văzut flăcăi bătuţi cu nuiele – copii de unsprezece, doisprezece, treisprezece ani, de ţi se rupea inima. Au fost timpuri teribil de brutale... Poftim. Cum spun mereu, la închisoare vezi faţa cea mai bună şi cea mai rea a oamenilor. Am cunoscut o grămadă de domni, cît am stat aici. Am văzut tipi care au venit ca răufăcători şi au plecat sfinţi şi viceversa. Am condus oameni la spînzurătoare şi am fost mîndru să le strîng mîna.

— Probabil că asta le-a dat mult curaj, domnule! strigă Fraser.

Duncan se uită la domnul Mundy și văzu cum roșește, de parcă ar fi fost prins cu mîța-n sac.

— Care a fost cel mai dificil deținut de-aici? întrebă Hammond repede. Care a fost cel mai mare ticălos?

Dar domnul Mundy refuză să mai fie atras în conversație. Își desfăcu brațele și-și îndreptă spatele.

— În regulă, zise el, în momentul în care se urni. Acum ar trebui să vă terminați masa. Haide.

O luă încet prin sală, șchiopătînd ușor, din cauza șoldului.

Giggs și Hammond rîdeau zgomotos.

— E-o hahaleră al naibii de blîndă! zise Hammond, cînd domnul Mundy nu mai putea să-l audă. O bomboană de om, nu-i așa? Vă zic eu, probabil că nu-i în toate mințile să stea în închisoare – cîți ani a zis? Treizeci și șapte de ani? Treizeci și șapte de zile mi-ar fi de-ajuns în locul ăsta împuțit. Treizeci și șapte de minute. Treizeci și șapte de secunde...

— Uite-l! zise Giggs. Uită-te la el cum merge! De ce merge așa? Merge ca o rață boșoroagă. Imaginează-ți dacă vreun tip ar fi vrut să treacă dincolo de zid în timp ce domnul Mundy ar fi fost cu el! Închipuie-ți-l pe domnul Mundy luîndu-se după el!

— Lăsați-l în pace! zise Duncan dintr-odată.

Hammond îl privi contrariat.

— Da' ce te-a apucat? Rîdeam și noi puțin. Iisuse, dacă nici să rîzi n-ai voie în locul ăsta...

— Lăsați-l în pace, atît vă spun.

Giggs se strîmbă.

— Ei bine, scuză-ne. Am uitat că tu și cu el sînteți al naibii de apropiați.

— Nu sîntem în nici un fel, zise Duncan. Doar că...

— Da, haide lăsați-o baltă, spuse un altul, delapidatorul. Încercase să citească ziarul decupat. Îl scutură puțin și căzu o bucățică din el. E ca și cum ți-ai omorî vremea într-o grădină zoologică puturoasă.

Giggs împinse scaunul și se ridică în picioare.

— Hai, prietene, îi zise el lui Hammond. Masa asta pute al naibii.

Își luară farfuriile și se duseră. După o clipă, delapidatorul și alt om plecară și ei. Bărbații din capătul de masă unde era Duncan își schimbară locurile și se apropiară. Unul dintre ei avea un mic set de domino făcut din resturi de lemn, și se apucară să așeze piesele pentru un joc.

Fraser se întinse din nou în scaunul lui.

— Încă o masă, zise el, la Wormwood Scrubs, în Sala D. Apoi se uită la Duncan. N-aș fi crezut, Pearce, că o să ajung să te văd cum te iei de Hammond și Giggs. Și asta pentru domnul Mundy! Ar fi foarte mișcat.

Duncan tremura puțin, de fapt. Detesta certurile și confruntările, dintotdeauna fusese așa.

— Hammond și Giggs m-au enervat. Domnul Mundy e un tip de treabă. E mai bun decît domnul Garnish și alții, oricine o să-ți spună asta.

Dar Fraser își țuguiase buzele.

— Îl prefer pe Garnish în comparație cu Mundy oricînd. Prefer un sadic onest unuia ipocrit. Toată chestia asta al dracului de absurdă de a da mîna cu un condamnat.

— Își face meseria ca oricine altcineva.

— Ca toți mardeiașii și criminalii plătiți de stat oriunde în lume!

— Domnul Mundy nu-i așa, continuă Duncan cu încăpățînare.

— Evident, zise Watling uitîndu-se la Duncan, dar adresîndu-i-se lui Fraser, are niște idei ciudate despre creștinism. L-ai auzit vreodată vorbind despre acest subiect?

— Cred că da, zise Fraser. Face parte din gașca lui Mary Baker Eddy, nu-i așa?

— Mi-a spus ceva odată, cînd eram la infirmerie cu niște spasme dureroase. Spunea că spasmele pur și simplu *manifestă* – astea au fost cuvintele –, că *manifestă credința mea în durere*. Mi-a mai zis: „Crezi în Dumnezeu, nu-i așa? Ei, Dumnezeu e perfect și a făcut o lume perfectă. Deci, cum poți să ai spasme?“. Apoi a adăugat: *„Ceea ce doctorii numesc spasme reprezintă doar credința ta falsă! Fă în așa fel încît credința să-ți fie adevărată, și spasmele îți vor dispărea!“*.

Fraser izbuncni în rîs.

— Ce poetic! strigă el. Şi ce mod de a linişti un om al cărui picior tocmai a fost smuls de explozie sau al cărui stomac e străpuns de baionetă!

Duncan se încruntă.

— Sînteţi la fel de răi ca Hammond. Numai pentru că nu sînteţi de acord cu asta.

— Şi cu ce ar trebui să fim de acord? întrebă Fraser. Nu poţi să fii sau să nu fii de acord cu păsărească asta. Şi este păsărească, mai mult ca sigur. Una din chestiile alea create nebuneşte pentru a le pacifica pe bătrînele flămînde după sex. Rîse batjocoritor. Ca Serviciul Voluntar al Femeilor.

Walting părea ruşinat.

— Ei bine, nu ştiam de chestia asta.

— Oricum, nu-i atît de deosebit de tine, zise Duncan.

— Ce vrei să spui? întrebă Fraser zîmbind.

— E cum a spus Watling. Amîndoi credeţi că lumea poate fi perfectă, nu-i aşa? Dar cel puţin el acţionează într-un fel s-o *facă* perfectă, dînd lucrurile urîte la o parte. În loc să – ei bine, în loc să stea aici, vreau să zic.

Zîmbetul lui Fraser dispăru. Se uită la Duncan, apoi privi în altă parte. Urmă un scurt moment de tăcere stînjenitoare. Apoi Watling îi dădu înainte.

— Dă-mi voie să te întreb ceva, Fraser, zise el cu aerul de-a continua o conversaţie la care Duncan nu lua parte. Dacă la tribunal ţi-ar fi spus...

Fraser îşi încrucişă braţele şi ascultă, şi începu să zîmbească din nou – se părea că-i revenise simţul umorului.

Duncan aşteptă, apoi se întoarse. Oamenii care stăteau în partea opusă a mesei tocmai terminaseră o partidă. Doi dintre ei băteau uşor din palme.

— Bine jucat, zise unul politicos.

El şi vecinul lui trecură unul altuia mici grămăjoare de tutun pe care le foloseau drept miză; apoi, trei dintre ei începură să dărîme piesele de domino şi să le amestece, pentru a o lua de la capăt.

— Vrei să ni te-alături? îl întrebară pe Duncan, văzînd că stă mai mult sau mai puţin de unul singur, dar Duncan refuză.

Avea impresia că îl jignise pe Fraser şi regreta. Avea de gînd să mai aştepte puţin să vadă dacă nu cumva

Fraser o să renunțe la disputa cu Watling și-o să se întoarcă la el...

Dar Fraser nu se întoarse, și curînd mirosul împuțit al canalizării înfundate ajunse de nesuportat. Duncan își strînse cuțitul și furculița.

— La revedere, le spuse el jucătorilor de domino.

— Da, la revedere, Pearce. Nu...

Cuvintele lor fură întrerupte de un strigăt:

— *Iuhuu! Tragica Domnișorică! Iuhuu!*

Era tanti Vi și cîțiva dintre prietenii ei – doi băieți, doar cu cîțiva ani mai mari decît Duncan, porecliți Monica și Stella. Mergeau cu pași mărunți prin sală, printre mese, fumînd și dînd grațios din mîini. Probabil că observaseră că Duncan se ridicase în picioare. Acum strigau din nou:

— Iuhuu, Tragica Domnișorică? Nu-ți place de noi?

Duncan împinse scaunul. Văzu că Fraser își ridicase privirea și părea iritat. Watling afișa din nou expresia aceea de modestie, de reprimare. Tanti Vi, Monica și Stella se apropiară cu pași mărunți. Duncan își luă farfuria și o porni chiar în momentul în care grupul ajunse lîngă masă.

— Ia uite ce repejor merge ea! o auzi pe Monica spunînd în spate. Dar unde se grăbește așa? Crezi că are un soț în odaia ei împodobită cu flori?

— Nu ea, dragele mele, zise tanti Vi, pufăind din țigara răsucită. Nu cît timp e în doliu pentru ultimul. Ei, stă ca Răbdarea pe un monument, *rînjind* cu optimism la Durere! Îi știți povestea, nu-i așa? Nu ați văzut-o în Mailbags One? Coase, coase, coase cu mînușele ei albe, iar noaptea, dragele mele, vă jur, se strecoară înapoi și desface toate cusăturile.

Vocile li se pierdeau pe măsură ce se depărtau. Auzindu-le vorbele, Duncan simți că roșește, că roșește oribil, vinovat, din gît pînă în creștetului capului. Și, ce era mai rău, privi înapoi la masa lui și-i văzu fața lui Fraser, iar expresia lui era atît de neplăcută – un amestec de jenă, furie și dezgust –, că aproape că-i veni să vomite.

Curăță mîncarea rămasă în farfurie, apoi stropi cu apă multă farfuria, cuțitul și furculița, în cazanul cu apă rece, fără detergent, care li se dăduse pentru a-și spăla tacîmurile

și farfuriile. Traversă sala, ajunse la scări și urcă la etaj cît putu de repede.

Aproape că rămase fără suflare. Orice fel de efort îl lăsa cu respirația tăiată. La trei, trebui să se oprească să-și tragă sufletul. În coridorul de la etajul lui se rezemă de balustradă, așteptînd ca inima să-și încetinească bătăile. Își încrucișă brațele, se sprijini în coate și privi înapoi în sală.

Zarva vocilor care se certau, a rîsetelor și strigătelor se auzea mai potolit de aici. Priveliștea era teribil de impresionantă, pentru că sala era cît o străduță, cu un acoperiș de sticlă camuflată. De-a lungul ei era întinsă o plasă la nivelul primului culoar: Duncan îi vedea pe oameni printr-o ceață din sîrmă, fum de țigară și lumină artificială, bolnăvicioasă; era ca și cum te-ai uita la niște creaturi aflate într-o cușcă sau sub apă; păreau niște ființe care nu văzuseră niciodată lumina zilei. Și ceea ce se remarca îndeosebi, se gîndi el, de la această înălțime era aerul sumbru al locului: pardoseala din beton, zidurile date cu o vopsea fără strălucire, uniformele cenușii monotone, cu punctele lor roșii, mușamalele de culoarea flegmei... Doar Fraser îi părea că se abătea de la regulă, fiind singurul punct luminos, pentru că părul lui scurt era blond, iar al celorlalți era negru sau castaniu spălăcit; și avea și gesturi animate, pe cînd alții umblau cocîrjați; și cînd rîdea – așa cum se întîmpla acum –, rîsul lui puternic ajungea pînă acolo sus.

Încă vorbea cu Watling; de-abia asculta ce-i spunea, și dădea din cînd în cînd din cap. Nu-l prea plăcea pe Watling, Duncan știa asta, dar el vorbea cu oricine, ore în șir, doar de dragul conversației; faptul că se uita la tine, că-ți vorbea cu pasiune, nu însemna mare lucru; era pasionat de orice.

— Băiatul ăla, Fraser, n-ar trebui să fie aici, îi spusese domnul Mundy între patru ochi. Provenind dintr-o asemenea familie, cu toate avantajele pe care le are!

Considera faptul că Fraser era acolo drept un fel de insultă la adresa altora. Zicea că se joacă de-a închisoarea. Nu-i plăcea că Duncan trebuie să împartă celula cu el și-i spunea că pînă la urmă o să-i vîre lui Duncan idei ciudate

în cap. Dacă ar fi găsit o modalitate, i-ar fi dat lui Duncan o celulă numai pentru el.

Poate că domnul Mundy avea dreptate, se gîndi Duncan, uitîndu-se încă o dată la capul blond și neted al lui Fraser. Poate că Fraser se juca de-a închisoarea – ca un prinț îmbrăcat în cerșetor. Dar, la urma urmelor, într-un asemenea loc, ce diferență era între a te juca de-a ceva și a o face pe bune? Era ca și cum ai accepta în joacă să fii torturat sau ucis! Era ca și cum te-ai înrola și ai spune că o faci ca să te amuzi: soldații din tabăra adversă, care trag în tine, nu au de unde să știe că te prefaci doar.

Fraser se îndreptă în scaun din nou, ridicîndu-și brațele și întinzîndu-și picioarele lungi. Dar stătea în continuare cu spatele la Duncan, și, brusc, acesta își dori ca el să se întoarcă și să privească în sus. Se uită fix în ceafa lui Fraser și încercă să-l determine să se întoarcă. Se concentră cu toată ființa, trimițînd cuvintele ca pe niște raze; *Privește, Fraser!* se gîndi el. *Privește, Robert Fraser!* Folosi chiar și numărul de deținut al lui Fraser. *Privește, 1755 Fraser! 1755 Robert Fraser, privește-mă!*

Dar Fraser nu-l privi. Continuă să discute și să rîdă cu Watling, iar Duncan renunță în cele din urmă. Clipi și-și frecă ochii. Iar cînd se uită din nou, întîlni privirea domnului Mundy, pentru că probabil domnul Mundy îl reperase acolo, stînd sprijinit, și-l urmărise. Își înclină scurt capul spre Duncan și apoi își văzu de drum, mergînd încet printre mese. Duncan se răsuci, intră în celulă și se așeză pe pat epuizat.

— Ai întîrziat, spuse prietena lui Viv, Betty, în timp ce Viv cobora în fugă scările spre garderoba de la Portman Court.

— Știu, răspunse Viv fără suflare. A băgat Gibson de seamă?

— E-năuntru cu domnul Archer. M-au trimis pînă la subsol după astea. Betty ținea în brațe niște dosare. Dacă te grăbești, totul o să fie în ordine. Dar pe unde-ai umblat?

— Niciunde, zise Viv scuturînd din cap și zîmbind.

Continuă să alerge, scoțîndu-și mănușile și pălăria; trînti la o parte ușa dulapului ei, cînd ajunse acolo, și-și îngrămădi

acolo paltonul. Domnișoara Gibson le permitea să-și țină poșetele în birou, așa că o reținu; dar înainte de a închide ușa, deschise repede poșeta și se uită înăuntru, să se asigure că are tot ce credea că-i trebuie – era data de ciclu, și o dureau sînii și stomacul – un tampon igienic și o cutie de aspirine. Ar fi dorit să se ducă chiar acum la toaletă și să-și pună tamponul, dar nu mai avea timp. Luă o aspirină cînd urcă scările, mestecînd-o fără apă și înghițind-o, strîmbîndu-se din cauza gustului ei de cretă și amar.

La prînz, făcuse tot drumul înapoi pînă la John Allen House; se dusese să verifice corespondența. Căci știa că va găsi o carte poștală de la Reggie – întotdeauna îi trimitea cîteva rînduri după sîmbetele petrecute împreună; era singurul mod în care îi putea spune că e bine. De data asta, era o carte poștală ilustrată cu un desen tîmpit: un soldat și o fată într-un camuflaj, soldatul făcînd cu ochiul la legenda de desubt care suna: *Ține-o la întuneric*. Alături, Reggie scrisese, *Mama lor de norocoși!!!* Iar pe spate: *FT* – care însemna Fată Trăsnet. *Am căutat brunete, dar am dat doar de blondine. Aș vrea ca eu să fiu el & ea să fii tu!* xxx. Pusese cartea poștală în poșetă, lîngă cutia cu aspirine.

Era ora două și un sfert, iar biroul ei era la etajul șapte. Ar fi putut lua liftul, dar lifturile erau lente și, înainte, rămăsese blocată, așteptîndu-le, așa că recurse la scări. Mergea repede, fără să se oprească, la fel ca un alergător de cursă lungă: își încrucișase brațele sub sîni, încercînd să nu atingă treptele cu tocurile, pentru că erau tari, din marmură, iar tocurile făceau zgomot. Cînd trecu pe lîngă un bărbat, acesta rîse. „Da' ce-i atîta grabă? Știi ceva ce noi nu știm?" Asta o făcu să mai încetinească pasul puțin, pînă ce el dispăru, apoi o luă din nou la picior. Doar la trecerea spre etajul șapte încetini din nou să-și tragă sufletul, să-și șteargă fața cu batista și să-și aranjeze părul.

Pînă la ea ajunse un sunet înnebunitor, un fel de *hîrști-poc-poc-poc!* de parcă ar fi explodat niște șrapnele minuscule. O luă repede pe coridor și deschise ușa, iar sunetul deveni aproape asurzitor; încăperea din spate era plină de birouri și la fiecare se afla cîte o fată care dactilografia cu furie. Unele aveau căști; majoritatea dactilografiau după note

stenografiate. Se cufundau cu atîta vigoare pentru că mașinile lor nu conțineau doar o foaie de hîrtie ci două, trei, uneori patru, cu indigo între ele. Încăperea era mare, dar neaerisită. Ferestrele fuseseră izolate termic cu ani în urmă. Ochiurile de geam erau acoperite cu hîrtie maronie în eventualitatea unei explozii.

Mirosul care domnea era greu de suportat: un amestec de pudră de talc, păr permanent, tuș de mașină, fum de țigară și transpirație. Pe pereți se aflau afișe ale diverselor campanii ale ministerului: poze cu Cartoful Pete și alte leguminoase, care te implorau să le fierbi și să le mănînci; sloganuri, care semănau cu vechi texte religioase propagandistice.

PLANTAȚI ACUM!
PRIMĂVARA și VARA vor sosi ca de obicei –
CHIAR ȘI ÎN VREME DE RĂZBOI.

În capătul încăperii era o masă separată de celelalte; scaunul era gol. Dar la un minut după ce Viv se așeză, scoase husa mașinii și se apucă de lucru, ușa spre biroul domnului Archer se deschise și domnișoara Gibson își aruncă o privire înăuntru. Se uită prin încăpere și, văzînd că toate fetele dactilografiau, dispăru din nou.

Imediat după ce ușa se închise, Viv simți cum ceva mic și ușor îi lovește umărul și apoi aterizează pe podea. Betty aruncase o agrafă pentru hîrtii de la biroul ei aflat la trei metri distanță.

— Duci o viață vrăjită, Pearce, zise ea cu afectare, cînd Viv se uită peste umăr.

Viv scoase limba la ea și se întoarse la lucru.

Dactilografia un tabel, o listă de alimente și caloriile aferente – o treabă laborioasă, pentru că trebuia să bați la început coloanele, să lași spațiu corect între ele, și apoi trebuia să scoți hîrtiile, să le pui la loc pe orizontală și să bați liniile. Desigur, trebuia să faci astfel încît hîrtiile să nu alunece, altfel pagina de deasupra arăta bine, dar copiile ajungeau să pară ca luate de vînt.

Cu tot efortul de a face lucrurile ca lumea, cu zgomotul de acolo și lipsa de aer, ai putea zice că lucrezi într-o fabrică, se gîndi Viv, și produci piese de înaltă precizie pentru avioane. Probabil că într-o fabrică ai cîștiga mai bine. Și totuși, cînd spuneai că lucrezi ca dactilografă într-un minister, oamenii considerau asta o chestie formidabilă; și multe dintre fete erau de familie bună – le chema Nancy, Minty, Felicity, Daphne, Faye. Viv nu prea avea nimic în comun cu ele. Chiar Betty – care mesteca gumă și-i plăcea să vorbească în stilul chelnerițelor newyorkeze din filme –, chiar și ea fusese la un pension de domnișoare și se scălda în bani.

Spre deosebire de ele, Viv ajunsese la slujba asta după ce terminase un curs de secretare la un colegiu din Balham; avusese o instructoare drăguță, care o încurajase să depună o cerere de angajare. „Nu văd nici un motiv ca în zilele noastre o fată cu pregătirea ta să nu se descurce la fel de bine ca o fată dintr-o familie mai bună." A sfătuit-o pe Viv să ia lecții de dicție, și asta a fost tot; așa că timp de trei luni, o jumătate de oră pe zi, Viv stătuse îmbujorată toată în fața unei actrițe bătrîne, care locuia în subsolul unei case din Kennington, și recitase poezii. Încă își mai amintea bucăți mari din Walter de la Mare.

„Acolo-i oare cineva? Călătorul spunea,
Ciocănind la ușa scăldată de lună;
Iar calul în tăcere rumega iarba
Covorului din crengi de ferigi."

În ziua interviului, prezența și felul în care vorbeau tinerele educate din sala de așteptare a ministerului o îngroziseră. Una dintre ele spusese cu nepăsare „O să fie un fleac, fetelor! Doresc să vadă că nu ne vopsim și că nu folosim cuvinte ca *hotdog* sau *closet* sau orori de genul ăsta".

Interviul a decurs bine, de fapt, dar nici acum Viv nu putea auzi cuvîntul „closet" fără să nu-și amintească momentul acela, de demult, și pe fată.

Cînd începuse tot necazul cu Duncan, nu spusese nimănui. Nimeni, nici măcar Betty nu știa că are un frate. La începutul

războiului, fetele de la John Allen House o întrebau din cînd în cînd în felul acela brutal, la întîmplare, în care lumea îţi punea întrebări : „Viv, dar tu n-ai un frate ? Fericito ! Fraţii sînt o pacoste, nu-l suport pe-al meu“. Acum însă, nimeni nu întreba de fraţi, iubiţi sau soţi, din precauţie.

Termină tabelul şi se apucă de altul. Fata de la biroul din faţa ei – pe care o chema Millicent – se lăsă pe speteaza scaunului şi-şi scutură capul. Un fir de păr zbură şi ateriză pe hîrtia din maşina de scris a lui Viv : era lung şi castaniu, destul de uscat, pentru că fusese făcut permanent de mai multe ori, dar, unde stătuse prins de scalpul lui Millicent, avea o bob de grăsime ca măciulia unui ac. Viv îl suflă spre podea. Descoperise că, dacă te uitai la podea la ora asta, era plină de fire de păr ca acesta. Uneori se gîndea la cantitatea impresionantă de păr încurcat care, probabil, sfîrşea în măturile femeilor de serviciu, după ce terminau de măturat toată clădirea. Acum, gîndul acesta, care se alătura mirosurilor şi aerului încărcat din încăpere, o deprimă. Îşi dădu seama cît de sătulă era să trăiască laolaltă cu femeile ! Cîtă greaţă îi făcea apropierea atîtor fete ! A pudrei ! A parfumurilor ! A urmelor de ruj de pe buza ceştilor şi de pe capetele creionelor ! A subsuorilor şi picioarelor rase ! A flacoanelor cu pergonal şi cutiilor cu aspirină !

Asta o făcu să se gîndească la aspirina din poşeta ei, iar mintea îi zbură spre cartea poştală a lui Reggie. Şi-l imagină pe Reggie scriind-o, punînd-o în cutia poştală. Îi văzu faţa, îi auzi vocea, îi simţi atingerea şi începu să i se facă teribil de dor de el. Trecu în revistă toate camerele de hotel mizerabile în care făcuseră dragoste. Se gîndi de cîte ori a trebuit s-o părăsească pentru a se duce la soacră-sa sau la nevastă-sa. „Aş dori să fii tu fiinţa la care să mă întorc acasă“, spunea el mereu. Era sigură că aşa gîndea. Numai Dumnezeu ştia ce zicea nevastă-sa. Viv nu dorea să-şi pună întrebări. Nu fusese niciodată persoana care să-l întrebe despre familia lui, să se bage şi să scormonească. Văzuse odată o poză a soţiei cu copilaşul lor, dar asta se întîmplase cu ani în urmă. De atunci, poate că trecuse pe lîngă ei pe stradă ! Poate că-i întîlnise în autobuz, în tren, poate că

începuseră o conversaţie. *„Ce copii frumoşi aveţi." „Credeţi? Seamănă leit cu tatăl lor. Să vă arăt o poză..."*

Dactilografiase *lapte, ouă, brînză, norocoşi*. Se uită rapid şi trebui să scoată hîrtiile şi să o ia de la capăt. Oare ce făcea în momentul ăsta Reggie? se întrebă ea răsucind carul maşinii. Se gîndea la ea? Încercă să ajungă la el mental. *Dragul meu,* îl chema ea în gînduri. Niciodată nu-i spunea aşa în faţă. *Dragul meu, dragul meu...* Închise clapa de siguranţă cu un clic şi începu să dactilografize de la capăt; dar dactilografia fluent, şi unul dintre avantajele – sau dezavantajele – de a putea dactilografia atît de bine era că, în timp ce degetele îţi zburau pe deasupra clapelor, gîndurile puteau să-ţi alerge în voie. Dacă te apăsa ceva, părea că intră în ritmul maşinii de scris şi merge ca trenul... Acum în mintea ei umbla gîndul la Reggie. Îşi aminti senzaţia atingerii lui. Îşi aminti cum îşi trecuse el mîna pe coapsele ei. Simţea amintirea în vîrful degetelor, în sîni, în gură şi între picioare... Era teribil să te gîndeşti la asemenea lucruri, să-ţi revină atît de viu în minte, cînd erai încojurată de atîtea fete de familie foarte bună şi de sunetul arid, *poc, poc, poc*, al atîtor maşini de scris. Dar... Îşi aruncă privirea prin încăpere. Oare nici o fată de aici nu era îndrăgostită? Îndrăgostită de-adevăratelea, aşa cum era ea de Reggie? Chiar şi domnişoara Gibson a fost probabil sărutată cîndva. Poate că a dorit-o un bărbat, poate că au stat împreună pe podeaua dormitorului, i-a dat jos chiloţii, a intrat în ea şi a împins, a împins...

Brusc, uşa biroului domnului Archer se deschise, iar domnişoara Gibson apăru în carne şi oase. Viv se îmbujoră şi-şi plecă fruntea. *Carne de porc, de vită, de miel, de pasăre,* bătu ea. *Hering, sardine, somon, creveţi...*

Dar domnişoara Gibson, după ce-i surprinse privirea, o chemă la ea.

— Domnişoară Pearce, zise ea. Avea în mînă un şablon de şapirograf. Se pare că, dintr-un motiv sau altul, ai puţin timp la dispoziţie. Du asta jos, la multiplicare, şi spune-le să le facă în două sute de exemplare, bine? Cît poţi de repede, te rog.

— Da, domnişoară Gibson, zise Viv.

Luă șablonul și ieși.

Camera de multiplicare era cu două etaje mai jos, la capătul unui alt coridor de marmură. Viv vorbi cu fata de acolo, o tipă banală, cu ochelari, pe care nimeni n-o plăcea. Învîrtea mînerul uneia dintre mașini; se uită la șablonul domnișoarei Gibson și zise cu infinit dispreț:

— Două sute? Aici fac o mie pentru domnul Brightman. Necazul cu voi este că sînteți convinși că aceste copii pot ieși așa, la comandă, prin magie. Mă tem că va trebui să le scoți singură. Ai mai lucrat la o asemenea mașină? Ultima fată pe care am avut-o aici a stricat și încurcat totul, încît tamburul n-a mai putut fi folosit zile în șir.

Lui Viv i se arătase cu luni în urmă cum să potrivească șablonul. Bîjbîi în jurul furcii, iar fata, care răsucea în continuare la mașina ei, se uita pese umăr și-i striga aruncîndu-i o privire nimicitoare: „Nu *așa*!“ și „Ei, vezi! *Așa*!“

În cele din urmă șablonul, hîrtia și cerneala fură așezate la locul lor, și tot ce avea Viv de făcut era să stea și să învîrtă de mîner de două sute de ori... Mișcarea asta îi rănea sînii fragili. Simți că începe să transpire. Ca lucrurile să fie și mai anapoda, intră un tip de la alt departament, care stătu și-o urmări.

— Întotdeauna îmi place să vă văd pe voi, fetele, făcînd asta, zise el, după ce ea termină. Arătați ca niște mulgătoare care bat untul.

El nu avea de făcut decît cîteva copii. Pînă cînd își numără foile și le lăsă să se usuce, el termină și-i ținu ușa cînd ieși. O făcuse destul de stîngaci, pentru că mergea cu ajutorul unui baston – fusese aviator, știa Viv, la începutul războiului, și fusese schilodit în urma unei prăbușiri sau lovituri. Era tînăr, destul de drăguț, tipul de bărbat despre care fetele spun: „Are ochi frumoși“ sau „Are păr frumos“ – nu pentru că părul sau ochii erau frumoși, ci pentru că în rest chipul n-avea nimic atrăgător, și totuși doreai să găsești ceva plăcut la el. O porniră împreună pe coridor și se simți obligată să țină pasul cu el.

— Ești una dintre fetele domnișoarei Gibson, nu-i așa? La ultimul etaj? Știam eu. Te-am remarcat de ceva vreme.

Ajunseră la scări. O durea brațul pentru că învîrtise manivela mașinii. Simțea o umezeală supărătoare între picioare. Probabil că era transpirație, dar putea fi ceva mai rău. Dacă n-ar fi fost cu domnul ăsta, ar fi alergat jos, dar nu dorea s-o vadă cum se repede la toaletă. Urca scara încet, la pas, ținîndu-se de balustradă pentru a nu-și pierde echilibrul; sau poate că și exagera pentru a mai sta cîteva minute în plus cu ea...

— Probabil că ai biroul pe undeva pe-aici, zise el cînd ajunseră la ultimul etaj. Îmi dau seama după zăngănit. Își mută bastonul din dreapta în stînga, ca să-i strîngă mîna. Ei bine, la revedere domnișoară...?

— Domnișoara Pearce, spuse Viv.

— La revedere, domnișoară Pearce. Poate că o să vă mai văd bătînd laptele cîndva? Sau... dacă doriți o băutură mai tare...?

Îi spuse că o să se gîndească, pentru că nu dorea ca el să creadă că îl refuza din cauza piciorului. S-ar putea să fie de acord și cu o întîlnire. S-ar putea să-l lase s-o sărute. Ce rău era în asta? N-ar însemna nimic. Așa se face. N-ar fi ce era între ea și Reggie.

Îi dădu hîrtiile domnișoarei Gibson, dar cînd se întoarse la locul ei ezită, gîndindu-se la toaletă. Își aminti de o fată care fusese văzută prin clădire, cu cîteva săptămîni înainte, cu fusta pătată de sînge. Își luă poșeta, se duse îndărăt la domnișoara Gibson și o întrebă dacă poate să-i dea voie.

Domnișoara Gibson se uită la ceas și se încruntă:

— Prea bine. Dar de asta aveți pauză de masă, nu uita.

De data asta, pentru a evita zdruncinăturile de pe scară, luă liftul. Apoi aproape alergă pînă la garderobă și intră în una dintre cabinele toaletei, își trase fusta, își dădu jos chiloții, scoase cîteva bucăți de hîrtie din cutie și se tamponă între picioare.

Totuși, cînd scoase hîrtia, aceasta nu avea nici o pată. Se gîndi că, dacă ar face pipi, ar ieși și sîngele. Făcu pipi, dar asta nu schimbă lucrurile cu nimic.

— La naiba, zise ea cu voce tare, pentru că și așa ciclul era destul de supărător cînd venea, dar să-l aștepte să vină era și mai rău. Scoase tamponul igienic și-l prinse la locul lui, să se asigure; se uită apoi în poșetă și văzu cartea

poştală de la Reggie şi fu tentată s-o scoată şi s-o mai citească încă o dată...

Dar lîngă ea era mica ei agendă albastră de la minister, cu un creion la cotor. Cînd o văzu, se verifică. Se gîndi la date. Cît trecuse de la ultimul ciclu? Brusc, i se păru că nu-l mai avusese de secole.

Scoase agenda şi-o deschise. Pe pagini erau însemnări criptice, de parcă ar fi fost notele unui spion, pentru că erau tot felul de coduri acolo: un simbol pentru zilele în care-l vizitase pe Duncan, altul pentru sîmbetele cu Reggie, şi un asterisc discret la fiecare douăzeci şi opt sau douăzeci şi nouă de zile. Începu să numere zilele de la ultimul asterisc – ajunse la douăzeci şi nouă şi continuă să numere: treizeci, treizeci şi unu, treizeci şi doi, treizeci şi trei.

Nu-i venea să creadă. Se întoarse şi numără din nou. Nu-i întîrziase niciodată atît de mult. De fapt, nu-i întîrziase niciodată; întotdeauna glumea cu fetele, spunînd că e ca un ceasornic, ca un calendar. Îşi zise: *e din cauza raidurilor.* Asta trebuia să fie. Raidurile astea dădeau lumea peste cap. Începu să se gîndească raţional. Era obosită. Probabil că era dărîmată.

Mai scoase hîrtie din cutie şi se tamponă între picioare, iar cînd hîrtia se dovedi încă o dată nepătată, se sculă şi sări de cîteva ori să forţeze sîngele să iasă. Dar sînii începură s-o doară, aproape o înţepau, din cauza săriturilor şi, cînd îi atinse, îi simţi umflaţi, întinşi şi plini.

Luă din nou agenda şi numără a treia oară. Poate că făcuse o greşeală cu ultima dată.

Nu era nici o greşeală, şi ea ştia bine. Se gîndi: *Nu se poate. Nu pot fi însărcinată*. Dar dacă ar fi... Gîndurile o luară la goană nebuneşte. Pentru că, dacă ar fi, atunci nu se întîmplase ultima oară cînd îl văzuse pe Reggie, ci cu o dată înainte, şi asta fusese acum o lună...

Nu, îşi zise. Nu-i venea să creadă. *O să fie bine,* îşi spuse. Îşi netezi hainele. Îi tremurau mîinile. *Toate fetele au spaime dintr-astea, numai tu nu. Reggie e foarte atent. Eşti OK. Totul e bine. N-ai cum să fii însărcinată!*

— Iat-o, în sfîrşit, zise Binkie cînd Kay păşi în vaporaşul lui Mickey şi deschise uşile cabinelor. Kay! Am crezut că nu mai vii.

Barca se clătină.

— Salut, Bink. Salut, Mickey. Scuze pentru întîrziere.

— Nu face nimic. Ai sosit la ţanc să bei ceva. Preparam cocktailul cu gin şi vodcă.

— Cocktailul! zise Kay, lăsîndu-şi jos geanta. Se uită la ceas. Era cinci şi un sfert.

Binkie îi surprinse expresia.

— O, în măsa cu toate! Nu răspund de ficatul tău, dar al meu merge încă în orele de pace.

Kay îşi scoase şapca. Era îmbrăcată în uniformă, la fel ca Mickey şi Binkie, pregătită de lucru. Dar cabina avea o sobă şi o lampă care şuierau, şi era foarte cald; se aşeză în faţa lui Binkie, îşi desfăcu haina şi slăbi nodul cravatei.

Mickey era ocupată cu scoaterea paharelor, lingurilor şi sifonului. Le puse pe o ladă de bere întoarsă cu susul în jos, care se afla între Binkie şi Kay, luă ginul şi deschise sticla cu suc de lămîie. Ginul era unul ieftin, fără o marcă anume, dar sucul era din lămîi adevărate pus într-o sticlă maronie de medicamente cu un capac alb. Binkie îl cumpărase de la farmacie, zise, pe post de supliment alimentar.

Mickey amestecă ingredientele şi dădu fiecăreia paharul, păstrîndu-şi unul. Le ridicară, gustară, apoi se cutremurară.

— E ca acidul de baterie, spuse Kay.

— N-are importanţă, fată dragă, zise Binkie. Gîndeşte-te la vitamina C.

Le oferi ţigări. Alegerea ei era o marcă turcească, tare, pe care o obţineai cu greu. Le ţinea într-o cutie ornamentată, din aur, dar le tăiase în jumătate pentru a le face să ţină mai mult. Fuma cu un ţigaret care îşi pierduse luciul. Mickey şi Kay luară cîte un chiştoc – prinzîndu-l, pentru că trebuia, între arătător şi degetul mare, şi se aplecară spre brichetă.

— Mă simt ca tata, zise Mickey, pufăind şi îndreptîndu-se de spate.

Tatăl ei era tipograf.

— Arăţi ca un gangster, zise Kay. Şi spunînd asta – inima îi palpită de emoţie. Nu vreţi să ştiţi de ce am întîrziat?

Mickey puse ţigara jos.

— Dumnezeule, am uitat cu totul. Te-ai dus să te întîlnești cu prietenii ăia speculanți ai lui Cole. Doar nu te-ai dus și te-au arestat, nu?

— Nu vrei să spui că te-ai întîlnit cu băieții ăia infernali care lucrează pe piața neagră? întrebă Binkie scoțîndu-și țigaretul din gură. O, Kay, cum ai putut face așa ceva?

— Da, știu, zise Kay ridicînd mîinile. Știu. *Știu*. E-o treabă absolut împuțită. Dar iau whisky de la ei de luni de zile.

— Whisky-ul n-are-a face. Whisky-ul e aproape un medicament într-o meserie ca a noastră. Altceva însă...

— Dar Bink, e pentru Helen. La sfîrșitul lunii e ziua ei. Te-ai uitat prin magazine în ultima vreme? Arată mai rău ca oricînd. Am vrut să-i iau ceva, nu știu, ceva frumos. Ceva strălucitor. Războiul ăsta a distrus toată strălucirea vieții pentru femei ca ea. Noi ne descurcăm, putem să fim aruncate pe te miri unde, în noroi și să ne placă...

— Dar sînt lucruri furate, Kay! Lucruri furate!

— Cole zice că agenții de asigurări au grijă de asta. Oricum, majoritatea mărfurilor sînt de dinaintea războiului – lăsate în urmă, stînd pe undeva degeaba. Nu sînt de fapt furate. Dumnezeule, n-am atins niciodată chestii furate.

— Mă bucur să aud asta! Dar nici să nu te aștepți să fiu de acord. Și dacă tipii de la centru ar afla...

— Nici eu nu sînt de acord, zise Kay. Știi că nu-mi place. Dar... Se rușină. Ei bine, m-am săturat să mă uit la Helen și s-o văd din ce în ce mai obosită și vestejită. Dacă aș fi bărbatul ei, aș fi undeva în război, luptînd, și n-aș putea face nimic. Dar de fapt sînt aici...

Binkie ridică o mînă.

— Ține minte chestia asta cu inimile și florile, zise ea, pentru tribunal. Dumnezeu știe, pot să ajung și eu acolo, dacă reiese că am fost părtașă la așa ceva.

— N-ai fost părtașă la nimic încă! spuse Mickey pierzîndu-și răbdarea. Ce ai luat, Kay? Cum era acolo?

Kay le descrise locul în care fusese, o încăpere din subsolul unui magazin în ruină din parcul Bethnal.

— Au fost extrem de politicoși, zise ea, după ce au aflat că sînt prietenă cu Cole și nu o detectivă. Și, vai, dac-ați

vedea ce lucruri au acolo! Lăzi peste lăzi de țigări! Săpunuri! Lame de ras! *Cafea*!

— Cafea!

— Și ciorapi. Trebuie să recunosc că m-au tentat ciorapii. Dar, știți, eu aveam în minte o pijama. Pijamaua lui Helen e o zdreanță; mi se frînge inima. Au căutat prin tot ce aveau – halate din bumbac, pijamale flanelate... Și apoi am văzut asta.

Luă geanta și o deschise, scoțînd la lumină o cutie rectangulară și plată. Cutia era roz, cu o fundă din mătase pe ea.

— Ia uitați-vă, spuse ea, în timp ce Binkie și Mickey se aplecară să vadă. Seamănă cu chestiile alea pe care un tip dintr-un film american le duce sub braț, nu-i așa? Atunci cînd trece pe la o coristă, în culise.

Își puse cutia în poală – se opri o clipă să sporească efectul – apoi ridică încet capacul. În interior erau straturi de hîrtie argintie. Le dădu la o parte și scoase la iveală pijamaua din satin, de culoarea perlei.

— Ua! zise Mickey.

— Ua într-adevăr! spuse Kay.

Scoase bluza și o scutură. Era grea ca părul unei fete, și, deși era rece pentru că fusese dusă în cutie, ea îi simțea căldura numai ținînd-o în mînă. Ceva, delicatețea, luciul, o făcuse să se gîndească la Helen. Se gîndi acum din nou la Helen în timp ce o scutură pentru a o vedea făcînd vălurele.

— Uitați-vă ce luciu are! Uitați-vă la nasturi!

Căci nasturii erau din os, delicați ca o azimă, și incredibil de plăcuți la pipăit și la vedere.

Binkie își mută țigaretul dintr-o mînă în alta ca să poată ridica manșetele bluzei și să-și plimbe degetul mare pe suprafața satinată.

— E-o chestie al naibii de fină, sînt de acord.

— Ai văzut eticheta? E franțuzească, uite.

— Franțuzească? zise Mickey. Poftim deci. O să contribuie și Helen la Rezistență numai prin faptul c-o poartă.

— Fată dragă, spuse Binkie, n-o să mai opună deloc rezistență după ce-o să fie îmbrăcată în ea.

Rîseră. Kay întoarse bluza într-o parte și-ntr-alta, chiar se ridică în picioare și-și puse bluza și pantalonii pe lîngă corp.

— Pe mine arată ridicol, bineînțeles, dar ca să vă faceți o idee.

— E minunată, zise Mickey, așezîndu-se din nou. Pariez că te-a costat o avere, nu-i așa? Hai, spune-ne adevărul: cît ai dat pe ea?

Kay începu să împăturească pijamaua și simți că roșește.

— Ei, spuse ea fără să ridice capul, știți și voi.

— Nu, zise Mickey urmărind-o. Nu prea.

— Nu te aștepți ca o chestie de calitatea asta să fie ieftină. Nu în vreme de război...

— Cît a fost, Kay? Văd că roșești!

— E cald, asta-i tot. Soba aia nenorocită!

— Cinci lire? Șase?

— Ei, a trebuit să risipesc averea familiei Langrish pe ceva! Și pe ce poți să cheltuiești în zilele noastre? Nu-i băutură în cîrciumi, nu-i tutun la tutungerie.

— Șapte lire? Opt lire? se repezi Mickey. Kay, sper că nu mai mult?

Kay răspunse repede, dar destul de incert.

— Nu. Cam opt lire.

De fapt plătise zece lire pe pijama și încă cinci lire pe o pungă de cafea și cîteva sticle de whisky, dar nu dorea să recunoască.

— Opt lire! strigă Mickey. Te-ai țicnit?

— Dar gîndește-te cît de fericită o să fie Helen!

— Nici pe jumătate pe cît i-ai făcut tu pe speculanții ăia.

— Ei, și ce? zise Kay, simțind brusc efectul ginului și devenind certăreață. Totu-i cinstit în dragoste și-n război, nu-i așa? În special în războiul ăsta și, pe deasupra, într-o dragoste ca a noastră, zise ea coborîndu-și vocea. Iisuse! mi-am făcut numărul, nu-i așa? Și nici măcar c-o pensie n-o să se aleagă Helen, dacă aș fi omorîtă...

— Problema ta, Langrish, spuse Binkie, este că ai complexul cavalerului.

— Și? De ce să nu-l am? Trebuie să fim galanți, noi ăștia. Nimeni n-o să fie galant în numele nostru.

— Bine, bine, dar nu împinge prea departe situaţia. Iubirea înseamnă mai mult decît gesturile astea măreţe.

— O, scuteşte-mă, zise Kay.

Împături pijamaua şi se uită la ceas; se temu că Helen, care trebuia să vină şi ea să bea cu ele după program, ar putea să apară mai devreme şi să strice surpriza. Îi întinse cutia lui Mickey.

— Ai grijă de asta, te rog. Doar pînă la sfîrşitul lunii? Dacă o ţin acasă, Helen ar putea să dea peste ea.

Mickey o duse la capătul celălalt al cabinei şi o înghesui sub pat.

Cînd se întoarse, mai făcu un rînd de cocktailuri. Binkie luă un alt pahar, dar se aşeză şi amestecă ginul, uitîndu-se înăuntru şi întristîndu-se brusc.

— Toată chestia cu spiritul galant, fetelor, m-a întristat, spuse ea după o clipă.

— O, Bink! zise Mickey. Să nu mai spui asta.

— Dar mi-e teamă că aşa e. E foarte frumos din partea ta, Kay, să pozezi în apărătoare a cavalerismului – Suporteră a Invertiţilor – tu şi micuţa ta Helen, pijamaua de mătase şi celelalte. Dar povestea ta este extrem de rară. Majoritatea – de exemplu, eu şi Mickey – de ce avem parte?

— Vorbeşte în numele tău! zise Mickey tuşind.

— Ginul te-a făcut sentimentală, spuse Kay. Ştiam eu că toate cocktailurile astea înainte de ora şase sînt o idee proastă.

— Nu-i vorba de gin. Vorbesc serios. Spune-mi sincer: nu te doboară niciodată viaţa asta pe care-o ducem? E-n regulă cînd eşti tînără. E fascinant la douăzeci de ani! Secretul, intensitatea – faptul că sufletul îţi vibrează frumos ca o harpă. Pentru mine, fetele erau o chestie absolut fabuloasă, cîndva – toate certurile alea pentru fleacuri, ameninţările că-şi taie venele, în toaletă, la petreceri, treburi de genul ăsta. Bărbaţii erau ca nişte umbre, ca nişte păpuşi de hîrtie, erau mici copii în comparaţie cu asta. Dar ajungi la o vîrstă cînd vezi adevărul gol-goluţ. Ajungi la o vîrstă cînd eşti pur şi simplu ostenită. Şi-ţi dai seama că ai terminat jocul ăsta blestemat... Bărbaţii încep să-ţi pară chiar atrăgători. Mă gîndesc destul de serios să-mi găsesc un tip drăguţ şi să mă

aşez la casa mea – un parlamentar liberal, potolit, ceva de genul ăsta. Ar fi atît de odihnitor!

Şi Kay simţise odată ceva asemănător, de fapt. Dar asta fusese înainte de război, înainte de a o întîlni pe Helen. Acum spuse cu o voce seacă:

— Pacea adîncă, infinit de adîncă, a patului matrimonial, după talmeş-balmeşul şezlongului safic.

— Exact.

— Ce prostie.

— Vorbesc serios, zise Binkie. O să-ţi dai seama cînd o s-ajungi de vîrsta mea – avea patruzeci şi şase de ani – şi cînd o să te trezeşti dimineaţa şi-o să priveşti partea aceea imensă de cearşaf neîncreţit. Încearcă să fii galantă cu asta... Nici măcar n-o să avem copii, nu uita, care să aibă grijă de noi la bătrîneţe.

— Dumnezeule, zise Mickey. De ce nu ne tăiem gîtul acum şi să terminăm odată cu toate?

— Dac-aş avea nervii suficient de tari, zise Binkie, chiar s-ar putea s-o fac. Acum trăiesc doar pentru staţie. Îi mulţumesc lui Dumnezeu pentru război! Gîndul la vremurile de pace, şi nu mă deranjează că o spun, mă umple de groază.

— Ei, zise Kay, ar trebui să te obişnuieşti cu ideea asta. Sîntem la douăzeci şi cinci de kilometri de Roma – sau cîţi or fi – şi nu-i decît o chestie de zile.

În următoarele zece minute discutară despre situaţia din Italia, apoi continuară să vorbească, aşa cum făceau oamenii pe timpul ăla, despre armele secrete ale lui Hitler.

— Ştii că sînt nişte tunuri gigantice, zise Binkie, montate în Franţa? Guvernul încearcă să meargă pe burtă, dar Collins, din Berkeley Square, cunoaşte un tip care lucrează la un minister. Zice că şrapnelele pot ajunge pînă-n nordul Londrei. Se pare că mătură străzi întregi.

— Am auzit că nemţii, spuse Mickey, asamblează un fel de armă cu raze...

Barca se înclină, pentru că se urcase cineva la bord dinspre cablul de remorcare. Kay, care fusese atentă la paşi, se aplecă şi-şi puse paharul jos. Spuse în şoaptă:

— Asta-i probabil Helen. Ţineţi minte: nici un cuvînt despre pijama, zi de naştere sau ceva de genul ăsta.

Urmă un ciocănit, ușile se deschiseră și apăru Helen. Kay se ridică s-o ia de mînă și s-o ajute să coboare cele cîteva trepte pînă în cabină, și o sărută pe obraz.

— Bună, iubito.

— Bună, Kay, zise Helen zîmbind.

Obrazul îi era rece, rotund, moale și delicat, ca de copil. Buzele îi erau uscate sub ruj, ușor înăsprite de vînt. Se uită în jur, la norii de fum.

— Dumnezeule, e ca-ntr-un harem turcesc. Nu că am fost vreodată în vreunul.

— Draga mea, zise Binkie, eu am fost și-ți pot spune că sînt teribil de supraestimate.

Helen rîse.

— Salut, Binkie, salut, Mickey. Ce mai faceți?

— Foarte bine.

— Gata de luptă, fată dragă. Și tu?

Helen făcu un semn spre pahare.

— Cred o să mă simt bine dacă torn ceva de genul ăsta în mine.

— Bem gin cu vodcă și lămîie – îți place?

— Acum aș bea și sticlă pisată dacă ar avea o urmă de alcool în ea.

Își scoase paltonul și pălăria și căută o oglindă.

— Arăt groaznic? zise ea, cînd nu găsi nici una și începu să-și aranjeze părul.

— Arăți minunat, spuse Kay. Vino aici și stai jos.

Își petrecu brațul în jurul taliei lui Helen și se așezară. Binkie și Mickey se apucaseră să mai facă un rînd de cocktailuri. Încă discutau despre armele secrete.

— Nu cred o iotă, zicea Binkie. Raze invizibile...?

— Ești bine, scumpo? murmură Kay, atingînd cu buzele obrajii lui Helen. Ai avut o zi tîmpită?

— Nu prea, zise Helen. Dar a ta cum a fost? Ce-ai făcut?

— Mai nimic. M-am gîndit la tine.

— Mereu spui asta, remarcă Helen zîmbind.

— Așa fac tot timpul. Și acum chiar.

— Zău? Și la ce te gîndești?

— O, spuse Kay.

Desigur, se gîndea la pijamaua din satin. Își imagina cum încheie nasturii bluzei peste pieptul gol al lui Helen. Se mai gîndea la cum arată fundul și coapsele lui Helen îmbrăcate în mătasea de culoarea perlei. Își duse mîna la coapsa lui Helen și începu s-o mîngîie – brusc vrăjită de mirosul și elasticitatea ei, amintindu-și de ceea ce spusese Binkie și simțind forța norocului pe care-l avea, minunîndu-se că Helen era aici, în vaporașul ăsta ca un sabot, caldă și rozalie, rotundă și vie în îmbrățișarea ei.

Helen își întoarse capul și-i întîlni privirea.

— Ești încordată, zise ea.

— Așa cred. Iată o idee. Încordează-te și tu.

— Să mă încordez patruzeci de minute cu tine? Apoi să fiu nevoită să adorm de una singură?

— Vino la stație cu noi, cînd o să plecăm, zise Kay. Își ridică și-și coborî sprîncenele. O să-ți arăt partea din spate a ambulanței mele.

— Ești țicnită, spuse Helen rîzînd. Ce naiba ai?

— Sînt îndrăgostită, asta-i tot.

— Ei, voi două, le strigă Binkie, întinzîndu-i lui Helen un pahar. Dac-aș fi știut că asta o să se transforme într-o partidă de pipăieli, poate că n-aș mai fi venit. Hai, nu ne faceți să ne simțim ca fetele nedansate.

— Sîntem doar apropiate, spuse Kay. Poate o să-mi zboare capul mai tîrziu. Trebuie să-mi folosesc la maximum buzele, cît încă le am.

— Atunci și eu trebuie să procedez la fel, zise Binkie, ridicîndu-și paharul. Iată cum.

La ora șase auziră cum cineva regla aparatul de radio pe barja de alături: deschiseră ușile să asculte știrile. Apoi urmă programul de muzică de dans; era prea frig să ții ușile deschise, dar Mickey împinse o fereastră ca să mai audă ceva muzică amestecată cu bîzîiala și bolboroseala unor vapoare care treceau sau foșnetele valurilor care se loveau de ambarcațiuni. Muzica era lentă. Kay încă își ținea brațul în jurul taliei lui Helen, mîngîind-o ușor, în timp ce Binkie și Mickey pălăvrăgeau în continuare. Căldura sobei și ginul din cocktail o moleșiseră.

Apoi Helen se aplecă să-și ia paharul și să mai bea, iar cînd reveni, se întoarse și surprinse privirea lui Kay cu oarecare stînjeneală.

— Cu cine crezi că m-am întîlnit azi? spuse ea.

— Nu știu. Cu cine?

— Cu o prietenă de-a ta. Julia.

Kay făcu ochii mari.

— Julia? întrebă ea. Julia Standing?

— Da.

— Vrei să zici c-ai văzut-o pe stradă?

— Nu, spuse Helen. Adică da. Dar după aia am băut ceai la o dubiță poștală lîngă biroul meu. Fusese la o casă din zonă, știi, chestia aia pe care o face cu tatăl ei.

— Da, desigur, zise Kay lent.

Încerca să îndepărteze sentimentele amestecate pe care auzul numelui Juliei le trezise în ea. Își spuse, așa cum făcea de fiecare dată: *Nu fi proastă. Nu-i nimic. S-a întîmplat demult*. Dar nu era nimic, știa asta. Încercă să și le imagineze pe Helen și Julia împreună; o văzu pe Helen, cu fața ei rotundă de copil, cu părul nepieptănat și buzele crăpate și pe Julia, delicată, stăpînă pe sine ca o piatră prețioasă neagră și rece...

— Ei, a mers bine?

— Da, rîse Helen cu timiditate. De ce să nu fi mers?

— Nu știu.

Dar Binkie auzise. Și ea o cunoștea pe Julia, dar destul de puțin.

— De Julia Standing vorbiți?

— Da, zise Kay fără chef. Helen a întîlnit-o azi.

— Așa-i, Helen? Ce mai face? Arată ca de obicei, de parcă și-ar fi petrecut războiul mîncînd friptură cu sos tartar și ar fi băut pahar după pahar de lapte?

— Ei, clipi Helen. Cred că da.

— E cumplit de frumoasă, nu-i așa? Dar știu și eu? Întotdeauna expresia feței ei mi-a dat fiori. Ce crezi, Mickey?

— E de treabă, zise Mickey scurt, uitîndu-se la Kay, pentru că știa mai multe decît Binkie.

— Face în continuare chestia aia, continuă Binkie, adică, mai merge prin casele bombardate?

— Da, zise Helen.

Mickey își luă paharul și-și îngustă ochii.

— Ar trebui să încerce odată, murmură ea, să scoată pe careva de sub dărîmături.

Kay rîse. Helen își luă din nou paharul, de parcă n-ar fi cutezat să răspundă.

— Fată dragă, îi zise Binkie lui Mickey, că tot veni vorba de scoaterea cadavrelor, ai auzit ce s-a întîmplat cu echipajul de la Stația 89? Fritz a bombardat un cimitir și a lovit mormintele. Jumate din sicrie au fost aruncate în aer.

Kay o trase din nou pe Helen aproape de ea.

— Nu știu, nu sînt sigură, zise ea foarte încet, de ce prietenii cuiva trebuie să se placă doar pentru că *sînt* prietenii cuiva, și totuși te aștepți să se placă.

— Julia e o persoană plină de viață, zise Helen fără să-și ridice privirea, și oamenii o plac sau nu o plac, cred. Iar Mickey îți este devotată, bineînțeles.

— Da, probabil că așa este.

— N-am băut decît o ceașcă de ceai, iar Julia a fost foarte amabilă.

— Ei, foarte bine, zise Kay zîmbind.

— Nu cred c-o să se repete.

Kay o sărută pe obraz.

— Eu sper că da.

— Chiar? zise Helen ridicîndu-și privirea.

— Bineînțeles, spuse Kay, sperînd în sinea ei că n-o să se repete, pentru că toată situația asta idioată părea s-o stînjenească pe Helen.

Dar Helen rîse și, brusc, o sărută, deloc stînjenită.

— Scumpa de tine, zise ea.

3

— Domnișoară Giniver, spuse domnișoara Chisholm, vîrîndu-și capul pe ușă, o doamnă vrea să vă vadă.

Asta se întîmpla cu o săptămînă și ceva mai tîrziu. Helen prindea hîrtiile cu o agrafă și nu-și ridică privirea.

— Are programare?

— A întrebat de dumneavoastră în mod special.

— Așa deci? La naiba. Asta se întîmplă cînd îți spui numele una-două. Unde e?

— A zis că nu intră, pentru că-i cam ponosită.

— Ei, nu poate fi prea ponosită pentru locul ăsta. Spune-i că nu sîntem pretențioase. Totuși ar trebui să-și facă o programare.

Domnișoara Chisholm intră în încăpere cu o hîrtie în mînă.

— M-a rugat să vă dau asta, zise ea, pe un ton ușor dezaprobator. I-am spus că nu primim de obicei corespondență personală.

Helen luă biletul. Era adresat *Domnișoarei Helen Giniver*, dar nu recunoscu scrisul, iar pe hîrtie era urma unui deget murdar. Îl deschise.

Ești liberă la prînz? Am ceai și sendvișuri cu friptură de iepure! Ce zici? Nu-ți face probleme dacă nu poți. Dar o să stau afară încă zece minute.

Și era semnat *Julia*.

Helen văzuse semnătura la început, iar inima îi zvîcnise uimitor în piept, ca un peşte care se avîntă la suprafaţă. O înspăimînta faptul că domnişoara Chisholm o urmărea. Împături hîrtia repede.

— Vă mulţumesc, domnişoară Chisholm, zise ea trecîndu-şi degetul mare de-a lungul hîrtiei împăturite. E o prietenă de-a mea. O să mă duc la ea, după ce-o să termin ce-am de făcut.

Strecură biletul sub un teanc de hîrtii şi luă un stilou, de parcă intenţiona să scrie ceva. Dar, imediat ce o auzi pe domnişoara Chisholm întorcîndu-se la biroul ei, puse stiloul jos. Descuie sertarul de la biroul ei şi-şi scoase poşeta pentru a-şi aranja părul, a se pudra şi ruja.

Apoi se uită pe furiş în oglinda pudrierei. O femeie îşi dă imediat seama, se gîndi ea, cînd altă femeie s-a aranjat; nu dorea ca domnişoara Chisholm să observe asta – şi mai rău, nu voia ca Julia să creadă că se machiase pentru ea în mod special. Îşi scoase batista şi încercă să şteargă o parte din pudră. Îşi strînse buzele şi muşcă de mai multe ori bucata de pînză pentru a înlătura rujul. Îşi trecu mîinile prin păr să-l răvăşească puţin. *Acum*, se gîndi ea, *arăt de parcă aş fi luat parte la o încăierare...*

Pentru Dumnezeu! Ce conta? Nu era vorba decît de Julia. Îşi puse trusa de machiaj la loc, îşi luă paltonul, pălăria şi eşarfa, trecu uşor de biroul domnişoarei Chisholm şi ieşi pe coridoarele primăriei, coborî în hol şi apoi în stradă.

Julia stătea în faţa unuia din leii de piatră cenuşie. Era îmbrăcată la fel, în salopetă şi jacheta de blugi, dar, de data asta, în loc de turban avea părul legat cu o eşarfă. Mîinile îi erau petrecute în jurul curelei sacului de piele aruncat peste umăr, şi se uita în gol, clătinîndu-se uşor de pe un picior pe altul. Dar cînd auzi cum uşile antibombardamente se dau la o parte, se uită în jur şi zîmbi. Iar cînd îi văzu zîmbetul, inima lui Helen vibră din nou, şi simţi un zvîcnet, o zvîrcolire aproape dureroasă.

— Salut, Julia, spuse ea totuşi calmă. Ce surpriză plăcută.

— Chiar aşa? o întrebă Julia. M-am gîndit că, de vreme ce ştiu unde lucrezi acum... Se uită spre cer, care acum era

înnorat și cenușiu. Speram c-o să fie o zi însorită, ca ultima dată. E cam frig, nu-i așa? M-am gîndit... Dar spune-mi dacă nu cumva e o idee stupidă. Am lucrat atîta vreme printre ruine, că am uitat uzanțele sociale. M-am gîndit că ți-ar face plăcere să vii și să vezi casa din Bryanston Square unde am intrat cățărîndu-mă prin luminator – să vezi de ce-am fost în stare. E goală de luni de zile. Sînt sigură că nimeni n-o să obiecteze.

— Mi-ar face mare plăcere, zise Helen.

— Chiar?

— Da!

— În regulă, spuse Julia zîmbind din nou. N-o să te iau de braț pentru că sînt groaznic de murdară, dar așa este mai plăcut.

O conduse pe Helen pe Marylebone Road, apoi dădură colțul, ajungînd pe niște străzi mai liniștite.

— Celebra domnișoară Chisholm, o întrebă ea pe drum, mi-a luat biletul? Înțeleg ce vrei tu să zici cu buze țuguiate. M-a privit de parcă aș fi avut în minte planuri legate de seiful biroului!

— Și la mine se uită așa, zise Helen.

Julia rîse.

— Ar fi trebuit să vadă chestia asta.

Își deschise sacul și scoase un mănunchi de chei, fiecare cu eticheta ei zdrențuită. Le ridică și le scutură cum face un temnicer.

— Ce zici? Le-am luat de la gardianul local. Am intrat și am ieșit din jumătate dintre casele de aici. Marylebone nu mai are secrete pentru mine. Ai crede că oamenii s-au obișnuit să mă vadă scotocind prin jur – dar nu. Cineva m-a văzut războindu-mă cu un lacăt și a chemat poliția. A zis că o femeie care „arăta evident a străină“ încearcă să intre cu forța într-o casă. Nu știu dacă nu m-a confundat cu o nazistă sau cu un refugiat vagabond. Poliția s-a comportat cu destul de multă decență. Crezi că arăt ca o străină?

Căuta o cheie, dar își ridică fruntea cînd puse întrebarea. Helen îi privi fața, apoi se uită în altă parte.

— Presupun că din cauza tenului tău oacheș.

— Da, și eu cred asta. Acum ar trebui să fie totu-n regulă, de vreme ce ești cu mine. Tu pari o floare britanică pură,

nu-i aşa? Nimeni nu te poate confunda cu altceva – arăţi a Aliată. Iată-ne. Locul la care vrem să ajungem este acolo.

O duse pe Helen la uşa unei clădiri înalte, mohorîte şi năruite, şi potrivi una dintre chei în lacăt. Se stîrni un nor de praf din toc cînd împinse uşa ca s-o deschidă, iar Helen intră cu multă precauţie înăuntru. Fu întîmpinată de un miros amar, de mucegai, ca acela al hainelor puse pentru spălat de multă vreme.

— Asta-i de la ploaie, zise Julia cînd închise uşa şi se jucă puţin cu zăvorul. A fost lovit acoperişul, şi majoritatea ferestrelor au zburat în explozie. Îmi cer scuze, e întuneric. Nu are electricitate, evident. Du-te prin uşa aia de-acolo, e ceva mai multă lumină.

Helen traversă holul şi se trezi la intrarea într-un salon cufundat într-un fel de amurg, din cauza obloanelor parţial trase. O clipă, pînă se obişnui cu întunericul, camera i se păru în regulă, apoi începu să vadă mai bine şi merse înainte.

— Ó, ce păcat! Cu mobila asta frumoasă! Pentru că acolo se aflau un covor pe podea, o canapea remarcabilă şi scaune, un taburet şi o masă – toate acoperite de praf şi cu urme serioase de sticlă spartă şi tencuială căzută sau de mucegai – lemnul începea să putrezească. Şi candelabrul! strigă ea uşor, ridicîndu-şi privirea.

— Da, ai grijă pe unde calci, zise Julia, venind lîngă ea şi atingîndu-i braţul. Jumătate din lustre au căzut şi s-au făcut ţăndări.

— Din ce mi-ai spus, credeam că locul este aproape gol. De ce oare proprietarii nu vin să-l repare sau să-şi ia lucrurile?

— Cred că n-are rost, zise Julia, de vreme ce jumate din el e distrus. Probabil că femeia stă undeva la ţară, pitită la rude. Poate că bărbatul ei luptă, poate că-i mort.

— Dar toate lucrurile astea frumoase! zise Helen din nou. Se gîndi la bărbaţii şi femeile care veneau în biroul ei. Ar putea locui altcineva aici, nu crezi? Eu văd atîţia oameni care nu au absolut nimic.

Julia bătu cu degetele în perete.

— Casa nu-i solidă. O altă lovitură prin apropiere ar face-o să se prăbuşească. Probabil că aşa se va şi întîmpla.

De aceea sîntem noi aici, eu și tata. Înregistrăm fantome, pe bune.

Helen traversă încet camera, plimbându-și cu disperare privirea de la un obiect frumos distrus la altul. Se duse la niște uși duble și le întredeschise. Camera din spatele lor era la fel de ruinată ca asta – cu fereastra țăndări, cu draperiile de catifea udate de ploaie, cu pete pe podea lăsate de murdăria păsărilor, funingine și cenușă împrăștiată din șemineu. Făcu un pas, și ceva îi trosni sub pantof – o bucată de cărbune ars. Lăsase o pată neagră pe covor. Se uită înapoi la Julia.

— Mi-e teamă să înaintez, zise ea. Nu pare sigur.

— Te obișnuiești cu asta, nu-ți fie teamă. Am tot bătut scările în sus și-n jos fără să mă gîndesc o clipă.

— Ești sigură că nu-i nimeni aici? Nimeni de genul bătrînei despre care mi-ai povestit săptămîna trecută? Și că n-o să se-ntoarcă nimeni?

— Nimeni, zise Julia. Poate doar tata să-și bage capul mai tîrziu, asta-i tot. I-am lăsat ușa descuiată. Întinse mîna, chemînd-o. Vino la parter și-o să vezi ce facem noi doi.

Se întoarse în hol și Helen o urmă, coborînd cîteva trepte neluminate spre o cameră de la subsol, unde Julia întinsese, pe o masă pusă pe o capră, la lumina unei ferestre sparte, dar acoperite cu scînduri, diverse planuri și elevații ale caselor din piață. Îi arătă lui Helen cum marca distrugerile – simbolurile pe care le folosea, sistemul de măsurare, chestii de genul ăsta.

— Pare o chestie foarte tehnică, zise Helen impresionată.

— Probabil că nu-i cu nimic mai tehnică decît lucrurile pe care te-ai obișnuit să le faci la biroul tău – bilanțuri, completări de fișe, nimicuri. La chestii dintr-astea sînt absolut nepricepută. Nu mi-ar plăcea absolut deloc să am de-a face cu oameni care intră și ies, solicitînd diverse lucruri. Nu știu cum de suporți. Asta mi se potrivește, pentru că e o activitate solitară, silențioasă.

— Nu te apasă singurătatea?

— Uneori. Sînt obișnuită cu ea totuși. Temperamentul de scriitor și, știi tu, tot tacîmul... Se întinse. Vrei să mîncăm? Să mergem în camera cealaltă. E frig, dar nu atît de umed ca sus.

Își luă sacul și o conduse pe Helen, printr-un coridor, în bucătărie. În mijlocul încăperii era o veche masă de brad, plină de aşchii din tencuială, pe care începu să le dea la o parte.

— Apropo, chiar am sendvișuri cu friptură de iepure, zise ea, în timp ce tencuiala se rostogolea. Unul dintre vecinii mei are un grădinar care le pune curse. Se pare că sînt peste tot în Londra acum. Mi-a zis că pe ăsta l-a prins în Leicester Square! Nu-mi vine să cred.

— O prietenă care face pe pompierul mi-a spus că a văzut un iepure într-o seară pe peronul gării Victoria, aşa că, probabil, l-a prins acolo.

— Un iepure la gara Victoria! Aştepta trenul?

— Da. Se pare că se uita la ceasornicul de buzunar și părea enorm de enervat.

Julia rîse. Avea alt rîs, nu acela pe care Helen îl auzise înainte. Era viu, natural, ca apa țîșnind dintr-un izvor de munte, și faptul că îl evocase o făcu pe Helen să simtă mulțumirea unui copil. Își zise: *Pentru Dumnezeu! Semeni cu o fostă premiantă în fața șefului clasei!* Trebuia să se miște într-un fel pentru a-și ascunde sentimentele, să se uite la vasele prăfuite și la formele de budincă aflate pe rafturile din bucătărie, în timp ce Julia își puse sacul pe masă și începu să scotocească prin el.

Bucătăria era una de modă veche, victoriană, cu blaturi lungi de lemn și chiuvetă ciobită din piatră. La fereastră erau bare metalice, la fel ca la celelalte, și între acestea se încolăcea iedera. Era o lumină verzuie, foarte blîndă.

— Ți le imaginezi pe bucătăreasă și pe servitoare umblînd prin cămară, zise Helen învîrtindu-se prin jur.

— Da, aşa-i.

— Și pe sectorist, strecurîndu-se la mijlocul rondului să bea o ceașcă de ceai.

— Fără să-i urmeze cineva, zise Julia zîmbind. Hai, ia loc, Helen.

Scosese un pachet de sendvișuri învelite în hîrtie cerată și un clondir plin cu ceai. Trăsese scaunele, dar își plimba privirea dubitativ de la scaunele prăfuite la paltonul elegant al lui Helen.

— Aş putea pune nişte hîrtie acolo, dacă vrei.

— E-n regulă, zise Helen. Nu-ţi face probleme.

— Sigur? Te cred pe cuvînt, să ştii. Eu nu fac ce face Kay.

— Ce face Kay?

— Să-mi aştern pelerina, chestii dintr-astea, ca Water Raleigh.

Kay era pomenită pentru prima oară, iar Helen se aşeză fără să răspundă. Ea, într-adevăr, *s-ar fi* agitat în legătură cu praful, se gîndi, şi-şi dădu seama dintr-odată cît de plictisitor i-ar fi părut asta Juliei. O făcu să se gîndească şi mai mult la situaţia curioasă în care se afla – că ea acceptase o iubire, un şir de atenţii pe care Julia avusese ocazia să le accepte iniţial, dar le refuzase...

Julia despachetă senvişurile, scoase dopul de la ceaiul aburind; clondirul stătuse învelită într-un pulover pentru a menţine ceaiul fierbinte. Turnă puţin ceai în două cişti delicate dintr-unul dintre dulapuri, apoi îl amestecă, pentru a încălzi porţelanul, aruncă lichidul, după care turnă din nou ceai.

Ceaiul era dulceag şi cu mult lapte. Probabil că îşi pusese întreaga raţie. Helen îl sorbi, închizîndu-şi ochii cu un sentiment de vină.

Cînd Julia îi oferi un sendviş, ea îi spuse:

— Ar trebui să-ţi dau bani sau altceva în schimb, Julia.

— Într-adevăr, zise Julia.

— Ţi-aş putea da un cupon...

— Pentru Dumnezeu! Oare asta a făcut războiul din noi? Poţi să-mi iei ceva de băut, dacă te simţi atît de rău.

Începură să mănînce. Pîinea era de proastă calitate, dar carnea, dulce şi fragedă, cu o mireasmă grea, uşor sesizabilă. După o clipă, Helen îşi dădu seama că probabil era usturoi. Gustase usturoi la restaurant, dar nu-l folosise niciodată la gătit; în timp ce mîncau, Julia îi spuse că-l cumpărase dintr-un magazin din Frith Street, în Soho. Reuşise să facă rost şi de macaroane, ulei de măsline şi parmezan uscat. Şi mai avea o rudă în America, una care-i trimitea pachete cu mîncare.

— Au mai multă mîncare italiană în Chicago, zise ea înghițind, decît în Italia. Joyce îmi trimite măsline și oțet negru pentru salată.

— Ce norocoasă ești! zise Helen.

— Presupun că da. N-ai cunoștințe în străinătate care să facă așa ceva pentru tine?

— O, nu. Familia mea este încă la Worthing, unde am crescut.

— Ai crescut la Worthing? o întrebă Julia surprinsă. Nu știam asta. Deși, dacă mă gîndesc, trebuia să vii de undeva... Familia mea are o casă lîngă Arundel; înotam uneori la Worthing. Odată am mîncat prea mulți melci de mare sau moluște – sau mere în acadea sau altceva – și mi s-a făcut groaznic de rău pe chei. Cum e să crești acolo?

— Bine, zise Helen. Ai mei... sînt oameni obișnuiți. Știai asta? Nu sînt ca ai lui Kay. *Nu sînt ca ai tăi*, dorise ea să spună, de fapt. Tata este optician. Frate-meu face lentile pentru Forțele Aeriene Regale. Casa părinților mei... Privi în jur. Nu-i ca asta, nici pe departe.

Probabil că Julia își dădu seama că era stînjenită.

— Ei, dar lucrurile astea nu mai contează, nu-i așa? spuse ea încet. Nu acum. Acum toți sîntem îmbrăcați ca niște sperietori și vorbim ca americanii – sau ca servitoarele. „Uite-ți potolul, gagico", mi-a spus o fată într-o cafenea într-o zi; jur că și ea a fost la pension.

— Așa oamenii se simt mai bine, cred, zise Helen zîmbind. E un alt gen de uniformă.

Julia se strîmbă.

— Detest pasiunea asta pentru uniforme. Uniforme, brasarde, medalii. Credeam că tocmai acestui impuls militar, care a răsărit în Germania, ne-am împotrivit! Sorbi ceaiul și apoi fu pe punctul de a căsca. Dar probabil că iau lucrurile prea în serios. Se uită la Helen peste buza ceștii. Ar trebui să fiu ca tine: adaptată și așa mai departe.

Helen se holbă, surprinsă să constate că Julia își formase o idee despre ea, cu atît mai puțin una de acest gen.

— Așa ți se pare că sînt? întrebă ea. Nu mă simt așa. *Adaptată*. Nici măcar nu știu ce înseamnă.

— Ei, zise Julia, mereu dai impresia că ești destul de atentă și de cumpănită. Asta vreau să zic. Nu spui multe, dar atunci cînd vorbești, meriți să fii ascultată. E o chestie rară, nu-i așa?

— Probabil că e un truc, spuse Helen cu vioiciune. Cînd ești tăcut, oamenii își imaginează că ești grozav de profund. De fapt, nu faci decît să te gîndești – știu eu – cît de strîns îți stă sutienul sau dacă e cazul sau nu să te duci la toaletă.

— Dar asta, zise Julia, este exact ce înțeleg eu prin adaptare! Să te gîndești la tine mai curînd decît la efectul pe care l-ai avea într-un fel asupra oamenilor. Și toată... Ezită. Toată afacerea asta cumplită legată de a fi „L". Știi ce vreau să spun... *Asta* se pare c-o stăpînești cu un calm extraordinar.

Helen se uită la ceas și nu răspunse.

— Ce impertinență din partea mea, adăugă Julia pe un ton mai calm. Îmi cer scuze, Helen.

— Nu, e-n regulă, zise Helen repede, ridicîndu-și din nou privirea. Nu prea sînt obișnuită să vorbesc despre asta. Și nu sînt sigură, știi tu, dacă m-am gîndit vreodată la chestia asta ca la o *afacere*. Așa a fost să fie. Drept să-ți spun, nu m-am gîndit la asta deloc. Sau dacă am făcut-o, m-am gîndit la categoriile obișnuite: profesoarele celibatare, fetele serioase...

— Nu era nici una în Worthing?

— Ei bine, erau bărbați. Helen rîse. Ceea ce mă face să par ușuratică, nu-i așa? A fost un singur băiat, pe bune. M-am mutat la Londra să fiu lîngă el, dar n-a mers. Și după aia am întîlnit-o pe Kay.

— A, da, zise Julia, sorbindu-și ceaiul. Și apoi ai întîlnit-o pe Kay. Și în împrejurări atît de romantice.

Helen se uită la ea, încercînd să-i cîntărească tonul și expresia.

— Într-adevăr romantic, spuse ea timid. Kay e o tipă stilată, nu crezi? Cel puțin mie mi s-a părut așa. Nu mai întîlnisem pe nimeni ca ea. La vremea aceea eram la Londra de mai puțin de șase luni. A făcut atîta – atîta caz de mine. Și părea atît de sigură de ceea ce dorea. Asta a fost extrem de captivant, într-un fel. Mi-a fost greu să-i

rezist. Nu mi s-a părut niciodată ciudat, cum ar fi trebuit, probabil... Dar la vremea aceea atîtea lucruri imposibile deveneau banale. Se gîndi, cu un fior, la noaptea în care o cunoscuse pe Kay. Și printre atîtea lucruri imposibile, faptul de a fi cu Kay este unul dintre cele mai inofensive.

Vorbea, își dădu seama, aproape scuzîndu-se, pentru că era conștientă de ceea ce considera o stîngăcie din partea ei, conștientă că tot ce-i prezenta Juliei drept calități atractive la Kay erau lucruri la care ea rezistase cu ușurință. O parte din ea dorea s-o apere pe Kay, dar cealaltă parte dorea să i se confeseze Juliei ca de la soție la soție. Nu vorbise niciodată așa cu nimeni. Își părăsise prietenii cînd se mutase cu Kay, sau nu le spunea nimic despre ea. Iar prietenii lui Kay erau cu toții ca Mickey – toți la fel cum era Kay, cu alte cuvinte. Dorea să știe dacă Julia simțise ceea ce ea însăși trăise cu un sentiment de vinovăție, că modul lui Kay de a fi, exagerat de grijuliu, care o atrăsese cîndva, găsindu-l incitant, poate deveni un fel de povară, că te transforma într-o eroină fără voie, că pasiunea lui Kay era atît de absolută, încît avea o doză de irealitate și nu-i puteai răspunde la fel...

Dar nu puse întrebări despre nici unul dintre aceste lucruri. Se uită iar în ceașcă și tăcu.

— Și cînd se va termina războiul? întrebă Julia. Și totul va reveni la normal?

Apoi se refugie într-o expresie plină de vioiciune, clătinînd din cap.

— N-are rost să te gîndești la asta, nu-i așa? Asta răspundea toată lumea la tot felul de întrebări de acest gen. S-ar putea să sărim mîine în aer. Pînă atunci... ei bine, n-aș vrea să mă afișez. N-aș îndrăzni, de exemplu, să-i spun mamei mele! Dar de ce-aș face-o? E o chestie între mine și Kay, iar noi sîntem două femei mature. Facem vreun rău cuiva?

Julia o urmări o clipă, apoi mai turnă ceai din sticlă.

— *Ești* adaptată, zise ea cu o tentă de sarcasm.

Helen se simți din nou jenată. Se gîndi: *Am vorbit prea mult și am plictisit-o. Mă prefera înainte, cînd tăceam și credea că sînt profundă...*

O vreme rămaseră în tăcere, apoi Julia începu să tremure și își frecă brațele.

— Dumnezeule! zise ea. Nu-i prea distractiv pentru tine, nu-i așa? Și eu, care te supun torturilor psihice în subsolul unei case ruinate! E ca și cum ai lua masa la Gestapo!

Helen rîse, iar jena se evaporă.

— Nu. E plăcut.

— Ești sigură? Aș putea... ei bine, aș putea să-ți arăt toată casa, dacă vrei.

— Da, mi-ar plăcea.

Își terminară sendvișurile și ceaiul, și Julia făcu ordine, adunînd sticla și hîrtia de pe masă, apoi clăti ceștile. Se întoarseră la etaj, trecînd de ușile salonului și de cele ale camerei de dincolo de el, și urcară pe scara slab luminată la etajele următoare.

Mergeau ușor, șoptindu-și cîte ceva despre un anume detaliu sau un lucru distrus, dar, în general, umblau în tăcere. Camerele de la etajele superioare erau și mai deprimante decît cele de la parter. Dormitoarele aveau încă paturi și șifoniere, iar acestea erau umede din cauza ferestrelor sparte, hainele vechi fiind mîncate de molii sau mucegăite. Părți din tavan căzuseră pe pardoseală. Cărțile și bibelourile zăceau pe jos, total distruse. Iar în baie, oglinda de pe perete atîrna cu o față ciudată, pentru că sticla fusese spartă și căzuse, umplînd chiuveta cu sute de bucăți argintii.

Cînd ajunseră în mansardă, se auzi un fîlfîit, un zgomot de plecare bruscă.

— Porumbei sau șoareci, se întoarse Julia și zise încet: Nu te deranjează, nu-i așa?

— Nu-s șobolani? întrebă Helen cu teamă.

— O, nu. Cel puțin, nu cred.

Merse mai departe și deschise o ușă. Zgomotul se preschimbă într-un fîlfîit. Uitîndu-se peste umărul Juliei, Helen văzu o pasăre zburînd, apoi dispărînd ca prin miracol. Acoperișul în pantă avea o gaură pe unde pătrunsese o bombă incendiară. Bomba aterizase pe o saltea din puf și făcuse un crater acolo: arăta ca un picior ulcerat. Încă se mai simțea mirosul amar de pene arse, jilave.

Camera probabil aparţinuse unei servitoare sau unei menajere. Pe noptieră era o fotografie înrămată a unei fetiţe, iar pe podea, o singură mănuşă subţire din piele, roasă bine de şoareci.

Helen ridică mănuşa şi făcu tot posibilul s-o netezească. O puse ordonat lîngă fotografie. Stătu o clipă şi se uită prin gaura din tavan la cerul apropiat, de culoarea fierului de tun. Apoi se duse împreună cu Julia la fereastră şi se uită în curtea din spatele casei.

Curtea era la fel de ruinată: pietrele de pavaj sparte, plantele sălbăticite, coloana unui cadran solar smulsă de pe soclu şi zăcînd pe jos, bucăţi.

— Nu-i aşa că-i trist? spuse Julia încet. Uită-te la smochin.

— Da. Toate fructele!

Copacul se bălăbănea cu ramurile rupte, iar pe jos era un strat gros de smochine putrezite care probabil căzuseră şi nu fuseseră strînse cu o vară înainte.

Helen îşi scoase ţigările, iar Julia veni mai aproape de ea să ia una. Fumară împreună, cu umerii abia atingîndu-li-se şi mîneca jachetei Juliei agăţîndu-se uşor de paltonul lui Helen, cînd îşi ridica şi cobora ţigara. Buricele degetelor ei aveau încă semne, remarcă Helen, acolo unde se zdrelise cu o săptămînă în urmă, şi se gîndi cum le atinsese abia, atunci, cu vîrfurile degetelor. Ea şi Julia stătuseră împreună – doar atît, ca acum. Nu se întîmplase nimic care să schimbe situaţia. Oricum, nu se mai putea imagina atingînd vreo parte a trupului Juliei, aşa, cu nepăsare.

Ideea era incitantă, dar şi înspăimîntătoare. Mai discutară puţin despre casele din spatele acelei pieţe. Julia i le arătă pe cele pe care le vizitase şi-i descrise ce văzuse în ele. Dar mîneca ei se agăţa în continuare de paltonul lui Helen, iar ea era mai curînd atentă la această frecare şi atingere a celor două materiale decît la ceea ce spunea Julia; în cele din urmă, simţi cum carnea de pe braţ i se înfioră – de parcă Julia sau apropierea ei o atrăgea, o prindea...

Se cutremură şi se depărtă. Aproape îşi terminase ţigara şi găsi această scuză. Se uită în jur, căutînd un loc în care s-o stingă.

— Arunc-o și strivește-o cu piciorul, zise Julia, cînd o văzu.

— Dar nu-mi place, spuse Helen.

— Nu adaugă nimic la stricăciunile de aici.

— Știu, dar...

Duse țigara în șemineu să o stingă acolo și procedă la fel cu a Juliei, atunci cînd aceasta și-o termină pe-a ei. Dar nu dori să lase cele două mucuri într-un șemineu gol: le stinse bine, apoi le puse alături de cele nefolosite din pachetul ei.

— Să presupunem că oamenii se întorc? zise ea cînd Julia se holbă la ea nevenindu-i să creadă. N-o să le placă faptul că au fost străini pe-aici și și-au vîrît nasul în lucrurile lor.

— Doar nu crezi că-i va deranja mai mult decît apa de ploaie, ferestrele sparte și bomba din pat?

— Ploaia, bombele și ferestrele sînt simple lucruri, zise Helen. Sînt impersonale, nu cum sînt oamenii... Crezi că sînt absurdă.

Julia o privea clătinînd din cap.

— Dimpotrivă, spuse ea încet. Zîmbea, dar vocea îi era tristă. Mă gîndeam... ei, cît de nemaipomenit de drăguță ești.

Se uitară una la alta o clipă, pînă cînd Helen își coborî privirea. Puse la loc pachetul de țigări, apoi traversă încăperea spre salteaua carbonizată. Brusc, camera i se păru mică: era conștientă de prezența ei și a Juliei acolo, la ultimul etaj al acestei case reci și tăcute, de căldura, viața și consistența lor în comparație cu distrugerile din jur. Simți din nou că i se face pielea de găină pe brațe. Simți cum inima îi bate în gît, în piept, în vîrfurile degetelor...

— Ar trebui, zise ea, fără să se întoarcă, să mă duc înapoi la lucru.

Și Julia rîse.

— Acum ești mai drăguță ca oricînd, spuse ea. Dar avea în continuare o voce tristă. Hai să coborîm.

Ieșiră în coridor și o luară în jos pe scări. Mergeau atît de încet că, în momentul în care o ușă se închise undeva jos, o auziră și se opriră. În loc să o ia la goană, inima lui Helen părea să ezite.

— Ce-i asta? șopti ea, apucînd nervos balustrada.

Julia se încruntă.

— Nu ştiu.

Apoi un bărbat strigă vesel spre scări.

— Julia? Eşti acolo?

Şi faţa i se lumină.

— E tata, zise ea, apoi răspunse cu voioşie aplecîndu-se peste balustradă. Sînt aici, tati! Sus! Vino să-ţi fac cunoştinţă cu el, spuse ea întorcîndu-se; o luă pe Helen de mînă şi-i strînse degetele.

O porni repede pe scări. Helen o urmă ceva mai lent. Cînd ajunse în hol, Julia scutura praful de pe umerii şi din părul tatălui ei, rîzînd.

— Dragule, eşti murdar!

— Chiar?

— Da! Uită-te, Helen, în ce hal e tatăl meu. A săpat tunele prin pivniţe cu cărbune... Tati, ea este prietena mea, domnişoara Helen Giniver. Nu da mîna cu ea! Şi-aşa crede că sîntem o familie de vagabonzi.

Domnul Standing zîmbea. Era îmbrăcat într-un costum albastru de cazangiu, murdar, cu panglici de medalie soioase pe piept. Îşi scosese şapca mototolită şi-şi aranja părul pe care Julia i-l răvăşise.

— Mă bucur să vă cunosc, domnişoară Giniver, zise el. Mi-e teamă că Julia are dreptate în ce priveşte mîna mea. V-aţi uitat pe-aici?

— Da.

— Stranie meserie, nu-i aşa? Numai praf peste tot. N-a fost aşa în celălalt război: atunci era numai noroi. Te întrebi cum o să fie următorul. Cenuşă, bănuiesc... Mi-ar plăcea să fac doar case noi, nu să scormonesc în astea vechi. Totuşi mă ţine ocupat. Şi pe Julia departe de necazuri. Făcu cu ochiul. Avea ochii negri, ca ai Juliei, cu pleoapele grele. Părul era grizonant, dar înnegrit de mizerie; fruntea şi tîmplele erau şi ele murdare – sau pistruiate, nu-ţi puteai da seama. În timp ce vorbea, o măsură pe Helen cu o privire exersată, destinsă. Oricum, mă bucur că vă interesează. Vreţi să staţi şi să daţi o mîna de ajutor?

— Nu te prosti, tati. Helen are o slujbă extrem de importantă deja. Lucrează pentru Comisia de Asistenţă.

— Comisia de Asistenţă? Chiar aşa? Acum se uită la Helen cu seriozitate. Cu lordul Stanley?

— Doar la filială, mi-e teamă, zise Helen.

— A. Păcat. Stanley şi cu mine sîntem prieteni vechi.

Mai rămase să discute cu ele, apoi le spuse:

— Foarte bine. Mă duc în subsol să-mi arunc o privire pe planurile alea. Vă rog să mă scuzaţi, domnişoară...

Le ocoli şi se îndreptă spre subsol. Cînd ieşi din umbra deasă, Helen văzu că murdăria sau pistruii de pe faţă erau de fapt cicatrice ale unor răni vechi de la foc sau gaz.

— Nu-i aşa că-i drăguţ? zise Julia după ce el plecă. Pe bune, e cel mai mare bandit. Deschise uşa, iar ea şi Helen rămaseră pe treaptă. Tremură din nou. Se pare c-o să plouă. Trebuie să te grăbeşti! Ştii drumul înapoi? Aş veni cu tine, dar... O, aşteaptă.

Brusc îşi puse mîna pe umărul lui Helen, pentru a o împiedica să păşească pe trotuar, iar Helen se întoarse spre ea, alarmată, gîndindu-se că Julia dorea s-o sărute, s-o ia în braţe sau ceva de genul ăsta. Dar nu făcea decît să perie praful de pe braţul lui Helen.

— Poftim, spuse ea zîmbind. Acum întoarce-te să-ţi văd spatele. Da, şi aici mai e ceva. Ce docilă eşti! Dar nu trebuie să-i dăm domnişoarei Chisholm motive să se plîngă. Îşi ridică o sprînceană. Şi nici lui Kay, de fapt... Poftim. E splendid.

Îşi luară la revedere.

— Vino în altă zi la prînz! strigă Julia, în timp ce Helen o luă din loc. O să mai stau aici încă două săptămîni. Am putea merge la o cîrciumă, să-mi cumperi ceva de băut.

Helen îi spuse că aşa va face.

O porni. După ce uşa se închise, se uită la ceas şi începu să alerge. Se întoarse la birou la două şi un minut.

— Prima persoană programată vă aşteaptă, domnişoară Giniver, îi spuse domnişoara Chisholm privind ceasul, aşa că nu avu timp să se ducă la toaletă sau să-şi pieptene părul.

Lucră fără întrerupere o oră şi jumătate. În vremuri ca acelea, slujba ei era obositoare. Oamenii pe care îi intervievase în ultimele trei săptămîni semănau cu aceia pe care-i văzuse în timpul marelui atac de acum trei ani. Unii

veneau direct din casele lor distruse, cu mîinile murdare, tăieturi și bandaje. O femeie îi spusese că fusese bombardată de trei ori; stătea în fața biroului lui Helen și plîngea.

— Nu e vorba de casa care s-a dus, spunea ea, ci pur și simplu de faptul că trebuie să mă tot mut. Mă simt ca un lucru de nimic, domnișoară. N-am dormit deloc de cînd s-au întîmplat astea. Băiețelul meu are o sănătate fragilă. Soțul meu e în Burma. Mă descurc de una singură.

— E teribil de greu, spuse Helen. Îi dădu femeii un formular și îi arătă răbdătoare cum să-l completeze. Femeia se uita la el și nu înțelegea.

— Toate chestiile astea?

— Așa cred.

— Dar dacă mi-ați da o liră, dou...

— Nu vă pot da bani, mi-e teamă. Vedeți, e un proces destul de laborios. Trebuie să trimit un evaluator înainte de a vă acorda un avans. O persoană din departamentul nostru trebuie să evalueze stricăciunile vechii locuințe și să facă un raport. O să încerc să-i trimit la locul respectiv cît pot de repede, dar cu raidurile astea noi...

Femeia se uita distrasă la hîrtiile pe care le ținea în mînă.

— Mă simt ca un lucru de nimic, repetă ea, trecîndu-și mîna peste ochi. Ca un lucru de nimic.

Helen o privi o secundă, apoi luă formularul și completă datele femeii, datîndu-le cu o lună înainte; și în spațiul care cerea data și numărul de identificare al evaluatorului scrise niște cifre plauzibile, dar ilizibile. Puse formularul pe o tavă pe care scria *Aprobat*, gata pentru a fi trimisă la domnișoara Steadman de la primul etaj; capsase o notă pe care scrisese că e urgent.

Dar nu mai făcu același lucru pentru următoarea persoană sau pentru cei care au urmat. Fusese șocată de faptul că femeia spusese despre ea că-i un lucru de nimic, asta era tot. La primul atac încercase să-i ajute pe toți, uneori le dădea bani de la ea. Dar războiul o făcuse nepăsătoare. Începeai, se gîndea ea cu tristețe, prin a-ți imagina c-o să fii un fel de eroină. Isprăveai prin a te gîndi numai la tine.

Pentru că undeva, în spatele gîndurilor din după-amiaza aceea, persista Julia. Se gîndea la ea chiar în clipa în care se confrunta cu plînsul unei femei, chiar atunci cînd aceasta spunea: „E teribil de greu". Își amintea atingerea brațului Juliei în timp ce se freca de al ei, și apropierea de Julia în mansarda aceea mică.

— Domnișoară Giniver? spuse telefonista. O convorbire din exterior. O anume domnișoară Hepburn. Să vă fac legătura?

Domnișoara Hepburn? se gîndi Helen distrasă. Apoi înțelese și simți că stomacul îi tremură de teamă și vină.

— O secundă, zise ea. Roag-o să aștepte o clipă! Puse receptorul jos și se duse la ușă și strigă: domnișoară Chisholm, nu-mi mai trimiteți solicitanți o clipă! Sînt pe linie cu biroul de la primăria din Camden. Se așeză la loc în fața biroului și se forță să stea liniștită. Salut, domnișoară Hepburn, spuse ea încet, cînd i se făcu legătura.

— Salut. Era Kay. Aveau un gen de joc cu nume ca ăsta. Cred că telefonul te sîcîie. Vocea îi era profundă, ușor leneșă. Fuma o țigară: îndepărtă telefonul să expire fumul... Cum mai e viața pe la Asistență?

— Destul de aglomerată, de fapt, zise Helen uitîndu-se spre ușă. Nu pot vorbi mult.

— Nu? N-ar fi trebuit să sun, nu-i așa?

— Nu prea.

— Pierdeam vremea pe-acasă. Eu... o clipă, te rog.

Se auzi un pufăit și apoi senzația de telefon mort. Kay acoperise receptorul cu palma și începuse să tușească. Tusea continuă. Helen și-o imagină așa cum o văzuse deseori – în convulsii, cu ochii apoși, cu fața stacojie, cu plămînii plini de fum și praf de cărămidă.

— Kay? Ți-e bine?

— Încă pe linie, zise Kay, revenind. Nu-i prea rău.

— N-ar mai trebui să fumezi.

— Fumatul mă ajută, și faptul că-ți aud vocea contează.

Helen nu răspunse. Se gîndea la telefonistă. O prietenă de-a lui Mickey își pierduse slujba cînd o fată ascultase o convorbire privată între ea și iubitul ei.

— Aș vrea să fii aici, acasă, continuă Kay. Nu se pot descurca fără tine?

— Ştii bine că nu pot.

— Trebuie să închizi, nu-i aşa?

— Aşa e.

Kay zîmbea. Helen sesiza asta din vocea ei.

— Bine. N-ai nimic de raportat? Nimeni n-a încercat să-ţi invadeze biroul? Domnul Holmes e cu ochii pe tine încă?

— Nu, zise Helen, zîmbind la rîndul ei. Apoi simţi din nou tremurul acela în stomac şi-şi ţinu respiraţia. De fapt...

— Stai puţin, zise Kay. Depărtă receptorul şi începu să tuşească din nou. Helen o auzi cum îşi şterge gura. Trebuie să te părăsesc, spuse ea, cînd reveni.

— Da, întări Helen cu o voce rigidă.

— Ne vedem mai tîrziu. Vii direct acasă? Vino repede!

— Bineînţeles.

— Bravo, fetiţo... La revedere, domnişoară Giniver.

— La revedere, Kay.

Helen puse telefonul în furcă şi stătu nemişcată. O văzu pe Kay sculîndu-se, terminîndu-şi ţigara, bîntuind neliniştită prin casă, tuşind încă o dată, probabil. Poate că se aşeza la fereastră cu mîinile în buzunar. Poate că fluiera sau murmura cîntece vechi din muzicaluri, *Daisy, Daisy* sau cîntece de genul ăsta. Poate că aşternea o bucată de hîrtie pe masa din salon pentru a-şi lustrui pantofii. Poate că-şi scotea mica trusă marinărească de cusut, amuzantă, pentru a-şi stopa şosetele. Nu ştia că Helen cu o oră în urmă stătuse la o fereastră, simţind cum carnea de pe braţe i se deschide asemenea unei flori spre soare, pentru că Julia era lîngă ea. Nu ştia că Helen, în mansardă, a trebuit să-şi întoarcă ochii de la privirea Juliei, care-i făcea sîngele să fiarbă, şi se temuse...

Helen puse mîna pe receptor şi-i dădu fetei un număr. Telefonul sună de două ori.

— Alo, spuse Kay, surprinsă de vocea lui Helen. Ce-ai uitat?

— Nimic, zise Helen. Doream... doream să te aud din nou, asta-i tot. Ce făceai?

— Eram în baie, spuse Kay. Tocmai îmi tăiam părul. Am împrăştiat păr peste tot. O să fii dezgustată.

— Nu, n-o să fiu, Kay. Doream să-ți spun... Știi tu, chestia aia.

Asta însemna *Te iubesc*. Kay tăcu o clipă, apoi spuse:

— Chestia *aia*.

Vocea i se îngroșase.

— Și eu doream să-ți spun asta...

Ce cretină desăvîrșită sînt! se gîndi Helen cînd puse telefonul în furcă. Simțea cum inima i se umflă înăuntru și i se ridică în gît ca un aluat. Aproape că tremura. Își luă poșeta și-și căută țigările. Dădu de pachet și-l deschise.

În pachet erau cele două mucuri. Le pusese acolo și le uitase. Pe ele era rujul ei și al Juliei.

Le puse în scrumiera de pe biroul ei. Apoi își dădu seama că nu-și poate dezlipi ochii de scrumieră. În cele din urmă, o scoase din încăpere și o goli într-unul dintre coșurile de gunoi de sîrmă din biroul domnișoarei Chisholm.

La ora șase și jumătate, Viv era în garderoba de la Portman Court. Stătea într-o despărțitură a toaletei, vomitînd în closet. Vomită de trei ori, apoi se îndreptă, închise ochii o clipă și se simți minunat de liniștită și de bine. Dar cînd îi deschise, văzu cocoloșul cafeniu pe care îl dăduse afară – un amestec de ceai și biscuiți garibaldi – și vomită din nou. Ușa garderobei se deschise chiar în momentul în care ea ieșise să-și clătească gura. Era una dintre fetele din departamentul ei, pe care o chema Caroline Graham.

— Ei, zise fata, ți-e bine? M-a trimis Gibson să te găsesc. Ce s-a întîmplat? Arăți ca dracu'.

Viv își șterse fața, delicat, de capătul prosopului.

— N-am nimic.

— Nu pari așa, pe bune. Vrei să te duc la asistentă?

— N-am nimic, zise Viv. O mahmureală, atît.

Cînd Caroline auzi asta, își schimbă tonul. Își sprijini șoldul în voie de una dintre chiuvete și scoase o gumă de mestecat.

— O, spuse ea, rulînd-o în gură. Știu totul despre *chestiile astea*. Trebuie să fi fost nasol, dacă vomiți încă de la ora asta! Sper că tipul a meritat. Întotdeauna îmi spun că nu-i rău, dacă te-ai distrat bine. Partea cea mai proastă e-atunci

cînd tipul e-un cretin.și bei, sperînd că o să arate mai bine. Nu vrei să mănînci un ou crud sau ceva?

Viv simți din nou că i se strînge stomacul. Își luă privirea de la guma cenușie care se învîrtea în gura Carolinei.

— Nu cred c-aș putea. Se uită în oglindă. Dumnezeule, uite în ce hal sînt! Ai pudră la tine?

— Poftim, zise Caroline.

Scoase o pudrieră și i-o întinse, și după ce Viv termină, o luă înapoi și se pudră și ea. Apoi stătu în fața oglinzii, aranjîndu-și buclele, oprindu-se din mestecat o clipă; vîrful roz al limbii i se vedea între dinți, iar fața îi era netedă, plesnind de sănătate, de tinerețe și lipsită de griji. Viv se uita la ea și se gîndi nefericită: *Ce groaznic de nedreaptă e viața! Aș vrea să fiu în locul tău.* Caroline îi surprinse privirea.

— Arăți îngrozitor, zise ea, începînd să-și mestece din nou guma. De ce nu mai rămîi? Pe mine nu mă deranjează. Oricum, mai avem doar o jumătate de oră. Aș putea să-i spun lui Gibson că te-am căutat și nu te-am găsit. I-ai putea spune că domnul Brightman a pus mîna pe tine, ceva de genul ăsta. Întotdeauna le trimite pe fete să-i aducă lichior de mentă.

— Mulțumesc, zise Viv, dar o să fiu în regulă.

— Ești sigură?

— Da.

Dar își coborîse capul să-și îndrepte cordonul fustei, și ridicîndu-și privirea prea repede, i se făcu din nou greață. Se sprijini de una dintre chiuvete, închise ochii... înghițind, înghițind, simțind cum i se adună ceva în stomac și se lupta să-l împiedice să se ridice... Dar țîșni brusc. Se repezi în toaletă și vomită în gol. În spațiul acela îngust, orice sunet părea oribil. Trase de lanț încercînd să atenueze propriile zgomote. Cînd se întoarse la chiuvetă, Caroline părea neliniștită.

— Cred c-ar trebui să-mi dai voie să te duc la asistentă, Viv.

— Nu pot să mă duc la asistentă pentru o mahmureală.

— Ar trebui să faci ceva. Arăți groaznic.

— O să-mi revin într-o clipă, zise Viv.

Apoi se gîndi la traseul pe care-l avea de parcurs pînă în încăperea cu dactilografe; treptele dificile, coridoarele. Își imagină cum o să vomite pe una dintre pardoselile de marmură lustruită. Avu în fața ochilor încăperea însăși, scaunele și mesele înghesuite, camuflajele, toată atmosfera aceea irespirabilă, mirosurile de cerneală, păr, machiaj, și i se părură mai oribile ca oricînd.

— Aș vrea să mă pot duce acasă, zise ea pe un ton jalnic.

— Ei bine, de ce n-o faci? Au mai rămas douăzeci de minute.

— Să plec? Și ce mă fac cu Gibson?

— O să-i spun că te simți foarte rău. E adevărat, nu-i așa? Fii atentă, cum o să ajungi acasă? Dac-o să leșini pe drum sau o să ți se întîmple ceva de genul ăsta?

— Nu cred c-o să leșin, zise Viv. Dar oare nu leșină femeile cînd sînt...?

Dumnezeule! Își întoarse privirea. Brusc se temu ca nu cumva Caroline, uitîndu-se la ea, să-și dea seama despre ce era vorba. Se uită la ceas și zise cu un efort de a se calma, de-a arăta strălucitor.

— Vrei să-mi faci o favoare? Cred c-o s-o aștept pe Betty Lawrence și-o să mă duc acasă cu ea. Îi comunici asta, după ce-o să-i spui lui Gibson? Vrei să-i zici c-o aștept aici?

— Bineînțeles, întări Caroline, îndreptîndu-se, gata de plecare. Și nu uita de ouăle crude. Știu că-ți risipești rația, dar odată am avut o mahmureală după niște cocktailuri mizerabile pe care mi le-a făcut un băiat la o petrecere, și n-o să-ți vină să crezi cum și-a făcut oul treaba. Cred că Minty Brewster a pus mîna pe niște ouă; roag-o pe ea.

— Așa o să fac, spuse Viv, schițînd un zîmbet. Mulțumesc, Caroline. O, și dacă Gibson întreabă ce mi s-a întîmplat, nu-i spune că mi s-a făcut rău. O să ghicească... cred, chestia asta cu mahmureala.

Caroline rîse. Făcu un balonaș cenușiu din gumă și-l sparse.

— Nu-ți face griji. O să fiu extrem de feminină și misterioasă, și-o să creadă că-i vorba despre pacostea lunară. Așa merge?

Viv dădu aprobator din cap, rîzînd la rîndul ei.

În momentul în care Caroline ieşi, rîsul i se stinse. Simţi că toată carnea feţei o apasă, se lasă grea. În garderobă erau ţevi cu apă caldă şi aerul era uscat; se simţea sub presiune, ca într-un submarin. Viv dorea să poată deschide fereastra şi să-şi scoată capul afară, în vînt. Dar luminile erau aprinse şi draperia era trasă deja. Tot ce putea face era să se apropie de ea şi să-şi pună materialul scorţos în jurul capului, ca un fel de glugă, şi să respire ce putea din aerul rece care se prelingea printre golurile din tîmplărie.

Fereastra dădea într-o curte. Putea auzi sunetul maşinilor de scris şi al telefoanelor din încăperile de sus. Dacă asculta cu atenţie, putea discerne, peste acele sunete, zgomotele obişnuite din Wigmore Street şi Portman Square: maşini şi taxiuri, oameni ducîndu-se la cumpărături, la restaurante sau întorcîndu-se acasă de la muncă. Făceau parte din categoria aceea de zgomote, se gîndi Viv, pe care le auzeai de mii de ori, dar nu le observai niciodată – aşa cum, atunci cînd erai sănătos, nu te gîndeai la asta, o simţeai cu adevărat doar o clipă, după ce nu mai erai bolnav. Dar atunci cînd erai bolnav, deveneai străin în propria ţară. Tot ce era simplu şi obişnuit pentru oricine altcineva îţi era duşman. Propriul trup îţi era duşman, complotînd şi urzind intrigi împotriva ta, punîndu-ţi capcane...

Stătu la fereastră, gîndindu-se la toate astea pînă la şapte, cînd sunetul maşinilor de scris se topi, fiind înlocuit de tîrşîitul scaunelor de lemn pe podelele goale. Un minut după aceea, apărură primele femei; veneau valuri-valuri în garderobă pentru a merge la toaletă şi a-şi lua paltoanele. Viv se duse la dulapul ei şi se îmbrăcă foarte încet, punîndu-şi apoi pălăria şi trăgîndu-şi mănuşile. Se plimba printre femei ca o fantomă, privindu-le feţele mohorîte, banale, chipurile grăsulii cu ochelari, cu o gelozie devoratoare, simţindu-se ruptă de ele şi singură. Le ascultă vocile clare şi încrezătoare şi se gîndi: *Asta li se întîmplă oamenilor ca mine. Sînt ca Duncan, la urma urmelor. Vrem să facem ceva şi viaţa nu ne permite, ne pune piedici...*

Apăru şi Betty. Intră încruntată, întorcîndu-şi capul. Cînd o văzu pe Viv, se îndreptă spre ea.

— Ce s-a întîmplat? întrebă ea. Caroline Graham mi-a zis că nu te poţi întoarce pe scări. I-a zis lui Gibson pe şleau... a zis că ai fost luată prin surprindere de ceva. Acum s-a împrăştiat zvonul că ai dizenterie. O cercetă pe Viv. Dar chiar arăţi rău.

Viv încercă să-i evite privirea, aşa cum făcuse înainte cu Caroline.

— Mă simt puţin rău.

— Sărmana de tine. Ai nevoie de ceva care să te remonteze. Ştiu şi cum. Jean, de la livrări, a răspîndit vestea despre o petrecere. Unuia dintre băieţii lor i-au ieşit hîrtiile de divorţ azi şi au nevoie de fete, de multe fete. Strîng provizii de săptămîni, aşa că va fi o chestie de milioane. Abia avem timp să ne schimbăm, haide.

Viv se uită la ea îngrozită.

— Glumeşti, zise ea. Nu pot face faţă la aşa ceva. Arăt ca naiba!

— O, dă-ţi cu puţin Max Factor, spuse Betty, în timp ce-şi trăgea paltonul pe ea, şi tipii de la minister n-or să observe.

O luă pe Viv de braţ, o conduse afară şi o porniră spre hol. Lui Viv urcatul scărilor i se păru groaznic, de parcă era pe un vapor, dar era o consolare să simtă mîna lui Betty pe braţul ei, să fie ajutată şi îndrumată. Ajunseră la recepţie şi semnară de plecare. Strada nu era chiar întunecată ca să-şi aprindă lanternele. Dar seara era rece. Betty se opri o clipă pentru a-şi scoate o pereche de mănuşi.

Observă o altă fată şi-şi ridică mănuşa, făcîndu-i semn.

— Jean! Jean, vino încoace! Spune-i lui Viv despre chestia de diseară, vrei? Trebuie convinsă.

Fata pe care o chema Jean o porni împreună cu ele.

— Probabil că va fi splendid, Viv, zise ea. Mi-au spus să aduc cîte colege pot.

— Îmi pare rău, Jean, zise Viv clătinînd din cap. În seara asta nu pot.

— Bine, Viv, dar...!

— N-o asculta, Jean, zise Betty. Nu-i în apele ei.

— Văd că nu-i în apele ei! Viv, strîng provizii de săptămîni întregi...

— I-am spus chestia asta.

— Nu pot, zise Viv din nou. Pe bune, nu mă simt în stare.

— Şi pentru ce, mă rog, trebuie să te simţi în stare? Toţi băieţii caută gagici mişto în bluze strînse pe corp.

— Nu prea.

— Dar nu se întîmplă în fiecare zi ca un tip să obţină divorţul.

— Nu, pe bune, zise Viv cu o voce care trăda că-și pierduse răbdarea. Nu pot. Nu pot! Eu...

Se opri din mers, își acoperi ochii cu mîna și acolo, în mijlocul străzii Wigmore, începu să plîngă.

Urmă un moment de tăcere.

— Uf, zise Betty. Regret, Jean. Se pare că petrecerea o să trebuiască să aibă loc fără noi.

— Ei, tipii ăștia au ghinion. Vor fi teribil de dezamăgiţi.

— Ia-o și așa: o să vă rămînă vouă mai mult.

— Asta-i o idee, cred, zise Jean. O prinse ușor pe Viv de braț. Fruntea sus, Viv. Probabil că-i un ticălos, dacă te face să te simți așa. Acum trebuie să zbor la Johnnie Allen House, fetelor! Dacă vă răzgîndiţi, ştiţi unde să mă găsiţi!

O șterse aproape în fugă.

Viv își scoase batista şi-și șterse nasul. Își ridică ochii și văzu că oamenii care treceau o priveau ușor curioși.

— Sînt o idioată.

— Nu fi proastă, zise Betty cu blîndețe. Cu toţii plîngem uneori. Hai, fetițo. O trase din nou spre ea și-i strînse mîna. Să mergem acasă. Ai nevoie de o sticlă cu apă fierbinte și de un gin cu două aspirine. Dacă stau să mă gîndesc mai bine, și eu am nevoie de așa ceva.

O porniră, mai încet de data asta. Lui Viv i se părea că toate membrele îi zbîrnîie de oboseală. Gîndul de a se întoarce la John Allen House în momentul ăsta al serii, cînd clădirea era cufundată în haos, cu scaune trase prin sala de mese, cu luminile strălucind și radiourile bubuind de muzică de dans, cu fetele alergînd în susul și-n josul scărilor în desuuri, smulgîndu-și bigudiurile din păr, strigîndu-se una pe alta pe un ton ascuțit – numai gîndul la asta o extenua.

O trase pe Betty de braţ.

— Nu mă simt încă în stare să mă întorc. Să mergem undeva, într-un loc liniştit. Crezi că se poate?

— Ei, zise Betty dubitativ, am putea să intrăm într-o cafenea sau ceva de genul ăsta.

— Nici într-o cafenea nu mă simt în stare să intru, spuse Viv. N-am putea sta jos undeva? Doar cinci minute?

Vocea îi tremura, ameninţînd să se frîngă.

— Bine, zise Betty, conducînd-o pe o stradă laterală.

După cîţiva paşi, se treziră într-o zonă rezidenţială cu piaţete şi intrară într-o grădină. Era genul acela de loc în care n-ai fi avut acces înainte de război; acum, desigur, grilajele dispăruseră şi intrară direct. Găsiră o bancă, la distanţă de tufele dese, în partea cea mai liniştită a piaţetei. Nu se întunecase de tot, dar se însera în continuare, iar Betty aruncă o privire în jur şi zise:

— Ei, ori o să fim violate, ori cineva o să creadă că sîntem fete uşoare şi o să ne ofere bani. Nu ştiu ce crezi tu, dar dacă preţul ar fi bun, aş putea fi tentată. Încă o mai ţinea pe Viv de braţ. În regulă, fetiţo, spuse ea cînd se aşezară, strîngînd paltoanele în jurul lor. Spune-mi ce s-a întîmplat. Şi reţine: am renunţat la şansa de a fi pipăită de un funcţionar *divorcé*, aşa că trebuie să fie un motiv serios.

Viv zîmbi. Dar zîmbetul se transformă aproape instantaneu într-unul îndurerat. Simţi cum lacrimile i se ridică în gît, ca înainte, cînd simţise cum i se face rău.

— O, Betty, zise ea, iar vocea îi pieri. Îşi duse mîna la gură şi clătină din cap. După o clipă, murmură: O să m-apuce plînsul dacă-ţi spun.

— Ei, spuse Betty, o să plîng eu dacă n-o faci! Apoi adăugă pe un ton mai blînd: Bine, nu sînt proastă. Cred că-mi dau seama despre ce-i vorba. Sau despre cine, aş zice... Ce-a mai făcut acum? Haide, e o limită pînă la care un bărbat poate merge pentru a face o fată să plîngă. Pur şi simplu n-au imaginaţie. Ori îi trage clapa, ori îi trage vreo două, ori i-o trage alteia. Sau o lasă cu burta la gură, zise ea rîzînd.

Ultima propoziţie o spusese în glumă şi începuse să rîdă. Apoi întîlni privirea lui Viv prin întunericul tot mai profund, iar rîsul i se curmă.

— O, Viv, zise ea potolită.

— Știu, spuse Viv.

— Vai, Viv! Cînd ai aflat?

— Acum două săptămîni.

— Două săptămîni? Asta nu-i prea mult. Nu crezi că doar... știi și tu, ți-a întîrziat? Cu toate raidurile astea...

— Nu, zise Viv. Își șterse fața. Am crezut asta la început. Dar nu-i așa. Știu că s-a întîmplat. Pur și simplu știu. Uită-te în ce stare sînt... Mi-a fost rău.

— Ți-a fost rău? o întrebă Betty, impresionată. Diminețile?

— Nu dimineața. După-amiaza și noaptea. Și sora mea a pățit la fel. Toate prietenele ei aveau grețuri dimineața, dar ei i s-a făcut rău în fiecare seară trei luni la rînd.

— Trei luni! zise Betty.

— Taci, spuse Viv privind în jur.

— Iartă-mă. Dar e nasol, fetițo. Ce-ai de gînd să faci?

— Nu știu.

— I-ai spus lui Reggie?

— Nu, nu i-am spus, răspunse Viv privind într-o parte.

— De ce nu? E greșeala lui, nu-i așa?

— Nu-i greșeala lui, zise Viv, uitîndu-se în spate. Adică, e și-a mea, și-a lui, în egală măsură.

— Greșeala ta? o întrebă Betty. Cum vine asta? Că i-ai permis – spuse ea cu o voce și mai scăzută – să se urce la bord? Asta-i foarte bine, dar trebuia, știi și tu, să-și pună pelerina.

— N-am avut probleme pînă acum, zise Viv, clătinînd din cap. N-am folosit chestii dintr-alea. Nu le suportă.

Rămaseră în tăcere o clipă.

— Cred c-ar trebui să-i spui, spuse Betty după aceea.

— Nu, zise Viv fermă. N-o să-i spun nimănui în afară de tine. Și tu să nu spui nimănui! Dumnezeule! Numai gîndul la asta o înspăimînta. Dacă află Gibson? Ți-o amintești pe Felicity Withers?

Felicity Withers era o fată de la Ministerul Lucrărilor Publice pe care o lăsese însărcinată un pilot francez cu un an înainte. Se aruncase pe scările de la John Allen House; urmase un scandal cumplit. Fusese dată afară de la minister

și trimisă acasă la părinții ei – un vicar și soția lui – din Birmingham.

— Toți am spus c-a fost o toantă, spuse Viv. Dumnezeule, aș vrea să fie aici! Luase... Se uită în jur și vorbi în șoaptă, a luat niște pilule, nu-i așa? De la un farmacist?

— Nu știu, zise Betty.

— Așa a făcut, zise Viv. Sînt sigură că a luat.

— Poți să folosești săruri Epsom.

— Am făcut-o deja. N-au avut efect.

— Ai putea încerca o baie fierbinte și gin.

— La John Allen House? rîse Viv. Niciodată apa nu-i suficient de fierbinte. Și apoi imaginează-ți dacă cineva ar mirosi ginul. Nici la tata n-o pot face. Se cutremură numai la gîndul ăsta. Nu mai știi vreun alt leac? Ar trebui să fie și altele.

Betty stătu o clipă pe gînduri.

— Ai putea să te speli cu un jet de apă cu săpun. Se pare că merge. Totuși ar trebui să nimerești locul respectiv. Sau ai putea folosi, știi și tu, o andrea.

— Dumnezeule! exclamă Viv, făcîndu-i-se rău încă o dată. Nu cred c-aș suporta. Tu ai putea, dac-ai fi în locul meu?

— Nu știu. S-ar putea dac-aș fi suficient de înnebunită. Nu poți ridica greutăți?

— Ce greutăți? întrebă Viv.

— Saci cu nisip, chestii dintr-astea? Nu poți sări pe loc?

Viv se gîndi la diversele drumuri inconfortabile pe care le făcuse în ultimele două săptămîni: la ghionturile și bușiturile din metrou și autobuze, la treptele pe care le urca la serviciu.

— Astea nu merg, zise ea. Nu vrea să iasă așa, știu că nu vrea.

— Ai putea înmuia cîțiva penny în apa de băut.

— Asta-i o poveste din aia băbească zisă de moașe, nu-i așa?

— Ei, oare ele nu știu cîte ceva? De-aia sînt moașe, și nu...

— Și nu o nu-știu-ce ca mine?

— N-am vrut să spun asta.

Viv privi într-o parte. Se întunecase de-a binelea. De pe trotuarele de dincolo de grădină apăreau umbre nedeslușite

de la lanterne, raze care scădeau, se-mprăștiau și țîșneau. Dar casele înalte, simple, care mărgineau piațeta erau cufundate în tăcere. O simți pe Betty tremurînd și începu și ea să tremure. Dar nu se ridicară. Betty își strînse gulerul și-și încrucișă brațele.

— Ai putea vorbi cu Reggie, zise ea din nou.

— Nu, spuse Viv. N-am de gînd să-i spun.

— Dar de ce nu? E al lui, nu-i așa?

— Bineînțeles că e!

— Bine, întreb și eu.

— Dar ce mai întrebare!

— Totuși, ar trebui să-i spui. Nu vreau să glumesc, Viv, dar el e însurat... Ar trebui să-și dea seama ce-ai putea face.

— N-o să știe în veci, zise Viv. Nevastă-sa e nebună după copii. Asta-i tot ce vrea de la el. De la mine are cu totul altceva.

— Pun pariu că așa e.

— Este!

— Dar în nouă luni n-o să mai fie. Adică în opt luni.

— De-aia trebuie să rezolv singură problema, spuse Viv. Nu-ți dai seama? Dacă se dovedește că la urma urmei sînt la fel ca ea...

— Și chiar vrei s-o rezolvi? N-ai putea... N-ai putea să-l păstrezi și să ții asta pentru tine, sau...?

— Glumești?! zise Viv. Tata... Asta l-ar ucide pe tata!

L-ar ucide, voia să spună, *după ce s-a întîmplat cu Duncan.* Nu-i putea spune asta lui Betty, și dintr-odată povara atîtor secrete, a prudenței, întunericului și grijilor păru de nesuportat.

— Of! exclamă ea. E atît de îngrozitor de nedrept! De ce trebuie să fie așa, Betty? De parcă lucrurile n-ar fi și-așa dificile! Apare și chestia asta să le facă și mai împovărătoare. E ceva atît de mărunt...

— Îmi pare rău să-ți spun asta, fetițo, zise Betty, dar n-o să fie mărunt multă vreme.

Viv se uită la ea prin întuneric. Își încrucișă brațele pe stomac.

— Asta nu suport, spuse ea încet, gîndul că-i acolo, înăuntrul meu, crescînd tot mai mare. Brusc i se păru că-l simte

cum o suge ca o lipitoare. Cum e? Ca un vierme mic și gras, nu-i așa?

— Un vierme mic și gras cu fața lui Reggie, răspunse Betty.

— Să nu mai spui așa ceva! Dac-o să-ncep să mă gîndesc la asta, o să fie și mai rău. Trebuie să încerc pastilele pe care le-a luat Felicity Withers.

— Dar n-au ajutat-o. De-aia s-a aruncat pe scări! Și n-au și îmbolnăvit-o?

— Mie mi-e deja rău! Ce mai contează!

Acum nu-i mai era rău. Era agitată, aproape febrilă. Dintr-odată i se păru că trăise într-un fel de transă. Nu-i venea să creadă. Se gîndi la mulțimea zilelor care trecuseră pe lîngă ea, fără ca ea să facă un lucru anume. Își îndreptă spatele și se uită în jur.

— Trebuie să ajung la o farmacie, zise. Unde pot găsi o asemenea farmacie? Hai, Betty.

— Așteaptă, zise Betty. Își deschise poșeta. La naiba, nu pot să spui o chestie ca asta și să te aștepți să... Lasă-mă să fumez o țigară.

— O țigară? repetă Viv. Cum de te gîndești la țigară acum?

— Calmează-te, îi spuse Betty.

Viv îi dădu un ghiont.

— Nu mă pot calma! Crezi că tu te-ai putea calma dacă ai fi în locul meu?

Dar dintr-odată se simți sleită. Se prăbuși iar, închizînd ochii. Cînd își ridică privirea, Betty o privea lung. Era greu să-i citești expresia prin întuneric. Poate că avea o undă de milă, fascinație sau chiar de dispreț.

— La ce te gîndești? o întrebă încet. Crezi că sînt moale, nu-i așa? Așa cum spuneam noi despre Felicity Withers.

— Orice fată poate fi prinsă pe picior greșit, zise Betty, dînd din umeri.

— Tu n-ai fost niciodată.

— Dumnezeule! Betty își scoase mănușa și bătu ca nebuna în bancă. Mușcă-ți limba. La asta se reduce totul: noroc, ceasul bun sau rău... Umblă din nou prin geantă în căutarea unei brichete. Încă te sfătuiesc să-i spui lui Reggie. Ce rost

are să fii împreună cu un bărbat însurat dacă nu-i poţi spune asemenea lucruri?

— Nu, zise Viv aproape mută. Vorbeau din nou în şoaptă. O să-ncerc mai întîi pilulele, şi dacă nu merge, atunci o să-i spun. Şi dacă merge, n-o să fie mai deştept dac-o să ştie.

— Spre deosebire de tine, să sperăm.

— Chiar mă *crezi* moale.

— Nu vreau să spun decît că, dacă şi-ar fi pus impermeabilul...

— Nu-i place!

— Nasol. Nu-ţi permiţi să faci ravagii, Viv, cînd eşti ca Reggie. Dacă ar fi neînsurat, ar fi altfel, poţi risca; cel mai rău lucru care ţi s-ar putea întîmpla ar fi să te însori mai curînd decît plănuiai.

— Faci în aşa fel încît totul pare a fi gîndit, planificat – de parcă a-i cumpăra o garnitură de dormitor! zise Viv disperată. Ştii ce sentimente avem unul faţă de celălalt. Cum ai spus şi tu, ceasul bun sau ceasul rău. S-a însurat cu o altă fată din cauza unui ghinion, unei lipse de sincronizare. Nu poţi evita unele lucruri; sînt cum sînt.

— Şi o să continue să fie aşa ani şi ani la rînd, spuse Betty. Şi el va fi marele domn, nu, s-avem iertare; dar tu?

— Nu poţi gîndi aşa, zise Viv. Nimeni nu gîndeşte aşa! Am putea fi cu toţii morţi mîine. Trebuie să pui mîna pe ce doreşti, nu-i aşa? Ce vrei cu adevărat? Nu ştii cum este. Pentru mine nu există nimic în afară de Reggie. Dacă nu l-aş avea... vocea i se înecă. Îşi scoase batista şi-şi suflă nasul. Mă face fericită, adăugă ea după o clipă. Ştii asta. Mă face să rîd.

În cele din urmă, Betty îşi găsi bricheta.

— Ei bine, spuse ea aprinzînd-o, acum nu rîzi.

Viv urmări suflul flăcării, şi clipi cînd se afundă din nou în întuneric, dar nu răspunse. Ea şi Betty rămaseră pe bancă fără să mai vorbească mare lucru, pînă se făcu prea frig să mai stea; apoi se luară de braţ ostenite şi se ridicară.

Tocmai o porniseră prin grădină cînd auziră sunetul sirenelor.

— Poftim, zise Betty. Asta ar pune capăt tuturor problemelor tale – o bombă dolofană.

— Doamne, chiar ar pune, spuse Viv ridicînd privirea. Și nimeni n-ar ști în afară de tine.

Nu se gîndise la asta înainte, la toate secretele pe care războiul le înghițise probabil, le îngropase în praf, întuneric și tăcere. Se gîndise doar la raidurile care sfîșiaseră lucrurile și le dezvăluiseră, făcîndu-le mai greu de suportat. Nu-și dezlipea privirea de la cer, în timp ce ea și Betty se îndreptau spre John Allen House, spunîndu-și că vrea să vadă proiectoarele îndreptate în sus, să vină avioanele și tunurile să înceapă să tragă, iar iadul să se dezlănțuie pe pămînt...

Dar cînd primele tunuri începură să bubuie undeva în nordul Londrei, se neliniști și o îndemnă pe Betty să meargă mai repede – chiar în starea mizerabilă în care se afla, îi era teamă de bombardament, de a nu fi rănită, nedorind să moară, la urma urmelor.

— *Hei, neamțule*! striga Giggs de la fereastra lui, la două ore după aceea. *Hei, Fritz! Pe-aici! Hai pe-aici în mă-ta!*

— *Tacă-ți gura, Giggs, rahat cu ochi ce ești!* strigă altcineva.

— *Pe-aici, Fritz! Aici!*

Giggs auzise că o închisoare fusese bombardată și toți oamenii care mai aveau de ispășit mai puțin de șase luni fuseseră eliberați; el mai avea patru și jumătate, așa că, ori de cîte ori începea un raid, își trăgea masa prin celulă, se urca pe ea și-i chema pe piloții nemți de la fereastră. Dacă raidul era în forță, strigătele te scoteau din sărite, descoperise Duncan – începeai să ți-l imaginezi pe Giggs ca pe un magnet imens, atrăgînd gloanțele, bombele și avioanele din cer. Totuși, în seara asta, raidul părea destul de depărtat, și nimeni nu-și făcea probleme. Izbiturile și fulgerele erau rare și potolite; întunericul se îngroșa și apoi se subția ușor, doar atît, în timp ce reflectoarele se plimbau pe cer. Alți deținuți se urcaseră pe mese și-și comunicau lucruri obișnuite peste strigătele lui Giggs.

— *Wooly! Wooly, îmi ești dator o juma' de dolar, nemernicule!*

— *Mick! Hei, Mick! Ce faci?*

Nu era nici un ofițer care să-i potolească. Ei se duceau direct în adăpostul lor, imediat după ce începea raidul.

— *Îmi ești dator...!*

— *Mick! Hei, Mick!*

Oamenii trebuiau să răcnească pînă răgușeau pentru a se face auziți; cineva putea să strige de la o fereastră de la capătul clădirii și să i se răspundă de la a cincizecea celulă. Cînd stăteai în pat și-i auzeai țipînd era ca și cum ai fi reglat un aparat de radio și ai fi găsit posturi prin întuneric. Lui Duncan îi plăcea; își dădu seama că putea filtra vocile atunci cînd începeau să-l calce pe nervi. Dar pe Fraser îl înnebuneau de fiecare dată. Acum, de exemplu, se agita, mormăind și înjurînd. Se ridicase și izbea cu pumnii cocoloașele de păr de cal din saltea. Smulgea piesele uniformei pe care și le pusese peste pătură să se încălzească. Duncan nu-l putea vedea, pentru că era întuneric în celulă, dar îi simțea mișcările prin cadrul paturilor etajate. Cînd se trînti cu toată greutatea, paturile se clătinară dintr-o parte în alta, trosniră și scîrțîiră ușor, ca acelea de pe un vapor. *Am putea fi marinari*, se gîndi Duncan.

— *Îmi ești dator juma' de dolar, căcănarule!*

— Dumnezeule! zise Fraser, ridicîndu-se din nou și izbind salteaua și mai violent. De ce nu pot sta liniștiți? *Tacă-vă gura*! strigă el, izbind peretele.

— N-are rost, spuse Duncan căscînd. Nu te pot auzi. Acum o caută pe Stella, ascultă.

Cineva începuse să strige: *Stee-lla! Stee-lla!* Duncan credea că era un băiat pe care-l chema Pacey, de la etajul doi. *Stee-lla! Am să-ți spun ceva... Ți-am văzut păsărica la baie! Ți-am văzut păsărica! Era neagră ca pălăria mea!*

Alt bărbat fluieră și rîse. *Al naibii poet mai ești tu, Pacey!*

Semăna cu un șobolan negru cu beregata tăiată! Arăta ca barba moșului tău, cu buzele tale de fată bătrînă la mijloc! Stee-lla. De ce nu-mi răspunzi?

Nu poate răspunde, se auzi o altă voce. *E cu mîna pe domnul Chase.*

L-a luat în gură pe Chase, zise altcineva, *și Browning i-o bagă pe la spate. Are mîinile ocupate, băieți!*

Fleanca, răilor! strigă o voce nouă. Era Monica de la trei.

Atunci, Pacey începu s-o cheme pe ea. *Mo-ni-ca! Mo-ni-ca!*

Gura, bestiilor! De ce nu lăsați fetele să-și facă somnul de frumusețe?

Aceste cuvinte au fost urmate de un *vum!* al unei explozii și Giggs strigă din nou: *Neamțule! Fritz! Adolf! Pe-aici!*

Fraser gemu și-și întoarse perna.

— La naiba, zise el, asta ne mai lipsea!

Pentru că peste toate, cineva se apucase să cînte.

Fetițo în albastru, te-am visat ca pe-un astru... Fetițo în albastru...

Pe bărbat îl chema Miller. Era acolo pentru că fusese în fruntea unei afaceri cu gangsteri la un club de noapte. Cînta tot timpul cu o sinceritate îngrozitoare, de parcă ar fi fredonat într-un microfon în fața unei orchestre. La auzul vocii lui, bărbații de pe tot coridorul începură să se plîngă.

Închide aparatul!

Miller, cretinule!

Vecinul lui Duncan, Quigley, începu să bată cu ceva – probabil cu solnița lui – în podeaua celulei. *Taci*, urla el, *împuțitul naibii! Miller, curvă neruşinată!*

Te-am visat ca pe-un astru...

Dar Miller continuă să cînte, peste toate vociferările, peste detunăturile îndepărtat al raidului, și partea cea mai proastă era că, inițial, acest cîntec era, de fapt, foarte melodios. Unul cîte unul, oamenii tăcură de parcă l-ar fi ascultat. Chiar și Quigley își aruncă solnița și nu mai urlă.

Îți aud vocea, vreau să te ajung,
Buzele ni se-ating, brațele-mi te cuprind.
Dar pleci și mă trezesc visînd.

Și Fraser se liniștise. Își ridicase capul să audă mai bine.

— La naiba, Pearce, zise el de data asta, cred că am dansat pe melodia asta odată. Sînt sigur c-am dansat. Se întinse pe spate. Probabil că la vremea aia am rîs de chestia asta grotescă. Acum... Acum mi se pare al dracu' de potrivit, nu-i așa? Să fii sigur că Miller și cîntecul lui vorbesc pe bune despre dor.

Duncan nu zise nimic. Cîntecul continuă.

Deşi sîntem despărţiţi, eu nu te pot uita.
Binecuvîntez ceasul cînd te-am zărit aşa.

Brusc, izbucni o altă voce. Asta era adîncă, profundă și libidinoasă.

Dă-mi fata cu ochi de cer
Căreia-i place de n-o vrei, dar vrea de-o ceri!

Cineva ovaționă.

— Cine naiba mai e și ăsta? spuse Fraser nevenindu-i să-și creadă urechilor.

— Nu știu, zise Duncan, aplecîndu-și capul să asculte. Poate Atkin?

La fel ca Giggs, Atkin era dezertor. Era un cîntec pe care-l cîntau ,servitorii.

Dă-mi fata cu ochi de tăciune,
Care stă pe pîntece, dar vrea pe spate, pe bune!

C-o să te văd din nou, cînd...

Miller își continua cîntecul. Timp de un minut, cele două cîntece se auziră bizar în paralel, apoi Miller cedă. Vocea lui se auzi în depărtare. *Băi labagiule!* țipă el. Se auziră și alte ovații. Vocea lui Atkin – sau cine era – deveni și mai puternică, și mai libidinoasă. Probabil că-și ținea mîinile pîlnie la gură și mugea ca un taur.

Dă-mi fata cu păr de castană,
Căreia-i place-n sus, dar o vrea-n jos la vamă!
Dă-mi fata cu păr roș de tot,
Căreia-i place-n mînă, dar vrea în pat pe drot.
Dă-mi...

Apoi se auzi sirena de încetare a raidului. Atkin trecu de la cîntec la un strigăt de bucurie. Bărbații de pe fiecare

coridor i se alăturară, bătînd cu pumnii în pereți, în ramele geamurilor, în paturi. Doar Giggs era dezamăgit.

Întoarceți-vă, căcănarilor! strigă el răguşit. *Întoarceți-vă, curve nemțești! Ați uitat de Corpul D! Ați uitat de Corpul D!*

Dați-vă jos de la ferestrele alea, ce mă-sa! urlă cineva din curte, și se auzi un *cranț, craț* de cizme pe zgură, pentru că gardienii ieșiseră din adăpost și se îndreptau spre închisoare. În toate colțurile clădirii se auziră mesele izbindu-se și rîcîind pardoseala din beton; oamenii săreau de la ferestre aruncîndu-se direct în paturi. În următorul minut luminile electrice se aprinseră. Domnul Browning și domnul Chase veniră tropăind puternic pe scări și o luară la goană pe coridoare, izbind în uși, deschizînd la repezeală vizoarele: *Pacey! Wright! Malone, nemernicilor – Dacă vă mai prind, nenorociților, că nu sînteți în pat, toți o să fiți bătuți de acum și pînă la Crăciun, auziți?*

Fraser își vîrî capul în pernă, gemînd și blestemînd lumina. Duncan își trase pătura pe ochi. Le-au bubuit în ușă, dar pașii grăbiți au trecut de ei. Dispărură o clipă, se opriră, deveniră mai puternici, apoi dispărură din nou. Duncan simțea cum domnul Browning și domnul Chase se întorc arătîndu-și colții, asmuțiți și furioși ca niște cîini în lanț. *Nemernicilor!* strigă unul dintre ei, demonstrativ. *Vă avertizez...!*

Mai patrulară în sus și-n jos un minut sau două, dar pînă la urmă o luară pe scări, călcînd greu. Peste o clipă, luminile din celule se stinseră din nou cu un *pff*.

Duncan își lăsă pătura și ajunse cu capul lîngă marginea pernei. Îi plăcea clipa cînd se întrerupea curentul. Se bucura să vadă becul în tavan. Pentru că lumina dispărea încet, și, dacă o urmăreai două sau trei secunde, puteai să dibui filamentul în sticlă, un fir răsucit care trecea de la alb la un galben violent, apoi la roșu aprins, la roz delicat, și, la urmă, cînd celula era în întuneric puteai vedea galbenul difuz în ochi.

Cineva fluieră ușor. Altcineva îl strigă pe Atkin. Dorea ca Atkin să-și continue cîntecul. Dorea să știe cum stă treaba cu fata cu păr galben – ce-i plăcea? Ce zicea despre ea? Îl strigă de două ori, de trei ori, dar Atkin nu voia să

răspundă. Sentimentul acela prietenesc, zburdalnic, care îi prinsese pe toți acum zece minute, slăbise. Tăcerea devenea tot mai profundă, mai intimidantă, și a încerca s-o rupi acum era s-o faci să pară și mai nesuferită. Căci, la urma urmelor, se gîndi Duncan, puteai să cînți și să ragi cît pofteai – asta nu era decît un mod de a amîna momentul – care venea inexorabil – cînd singurătatea nopții în închisoare te împresura ca apa într-o barcă gata să se scufunde.

Încă auzea cuvintele cîntecelor la fel cum zărea filamentul aprins al becului în întunericul din dosul pleoapelor. *Dă-mi fata,* tot auzea el în cap. *Dă-mi fata* și *O să te văd.*

Poate că și Fraser le auzea. Își schimbă poziția, se întoarse pe spate și nu-și găsi locul. Acum că totul era atît de liniștit, cînd își trecu mîna peste bărbia nerasă, cînd își frecă ochii, chiar cu buricele degetelor – Duncan auzi... și expiră lung, ca un oftat.

— La naiba, spuse el încet. Aș vrea să fiu c-o fată, Pearce, chiar acum. O fată obișnuită. Nu genul de fată cu care mă întîlneam – tipul cerebral. Rîse și cadrul paturilor tremură. Dumnezeule, zise el, nu-ți îngheață sîngele la expresia asta? „O fată cerebrală." Își schimonosi vocea. Ți-ar plăcea prietena mea – e întotdeauna atît de cerebrală. De parcă asta vrem de la ele... Rîse de data asta, a batjocură, dar era prea încet ca patul să tresalte. Da, zise el, acum mi-ar plăcea o fetiță obișnuită. Nici măcar nu trebuie să fie frumoasă. Uneori, astea, frumoasele, nu-s bune de nimic – știi ce vreau să spun? Se gîndesc prea mult la ele, nu vor să-și strice coafura, să-și întindă rujul. Aș vrea o fată simplă, voinică și proastă. O fată simplă, voinică, proastă și recunoscătoare. Știi ce-aș face cu ea, Pearce?

De fapt nu vorbea cu Duncan, se adresa întunericului și lui însuși. Poate că murmura asta prin somn. Dar efectul era mai intim decît dacă ar fi șoptit la urechea lui Duncan. Duncan deschise ochii și privi îndelung întunericul desăvîrșit, catifelat al celulei. Noaptea era atît de lipsită de profunzime încît i se părea ciudată și descurajantă, așa că își ridică mîna. Dori să nu uite distanța dintre patul lui și al lui Duncan, începu să simtă că Fraser era mai aproape decît ar fi trebuit să fie, și era foarte conștient de propriul trup ca de un fel de dublu sau ecou al celui de sus... Cînd degetele

îi dibuiră plasa de sîrmă de sub patul lui Fraser, nu și le desprinse de acolo.

— Nu te mai gîndi la asta. Culcă-te, îi spuse el.

— Nu, pe bune, continuă Fraser, ştii ce-aş face? Aş poseda-o aşa cum e, îmbrăcată. N-aş desface o copcă. I-aş slăbi un nasture sau doi din spate și i-aş desface sutienul în timp ce-aş fi pe-aproape – și i-aş trage rochia și sutienul pînă la coate și i-aș pune mîinile pe sîni. Aș ciupi-o. Aș putea să trag puțin – n-ar putea face nimic dac-aș face așa, pentru că rochia – înțelegi? – rochia i-ar întinde brațele în lături... Și după ce-aș termina cu sînii, i-aș da la o parte fusta. I-aș ridica-o pînă în talie. Nu i-aș scoate chiloții, ar fi mătăsoși, ușori, și ai putea intra în ea... Glasul i se stinse treptat. Cînd începu din nou să vorbească, vocea i se schimbase, era simplă, deloc lăudăroasă. Am avut așa o fată. N-am uitat asta niciodată. Nu era o frumusețe.

Tăcu.

— La naiba, zise el după aceea încet. La naiba. Se foi, și plasa pe care se afla salteaua se îndoi și se strînse, iar Duncan își retrase repede degetele. S-a răsucit pe partea lui, se gîndi Duncan, dar deși stătea liniștit, era încordat – avea ceva încărcat, tainic de parcă își ținea respirația, făcîndu-și calcule. Și cînd se mișcă din nou să-și tragă pătura pe el, mișcarea păru falsă, oarecum regizată, de parcă ar fi făcut-o să mascheze, într-o manieră complicată, o alta, mai ascunsă...

Își dusese mîna la mădular, Duncan știa asta, și după o clipă începu să-l mîngîie cu o mișcare subtilă, egală.

Tot timpul bărbații făceau asta în închisoare. Glumeau pe seama asta, o luau la mișto, se lăudau ; Duncan împărțise odată celula cu un băiat care nu o făcea doar noaptea, sub pătură, dar și în timpul zilei, la modul obscen. Învățase să-și întoarcă ochii, așa cum învățase să-și întoarcă ochii și capul de la sunetul și mirosul care venea de la cei care trăgeau pîrțuri, se pișau sau se căcau la oală. Totuși, acum, în întunericul absolut al celulei și în ciudata și stînjenitoarea atmosferă declanșată de cîntecele lui Miller și Atkin, își dădu seama îngrozit de mișcarea furișată, neajutorată, intenționată, pe jumătate rușinată a mîinii lui Fraser. Un minut

sau două rămase nemişcat, nevrînd să trădeze faptul că era treaz. Apoi însă, îşi dădu seama că nemişcarea îi ascuţea simţurile: acum auzea respiraţia lui Fraser, mai aspră de data asta, îi mirosea transpiraţia, chiar putea surprinde, credea el, sunetul slab, regulat şi umed – ca un ticăit de ceas – al vîrfului mădularului lui Fraser care se ridica ritmic... Nu se putu abţine. Îşi simţi propriul mădular cum tresare şi începe să se întărească. Mai stătu un minut, perfect nemişcat, ignorînd carnea aceea dintre picioare care i se strîngea şi i se întărea; apoi făcu aceleaşi mişcări furişate, regizate ca ale lui Fraser: îşi trase pătura, îşi vîrî mîna în pijama şi-şi apucă pula în pumn.

Mîna cealaltă însă o ridică. Găsi firele de sîrmă de la patul lui Fraser şi le atinse doar cu buricele degetelor, uşor la început, apoi prinseră în intensitate – şi micile vibraţii şi tremurături neregulate veneau ca răspunsuri la mişcarea regulată a pumnului lui Fraser. Îşi vîrî un deget prin plasă, prinzîndu-se de ea; se încorda pe măsură ce trăgea cu cealaltă mînă de madularul lui.

După un minut fu conştient că Fraser se cutremură şi apoi sîrma de sub saltea se linişti; dar el nu-şi putuse opri propria mînă şi, după aceea, propria spermă ieşi: simţi toată această mişcare şi explozia ei ca pe un lucru fierbinte care-l frigea. Crezu că în acea clipă a ejaculării scosese un sunet; putea fi, foarte bine, vuietul propriului sînge în urechi... dar atunci cînd vuietul se topi, rămase doar tăcerea: nemişcarea groaznică, ruşinoasă a nopţii din închisoare. Ca şi cum ai fi ieşit dintr-o criză, un atac de nebunie; se gîndi la ceea ce făcuse şi se imagină cum izbise, cum gîfîise agăţîndu-se de priciul lui Fraser ca o fiară.

Fraser începu să se mişte doar după cîteva clipe. Se auzea fîşîitul aşternuturilor şi Duncan bănui că îşi ştergea sperma de pe el cu cearşaful. Dar fîşîitul continuă, deveni aprig, aproape sălbatic, şi, în cele din urmă, Fraser îşi lovi perna.

— La naiba cu locul ăsta, zise el izbind, care ne-a transformat pe toţi în şcolari! Mă auzi, Pearce? Presupun că ţi-a plăcut. Nu-i aşa, Pearce? Hei?

— Nu, zise Duncan în cele din urmă – dar avea gura uscată şi limba i se lipise de cerul gurii.

Cuvîntul îi ieşi ca o şoaptă.

Apoi tresări. Cadrul patului se clătinase şi ceva cald şi uşor îl lovise în faţă. Îşi puse mîna pe faţă şi simţi ceva umed şi lipicios pe obraz. Probabil că Fraser se aplecase pe marginea patului şi azvîrlise cu spermă în el.

— Ţi-a plăcut, zise Fraser cu amărăciune. Vocea păru să răsune o clipă de foarte aproape. Apoi reveni sub pătură. Ţi-a plăcut, poponarul naibii!

4

— Dumnezeule, zise Helen, deschizînd ochii. Dar ce-i asta?

— La mulți ani, iubito, spuse Kay, punînd o tavă pe marginea patului și aplecîndu-se s-o sărute.

Fața lui Helen era uscată, caldă și moale, frumoasă, într-un cuvînt; părul îi era puțin electrizat, ca al unui copil adormit. Stătu întinsă puțin, clipind, apoi se săltă în pat și-și trase perna la ceafă. Făcu aceste mișcări destul de anapoda, nefiind total trează, iar cînd căscă, își puse mîinile pe față și-și duse degetele la colțurile ochilor să dea la o parte fărîmele somnului. Ochii îi erau ușor umflați.

— Nu te superi că te-am trezit? o întrebă Kay. Era sîmbătă, destul de devreme, și lucrase în noaptea de dinainte; dar se sculase în urmă cu o oră și era deja îmbrăcată într-o pereche de pantaloni croiți la comandă și un jerseu. N-am mai putut aștepta. Uită-te aici.

Puse tava în poala lui Helen. Pe aceasta erau niște flori de hîrtie într-o vază, vase și cești de porțelan, un castron întors pe o farfurie și cutia roz cu funda de mătase, în care se afla pijamaua din satin.

Helen își plimbă privirea de la un obiect la altul, cu politețe, ușor intimidată.

— Ce flori frumoase. Ce cutie superbă!

Se uita de parcă se lupta să se trezească, să se lase încîntată și entuziasmată. *Ar fi trebuit s-o las să doarmă*, se gîndi Kay.

Apoi ridică uşor capacul de pe vasele de porţelan.

— Gem, zise ea, şi *cafea*! Aşa mai mergea. O, Kay!

— E cafea adevărată, spuse Kay. Şi uită-te aici.

Îi făcu un semn spre castronul întors, iar Helen îl ridică. Sub el, pe un şerveţel dantelat, era o portocală. Kay muncise la ea o jumătate de oră cu vîrful unui cuţit pentru legume: pe coajă gravase LA MULŢI ANI.

Helen zîmbi în toată regula, iar buzele uscate i se deschiseră uşor deasupra micilor dinţi albi.

— E minunat.

— „L"-ul e cam strîmb.

— Deloc. Ridică portocala şi şi-o duse la nas. De unde-ai făcut rost de ea?

— O, zise Kay nedeslușit. I-am dat o măciucă în cap unui copilaş în timpul camuflajului. Turnă cafea. Deschide-ţi cadoul.

— Imediat, zise Helen. Trebuie să fac pipi mai întîi. Ţine tava, te rog?

Dădu la o parte păturile cu mişcări uşoare şi alergă la baie. Kay trase cuverturile la loc astfel încît salteaua să rămînă caldă. Patul degaja căldură – o degaja palpabil şi-i atingea faţa ca un abur sau un fum. Rămase cu tava în poală şi rearanjă florile, admiră portocala, încă enervîndu-se din cauza „L"-ului strîmb.

— În ce hal eram! zise Helen rîzînd, cînd se întoarse. Ca Struwwelpeter[1].

Se spălase pe faţă şi pe dinţi şi încercase să-şi aranjeze părul.

— Nu fi prostuţă, spuse Kay. Vino încoace. Întinse mîna, iar Helen i-o luă şi se lăsă sărutată. Avea gura îngheţată, de la apa rece.

Se urcă la loc în pat, iar Kay se aşeză lîngă ea. Băură cafeaua şi mîncară pîinea prăjită cu gem.

— Mănîncă-ţi portocala, zise Kay.

Helen o răsuci în mînă.

— Oare s-o mănînc? Mi-e ruşine. Ar trebui s-o păstrez.

— Pentru ce? Haide, mănînc-o.

---

1. **Personaj dintr-un basm de Heinrich Hoffman. (n. t.)**

Așa că Helen decoji portocala, împărțind-o în bucățele. Kay luă una, dar zise că ea trebuie să mănînce restul. Fructul era acrișor și uscat – bucățile se rupeau ușor. Dar senzația sucului strivit pe limbă era minunată.

— Acum deschide-ți cadoul, spuse Kay nerăbdătoare, după ce Helen termină portocala.

Helen își mușcă buza.

— De-abia îndrăznesc. Ce cutie frumoasă!

O luă cu timiditate. O aduse lîngă ureche și o scutură jucăuș. Cînd începu să scoată capacul, cu multă delicatețe, Kay rîse de ea.

— Desfă-l odată!

— Nu vreau s-o stric.

— Nu contează.

— Nu, zise Helen. E prea frumoasă. Oh!

Tresări uimită. În cele din urmă îndepărtă capacul cutiei de pe genunchii ei, iar pliurile hîrtiei se desfăcură și pijamaua se revărsă fluidă, ca argintul viu. O privi o clipă fără să se clintească, apoi, ca și cum s-ar fi împotrivit, luă bluza și o ridică.

— Vai, Kay.

— Îți place?

— E superbă. Prea frumoasă! Probabil că te-a costat o avere! De unde ai luat-o?

Kay zîmbi și nu vru să-i spună. Puse mîna pe o mînecă și o ridică.

— Vezi nasturii?

— Sînt din os. Și aici, pe mînecă.

Helen duse satinul la față și-și închise ochii.

— Culoarea ți se potrivește, zise Kay. Apoi, cînd Helen nu dădu semne că vrea să răspundă, îi spuse: Dar îți place?

— Iubito, desigur. Dar... nu o merit.

— Nu o meriți? Ce tot vorbești?

Helen clătină capul și rîse, deschizîndu-și ochii.

— Nimic. Sînt prostuță, asta-i tot.

Kay luă tava cu cești, farfurii și hîrtie.

— Ia încearc-o, zise ea.

— N-ar trebui. Nu înainte de a face o baie.

— O, prostii. Îmbrac-o. Vreau s-o văd pe tine!

Așa că Helen se dădu încet jos din pat, își scoase cămașa ei de noapte tocită, își puse pantalonii de la pijama și-și încheie bluza. Pantalonii se prindeau cu un șnur din olandă. Bluza se prindea în talie – avea o textură bogată, iar satinul fiind greu, îi desena clar sînii plini și sfîrcurile. Mînecile erau lungi: își închise nasturii de la manșete și le rulă, dar alunecară și îi căzură pînă la vîrfurile degetelor. Stătu oarecum rușinată pentru a fi examinată de Kay.

— Ce elegant arăți! fluieră Kay. La fel ca Greta Garbo în *Grand Hotel*.

Totuși nu arăta prea stilată; dar părea tînără, mică și destul de solemnă. În cameră era frig, satinul era rece, și ea tremura și-și sufla în mîini. Încercă din nou să-și ruleze mînecile, aproape iritată – uitîndu-se, în timp ce o făcea, în oglindă, și apoi întorcîndu-și iute capul.

Kay o urmărea cu un fel de ghimpe în inimă. În asemenea momente, își simțea dragostea ca pe o minune – i se părea de domeniul neverosimilului că Helen, care era atît de frumoasă, de pură, să fie aici, iar ea o putea privi și atinge... Apoi, i se părea imposibil să și-o imagineze în alt loc, cu o altă iubită sau iubit. Nici o altă persoană n-ar simți față de ea ce simțea Kay. Putea să se fi născut, să fi copilărit, să se fi maturizat – să fi făcut tot felul de lucruri deosebite, serioase sau neînsemnate – și să ajungă în acest punct în care stătea cu picioarele goale, într-o pijama de satin astfel încît Kay să o poată vedea.

Apoi însă se depărtă de oglindă.

— Nu pleca, zise Kay.

— Mă duc să dau drumul la apă în baie.

— Nu, zise Kay. Nu încă.

Se ridică de pe pat, traversă încăperea și o luă pe Helen în brațe. Își plimbă degetele pe fața ei, o sărută pe buze. Își petrecu mîinile pe sub cămașa de satin să-i atingă carnea netedă și caldă de pe spate și talie. Apoi se duse în spate și-i ținu sînii în mîini, sprijinindu-le greutatea în palme. Îi pipăi curbura feselor și văzu cum îi alunecă satinul pe piele și coapsele pline. Apoi își lipi obrazul de urechea ei.

— Ești frumoasă.

— Nu, zise Helen.

Kay îi întoarse fața spre oglindă.

— Nu-ți dai seama singură? Ești frumoasă. Am știut că ești, de prima dată cînd te-am văzut. Ți-am ținut fața în mînă. Erai netedă ca o perlă.

— Știu, zise Helen și închise ochii.

Se sărutară din nou, iar sărutul nu se opri.

— Trebuie să fac din nou pipi, zise ea depărtîndu-se. Îmi pare rău, Kay, chiar trebuie să fac o baie.

Satinul o făcea lunecoasă; se desprinse din strînsoarea lui Kay, întorcînd capul și rîzînd, jucăuș, dar hotărît, ca o nimfă care scapă de un satir. Se întoarse în baie și închise ușa. Se auzi zgomotul apei țîșnind din robinet, șuieratul flăcării boilerului și apoi, după un minut-două, sunetul călcîielor care se frecau de emailul căzii.

Kay duse cafetiera lîngă focul din salon, punînd-o alături de grătar. Se întoarse în dormitor, eliberă tava, făcu patul și împături hîrtia de împachetat ruptă. Florile le puse în vază, pe măsuța din salon, lîngă felicitările pe care Helen le primise deja, cu poșta de ieri, de la familia ei din Worthing. Mută un scaun. Pe locul în care fusese scaunul văzu cîteva firimituri împrăștiate. Luă o perie și un făraș din bucătărie și le mătură.

Kay locuia în apartamentul ăsta de aproape șapte ani. Îl primise de la o femeie care-i fusese iubită, o femeie care lucra aici – deși Kay nu-i spusese lui Helen – mai mult sau mai puțin ca prostituată. Viața lui Kay fusese destul de încurcată pe vremea aceea. Avusese mult prea mulți bani, băuse mult, trecuse de la o afacere amoroasă la alta... Femeia se cuplase cu un om de afaceri pînă la urmă și se mutase în Mayfair, dar îi dăduse lui Kay apartamentul ca dar de despărțire.

Lui Kay îi plăcea locul ăsta mai mult decît oricare altul în care trăise. Apartamentul avea camerele dispuse în formă de L, și ea se simțea bine în ele. Îi mai plăceau și micile grajduri și curtea spre care dădeau ferestrele. Depozitul de alături aproviziona unele dintre magazinele de mobilă de pe Tottenham Court Road; înainte de război, Kay stătea la fereastră și se uita la tinerele și tinerii de la ateliere, care

pictau lanţuri de ghirlande şi cupidoni pe mese şi scaune vechi şi frumoase. Acum atelierele fuseseră închise. Depozitul era folosit la păstrarea mobilierului utilitar pentru Comisia de Comerţ. Pentru că erau atîtea mobile şi vopsele, grajdurile deveniseră un loc teribil de nesigur. Dar cînd Kay se gîndea la mutare, inima i se strîngea. Ataşamentul ei faţă de apartament era asemănător cu acela faţă de Helen – era locul ei secret, special, îi aparţinea.

Controlă cafetiera să vadă dacă era caldă. Pe poliţa şemineului era o cutie de ţigări, şi asta o făcu să se gîndească la tabachera din buzunar. O scoase şi începu s-o umple. Imediat o auzi pe Helen ieşind din baie şi începînd să se îmbrace. O strigă.

— Ce vrei să facem azi, Helen? Ce ţi-ar plăcea ţie să facem?

— Nu ştiu, răspunse Helen.

— Te-aş putea duce la un restaurant elegant să luăm prînzul. Ce zici?

— Deja ai cheltuit destul cu mine!

— Of, în mă-sa cu toate! Cum ar spune Binkie. Nu ţi-ar plăcea un prînz sofisticat?

Nu veni nici un răspuns. Kay închise tabachera şi o vîrî în buzunar. Turnă cafea în ceaşca lui Helen şi o duse în dormitor. Helen îşi pusese sutientul, juponul şi ciorapii. Acum îşi pieptăna părul – cu mare atenţie, încercînd să dea o formă lejer ondulată buclelor. Pijamaua era pe pat, foarte atent împăturită.

Kay puse ceaşca pe măsuţa de toaletă.

— Helen, zise ea.

— Da, iubito!

— Pari teribil de distrată. N-ai vrea să mergi undeva anume? Nu vrei la castelul Windsor sau undeva de genul ăsta? La grădina zoologică?

— La grădina zoologică? se miră Helen, rîzînd, dar şi încruntîndu-se. Doamne sfinte, asta mă face să mă simt ca un copil căruia mătuşa îi oferă o zi în oraş.

— Ei, dar aşa ar trebui să te simţi de ziua ta. Şi ştii că tu ai zis de castelul Windsor – şi grădina zoologică, atunci cînd am vorbit despre asta săptămîna trecută.

— Ştiu asta, zise Helen. Îmi pare rău, Kay. Dar la Windsor – ei, nu crezi că o să ne ia o grămadă de timp s-ajungem acolo? Nu crezi că trenurile sînt insuportabile? Se dusese la şifonier şi se uita la rochii. Trebuie să te întorci la şapte să te duci la lucru.

— Dar e timp berechet pînă atunci, spuse Kay. Apoi văzu rochia pe care Helen o scotea de pe umeraş. Aia? întrebă ea.

— Nu-ţi place?

— E ziua ta de naştere. Puneţi-o pe cea de la Cedric Allen. Îmi place mai mult.

Helen părea că are dubii.

— Dar e prea elegantă.

Puse totuşi prima rochie la loc şi scoase alta, una albastru-închis cu revere crem. Costase două lire acum doi ani; Kay i-o cumpărase, bineînţeles. Ea îi cumpărase majoritatea lucrurilor, în special în zilele acelea. O parte din tiv era uşor încreţită, acolo unde se tocise şi trebuia cîrpită, dar în afară de asta, arăta ca nouă. Helen o scutură, o desfăcu şi o trase pe ea.

Kay întinse mîinile.

— Vino aici, zise ea, să-ţi prind eu copcile.

Helen se duse spre ea, se întoarse şi-şi ridică părul. Kay îi aranjă mai bine rochia la umeri, apropie cele două părţi şi îi prinse copcile de jos în sus. O făcea încet. Întotdeauna îi plăcuse cum arată spatele unei femei şi senzaţia pe care i-o dădea pielea. De exemplu, gusta cu voluptate felul în care cade o rochie de seară pe umerii goi – zveltețea –, felul în care apărea golul acela cînd omoplaţii se strîngeau, lăsîndu-te să întrezăreşti desuurile sau carnea roz şi strînsă... Spatele lui Helen era tare – nu musculos, ci cărnos, elastic. Avea un gît frumos, cu o umbră de păr blond. După ce Kay închise ultima copcă, se aplecă şi o sărută. Apoi o luă pe Helen de talie, îşi aşeză mîinile pe stomacul ei şi o trase mai aproape.

Helen îşi frecă uşor obrazul de al lui Kay.

— Credeam că vrei să ieşim.

— Dar arăţi atît de frumoasă în rochia asta.

— Poate c-ar trebui s-o scot, dacă aşa crezi.

— Poate c-ar trebui să ţi-o scot eu.

Helen se smulse din îmbrăţişare.

— Fii rezonabilă, Kay.

Kay rîse şi-i dădu drumul.

— Bine... Ei, ce zici de grădina zoologică?

Helen se întorsese la toaletă şi-şi puse cerceii.

— Grădina zoologică, spuse ea încruntîndu-se din nou. Bine, poate. Dar n-o să fim ridicole? Două femei de vîrsta noastră?

— Contează?

— Nu, zise Helen, după o clipă. Presupun că nu.

Se aşeză şi îşi încălţă pantofii, iar părul i se revărsă peste faţă.

— Nu vrei, adăugă ea în glumă, cînd Kay ieşea din cameră, să inviţi pe altcineva?

— Pe altcineva? întrebă Kay întorcîndu-se surprinsă. Te referi la Mickey?

— Da, zise Helen, după o clipă. Nu, era doar o idee.

— Vrei să trecem pe la Mickey în drum?

— Nu. N-are a face, e bine aşa, serios.

Se îndreptă rîzînd de una singură, iar faţa îi era destul de roz de la efortul de a se apleca şi a ajunge la pantofi să înnoade şireturile.

Pînă la urmă nu s-au dus la grădina zoologică. Helen spuse că nu-i surîde ideea de a se uita la atîtea creaturi mici stînd în cuştile lor. O luară încet şi văzură un autobuz pe care scria Hampstead; alergară să-l prindă. Coborîră la High Street şi luară un prînz cu sardine şi cartofi prăjiţi într-o cafenea mică, intrară în cîteva librării cu cărţi la mîna a doua, apoi se îndreptară spre Heath, pe străzile frumoase, răvăşite, cu cărămidă roşie. Mergeau braţ la braţ – pe Helen n-o deranja că erau femei, spunea ea, pentru că te aşteptai să vezi femei sîmbăta după-amiază la Hamstead Heath; era locul pentru femei obişnuite, vioaie, fete bătrîne şi cîini.

De fapt, erau multe cupluri tinere prin preajmă. Una sau două fete erau îmbrăcate în pantaloni, ca şi Kay; majoritatea purtau uniforma de serviciu sau aveau ţinute austere, lipsite de strălucire care, zilele astea, erau considerate cele mai potrivite pentru weekend. Băieţii erau în

uniforme: kaki şi bleumarin sau orice nuanţă intermediară – uniforme ale armatei poloneze, norvegiene, canadiene, australiene şi franceze.

Ziua era friguroasă. Cerul era atît de alb, că te dureau ochii. Kay şi Helen nu mai veniseră la Heath de acum două veri, cînd se duseseră să înoate în locul rezervat doamnelor; acum şi-l aminteau ca pe o privelişte luxuriantă, verde şi încîntătoare. De data asta copacii erau goi, dezvelind ici şi colo flancurile cu sîrmă ghimpată ale bateriilor antiaeriene şi ale dispozitivelor militare. Frunzele care căzuseră cu luni înainte se transformaseră într-un strat protector, iar acesta avea o pojghiţă de chiciură – arăta nesănătos, ca un morman de fructe putrezite. Mai tot locul fusese marcat de şrapnele sau distrus de anvelopele camioanelor, iar în est erau nişte canioane imense şi gropi, unde pămîntul fusese săpat în diverse locuri, pentru a umple saci.

Încercară să se ţină departe de zonele cele mai afectate, mergînd mai mult sau mai puţin fără vreo ţintă anume, dar luînd-o oricum pe alei mai retrase. La intersecţia a două alei late o luară spre nord; drumul le duse înainte, apoi în jos, printr-o pădure, iar după alte cîteva minute ieşiră la un lac. Apa era îngheţată pînă la malul celălalt. Vreo douăsprezece raţe stăteau vîrîte una într-alta, ca nişte refugiaţi, pe o insuliţă de nuiele.

— Sărmanele, zise Helen, strîngîndu-i braţul lui Kay. Regret că n-am adus nişte pîine.

Se apropiară de apă. Gheaţa era subţire acum, dar probabil că fusese groasă, pentru că pe lac erau tot felul de lucruri împrăştiate: beţe şi pietre pe care oamenii le aruncaseră în efortul de-a o sparge. Kay îşi eliberă mîinile – pentru că era îmbrăcată ca să-i fie cald, cu mănuşi şi un palton strîns cu o curea, un fular şi o beretă – şi luă o piatră pe care o aruncă numai de dragul de-a o vedea patinînd. Apoi se duse la marginea lacului şi apăsă gheaţa cu vîrful pantofului. Veniră cîţiva copii s-o vadă, iar ea le arătă bulele argintii de aer care se umflau sub gheaţă, apoi se ghemui şi ridică gheaţa cu mîinile, scoţînd bucăţi mari crestate, pe care le rupse în altele mai mici şi le dădu copiilor să le ţină în mînă, să le arunce sau să le calce în

picioare. După ce gheața fu zdrobită, se transformă într-o pulbere albă, la fel ca pulberea de sticlă dintr-un loc bombardat.

Helen stătea unde o lăsase Kay și o urmărea. Își ținea în continuare mîinile înmănușate în buzunare și gulerul paltonului ridicat. Pe cap avea o căciulă subțire din lînă, cu o beretă scoțiană cu pompon, trasă bine pe frunte. Avea o expresie ciudată – un zîmbet în același timp moale, dar și preocupat. Kay pescui ultima bucată de gheață pentru copii și se întoarse la ea.

— Ce s-a-ntîmplat? o întrebă.

Helen clătină din cap și zîmbi normal.

— Nimic. Îmi plăcea să te privesc. Arătai ca un băiat.

Kay își pocnea mîinile pentru a alunga frigul și mizeria.

— Gheața ne transformă pe toți în băieți, nu-i așa? Lacul de-acasă, cînd eram copil, înghețа uneori. Era mai mare ca ăsta. Sau mie mi se părea mai mare atunci. Tommy, Gerald și cu mine ieșeam și mergeam pe el. Sărmana maică-mea! Detesta chestia asta, credea c-o să ne înecăm cu toții. Eu nu-nțelegeam. Toți băieții pe care i-a cunoscut au fost omorîți unul după altul... Ți-e frig?

Helen tremură.

— Puțin, dădu ea din cap.

Kay se uită în jur.

— E o lăptărie pe-aici. Am putea bea o ceașcă de ceai. Ți-ar plăcea?

— Da, poate.

— Ți-ar trebui o prăjitură sau niște chec de ziua ta. Nu crezi?

Helen își încreți nasul.

— Nu cred că doresc așa ceva, pe bune. Orice am lua, e de proastă calitate.

— O, zise Kay, dar trebuie.

Credea că știe unde-i lăptăria. O luă pe Helen de braț, o trase mai aproape de ea și o conduse pe o nouă potecă; merseră douăzeci de minute fără s-o găsească. Așa că se întoarseră la lacul înghețat și o luară pe altă potecă.

— Uite-o acolo, zise Kay.

Dar cînd se apropiară de clădire, văzură că era pe jumătate arsă, cu ferestrele fără geamuri, cu perdelele și zidăria

negre. Pe ușă era o plăcuță pe care scria *Bombardată sîmbăta trecută*. Sub plăcuță, cineva fixase un steag britanic din hîrtie arătînd jalnic, unul dintr-acelea pe care le puneai pe castelele de nisip înainte de război.

— La naiba, spuse Kay.

— N-are-a face. Chiar nu doream nimic, zise Helen.

— Ar trebui să fie altundeva.

— Dac-o să beau ceai, o să am nevoie să mă duc la toaletă.

Kay rîse.

— Iubito, tu ai nevoie de toaletă indiferent ce faci. Și, pe deasupra, e ziua ta. Ar trebui să mănînci o prăjitură.

— Sînt prea bătrînă pentru prăjituri! spuse Helen cu o ușoară iritare. Își scoase batista și-și suflă nasul. Doamne, ce frig! Hai să nu ne oprim!

Zîmbea din nou, dar părea distantă, oarecum abstrasă. Probabil din cauza vremii. Îți era greu să fii vesel, bineînțeles, cînd era atît de frig.

Kay aprinse două țigări pentru ele. Se întoarseră la lac, apoi o luară prin pădure, mergînd mai repede pentru a se încălzi.

Din punctul acela, cărarea îi păru mai familiară lui Kay. Brusc își aminti o după-amiază petrecută aici în trecut...

— Știi, cred că am venit aici cu Julia, zise ea fără să vrea.

— Cu Julia? o întrebă Helen. Cînd s-a întîmplat asta?

Vorbea cu o notă voit glumeață, dar și timidă. *Fir-ar să fie*, își zise Kay.

— O, cu mulți ani în urmă, nu mai știu. Îmi amintesc de un pod sau ceva de genul ăsta.

— Ce fel de pod?

— Un pod obișnuit. De fapt, un pod mic, rococo, cu vedere spre iaz.

— Unde era?

— Cred că era pe undeva pe-aici, dar nu sînt prea sigură. E genul de lucru pe care, ca tărîmul ăla, Shangri-la[1], nu intenționezi să îl cauți.

---

1. Paradis, loc utopic (n.t.)

Își dori să nu fi spus nimic. Helen, se gîndi ea, se prefăcea c-o interesează podul, exagerînd puțin, pentru a compensa stîngăcia cu care fusese invocat numele Juliei. Merseră mai departe. Kay încercă, fără multă tragere de inimă, s-o ia pe o cărare, apoi pe alta; era pe punctul de a renunța cînd drumul pe care mergeau se deschise brusc și se treziră exact în locul pe care-l căutaseră.

Podul nu era nici pe departe atît de încîntător pe cît și-l amintea; era simplu, nici rococo, nici în alt stil. Dar Helen se duse imediat și se opri într-o parte a lui și privi iazul dedesubt, de parcă ar fi vrăjit-o.

— Mi-o imaginez pe Julia aici, zise ea zîmbind, cînd Kay i se alătură.

— Chiar așa? o întrebă Kay.

Nu prea dorea să se gîndească la Julia. Rămase așa o secundă, privind la noul iaz; era înghețat, cu tot soiul de lucruri risipite, la fel ca pe lac, și avea propria insuliță pe care se refugiaseră rațe. Apoi însă se întoarse spre Helen și-i privi profilul, obrazul și gîtul, care-i deveniseră rozalii, în fine, din cauza interesului și fascinației reale pe care le trăia, și, dincolo de gulerul ridicat al paltonului lui Helen, zări reverul crem dedesubt, și sub el pielea netedă și curată. Își aminti cum stătuse în dormitor, încheindu-i rochia frumoasă, își aminti lunecarea pijamalei de mătase, senzația de greutate a sînilor ei fierbinți și elastici.

O năpădi din nou un val cald de dorință. O prinse pe Helen de braț și o trase mai aproape. Helen se întoarse, îi văzu expresia și se uită în jur alarmată.

— O să apară cineva, zise ea. Nu face asta, Kay.

— Ce să nu fac? Doar te privesc.

— Dar felul în care mă privești...

Kay dădu din umeri.

— Poftim, aș putea... Duse mîna la unul din cerceii lui Helen și se apucă să-l desfacă. Acum vorbea mai încet. Aș putea să-ți aranjez cercelul. Să zicem că ți s-a agățat cercelul? Ar trebui să-l desfac, nu crezi? Oricine ar face asta. Ar trebui să-ți dau părul la o parte, ceea ce ar fi perfect normal. Ar trebui să mă apropii...

În timp ce vorbea, trăgea piesa ornamentală de la urechea lui Helen și-i mîngîia lobul rece și gol.

Helen tresări.

— O să apară cineva, spuse ea din nou.

— Nu, dacă ne mișcăm repede.

— Nu te prosti, Kay.

Dar Kay o sărută oricum și simți cum se smulge aproape brutal. Pentru că *apăruse* cineva – o femeie frumoasă plimbîndu-se cu un cîine. Își făcuse apariția la capul celălalt al podului, pe tăcute, de nicăieri.

Kay îi dădu cercelul și-i spuse pe un ton normal:

— Nu, nu se poate. Cred că trebuie să ți-l pui singură.

Helen îi întoarse spatele și rămase nemișcată, de parcă și-ar fi pironit privirea pe un detaliu al scenei dedesubt.

În timp ce femeia trecea, Kay îi surprinse privirea și-i zîmbi. Femeia zîmbi la rîndul ei, dar zîmbetul ei era nesigur, se gîndi Kay. Probabil că surprinsese sfîrșitul îmbrățișării lor, dar nu știa ce să creadă: era în același timp contrariată și jenată. Cîinele mergea în urma ei, apoi se opri să amușineze tocurile pantofilor lui Helen. Toată scena dură parcă ceasuri nesfîrșite.

— Smuts! țipă femeia, înroșindu-se din ce în ce mai tare. Smuts! Cîine rău ce ești!

— Dumnezeule! spuse Helen, după ce cîinele trecu.

Își aplecă fruntea să-și pună cercelul la loc, cu mîinile pe maxilar și cu degetele umblînd furioase în jurul micului șurub.

Kay în schimb rîdea.

— Ei, și ce-i cu asta? La naiba, nu sîntem în secolul al nouăsprezecelea.

Dar Helen nu era dispusă să zîmbească. Gura îi era strînsă, aproape aspră și bîjbîia în jurul cercelului. Iar cînd Kay făcu un gest s-o ajute, se trase brusc. Kay renunță. *Ce vînzoleală,* își zise ea, *pentru nimic...* Își scoase țigările și-i oferi tabachera. Helen clătină din cap. O luară din loc fără să se mai țină de braț, mergînd în tăcere.

Reveniră pe poteca pe care ajunseseră acolo, fără să comenteze, traversară o alta și se îndreptară spre sud. Își dădură seama după o clipă că aceasta ducea spre Parliament Hill. La început panta era lină, dar curînd deveni abruptă,

iar Kay o privi cu coada ochiului pe Helen, văzînd cum face mişcări bruşte şi respiră greu; arăta de parcă s-ar fi montat singură, căutînd un motiv pentru a începe să se plîngă, să dea vina pe Kay... Dar apoi ajunseră în vîrf şi se uitară în jur. Expresia feţei i se schimbă, i se destinse, deveni simplă şi mulţumită.

De aici puteai vedea întregul oraş, cu toate punctele de interes din Londra; şi datorită distanţei şi fumului de la atîtea coşuri, suspendat în aerul rece, fără nici o adiere, ca o plasă pe apă – chiar peticele de moloz şi clădirile găurite şi fără acoperiş aveau un farmec mizer. În aer erau patru sau cinci aerostate care păreau să se umfle, apoi să se micşoreze, pe măsură ce se întorceau şi se depărtau. Erau ca nişte purceluşi într-o curte de orătănii. Dădeau oraşului un aspect jovial, intim.

Cîteva persoane făceau fotografii.

— Uite catedrala St Paul, îi spuse o fată prietenului ei, un soldat american. Acolo e Parlamentul. Acolo...

— Taci odată, i se adresă bărbatul răstit. Ar putea fi spioni prin preajmă.

Fata tăcu.

Helen şi Kay stătură şi se uitară la privelişte alături de ceilalţi, cu mîna streaşină la ochi, pentru a se apăra de strălucirea cerului alb. Apoi se eliberă o bancă pe alee, la mică distanţă, şi Kay se repezi să o revendice. Helen i se alătură venind mai încet. Se aşeză, aplecîndu-se înainte şi privind încruntată şi concentrată spre oraş.

— Nu-i aşa că-i spectaculos? zise Kay.

— Aşa-i, aprobă Helen. Ar fi fost bine dac-ar fi fost mai senin.

— Dar atunci n-ar fi fost atît de încîntător. Acum e romantic.

Helen se uita atent.

— Aia-i gara St Pancras, arătă ea cu degetul.

Vorbea încet, privind în jur, dorind să verifice dacă nu era cumva vreun băgăreţ.

— Da, cred că este, zise Kay uitîndu-se.

— Şi clădirea universităţii.

— Da. Ce cauţi tu? Rathbone Place? Mă îndoiesc că-l putem vedea de-aici.

— Uite și Foundling Estate, spuse Helen de parcă n-ar fi auzit-o.

— E mai la vest de Coram's Fields și mai la sud, se uită Kay din nou și arătă cu degetul. Acolo-i Portland Place, cred. E prin apropiere.

— Da, zise Helen, pe un ton vag.

— Vezi? Nu te uiți în direcția bună.

— Da.

Kay o luă de încheietura mîinii.

— Iubito, dar tu nu...

— Dumnezeule! exclamă Helen, smulgîndu-și brusc brațul. Chiar trebuie să-mi spui așa?

Vorbise aproape șuierător, uitîndu-se prin jur, așa cum făcuse și-nainte. Fața îi era albă de frig și furie. Rujul îi ieșea în evidență pe buze.

Kay își întoarse capul. Brusc se simți cuprinsă nu atît de furie, cît de dezamăgire: o dezamăgire legată de vreme, de Helen, de ziua aceea, de toată chestia asta nenorocită.

— Pentru Dumnezeu, zise ea.

Își mai aprinse o țigară fără să-i ofere una lui Helen. Simți gustul amărui al fumului în gură, care semăna cu propria ei stare posacă.

— Îmi pare rău, Kay, spuse Helen încet, după ceva vreme.

Își pusese mîinile în poală și se uita la ele.

— Ce naiba ai?

— Sînt puțin tristă, nimic altceva.

— Ei, pentru Dumnezeu, nu te uita așa, că... Kay își aruncă țigara și-și coborî vocea... Va trebui să te iau în brațe, dar tu urăști asta.

Starea i se schimbase din nou. Amărăciunea îi dispăruse, se scufundase tot atît de repede pe cît apăruse; la urma urmei, dezamăgirea era mult prea copleșitoare pentru a o putea suporta. În schimb, se simțea plină de tandrețe. O durea inima.

— Și mie îmi pare rău, spuse ea cu delicatețe. Presupun că zilele de naștere nu sînt la fel de vesele pentru cei în cauză, cum sînt pentru cei care le organizează.

Helen își ridică privirea și-i zîmbi destul de trist.

— Probabil că nu-mi place să am douăzeci și nouă de ani. E o vîrstă ciudată, nu-i așa? Ar fi mai bine să treci peste ea direct la treizeci.

— Ție îți vine bine, spuse Kay cu acel ton galant de dinainte. Ție orice vîrstă...

Dar Helen tresări.

— Kay, nu, te rog, nu fi atît de drăguță cu mine.

— Să nu fiu drăguță cu tine?

— Să nu fii... Helen clătina din cap. Nu merit.

— Ai spus-o și dimineață.

— Pentru că e adevărat. Eu...

Se uită peste Londra din nou, în aceeași direcție în care privise înainte, și nu mai dorea să continue. Kay o urmări perplexă, apoi îi frecă brațul cu vîrful degetelor.

— Hei, zise ea încet. N-are importanță. Am vrut ca ziua asta să fie deosebită. Dar poate că nu te poți aștepta să ai parte de o zi specială în timpul războiului. Anul viitor... cine știe? Poate că războiul se va fi sfîrșit. O s-o petrecem ca lumea. O să te scot din Londra! O să te duc în Franța. Ți-ar plăcea?

Helen nu răspunse. Se întoarse spre Kay și-i susținu privirea, iar expresia ei era foarte serioasă. După o clipă murmură:

— N-o să te saturi de mine, Kay, acum cînd am devenit o fată bătrînă și irascibilă?

O clipă, Kay nu putu vorbi.

— Ești fata mea, zise ea cu aceeași voce scăzută. N-o să mă satur niciodată de tine, știi asta.

— S-ar putea.

— Niciodată. Ești a mea pentru totdeauna.

— Aș vrea să fiu, spuse Helen. Aș vrea... aș vrea ca lumea să fie altfel. De ce nu poate fi altfel? Nu-mi place deloc că trebuie să mă furișez și – așteptă în timp ce pe lîngă ele treceau un bărbat și o femeie la braț. Coborî vocea și mai mult. Nu-mi place deloc să mă furișez și să mă strecor atît de josnic. Dacă s-ar putea să ne căsătorim sau ceva de genul ăsta...

Kay clipi și se uită în altă parte. Era una din tragediile vieții ei că nu putea fi ca un bărbat pentru Helen – s-o ia de nevastă și să-i dăruiască și copii... Tăcură o clipă, uitîndu-se la priveliște, dar fără să mai vadă nimic.

— Hai să te duc acasă, zise Kay încet.

Helen trăgea de un nasture de la palton.

— O să mai avem doar o oră sau două înainte să pleci.

Kay își compuse un zîmbet.

— Ei, dar știu cum să umplu o oră sau două.

— Știi la ce mă refer, zise Helen. Își ridică privirea din nou și Kay văzu că era pe punctul de a plînge. Nu poți să stai cu mine în noaptea asta, Kay?

— Helen, zise Kay îngrozită. Ce s-a-ntîmplat?

— Doar... nu știu. Aș vrea să poți sta cu mine, asta-i tot.

— Nu pot. Nu pot. Trebuie să intru-n tură. Știi că trebuie.

— Mereu ești acolo.

— Nu pot, Helen... Dumnezeule, nu te uita așa la mine! Dacă o să trebuiască să mă gîndesc la tine, cum stai acasă nefericită, o să...

Se apropiaseră una de alta. Dar, ca înainte, apărură un bărbat și o fată, care se plimbau pe poteca de lîngă banca lor, iar Helen se retrase. Își scoase batista și-și șterse ochii. Kay privi cuplul care se oprise să admire priveliștea ca toți ceilalți, și simți nevoia să-i omoare. Impulsul de-a o lua pe Helen în brațe și conștiința că nu are voie să o facă îi strîngeau dureros stomacul.

După ce cuplul se depărtă, se uită din nou la Helen și-i zise:

— Spune-mi că n-o să fii nefericită în seara asta.

— O să fiu extaziată, spuse Helen cu o voce mîhnită.

— Spune-mi că n-o să te simți singură. Spune-mi... Spune-mi c-o să te duci la cîrciumă și-o să te faci criță, o să iei un băiat, un soldat...

— Ai vrea să fac asta?

— La nebunie, zise Kay. Nu mi-ar plăcea deloc, știi asta. M-aș arunca în fluviu. Ești singura ființă care face războiul ăsta suportabil.

— Kay...

— Spune-mi că mă iubești, spuse Kay în șoaptă.

— Chiar te iubesc mult, zise Helen. Închise ochii, de parcă ar fi vrut s-o simtă mai mult sau s-o arate, iar vocea îi deveni din nou serioasă. Chiar te iubesc, Kay.

— Ei, fiule, spuse tatăl lui Duncan, în timp ce el și Viv se așezau, ce mai faci? Se poartă bine cu tine?

— Da, răspunse Duncan, așa cred.

— Ai?

Duncan își drese glasul.

— Am spus, da, se poartă.

Tatăl lui dădu din cap, strîmbîndu-se îngrozitor în timp ce încerca să înțeleagă cuvintele. Duncan știa că locul acela era cel mai rău cu putință pentru el. Camera avea șase mese, iar a lor era ultima; dar la fiecare masă erau cîte doi deținuți într-un capăt, iar în celălalt vizitatorii, și toți urlau. Vecinul lui Duncan era un bărbat pe care-l chema Leddy, un funcționar de la poștă închis pentru falsificarea unor ordine de plată. Lîngă Viv era nevasta lui Leddy. Duncan o mai văzuse. Îi făcea lui Leddy viața un iad de cîte ori venea.

— Dacă tu crezi că sînt fericită, îi spunea ea, acum că vine o femeie de teapa aia la mine în casă...

La masa de lîngă ea, era o tînără cu un copil. Îl tot legăna, încercînd să-l facă să-i zîmbească tatălui. Dar copilul plîngea, urlînd cu gura deschisă, ca o sirenă, apoi respira convulsiv și urla din nou. Încăperea era una mică și obișnuită, de închisoare, cu ferestre zăbrelite și închise. Mirosea a pușcărie – picioare nespălate, cîrpe de spălat pe jos care degajau un damf acru, mîncare proastă, respirații nesănătoase. Dar peste acestea pluteau și alte mirosuri, mult mai deranjante: parfum, machiaj, păr permanent, mirosurile copiilor, cele din trafic, de cîini, trotuar și aer liber.

Viv își scoase paltonul. Era îmbrăcată într-o cămașă de culoarea lavandei, închisă cu mici nasturi de perlă, iar aceștia îi atraseră atenția lui Duncan. Uitase că există asemenea nasturi. Uitase și cum sînt la pipăit. Dorea să poată să întindă mîna peste masă, să ia unul, doar o clipă, între arătător și degetul mare.

Ea îl văzu cum se uită și se foi cu timiditate, parcă. Își împături paltonul în poală.

— Cum te mai simți de fapt? îl întrebă ea, după ce termină această operație. Ești bine?

— Da, sînt OK.

— Arăți teribil de palid.

— Chiar așa? Ai spus-o și data trecută.

— Uit mereu.

— Cum ți s-a părut ultima lună, fiule? zise taică-său ridicînd vocea. Te-a cam pus pe jar, nu-i așa? I-am spus doamnei Christie că nemții ne-au pus să țopăim, ne-au prins cu picioarele în sus. Ce-am mai pățit acum o noapte sau două! Bubuiturile erau atît de puternice, că m-au trezit! Poți să-ți faci o idee cum a fost.

— Da, zise Duncan, încercînd să zîmbească.

— Domnul Wilson nu mai are acoperiș la casă.

— Domnul Wilson?

— Îl cunoști.

— Unde ne duceam noi, zise Viv, văzîndu-l pe Duncan că se luptă să-și amintească, cînd eram mici. Bărbatul și sora lui care ne dădeau dulciuri. Nu-ți amintești? Aveau o pasăre în colivie. Cereai voie s-o hrănești.

— ... o fată grasă ca o vacă, spunea nevasta lui Leddy, cu obiceiuri dintr-alea! Mi s-a întors stomacul pe dos...

— Nu-mi amintesc, spuse Duncan.

Taică-său clătină din cap, prinzînd totul cu întîrziere, din cauza auzului său slab.

— Nu, zise el, nu poți da crezare cînd totul se duce de rîpă. Dacă te iei după tărăboi, ai zice că lumea întreagă e făcută bucăți. Te apucă groaza să vezi atîtea case încă în picioare. Te aduce înapoi cu gîndul la bombardament... Ei, i se spune Micul Bombardament. Aceste ultime cuvinte i le adresase lui Viv, apoi se întoarse din nou spre Duncan. Presupun că nu le prea simți aici.

Duncan se gîndi la întuneric, le Giggs care striga, la gardienii care coborau în adăposturile lor. Își mișcă scaunul

— Depinde ce înțelegi prin asta, zise el, adică „să le simți".

Probabil că bolborosise cuvintele. Tatăl lui se aplecă și se strîmbă din nou.

— Ce-ai zis?

— Depinde de ce... Dumnezeule! Nu, nu prea simțim mare lucru.

— Nu, răspunse taică-său domol. Nu, nu-mi închipuiam că le simțiți.

Domnul Daniels se plimba prin spatele deținuților, tîrșîindu-și pantofii. Copilul plîngea în continuare; tatăl lui Duncan încercă să-i surprindă privirea și să se strîmbe la el. La cîteva mese era Fraser: mama și tatăl lui veniseră să-l vadă. Duncan abia dacă-i distingea. Maică-sa era îmbrăcată în negru, cu o pălărie cu voaletă, de parcă ar fi fost la înmormîntare. Fața tatălui era roșie-cărămizie. Duncan nu putea auzi ce-și spuneau. Dar, de unde stătea, putea vede mîinile lui Fraser pe masă, cu degetele bășicate mișcîndu-se neliniștite.

— Tata a fost mutat la alt atelier, la Warner, Duncan, zise Viv.

El îi întoarse privirea, clipind, iar ea atinse brațul tatălui.

— Îi spuneam lui Duncan, tată, c-ai fost mutat în alt atelier.

— Așa e, spuse el aprobator.

— Da? zise Duncan. Și e bine?

— Nu-i prea rău. Lucrez cu Bernie Lawson acum.

— Bernie Lawson?

— Și cu fiica doamnei Gifford, June.

Tatăl lui Duncan zîmbi. Se apucă să-i spună lui Duncan o poveste. Duncan îi pierdu șirul aproape imediat, dar taică-său nu-și dădu seama. Îi spunea tot felul de glume și intrigi de fabrică, de parcă Duncan ar fi fost încă acasă.

— Stanley Hibbert, zicea el, și Muriel și Phil. Ar fi trebuit să le vezi fețele! I-am spus domnișoarei Ogilvy...

Duncan recunoștea unele nume, dar oamenii erau pentru el prezențe fantomatice. Urmărea cum se formau cuvintele pe buzele tatălui lor și înțelegea aluziile din expresiile sale, apoi zîmbea și dădea din cap, de parcă și el ar fi fost surd.

— M-au rugat să-ți trimit salutări, oricum, își încheie tatăl discursul. Întotdeauna întreabă de tine. Și Pamela te

îmbrățișează, desigur. Mi-a zis să-ți spun că-i pare rău că n-ajunge să te vadă mai des.

Duncan dădu din cap aprobator, uitînd o clipă cine era Pamela. Apoi, cu o mică tresărire, își aminti că-i cealaltă soră a lui... Venise să-l vadă de vreo trei ori, în timpul celor trei ani de cînd era aici. Nu-l deranja asta; cu toate acestea, Viv și tatăl lui păreau stînjeniți.

— E greu cînd mai sînt și copii, zise Viv.

— A, da, spuse tatăl lor, agățîndu-se de acest lucru, chestia asta complică totul. Nu, nu-ți tîrăști copiii după tine cînd vii într-un asemenea loc. Numai dacă îi aduci să-și vadă tatăl, desigur. Fii atent la ce-ți spun – se uită la fata cu copilul care plîngea și nu reuși să-și coboare vocea – nu m-ar fi deranjat dacă unul dintre voi, copii, n-ar fi venit să mă vadă, dacă aș fi fost într-un loc ca ăsta. Ei, nu-i plăcut. Nu te face să-ți amintești lucruri plăcute. Nici atunci cînd mama voastră a fost în spital nu mi-a plăcut să vă văd prin preajmă.

— Contează totuși pentru tați, zise Viv. Cred că mama s-a bucurat.

— O, da, așa e.

Duncan se uită în jur din nou, și apoi la părinții lui Fraser. De data asta îl văzu și pe Fraser – și el se uita prin încăpere. Întîlni privirea lui Duncan și-și lăsă ușor colțurile gurii. Apoi îi privi pe tatăl lui și pe Viv cu interes. Duncan se gîndi la paltonul tocit al tatălui său. Își coborî capul și începu să culeagă bucățele de furnir de pe masă.

Avea mîinile curate, pentru că se îngrijise să le spele în dimineața aceea și să-și taie unghiile. Pantalonii, la ambele picioare, aveau cîte o cută dreaptă pe mijloc, pentru că îi pusese sub saltea în noaptea de dinainte. Părul era pieptănat lins și uns cu un amestec de ceară și margarină. De fiecare dată își imagina cum va fi cînd va fi adus aici: își dorea ca tatăl lui și Viv să se uite la el impresionați, dorea ca ei să gîndească *Ne face cinste*! Dar, de fiecare dată, în acest moment al vizitei se prăbușea. Își amintea de faptul că el și tatăl lui nu avuseseră nimic să-și spună chiar înainte cu mulți ani. Iar dezamăgirea lui – față de tatăl lui, de el însuși, chiar și față de Viv – i se ridica în gît și aproape că-l sufoca. Își dorea cu perversitate să fi apărut cu unghiile

murdare și părul nepieptănat. Își dădu sema că își dorea cu adevărat ca Viv și tatăl lui să vadă că trăia în mizerie: ar fi vrut să-i spună că era un fel de erou că suporta asta fără să se plîngă, fără să fi devenit un animal. Faptul că ori de cîte ori veneau îi spuneau banalități – de parcă ar fi venit să-l viziteze într-un spital sau într-un internat, și nu într-o închisoare – îi transforma dezamăgirea în furie. Uneori se abținea cît putea să se uite la fața tatălui său, ca să nu-i vină să se repeadă și să-l lovească.

Simți că începe să tremure. Își reținu mîinile pe masă, dar văzu cum îi zvîcnesc. Așa că și le retrase și și le împreună în poală. Se uită la ceasul din camera pentru vizite. Mai aveau unsprezece minute...

Taică-său se strîmba din nou la bebeluș, și acesta se liniști. Viv și el se uitau prin cameră fără un scop anume. *S-au plictisit de mine*, se gîndi Duncan. Îi vedea ca pe niște oameni într-un restaurant care nu mai aveau ce să-și spună, care atinseseră acel punct într-o seară plicticoasă cînd puteau să-i studieze pe ceilalți și să depisteze mici defecte și ciudățenii. Se uită din nou la ceas. Mai erau zece minute. Mîinile încă îi tremurau. Mai mult, simți că transpiră. În el apăru brusc o dorință nestăvilită de a strica toate aranjamentele, de a face tot ce era mai rău, de a-i face pe tatăl lui și pe Viv să-l urască. Taică-său se întoarse spre el și-l întrebă cu o voce plăcută:

— Fiule, cine-i tipul ăla din capăt?

— E Patrick Grayson, îi răspunse el disprețuitor, de parcă întrebarea fusese idioată.

— E-un tip plăcut, nu-i așa? E aici de curînd?

— Nu. L-ai văzut și data trecută. Și data trecută ai zis la fel. E aproape de sfîrșitul pedepsei.

— Așa? Pun pariu că-i mulțumit. Și nevastă-sa, cred.

— Asta crezi? zise Duncan încrețindu-și buzele. Pleacă în armată după ce iese de-aici. Ar putea sta aici. Cel puțin, aici ajunge s-o vadă o dată pe lună și, bineînțeles, n-au cum să-l împuște-n cap.

— Ei bine, zise taică-său nedeslușit, încercînd să-i prindă cuvintele. Cred c-o să fie fericit să-și facă treaba. Își întoarse capul din nou. Da, e un tip drăguț.

— De ce nu te duci să stai cu el în loc să stai cu mine, dacă-ți place atît de mult? răbufni Duncan.

— Ce-ai zis? îl întrebă taică-său revenind.

— Duncan, zise Viv.

Dar Duncan nu se potoli.

— Presupun c-ai prefera să fiu ca el. Presupun c-ai prefera să ies și eu să mă duc la război și să-mi zboare creierii. Cred c-ai prefera ca armata să facă un criminal din mine...

— Duncan, insistă Viv, arătînd uimită, dar și obosită. Nu fi prost.

Totuși taică-său își ieșise din fire.

— Nu mai vorbi prostii, zise el. Să te duci la armată să-ți zboare creierii? Ce știi tu despre asta? Dacă te-ai fi dus la armată atunci cînd trebuia...

— Tată, zise Viv.

Dar taică-său nu-i dădu atenție sau n-o auzi.

— O vreme în armata aia nenorocită, continuă el, mișcîndu-se în scaun, de asta are nevoie. Să vorbești așa. Dacă mi-e rușine? La naiba, bineînțeles că mi-e rușine!

— Duncan n-a spus-o cu intenție, tată, zise ea punîndu-i mîna pe braț. Nu-i așa, Duncan?

Duncan nu răspunse. Taică-său îl străfulgeră cu privirea.

— Nu-ți dai seama ce înseamnă rușinea aici, zise el. O să afli cînd o să ieși. O s-o știi imediat după ce-o să treci pe stradă pe lîngă femeia aia și bărbatul ei...

Se referea la părinții lui Alec. Dar niciodată nu pronunța numele lui Alec. Își reținu cuvintele și, făcînd un efort, și le înghiți. Fața i se înroșise.

— Dacă mi-e rușine! repetă el. Îl privi pe Duncan. Ce vrei să-ți spun, băiete?

Duncan dădu din umeri. Și el era rușinat, dar se simțea mai bine, acum că declanșase această scenă. Începu să ciugulească din nou furnirul.

— Nu mai veni, zise el încet, dar clar, dacă te simți așa.

Asta îl irită din nou pe tatăl lui.

— Să nu vin? Ce tot vorbești, să nu vin? Ești fiul meu, nu-i așa?

— Și?

Domnul Pearce privi într-o parte dezgustat.

— Duncan, zise Viv.

— Ce? Nu trebuie să vină.

— Duncan, pentru Dumnezeu!

Dar acum începuse să zîmbească. Zîmbetul nu era deloc vesel. Simţea cum toată fiinţa lui era cuprinsă de nebunie. Sentimentele îl luau pe sus ca pe un zmeu în furtună: nu putea decît să tragă de sfoară pentru a nu se dezechilibra... Îşi puse mîna peste gură şi zise:

— Îmi pare rău.

Tatăl lui îşi ridică privirea, iar Duncan observă că roşise şi mai mult.

— De ce zîmbeşte?

— Nu zîmbeşte cu adevărat, spuse Viv.

— Dacă maică-sa ar fi aici...! Nu-i de mirare că eşti indispus.

— Renunţă, tată.

— Vivien nu se simte bine, îi zise domnul Pearce arţăgos lui Duncan. A trebuit să se oprească pe drum. Ultimul lucru pe care şi-l doreşte este să audă prostiile tale. Ar trebui să-i fii recunoscător că vine să te vadă! Multe surori nu şi-ar bate capul, asta-i sigur.

— N-au nici cea mai vagă idee, zise nevasta lui Leddy, băgîndu-se în discuţie. Auzise totul, bineînţeles. Stau aici. Li se aduce masa. Nici nu se gîndesc cum e pentru noi, cei de-afară.

Viv făcu un gest, dar nu dori să se angajeze în discuţie. Faţa ei avea o expresie aspră. Duncan o privi atent şi observă ceva ce nu văzuse înainte, că era palidă sub stratul de machiaj, iar în jurul ochilor avea umbre şi cearcăne roşii. Dintr-odată simţi că taică-său are dreptate. I se făcu silă de sine însuşi că stricase totul. *E cea mai drăguţă, cea mai blîndă soră din lume*! se gîndi el, aproape cu furie, privind-o în continuare pe Viv. Dorea să atragă atenţia celorlalţi asupra ei. *Uitaţi-vă,* ar fi vrut el să strige, *ce soră frumoasă am!*

Îşi concentră toate forţele să nu se mişte, să stea acolo, nefericit şi tăcut. Se uită la domnul Daniels, dorind ca acesta să spună că timpul vizitei s-a terminat şi, în cele din urmă, spre marea lui uşurare, el compară ceasul lui cu ceasul din

încăpere, descuie un dulap și scoase un clopoțel. Îl scutură fără tragere de inimă și amestecul de voci se auzi și mai tare. Scaunele fură trase înapoi. După aceea oamenii se ridicară iute, de parcă – la fel ca Duncan – se simțeau ușurați. Copilașul se smuci din brațele mamei și începu să plîngă din nou.

Tatăl lui Duncan se sculă în picioare cu o expresie îndîrjită și-și puse pălăria. Viv îl privi pe Duncan de parcă ar fi vrut să zică *Bună treabă*!

— Îmi pare rău, zise el.

— Ar fi și cazul. Vorbeau prea încet ca tatăl să-i audă. Nu ești singurul care-o duce rău. Ar trebui să te gîndești la asta.

— Dar mă gîndesc. Doar că... Nu putea să explice. Chiar nu te simți bine? o întrebă el.

— Sînt bine, zise ea uitîndu-se în altă parte. Sînt obosită, asta-i tot.

— Din cauza raidurilor?

— Da, așa cred.

O urmări cum se ridică și-și trage paltonul. Cămașa ei de culoarea lavandei, cu nasturii de perlă, fu acoperită. Părul i se revărsă pe față cînd își coborî capul, apoi îl vîrî după urechi. Duncan văzu din nou cît de palidă era sub stratul de fard.

Nu li se permitea să se sărute sau să se îmbrățișeze, dar înainte ca ea să se îndepărteze, își întinse mîna peste masă și o atinse pe-a lui Duncan.

— Ai grijă de tine, bine? îi spuse ea fără să zîmbască, în timp ce-și retrăgea mîna.

— O să am. Și tu să ai grijă de tine.

— O să-ncerc, răspunse ea.

Dădu din cap spre taică-său, dorind să-i prindă privirea, dar și temîndu-se în același timp.

— La revedere, tată, zise el. Îmi pare rău de prostiile pe care le-am spus.

Probabil că el nu-l auzise clar, pentru că se întorsese în timp ce el vorbea, vîrîndu-și capul între umeri, căutînd-o pe Viv s-o ia de braț.

Cu zece minute în urmă, Duncan fusese pe punctul de a-l pocni, acum stătea cu șoldul proptit în masă, urmărindu-i

cum își fac loc prin mulțimea de vizitatori, nedorind să părăsească încăperea înainte ca ei să plece, ca nu cumva taică-său să întoarcă privirea și să nu-l găsească acolo.

Dar numai Viv se uită înapoi – o singură dată, scurt. Apoi domnul Daniels se apropie de Duncan și-l împinse.

— Intră în rînd, Pearce. Și tu, Leddy. Haide, nemernicilor.

Îi scoase din camera pentru vizite, înapoi spre intersecția de coridoare care ducea la ateliere și-i dădu în primire domnului Chase. Domnul Chase se uită deprimat la ceas. Era cinci fără douăzeci. Cei de la atelierul de coșuri se puteau duce singuri acolo; unul dintre ei era Redband. Ei bine, era furios că trebuia să-i însoțească pe toți pînă la atelierele de saci poștali unu și doi doar pentru douăzeci de minute, așa că-i duse, în schimb, în sala mare. Mergeau fără să vorbească, abătuți, supuși, toți la fel ca Duncan, cu părul pieptănat îngrijit și pantaloni bine întinși și mîini curate. Sala părea imensă pentru că era goală. În momentul în care cei opt oameni își tîrîră picioarele pe trepte, coridoarele începură să vibreze și să scoată sunetul acela care te îngheța, te făcea să tremuri, și pe care Duncan îl pîndea în timpul nopții.

Fiecare se duse direct în celula lui, de parcă s-ar fi bucurat să intre acolo. Duncan se așeză pe patul lui și-și puse capul în mîini. Apoi auzi pașii fermi, dar ca de pîslă pe coridorul din fața ușii și încercă să-și șteargă repede ochii. Dar nu reuși s-o facă suficient de repede.

— Ei, spuse domnul Mundy cu blîndețe. Ce înseamnă asta?

Asta îl făcu pe Duncan să plîngă de-a binelea. Își acoperi fața și suspină în palme; umerii i se cutremurau făcînd rama patului să tresalte. Domnul Mundy nu încercă să-l oprească; nu se apropie de el, nu-i puse brațul pe umeri, nu făcu nici un gest de genul ăsta. Pur și simplu rămase în picioare și așteptă ca lacrimile cele mai amare să se ducă.

— Gata, zise el. Ai primit o vizită de la tatăl tău, nu-i așa? Așa e, am văzut ordinul. Te-a zdruncinat puțin, nu-i așa?

Duncan dădu din cap aprobator, ștergîndu-și fața cu batista aspră de închisoare.

— Puțin.

— Întotdeauna oamenii sînt zdruncinați cînd văd fețe de acasă. Ei, ia-o așa, e greu să fii natural. Mai plîngi puțin, dacă îți vine. Nu mă deranjează. Am văzut oameni mai duri decît tine plîngînd.

Duncan clătină din cap. Fața îi era în flăcări, și-o simțea iritată și umflată de plîns.

— Acum mi-e bine, zise el nesigur.

— Bineînțeles.

— Numai că... stric totul, domnule Mundy. Dau totul peste cap, de fiecare dată.

Vocea îi devenea mai clară. Își mușcă buzele, își apropie brațele și-și strînse pumnii pentru a-și opri lacrimile. Cînd criza trecu și se relaxă, se simți epuizat. Gemu și-și frecă fața.

Domnul Mundy îl privi încă o clipă, apoi puse mîna pe scaunul lui Duncan, îl răsuci și se așeză oarecum stîngaci, oftînd inconfortabil.

— Uite ce-i, spuse el în acest timp. Trage o țigară. Uite ce-am aici. Scoase un pachet de țigări Player's, îl deschise, se aplecă, și-l oferi lui Duncan. Haide, ia, zise el scuturînd țigările.

Duncan luă o țigară. Arăta la fel de groasă ca un trabuc scurt, în comparație cu țigările făcute în închisoare. Tutunul din interior era îndesat în foița moale și de bună calitate – și era atît de plăcut s-o ții în mînă, că o răsuci în palmă și începu s-o simtă mai bine.

— E bună, nu-i așa? zise domnul Mundy urmărindu-l.

— E minunată, spuse Duncan.

— N-ai de gînd s-o fumezi?

— Nu știu. Ar trebui s-o păstrez, să-i scot tutunul. Aș putea face patru sau cinci țigări din ea.

Domnul Mundy zîmbi. Începu să cînte cu o voce bătrînească.

— *Cinci țigăruși într-un pachet mic-mic...* Își încreți nasul. Fumeaz-o acum.

— S-o fumez?

— Haide, c-o să stau cu tine. Ca doi prieteni care fumează împreună.

Duncan rîse. Dar rîsul îi răsărise prea curînd după șuvoiul de lacrimi: îi rămase în piept și-l făcu să se cutremure. Domnul Mundy se prefăcu imediat că nu observă. Luă o țigară și scoase o cutie de chibrituri. Îi ținu flacăra lui Duncan mai întîi, apoi o trase spre sine. Fumară o jumătate de minut, în tăcere. Apoi Duncan luă țigara de la gură.

— Mă dor ochii, zise el. Mă amețește. Simt că leșin!

— Te termină! spuse domnul Mundy, chicotind.

— Sînt terminat! zise Duncan.

Se dădu pe spate, prefăcîndu-se că leșină. În prezența domnului Mundy era uneori ca un băiețel... Apoi deveni serios.

— Dumnezeule, spuse el, ce stare nasoală! Pus la pămînt de o biată țigară!

Își ținu picioarele pe podea, dar se lăsă pe spate, sprijinindu-se în coate. Se întreba unde erau tatăl lui și Viv în acel moment. Încercă să-și imagineze drumul de întoarcere al tatălui său și nu reuși. Apoi încercă să vizualizeze camerele din apartamentul tatălui său, dar brusc îi apăru în minte imaginea bucătăriei așa cum o văzuse ultima oară, cu toată harababura și stacojiul de pe pereți și podea...

Se ridică repede în capul oaselor. Îi căzu scrumul din țigară. Îl îndepărtă și apoi își frecă fața care încă îl durea, fără să-și ridice privirea.

— Credeți c-o să mă descurc după ce-o să ies de-aici, domnule Mundy? întrebă el încet.

Domnul Mundy mai pufăi o dată.

— Bineînțeles că da, spuse el în largul lui. O să ai nevoie de timp să... ei bine, să stai pe picioarele tale.

— Să stau pe picioarele mele? se încruntă Duncan. Vreți să spuneți, așa, ca un marinar?

Se imagină ca un marinar clătinîndu-se pe o punte înclinată.

— Ca un marinar!

Domnul Mundy rîse, amuzat de idee.

— Dar ce-o să fac, să zicem, unde-o să lucrez?

— O să te descurci tu.

— Dar ce-o să fac?

— Întotdeauna se găsesc slujbe pentru tineri isteți ca tine. Ține minte ce-ți spun.

Așa îi spunea și tatăl lui, iar lui îi venea să-l omoare. Dar acum își mușcă o unghie și se uită la domnul Mundy peste vîrfurile degetelor.

— Credeți? îl întrebă el.

Domnul Mundy dădu din cap aprobator.

— Am văzut tot felul de indivizi trecînd pe-aici. Toți se simțeau la fel ca tine din cînd în cînd. Și s-au descurcat foarte bine.

— Dar indivizii pe care i-ați văzut, insistă Duncan, nu aveau oare soții și copii la care să se-ntoarcă? Credeți că unii dintre ei erau înspăimîntați?

— Înspăimîntați?

— Da, de ce li se va întîmpla, de ce-o să se aleagă de ei...?

— Ei, zise domnul Mundy din nou, dar mai aspru. Ce fel de vorbe sînt astea? Știi despre ce-i vorba, nu-i așa?

Duncan privi într-o parte.

— Da, spuse el după o clipă. Dai voie Greșelii să se strecoare.

— Exact. E cel mai urît lucru pe care-l poate face un băiat în situația ta, adică să gîndească în acest fel.

— Știu, zise Duncan. Numai că... Numai că aici te uiți atîta vreme la pereți. Eu încerc să mă uit la viitor, dar și ăsta e un zid; nu văd cum o să-l trec. Încerc să mă gîndesc ce-o să fac, unde-o să locuiesc. E casa tatei – și văzu din nou bucătăria acoperită de sîngele stacojiu – dar e la două străzi de – își coborî vocea – de a lui Alec. Știți, Alec, băiatul acela, prietenul meu...? Tata mergea pe strada aia spre lucru. Acum ocolește vreun kilometru, mi-a spus soră-mea. Cum o să fie dac-o să mă întorc acolo? Tot mă gîndesc la asta, domnule Mundy. Mă gîndesc dacă m-aș întîlni cu cineva care l-a cunoscut pe Alec...

— Băiatul ăla, Alec, spuse domnul Mundy cu convingere, era un tip cu probleme, din cîte mi-ai spus. Băiatul ăla trăia în Greșeală mai mult ca alții. Acum s-a eliberat.

Duncan se foi stingherit.

— Ați mai spus asta. Dar nu mi se pare așa. Dacă ați fi fost acolo...

— Nimeni n-a fost, zise domnul Mundy, în afară de tine. Și asta e ceea ce ai putea numi Povara ta. Dar pun pariu

pe ce vrei tu că Alec se uită la tine acum, dorind să-ți ridice Povara, spunîndu-ți *Las-o jos, băiete!*, dorindu-și să-l auzi. Pariez că rîde, dar și plînge: rîde că este acum în plin soare și plînge că tu te afli încă în întuneric.

Duncan dădu din cap aprobator; îi plăcea vocea liniștitoare a domnului Mundy și cuvintele ciudate pe care le folosea: *să-ți ridice Povara, Greșeala, băiete;* dar în adîncul inimii nu credea o iotă. Își dorea ca Alec să fie acolo unde îl descria domnul Mundy – încerca să și-l imagineze înconjurat de soare și flori și zîmbitor... Dar Alec nu fusese niciodată așa; spunea că era banal să stai prin parcuri și grădini și nici nu zîmbea, pentru că avea dinți urîți de care-i era rușine.

Duncan își ridică privirea și se uită la domnul Mundy.

— E greu, domnule Mundy, spuse el cu simplitate.

Domnul Mundy nu răspunse cîteva clipe. Se ridică în schimb în picioare încet, apoi se duse spre patul lui Duncan și se așeză lîngă el, și-și puse mîna – cea stîngă, cu țigara în ea – pe umărul lui Duncan.

— Să te gîndești la mine cînd o să fii la pămînt, zise el pe un ton scăzut, confidențial, iar eu o să mă gîndesc la tine. Cum vine asta? Noi doi ne asemănăm, la urma urmelor, pentru că o să plec de-aici anul viitor, la fel ca tine. Mi se apropie data pensionării, și ideea mi se pare la fel de ciudată cum ți se pare și ție – poate mai ciudată, pentru că știi ce se spune: dacă un deținut petrece doi ani în închisoare, gardianul lui face unul... Așa că, să te gîndești la mine cînd o să fii la pămînt. Și eu o să mă gîndesc la tine – ei, nu la fel ca un tată la fiul lui, pentru că știu că ai un tată, dar să zicem ca un unchi. Ce zici?

Se uită în ochii lui Duncan și îl bătu ușor pe umăr. Cînd căzu puțin scrum din vîrful țigării pe genunchiul lui Duncan, întinse mîna și-l îndepărtă grijuliu, lăsîndu-și mîna acolo.

— În ordine? îl întrebă el.

— Da, zise Duncan încet, coborîndu-și privirea.

— Foarte bine, băiete, zise domnul Mundy bătîndu-l ușor pe umăr din nou. Pentru că ești un băiat deosebit – știi asta, nu-i așa? Ești un băiat foarte deosebit. Și lucrurile ies mereu bine pentru băieții ca tine. Să vezi tu c-așa o să fie.

Își menținu mîna pe genunchiul lui Duncan încă puțin, apoi i-l strînse și se ridică în picioare. Ușile de la capătul sălii fuseseră date în lături cu zgomot și oamenii erau aduși de la ateliere. Se auzeau pașii și zăngănitul scărilor și culoarelor de fier. Îl puteai auzi și pe domnul Chase.

— Nu sta, mișcă, mișcă! Fiecare în celula lui. Giggs și Hammond, nu mai faceți pe nebunii!

Domnul Mundy stinse cu mîna țigara și o vîrî la loc în pachet; apoi, sub privirile lui Duncan, luă două, ridică ușor colțul pernei și le strecură acolo. Îi făcu lui Duncan cu ochiul și netezi perna după aceea; tocmai își îndrepta spatele cînd primii deținuți mărșăluiră pe lîngă ușa lui Duncan. Crawley, Waterman, Giggs, Quigley... Apoi apăru Fraser. Era cu mîinile în buzunare și lovea cu bocancii în dreapta și-n stînga. Totuși, cînd îl văzu pe domnul Mundy, se lumină la față.

— Bună ziua, zise el. E o onoare, domnule, hotărît lucru! Oare miros eu bine? E tutun de-adevăratelea? Salut, Pearce. Cum ți-a mers la vizită? După cum se vede, te-ai distrat la fel ca mine. Ăsta a fost un truc de-al domnului Chase – să ne trimită pe noi înapoi la atelierul de coșuri, în timp ce voi, de la sacii poștali ați scăpat mai repede.

Duncan nu răspunse. Oricum Fraser nu asculta. Se uita la domnul Mundy, care trecu pe lîngă el, ducîndu-se la ușă.

— Dar nu ne părăsiți, domnule!

— Am multă treabă, răspunse domnul Mundy rigid. Ziua mea nu e ca a voastră, care se termină la cinci.

— O, dar dați-ne ceva ca lumea de făcut, îi zise Fraser pe un ton exagerat. Învățați-ne diverse meserii. Plătiți-ne salarii omenești în loc de sumele derizorii pe care le primim acum. Sînt sigur c-am munci cu mult avînt atunci! Sfinte Dumnezeule, poate o să vă dați seama că ne-ați transformat în oameni decenți. Imaginați-vă o închisoare care să facă așa ceva!

Domnul Mundy dădu din cap cu o expresie destul de acră.

— Ești deștept, fiule, zise el, în clipa în care ieși.

— Așa îmi spune și tata, domnule Mundy, răspunse Fraser. Atît de deștept, că o să-mi vin singur de hac. Ei, ce ziceți?

Începuse să rîdă și se uita la Duncan, așteptîndu-se să i se alăture.

Dar Duncan nu dorea să se uite în ochii lui. Se întinse pe pat, pe o parte, cu fața la perete.

— Ce-i cu tine? îl întrebă Fraser. Pearce? Ce naiba ai?

Dar Duncan își întinse mîna brusc, de parcă l-ar fi împins.

— Taci odată! zise el. Taci în pizda mă-tii.

— O să-mi citesc cartea, îi spusese Helen lui Kay, cînd aceasta plecase. O să ascult radioul. O să mă îmbrac în pijamaua mea cea nouă și frumoasă și o să mă culc.

Și, de fapt, asta intenționa să facă. Timp de o oră după plecarea lui Kay stătuse pe canapea citind *Frenchman's Creek*[1]. La șapte și jumătate își mai făcu niște pîine prăjită; deschise aparatul și prinse începutul unei piese de teatru. Dar piesa era destul de plicticoasă. O ascultă zece sau cincisprezece minute, apoi încercă alt program. În cele din urmă închise radioul. Apartamentul i se păru foarte liniștit după aceea; așa era seara și în weekend, pentru că depozitul de mobilă Palmer's era închis și cufundat în întuneric. Uneori tăcerea și nemișcarea o călcau pe nervi.

Se așeză din nou cu cartea în brațe, dar își dădu seama că nu se poate concentra. Luă atunci o revistă; privirea îi alunecă pe cuvintele de pe pagină, dar nu reținu nimic. Atunci se gîndi că-și pierde timpul. Era ziua ei de naștere – o zi de naștere în timpul războiului. Poate n-o să mai aibă parte de alta! „N-ai cum să petreci o zi de naștere deosebită în vreme de război", spusese Kay în după-amiaza aceea; dar de ce nu s-ar putea? Cît or să mai accepte ca războiul să le strice viața? Avuseseră răbdare tot acest timp. Trăiseră în întuneric. Trăiseră fără sare, fără parfum. Se hrăniseră cu plăceri fărîmițate, ca niște resturi de brînză. Deveni conștientă de minutele care treceau și, brusc, le simți așa cum erau, fragmente ale vieții, ale tinereții ei, care o iau la goană ca stropii de apă ce nu mai revin niciodată la fel.

Vreau s-o văd pe Julia, se gîndi ea. Și apoi parcă simți cum o apucă cineva de umeri și îi șoptește în față grăbit: *Ce mai aștepți? Haide!* Aruncă revista, sări în picioare, se

1. Roman istoric de Daphne du Maurier (n.t.)

duse la toaletă, se pieptănă, își împrospătă machiajul, își puse paltonul, fularul și bereta scoțiană pe care o avusese pe cap mai devreme și ieși.

Grajdurile erau cufundate în întuneric, pietrele din pavaj erau alunecoase din cauza gheții, dar își croi drum fără lanternă. Auzea clinchetul paharelor, murmurul vocilor aburite de bere, ritmul amețitor al pianelor mecanice venind din diverse cîrciumi din Rathbone Place. Sunetele acestea o făceau să se simtă mai bine. Era o zi obișnuită de sîmbătă. Oamenii ieșiseră în oraș și se distrau. Ea de ce nu? Încă nu avea treizeci de ani... Se afla pe Percy Street, și trecuse deja de ferestrele camuflate ale cafenelelor și restaurantelor de-acolo. Traversă Tottenham Court Road și intră pe străzile mizere din Bloomsbury.

Zona era liniștită și o luă la picior, apoi se lovi de o bordură sfărîmată și fu pe punctul de a cădea; după aceea, se forță să meargă într-un ritm reținut, croindu-și drumul atentă, cu lanterna aprinsă.

Dar inima îi bătea cu putere, de parcă alerga. Își spunea întruna *E o nebunie, Helen!* Ce-o să zică Julia? Probabil că nici măcar nu era acasă. De ce-ar fi? Sau poate că scrie. Poate că are musafiri. S-ar putea să fie cineva la ea – o prietenă.

Asta o făcu să încetinească. Pentru că nu-i trecuse prin cap că Julia ar putea să aibă o iubită. Ea nu pomenise pe nimeni, dar ăsta era stilul ei, se gîndi Helen – nu vorbea despre asemenea lucruri, erau secretul ei. De ce să-i pomenească așa ceva lui Helen? Ce era între ele? Băuseră ceai împreună lîngă gara Marylebone. Apoi se plimbaseră prin casa aceea din Bryanston Square, practic fără să scoată o vorbă. După aceea se întîlniseră să bea într-o cîrciumă și apoi, la prînz, cu cîteva zile în urmă, se duseseră în Regent's Park și stătuseră pe malul lacului...

Altceva nu făcuseră, și totuși lui Helen i se părea că după acele întîlniri nesemnificative, lumea se schimbase într-un mod insesizabil. Se simțea legată de Julia printr-un fir subțire, tremurător. Putea să-și închidă ochii și, cu vîrful degetului, să atingă acel loc minuscul din piept unde firul acela intra cu finețe în inimă și trăgea de ea.

Ajunse la stația de metrou din Russell Square, și aici străzile erau mai aglomerate. Fu prinsă pentru scurt timp

într-o mulțime care ieșea de pe peroane și stătea neajutorată, așteptînd să se obișnuiască încet cu întunericul de-afară.

La fel ca zgomotul cîrciumilor din Rathbone Place, imaginea aceasta îi dădea mai multă încredere. Își continuă drumul, trecu de grădina din Foundling Estate, ezită o singură clipă la intrarea în Mecklenburgh Place, apoi intră în piață.

Casele georgiene, delicate ca niște figuri bine-crescute, plictisite și inexpresive, îi părură amenințătoare – pînă cînd începu să meargă și văzu cerul din spatele ferestrelor și-și dădu seama că multe dintre ele fuseseră devastate de explozii și foc. Crezu că-și amintește care dintre ele era casa Juliei, deși fusese aici o singură dată. Dar era sigură că a Juliei era la capătul uneia dintre casele înșiruite. Își aminti că avea o treaptă spartă care ți se clătina sub picioare.

Urcă treptele casei pe care credea că și-o amintește. Erau crăpate, dar nu se clinteau. Poate că fuseseră reparate, presupuse ea.

Brusc nu mai fu sigură dacă aceea era casa. Căută soneria pentru apartamentul Juliei: erau patru sonerii nemarcate, fără nume. Care era a ei? Nu-și dădea seama, așa că alese una la întîmplare. O auzi sunînd undeva în adîncul clădirii, ca și cum ar fi fost într-o cameră goală; după sunet, își dădu seama că nu era cea bună și, fără să mai aștepte, apăsă pe alta. Sunetul acesteia era mai puțin limpede; nu putea estima poziția locului. Crezu că aude o mișcare la primul sau al doilea etaj, dar chiar și așa, își zise: *N-o să fie asta, atunci cealaltă*. Pentru că în povești, în basme, nu era niciodată al doilea ci, întotdeauna, al treilea lucru... Dar mișcarea reveni. Auzi pași moi, lenți pe scară. Apoi ușa se deschise și Julia apăru în prag.

Îi trebui o secundă s-o recunoască pe Helen prin întuneric, doar la lumina unei lanterne cu un singur bec. Dar cînd își dădu seama cine e, se prinse de marginea ușii și spuse:

— Ce s-a întîmplat? E vorba de Kay?

A aflat Kay? așa interpretă ea cuvintele Juliei, și inima i se contractă. Apoi își dădu seama că Julia se gîndise că ea venise cu vești proaste.

— Nu, îi spuse ea repede, pe nerăsuflate. Nu, doar că... am vrut să te văd, Julia. Am vrut să te văd, atît.

Julia nu răspunse. Lanterna îi lumină fața, așa cum probabil c-o luminase pe-a lui Helen, făcînd-o să arate ca o mască. Era imposibil să-i citești expresia. Dar peste o clipă, deschise ușa mai mult și se retrase.

— Intră, zise ea.

O conduse pe o scară întunecată la al doilea etaj. O introduse pe Helen într-un hol minuscul, apoi o duse în salon, printr-o ușă acoperită c-o draperie. Lumina era scăzută, dar părea orbitoare, după aceea din străzile camuflate pe care mersese, iar Helen se simți expusă.

Julia se aplecă să ia o pereche de pantofi azvîrliți la întîmplare, un prosop de baie aruncat, o haină căzută. Părea distrată, preocupată, deloc bucuroasă, în sensul obișnuit al cuvîntului, că Helen venise. Avea părul negru intens și curios de lipit de cap; cînd veni în lumină, Helen își dădu seama cu groază că probabil abia se spălase. Fața îi era palidă, doar c-o umbră de machiaj. Era îmbrăcată în niște pantaloni negri, din flanelă, necălcați, într-o cămașă cu guler lat și un pulover fără mîneci. În picioare avea niște șosete pescărești și o pereche de papuci roșii, marocani.

— Stai aici pînă strîng toate chestiile astea, spuse ea întorcîndu-se și ieșind prin ușa cu draperie cu haina și pantofii în mînă.

Helen rămase acolo nervoasă, neajutorată, privind în jur.

Camera era mare, caldă, dezordonată, și nu semăna nici un pic cu apartamentul ordonat, de burlac al lui Kay, dar nici cu ceea ce se așteptase Helen să găsească. Pereții, zugrăviți în roșu, cu tencuiala sărită din loc în loc, erau netapetați; covoarele erau un amestec de chilimuri turcești peste care erau aruncate imitații de carpete. Mobila era foarte obișnuită. Era un divan mare acoperit cu perne desperecheate, și un scaun de catifea roz-murdar, sub care se vedeau arcurile și pînza de sac rupte. Vopseaua poliței căminului imita marmura. Acolo se afla o scrumieră plină-ochi de mucuri de țigară. Unul încă fumega. Julia se întoarse și-l stinse cu mîna.

— Nu te superi c-am venit, nu-i așa? o întrebă Helen.

— Bineînțeles că nu.

— Am ieșit la plimbare. Apoi mi-am dat seama unde sînt. Mi-am amintit de casa ta.

— Chiar așa?

— Da. Am venit aici odată, cu mult timp în urmă. Cu Kay. Îți amintești? Kay ți-a lăsat ceva – un bilet sau o carte, sau ceva de genul ăsta. N-am urcat, ai zis că n-ai făcut ordine în apartament. Am rămas în holul de la intrare... Îți amintești?

Julia se încruntă.

— Da, zise ea apoi, pronunțînd cuvintele rar. Cred că-mi amintesc.

Se uitară una la alta, și aproape instantaneu priviră în altă parte, de parcă ar fi fost stînjenite sau ar fi rămas perplexe – pentru că, după cîte își dădu seama Helen, nu-ți puteai imagina în nici un fel acea vreme cînd a trece pe la Julia cu Kay era o chestie obișnuită; era imposibil să te gîndești cum a putut să stea lîngă Kay, pe scară, vorbind politicos, văzînd cum între Julia și Kay plutea o atmosferă ușor încordată. Apoi îi trecu prin minte ce se întîmplase de atunci. De fapt, nu se întîmplase nimic.

Dar dacă nu se întîmplase nimic, se întreba ea, *de ce i-am ascuns lui Kay acest nimic? De ce naiba mă aflu aici?*

Știa de ce se afla acolo și i se făcu teamă.

— Poate că ar trebui să plec, zise ea.

— Dar abia ai venit!

— Te spălai pe cap.

Julia se încruntă, de parcă ar fi fost iritată.

— Ai mai văzut păr ud înainte, nu-i așa? Nu fi proastă. Stai jos. O să aduc ceva de băut. Am vin! Îl am de săptămîni întregi și nu s-a ivit nici un prilej să-l deschid. E algerian, dar oricum!

Se aplecă să deschidă dulapul și începu să schimbe locul lucrurilor dinăuntru. Helen o urmări o clipă, apoi făcu un pas nervoasă și se uită din nou în jur. Se duse spre un raft cu cărți și își aruncă privirea peste titluri. Erau îndeosebi romane polițiste cu cotoare de proastă calitate. Printre ele se aflau și cele două romane ale Juliei: *Moarte lentă* și *Douăzeci de crime*.

De la cărți, își mută privirea spre tablourile de pe pereți, spre bibelourile de pe polița vopsită. Deși se simțea stînjenită și nervoasă, dorea să absoarbă și cel mai mic detaliu doar pentru faptul că-i putea spune ceva despre Julia.

— Ai un apartament încîntător, spuse ea pe un ton convențional.

— Așa crezi? Julia închise ușa dulapului și își îndreptă spatele. Avea în mîini o sticlă, un tirbușon și pahare. Cele mai multe lucruri sînt ale verișoarei mele, Olga.

— Ale verișoarei tale, Olga?

— E apartamentul mătușii mele. Locuiesc aici pentru a nu fi rechiziționat. Unul dintre tertipurile alea sofisticate la care burghezia e maestră. Nu are decît camera asta și bucătăria; bucătăria servește și ca baie. Toaleta e pe hol. Totul e într-o harababură desăvîrșită. Nu-s geamuri la ferestre și alte asemenea lucruri – se spărgeau atît de des, că Olga a renunțat. Vara trecută am pus tifon – arătau superb, ca într-un cort. Acum e prea frig pentru tifon. L-am înlocuit cu scînduri date cu talc. Noaptea arată bine, pentru că draperiile sînt trase, dar ziua mă deprimă. Mă fac să mă simt ca o curvă sau ceva de genul ăsta.

În timp ce vorbea înșuruba tirbușonul în sticlă; cu un mic efort scoase dopul. O privi pe Helen cînd turnă vinul în pahare și zîmbi:

— N-ai de gînd să te dezbraci?

Helen își desfăcu fularul destul de ezitant, apoi își scoase bereta și începu să-și descheie nasturii de la palton. Era îmbrăcată în aceeași rochie pe care și-o pusese de dimineață – marca Cedric Allen, cu revere crem, pe care Kay o aprecia atît de mult. Rămăsese îmbrăcată așa, își dădu acum seama, pentru că dorea s-o impresioneze pe Julia, dar imaginea Juliei, cu părul proaspăt spălat, pantalonii șifonați, șosetele, papucii și gura nerujată, și, mai rău, aerul acela de strălucire și degajare cu care se purta o deconcertară. Își scoase mîinile din palton anevoios, de parcă nu și-ar mai fi scos niciodată un palton în viața ei. Julia o privi scurt și-i zise:

— Ce mișto arăți! Cu ce ocazie?

Helen ezită.

— E ziua mea de naştere, spuse ea.

Julia crezu că glumeşte şi rîse. Cînd îşi dădu seama că era serioasă, expresia feţei i se îmblînzi.

— Helen! De ce nu mi-ai spus? Dac-aş fi ştiut...

— N-are importanţă, zise Helen. Pe bune. E-o prostie, dar toată chestia asta te face să te simţi ca un copil. Toată lumea conspiră. Kay mi-a dat o portocală, adăugă ea mîhnită. A scrijelit *La mulţi ani!* în coajă.

Julia îi întinse un pahar de vin roşu.

— Mă bucur c-a făcut-o, spuse ea. Mă bucur că te simţi ca un copil.

— Aş fi preferat să n-o facă, zise Helen. Azi am fost groaznică. Mai rău decît un copil. Am fost...

Nu fu în stare să-şi termine fraza. Gesticulă de parcă ar fi vrut să îndepărteze amintirea propriului comportament.

— N-are importanţă, spuse Julia blînd. Îşi ridică paharul. Iată cum: Hip, hip. Noroc. Sănătate. Şi toate chestiile astea idioate pe care le spune lumea de obicei mă fac să mă simt de parcă aş pleca în ultima misiune. Să ciocnim cu buza şi piciorul paharului – aduce noroc!

Ciocniră paharele de două ori, apoi băură. Vinul era aspru şi amîndouă se strîmbară.

Se depărtară una de alta. Helen îşi făcu loc printre pernele de pe divan, iar Julia se cocoţă pe braţul fotoliului roz, întinzîndu-şi picioarele. Păreau extrem de zvelte şi lungi în pantalonii din flanelă; coapsele se iveau fragile şi vulnerabile – de parcă, dacă ţi-ai fi pus mîinile pe ele şi le-ai fi apăsat, se gîndi Helen, s-ar fi frînt. Luase scrumiera şi acum întinsese mîna să ia ţigările şi chibriturile de pe poliţa şemineului. Puloverul i se ridică şi i se văzu cămaşa descheiată la ultimul nasture; cele două părţi se depărtară lăsînd liber stomacul palid şi buricul plat. Helen se uită, apoi privi repede în altă parte.

Una dintre perne căzu de pe divan pe podea. Helen se aplecă s-o ridice – şi, în acest timp, îşi dădu seama că nu era o pernă decorativă, ci una de noapte, că divanul probabil era patul Juliei în apartamentul acela de două camere, că în fiecare seară Julia stătea acolo, întindea cearşaful şi aranja pătura, se dezbrăca... Imaginea nu era tocmai erotică,

pentru că vedeai paturi, perne, pijamale peste tot – își pierduseră de mult timp aura de intimitate sexuală. Dar ea o considera pătrunzătoare, ușor tulburătoare. Privi din nou figura frumoasă și fragilă a Juliei și-și zise: *Oare ce-are Julia? De ce-i mereu singură?*

Nu vorbeau. Helen își dădu seama că n-are ce spune. Mai sorbi vin, apoi auzi zgomotele de sus: pași neregulați, scînduri care trosneau. Își dădu capul pe spate și privi în sus.

Julia făcu la fel.

— Vecinul meu e polonez, murmură ea. A ajuns la Londra din întîmplare. Merge așa ore în șir. Orice veste nouă din Varșovia este mai rea decît cea precedentă, zice el.

— Dumnezeule! spuse Helen. Războiul ăsta nenorocit! Crezi oare că-i adevărat ce spune toată lumea? C-o să se termine curînd?

— Cine știe? Dacă al doilea front se pune în mișcare, atunci e posibil. Dar, după părerea mea, ne mai așteaptă un an, cel puțin.

— Încă un an. O să am treizeci de ani deci.

— Iar eu treizeci și doi.

— Vîrstele cele mai ingrate, nu crezi? Dacă am avea douăzeci de ani, am trece peste asta, am fi încă tinere. Iar dacă am avea patruzeci, am fi suficient destul de în vîrstă încît să nu ne pese dacă vom fi și mai bătrîne. Dar treizeci... O să trec de la tinerețe direct la vîrsta mijlocie. Ce să mai aștept? Marea Schimbare a Vieții, bănuiesc. Se spune că-i mai rău pentru femeile fără copii. Nu rîde! Tu cel puțin ai realizat ceva, Julia. Mă refer la cărțile tale.

Julia își retrase bărbia, zîmbind în continuare.

— Astea? Seamănă mult cu niște cuvinte încrucișate. Pe prima am scris-o în glumă. Apoi mi-am dat seama că sînt bună. Habar n-am ce dezvăluie despre mine. Kay spunea că e o treabă ciudată – să scrii despre crime tocmai acum, cînd o mulțime de oameni sînt uciși.

Era a doua sau a treia oară cînd pomenise numele lui Kay, dar de data asta le frapă așa cum nu se întîmplase înainte. Tăcură din nou. Julia roti vinul din pahar, privind fix ca o ghicitoare. Apoi, fără să-și ridice privirea, și cu o vocea schimbată, îi spuse:

— Nu te-am întrebat. Ce-a zis Kay despre faptul că ne-am întîlnit din întîmplare în ziua aceea?

— S-a bucurat, răspunse Helen după o clipă.

— Și nu s-a supărat că ne-am întîlnit din nou? N-o să se supere c-ai venit aici în seara asta?

Helen își sorbi vinul și nu răspunse. Cînd Julia își ridică privirea și i-o surprinse pe a ei, probabil că se înroșise sau păruse vinovată. Julia se încruntă.

— Nu i-ai spus? zise Julia.

Helen clătină din cap în semn că nu, nu-i spusese.

— Dar de ce?

— Nu știu.

— N-ai considerat că merită să-i spui? Așa-i onorabil, bănuiesc.

— Nu, Julia, nu din cauza asta. Nu fi prostuță.

Julia rîse.

— Atunci de ce? Te deranjează că te întreb? Sînt curioasă. Dar n-o să mai scot un cuvînt dacă preferi să nu vorbești. Dacă-i ceva, știi și tu, între tine și Kay...

— Nu-i nimic de genul ăsta, răspunse Helen repede. Ți-am spus, Kay s-a bucurat că ne-am întîlnit. Cred că s-ar bucura dac-ar afla că am continuat să ne vedem.

— Ești sigură?

— Bineînțeles că sînt sigură. Te place mult, și asta o face să-și dorească să am aceleași sentimente față de tine. Așa a fost mereu.

— Cîtă mărinimie din partea ei. Și chiar îți plac, Helen?

— Firește că da.

— Nu-i nimic firesc în asta.

— Bine, atunci e nefiresc, zise Helen strîmbîndu-se.

— Și totuși nu vrei să-i spui lui Kay?

Helen se foi nesimțindu-se în largul ei.

— Ar fi trebuit, știu. Aș vrea s-o fi făcut. Numai că uneori Kay... Se opri. E o copilărie, o lipsă de căldură. Ține de felul în care Kay se poartă cu mine, cum îmi poartă de grijă. Uneori mă face să-mi doresc să nu-i spun totul, nici măcar lucruri banale, neînsemnate, doar pentru a le păstra pentru mine.

Inima i se zbătea în piept și se temea ca Julia să nu sesizeze asta în vocea ei. Pentru că în timp ce îi vorbise așa

și crezuse în ceea ce spunea, știuse că nu era întru totul adevărat. Încerca să facă în așa fel încît să mute accentele. Minimaliza totul folosind cuvinte ca *banale, e o copilărie*. Încerca să deghizeze acel fir fin, invizibil, vibrant care se punea în mișcare atunci cînd Julia se mișca sau respira...

Poate că-i mersese. Julia își fumă țigara gînditoare, dar fără să vorbească, apoi o apăsă în scrumieră și se ridică în picioare.

— Kay își dorește o nevastă, spuse ea și zîmbi. Întotdeauna și-a dorit. Cu Kay trebuie să fii soție sau nimic.

Căscă, de parcă ideea o plictisea peste măsură; apoi se duse la fereastră și trase perdeaua. Helen văzu că în scîndurile acoperite cu talc cenușiu erau mici spărturi și Julia își lipise ochiul de una, încercînd să se uite afară.

— Nu detești serile astea? o întrebă ea. Cînd nu știi dacă sună alarma și toate celelalte? E ca și cum ai aștepta o execuție care ar putea sau n-ar putea avea loc.

— Ai vrea să plec? zise Helen.

— Dumnezeule, nu! Mă bucur că ești aici. E mai rău cînd ești de unul singur, nu crezi?

— Da, mult mai rău. Dar e urît și-n adăposturi. Kay vrea să mă duc mereu într-unul din Rathbone Place, dar nu pot să-l sufăr; mă face să mă simt de parcă aș fi prinsă într-o capcană. Prefer să stau de una singură, să îngheț de spaimă, decît să văd niște străini care-mi surprind frica.

— Și eu, spuse Julia. Uneori ies, știi. Îmi place mai mult să stau afară.

— Ieși să te plimbi, o întrebă Helen, în timpul camuflajului? Dar nu-i periculos?

Julia dădu din umeri.

— Probabil. Dar totu-i periculos în zilele noastre. Lăsă perdeaua să cadă și reveni în mijlocul camerei și întinse mîna după pahar.

Helen simți că inima începe din nou să-i zvîcnească. Îi veni ideea că ar prefera să fie afară cu Julia, în întuneric, decît aici, în lumina asta blîndă, intimă, care o trăda.

— De ce nu ieșim acum, Julia?

Julia o privi.

— Acum? La plimbare? Ți-ar plăcea?

— Da, zise Helen.

Brusc simţi cum vinul lucrează în ea şi izbucni în rîs.

Şi Julia rîse. Ochii ei negri străluceau însufleţiţi şi poznaşi. Se puse rapid în mişcare, dîndu-şi capul pe spate să bea vinul, apoi aşeză paharul, care scoase un anumit sunet cînd fu pus la întîmplare pe poliţa şemineului vopsită ca marmura. Se uită la foc, apoi se ghemui în faţa lui şi începu să ia scrum cu lopăţica şi să-l pună peste cărbuni. Făcea aceste mişcări cu ţigara în colţul gurii, cu o expresie de maximă concentrare şi neplăcere, strîngîndu-şi ochii, ţinîndu-şi capul ei delicat în unghiuri neverosimile – ca o domnişoară de pension, se gîndi Helen, în prima seară liberă a servitoarei. Apoi se sculă în picioare şi-şi şterse de praf genunchii; ieşi pe uşa cu draperie să-şi ia paltonul şi pantofii. După un minut reapăru într-o haină la două rînduri, cu nasturi lustruiţi din bronz, ca o haină marinărească. Se duse la oglindă, se rujă, se pudră şi-şi ridică gulerul. Îşi trecu mîinile critic prin părul umed, apoi trase dintr-o grămadă de mănuşi şi fulare, o şapcă din catifea moale, neagră, o puse pe cap şi-şi vîrî părul sub ea.

— O să regret asta mai tîrziu, zise ea, după ce părul o să se usuce în toate direcţiile. Surprinse privirea lui Helen. Nu arăt ca Mickey, nu-i aşa?

— În nici un chip ca Mickey, rîse Helen pe un ton vinovat.

— Şi nici ca o travestită pe scenă?

— Mai curînd ca o femeie dintr-un film de spionaj.

Julia îşi potrivi înclinarea şepcii.

— Ei, dacă n-or să ne aresteze pentru spionaj... Ştii ce, hai să luăm cu noi restul vinului. Mai rămăsese o jumătate de sticlă. Mîine n-o să mai vreau să beau şi abia l-am atins.

— Aşa chiar c-or să ne aresteze.

— Nu-ţi face griji. Am un plan.

Se întoarse la dulap, mai răvăşi nişte lucruri şi scoase clondirul din care băuseră ceai în Bryanston Square. Îi scoase dopul şi-l amuşină, apoi turnă vinul cu grijă. Era suficient. Puse dopul la loc şi clondirul într-un buzunar. În celălalt buzunar îndesă o lanternă.

— Acum arăţi ca un spărgător, spuse Helen în timp ce-şi încheia nasturii la palton.

— Dar uiți, zise Julia, că *sînt* un spărgător în timpul zilei. Acum mai e ceva.

Deschise un sertar și scoase un teanc de hîrtii. Erau subțiri, „ușurele", genul de hîrtie pe care Helen îl primea la slujbă. Erau acoperite de un scris strîns, cu cerneală neagră.

— Nu vrei să zici că-i manuscrisul tău? întrebă Helen, impresionată.

Julia dădu din cap aprobator.

— E o mare bătaie de cap, dar bombele mă fac să-mi fie teamă pentru el. Zîmbi. Pentru mine, hîrtiile astea nenorocite valorează mai mult decît cuvintele încrucișate. Îmi dau seama că trebuie să le iau cu mine oriunde mă duc. Le făcu sul și le îndesă în buzunarul interior al hainei. Apoi le bătu ușor. Acum mă simt în siguranță.

— Dar dacă o să fii lovită?

— Atunci n-o să-mi mai pese deloc. Își trase mănușile. Ești gata?

O luă înainte pe scări. Cînd deschise ușa, zise:

— Oarecum detest chestia asta. Să închidem ochii și să numărăm, pentru că se presupune că...

Și rămaseră acolo, pe treaptă, cu fețele încordate, rostind: *Unu, doi, trei...*

— Cînd trebuie să ne oprim? întrebă Helen.

—... *doisprezece, treisprezece, paisprezece, cincisprezece* – acum!

Deschiseră ochii și clipiră.

— E mai bine așa?

— Nu cred. E întuneric ca-n fundul iadului.

Își aprinseră lanternele și coborîră treptele. Figura Juliei apărea în toată paloarea ei, stranie, încadrată de liniile gulerului ridicat și ale șepcii.

— Unde vrei să mergem? întrebă ea.

— Tu ești veteranul în chestiile astea. Alege tu.

— Bine, zise Julia, hotărîndu-se brusc. O luă pe Helen de braț. Pe-aici.

O luară la stînga, pe Doughty Street, apoi iar la stînga, pe Gray's Inn Road, apoi la dreapta spre Holborn. Străzile, chiar în intervalul scurt pe care Helen îl petrecuse în apartamentul Juliei, se goliseră aproape de tot. Mai trecea cîte un taxi sau un camion din cînd în cînd – păreau niște insecte

negre, tîrîtoare în întuneric, cu trupuri lucitoare și fragile și ochi mînioși, infernali. Și trotuarele erau aproape pustii, iar Julia mergea repede pentru că-i era frig. Helen simțea – de parcă i se dezvoltaseră simțuri noi în noapte – greutatea și apăsarea brațului și mîinii ei, apropierea feței, umărului, șoldului, coapsei, mișcarea și ritmul pasului ei.

În punctul care părea a fi intersecția cu Clerkenwell Road, o luară la stînga. După o vreme, cînd Julia o făcu să cotească din nou – la dreapta, de data asta –, Helen se uită de jur-împrejur, brusc dezorientată.

— Unde ne aflăm?

— În Hatton Garden, cred. Da, asta trebuie să fie.

Vorbeau încet, pentru că strada părea părăsită.

— Ești sigură? N-o să ne rătăcim?

— Cum să ne rătăcim? o întrebă Julia. Nici nu știm unde mergem. Oricum, nu te poți rătăci în Londra, nici măcar cînd e camuflaj și fără nici un indicator de circulație. Dacă te rătăcești, nu meriți să trăiești aici. Ar trebui să facă asta subiect de examen.

— Dacă pici, ești dat afară?

— Corect. Atunci, rîse Julia, va trebui să te duci să locuiești la Brighton. O luară spre stînga și coborîră un delușor. Uite, ăsta probabil e Farringdon Road.

Aici reapărură taxiurile și alți trecători, creînd un sentiment de spațiu liber – dar și unul înspăimîntător, pentru că jumătate din clădirile de pe stradă erau avariate și acoperite cu scînduri. Julia o conduse pe Helen spre sud, spre fluviu. La un post de jandarmi, aflat într-una dintre colonadele de sub viaductul Holborn, un bărbat le auzi și le fluieră.

— Doamnelor! Trebuie să aveți un batic alb sau o hîrtie, vă rugăm!

— În regulă, strigă Helen supusă.

Dar Julia îi murmură:

— Ce-ar fi să devenim invizibile?

Traversară Ludgate Circus și se îndreptară spre capul podului. Vedeau oameni coborînd la metrou cu genți, pături și perne, și se opriră să-i observe.

— E cam șocant, nu-i așa, zise Helen încet, să-i vezi pe oameni făcînd asta după tot acest timp. Am auzit că încă se

mai formează cozi la ora patru sau cinci, la unele dintre stații. N-aș suporta să fac asta. Tu ai putea?

— Nu, nici eu, răspunse Julia.

— Totuși n-au unde să meargă. Și uite, sînt femei, bătrîni și copii.

— E groaznic. Oameni forțați să ducă o viață de cîrtițe. Ca în Evul Mediu. Mai rău chiar. Ca-n preistorie.

Într-adevăr, era ceva primar pe figurile copleșite ale celor care bîjbîiau spre gura slab luminată a metroului. Puteau fi foarte bine milogi sau neguțători, refugiați dintr-un alt război, tot medieval, sau dintr-un război al viitorului, așa cum și-l imaginase H.G. Wells sau vreun alt scriitor mai ciudat... Apoi Helen surprinse frînturi din conversația lor: *Pînă peste cap! Ce-am mai rîs!; Două sute cincizeci de grame de ceapă și un mușchi de porc; A zis: „Are dinți ciudați", la care-am zis: „Ar trebui să aibă dinți mai buni decît ai mei, la prețul ăla...".*

O trase pe Julia de mînă.

— Haide.

— Încotro?

— La fluviu.

Merseră pînă la jumătatea podului, apoi își stinseră lanternele și priviră spre apus. Fluviul curgea fără să reflecte nici o rază de lumină sub cerul lipsit de stele, atît de întunecat încît putea fi din melasă sau gudron – sau nici măcar fluviu, ci un canal, un șuvoi ieșind din pămînt, a cărui adîncime n-o puteai măsura... Senzația de a te simți sprijinit, la o anumită înălțime deasupra lui, de un pod aproape invizibil era cumplit de descurajantă. Helen și Julia nu se mai țineau de braț pentru a se putea apleca și privi; acum însă se apropiară din nou.

Cînd Helen simți apăsarea umărului Juliei, își aminti cu o acuitate neînchipuită cum stătuse pe podețul acela bizar din Hampstead Heath, cu Kay, în urmă cu cîteva ore.

— La naiba, zise ea încet.

— Ce s-a întîmplat? o întrebă Julia. Dar și ea vorbea încet, de parcă știa despre ce era vorba. Și cînd Helen nu răspunse, o întrebă: Vrei să ne întoarcem?

— Nu, zise Helen, ușor ezitant. Dar tu?

— Nu.

Așa că mai stătură nemișcate o clipă, apoi o luară înapoi; la început, pe drumul pe care veniseră, apoi spre poalele dealului Ludgate. Aici, fără să discute, se întoarseră și se îndreptară spre catedrala St Paul.

Din nou străzile deveniră liniștite, după ce trecură pe sub podul de cale ferată, iar atmosfera orașului părea schimbată. Îți dădea un sentiment – pentru că nu putea fi văzută, ci doar simțită – de pămînt expus, de spațiu împrejmuit cu țarcuri. Trotuarele erau mărginite de garduri din lemn, dar Helen își dădu seama că gîndurile îi lunecă dincolo de panourile de lemn, la moloz, la obiectele distruse și arse, la grinzile dezvelite și subsolurile căscate în gol, la cărămida strivită din spatele lor. Merse împreună cu Julia fără să scoată o vorbă, copleșite de stranietatea locului. Se opriră la poalele catedralei și Helen se uită în sus, încercînd să refacă profilul siluetei imense, neregulate pe fundalul cerului întunecat.

— M-am uitat la ea în după-amiaza asta de pe Parliament Hil, zise. Nu adăugă faptul că privise încordată spre Mecklenburgh Square; o clipă ea însăși uitase. Părea că se zărește în depărtare, dominînd Londra! Ca o țestoasă uriașă.

— Da, zise Julia. Părea că se cutremură. Nu prea sînt sigură că mă simt în largul meu aici. Toată lumea e recunoscătoare că n-au atins St Paul's – dar, nu știu, pe mine mă trec fiorii.

— Nu cred că-ți dorești să fi fost bombardată, îi zise Helen uitîndu-se la ea.

— Aș prefera să fie ea bombardată, și nu o familie din Croydon sau Bethnal Green. În tot acest timp stă aici, nu, nu ca o țestoasă, ca un drapel al Angliei sau ca fraza aceea a lui Churchill, „Anglia poate rezista", sau chestii de genul ăsta care arată ce bine e că războiul continuă.

— Totuși, *e bine*, nu-i așa? întrebă Helen încet. În sensul că, atîta timp cît avem St Paul's... nu mă refer la Churchill sau la steaguri. Dar atîta vreme cît o avem, cu tot ce reprezintă, adică: eleganță, rațiune și o mare frumusețe, atunci merită să ne batem. Nu crezi?

— De asta sîntem în război? zise Julia.

— Dar tu de ce crezi?

— Cred că e vorba despre pasiunea noastră pentru barbarie, nu pentru frumusețe. Cred că spiritul care a fost pus în construcția catedralei s-a dovedit a fi prea subțire – ca o foiță de aur, și acum e dat la o parte, se desprinde. Dacă nu ne-a făcut să rămînem departe de războiul trecut și de acesta – de Hitler și hitlerism, de ura față de evrei, de bombardarea femeilor și copiilor din orașe și tîrguri – atunci la ce bun? Dacă trebuie să luptăm atît de mult să o păstrăm – dacă trebuie să-i punem pe oamenii în vîrstă să patruleze pe acoperișurile bisericilor să înlăture bombele incendiare cu periuțele! Atunci ce valoare are? Cît este ea cu adevărat în inima omului?

Helen se cutremură – brusc impresionată de tristețea nemăsurată a cuvintelor Juliei și sesizînd o latură întunecată a ei, una înspăimîntătoare, intimidantă. Îi atinse brațul.

— Dacă aș gîndi ca tine, Julia, spuse ea moale, mi-aș dori să mor.

Julia rămase nemișcată o clipă, apoi se puse în mișcare – urcă o treaptă, o mătură cu piciorul și izbi pietrișul.

— Presupun, spuse ea pe un ton mai relaxat, că nu gîndesc așa pe bune, pentru că și eu mi-aș dori să mor. *Nu* este un lucru la care vrei să te gîndești, nu-i așa? În schimb te concentrezi – probabil că-și amintea de bărbații și femeile pe care îi văzuse intrînd în metrou cu pernele – asupra prețului pieptenilor, asupra cărnii de porc și cepei. Te gîndești la țigări. Apropo, vrei una?

Rîseră și tensiunea dispăru. Helen își retrase mîna. Julia scoase un pachet din buzunar, bîjbîind puțin din cauza mănușilor. Aprinse un chibrit, iar fața îi reveni brusc la viață, colorată în galben și negru. Helen se aplecă peste flacără, își îndreptă spatele și dădu să se retragă. Lumina îi dădea din nou senzația că e oarbă. Cînd Julia o trase de braț, se lăsă condusă.

Apoi își dădu seama încotro se îndrepta Julia – spre est, către perimetrul din spatele catedralei St Paul.

— Pe aici? întrebă ea surprinsă.

— De ce nu? răspunse Julia. E un loc în care aş vrea să te duc. Dacă nu ne abatem de la drum, cred că vom fi în siguranţă.

Aşa că lăsară catedrala în urmă şi o porniră pe traseul de piatră şi macadam, cîndva Cannon Street, acum doar o idee sau o fantomă de drum, într-un peisaj care s-ar fi putut găsi foarte bine în cîmpie. Într-un minut sau două, cerul părea că deja se lăţise deasupra capetelor lor, dîndu-le iluzia de lumină, dar, la fel ca înainte, nu vedeau, ci simţeau pustiirea din jur; încercară să străpungă bezna care învăluia pămîntul şi privirile le lunecară peste lucruri. De două sau trei ori, Helen îşi duse mîna la ochi, de parcă ar fi vrut să îndepărteze nişte văluri sau pînze de păianjen care îi acopereau. Parcă mergeau prin ape întunecate, atît de ciudată şi densă era bezna absolută a nopţii şi-ntr-atît de încărcată de violenţă şi devastare.

Îşi ţineau lanternele destul de jos, urmînd linia albită a bordurii. Ori de cîte ori se apropia o maşină sau un camion, răreau paşii, se lipeau de gardurile aparent fragile, care fuseseră puse acolo pentru a separa trotuarul de moloz, şi simţeau sub tălpi pămîntul, iarba şi piatra sfărîmată. Vorbeau pe şoptite.

— Îmi amintesc cum m-am plimbat pe-aici în ziua de An Nou, în 1941, spuse Julia. Drumul era aproape de netrecut, chiar şi la pas. Venisem să mă uit la bisericile avariate. Cred că au pierit mult mai multe de-atunci. Acolo-n spate – arătă ea peste umărul stîng – probabil că sînt rămăşiţele de la St Augustine. Era într-o stare destul de proastă atunci; a mai fost bombardată, chiar la sfîrşitul ultimului raid.

— Nu ştiu, zise Helen.

— Cred că da. Şi în faţa noastră – acolo – vezi? Arătă cu mîna. Se zăreşte în depărtare. E tot ce-a mai rămas din St Mildred, pe Bread Street. A fost îngrozitor de trist...

Enumeră o serie de biserici, în timp ce mergeau: St Mary-le-Bow, St Mary Aldermary, St James, St Michael; părea că identifică destul de clar formele turlelor dărîmate şi fleşele sparte, în timp ce Helen se lupta să le distingă. Din cînd în cînd îndrepta lumina lanternei peste pămîntul devastat pentru a îndruma privirea lui Helen; în lumină

apăreau fragmente de sticlă spartă, petice de gheață și pete colorate: verdele și maroniul și argintiul urzicilor, ferigilor sau scaieților. La un moment dat lumină ochii unei vietăți.

— Uită-te acolo!

— E-o pisică?

— E-o vulpe! Uite-i coada roșie!

O văzură cum sare, ca un șuvoi lichid și sprinten de apă; încercară s-o urmărească în timp ce alerga. Apoi își stinseră lanternele și ascultară foșnetul frunzelor și sunetele schimbătoare ale pămîntului. Curînd se simțiră descurajate. Se gîndeau la șobolani, vipere și vagabonzi. O luară înainte, mai repede, îndreptîndu-se spre adăpostul străzilor din spatele stației de metrou din Cannon Street.

Aici erau clădiri de birouri și bănci; unele fuseseră devastate în 1940 și nu mai fuseseră reparate de-atunci, altele erau încă folosite, dar la această oră și, mai cu seamă, sîmbătă seara nu puteai spune în ce stare se aflau de fapt; toate arătau fantomatic – și-ți dădeau sentimentul de pămînt sterp, de loc bombardat, unde clădirile fuseseră complet distruse.

Dacă străzile din jurul zonei Ludgate Circus erau liniștite, aici păreau total părăsite. Din cînd în cînd, însă, se auzea jos, sub troturarele sparte, huruitul metroului; de parcă turme întregi de vietăți neliniștite se vînturau prin canalele orașului – așa cum, într-un fel, făceau și ele, se gîndea Helen.

Strînse mai tare brațul Juliei. Întotdeauna trăiai starea asta deconcertantă cînd, în timpul camuflajului, părăseai locurile pe care le cunoșteai mai bine. Te cuprindea un anume sentiment, un amestec de panică și frică, de parcă ai fi trecut cu o țintă în spate pe lîngă un șir de pușcași...

— Cred că sîntem nebune, Julia, șopti ea, că ne aflăm aici!

— A fost ideea ta.

— Știu, dar...

— Ți-e frică?

— Da! Oricine ar putea să apară din bezna asta.

— Dar dacă noi nu-i vedem, nici ei nu ne văd. În plus, ne-ar lua probabil drept fată și băiat. Săptămîna trecută

am ieşit cu haina şi şapca asta, şi o cocotă care stătea în pragul unei case a crezut că sînt băiat şi mi-a arătat un sîn cu lanterna. Şi asta era în Piccadilly.

— Sfinte Dumnezeule, zise Helen.

— Da, spuse Julia. Şi n-am cum să-ţi descriu cît de ciudat apare un singur sîn în beznă, cînd pui lumina pe el.

Îşi încetini paşii şi balansă lanterna.

— Uite, aici e St Clement, biserica din poezia de grădiniţă. Probabil că aduceau portocale şi lămîi spre malul Tamisei pe-aici.

Helen se gîndi la portocala pe care i-o dăduse Kay în dimineaţa aceea. Dar şi Kay, şi portocala păreau departe de acest loc. Erau de cealaltă parte a acestui peisaj nebunesc, imposibil.

Traversară drumul.

— Unde ne aflăm?

— Aici trebuie să fie Eastcheap. Sîntem pe-aproape.

— Aproape de ce?

— De o altă biserică, cred. N-o să fii dezamăgită?

— Mă gîndesc cît avem de mers să ne întoarceam acasă. O să ne alegem cu beregatele tăiate.

— Doamne, cît de agitată eşti! exclamă Julia. O trase pe Helen spre o deschidere îngustă dintre două clădiri. Asta e Idol Lane, murmură ea – sau poate că spusese Idle Late, îşi zise Helen. E pe-aici.

Helen se trase înapoi.

— E prea întuneric!

— Dar e aici, spuse Julia.

Degetele îi alunecară de la cot la mîna lui Helen. I-o strînse cu putere şi o conduse pe o potecă în pantă şi, apoi, puţin mai departe. Se opri. Balansă raza lanternei şi, în curba descrisă, Helen ghici forma unui turn: era înalt, elegant, cu o fleşă suplă şi ascuţită, sprijinită de arcade sau contraforţi – sau poate bombardată în interior, pentru că întreg corpul bisericii din care se înălţa părea lipsit de acoperiş, golit, practic distrus.

— St Dunstan-in-the-East, spuse Julia încet, privind în sus. A fost reconstruită de Wren, ca majoritatea bisericilor, după Marele Incendiu din 1666. Dar se spune că fiica lui,

Jane, l-a ajutat s-o proiecteze. Se zice că ea s-a dus în vîrf să pună ultimele pietre, cînd constructorul și-a pierdut curajul. Iar cînd au dat la o parte schelăria, ea s-a așezat aici să demonstreze cît de convinsă era că turnul nu se va prăbuși... Îmi place să vin aici, să mi-o imaginez cum și-a croit drum pe treptele turnului, cu cărămizi și o mistrie. E imposibil să fi fost o ființă delicată, cu toate că în portrete pare palidă și subțirică. Vrei să stăm aici o clipă? Ți-e foarte frig?

— Nu, mi-e bine. Totuși, nu în interiorul bisericii.

— Nu, stăm aici. Dacă stăm în umbră, orice tîlhar de drumul mare sau cuțitar poate trece fără să ne bage de seamă.

Merseră cu grijă în jurul turnului, mînă în mînă, ghidîndu-se după niște balustrade sparte și pipăind cu piciorul pămîntul accidentat. Cîte o rampă de trei sau patru trepte mici urca spre fiecare dintre ușile turnului; ajunseră la una dintre uși și se așezară. Piatra era rece ca gheața. Ușile și zidurile din jur erau negre și nu împrăștiau nici un fel de lumină. Helen o căută pe Julia, abia dacă îi zărea șapca și haina neagră.

Dar îi simți mișcarea brațului în momentul în care își vîrî degetele în buzunar și scoase clondirul. Auzi pocnetul ușor și umed al dopului ieșind din sticlă. Julia îi trecu sticla, iar Helen și-o duse la gură. Lichidul roșu și aspru îi atinse buzele și păru să se aprindă ca o flacără pe limbă. Înghiți și se simți dintr-odată relaxată.

— S-ar putea, șopti ea în timp ce-i dădea sticla înapoi, să fim singurele ființe vii din oraș. Crezi că sînt fantome pe-aici, Julia?

Julia bău. Își șterse gura.

— Ar putea fi fantoma lui Samuel Pepys. El venea la biserica asta. Odată s-au năpustit asupra lui doi hoți.

— Mi-ar plăcea să aflu mai multe despre asta, spuse Helen, dacă n-aș fi amețită.

— Te amețești repede.

— Eram și înainte amețită, dar nu mi-a făcut plăcere s-o spun. Oricum, e ziua mea de naștere și am voie să fiu amețită.

— Atunci ar trebui să mă ameţesc şi eu. Nu-i plăcut să fii ameţit de unul singur.

Mai băură, apoi stătură aşa, fără să vorbească. În cele din urmă, Helen începu să cînte încet.

Clopotul de la Sîn Clement bate lămîi şi portocale
încet
Sîn Petru-l îngînă, pandişpan şi smîntînă.

— Ce cuvinte absurde, nu-i aşa? zise ea oprindu-se. Pînă acum, nici nu ştiam că mi le voi aminti.

La Sînta Margareta el bate cleştele şi spineta.
Sîn Ion îl îngînă cu vătrai şi ţărînă.

— Cînţi frumos, zise Julia. Presupun că nu-i nici o Sfînta Elena în cîntec?

— Nu cred. Ce-ar bate clopotul ei?

— Nu-mi pot imagina. Căpşuna şi balena?

— Muşchiul şi vena... Dar pentru Sfînta Julia?

— Nu cred c-a existat vreodată o Sfîntă Julia. Oricum, nimic nu rimează cu *Julia*, în afară de *Zurlia*[1].

— Tu eşti aproape cea mai normală persoană pe care-am cunoscut-o vreodată, Julia.

Stăteau cu capetele sprijinite de uşa neagră a turnului, şi-şi întorseseră feţele una spre cealaltă, pentru a-şi vorbi încet. Cînd Julia rîse, Helen îi simţi respiraţia aproape de gura ei: caldă, cu damf de vin şi un miros uşor acru, de tutun.

— Nu crezi că-i straniu, spuse Julia, să te aduc aici, la ruina unei biserici, în toiul camuflajului?

— Nu, cred că-i minunat, zise Helen simplu.

— Mai bea nişte vin, răspunse Julia, încă rîzînd.

Helen refuză, clătinînd din cap. Îşi simţea inima pulsîndu-i în gîtlej. Era prea sus şi prea plină pentru a putea înghiţi.

— Nu mai vreau, spuse ea încet. De fapt mi-e teamă, Julia, să mă îmbăt cu tine.

---

1. În text, rima este *peculiar* – „ciudat", „deosebit".

Se părea că sensul cuvintelor nu putea fi interpretat greşit, că trecuseră dincolo de o membrană elastică, o rupseseră, şi pe acolo se revărsau impulsuri de nestăvilit... Dar Julia rîse din nou şi probabil că-şi întorsese capul pentru că Helen nu-i mai simţi respiraţia, iar cînd începu să vorbească, tonul ei era meditativ şi distant.

— Nu-i fantastic, zise ea, că ne cunoaştem de atît de puţin timp? Acum trei săptămîni, cînd am băut ceai la intrarea în gara Marylebon – îţi aminteşti? Atunci n-aş fi spus că vom fi acum aici...

— De ce m-ai oprit în ziua aceea, Julia? o întrebă Helen după o clipă. De ce m-ai invitat să bem ceai?

— De ce? Să-ţi spun? Aproape că mi-e frică. Ai putea să mă urăşti. Cred că – ei bine, cred c-am făcut-o din curiozitate, presupun.

— Curiozitate?

— Doream să... să-mi dau seama cum eşti, ceva de genul ăsta. Rîse scurt, jenată. Credeam că probabil ai ghicit.

Helen nu răspunse. Acum îşi amintea felul acela ciudat, viclean, în care o privise Julia cînd vorbiseră despre Kay; se gîndea la ce simţise atunci, la faptul că Julia o testa, o cîntărea. În cele din urmă vorbi rar:

— Cred că am ghicit. Doreai să-ţi dai seama dacă poţi înţelege ce vede Kay la mine, nu-i aşa?

— Am făcut o chestie urîtă, spuse Julia, mişcîndu-se. Acum regret.

— N-are importanţă, zise Helen. Pe bune, n-are. La urma urmelor... Sentimentele îi păliseră, puţin doar, acum însă reapărură înviorate de vin, de beznă. De fapt, noi două sîntem într-o situaţie comică.

— Chiar aşa?

— Adică, din cauza celor întîmplate între tine şi Kay...

Brusc, chiar pe întuneric, ştiu că greşise. Julia devenise rigidă.

— Ţi-a spus Kay? întrebă ea ascuţit.

— Da, spuse Helen cu prudenţă, vorbind rar. Am bănuit, cel puţin.

— Şi ai vorbit cu Kay despre asta?

— Da.

— Și ea ce-a zis?
— Doar că a fost o...
— O ce?
Helen ezită.
— O nepotrivire de sentimente, așa a spus.
— O nepotrivire de sentimente? Julia rîse. Iisuse!
Își întoarse din nou fața.
Helen întinse mîna s-o apuce de braț. În schimb, o prinse de mînecă.
— Ce s-a întîmplat? zise ea. Ce e? N-are importanță, nu-i așa? Nu m-a afectat în trecut. La asta te gîndești? Sau crezi că nu-i treaba mea? Dar a fost, într-un fel. Și dacă Kay a fost atît de deschisă și cinstită cu mine... Fiind atît de neliniștită, uita că niciodată nu fusese deschisă în această privință. Dacă ea a fost cinstită și deschisă, atunci n-ar trebui și noi să fim deschise și cinstite? Dacă eu nu i-am dat importanță, atunci de ce să-i dăm acum?
— Cît de curtenitor vorbești, spuse Julia.
Rostise cuvintele astea cu mare răceală. Lui Helen i se făcu frică.
— Te deranjează spiritul curtenitor? Sper că nu. Tot ce încerc să spun este că mi-ar displăcea să știu că asta creează o anume... răceală, aruncă o umbră între noi. Kay n-a avut niciodată această intenție...
— Of, Kay, spuse Julia. Kay e o mare sentimentală. Nu crezi? Se crede tare ca piatra, dar... îmi amintesc că am dus-o să vadă un film cu Astaire și Rogers. A plîns tot timpul. „De ce-ai plîns?“ am întrebat-o la sfîrșitul filmului. „Din cauza dansului“, mi-a spus.
Comportamentul i se schimbase total. Acum avea un ton amar.
— Nu m-a surprins, continuă ea, cînd Kay te-a întîlnit. Nu m-a surprins *modul* în care te-a întîlnit, vreau să zic. A semănat c-o scenă de film, nu-i așa?
— Nu știu, zise Helen încurcată. Presupun că da. Nu mi s-a părut așa la vremea aia.
— Nu? Kay mi-a spus totul – cum te-a găsit și celelalte. Așa interpreta: că tocmai ea te-a găsit. Îmi spunea cît o speria gîndul că ar fi putut să te piardă. Mi-a descris felul în care ți-a atins fața...

— Nu-mi amintesc lucrurile astea, spuse Helen nefericită. Asta-i prostia.

— Kay își amintește foarte bine. Dar, cum ți-am spus deja, Kay e o sentimentală. Își amintește de parcă a fost mîna destinului.

— A *fost* puțin mîna destinului! spuse Helen. Dar nu vezi și tu cît de înfiorător de încurcat este totul? Dacă n-aș fi întîlnit-o pe Kay, nu te-aș fi întîlnit niciodată pe *tine*, Julia. Dar Kay nu m-ar fi iubit dacă i-ai fi dat voie să te iubească...

— Ce? zise Julia.

— Cîndva îți eram recunoscătoare, continuă Helen, cu o voce tot mai subțire, gata să se frîngă. Mi se părea că prin faptul că n-ai dorit-o pe Kay, mi-ai dat-o mie, într-un fel. Acum am făcut ce-a făcut ea.

— *Ce*? zise Julia din nou.

— N-ai ghicit, o întrebă Helen. Și eu m-am îndrăgostit de tine, Julia.

Pînă în acel moment nu știuse c-o să rostească acele cuvinte, dar după ce le spuse, deveniră adevărul pe care nu-l putea respinge.

Julia nu răspunse. Își întorsese fața spre Helen și respirația ei îi adie ca înainte, caldă și amăruie, aproape de buzele ei umede și reci. Rămase nemișcată, apoi întinse mîna și apucă degetele lui Helen, strîngîndu-le tare, aproape cu disperare – ca și cum cineva s-ar fi prins de o mînă sau o bucată de piele, orbește, cu durere sau suferință.

— Kay... spuse ea.

— Știu, zise Helen. Dar pur și simplu nu mă pot abține, Julia! Și mă detest pentru asta, dar nu mă pot abține! Dacă m-ai fi văzut azi... A fost atît de bună. Iar eu nu mă gîndeam decît la tine. Îmi doream să fii tu! Doream... Se opri. O, *Dumnezeule*!

Pentru că simțise foarte clar acel mic fior ciudat sau vibrație care apărea înainte ca alarma să sune, și chiar înainte ca vocea să i se destrame, sirenele sunară. Sunau încontinuu, și mai tare, și mai sus, febril, după fiecare salt în tăcere, și era imposibil, chiar și după atîția ani, să stai calm, să nu le bagi în seamă, să nu simți cum te presează, cum pieptul îți e sfredelit de gheara panicii.

În toată bezna aceea, efectul era însutit. Helen își astupă urechile cu palmele și spuse:

— O, nu-i drept! Nu le suport! Sînt ca niște vaiete de durere! Sînt... sînt asemeni clopotelor Londrei! Sînt făcute din voci! *Adăpostește-te*! îți spun. *Fugi și ascunde-te! Vin cu satîrul să-ți zboare capul de pe umeri!*

— Stai, spuse Julia, atingîndu-i brațul, și imediat după asta alarma încetă.

Tăcerea care urmă era și mai descurajantă. Rămaseră foarte încordate, în așteptarea sunetului bombardierelor; în cele din urmă deslușiră huruitul slab al motoarelor. Era o nebunie să te gîndești că băieții din interiorul acelor tuburi metalice, caraghioase, doresc să-ți facă rău, să te gîndești cum, cu două ore înainte, se plimbaseră, mîncaseră pîine, băuseră cafea, fumaseră, își trăseseră hainele pe ei, tropăiseră ca să se încălzească... Apoi se auziră primele *bum-bum-bum*-uri ale focului antiaerienelor, poate la trei-patru kilometri depărtare.

Helen își dădu capul pe spate și privi în sus. Reflectoarele erau aprinse și bezna își schimbase înfățișarea; nu văzu cerul, ci peretele înalt al turnului de care se sprijinea. Simți duritatea ușii în scalp, prin păr, și-și imagină cum pietrele de sus se prăbușesc, o masă neiertătoare de zidărie și mortar. I se părea că le vede legănîndu-se și clătinîndu-se în timp ce le privea.

Ce caut eu aici? se întrebă ea brusc. Apoi își zise: *Unde-i Kay?*

Se luptă să se ridice în picioare.

— Ce s-a întîmplat? o întrebă Julia.

— Mi-e frică. Nu vreau să stau aici. Îmi pare rău, Julia...

Julia se forță și ea să se ridice.

— E-n regulă. Și mie mi-e frică. Ajută-mă să mă ridic.

O prinse pe Helen de mînă și se ridică. Își aprinseră lanternele și o porniră. Mergeau repede, înapoi spre Idol Lane – sau Idle Lane, sau cum i-o fi zicînd – în direcția Eastcheap. Aici se opriră, întrebîndu-se care este cel mai sigur traseu. Cînd Julia o luă spre dreapta, Helen o trase în spate.

— Așteaptă, spuse ea fără suflu. Cerul, în direcția aceea, era spintecat de razele reflectoarelor. Asta-i spre est, nu-i

așa? Spre docuri. Nu-i așa? Să nu mergem pe-acolo. Să ne întoarcem pe unde am venit.

— Prin City? Am putea merge la gara Monument.

— Da. Oriunde. Nu suport să stau țintuită locului și să mă gîndesc la chestiile alea care cad...

— Ia-mă de mînă, spuse Julia. Bun. Avea o voce egală, iar strînsoarea îi era fermă – nu disperată, așa cum fusese înainte. A fost o prostie din partea mea să te fac să vii, Helen. Ar fi trebuit să mă gîndesc...

— Sînt bine, zise Helen. Sînt bine.

O porniră din nou, mergînd repede.

— Trebuie să trecem doar de St Clement, spuse Julia, în timp ce mergeau, iar biserica trebuie să fie pe undeva pe-aici.

Își roti lanterna, ezită, o făcu pe Helen să se oprească, apoi o luară din loc. Își continuară mersul, împiedicîndu-se uneori de pietrele de pavaj sparte, bîjbîind în căutarea bordurilor care nu erau unde trebuia, căci lumina bruscă a reflectoarelor, apariția și dispariția neașteptată a umbrelor le dezorienta. În cele din urmă, ghiciră treptele albe ale unei biserici.

Biserica însă nu era St Clement, ci alta, *St Edmund, rege și martir*, scria pe tăbliță.

Julia se opri în fața ei, absolut perplexă.

— Fără să știm, am ajuns pe Lombard Street. Își scoase șapca și își zvîrli părul pe spate. Cum naiba am ajuns?

— În ce direcție e metroul? întrebă Helen.

— Nu sînt sigură.

Apoi amîndouă săriră înspăimîntate. Apăruse o mașină, dînd colțul în goană; trecu pe lîngă ele ca fulgerul și dispăru în noapte. Continuară să meargă, apoi auziră voci, voci bărbătești, ca vocile fantomelor ieșind din bombardament, plutind, răsunînd ciudat. Erau doi pompieri de serviciu suiți pe acoperișuri, strigîndu-și unul altuia peste drum; unul comenta ce vedea – bombe incendiare, credea el, la Woolwich și Bow. *Inc-o încărcătură*! îl auziră strigînd

Se opriseră acolo, ascultînd, ținîndu-se de mînă, cînd un jandarm țîșni din întuneric și aproape că se prăvăli peste ele.

— De unde dracu' ați mai răsărit și voi? zise el gîfîind. Stingeți-vă lanternele și adăpostiți-vă!

În momentul în care apăruse, Julia își trăsese mîna dintr-a lui Helen și se depărtase.

— Ce crezi că încercăm să facem aici? spuse ea pe un ton aproape iritat. Unde-i cel mai apropiat adăpost?

Omul îi observă tonul – sau, mai probabil, se gîndi Helen, accentul – și-și schimbă ușor atitudinea.

— Adăpostul de la stația Bank, domnișoară, spuse el. Cincizeci de metri înapoi.

Le arătă locul cu o smucitură a mîinii peste umăr, apoi continuă să fugă.

Poate gestul acesta relativ obișnuit, poate faptul că văzuse pe cineva mai agitat decît ea, dar neliniștea lui Helen păru să se topească brusc, miraculos, de parcă cineva i-ar fi extras-o cu un ac. O luă pe Julia de braț și merseră oarecum în voie spre ceea ce acum distingeau cu ușurință – un arc din tablă ondulată în jurul căruia erau îngrămădiți saci cu nisip; asta era intrarea în stația de metrou. Cînd se apropiară, un bărbat și o fată intrară în grabă; o femeie solidă, pe care o dureau picioarele sau îi erau înțepenite, cobora precaută, dar cît putea de repede, treptele. Un școlar țopăia, privind cerul extaziat.

Julia încetini pasul.

— Iată-l deci, spuse ea fără entuziasm.

Iată întoarcerea printre oameni, îi intrepretă Helen vorbele, *la pălăvrăgeli, agitație și lumină...* O trase pe Julia de braț.

— Așteaptă, zise ea.

Ce erau pe punctul să facă? *M-am îndrăgostit de tine!* strigase ea prin întuneric, în urmă cu un sfert de oră. Își aminti vibrația respirației Juliei aproape de gura ei. Își aminti senzația cînd Julia îi prinsese mîna sălbatic.

— Nu vreau să cobor, spuse ea încet. Nu... nu vreau să te împart cu altcineva, Julia, cu alți oameni. Nu vreau să te pierd.

Poate că Julia deschisese gura să-i răspundă, Helen nu era sigură. Pentru că în momentul următor fură luminate ca de un fulger, atît de scurt și nefiresc, încît o sumedenie de mici detalii – cusăturile de pe gulerul Juliei, ancorele de pe nasturii hainei – păreau că sar din trupul ei în aer și se reped spre ochii lui Helen s-o orbească. Peste două secunde se auzi și explozia – inimaginabil de puternică, nu foarte

aproape, poate că undeva pe Liverpool Street sau Moorgate, dar suficient de aproape ca să-i simți șocul, izbitura înspăimîntătoare a unei pale de vînt sufocante. Țopăiturilor școlarului pe treptele stației i se alăturară un țipăt de încîntare; un adult se repezi să-l ia pe sus și să-l ducă înăuntru. Helen întinse mîna, și Julia i-o prinse strîns. O luară la fugă, dar nu în stație, ci cît mai departe de ea, înapoi pe Lombard Street. Rîdeau ca niște idioate. Cînd se auzi următoarea explozie – mult mai departe de data asta – rîseră și mai dezlănțuit și grăbiră pasul.

— Aici, zise Julia, trăgînd-o pe Helen de mînă.

În timpul celei de-a doua explozii văzuse un fel de zid de protecție construit vizavi de intrarea într-un birou sau într-o bancă. Spațiul pe care îl crea era lat, cu miros de iută, neverosimil de întunecat: intră în el de parcă ar fi trecut de o perdea de cerneală și o trase și pe Helen după ea.

Rămaseră fără să vorbească, trăgîndu-și sufletul; în spațiul acela tampon, respirația lor suna mai tare decît zgomotele și haosul străzii. Doar în momentul în care auziră pași se uitară afară și-l văzură pe jandarmul cu care vorbiseră alergînd în continuare, dar în direcția opusă. Trecu pe lîngă ele, dar nu le observă.

— Am redevenit invizibile, șopti Julia.

Se apropiaseră una de alta pentru a se uita afară. Ca înainte, Helen era atentă la respirația Juliei, la felul în care-i adia pe ureche și obraz; știa că nu trebuie decît să-și miște capul – să-l întoarcă, să-l încline, atît – ca buzele ei să le găsească pe ale Juliei prin întuneric... Dar rămase nemișcată, incapabilă să facă vreun gest, și, în cele din urmă, Julia luă inițiativa și o sărută. Ridică mîna și-i atinse fața și ghidă cele două guri oarbe să se întîlnească și, în timp ce sărutul, ca o flacără, pîlpîi, apoi le cuprinse pe amîndouă, își strecură mîna spre ceafa lui Helen și o trase mai aproape.

După o clipă totuși se retrase. Slăbi nodul fularului lui Helen și începu să tragă încet de nasturii paltonului. După ce i-l descheie, se întoarse la haina ei; își dădu la o parte reverele și se lipi din nou de ea, iar cele două haine deschise, suprapuse în lateral îi păreau lui Helen ca un al doilea zid de protecție, mai impenetrabil decît primul. În interiorul

lui, trupul ei și al Juliei erau vii, tari și uimitor de calde. Se sărutară din nou și se strînseră una în alta. Coapsa Juliei instalîndu-se confortabil între picioarele lui Helen, iar coapsa ei alunecînd apăsat între ale Juliei; rămaseră așa, aproape nemișcate, doar apăsîndu-și mereu șoldurile.

În cele din urmă, Helen își întoarse capul.

— Asta dorea Kay? întrebă ea în șoaptă. Știu de ce a făcut-o, Julia! O, Doamne! Mă simt, mă simt de parcă aș fi ea! Vreau să te ating, Julia. Aș vrea să te ating cum ar fi făcut-o ea...

Julia se dădu înapoi. O prinse pe Helen de mînă și îi trase mănușa, lăsînd-o să cadă. Îi duse mîna la nasturii de la pantalonii ei, îi deschise și aproape cu brutalitate i-o vîrî înăuntru.

— Fă-o atunci, zise ea.

Cînd alarma suna la John Allen House, cîte o fată urca și cobora scările, mergînd pe coridoare și bătînd la fiecare ușă. „Raiduri! Raiduri, fetelor!" După aceea, fiecare locatară își croia drum spre subsol în ordine și cu mult calm. Dar subsolul arăta la fel ca oricare alt adăpost – era foarte frig acolo, sufocant și întunecos; uneori, fetele mai vioaie din casă – cele cu care Viv nu avea aproape nimic în comun, fetele pentru care acest stil de viață era un alt gen de trai la pension – încercau să inițieze jocuri sau runde de cîntece vesele. În ultima vreme, diversele mirosuri ale locului începuseră s-o înspăimînte pe Viv, care se temea că o să i se facă rău.

Așa că în ultimele săptămîni, atunci cînd sunau sirenele, se obișnuise să rămînă în camera pe care o împărțea cu Betty și o altă fată, Anne. Betty și Anne dormeau orice s-ar fi întîmplat – Anne amețindu-se cu sedative, iar Betty punîndu-și o mască pe ochi și dopuri din ceară roz în urechi. Doar Viv se agita, tremurînd violent la sunetele tunurilor antiaeriene, gîndindu-se la Reggie, Duncan, tatăl ei, sora ei, apăsîndu-și stomacul și întrebîndu-se ce naiba o să se întîmple cu chestia aia care-i creștea înăuntru și care trebuia scoasă afară.

Încercase tabletele pe care le folosise Felicity Withers: îi provocaseră crampe și o diaree înspăimîntătoare, dar nu

avuseseră nici un efect. De atunci trăia într-un fel de criză de anxietate, făcînd nenumărate greşeli la Portman Court; nu putea fuma, nu putea mînca, nefiind capabilă să se concentreze asupra nici unui lucru cu excepţia necesităţii de a-şi înfrînge, ore întregi uneori, starea de rău care creştea în ea ca un val amar şi negru. Iar în dimineața asta își trăsese fusta şi, spre spaima ei, descoperise că nu se putea încheia în talie, aşa că a trebuit să folosească un ac de siguranţă.

— Ce să fac? îi spusese lui Betty, iar ea îi repetase ce-o sfătuise înainte.

— Scrie-i lui Reggie. Pentru Dumnezeu, Viv, dacă n-o faci, o să-i scriu eu scrisoarea!

Dar Viv nu dorea să-i scrie de teama cenzurii. Şi mai erau două săptămîni pînă să-i vină rîndul la permisie. Nu mai putea aştepta să se îngraşe şi mai mult, să-i fie şi mai rău, şi mai frică. Ştia că trebuie să-i spună. Ştia că singura modalitate era să-i dea telefon. Acum stătea ţeapănă în pat, făcîndu-şi curaj să coboare şi s-o facă.

Spera ca raidul să se termine, dar, dimpotrivă, raidul devenise şi mai ameninţător. Cînd, după alte cîteva minute, o auzi pe Anne bodogănind prin somn, dădu la o parte pătura. Dacă bombele ar veni mai aproape, Anne s-ar putea trezi. Asta ar complica lucrurile. Trebuia să acţioneze acum sau niciodată, îşi spuse ea.

Se ridică, îşi puse capotul şi papucii şi luă lanterna.

Ieşi în hol şi începu să coboare, mergînd atent, pipăind drumul, pentru că scara era luminată doar de un bec albastru. Probabil că păşise fără să facă nici un zgomot, pentru că o fată care venea cu o farfurie în mînă pe scări dădu nas în nas cu ea cînd să pătrundă pe un palier şi aproape că leşină de spaimă.

— Viv! şuieră ea. Dumnezeule! Am crezut că eşti Duhul Dactilografelor Trecute.

— Scuză-mă, Millie.

— Unde te duci? La subsol? Mai bine tu decît mine. O să prinzi runda a doua de la „Flori, fete, filme"... Sau ai pus ochii pe biscuiţii cu smîntînă care stăteau uitaţi în sala de

mese? N-ai nici o șansă. I-am luat pe toți în pungă, uite, pentru mine, Jacqueline Knight și Caroline Graham.

— Poți să-i iei, zise Viv clătinînd din cap. Mă duc să beau un pahar cu apă.

— Atenție la șoareci, spuse Millie urcînd scările. Și nu uita, dacă întreabă cineva, tu ai luat biscuiții, nu m-ai văzut. O să-ți întorc favoarea într-o zi.

Vocea i se depărtă. Viv așteptă pînă ce traversă culoarul, apoi își continuă drumul în jos. Scara devenea tot mai largă pe măsură ce se apropia de treapta de jos; casa era veche, dar construită la o scară impozantă. În tavan erau rozete din tencuială și cîrlige în locurile în care, cîndva, atîrnaseră candelabre. Balustrada avea curbe elegante și ornamente delicate. Dar, deși holurile aveau covoare roșii superbe, acestea erau acoperite cu pînză, aproape distrusă de tocurile înalte. Pereții erau vopsiți în nuanțe melancolice de verde, crem și gri, și arătau mai rău ca niciodată în lumina albăstruie slabă.

În hol era un vălmășag de paltoane, pălării și umbrele de damă. Pe o masă erau risipite hîrtii și corespondență neridicată. Bineînțeles, oberlihtul fusese acoperit cu scînduri, dar sticla antibombardament de la ușa care ducea spre subsol strălucea fastuos. Din spatele ei se auzea vocea unei fete, apoi altele: *Primulă... Panseluță...*

Viv își aprinse lanterna. Telefonul era mai departe, într-o nișă dincolo de sala de mese – într-un loc îngrozitor de public, dar în decursul anilor, fetele scoseseră capsele cu care era prins firul de perete, și dacă doreai o conversație privată, puteai trage telefonul prin coridor spre un dulap și să stai în întuneric, pe un contor de gaze, în compania găleților și mopurilor. Așa procedă și Viv, închizînd ușa dulapului și proptindu-și lanterna pe un raft, uitîndu-se temătoare pe la colțuri și crăpături după păienjeni și șoareci. *Gîndește înainte de a vorbi*, era scris pe o etichetă lipită pe telefon.

Avea numărul de la unitatea lui Reggie pe un petic vechi de hîrtie, vîrît în buzunarul capotului; i-l dăduse cu ani în urmă pentru cazuri de urgență, dar nu-l folosise niciodată. Dar ce era asta, dacă nu o urgență? Scoase numărul. Ridică receptorul și formă 0 pentru Telefoane, lăsînd cadranul să

se răsucească încet, înăbușind cît putu de bine clicurile cu o batistă.

Vocea operatoarei era transparentă ca sticla. Conectarea o să dureze cîteva minute, îi spuse. Viv îi mulțumi. Rămase cu telefonul în poală, îmbărbătîndu-se în așteptarea apelului. Apoi raza lanternei începu să oscileze și o închise, gîndindu-se la baterie. Lăsase ușa întredeschisă, și lumina albăstruie, firavă din coridor pătrundea prin crăpătură. Altfel, dulapul era cufundat în beznă. Distingea hohotele de rîs și strigătele fetelor de la subsol. Din cînd în cînd se iscau mici cutremure și șuvițe de praf pentru că bombele nu conteneau să cadă.

Cînd telefonul sună în sfîrșit, zgomotul soneriei și felul în care i se zgîlțîia aparatul în poală o speriară de moarte. Ridică receptorul cu mîinile tremurînd, aproape scăpîndu-l.

— O clipă, îi spuse fata cu vocea de sticlă, și urmară o așteptare și o serie de clicuri în timp ce făcea legătura.

În telefon se auzi vocea unui bărbat – telefonistul din tabăra lui Reggie. Viv îi dădu numele lui.

— Nu știți în ce baracă e? o întrebă. Nu știa. El încercă numărul centralei. Telefonul sună și sună... Nici un răspuns, doamnă, zise el.

— Vă rog, spuse Viv, mai lăsați să sune un minut. E foarte urgent.

— Alo? răspunse în sfîrșit o altă voce. E cumva apelul pe care l-am solicitat cu Southhampton? Alo?

— E un apel solicitat la numărul dumneavoastră, spuse operatorul afabil.

— Du-te naibii.

— Pentru puțin.

După aceea altcineva ridică telefonul; cel puțin, le dădu numărul barăcii lui Reggie. Telefonul sună doar de două ori de data asta, apoi se auzi un zgomot asurzitor: strigăte, rîsete, muzică de la un radio sau gramofon.

— Alo? urlă un bărbat în telefon.

— Alo? zise Viv încet.

— Alo? Cine e?

Îi spuse că vrea să stea de vorbă cu Reggie.

— Reggie? Ce? țipă omul.

— Cine-i? se auzi vocea unui alt bărbat.

— O fată, zice c-o cheamă Reggie.

— N-o cheamă Reggie, țărane. Vrea să stea de vorbă cu Reggie.

Apoi receptorul trecu în altă mînă.

— Domnișoară, îmi cer mii de scuze... sau, doamnă?

— Vă rog, spuse Viv. Se uită nervoasă spre coridor prin crăpătura ușii. Își puse mîna la gură să-și înăbușe vocea. Reggie e acolo?

— Dacă e aici? Cum îl știu eu pe Reg, asta depinde de cine întreabă. Vă datorează bani?

— E sigură că vrea să stea de vorbă cu Reg? întrebă prima voce.

— Prietenul meu, spuse al doilea, întreabă dacă sînteți sigură că vreți să vorbiți cu Reg și nu cu el. Tot face semne cu mîna ca să exprime ce culoare au ochii dumneavoastră minunați, cît de frumoși vă sînt cîrlionții și ce voce distinsă aveți.

— Vă rog, spuse Viv încă o dată. Nu am timp.

— Asta nu-l deranjează pe prietenul meu din cîte-am auzit.

— Reggie e acolo sau nu?

— V-aș putea întreba cine îl caută?

— Spuneți-i că-i nevasta lui.

— Doamna lui? În cazul ăsta, nici nu-mi trece prin cap...

Vocea deveni un mormăit, apoi un strigăt. Acesta fu urmat de ovații în timp ce telefonul era trecut din mînă în mînă. În cele din urmă, vocea lui Reggie se auzi în receptor. Gîfîia.

— Marilyn? zise el.

— Nu, eu sînt, spuse Viv repede. Nu-mi pronunța numele, ca nu cumva operatorul să ne asculte.

Dar el îi spuse oricum numele.

— Viv? Părea uluit. Băieții mi-au spus...

— Știu. Tot trăgeau de timp și n-am avut altceva mai bun să le spun.

— Hristoase. Îl auzi cum își freacă bărbia și obrajii nerași. Unde ești? Cum ai dat de mine? Își depărtă gura. Woods, îți jur că dacă-mi mai faci o poantă ca asta, te...

— Am sunat la Telefoane, spuse ea.

— Poftim?

— Am sunat la Telefoane.

— Ești bine?

— Da. Nu.

— Nu te aud. Stai o clipă. Puse telefonul jos și plecă; se auziră alte ovații și rîsete. Cînd reveni, își trăgea din nou sufletul. Nenorociții ăia, zise el. Se mutase sau închisese ușa. Unde ești? Parc-ai fi într-o găleată pe fundul unui puț.

— Sînt într-un dulap, șopti ea, acasă. Adică la John Allen House.

— Într-un dulap?

— De-acolo sună fetele. N-are importanță. Numai că... S-a întîmplat ceva, Reggie.

— Ce? Nu tot fratele tău nenorocit?

— Nu-i spune așa. Nu, nu asta. Nimic de genul ăsta.

— Atunci ce?

— Eu... e... Încercă să se uite în hol, apoi își întoarse capul și vorbi și mai încet decît înainte. Nu mi-a venit prietenul, spuse ea.

— Ce? Prietenul? Nu înțelegea. Care prieten?

— *Prietenul*. Prietenul care mă vizitează o dată pe lună.

Urmă o tăcere.

— Iisuse, zise el. Doamne, Viv.

— Nu-mi rosti numele!

— Nu. Nu. Cît? Adică, de cînd?

— Cam de opt săptămîni, cred.

— Opt săptămîni? Calcula în minte. Deci probabil că erai deja cînd te-am văzut ultima oară...?

— Da, probabil că eram, dar nu am știut.

— Și ești sigură? Poate că ai pierdut șirul?

— Nu cred. Nu s-a mai întîmplat.

— Dar am fost prudenți, nu-i așa? Am fost atent de fiecare dată. Ce rost mai are să fii atent dacă se întîmplă?

— Nu știu. Ghinion.

— Ghinion? Iisuse.

După voce, părea dezgustat. Mută telefonul din nou; și-l imagina cum se trage de păr.

— Nu fi așa, îi spuse ea. Pentru mine e-un iad. Mor de grijă. Am încercat tot soiul de lucruri... am luat ceva.

El n-o auzea.

— Ce?

Îşi acoperi gura din nou, dar încercă să vorbească mai clar.

— Am luat ceva, dar n-a mers. Mi-a făcut mai mult rău.

— Ai luat ce trebuie?

— Nu ştiu. Sînt alte chestii? Am luat ceva de la farmacie. Omul a zis c-o să meargă, dar n-a mers. A fost groaznic.

— Nu mai poţi încerca?

— Nu vreau, Reggie.

— Dar poate-ar merita să mai încerci.

— M-a făcut să mă simt groaznic.

— Dar nu crezi că...?

— O să mi se facă rău iar. O, Reggie, nu cred că o să pot! Nu ştiu ce-o să se-ntîmple.

Vocea îi tremurase tot timpul; acum devenise mai încrîncenată şi mai ascuţită. Intrase în panică şi aproape plîngea.

— OK, zise Reggie. Bine. Ascultă-mă. E-n ordine, păpuşă. Ascultă-mă. M-ai speriat de moarte, asta-i tot. Trebuie să mă gîndesc. E un tip aici. Cred că prietena lui... am nevoie de puţin timp.

Ea îndepărtă receptorul şi-şi suflă nasul.

— Nu am vrut să-ţi spun, zise ea nefericită. Am vrut să rezolv singură. Dar... m-am simţit atît de groaznic. Dac-ar afla taică-meu...

— E OK, păpuşă.

— I-ar zdrobi inima. I-ar...

Pip pip pip se auzi pe linie, iar operatoarea zise:

— *Un minut, apelantule.*

Era fata care-i făcuse legătura lui Viv la început sau o altă fată cu aceeaşi voce limpede, de sticlă. Viv şi Reggie tăcură.

— Crezi c-a auzit? şopti Reggie în cele din urmă.

— Nu ştiu.

— Nu ascultă, nu-i aşa?

— Nu ştiu.

— Cum s-asculte cînd au atîtea apeluri?

— Nu, bănuiesc că n-ascultă.

Urmă un alt moment de tăcere. Apoi:

— La naiba, zise Reggie, de parcă ar fi fost ostenit. Ce mai noroc! Ce noroc de rahat. Și am fost atent întotdeauna!

— Știu, spuse Viv.

— O să-l întreb pe tipul ăsta despre prietena lui, ce-a făcut. OK?

Viv încuviință.

— OK?

— Da.

— Să nu-ți mai faci griji.

— Nu, n-o să-mi mai fac.

— Îmi promiți?

— Da.

— Rezolvăm noi și chestia asta. OK? Bravo.

Rămaseră pe fir fără să-și vorbească, pînă cînd telefonista îi întrebă dacă vor să prelungească timpul convorbirii. Viv spuse că nu doreau, așa că linia amuți.

— Bună, zise Kay foarte încet peste o oră sau două.

O mîngîia pe Helen pe păr.

— Bună, zise Helen deschizînd ochii.

— Te-am trezit?

— Nu cred... Cît e ceasul?

Kay se urcă lîngă ea.

— A trecut ziua ta, mă tem. Două.

— Ești bine?

— N-am nici o zgîrietură. N-am ieșit. Bethnal Green și Shoreditch au preluat totul.

Helen o luă de mînă și-i strînse degetele.

— Mă bucur, zise ea.

Kay căscă.

— Mai bine aș fi ieșit. Am petrecut noaptea completînd careuri de cuvinte încrucișate cu Mickey și Hughes. O sărută pe obraz, apoi se lipi de ea. Miroși a săpun.

Helen se încordă.

— Chiar așa?

— Da. Ca un mînz. Ai mai făcut o baie? Cred că ești absolut curată. Te-ai simțit singură?

— Nu, nu prea.

— M-am gîndit să mă furişez înapoi la tine.

— Da?

Kay zîmbi.

— Ei, nu tocmai. Mi s-a părut pierdere de timp, asta-i tot, să nu fac nimic cînd tu erai aici.

— Da, zise Helen.

Încă o ţinea pe Kay de mînă, dar apoi îi trase braţul în jurul pieptului – strîns, de parcă simţea nevoia să fie alinată sau căuta căldură. Picioarele ei goale erau lipite de ale lui Kay, iar cămaşa de noapte din bumbac i se ridicase pînă-n brîu. Sînii păreau relaxaţi şi calzi sub braţul lui Kay.

Kay o sărută pe creştet, o mîngîie pe păr şi apoi îi murmură:

— Presupun că ţi-e teribil de somn, iubito?

— Cam aşa ceva.

— Prea somn pentru un sărut?

Helen nu răspunse. Kay îşi retrase braţul. Apucă gulerul cămăşii lui Helen şi îl trase uşor în jos. Îşi puse buzele la baza gîtului, plimbîndu-şi gura pe pielea fierbinte şi netedă. Dar în timp ce făcea asta, îşi dădu seama de materialul tocit pe care-l ţinea în mînă. Îşi săltă capul de pe pernă şi zise surprinsă:

— Nu te-ai îmbrăcat în pijamaua nouă?

— Hmm? spuse Helen, de parcă s-ar fi aflat de partea cealaltă a somnului.

— Pijamaua ta, zise Kay, încet.

— O, răspunse Helen, întinzîndu-şi mîna să i-o prindă pe-a lui Kay, trăgîndu-i braţul în jurul ei şi aducînd-o mai aproape. Am uitat, spuse ea.

5

În seara aceea luna era atît de plină și strălucitoare, că nu aveau nevoie de lanterne. Suprafețele erau albe pe fundalul negru. Totul părea fără capăt; fațadele caselor erau plate, ca un decor de scenă, copacii păreau din hîrtie creponată, cu dîre de sclipici și vopsea argintie. Nimănui nu-i plăcea asta. Te făcea să te simți vulnerabil, expus. Oamenii se dădeau jos din metrou și-și ridicau gulerele paltoanelor, își vîrau capul între umeri și se repezeau spre locuri mai întunecate. La cîteva sute de metri de stația Cricklewood, străzile erau liniștite. Doar Reggie și Viv, nesiguri de drumul pe care s-o ia, mergeau încet. Cînd Reggie scoase o bucată de hîrtie să verifice indicațiile, Viv se uită cu teamă spre cer, pentru că hîrtia strălucea de parcă ar fi fost luminiscentă.

Cînd o găsiră, casa era una obișnuită, dar pe ușă, sub sonerie, era prinsă o plăcuță cu numele. Plăcuța părea solidă, dovedind profesionalism, demnă de încredere, dar oarecum înspăimîntătoare. Viv se ținea de brațul lui Reggie și îl trase ușor înapoi. El o prinse de mînă și i-o strînse. Își simțea degetele ciudat, pentru că-și pusese o verighetă de culoare aurie, puțin cam largă și care aluneca în continuu.

— Ești bine? o întrebă el.

Avea vocea pierită. Ura doctorii, spitalele, toate chestiile astea. Știa că el ar fi preferat ca ea să fi venit cu Betty, cu soră-sa – cu oricine în afară de el.

Așa că apăsă ea pe butonul soneriei. Bărbatul – domnul Imrie – veni aproape imediat la ușă.

— A, da, zise el destul de tare, uitîndu-se pe lîngă ei în stradă. Intrați, intrați.

Rămaseră lipiți unul de altul în întunericul holului, nesiguri de dimensiunile lui, în timp ce el închise ușa și rearanjă camuflajul pe geamurile din sticlă mată, apoi îi conduse într-o sală de așteptare, unde era o lumină strălucitoare care-i făcu să clipească. În cameră era un miros dulceag, de lucruri lustruite, de cauciuc și anestezic. Pe pereți erau imagini cu dinți și gingii roz; într-o cutie era un model mare de molar din ghips, o secțiune dezvelită pentru a arăta smalțul, pulpa și nervul roșu. Culorile erau palide din cauza luminii. Viv își mută privirea de la un obiect la altul și simțea că încep s-o doară dinții.

Domnul Imrie era dentist și se ocupa de chestia cealaltă în paralel.

— Vă rog să luați loc, spuse el.

Luă o foaie de hîrtie și o prinse de un panou. Avea ochelari cu rame masive și, pentru a vedea pagina dinaintea lui, îi împingea în sus pe nas, așa că se lipeau de frunte ca niște ochelari de scafandru. O întrebă pe Viv cum o cheamă. Ea își scosese mănușile pentru a i se vedea verigheta și, cu oarecare timiditate, își dădu numele pe care-l alesese împreună cu Reggie: *doamna Margaret Harrison*. Doctorul îl rosti cu voce tare cînd îl scrise pe hîrtie și-l repetă la începutul fiecărei întrebări: „Și acum, doamnă Harrison“, „Ei bine, doamnă Harrison“ – pînă cînd numele începu să sune atît de fals, de contrafăcut, își zise Viv, de parcă ar fi fost numele unei actrițe sau al unui personaj de film.

La început întrebările au fost simple. Cînd deveniră mai intime, domnul Imrie îi sugeră lui Reggie că poate ar fi mai bine să aștepte în hol. Viv îl observă cum se retrage foarte repede, de parcă ar fi fost ușurat. Auzi cum își tîrșîia picioarele pe linoleum, plimbîndu-se dintr-o parte în alta a holului.

Poate că și domnul Imrie îl auzea. Își coborî vocea.

— Data ultimului ciclu?

Viv i-o spuse. El o notă și păru că se încruntă.

— Alți copii? o întrebă apoi. Avorturi spontane? Știți ce înseamnă un avort spontan? Desigur... Și ați mai fost obligată, ăăă, să primiți tratamentul pentru care ați venit la mine?

— Nu, răspunse ea la toate întrebările, dar, ezitînd puțin, îi spuse despre pilule, dacă într-un fel contau.

El clătină din cap respingînd ideea cînd ea i le descrise.

— Nu are sens să-ți bați capul cu ele, ăsta e sfatul meu. Poate că ați avut un deranjament stomacal, nu-i așa? Da, m-am gîndit eu c-așa a fost. Își trase în jos ochelarii și pe față îi rămase întipărit conturul lor, marcat cu roșu pe carnea frunții.

Scoase o cutie cu instrumente și Viv tresări, făcîndu-i-se frică. Dorea numai să-i ia tensiunea și să-i asculte inima, apoi o rugă să stea în picioare și să-și descheie fusta; îi palpă stomacul, apăsînd tare cu degetele și palmele.

Apoi își îndreptă spatele și se șterse pe mîini.

— Ei bine, spuse el grav, ați depășit termenul care mi-ar fi plăcut. Făcea datarea după ultimul ciclu. De obicei, recomand acest tratament pentru sarcini pînă în zece săptămîni, iar a dumneavoastră e ceva mai înaintată.

Se părea că săptămînile în plus contau. Se duse la ușă, îl chemă pe Reggie și le explică amîndurora că, din cauza elementului suplimentar de risc, va trebui să le ceară peste onorariul obișnuit.

— Încă zece lire, mi-e teamă.

— Zece lire? spuse Reggie îngrozit.

— Înțelegeți că, dată fiind legislația, riscul pe care mi-l asum este foarte serios, zise el depărtîndu-și mîinile.

— Prietenul meu mi-a spus șaptezeci și cinci. Nu am decît șaptezeci și cinci.

— Șaptezeci și cinci ar fi fost de ajuns acum o lună. Aș mai îndrăzni să spun că șaptezeci și cinci ar fi de ajuns dacă ați merge la un altfel de om. Eu nu sînt așa. Mă gîndesc la sănătatea soției dumneavoastră. Mă gîndesc la propria mea nevastă. Regret.

Reggie clătină din cap dezaprobator.

— E-un mod ciudat de a face afaceri, spuse el cu amărăciune, dacă nu vă supărați. Un preț o lună și altul următoarea. Ce contează pentru dumneavoastră, dacă chestia aia tot e acolo – dădu din cap spre stomacul lui Viv – ce contează două sau trei săptămîni?

Domnul Imrie zîmbi de parcă ar fi avut resurse infinite de răbdare.

— Contează enorm, mi-e teamă.

— Așa spuneți dumneavoastră. I-ați spune la fel, bănuiesc, și unui tip care ar veni la dumneavoastră cu un caz de... dinte care crește spre interior?

— S-ar putea și asta, foarte probabil.

— S-ar putea, ziceți?

Disputa continuă. Viv stătea în picioare și nu spunea nimic, detestînd totul, detestîndu-l pe Reggie și privind în pămînt. În cele din urmă, domnul Imrie fu de acord să ia cele zece lire sub formă de cartele pentru haine: Reggie se întoarse cu spatele și scoase un mic teanc ascuns, îl vîrî în plicul în care pusese deja banii și i-l dădu. Apoi respiră anevoie.

— Mulțumesc, spuse domnul Imrie cu o politețe exagerată. Apoi îi puse bine într-un buzunar. Dacă nu vă supărați, vă rog să vă faceți comod aici, doar douăzeci de minute; eu o s-o duc pe soția dumneavoastră în camera de alături.

— Ține-mi paltonul și pălăria, îi spuse Viv lui Reggie cu răceală.

I le luă și întinse mîna să-i prindă degetele.

— O să fie bine, spuse el, încercînd să-i întîlnească privirea. O să fie OK.

Ea își retrase degetele. Ceasul de perete arăta ora opt și cinci. Domnul Imrie o conduse înapoi prin hol spre cabinetul medical.

Ea crezu că intenționa s-o aducă din încăperea asta în alta. Credea că avea alt loc aranjat. Dar el închise ușa în urma ei și se îndreptă spre un blat de masă, părînd preocupat, și preț de cîteva clipe teribil de lungi, își imagină c-o s-o opereze pe scaunul stomatologic. Apoi văzu că, după scaun, se afla o banchetă pusă pe un postament, acoperită

cu un cearşaf din hîrtie cerată şi cu o găleată de zinc lîngă ea. Totul arăta odios: reflectorul metalic de deasupra lui şi tăvile cu instrumente din jur, maşinăriile ciudate, frezele şi sticluţele de anestezic. Simţi cum i se urcă un val sufocant de lacrimi în piept şi-n gîtlej şi pentru prima oară îşi spuse *Nu pot!*

— Aşa deci, doamnă Harrison, spuse domnul Imrie, văzînd-o cum ezită. Scoateţi-vă fusta, pantofii şi desuurile şi săriţi pe banchetă ca să începem. E bine? Nu aveţi de ce să vă temeţi. E un procedeu foarte direct.

Se întoarse depărtîndu-se, îşi scoase haina, se spălă pe mîini şi-şi suflecă mînecile. Acolo era un radiator electric, şi ea se aşeză în faţa lui pentru a se dezbrăca; îşi puse hainele pe un scaun şi se sui repede pe hîrtia cerată foşnitoare înainte ca el să se întoarcă – pentru că se simţea şi mai expusă cu fundul pe jumătate gol decît s-ar fi simţit dacă ar fi fost complet goală. Numai o curvă stătea aşa. Dar cînd se întinse pe bancheta plată şi tare, se simţi prost, dar în alt fel – ca un peşte cu branhiile şi gura căscate pe tejgheaua vînzătorului de peşte.

— Să vă dau o pernă, spuse domnul Imrie, evitînd cu grijă să se uite la coapsele goale. Şi acum, dacă aţi vrea să vă săltaţi puţin? Vîrî un prosop împăturit sub fundul ei – ridicîndu-i puţin bluza în spate şi spunînd: Nu vrem să o pătăm, nu-i aşa?

Îşi dădu seama că o ferea de sîngele care ar putea să curgă şi i se făcu din nou frică. Nu îşi dădea seama cît sînge va curge – de fapt, avea o idee extrem de vagă despre ce urma să-i facă. Nu-i explicase nimic şi se părea că e prea tîrziu să-l întrebe acum. Nu dorea să vorbească aşa, cu partea de jos a corpului dezvelită şi expusă privirii lui, era prea jenată. Închise ochii.

Cînd simţi că-i ridică picioarele şi încearcă să i le desfacă, se intimidă şi mai mult.

— Staţi mai puţin încordată, dacă puteţi, doamnă Harrison, spuse el. Apoi repetă: Doamnă Harrison? Mai puţin încordată?

Ea îşi desfăcu picioarele şi, după o clipă, simţi un obiect cald şi uscat între ele, cu care începea să o examineze. Era

degetul lui. Împinse tare în ea, și cu cealaltă mînă îi apăsă din nou stomacul, mai puternic decît înainte. I se tăie respirația. El continuă să apese și să împingă, pînă cînd ea nu se putu abține să nu-și tragă coapsele. El se retrase și-și șterse mîinile cu un prosop.

— Desigur, trebuie să vă așteptați, spuse el pe un ton blînd, dar detașat, la un anume disconfort. Regret, dar nu se poate altfel.

Se întoarse cu spatele, dar după aceea aduse un burete sau o cîrpă îmbibată într-un lichid cu miros pătrunzător, cu care începu s-o tamponeze. Ea își săltă capul și încercă să vadă. Nu-i zări decît fața; își pusese din nou ochelarii aceia de scafandru, de sudor sau de pietrar. Pe un raft, în apropierea capului lui, era o jucărie, un ursuleț sau un iepuraș îmbrăcat în haine înflorate și cu pălărie. Și-l imagină cum îl vîntură prin fața băieților sau fetelor înspăimîntate. Pe peretele din spatele lui era un afiș pe care scria *Informații pentru pacienți în privința plombelor și extracțiilor.*

Cînd îi puse masca pe gură, nu simți diferența față de aparatele obișnuite, cu tub de oxigen – mai puțin neplăcut decît o mască de gaze – așa că nu o deranjă. Apoi avu senzația de lunecare și se prinse de marginea banchetei pentru a nu se rostogoli... Atunci i se păru că se prăbușește, dar ateriză inexplicabil în picioare, pentru că dintr-odată se trezi în întuneric înconjurată de oameni care o înghionteau din toate direcțiile. Nu știa dacă se afla pe stradă sau într-un loc public, sau unde era cu totul. Suna o sirenă, dar i se părea ciudată, nu-i spunea nimic. Nici nu cunoștea persoana care era cu ea, dar se agăța de brațul ei. „Ce-i asta?“ întrebă ea. „Zgomotul ăsta?“ *„Dar nu știi?“* răspunse persoana. *„E alarma de taur.“* „Taur?“ întrebă ea. *„Taurul german“*, spuse vocea. Înțelese brusc că „taur“ era o armă nouă și terifiantă. Se întoarse înspăimîntată, dar în direcția greșită, sau nu așa cum trebuia. *„Uite-o“*, zise vocea îngrozită – și încercă să se întoarcă iar, dar fu lovită în stomac și își dădu seama că fusese străpunsă prin întuneric de cornul terifiantului taur german. Își întinse mîinile și-l pipăi: era neted, tare și rece; simți chiar locul unde-i intrase în stomac și știu că, dacă și-ar pune mîinile la spate, i-ar

putea atinge vîrful ieșindu-i pe-acolo, pentru că o pătrunsese adînc.

Apoi își veni în fire și-l văzu pe domnul Imrie, dar încă simțea cornul. Se gîndi că, probabil, o țintuise de banchetă. Se auzi rostind lucruri absurde și pe domnul Imrie chicotind.

— Tauri? O, nu. Nu în Cricklewood, draga mea.

El îi puse un bol în față și ea vomită.

Îi dădu o batistă să-și șteargă buzele și o ajută să stea în capul oaselor. Prosopul îi dispăruse de sub fund. El își coborîse mînecile și butonii erau bine prinși; avea fruntea roșie, cu un fir strălucitor de transpirație. Tot ce se afla în încăpere – mirosurile, dispunerea obiectelor – părea să fi suferit o schimbare subtilă; avea senzația că timpul se împleticise cumva, în vreme ce ea stătuse cu spatele, de parcă jucase „Mersul moșneagului". Pe podea era o singură pată stacojie de mărimea unui șiling, dar restul era curat ca lacrima. Găleata din zinc fusese puțin mutată și acoperită.

Își aduse picioarele la marginea banchetei, iar durerea din stomac și spate se transformă într-una care o apăsa constant în interior; mai mult, își dădu seama și de alte neplăceri: o durere între picioare și un punct sensibil în stomac, de parcă ar fi fost lovită în carnea din jurul buricului. Domnul Imrie îi spuse că-i pusese înăuntru o bucată de tifon pentru a absorbi sîngele; și lîngă ea îi lăsase un tampon igienic și o centură. Văzînd asta, deveni din nou sfioasă și se repezi să și-l pună și să-și fixeze centura. Doctorul o văzu cum bîjbîie, crezu că este încă sub efectul anestezicului și veni s-o ajute.

Cînd începu să se îmbrace, își dădu seama cît de slăbită era; simțea că i se scursese sînge între fese și acum devenea lipicios. Gîndul o neliniști. Întrebă dacă se poate duce la toaletă, iar el o conduse pe culoar și-i arătă unde este. Se așeză și pipăi capetele dopului de tifon, fiindu-i teamă că ar putea să dispară în ea. Cînd urină, se simți de parcă era împunsă de ceva. Durerea ascuțită din pîntece și mușchi era insuportabilă. Pe hîrtia de toaletă apăru doar puțin sînge, și asta o făcu să-și dea seama că umezeala dintre fese probabil că era din cauza apei, că domnul Imrie o spălase cu o cîrpă sau un burete, și gîndul îi displăcea.

Încă mai avea senzația înspăimîntătoare a căderii sau smulgerii din timp, a lucrurilor care se precipitaseră înainte, fără ca ea să țină pasul cu ele.

— Ei, zise domnul Imrie cînd se întoarse în sala de chirurgie, n-ar trebui să te surprindă dac-o să sîngerezi puțin, o zi-două, e perfect normal. În locul dumneavoastră aș sta în pat. Lăsați-l pe soțul dumneavoastră să vă răsfețe puțin...

O sfătui să bea bere neagră, și-i mai dădu două sau trei tampoane igienice și un flacon de aspirină pentru dureri. Apoi o duse înapoi la Reggie.

— Iisuse, spuse Reggie, ridicîndu-se în picioiare și stingîndu-și țigara. Arăți groaznic.

Viv începu să plîngă.

— Haide, haide, spuse domnul Imrie venind în spatele ei. I-am spus doamnei Harrison să se aștepte la o mică stare de slăbiciune, cam douăzeci și patru de ore. Puteți să-mi telefonați dacă sînteți neliniștiți. Totuși vă rog să nu-mi lăsați mesaje... Dacă aveți stare de leșin, sîngerare abundentă, vomă, crize, orice de genul ăsta, trebuie să vă sunați doctorul. Dar nu cred că se va întîmpla așa ceva. Foarte puțin probabil. Cred că nu e cazul să vă spun că, dacă ar fi nevoie de un doctor, nu ar fi bine să menționați... Își depărtă mîinile încă o dată. Ei bine, cred că înțelegeți.

Reggie se uită destul de fioros la el și nu-i răspunse.

— Ești OK, Viv? o întrebă el.

— Cred că da, spuse ea printre lacrimi.

— Iisuse, repetă el, apoi i se adresă domnului Imrie: e normal să arate așa?

— Puțin slăbită, cum am spus. Graviditatea ușor avansată a complicat întru cîtva lucrurile, asta-i tot. Rețineți ce v-am spus despre stările de vomă și crize...

Reggie înghiți în sec. Își îmbrăcă paltonul și apoi o ajută pe Viv să se îmbrace. Ea se sprijini de brațul lui. Era nouă fără zece. Ieșiră cu toții în hol, iar domnul Imrie închise ușa sălii de așteptare și apoi, în pas ușor, traversă și închise ușa cabinetului. Stinse lumina, deschise zăvorul ușii principale, crăpînd-o doar pentru a scruta strada.

— Vai, zise el, luna încă strălucește. Mă-ntreb... Se întoarse spre Viv. V-ar deranja, doamnă Harisson, să vă țineți batista

peste gură, așa? Își duse mîna la gură. Da, e bine. O să dea impresia că ați venit pentru o intervenție dentară, ceea ce nu e un lucru neobișnuit... Mă gîndesc la vecinii mei. Războiul creează atîtea suspiciuni. Vă rămîn îndatorat.

Deschise larg ușa, iar ei îl lăsară în urmă. Viv își ținu batista peste gură un minut-două, apoi lăsă mîna moale. Bucata de material, la fel ca hîrtia pe care Reggie o scosese din buzunar pe drum, părea luminiscentă în razele de lună, dar, privind la cerul senin, se simți prea slăbită, chinuită de durere și disperată pentru a-i fi teamă. Începu să-i fie foarte frig și i se păru că tamponul de tifon se afundase în ea, deplasîndu-se de la locul lui. Marginile tamponului igienic se frecau de coapse. Se lăsă și mai mult pe brațul lui Reggie, dar refuză să-i vorbească.

— Ești bine? repeta el necontenit. OK? Bravo, fetițo.

Apoi, după ce se depărtară o sută de metri, explodă.

— Ce căcănar! Hristoase, ce-a dat peste noi! Toată chestia aia cu zece lovele în plus. Știa că ne-a prins la-nghesuială. Hristoase, ce jidan afurisit! Trebuia să mă mențin pe poziție mai cu forță. Pentru două ace...

— Taci odată! spuse ea în cele din urmă, nemaiputînd să suporte.

— Nu, pe bune, Viv. Ce escrocherie.

El continuă să bombăne. La Cricklewood Broadway așteptară zece-cincisprezece minute, apoi luară un taxi. Mergeau într-un loc pe care-l aranjase Reggie, un apartament, undeva în mijlocul orașului. Avea adresa respectivă pe un alt petic de hîrtie. Șoferul cunoștea adresa, dar le spuse că unele străzi erau desfundate, așa că făcu un ocol. Reggie o auzi și pe asta și pufni. Viv simțea ce gîndește, *Ăsta-i un alt truc pe cinste.* Taxiul mergea încet, iar ea stătu tot timpul sub tensiune. Cînd crezu că șoferul nu se uită, deschise flaconul de aspirină și luă trei, mestecîndu-le, înghițindu-le întruna pînă cînd îi lunecară pe gît. Din cînd în cînd, își vîra mîna sub ea – îi era teamă că tampoanele nu-și făceau treaba.

Cînd ajunseră, nu se uită la casă, nu știa unde era cu exactitate – deși mai tîrziu și-a amintit că au traversat Hyde Park și și-a închipuit că era probabil pe o stradă din

zona Belgravia. Şi-a amintit că avea o verandă susţinută de stîlpi, pentru că Reggie a trebuit să ia cheia apartamentului pe care-l închiriaseră de la o bătrînă care locuia la subsol, şi cînd a alergat în josul scărilor şi a bătut la uşă, ea a închis ochii şi s-a sprijinit de unul din stîlpi şi şi-a lipit mîinile de stomac, încercînd să se încălzească. Dorinţele şi nevoile ei se micşoraseră, se concentraseră în una singură: să găsească un loc intim în care să poată sta liniştită şi la căldură. Auzi vocea lui Reggie. Glumea cu bătrîna destul de forţat. „Aşa-i... Aşa aş spune... Nu-i aşa?" *Haide odată*, se gîndi ea. El reapăru pufăind, înjurînd, şi intrară.

Apartamentul era la ultimul etaj. Ferestrele de lîngă scară nu erau acoperite, aşa că trebuiră să folosească doar lanterna. Se simţea umedă la noadă şi-şi imagină că probabil sîngera; la fiecare pas pe care-l făcea, avea senzaţia că i se scurge, încet şi fierbinte, tot mai mult sînge. În cele din urmă fu sigură că i se scurge pe picioare, udîndu-i ciorapii şi intrîndu-i în pantofi... Stătu nemişcată în timp ce Reggie bîjbîia cu cheile în încuietorile cu care nu era obişnuit, apoi rămase la fel cînd el se duse de la o fereastră la alta, izbind mici piese de mobilier care-i erau în drum, lovindu-se în fluierele picioarelor, făcînd vasele de porţelan să zăngăne.

— Pentru Dumnezeu, spuse ea slăbită, cînd ceva căzu, iar el se aplecă să-l ridice înjurînd. Lasă în pace camera asta. Să ajungem în primul rînd la baie.

— Aş merge, zise el pipăind locul, dacă aş şti unde este.

— Nu vezi?

— Nu. Dar tu?

— Aprinde o lumină, doar un minut.

— Aşa ne vine pe cap cloşca aia bătrînă de la subsol. O să ne-alegem şi c-un paznic la uşă. Şi-asta ne mai trebuie!

Cu doi ani în urmă fusese amendat cu o liră pentru aprinderea unei lumini şi nu uitase. Fasciculul lanternei se plimba la întîmplare prin încăpere. Ea îl văzu cum umblă şi se loveşte cu capul de tocul unei uşi.

— Iisuse!

— Eşti bine?

— Ce crezi? La naiba! Mă doare ca dracu'!

Își frecă fruntea și continuă să umble cu mai mare atenție. Cînd începu să vorbească, vocea îi era înfundată.

— Aici e dormitorul. Toaleta trebuie să fie undeva dincolo, cred...

Auzi un alt pocnet cînd își lovi capul din nou. Apoi zăngănitul anourilor de la perdele, apoi un clic, urmat de altul.

— O, la dracu'.

Lumina era întreruptă. Aveau nevoie de șilingi; se întoarse la ea, căută prin mărunțișul pe care-l avea, apoi scormoni și ea prin poșetă, iar în cele din urmă bîjbîiră din nou în căutarea contorului.

Monedele intrară în cele din urmă și luminile se aprinseră. Ea își croi drum, cutremurîndu-se, spre baie. Cînd o văzu cît de prudent merge, el îi ieși în față s-o ajute, dar ea îl împinse.

— Lasă-mă în pace, zise ea, du-te!

Nu sîngerase pe cît se așteptase, erau doar mici pete pe suprafața tamponului igienic, dar vîrful tamponului de tifon, care fusese alb înainte, era ruginiu. Îl pipăi cu degetele; părea să nu mai stea fix ca la început, și își făcu din nou griji, gîndindu-se că o să se afunde în ea, unde se va pierde. Se uită la baie și își imagină cum ar fi s-o umple cu apă fierbinte și să scape de durerea din coapse. Dar baia era ciudată și luxoasă, cu un covor gros de culoarea laptelui, și faianța avea un luciu sidefiu. Îi dădea senzația că este soioasă; se gîndi la manevrele pe care ar trebui să le facă pentru a nu lăsa urme sau pete. Brusc, se cutremură epuizată; lăsă în jos capacul toaletei și se așeză pe el cu coatele pe genunchi și fața în mîini. Încă nu-și dăduse jos paltonul și pălăria.

Rămase așa mult timp, pînă cînd Reggie bătu la ușă s-o întrebe dacă-i e bine. Cînd ea îi dădu drumul înăuntru, el se uită în jur, clipind nervos.

O ajută să meargă. Și înainte trecuse prin dormitor, dar nu se uitase în jur; acum își dădu seama că era la fel de neobișnuit ca baia. Pe covor era întinsă o blană de tigru, iar pe pat erau perne de satin, de parcă proprietarul își imaginase cum arată dormitorul unui star de cinema sau de parcă era locuit de prostituate sau playboy. Întregul apartament arăta așa. Salonul avea un șemineu electric în perete, înconjurat

de panouri de crom. Telefonul era alb-perlat. Mai era și un bar cu sticle și pahare, iar pe perete erau poze din Paris: Arcul de Triumf, Turnul Eiffel, bărbați și femei stînd veseli în cafenelele de pe trotuare, la un pahar de vin.

Dar totul era rece la atingere și plin de praf; din loc în loc erau grămezi de tencuială care probabil căzuseră în urma raidurilor. Încăperile miroseau a umed, a spațiu nelocuit. Viv se așeză în fotoliu încă tremurînd, cît mai aproape de foc.

— Al cui e apartamentul? întrebă ea.

— Al nimănui, spuse Reggie, ghemuindu-se lîngă ea și jucîndu-se cu butoanele de control al focului. Este un apartament de prezentare. Cred că unul dintre elemenți a dispărut.

— Ce?

— E doar de prezentare. Îți arată cum o să arate apartamentul, dacă l-ai cumpăra. L-au făcut înainte de izbucnirea războiului. Acum nu mai interesează pe nimeni.

— Nu locuiește nimeni aici?

— Lumea vine, stă și pleacă, asta-i tot.

— Ce fel de lume?

El răsuci un buton.

— Prieteni de-ai lui Mike, ți-am spus. El a fost agent imobiliar și încă mai are cheia. O lasă bătrînei de jos. Dacă ai permisie și n-ai unde să stai.

Ea pricepu.

— Tipii ca voi aduc aici fete.

El își ridică privirea și rîse.

— Nu te uita așa la mine! Nu știu nimic despre afacerea asta. Dar e mai bun decît un hotel, nu-i așa?

— Așa crezi? Ea nu zîmbea. Tu știi, presupun. Cred c-aduci aici fete tot timpul.

El rîse din nou.

— Aș vrea eu! N-am mai fost niciodată aici.

— Așa zici tu.

— Nu fi prostuță. Ai văzut cum am încasat-o, nu-i așa?

Își frecă fruntea.

Ea se uită într-o parte, plîngîndu-și de milă pentru situația disperată în care se afla.

— Întotdeauna se întîmplă la fel, spuse ea cu tristețe. Se termină urît, de fiecare dată. Chiar și acum.

El era preocupat în continuare de butoane.

— Cum? Ce?

— Ca acum. Vocea i se risipi. Amărăciunea pe care o simțea, valul acela de autocompătimire o obosiseră. Începu să plîngă din nou. El lăsă focul baltă, se ridică, veni și se așeză cu stîngăcie lîngă ea. Îi luă pălăria de pe cap, îi netezi părul și-o sărută.

— Nu mai plînge, Viv.

— Mă simt atît de îngrozitor!

— Știu.

— Nu, nu știi. Aș prefera să fiu moartă.

— Să nu mai spui asta. Gîndește-te cum m-aș simți eu dac-ai fi. Te doare?

— Da.

El își coborî vocea.

— A fost oribil, nu-i așa?

Ea încuviință. El întinse mîna, punîndu-i-o pe stomac. Ea tresări la început. Dar căldura și greutatea palmei și a degetelor lui erau liniștitoare. Își puse mîinile deasupra și le ținu strînse. Își aminti visul cu taurul și i-l spuse.

— Un taur? spuse el.

— Un taur german. Își înfigea cornul în mine. Cînd de fapt cred că era domnul Imrie...

Reggie rîse.

— Am știut eu că-i un bătrîn libidinos din clipa în care am intrat. Dar ce nătărău, să-i facă rău fetei mele!

— Nu-i vina lui. Își scoase batista și-și șterse nasul. A ta e.

— A mea! Ia uite ce aud, îmi place! O sărută din nou. Dacă nu m-ai fi înnebunit...

Își frecă obrazul de capul ei. Viv simți altfel greutatea mîinii lui pe stomac. Își mișca degetele.

— O, Viv, spuse el.

În clipa aceea îl respinse.

— Șterge-o! rîse ea fără să vrea. Pentru tine e bine...

— E ca dracu'.

— Gîndul că... Of! exclamă cutremurîndu-se.

Rîse și el.

— Spui asta acum. Dar să vedem ce-o să zici peste-o săptămînă sau două.

— O săptămînă-două! Eşti ţăcănit. Un an sau doi, aşa mai vii de-acasă.

— Doi ani? O să mă tîmpesc. Cel puţin dă-mi o rază de speranţă. E mai mult decît ţi se dă pentru dezertare.

Ea rîse din nou, apoi îşi ţinu respiraţia şi clătină din cap, incapabilă să vorbească. Rămaseră un minut sau două tăcuţi. El îşi lipea bărbia şi obrazul de părul ei şi din cînd în cînd o săruta pe frunte. Camera începuse să se încălzească. Durerea de stomac şi spate cedă, pînă cînd o simţi ca pe una obişnuită, pe care o avea în fiecare lună la fiecare ciclu. Dar era vlăguită.

După o vreme, Reggie se ridică şi se întinse. Se uită la bar şi-i zise că are chef să bea ceva. Se duse şi alese o sticlă, strîmbîndu-se apoi.

— Apă colorată! Mai încercă una. Toate erau la fel. Şi, uite! Erau şi ţigări într-o cutie, dar erau făcute din ghips. Ce şmecherie ieftină. Cred că va trebui să ne descurcăm cu asta, presupun.

Adusese o sticluţă de coniac. Îi scoase dopul şi-i oferi să bea.

Ea refuză.

— Domnul Imrie a spus că ar trebui să beau bere neagră.

— O să-ţi aduc mai tîrziu dacă vrei. Acum ia o înghiţitură din asta.

Nu mîncase toată ziua din cauza anestezicului; luă o înghiţitură şi simţi cum lichidul îi curge pe gîtlej şi ajunge în stomac, fierbinte ca o limbă de foc. Bău şi Reggie, apoi îşi aprinse o ţigară. Ea nu putea să fumeze dar, cel puţin, fumul nu-i făcu rău. *Probabil că sînt mai bine*, îşi zise ea – dîndu-şi seama de asta pentru prima oară. *Probabil că sînt OK*. Acest gînd o străbătu la fel ca alcoolul. Închise ochii. Acum simţea o unică durere şi, în comparaţie cu restul, era uşor de suportat.

Reggie îşi termină ţigara şi se ridică în picioare; îl auzi cînd se duse la baie, şi apoi în dormitor, trăgînd draperia şi uitîndu-se în stradă. Acolo era linişte. Întreaga clădire era cufundată în linişte. Probabil că erau apartamente goale pe fiecare latură.

Cînd se întoarse, ea aproape că adormise. Se ghemui lîngă ea și-i atinse fața.

— Ți-e cald, Viv.? Ești rece, sloi.

— Chiar așa? Eu mă simt bine.

— Vrei să te întinzi în pat? Vrei să te duc?

Ea refuză, clătinînd din cap, incapabilă să vorbească. Își deschise ochii și-i închise la loc, de parcă pleoapele îi atîrnau grele. Reggie îi puse mîna pe frunte și-i strînse mai bine gulerul paltonului în jurul gîtului. Își scoase pantofii din picioare și se așeză pe podea, sprijinindu-și capul de genunchii ei.

— Să-mi spui dacă ai nevoie de ceva, zise el.

Stătură așa mai bine de o oră. Arătau de parcă ar fi fost un cuplu căsătorit de mult timp. Niciodată nu stătuseră atît de mult împreună fără să facă dragoste.

Apoi, la zece și jumătate, Viv tresări brusc, făcîndu-l pe Reggie să sară.

— Ce s-a întîmplat? spuse el, uitîndu-se în sus spre ea.

— Ce? zise ea dezorientată.

— Te doare?

— Ce?

El se sculă în picioare.

— Ești albă ca varul. N-o să ți se facă rău, nu-i așa?

Ea se simțea ciudat.

— Nu știu. Ar trebui să mă duc la baie din nou, cred. Încercă să se ridice.

— Dă-mi voie să te ajut.

O duse la baie. Se deplasa chiar mai încet decît înainte. I se părea că avea capul desprins de corp – de parcă corpul era turtit, gros, diform, iar capul i se ținea doar de-un fir. Dar cu cît se deplasa mai mult, durerea din stomac era mai ascuțită, și asta o făcu atentă la ce se întîmplă cu ea. Cînd se așeză pe colacul toaletei, se simți străpunsă de dureri de două ori mai intense. Erau altfel, mai ciudate: pe de o parte semănau cu cele de ciclu, dar pe de altă parte păreau dureri intestinale. Crezu că are diaree. Își apăsă mușchii, de parcă ar fi vrut să facă pipi, iar între picioare apăru o senzație de lunecare și ceva căzu în apă. Se uită în toaletă. Era tamponul de tifon, îmbibat și deformat de sînge, care

curgea încă din ea, gros, negru și răsucit ca o frînghie înmuiată în catran.

Îl chemă pe Reggie. El apăru imediat, speriat de vocea ei.

— Iisuse! spuse el, cînd văzu conținutul vasului de toaletă. Se dădu înapoi, la fel de palid ca ea. S-a mai întîmplat?

— Nu.

Încercă să-l oprească folosind hîrtie de toaletă. Sîngele lunecă și-i mînji mîinile. Începuse să tremure. Inima îi bătea sălbatic.

— Nu vrea să se oprească, spuse ea.

— Oprește-l cu chestia aia. Se referea la tamponul igienic.

— Continuă să curgă, nu-l pot opri. O, Reggie, nu-l pot opri!

Cu cît era mai speriată, cu atît mai repede se prelingea sîngele. La început fusese vîscos cu pete și cheaguri, dar curînd se transformă în sînge obișnuit, uimitor de roșu. Se auzea ca apa curgînd în chiuvetă. Se împrăștie pe colacul toaletei, pe picioarele și degetele ei, pretutindeni.

— N-ar trebui să fie așa, nu? spuse Reggie cu răsuflarea tăiată.

— Nu știu.

— Ce-a zis domnul Imrie? A zis c-o să fie așa?

— A spus că s-ar putea să apară o oarecare sîngerare.

— Oarecare? Ce înseamnă oarecare? Este asta oarecare? Nu-i deloc, sînt tone de sînge.

— Chiar așa?

— Păi nu-i?

— Nu știu.

— De ce nu știi? Cum e cînd îți vine ciclul normal?

— Nu așa. Ăsta se-ntinde peste tot!

El își astupă gura cu mîna.

— Trebuie să existe ceva care să-l oprească. Ai putea lua mai multe aspirine.

— Aspirinele n-or să aibă nici un efect, nu-i așa?

— E mai bine decît nimic.

Altceva nu aveau. Ea bîjbîi prin buzunarul de la palton și scoase flaconul. Mai luă trei tablete, mestecîndu-le cum procedase înainte; el îi mai dădu o gură de coniac și bău restul. Traseră de lanțul toaletei și urmăriră cum apa țîșnește în vas. Cînd se liniști, la suprafață era rozalie, iar dedesubt

roşu închis şi vîscoasă – ca un cocktail bine făcut. Dar curînd sîngele începu să şiroiască din nou ca dintr-o pompă, răspîndindu-se în jur.

— Şi nu crezi că dac-ai pune, îi zise Reggie arătînd spre tamponul sanitar, chestia acolo...

Ea clătină din cap, prea speriată pentru a vorbi. Rupse iar şi iar bucăţi de hîrtie igienică şi încercă să-l oprească aşa. Îl opri un minut-două şi se mai calmă, dar se desprinseră şi căzură la fel ca tamponul de tifon. Reggie încercă şi el, punînd mai multă hîrtie. Îşi puse mîna peste a ei, pentru a ţine hîrtia acolo. Dar şi aceste hîrtii căzură, şi sîngele ţîşni şi mai puternic ca oricînd.

În cele din urmă, depăşiţi de situaţie, hotărîră ca Reggie să-l sune pe domnul Imrie şi să-i ceară sfatul. Alergă în salon; ea auzi clinchetul subţire al telefonului alb perlat, apoi Reggie ţipă; era de fapt un scîncet de frustrare şi disperare. Cînd se întoarse, se clătina tîrşîindu-şi pantofii. Telefonul nu funcţiona. Firele se întindeau pe cîţiva centimetri, apoi se opreau. Era la fel ca sticlele cu apă colorată şi ţigările din ghips, doar de faţadă.

— Trebuie să găsesc o cabină de telefon, spuse el. Ai văzut vreuna cînd am venit?

Gîndul că o lăsa singură o îngrozi.

— Nu pleca!

— Mai curge? Se uită între picioarele ei şi trase o înjurătură. Îi puse mîna pe umăr. Uite ce, zise el. O să mă duc jos la bătrînă. O să-mi spună unde găsesc un telefon.

— Ce-o să-i zici?

— O să-i spun că am nevoie de-un telefon.

— Zi-i... se agăţă Viv de el, zi-i că pierd sarcina, Reggie.

El se răzgîndi.

— Să-i spun? O să vrea să urce aici, dacă-i spun. O să vrea s-aducă un doctor.

— Poate-ar fi cazul să chemăm un doctor, nu crezi? Domnul Imrie a zis...

— Un doctor? Iisuse, Viv, nu ne-am tîrguit şi pentru asta.

El îşi trase mîna dintr-a ei şi şi-o duse la cap, trăgîndu-se de păr. Din expresia lui, ea îşi dădu seama că se gîndea la bani şi la toată vînzoleala asta. Începu să plîngă din nou.

— Nu plînge! zise el cînd o văzu, şi o clipă i se păru că era şi el pe punctul de-a plînge. Un doctor ar putea să-şi dea seama, nu-i aşa? Nu s-ar uita şi-ar şti despre ce-i vorba?

— Nu-mi pasă, răspunse ea.

— Ar putea aduce poliţia, Viv. O să ne ceară numele. O să vrea să ştie totul despre noi.

Avea vocea tensionată. Rămase aşa, nehotărît, încercînd să găsească o altă cale. Apoi o cuprinse din nou panica şi gîfîi, strîngîndu-şi stomacul.

— Bine, zise el repede. Bine.

Se răsuci şi plecă. Auzi uşa apartamentului trîntindu-se şi după aceea nimic. Avea fruntea şi buza superioară ude de sudoare, şi se şterse cu mîneca. Trase apa din nou, apoi se învîrti şi ajunse la chiuvetă să se spele pe mîini, scoţîndu-şi verigheta colorată auriu, prea largă. Chiuveta arăta de parcă fusese vopsită în stacojiu; luă mai multe bucăţi de hîrtie şi încercă s-o curețe, să curețe apoi şi colacul pe care stătea şi marginea vasului de dedesubt. Apoi văzu o mică pată de sînge pe covor: se aplecă, dar ameţi – i se părea că podeaua băii se înclină. Întinse mîna să se sprijine de perete, dar lăsă o urmă roz pe una dintre plăcuţele de faianţă sidefie; se destinse şi rămase nemişcată, cu capul în mîini. Dacă ar sta aşa, sîngele ar curge mai anevoios... Îşi dorea să se întindă; îşi aminti că domnul Imrie îi spusese să stea în pat. Dar ea nu dorea să se ridice, ca nu cumva să păteze covorul de culoarea laptelui. Închise ochii şi începu să numere în şoaptă. *Unu, doi, trei, patru.* Repetă numerele de mai multe ori. *Unu, doi, trei, patru. Unu, doi, trei, patru...*

O să mor, îşi zise. Brusc îşi dori ca tatăl ei să fie acolo. Măcar de-ar fi fost acolo cu ea! Apoi şi-l imagină intrînd şi văzînd tot sîngele... Începu să plîngă din nou. Stătu şi-şi sprijini capul de perete, plîngînd fără să se oprească, dar atît de lipsită de vlagă, că suspinele ei erau ca nişte mici gîfîieli de durere.

Încă plîngea cînd Reggie se întoarse. O adusese şi pe bătrînă. Era îmbrăcată în cămaşă de noapte şi capot, dar îşi trăsese un palton pe deasupra şi-şi pusese o pălărie şi galoşi de cauciuc. Probabil că erau hainele pe care le avea

pregătite pentru momentul în care suna alarma. Răsufla din greu după ce urcase scările, și se vedea că n-avea nici un dinte în gură. Își scoase batista să-și șteargă fața. Dar cînd văzu în ce stare era Viv, o scăpă din mînă. Se duse direct la ea, îi puse mîna pe frunte, apoi îi desfăcu pricioarele să se uite la dezastrul dintre ele.

Apoi se întoarse spre Reggie.

— Doamne sfinte, băiete! spuse ea, vorbind bălmăjit din cauza lipsei dinților. La ce ți-a fost mintea cînd ai vrut să chemi un doctor? La naiba, aici e nevoie de-o ambulanță!

— O ambulanță? zise Reggie îngrozit. Sînteți sigură?

Acum, pentru că era ea acolo, bătea în retragere.

— Ai auzit ce ți-am spus, spuse femeia. Uite ce față are! A pierdut jumătate din sînge. Un doctor n-o să fie în stare să-l toarne la loc, nu-i așa? Puse mîna pe fruntea lui Viv încă o dată. Doamne sfinte... Du-te! Ce mai aștepți? O să prinzi una înainte să sune sirenele. Spune-le să vină repede. Spune-le că-i o chestiune de viață și de moarte!

Reggie se răsuci și o luă la goană.

— Acum, zise femeia dîndu-și jos capotul. Crezi că-i bine să stai acolo, drăguțo, lăsîndu-l să curgă din tine așa? Îi puse mîna pe umăr. Mîna îi tremura. Nu crezi c-ar fi mai bine să te întinzi?

Viv clătină din cap refuzînd.

— Vreau să stau aici.

— Atunci stai. Dar să te ridic puțin și... Așa, înțelegi ce vreau să-ți spun.

Baia avea un singur prosop – de culoarea laptelui, la fel ca și covorul. Viv nu dorise să-l folosească. Dar femeia îl smulse de pe suport, îl împături, o forță pe Viv să se ridice, coborî capacul vasului și puse prosopul pe el.

— Stai pe el, draga mea, spuse, ajutînd-o pe Viv să se așeze la loc. Foarte bine. Și acum să scoatem și chiloții ăștia, vrei? Se aplecă, bîjbîi pe lîngă genunchii lui Viv și-i ridică picioarele. E mai bine. Nu-i prea frumos să te vadă bărbatul tău cu chiloții în vine, nu-i așa? Aș zice că nu. Gata – cînd eram de vîrsta ta, nu ne prea băteam capul cu așa ceva. Aveam jupoane, știi, să arătăm decente. Jupoane lungi, cum nu-ți vine a crede. Poftim. N-are importanță. O să

rezolvi chestia asta şi-o să arăţi iar ca o regină. Vai, ce păr frumos ai, nu crezi?

Continuă să pălăvrăgească împleticindu-şi limba, debitînd tot soiul de absurdităţi. O aduse pe Viv lîngă ea, lăsînd-o să-şi sprijine capul, netezindu-i şi mîngîindu-i părul cu degetele ei aspre şi boante. Dar şi Viv îşi dădea seama că era înspăimîntată.

— Încă mai vine, nu-i aşa? spunea ea din cînd în cînd, uitîndu-se la prosopul dintre picioarele lui Viv. Tinerele ca tine tre' să se menajeze. Aşa se zice, nu?

Viv închisese ochii. Era conştientă de ce murmura bătrîna, dar stătea ţeapănă, concentrîndu-se asupra sîngelui care se scurgea din ea, încercînd să-l încetinească, să-l reţină, să-l împingă înapoi în ea. Frica i se ridica, i se topea şi sălta în valuri întunecate. Uneori – şi astea i se păreau minute fără capăt – avea impresia că sîngele se oprea, iar ea se calma întru cîtva; apoi, însă, apărea un alt mic şuvoi între picioare care o făcea să plonjeze din nou în starea de panică. Începuse să se teamă şi de ritmul galopant al inimii care, îşi dădea seama, accelera fluxul sîngelui.

Îl auzi pe Reggie întorcîndu-se.

— Ai trimis după ei? strigă bătrîna.

— Da, spuse Reggie, cu răsuflarea tăiată. Da, or să vină.

Rămase în uşa băii, alb ca varul, muşcîndu-şi unghiile, prea speriat de bătrînă ca să mai intre. *Măcar de-ar veni să mă ţină de mînă*, se gîndi Viv. *Măcar dacă m-ar strînge în braţe*... Dar nu făcea decît să o privească şi să schiţeze un fel de gest de neajutorare: îşi întindea mîinile şi clătina din cap.

— Îmi pare rău, îngăima el. Îmi pare rău.

Apoi se depărtă. Îl auzi cum îşi aprinde o ţigară. Urmă zăngănitul inelelor draperiei şi-şi dădu seama că probabil stă la fereastra dormitorului, uitîndu-se afară.

Apoi sîngele se prelinse din nou, iar durerea se strînse ca un pumn în jurul unei lame; închise ochii şi plonjă din nou în panică. Durerea şi disperarea erau negre – ca smoala – şi atemporale, de parcă ar fi fost din nou sub antestezicul domnului Imrie, lunecînd din lume, în timp ce lumea gonea înainte... Simţi din nou mîinile grele ale bătrînei pe spate,

masînd-o încontinuu în cercuri mici. Îl auzi pe Reggie strigînd: „Gata!". Dar în acel moment nu-şi putea imagina despre ce era vorba. Crezu că avea de-a face cu faptul că dăduse la o parte draperiile. Cînd, după o clipă, îşi deschise ochii şi-i văzu pe cei de la ambulanţă, în pantaloni şi paltoane, cu caschetele pe cap, presupuse că erau un bărbat şi un băiat de la Protecţia Antiraid care veniseră să le reproşeze că nu respectau camuflajul.

Dar băiatul rîdea. Avea un rîs gutural, dar subţire, ca de fată.

— Îmi place pielea dumneavoastră de tigru, zise el. Totuşi nu vă sperie în mijlocul nopţii? Mie mi-ar fi frică să nu se repeadă la gambă în timp ce-aş trece. Se uită la prosopul pe care stătea Viv şi rîsul i se stinse, dar faţa îi rămase blîndă. Prosopul era stacojiu, îmbibat cu sînge. Îşi puse mîna pe frunte şi-i zise bărbatului încet: Pielea e cam rece.

— N-am putut să-l fac să se oprească, bîigui Viv.

Bărbatul stătea ghemuit în faţa ei. Îi dezgoli braţul şi prinse o bandă în jurul lui; apoi pompă într-un balon de cauciuc şi se încruntă în faţa cadranului. Îi atinse coapsa şi se uită, aşa cum făcuse şi băiatul, la prosopul de sub fundul ei. Trecuse de starea de jenă.

— De cînd iese din tine în halul ăsta? întrebă el.

— Nu ştiu, spuse ea slab. Se gîndi: *Unde-i Reggie?* Cred că Reggie ar şti. Cred că de-o oră.

Bărbatul dădu din cap.

— Ai pierdut o cantitate mare, după cum se vede. Trebuie să te ducem la spital cît putem de repede. Bine? Vorbea calm, liniştitor, iar ea dorea să i se arunce în braţe. Era încă ghemuit în faţa ei şi-şi punea balonul în geantă. Se mişca foarte repede. Dar, înainte de a se ridica, o privi în faţă şi o întrebă delicat cum o cheamă.

— Pearce, răspunse ea, fără să se gîndească. Vivien Pearce.

— Şi cît de mare era copilul, doamnă Pearce?

În acel moment îşi dădu seama ce făcuse. Spusese Vivien Pearce în loc să spună Margaret Harrison. Începu să-l caute din nou din priviri pe Reggie. Bărbatul îi puse mîna pe genunchi.

— Îmi pare rău, spuse el. Ghinion. Dar deocamdată trebuie să te punem pe picioare. Prietena mea, domnişoara Carmichael, şi cu mine o să te ducem jos.

Ea îl căuta în continuare pe Reggie şi nu se putea concentra la ce i se spunea. Crezu că atunci cînd spusese „Domnişoara Carmichael“ se referise la bătrînă. Apoi el şi băiatul mai vorbiră şi alte lucruri – spunîndu-şi unul altuia „Kay“ şi „Mickey“ – şi înţelese, cu un val de disperare, că nu erau bărbaţi, ci pur şi simplu femei cu părul scurt... Atunci toată încrederea pe care le-o acordase, sentimentul că e îngrijită şi pe mîini sigure, dispărură. Începu să tremure. Ele păreau să creadă că-i e frig şi-o acoperiră cu o pătură. Aduseseră un scaun pliant din pînză pe care o aşezară, o legară şi o scoaseră din baie, luînd-o pe pielea de tigru, apoi prin salon, pe lîngă bar şi pozele din Paris, apoi în jos, pe scara neluminată. La fiecare întoarcere crezu că se prăbuşeşte.

— Îmi cer scuze, nu contenea să spună slăbită. Îmi cer scuze.

Ele o certară în glumă că-şi face griji.

— Dac-ai vedea ce tipi babani ridicăm! spuse cea mai tînără – Mickey – rîzînd. După asta o să ne apucăm să cărăm piane.

Bătrîna mergea în faţa lor, prevenindu-le în legătură cu treptele mai dificile. Le ţinu uşa din faţă deschisă şi apoi o luă pe potecă să facă acelaşi lucru cu poarta de la grădină. Ambulanţa era parcată chiar după ea, iar dîrele albe de pe vopseaua cenuşie erau luminate de lună şi părea că pluteşte deasupra suprafeţei negre-sinilii a străzii. Kay şi Mickey o puseră pe Viv jos şi deschiseră uşa.

— Acum o să te punem la orizontală, spuse Mickey. Credem că asta o să te-ajute la sîngerare. Haide.

O ridicară din scaun şi apoi o lăsară pe pat. Ea încă tremura de parcă îi era frig, iar sîngele încă se prelingea; începuse să se lupte să respire, de parcă alergase sau ceva de genul ăsta. O auzi pe Kay spunîndu-i lui Mickey că putea conduce ea; apoi patul se înclină uşor pentru că se urcase Kay. Viv îşi ridică privirea, căutîndu-l pe Reggie, dorindu-şi să fie lăsat să stea lîngă ea şi s-o ţină de mînă. Una din uşile ambulanţei era închisă, iar bătrîna stătea în cadrul celeilalte; striga întruna cu vocea ei bălmăjită să nu-i fie teamă, că doctorii or s-o facă bine imediat... Se dădu înapoi. Mickey, care ţinuse uşa, o închidea acum.

Viv se forţă să se ridice în capul oaselor.

— Aşteaptă, zise ea. Unde-i Reggie?

— Reggie? întrebă Kay.

— Soţul ei! spuse bătrîna. Dumnezeule, am uitat de el cu totul. L-am văzut strecurîndu-se şi....

— Reggie! strigă Viv înnebunită. O curea îi ţinea strîns coapsele. Începu să tragă de ea. *Reggie!*

— E aici? întrebă Kay.

— Nu cred, răspunse Mickey. Vrei să mă duc să-l caut?

Viv încă se lupta cu cureaua.

— Bine, spuse Kay, dar fă-o repede!

Mickey o şterse. Cînd se întoarse după un minut-două, gîfîia. Îşi ridică marginea caschetei şi se aplecă să intre în dubiţă.

— Nu-i nimeni acolo, spuse ea. Am căutat peste tot.

— Bine, să plecăm, zise Kay. O poate găsi la spital.

— Dar era acolo, spuse Viv cu răsuflarea tăiată. Probabil că nu v-aţi dat seama... prin întuneric...

— Nu-i nimeni, spuse Mickey din nou. Îmi pare rău.

— Vai, ce ruşine, zise bătrîna cu o voce plină de compasiune.

Viv se prăbuşi pe spate, mai slăbită ca oricînd, incapabilă să protesteze. Se gîndea la Reggie şi, aproape plîngînd, spuse:

— Un doctor o să-şi dea seama, nu-i aşa? Doctorul va dori să ştie cum ne cheamă, o să vrea să ştie totul despre noi.

Şi-l aminti cum stătea în uşa băii, clătinîndu-şi capul şi zicînd: „Îmi pare rău...".

Închise ochii. Uşa fu trîntită şi după aceea ambulanţa porni şi o luară din loc. Simţea zgomotul motorului atît de tare, că parcă avea capul lipit de el. De parcă ar fi fost blocată în cala unui vapor. Auzi vocea lui Kay aproape de faţă.

— E-n regulă, doamnă Pearce. Se ocupa cu ceva, completa un formular sau ceva de genul ăsta, o etichetă, pe care o prindea de gulerul lui Viv. Fiţi curajoasă, rezistaţi, doamnă Pearce...

— Nu-mi mai spuneţi *doamnă*, spuse Viv pe un ton jalnic. Nu-i soţul meu, cum a spus doamna. A trebuit să ne prefacem pentru domnul Imrie, asta-i tot...

— N-are importanță, zise Kay.

— I-am spus că ne cheamă Harrison, pentru că ăsta era numele de fată al mamei lui Reggie. La spital trebuie să le spuneți că mă cheamă Harrison. O să faceți asta? Trebuie să le spuneți că sînt doamna Harrison. Pentru că, în caz că văd și-și dau seama, nu-i nimic rău ca o femeie măritată să facă așa ceva, nu-i așa?

— Nu vă faceți griji, îi zise Kay ținînd-o de încheietura mîinii și luîndu-i pulsul.

— Nu cheamă poliția cînd e vorba de femei măritate, nu-i așa?

— Aiurea. Să cheme poliția? Dar de ce ar face-o?

— Încalcă legea, nu-i așa? zise Viv.

— Să fii bolnav? Nu încă, zise Kay zîmbind.

— Adică să scapi de un copil, vreau să spun.

Dubița se hurducă de cîteva ori în timp ce trecea pe un drum desfundat.

— Ce? zise Kay.

Viv nu răspunse. Simțea cum i se scurgea sînge la fiecare hurducătură. Închise din nou ochii.

— Vivien, o întrebă Kay, ce-ai făcut?

— Ne-am dus la un domn, spuse Viv în cele din urmă. Trase aer în piept. La un dentist.

— Ce ți-a făcut?

— M-a adormit. La început totul a fost bine. Dar mi-a pus un pansament înăuntru, iar acesta a ieșit, și atunci a început sîngerarea. Totul era bine pînă atunci.

Kay se depărtă și izbi cu pumnul în peretele cabinei.

— Mickey! Dubița încetini, apoi se opri; se auzi scîrțîitul frînei. Fața lui Mickey apăru la fereastra glisantă de deasupra capului lui Viv.

— E OK?

— Nu, nu e ce-am crezut noi. A fost la cineva... la un dentist nenorocit – a scăpat-o de sarcină.

— O, nu, spuse Mickey.

— Încă sîngerează. Probabil că... nu știu. Poate că i-a obturat peretele uterului.

— Bun, zise Mickey și se întoarse. O să merg cît pot de repede.

— Aşteaptă. Aşteaptă! Îi e teamă de poliţie.

Viv le urmărea expresiile feţelor. Se ridică din nou în capul oaselor.

— Nu trebuie să apară nici un poliţist! zise ea. Nu trebuie să se bage poliţia sau ziariştii. Nu trebuie să-i spună tatălui meu!

— Tatăl tău n-o să mai zică nimic atunci cînd o să afle cît de bolnavă eşti, spuse Mickey.

— Nu-i măritată, spuse Kay.

Viv începu să plîngă din nou.

— Nu spuneţi, zicea ea. O, vă rog, nu spuneţi!

O văzu pe Mickey uitîndu-se la Kay.

— Dacă-i o obturaţie, ar putea... La naiba! Ar putea fi septicemie, nu-i aşa?

— Nu ştiu. Aşa cred.

— Vă rog, zise Viv. Spuneţi-le că am pierdut o sarcină.

— E prea periculos, spuse Mickey clătinînd din cap dezaprobator.

— Vă rog, nu le spuneţi nimic. Spuneţi-le că m-aţi găsit pe stradă.

— Oricum or să-şi dea seama, zise Mickey.

Dar Viv o vedea pe Kay meditînd.

— S-ar putea să nu.

— Nu, zise Mickey. Nu putem să dăm cu banul. Pentru Dumnezeu, Kay! Ar putea... Se uită la Viv. S-ar putea să *mori*, adăugă ea.

— Nu-mi pasă!

— Kay, zise Mickey, şi cînd aceasta nu răspunse, se întoarse.

Dubiţa se urni cu o smucitură şi porni mai repede ca înainte.

Viv se lăsă din nou pe pat. Acum nu mai simţea hurducăturile, i se părea că e undeva, suspendată. Credea că, pierzînd atîta sînge, probabil că începuse să plutească. Ca prin vis, o văzu pe Kay adăugînd ceva la eticheta prinsă de guler, apoi bîjbîiind printr-un buzunar al paltonului; apoi simţi că îi ţine degetele şi i le strînge. Kay o luase de mînă. Strînsoarea îi era lipicioasă; Viv o prinse mai tare ca să nu dispară plutind. Deschise ochii şi o privi pe Kay. O privea aşa cum nu mai privise pe nimeni înainte, de parcă acest gest o reţinea, nu-i dădea voie să se ducă.

— Mai e puţin, Vivien, repeta Kay. Fii curajoasă. Foarte bine. Aproape că am ajuns.

Peste o clipă, ambulanţa dădu colţul şi se opri. Uşile fură deschise larg. Mickey se sui înăuntru şi apăru altcineva în spatele ei, o soră cu o bonetă albă, strălucitoare şi diformă în lumina lunii.

— Iar tu, Langrish! zise sora. Ei, şi ce ne-ai adus în seara asta?

Kay se uită la Mickey, strîngînd în continuare degetele lui Viv. Iar atunci cînd ea deschise gura, Kay vorbi în locul ei.

— Avort, spuse ea apăsat. Avort cu complicaţii. Credem că doamna, doamna Harrison a căzut foarte rău. A pierdut mult sînge şi este destul de dezorientată.

Sora dădu din cap.

— Bine, zise ea. Se depărtă şi chemă un brancardier. Hei, tu de-acolo! Da, tu! Ia un cărucior şi ai grijă cum mergi cu el!

Mickey îşi plecă fruntea şi nu mai spuse nimic. Se apucă, cu destulă asprime, să-i desfacă iute cureaua care o ţinea strînsă de pat.

— Hai, Vivien, zise Kay. Trebuie să te luăm de-aici, atîta. Dar ascultă-mă o clipă. Acum vorbea în grabă. Se uită peste umăr, apoi îi atinse faţa. Mă asculţi? Uită-te la mine... Cartea ta de indentitate şi cartelele, Vivien. Ţi-am făcut o gaură în căptuşeala paltonului. Poţi zice că le-ai pierdut cînd ai căzut. Bine? Mă înţelegi, Vivien?

Viv înţelegea, dar mintea îi rătăcea spre altceva care i se părea important. Simţise că mîna i se desprinsese dintr-a lui Kay, iar prin degete îi treceau mii de ace. Erau lipicioase, dar reci şi goale...

— Verigheta, zise ea. Acum avea impresia că acele îi înţeapă buzele. Mi-am pierdut verigheta. Am pierdut...

Dar n-o pierduse, îşi aminti ea. O scosese să spele sîngele de desubt, şi o lăsase în baia aia ciudată, pe chiuvetă, lîngă robinet.

O privi înnebunită pe Kay.

— N-are importanţă, Vivien, spuse ea. Celelalte lucruri contează.

— Vine căruciorul, zise Mickey tăios.

Viv încercă să se ridice.

— Verigheta, spuse ea aproape fără suflare. Reggie mi-a dat o verighetă. Am pus-o ca domnul Imrie să creadă...

— Taci, Vivien! spuse Kay cu blîndețe. Taci, Vivien! Verigheta nu contează.

— Trebuie să mă întorc.

— Nu se poate, zise Mickey. La naiba, Kay!

— Ce s-a întîmplat? strigă sora.

— Trebuie să mă întorc! spuse Viv, dînd să se lupte. Dați-mi voie să mă întorc să-mi iau verigheta! Fără ea, n-are rost...

— Uite-ți verigheta! zise Kay brusc. Ia-ți verigheta. Poftim.

Se depărtase de Viv și-și împreunase mîinile; le răsuci o clipă, apoi scoase un mic cerc din aur. Se mișcase atît de rapid și de imperceptibil, de parcă ar fi făcut un număr de iluzionism.

— O aveai deci? întrebă Viv uluită și ușurată, iar Kay dădu din cap.

— Da. Ridică mîna lui Viv și făcu verigheta să-i lunece pe deget.

— Parcă e alta.

— Ți se pare-așa pentru că ești bolnavă.

— Așa?

— Bineînțeles. Acum nu uita de celelalte. Ia-mă de umeri. Ține-te strîns. Bravo.

Viv se simți ridicată. Imediat fu purtată prin aerul rece. Cînd Kay o ținu de mînă ultima dată, descoperi că abia îi mai simțea pulsul. Nu mai putea nici măcar să vorbească, să spună la revedere. Închise ochii. Tocmai o duceau în holul spitalului cînd alarma începu să sune.

Helen auzi sirenele din apartamentul Juliei, în Mecklenburgh Square. Aproape imediat urmară trosnituri și bufnituri. Se gîndi la Kay și-și ridică fruntea.

— Unde crezi că lovesc?

Julia dădu din umeri. Se ridicase să ia o țigară și umbla după pachet.

— Poate Kilburn? opină ea. N-ai cum să ştii. Am auzit un şir de bombe căzînd săptămîna trecută, şi aş fi jurat că-i în Euston Road, dar s-a dovedit c-a fost în Kentish Town. Se duse la fereastră, trase draperia şi se uită printr-una dintre crăpăturile din scîndurile cenuşii date cu talc. Ar trebui să vezi luna, spuse ea. E absolut superbă în noaptea asta.

Dar Helen era atentă la bombe.

— Încă una, zise ea tresărind. Nu mai sta la fereastră.

— Oricum n-are sticlă.

— Ştiu, dar... întinse braţul. Oricum, hai înapoi.

Julia dădu drumul draperiei.

— Aşteaptă o clipă.

Se duse la şemineu şi ţinu un ghemotoc de hîrtie deasupra cărbunilor înroşiţi pentru a-şi aprinde ţigara. Apoi se îndreptă şi trase un fum, îşi dădu capul pe spate savurînd gustul tutunului. Era aproape goală, stînd cu un şold săltat – relaxată şi fără jenă în lumina flăcărilor de parcă s-ar fi aflat la marginea unui iaz, ca într-o pictură victoriană barocă, avînd ca subiect Grecia antică.

Helen stătea întinsă şi o urmărea.

— Parcă eşti descrierea numelui tău, spuse ea moale.

— Numele meu?

— Julia, Standing.[1] Totdeauna îmi venea să pun o virgulă. Ţi-a mai spus asta cineva? Arăţi ca propriul tău portret... Vino încoace. O să răceşti.

Camera era prea bine capitonată pentru a fi cu adevărat rece. Julia îşi duse mîna la frunte să-şi îndepărteze şi netezească părul încîlcit, apoi se întoarse încet la divan şi se vîrî sub pături. Se întinse, goală pînă la brîu, cu mîinile sub cap, şi împărţi ţigara cu Helen, lăsînd-o să şi-o pună între buze şi s-o îndepărteze după ce trăgea un fum. După ce termină de fumat, închise ochii. Helen îi studia pieptul şi stomacul, care se ridicau şi coborau în ritmul respiraţiei, şi zvîcnetul pulsului la baza gîtului.

Se auzi detunătura îndepărtată a unei explozii, o rafală de mitraliere şi poate zgomot de avioane. Vecinul polonez al Juliei, de la etajul superior, patrula neliniştit prin încăpere;

1. Julia, stînd în picioare. (n.t.)

Helen îi urmărea traversarea înainte şi înapoi luîndu-se după scîrţîitul podelei. În camera de desubt se auzea un radio şi ecoul zăngănitului cuiva care răscolea cărbunii în şemineu. Helen se familiarizase cu sunetele, textura şi imaginea păturilor şi pernelor Juliei, cu mobilierul desperecheat. În ultimele trei săptămîni stătuse acolo cam de şase sau şapte ori. Şi-şi spunea, ca şi-n alte dăţi : *Oamenii ăştia nu ştiu că eu şi Julia sîntem aici, goale, una în braţele celeilalte...* I se părea incredibil. Ea însăşi se simţea expusă, dar la modul delicios, de parcă toată carnea ce-i învelea nervii dormitînd fusese dată la o parte, jupuită.

Niciodată n-o să mai traverseze o cameră, n-o să mai dea drumul la radio, n-o să mai pună vătraiul în foc – nimic de genul ăsta – se gîndi ea, fără să se gîndească la faptul că doi îndrăgostiţi ar putea sta îmbrăţişaţi în camerele din apropiere.

Îşi duse mîna spre clavicula Juliei – dar nu atinse pielea, ci rămase cu ea în aer, la un centimetru deasupra.

— Ce faci? întrebă Julia fără să deschidă ochii.

— Te ghicesc, spuse Helen. Simt cum ţi se ridică toată căldura trupului. Îţi simt viaţa. Îţi pot spune unde ai pielea palidă şi unde-i roz. Îţi pot spune unde-i curată şi unde ai pistrui.

Julia îi prinse degetele.

— Ţi-ai ieşit din minţi, zise ea.

— Mi-am ieşit din minţi, răspunse Helen, din dragoste.

— Sună ca într-un roman. Unul de Elinor Glyn sau Ethel M. Dell.

— Dar tu nu simţi o mică nebunie, Julia?

Julia se gîndi.

— Mă simt străpunsă de o săgeată, zise ea.

— Doar de o săgeată? Eu parc-aş fi străpunsă de-un harpon. Sau... Nu, asta-i prea brutal. De parcă un cîrlig, unul mic, mi s-a-nfipt în piept...

— Un mic cîrlig?

— Unul de crochet sau ceva mai fin.

— Un cîrlig din acelea pentru încheiat nasturii?

— Exact, rîse Helen.

Pentru că vorbele Juliei făcuse să-i răsară în minte o imagine foarte clară, ceva din copilărie, probabil – un cîrlig

din argint cu un mîner ușor ciobit din sidef. Își duse mîna în locul în care-și imagina că se află inima.

— Mă simt, zise ea, de parcă mi-ar fi intrat în piept un cîrlig și inima mi-ar fi smulsă, fibră cu fibră.

— Dar sună înspăimîntător, spuse Julia. Ce fată morbidă ești! Duse degetele lui Helen la gură și i le sărută, apoi le reținu să le examineze vîrfurile. Și ce unghii mici ai, murmură ea. Unghiuțe și dințișori.

Helen se intimidă, deși lumina era extrem de scăzută.

— Nu te uita la mine, spuse ea trăgîndu-și mîna.

— De ce?

— Eu... eu nu merit.

— Toanto, spuse Julia rîzînd.

După asta închiseră ochii, și probabil că Helen ațipi. Își dădu vag seama că Julia se ridicase din nou, se îmbrăcase în capot și coborîse la baie, dar era în miezul unui vis absurd și se trezi de-a binelea cînd Julia închise ușa la întoarcere.

— Cît e ceasul? întrebă ea. Ridică repede ceasul deștepător al Juliei. Dumnezeule, e unu fără un sfert! Trebuie să plec.

Își frecă fața, apoi se întinse la loc.

— Mai stai pînă la unu, spuse Julia.

— Cincisprezece minute. Ce rost are?

— Atunci lasă-mă să vin cu tine. O să te duc acasă.

Helen clătină din cap.

— Dă-mi voie, spuse Julia. Prefer să vin decît să rămîn aici, știi asta.

Începu să se îmbrace. Hainele-i zăceau de-a valma pe podea; se aplecă și culese un sutien și chiloții, își trase pe ea pantalonii și o bluză, coborîndu-și bărbia și încruntîndu-se în timp ce-și încheia nasturii. Se așeză în fața oglinzii și-și netezi fața.

Helen stătea în continuare întinsă și o urmărea, așa cum făcuse înainte. I se părea extraordinar că putea s-o facă, era de necrezut că Julia își oferea frumusețea privirii ei. Era minunat, aproape înspăimîntător că, acum o oră, Julia stătuse în brațele ei, își deschisese gura, își desfăcuse picioarele, în voia buzelor, limbii și degetelor ei. I se părea de

domeniul imposibilului ca, dacă ea, Helen, s-ar ridica și s-ar duce la ea, s-ar lăsa sărutată...

Julia îi surprinse privirea și zîmbi, prefăcîndu-se exasperată.

— N-ai obosit să mă privești?

Helen își coborî privirea.

— De fapt nu mă uitam.

— Dac-ai fi bărbat, ți-aș spune c-ar trebui să pleci din cameră cînd mă-mbrac. Aș dori să rămîn un mister pentru tine.

— Nu vreau să fii un mister, zise Helen. Vreau să-ți cunosc fiecare părticică. Apoi deveni ușor deprimată. De ce ai spus asta, Julia? Nu ai prefera un bărbat, nu-i așa?

Julia clătină din cap. Se aplecă mai mult spre oglindă, depărtîndu-și buzele și rujîndu-se.

— Nu mă simt bine cu bărbații, zise ea absentă. Își apropie buzele și-și întinse rujul. N-o pot face cu bărbații.

— Numai cu femeile? întrebă Helen.

Numai cu tine, dorea ea să-i spună. Dar Julia nu spuse nimic; acum își trecea pieptănul prin păr, scrutîndu-și fața critic. Helen se întoarse și-și zise: *Ce naiba am?* Pentru că descoperise că e geloasă pe imaginea Juliei din oglindă. Era geloasă pe hainele ei. Era geloasă pe pudra de pe fața ei!

Apoi își mută gîndul la altceva: *Oare așa simte și Kay față de mine?*

Probabil că acest gînd i se citea pe chip. Cînd se întoarse spre Julia, își dădu seama că aceasta o urmărea în oglindă. Nu se mai pieptăna, dar mîinile erau ridicate în continuare.

— OK? zise ea.

Helen încuviință, apoi clătină din cap. Julia puse pieptănul jos, se apropie de ea și o luă de după umeri.

— E o greșeală teribilă, zise Helen încet, închizînd ochii.

— Acum totul e teribil de greșit, răspunse Julia după o clipă.

— Dar asta e mai rea, pentru că am putea s-o îndreptăm.

— Chiar putem?

— Ne-am putea... opri. Ne-am putea... întoarce acolo unde eram.

— Tu ai putea?

— Poate, spuse Helen, cu un efort. De dragul lui Kay.

— Totuşi greşeala teribilă a fost făcută, zise Julia. A fost săvîrşită înainte. A fost făcută chiar înainte să acționăm. S-a întîmplat... Cînd?

Helen îşi ridică privirea.

— A fost săvîrşită în ziua în care m-ai dus în casa din Bryanston Square, spuse ea. Sau chiar înainte de asta, cînd mi-ai luat ceaiul acela. Am stat în soare, tu ai închis ochii şi ți-am privit fața... Cred că atunci s-a întîmplat, Julia.

Se priviră intens, tăcute, apoi se apropiară şi se sărutară. Helen încă nu se obişnuise cu diferența dintre săruturile Juliei şi ale lui Kay – cu ciudățenia relativă a gurii Juliei, cu moliciunea ei şi consistența rujului, cu apăsările repetate şi tatonările limbii. Dar ciudățenia asta era excitantă. Sărutul fiind imprecis, deveni repede umed. Se apropiară şi mai mult. Julia îşi puse degetele pe sînul gol al lui Helen – îl atinse şi apoi îşi retrase degetele; îl atinse din nou – le retrase din nou – pînă cînd Helen simți cum i se umflă carnea încordată după mîna Juliei.

Se cufundară înapoi, destul de incomod, pe păturile strînse. Julia îşi vîrî mîna între picioarele lui Helen şi zise încet:

— Iisuse! Eşti atît de umedă, că nu te simt.

— Vreau degetele tale în mine! şopti Helen. Împinge-le în mine.

Julia împinse. Helen îşi ridică şoldurile să intre în ritm cu mişcarea ei, cu respirația întretăiată.

— Acum mă simți?

— Da, te simt, spuse Julia. Simt cum mă prinzi. E uluitor...

Probabil că avea patru degete în Helen, vîrîte pînă la încheieturi, dar degetul mare era în afară şi-i freca încet carnea umflată. Helen îşi ridica şi cobora şoldurile pentru a se împinge în mîna ei. Simțea asprimea păturilor pe spate şi, pe lîngă apăsarea dintre picioare, coapsa uscată a Juliei, îmbrăcată în pantaloni, peste a ei, goală şi umedă; era conştientă de locurile distincte, inconfortabile – felul în care cureaua Juliei se freca de ea, nasturii bluzei şi cureaua ceasului... Îşi întinse mîinile deasupra capului, dorindu-şi ca Julia s-o fi legat, să o fi imobilizat; dorea să-i cedeze total, să fie acoperită de vînătăi şi semne. Julia începu să împingă

aproape dureros în ea, şi-i plăcea. Îşi dădea seama că trupul îi devine tot mai rigid, de parcă ar fi fost într-adevăr trasă de frînghii strînse.

Îşi ridică iar capul şi-şi lipi gura de a Juliei, şi cînd începu să geamă, o făcu în gura ei, pe buzele şi obrazul ei.

— Taci! zise Julia, continuînd totuşi să împingă înnebunită. Se gîndea la oamenii din apartamentele apropiate. Taci, Helen! Taci!

— Îmi pare rău, zise Helen fără suflare şi gemu din nou.

Nu semăna deloc cu felul lejer în care făcuseră dragoste înainte. După aceea, Helen rămase cutremurată, încercînd să se liniştească, de parcă s-ar fi certat cu cineva. Cînd se ridică în picioare, îşi dădu seama că tremură. Se duse la oglindă: rujul Juliei i se întinsese în jurul gurii, iar buzele îi erau umflate, de parcă ar fi fost lovită. Apoi se duse aproape de şemineu, de lumina flăcărilor, şi văzu că avea semne pe coapse şi sîni, parcă de urticarie, din cauza frecării hainelor Juliei. Asta îşi dorise cît timp Julia împingea, dar acum semnele o supărau într-un mod absurd. Se mişca orbeşte prin cameră, culegînd lucruri, punîndu-le jos apoi... simţind cum în ea se adună isteria.

Julia se dusese la bucătărie să se spele pe mîini şi gură. Cînd se întoarse, Helen se postă în faţa ei şi spuse şovăielnic:

— Uite în ce hal sînt, Julia! Cum dracu' o să ascund asta de Kay?

Julia se încruntă.

— Ce-i cu tine? Vorbeşte mai încet!

Cuvintele ei erau ca o palmă. Helen se aşeză şi-şi luă capul în mîini.

— Ce naiba mi-ai făcut, Julia? spuse ea în cele din urmă, încă tremurînd. Ce-ai făcut? Nici eu nu mă mai recunosc. Îi detestam pe cei care fac ce facem noi. Credeam că sînt probabil cruzi sau nepăsători sau laşi. Dar nu vreau să fiu crudă cu Kay. Şi mi se pare c-o fac, pentru că-mi pasă, îmi pasă mult! Ţin prea mult la voi două. Oare e posibil, Julia?

Julia nu răspunse. Helen îşi ridică privirea, apoi îşi înclină capul. Îşi apăsă ochii cu podul palmelor, conştientă

că nu trebuie să plîngă, pentru că plînsul o să lase mai multe urme.

— Şi partea proastă este... continuă ea. Ştii care-i partea proastă? Cînd sînt cu Kay sînt nefericită că nu eşti tu, şi-şi dă seama că sînt nefericită şi nu ştie de ce, şi mă linişteşte! Mă alină, şi eu îi dau voie! O las să mă consoleze, cînd de fapt tînjesc după tine.

Rîse. Un sunet oribil. Îşi coborî mîinile şi adăugă mai ferm:

— Nu mai pot face asta. Va trebui să-i spun, Julia. Dar mi-e teamă. Mi-e teamă de cum se va simţi cînd o să audă că-i vorba de tine! Că tocmai despre tine-i vorba! Că te-a iubit înainte, iar acum...

Scutură din cap şi nu putu să termine ce-avea de spus.

Vîrî mîna în buzunarul fustei să caute o batistă, şi-şi suflă nasul. Se simţea epuizată, neputincioasă, ca o păpuşă de cîrpă. Julia se dusese să răscolească cenuşa cărbunilor cu vătraiul, dar acum se ridicase şi stătea lîngă poliţă fără să se întoarcă. Nu mai veni lîngă Julia, ca înainte. Rămăsese acolo de parcă urmărea focul şi se gîndea la cărbunii pe cale să se stingă. Şi cînd, în cele din urmă, vorbi, vocea sună distantă.

— N-a fost aşa, spuse ea.

Helen îşi sufla din nou nasul şi n-o auzi.

— Cum adică? o întrebă ea fără să înţeleagă.

— În legătură cu mine şi Kay, zise Julia, fără să-şi întoarcă privirea. Nu a fost cum ţi-ai închipuit tu. Presupun că ea te-a lăsat să-ţi imaginezi. Ăsta-i într-adevăr stilul ei.

— Ce vrei să spui?

Julia ezită.

— Nu m-a iubit niciodată, zise ea. Rosti cuvintele pe un ton lejer, aplecîndu-şi mîna să scuture un fir de cenuşă de pe pantalon. Eu o iubeam. Eu am fost îndrăgostită de Kay ani de zile. A încercat să-mi răspundă, însă... n-a mers. Presupun că nu sînt genul ei. Semănăm prea mult, asta-i. Se îndreptă şi începu să culeagă bucăţile de tencuială căzute pe poliţa şemineului. Ştii, Kay îşi doreşte o nevastă. Ţi-am mai spus-o, nu-i aşa? Îşi doreşte o nevastă – pe cineva bun, vreau să zic, pe cineva drăguţ, pur. Cineva care să menţină ordine în lucruri, să ştie cum să le aranjeze. Eu n-am fost

în stare de asta. Îi spuneam că n-o să fie fericită pînă n-o să găsească o fată cu ochi albaştri, una care trebuia salvată sau îngrijită sau ceva de genul ăsta... Îşi întoarse capul şi întîlni privirea lui Helen în cele din urmă. Apoi încheie cu nesfîrşită tristeţe: Se pare că farsa am încasat-o eu, nu-i aşa?

Helen o privi lung, pînă cînd Julia clipi şi-şi întoarse privirea. Începu să culeagă din nou bucăţele de tencuială de pe poliţa şemineului.

— Oare contează că s-a întîmplat altfel? întrebă ea pe acelaşi ton scăzut, nepăsător.

Helen ştia că conta enorm. Auzind cuvintele Juliei, ceva în interiorul ei se prăbuşise sau se micşorase. Se simţea de parcă fusese păcălită, de parcă cineva îşi bătuse joc de ea...

Era o prostie, pentru că Julia n-o păcălise. Julia n-o minţise. Totuşi Helen se simţea trădată. Brusc deveni conştientă de faptul că era goală. Nu mai dorea să fie goală în faţa Juliei! Îşi trase la repezeală fusta şi bluza.

— De ce nu mi-ai spus? întrebă ea în timp ce se-mbrăca.

— Nu ştiu.

— Ştiai ce credeam.

— Da.

— O ştiai şi acum trei săptămîni.

— M-a surprins s-o aud de la tine, spuse Julia. Mă gîndeam la Kay... Ştii cum e – al naibii de politicoasă. E mai politicoasă decît orice domn pe care îl cunosc. Am rugat-o să nu spună. Niciodată nu mi-am imaginat... Îşi ridică o mînă şi se frecă la ochi. Apoi continuă obosită: Eram mîndră, asta-i tot. Asta era. Eram mîndră şi singură. Eram al naibii de singură, dacă vrei să ştii adevărul.

Scoase un oftat lung şi destul de aspru şi se uită din nou peste umăr.

— Oare mai contează ce ţi-am spus? Pentru mine, nu. Dar dacă vrei să terminăm toată chestia...

— Nu, zise Helen.

Nu dorea asta. Şi era speriată că Julia pusese problema despărţirii lor cu atîta nepăsare. Timp de o clipă nesfîrşită şi chinuitoare se simţi total singură – abandonată atît de Julia, cît şi de Kay.

Continuă să se îmbrace fără să scoată o vorbă. Julia stătea în aceeași poziție lîngă șemineu. Cînd, în cele din urmă, Helen se duse și o luă în brațe, o strînse la rîndul ei cu un fel de ușurare. Dar se îmbrățișau oarecum cu stîngăcie.

— La urma urmelor, spuse Julia, ce s-a schimbat? Nimic, nu-i așa?

— Nu, nu s-a schimbat nimic, zise Helen clătinînd din cap. Te iubesc, Julia.

Totuși, în sinea ei încă mai simțea acea prăbușire sau strîngere – de parcă inima ei, care inițial părea să tînjească după Julia, să se umfle și să crească, se retrăgea, închizîndu-și valvele.

Termină cu îmbrăcatul. Julia umbla prin cameră, dînd lucrurile la o parte. Din cînd în cînd ochii li se întîlneau și-și zîmbeau; dacă se apropiau, întindeau automat mîinile și se atingeau în trecere sau se sărutau ușor.

Afară, bombele cădeau deasupra Londrei. Helen uitase cu totul de ele. Dar cînd Julia ieși prin ușa cu draperie și o lăsă o clipă singură, se duse încet la fereastră și se uită în piață prin crăpături. Vedea casele argintate de lumina lunii și, în timp ce privea, cerul era luminat de scîntei și flăcări sinistre; le simțea vibrația ușor, în frunte, prin scîndură.

Tresărea la fiecare din ele. Se părea că nu mai avea nici urmă de încredere. Începu să tremure – de parcă și-ar fi pierdut deprinderea, trucul de a trăi în vreme de război, de parcă știa dintr-odată doar de amenințare, de pericolul sigur, de iminența răului.

— Dumnezeule, spuse Fraser. Aia a picat aproape, nu-i așa?

Bombele și salvele antiaeriene îi sculaseră pe toți. Cîțiva stăteau la ferestre încurajîndu-i pe piloții britanici și tunurile antiaeriene; ca de obicei, Giggs țipa după nemți: *Pe-aici, Fritz!* Parcă erau într-un cerc al infernului. Fraser stătuse nemișcat vreo cincisprezece minute, înjurînd gălăgia; în cele din urmă, nemaiputînd s-o suporte, se dăduse jos din pat. Trăsese masa prin celulă și stătea pe ea în șosete, încercînd să vadă ceva pe fereastră. Ori de cîte ori se auzea

o explozie, se retrăgea de la fereastră tresărind, alteori își ferea capul, dar mereu revenea. Era mai bine decît să nu facă nimic.

Duncan stătea în patul lui. Era întins mai mult sau mai puțin confortabil, cu mîinile sub cap.

— Par mai aproape decît sînt, zise el.

— Nu te deranjează? îl întrebă Fraser nevenindu-i să creadă.

— Te obișnuiești cu ele.

— Nu te îngrijorează că o bombă împuțită s-ar putea îndrepta spre tine și că tu nu poți decît să bagi capul la cutie?

Celula era luminată de luna nefiresc de strălucitoare. Fața lui Fraser se vedea clar, dar ochii lui albaștri, copilăroși, părul blond și cafeniul păturii pe care o ținea pe umeri își pierduseră culoarea – toate căpătaseră nuanțe argintii, ca obiectele dintr-o fotografie.

— Se zice că dac-are scris pe ea numele tău, spuse Duncan, o s-ajungă la tine oriunde te-ai afla.

— Asta m-aș fi așteptat s-aud de la unul ca Giggs, rîse Fraser batjocoritor. Dar cînd o spune el, mă gîndesc că s-ar putea să-și imagineze că pe undeva, în împrejurimile Berlinului, e o fabrică care pune pe bombe ștampila cu *Giggs, R. Wormwood Scrubs, Anglia*.

— Ce voiam eu să zic, spuse Duncan, este că, dacă e să ne lovească, ne-ar putea lovi și-aici.

Fraser își întoarse fața spre fereastră.

— Aș vrea să cred că se poate totuși să-mi îmbunătățesc șansele, atîta tot. O, la naiba! Sări din nou, pentru că se auzi o altă explozie, care făcu sticla să zăngăne și dislocă pietrele sau mortarul din jurul conductei caloriferului. Se auziră strigăte – răcnete și ovații – din celelalte celule; dar cineva urlă, cu o voce ascuțită și răgușită: *Închideți robinetul, bulangiilor*! Și după asta se așternu tăcerea, dar numai o clipă.

Apoi tunurile antiaeriene porniră din nou și căzură mai multe bombe.

Duncan își ridică privirea.

— O să-ți zboare fața, zise el. Poți să vezi ceva?

— Numai reflectoarele, spuse Fraser. Nasolesc totul, ca de obicei. Văd flăcările strălucind. Numai Dumnezeu știe unde sînt. Din cîte se pare, orașul ăsta blestemat ar putea arde cu totul. Începu să-și muște unghiile. Fratele meu mai mare e jandarm, adăugă el, în Islington.

— Culcă-te, zise Duncan peste cîteva clipe. Nu poți face nimic.

— Din cauza asta totul e atît de mizerabil! Și cînd te gîndești la nenorociții ăia de gardieni, acolo în adăpost... Ce crezi că fac? Pariez că joacă pocher și beau whisky și-și freacă mîinile veseli.

— Domnul Mundy nu face așa ceva, zise Duncan cu loialitate.

— Ai dreptate, rîse Fraser. Probabil că stă într-un colț cu un tratat de știință creștină, respingînd bombele cu puterea imaginației. Poate c-o să-mi vîndă un pont. Ce zici? Ți-a băgat în cap absurdițăile alea, nu-i așa? De-aia ești atît de nepăsător? Expiră adînc și închise ochii. *Nu există bombe. Bombele nu sînt reale. Nu e război. Bombardarea Portsmouth-ului, Pisei, Kölnului – toate acestea au fost halucinații în masă. Oamenii nu au murit, s-au înșelat puțin, crezînd că au murit, se poate întîmpla oricui. Nu-i război...*

Deschise ochii. În noapte se reinstală tăcerea.

— Oare a mers trucul? șopti el. Apoi zvîcni pentru că se auzi o altă explozie. La naiba! Nu prea. Încearcă mai temeinic, Fraser. Nu încerci suficient de temeinic, al naibii să fii tu! Își apăsă tîmplele și începu să recite din nou, mai încet, de data asta: *Nu există bombe. Nu există focuri. Nu există bombe. Nu există focuri...*

În cele din urmă, își strînse pătura pe umeri, se dădu jos de pe masă și continuă să mormăie plimbîndu-se în sus și-n jos. La fiecare nouă explozie, înjura și mergea mai repede.

— Nu te mai tot plimba, zise Duncan iritat, ridicîndu-și capul de pe pernă.

— Scuză-mă, spuse Fraser cu o politețe exagerată. Oare te țin treaz? Se întoarse la masă. Luna asta nenorocită îi aduce, spuse el, ca și cum ar fi vorbit singur. De ce nu-s nori pe cer? Șterse geamul încețoșat de respirația lui. Nu

mai spuse nimic timp de un minut. Apoi o luă de la capăt: *Nu există bombe. Nu există focuri. Nu există sărăcie și nedreptate. Nu există oală de noapte în celula mea...*

— Taci odată, zise Duncan. N-ar trebui să ridiculizezi chestia asta. Nu-i... ei bine, nu-i cinstit față de domnul Mundy.

De data asta, Fraser rîse fără oprelişti.

— Domnul Mundy, repetă el. Nu-i cinstit față de domnul Mundy. Dar ce-ai tu dacă eu îl ridiculizez pe bătrînul domn Mundy? Vorbise de parcă s-ar fi adresat sieși din nou; apoi, ideea păru să-l surprindă cu totul și îl întrebă de-a dreptul: Dar, la urma urmelor, ce aliș-veliș ai tu cu domnul Mundy?

Duncan nu răspunse. Fraser așteptă, apoi continuă:

— Știi la ce mă refer. Crezi că n-am observat? Îți dă țigări, nu-i așa? Îți dă zahăr pentru cacao, chestii dintr-astea.

— Domnul Mundy e drăguț, zise Duncan. Este singurul gardian cumsecade, poți să-ntrebi pe cine vrei.

— Dar eu te întreb pe tine, insistă Fraser. *Mie* nu-mi dă țigări și zahăr, de exemplu.

— Presupun că nu-i pare rău de tine.

— Înseamnă că de tine-i pare? Asta era?

Duncan își săltă capul. Începuse să tragă de un fir de lînă care atîrna la marginea păturii.

— Cred că da, spuse el. Oamenilor le pare, asta-i tot. Așa mi se întîmpla și înainte. Înainte de asta, vreau să zic.

— Ești un tip dintr-ăia, cred, adăugă Fraser.

— Bănuiesc.

— Sînt fascinați de genele tale lungi, ceva de genul ăsta.

Duncan luă mîna de pe pătură, lăsînd-o să cadă.

— N-am ce-i face în privința genelor! zise el prostește.

Fraser rîse și-și schimbă atitudinea.

— Bineînțeles că n-ai, Pearce. Se dădu jos de pe masă din nou și se așeză pe scaun, pe care-l aduse aproape de perete, depărtîndu-și genunchii și dîndu-și capul pe spate. Odată am cunoscut o fată, începu el, cu gene ca ale tale.

— Ai cunoscut multe fete, nu?

— Ei, nu vreau să mă laud.

— Atunci n-o face.

— Ascultă, tu ai deschis subiectul! Voiam să știu ce-i între tine și domnul Mundy... Mă întrebam dacă numai de dragul genelor tale frumoase îți face șederea plăcută.

Duncan se ridică în capul oaselor. Își aminti senzația pe care i-o dăduse mîna domnului Mundy pusă pe genunchiul lui și simți că roșește.

— Nu-i dau nimic în schimb, spuse el aprins, dacă asta vrei să zici.

— Ei, cred că asta voiam să zic.

— Așa procedezi tu cu fetele tale?

— Aoleu. Bine. Voiam doar...

— Să ce?

Fraser ezită din nou.

— Nimic, spuse el. Eram curios cum merg lucrurile astea.

— Ce lucruri să meargă?

— Pentru cineva ca tine.

— Ca mine? întrebă Duncan. Ce vrei să zici?

Fraser se depărtă.

— Știi prea bine ce vreau să zic.

— Nu știu.

— Probabil că știi ce se spune despre tine aici.

Duncan simți că roșește și mai mult.

— Asta se spune despre oricine. Despre oricine cît de cît cultivat; despre oricine căruia îi plac cărțile, muzica. Care nu-i o brută, cu alte cuvinte. Dar de fapt brutele sînt cele mai rele cînd vine vorba de astfel de lucruri...

— Știu asta, zise Fraser potolit. Dar nu-i vorba numai de asta.

— Dar despre ce?

— Nimic. E ceva ce-am auzit aici.

— Ce-ai auzit?

— Că ești aici pentru că... Uite, las-o baltă, nu mă interesează.

— Nu, spuse Duncan. Spune-mi ce-ai auzit.

Fraser își dădu părul pe spate.

— Că ești aici, zise el brutal, pentru că iubitul tău a murit și tu ai încercat să te omori din cauza asta.

Duncan rămase nemișcat, incapabil să răspundă.

— Îmi pare rău, spuse Fraser. Cum am zis, nu-i treaba mea. Nu mă privește de ce ești aici sau cu cine ai umblat. Dacă vrei să știi, eu cred că legile suicidului sînt tîmpite.

— Cine ți-a zis asta? întrebă Duncan cu o voce groasă.

— Nu contează. Las-o baltă.

— Wainwright? Sau Binns?

— Nu.

— Cine atunci?

— Micuța și ciudata Stella, bineînțeles, spuse Fraser privind în lături.

— *Ea!* zise Duncan. Îmi face scîrbă. Toți ăștia, toată gașca lor. Nu vor să se culce cu fete, dar se poartă ca ele. Sînt mai răi decît fetele! Au nevoie de doctori! Îi urăsc.

— În regulă, spuse Fraser cu blîndețe. Și eu!

— Crezi că sînt ca ei!

— N-am spus asta.

— Crezi că eram ca ei sau că Alec era...

Se opri. Pînă acum nu mai pronunțase numele lui Alec în fața nimănui în afară de domnul Mundy, și acum îi scăpase ca o înjurătură.

Fraser îl urmărea prin penumbră.

— Alec, zise el cu precauție. Era... a fost iubitul tău?

— N-a fost iubitul meu! spuse Duncan. De ce crede toată lumea așa ceva? A fost prietenul meu doar. Tu nu ai prieteni? N-are toată lumea?

— Bineînțeles. Îmi pare rău.

— A fost doar prietenul meu. Dac-ai fi crescut acolo unde am crescut eu, dac-ai fi simțit ce am simțit eu, ai înțelege ce spun.

— Da, așa cred și eu.

Se părea că faza cea mai neplăcută a bombardamentului trecuse. Fraser își suflă în palme, își frecă degetele încercînd să le încălzească puțin. Apoi se ridică în picioare, întinse mîna sub pernă și scoase țigările. Îi oferi una lui Duncan, aproape rușinat. Duncan îl refuză.

Dar Fraser ținu țigările întinse spre el.

— Mi-ar face plăcere să iei una, zise el încet. Hai, te rog.

— Ai rămîne tu fără o țigară atunci.

— N-are importanță. Lasă-mă să ți-o aprind totuși.

Puse cele două țigări în gură, apoi ridică oala în care el și Duncan țineau sarea și un ac. Puteai obține o flacără, dacă frecai metalul de piatră: gestul îi luă o clipă-două, dar în cele din urmă, hîrtia se aprinse și tutunul începu să strălucească. Țigara pe care i-o întinse era umezită de buzele lui, ca un pai ținut în gură. Unu sau două fire de tutun se desprinseră și-i rămaseră pe limbă.

Fumară fără să vorbească. Țigările ținură doar un minut. Și cînd Fraser termină, și-o desfăcu pentru a păstra ce se putea pentru următoarea.

— Îl invidiez pe prietenul tău, Pearce, zise el încet, în timp ce făcea asta. Pe bune. Nu cred că am ținut vreodată la un bărbat – sau la o femeie – așa cum ai ținut tu la el. Da, îl invidiez.

— Atunci ești singurul care o face, spuse Duncan iritat. Propriului meu tată îi e rușine cu mine.

— Ei, dar și lui taică-meu îi e de mine. Crede că toți cei ca mine ar trebui dați pe mîna nemților, de vreme ce sîntem dispuși să-i ajutăm pe naziști. Fiul ar trebui să fie sursa de rușine a tatălui său, nu crezi? Dac-o să am un fiu, sper să-mi facă viața un iad. Cum ar exista progres altfel?

Duncan însă nu zîmbi.

— Îți bați joc, zise el. Lucrurile stau altfel pentru oamenii ca tine, pentru oamenii din lumea ta.

— Ți-a mers chiar atît de rău?

— Aș zice că n-ar părea deloc rău pentru cineva care privește din exterior. Tata... tata nu m-a lovit sau nu mi-a făcut nimic de genul ăsta niciodată. Numai că... Se muncea să găsească vorbele potrivite. Ce pot spune? Era vorba că-ți plăceau lucruri care nu trebuiau să-ți placă, și să simți lucruri pe care n-ar fi trebuit să le simți. Și nu erai în stare să spui lucrurile la care se așteaptă oamenii. Și Alec simțea la fel ca mine. Ura războiul. Frate-său murise chiar la începutul lui, iar taică-său îl tot bătea la cap să se ducă să lupte. Și a venit bombardamentul. Era aproape de sfîrșitul lui, deși nu știam asta atunci. Ne făcea să ne simțim ca și cum... de parcă ar fi fost sfîrșitul lumii ăsteia nenorocite! Era cea mai proastă perioadă. Eu și Alec nu doream să

luptăm. El dorea să fie altfel, să se deosebească de ceilalți. În schimb... Ei bine...

— Sărmanul băiat, spuse Fraser impresionat, cînd Duncan nu mai dori să continue. Pare să fi fost un tip de treabă. Mi-ar fi plăcut să-l cunosc.

— A *fost* de treabă, zise Duncan. Era deștept. Nu cum sînt eu. Oamenii spuneau că sînt deștept, dar asta doar pentru că-mi găsisem un fel anume de-a vorbi. Dar el era amuzant. Nu stătea locului o clipă. Mereu inventa cîte ceva. Semăna puțin cu tine, cred, sau tu ești așa cum ar fi fost el dacă s-ar fi dus la o școală ca lumea, dacă ar fi avut bani. Transforma totul în ceva palpitant. Făcea lucrurile – știu și eu, le făcea să pară mai bune decît erau în realitate. Chiar dacă, atunci cînd te gîndeai, îți dădeai seama că tot ce spusese era o prostie; cînd erai cu el, te incita și erai de acord. Te simțeai... furat odată cu el.

— Îmi pare rău, spuse Fraser încet. Acum îmi dau seama de ce tu... ei, de ce-l plăceai atît de mult. Cîți ani avea?

— Numai nouăsprezece, zise Duncan liniștit. Era mai mare ca mine. De aceea a fost chemat primul.

— Doar nouăsprezece. Nasol, Pearce! Prima oară frate-său, și apoi el. Ezită și-și coborî vocea. Apoi?

— Apoi?

— După ce-a murit? Tu...

Lui Duncan îi apăru din nou imaginea bucătăriei stacojii din casa părintească. Îl privi pe Fraser în lumina lunii, simțind cum inima i-o ia la goană, voind să-i spună ce s-a-ntîmplat, dorindu-și să-i spună! – dar era incapabil să scoată un cuvînt. Își coborî privirea și adăugă inexpresiv:

— După ce-a murit, eu n-am murit. Am vrut să mor, dar n-am făcut-o. Asta-i tot. Bine?

Se părea că Fraser remarcase schimbarea de ton și continuă:

— Așa că te-au dat pe mîna justiției britanice, nu-i așa! Două vieți distruse în loc de una. Cînd tu nu aveai nevoie decît de...

— Hai să nu vorbim despre asta, spuse Duncan.

— Nu, dacă nu vrei. Bineînțeles că nu. Mi se face silă, asta-i tot. Doar dacă ar fi cineva, poate tatăl tău sau... La naiba! Sări de pe scaun. Ce dracu' a mai fost și asta?

Căzuse o bombă, mai aproape ca oricînd; bubuitura fusese atît de puternică încît ochiurile de geam fuseseră lovite sau se izbiseră de rame, ca și cum s-ar fi tras cu un pistol, și se spărseseră. Duncan își ridică privirea. Fraser sărise înapoi, ajungînd pînă la ușă și încerca să o deschidă. Îi căzuse pătura de pe umeri.

— La naiba! La naiba! repetă el. Asta a fost o bombă cu petrol, nu-i așa? Astea schelălăie, nu-i așa?

— Nu știu, zise Duncan.

— Le-am mai auzit căzînd, spuse Fraser dînd din cap. Dumnezeule! A mai căzut una. Încercă din nou ușa, apoi se uită în jur și spuse pe un ton ridicat: Să zicem că o bombă cu petrol ar lovi clădirea asta, cum crezi că ne-am descurca? Am fi fripți în paturi! Au măcar pompieri pe acoperiș? N-am auzit pe nimeni vorbind despre pompieri, tu știi ceva? Să zicem că un șir de bombe s-ar prăbuși. Cît crezi că i-ar lua unui gardian să ajungă la toate coridoarele și să deschidă toate ușile? Crezi că s-ar deranja măcar să iasă din adăpost? Dumnezeule! Ar putea să ne ducă măcar la primul etaj cînd se dă alarma. Ar putea să ne lase să dormim pe saltelele noastre în sala de recreere!

Avea vocea sugrumată și spartă ca a unui adolescent, și Duncan înțelese imediat cît de tulburat era și cît încercase pînă acum să nu-și ia în serios frica. Avea fața albă, încordată și plină de sudoare. Părul i se zburlise, iar el și-l potrivea tot timpul cu ambele mîini.

Apoi surprinse privirea lui Duncan și cînd acesta, jenat, se uită în altă parte, se calmă.

— Crezi că mor de frică, zise el.

— Nu, spuse Duncan. Nu mă gîndeam la asta.

— Ei bine, poate că mor. Îi arătă mîna. Tremura. Uită-te la mine!

— Ce importanță are?

— Ce importanță? Iisuse! Nici nu-ți imaginezi! Eu... La naiba!

Oamenii începuseră să strige. Aveau vocile speriate, ca a lui Fraser. Unul îl chema pe domnul Garnish. Altul izbea cu ceva în ușa celulei sale. Ferestrele se zgîlțîiau din nou în rame, pentru că mai căzuse o bombă, mai aproape ca

oricînd... Apoi începu să plouă cu bombe, sau aşa părea. Era ca şi cum ai fi prins în lada de gunoi, iar cineva bătea în ea cu un ciomag.

Giggs, bulangiule! strigă cineva. *Asta-i din cauza ta! O să pun eu mîna pe tine, Giggs! O să te fac bucăţi, bucăţele!*

Dar Giggs nu mai scotea o vorbă; după o clipă, tipul care striga amuţi şi el. Să ţipi în timpul unei explozii era oribil; Duncan avea impresia că toţi stăteau pe paturile lor, încordaţi, tăcuţi, numărînd secundele, aşteptînd bubuiturile.

Fraser era încă în picioare, tremurînd lîngă uşă.

— Du-te-n pat pînă se opreşte, îi zise Duncan.

— Ce-ar fi să nu se oprească? Sau să zicem că or să cadă în continuare, şi noi odată cu ele.

— E la kilometri depărtare, spuse Duncan. Curţile – inventă el – curţile le fac să pară mai nasoale decît sînt. Amplifică bubuiturile.

— Crezi tu?

— Da. N-ai observat ecoul, atunci cînd strigă cineva de la fereastră?

— E adevărat, zise Fraser, dînd din cap şi agăţîndu-se de această idee. Am observat. E adevărat, ai dreptate.

Dar încă tremura şi după o clipă îşi frecă braţele. Era îmbrăcat doar în pijama, iar în celulă era un frig pătrunzător.

— Du-te-n pat, repetă Duncan. Şi apoi, cînd Fraser nu se clinti, se ridică în picioare, se urcă pe scaun şi trase draperia. Se uită pe fereastră şi văzu curtea şi clădirea de vizavi de închisoare luminate de lună. Undeva către est un reflector se mişca pe cer de parcă nu avea astîmpăr – putea fi în Maida Vale sau departe de tot, în Euston – şi acolo se zărea ceva lucind slab sau un foc ridicîndu-se. Îşi mută privirea spre crăpătura din ochiul de geam. Era precisă – un arc perfect – de parcă nu s-ar fi datorat violenţei sau forţei. Dar cînd puse mîna pe ea, simţi că cedează, şi ştiu că dac-ar apăsa mai tare s-ar sparge.

Apucă draperia de camuflaj şi o trase, prinzînd-o de pervaz; după ea putea fi orice altă imagine, iar celula – cufundată într-un întuneric aproape total – orice alt loc. Acolo unde lumina lunii ajungea în spatele draperiei, era difuză; dar din loc în loc se strecura prin ţesătura slăbită şi

producea mici stele sclipitoare, petice de lumină și semilune, ca paietele de pe mantia unui magician în timpul unui spectacol.

Se întoarse în pat. Îl auzi pe Fraser făcînd doi pași și aplecîndu-se să ridice pătura. Apoi rămase nemișcat, ca și cum ar fi ezitat, fiindu-i încă frică... În cele din urmă, vorbi foarte încet.

— Dă-mi voie să mă bag lîngă tine, Pearce, vrei? zise el. Adică, dă-mi voie să împart patul cu tine. Și cînd Duncan nu răspunse, adăugă cu simplitate: Războiul ăsta blestemat mă face să nu suport să stau singur.

Așa că Duncan dădu la o parte învelitorile lui și se apropie de perete, iar Fraser se întinse lîngă el și stătu nemișcat. Nu-și vorbeau. Dar ori de cîte ori cădea o bombă sau se pornea răpăitul antiaerienelor, Fraser tresărea și stătea încordat – ca un om pe care îl doare ceva și este lovit și îmbrîncit. Curînd, Duncan se trezi că se încordează și el, dar nu de frică, ci prin contaminare.

— Dumnezeule! spuse Fraser rîzînd. Îi clănțăneau dinții. Îmi pare rău, Pearce.

— N-ai de ce să-ți pară rău, zise Duncan.

— Tremur și se pare că nu mă pot opri.

— Așa se întîmplă.

— Te fac și pe *tine* să tremuri.

— Nu contează. O să te încălzești curînd, și o să-ți fie bine.

— Nu doar pentru că mi-e frig, Pearce, zise Fraser clătinînd din cap.

— Nu contează.

— Tot o ții cu asta. Contează al naibii. Nu-ți dai seama?

— Să-mi dau seama de ce? întrebă Duncan.

— Nu crezi că nu mi-am pus întrebări despre – despre frică? E cel mai afurisit dintre relele posibile, cel mai deplorabil. Am suportat orice se spunea pe la tribunale. Am suportat ca femeile să mă numească laș pe stradă! Dar să te gîndești așa, în liniște, că tribunalele și femeile ar putea avea dreptate, să te roadă iar și iar îndoiala, suspiciunea: oare cred asta cu adevărat sau pur și simplu sînt un laș nenorocit? Își șterse din nou fața, iar Duncan își dădu seama

că sudoarea îi era amestecată cu lacrimi. N-o să mai găseşti oameni ca mine care să recunoască, continuă el mai ezitant. Dar o simţim, Pearce, ştiu c-o simţim... Şi între timp vezi oameni – oameni ca Grayson, ca Wright – ducîndu-se veseli la luptă. Sînt mai puţin curajoşi pentru că sînt proşti? Nu crezi că nu-mi pun problema cum o să mă simt la sfîrşitul războiului, ştiind că datorez viaţa unor tipi ca ei? Între timp, uite unde sînt şi unde sînt Watling, Willis şi Spinks şi ceilalţi comandanţi, în alte închisoari din Anglia. Şi dacă... Un avion bîzîi tare deasupra lor. Se încordă iar pînă cînd trecu. Şi dacă o să ardem cu toţii din cauza unei bombe cu petrol, asta o să facă din noi bărbaţi curajoşi?

— Cred că-i curajos, spuse Duncan, să faci ceea ce ai făcut tu. Oricine ar gîndi aşa.

— E o bravură uşoară, zise Fraser ştergîndu-şi nasul, să nu faci nimic! Tu eşti mai curajos decît mine, Pearce.

— Eu?

— Tu ai făcut ceva, nu-i aşa?

— Ce vrei să zici?

— Tu ai făcut lucrul ăla – despre care vorbeai, ăla care te-a adus aici.

Duncan se cutremură, depărtîndu-se.

— Ţi-a trebuit un anumit gen de curaj, nu-i aşa? insistă Fraser. Numai Dumnezeu ştie că ţi-a trebuit mai mult curaj decît mie.

Duncan se mişcă din nou. Îşi săltă capul de parcă, în întuneric chiar, dorea să respingă privirea lui Fraser.

— Nu ştii nimic despre asta, zise el cu asprime. Crezi... Vai! Se simţea dezgustat. Pentru că nici măcar în acel moment, cu Fraser tremurînd lîngă el, nu se putea aduna să-i spună purul adevăr. Nu mai vorbi despre asta, zise el. Taci.

— În regulă. Îmi pare rău.

Apoi tăcură. Bîzîitul avioanelor era încă intens deasupra lor, iar bubuiturile tunurilor antiaeriene încă oribile. Dar următoarea explozie avu loc la o distanţă mai mare, iar cealaltă şi mai departe, pentru că raidurile se mutau în altă zonă...

Fraser se calmă. În următorul minut, se declanşă semnalul de încetare a pericolului, iar el tremură pentru ultima

oară, își trecu mîneca peste față și rămase nemișcat. În clădire era liniște. Nimeni nu stătea la fereastră să fluiere sau să ovaționeze. Oamenii care stătuseră înțepeniți ca el, sau ghemuiți, își ridicau acum capetele, își întindeau membrele pentru a testa liniștea nopții și se prăbușeau epuizați.

Numai gardienii se agitau: ieșiseră ca niște gîndaci de sub o piatră. Duncan le auzea pașii pe suprafața de zgură a curții – mergeau lent, se opreau de parcă se minunau că ieșiseră și găsiseră închisoarea încă în picioare.

Știa ce sunet o să urmeze: zăngănitul culoarelor metalice în timp ce domnul Mundy își făcea rondul. Începu după o clipă, iar el își ridică atunci capul să audă mai bine. Dunga de lumină de sub ușă apărea și mai palidă acum pentru că în celulă era întuneric compact. Îl văzu pe domnul Mundy venind și dînd la o parte garda de la vizor. Știa că și Fraser îl vede. Dar cînd Fraser deschise gura, Duncan își ridică mîna și-i puse degetele pe buze să-l împiedice să vorbească; iar cînd domnul Mundy spuse în șoaptă, cum făcea noaptea: „În regulă?", Duncan nu răspunse. Mai chemă a doua și a treia oară înainte de a renunța și de a se depărta cu părere de rău.

Duncan încă își ținea mîna pe buzele lui Fraser. Îi simțea respirația pe degete și-și retrase mîna încet. Nu vorbiră. Dar Duncan își dădu seama acum de prezența corpului lui Fraser, de căldura lui, de părțile – picioarele, coapsele, brațele și umerii – care le atingeau pe ale lui. Priciul era îngust. Duncan stătuse singur în el aproape trei ani. Se plimbase prin închisoare ca toți ceilalți, fiind uneori înghiontit, lovit; degetele lui le atinseseră pe ale lui Viv, peste masa din sala de vizite, și odată dăduse mîna cu Chaplain. Probabil că i se părea tare ciudat că stă atît de aproape de o altă persoană, dar nu era ciudat, de fapt. Își răsuci capul.

— Stai bine? îi șopti el.

— Da, răspunse Fraser.

— Nu vrei să te întorci?

— Încă nu, zise Fraser clătinînd din cap; nu încă...

Și nu era deloc ciudat. Se apropiară mai mult. Duncan își întinse brațul, și Fraser se ridică să-i facă loc sub capul

lui. Se așezară mai bine, îmbrățișați – de parcă n-ar fi contat, de parcă era un lucru simplu, de parcă nu erau doi băieți aflați într-o închisoare, într-un oraș care era lovit, făcut fărîme, de parcă ăsta era cel mai firesc lucru din lume.

— De ce i-ai dat fetei ăleia verigheta? o întrebă Mickey pe Kay.

Kay schimbă viteza lin; de fapt, regreta că renunțase la verighetă.

— Nu știu, zise ea. Mi s-a făcut milă de ea. E-o simplă verighetă, la urma urmelor. Ce contează asta în vremea de azi?

Încerca să nu ia lucrurile în serios, dar de fapt regreta că renunțase la verighetă. Își simțea mîna pe volan goală, stranie și lipsită de noroc.

— Poate o să mă întorc la spital mîine, zise ea, să văd cum se mai simte.

— Sper să o găsești acolo, spuse Mickey cu înțeles.

Kay nu dorea s-o privească în ochi.

— A vrut să riște, zise ea. Asta o privește pe ea, nu pe noi.

— Dar nici măcăr nu știa ce vorbește.

— Știa prea bine. Pe porcul ăla nenorocit care și-a bătut joc de ea aș vrea să pun mîna. Pe el și pe prietenul ei. Ajunse la o intersecție. Pe unde s-o luăm?

— Nu pe asta, spuse Mickey, privind atent pe stradă, cred că-i închisă. Ia-o pe următoarea.

După săptămîni întregi, era cea mai grea noapte din pricina lunii. După ce o lăsaseră pe Viv la spital, se întorseseră în Dolphin Square și mai fuseseră trimise o dată. În sectorul lor fusese lovită o linie de tren; trei oameni care strîngeau în urma ultimului raid fuseseră omorîți, iar șase, răniți. Au transportat patru dintre victime o dată, apoi au fost trimise la o locuință înșiruită cu fațada spulberată, unde o familie fusese îngropată sub dărîmături. Au scos la suprafață o fată și două femei; un băiat și o fată au fost găsiți morți. Kay și Mikey le luaseră cadavrele.

Acum fuseseră trimise din nou; se îndreptau spre o stradă puțin la est de Sloane Square. Kay dădu colțul și

simţi cum roţile dubiţei încep să scîrţîie. Drumul era plin de pietriş, pămînt şi sticlă spartă. Încetini, tîrîndu-se puţin, apoi se opri şi coborî fereastra pentru că apăru un jandarm.

Observă că mergea fără să se grăbească.

— Prea tîrziu? întrebă ea.

Omul dădu din cap aprobator. Le luă şi le arătă cadavrele.

— Iisuse, spuse Mickey.

Erau două persoane, un bărbat şi o femeie, care se întorceau de la o petrecere. Casa lor era la doar cincizeci de metri depărtare. Strada era semicirculară, întretăiată de o fîşie de grădină, şi bomba făcuse ravagii acolo. Un platan de nouă metri fusese făcut aşchii; casele nu mai aveau ferestre şi uşi în faţă şi nici ţiglă, dar altminteri erau intacte. Dar femeia şi bărbatul fuseseră aruncaţi în aer. Bărbatul aterizase pe piatra unei zone înguste din faţa ferestrei de la subsol a unei case, iar femeia căzuse peste grilajul de la trotuar, fiind prinsă mai întîi cu pieptul în tijele boante de fier. Era încă prăbuşită acolo. Gardianul găsise o bucată de perdea şi o acoperise. Acum dădu la o parte perdeaua ca Mickey şi Kay să vadă mai bine trupul. Kay se uită o singură dată, apoi îşi întoarse capul şi se depărtă.

Paltonul femeii şi pălăria dispăruseră, iar părul îi stătea răvăşit pe faţă; mănuşile de seară erau încă netede şi neatinse. Rochia de mătase, argintată de lună, era strînsă lîngă ea pe trotuar de parcă îşi arăta nurii; dar carnea spatelui gol se umflase acolo unde tijele metalice o presau din interior.

— Ultimele tije ale grilajului de pe stradă, spuse gardianul, cînd le conduse pe Kay şi Mickey pe treptele din zonă. Ce mai noroc! Au fost lăsate aici pentru că erau ruginite. O să fiu cinstit cu dumneavoastră. N-am încercat s-o mişc. Totuşi mi-am dat seama că e moartă. Ucisă la prima explozie, sper. Soţul ei, mă credeţi sau nu, era în capul oaselor şi vorbea cu mine acum douăzeci de minute. De-aia am apelat la voi. Dar uitaţi-vă în ce hal este.

Dădu la o parte nişte gunoi şi văzură trupul omului; stătea cu picioarele strînse sub el şi spatele la perete. La fel ca şi femeia, era îmbrăcat în haine de seară, cravată cu nod

îngrijit, dar gulerul și mare parte a pieptului cămășii erau de un roșu înfiorător. Praful i se depusese pe briantina din păr, dar unde Kay lumină cu lanterna, adică pe ceafă, îi văzură scalpul sfîșiat și însîngerat; sîngele era gros și se prelingea ca gemul.

— Ce treabă împuțită pentru cei din casă cînd o să-și scoată capul afară, zise gardianul enervat. Nu credeți? Le studie pe Kay și Mickey. Nu prea e treabă de femeie. Aveți ceva în care să-i înveliți?

— Numai pături.

— Ce-o să se mai aleagă din păturile alea, spuse el bodogănind, cum îi era felul, cînd se întoarseră la trepte. Dădu cu piciorul în timp ce mergea pe stradă și găsi o bucată de ceva. Uite, ce-i asta? Pelerina femeii, smulsă de pe spatele ei. Am putea... O, la naiba!

El și Kay se ghemuiră instinctiv. Dar explozia era la doi, trei kilometri depărtare, undeva la nord, și nu era un bubuit puternic, ci mai curînd un *vum* înăbușit. Acesta fu urmat de zgomotul unor obiecte care se prăbușeau pe undeva prin apropiere: lemne în cădere, țigle lunecînd și sunetul aproape muzical al sticlei sparte. Vreo doi cîini începură să latre.

— Ce-a fost asta? strigă Mickey. Se dusese la ambulanță și scotea tărgile. Se întîmplă ceva?

— Așa se pare, spuse Kay.

— O conductă de petrol?

— Pariez că-i la vreo fabrică, zise gardianul frecîndu-și bărbia.

Se uitară în sus, pe cer. Reflectoarele se jucau, dar lumina lor era subțiată de cea a lunii, și era greu să-ți dai seama despre ce-i vorba, dar cînd razele coborîră, gardianul arătă cu degetul.

— Uite.

De sub nori apăruseră primele reflexii ale unui incendiu puternic. Acolo unde fumul se ridica în spirale, de-a valma, avea o nuanță întunecoasă, de un roz bolnav.

— Ce mai spectacol pe cinste i se oferă lui Fritz! zise gardianul.

— Unde crezi că este? îl întrebă Mickey. La King's Cross?

— Tot ce se poate, răspunse el nesigur. Ar putea fi şi mai la sud. Aş zice că-i în Bloomsbury.

— Bloomsbury? zise Kay.

— Ştii zona?

— Da.

Îşi îngustă ochii, privind rapid linia orizontului, făcîndu-i-se brusc frică. Căuta nişte puncte de reper – turle, coşuri, ceva familiar. Dar nu putea vedea nimic – şi, oricum, uită o clipă spre ce direcţie privea, nord-est sau nord-vest, deoarece forma străzii crea confuzie. Apoi reflectoarele luminară din nou, şi cerul se transformă într-un amalgam de umbră şi culoare. Se răsuci şi se întoarse spre corpul femeii.

— Haide, îi zise ea lui Mickey.

Probabil că tonul vocii era ciudat, pentru că Mickey se uită la ea:

— Ce s-a întîmplat?

— Nu ştiu. M-au trecut fiorii, asta-i tot. Iisuse, e groaznic! Ajută-mă, poţi? N-are rost doar s-o ridici, mai e şi sîrma ghimpată, probabil că s-a prins acolo.

Legănînd corpul femeii înainte şi-napoi, reuşiră să-l elibereze, dar era oribil să auzi şi să simţi cum fierul se freca de coastele ei şi cum se mişcau tijele pe sub pielea spatelui. Nu o întoarseră şi nici nu încercară să-i închidă ochii, ci o aşezară repede pe targă şi o înfăşurară în perdeaua ruptă care o acoperise înainte. Avea părul blond şi încîlcit, de parcă dormise – ca părul lui Helen, se gîndi Kay, cînd se trezea sau cînd se dădea jos din pat după ce făceau dragoste.

— Iisuse, repetă ea, ştergîndu-şi gura cu dosul manşetei. Ce treabă nenorocită!

Se depărtă puţin şi-şi aprinse o ţigară.

Dar în timp ce-o fuma, se nelinişti. Se mai uită o dată la cer. Jocul de culori era la fel de brutal ca înainte, strălucirea mai intensă uneori, alteori mai redusă pentru că flăcările se plecau sau se săltau datorită vîntului de sub ele. I se făcu din nou teamă, fără să ştie de ce. Îşi aruncă ţigara după două-trei fumuri.

— Hei! îi zise gardianul văzînd ce face.

O ridică şi începu s-o fumeze el.

Kay puse mîna pe a doua targă de lîngă trupul femeii şi o duse la trepte. Luă o rolă de bandaj şi înfăşură în el capul bărbatului. Mickey veni s-o ajute, ţinîndu-i capul cu destulă prudenţă, în timp ce Kay îi înfăşura bandajul. Apoi puseră targa jos şi încercară să ridice corpul şi să-l întindă pe ea. Nu prea era loc, şi în jur domnea o dezordine de nedescris: pămînt azvîrlit din grădină, ramuri din copac şi ţigle sparte. Începură să îndepărteze mizeria cu piciorul, respirînd din ce în ce mai aspru în timp ce-o făceau, bodogănind şi înjurînd. Chiar aşa, cînd numele lui Kay fu pronunţat în stradă – rostit insistent, fără să o cheme sau s-o strige cineva – ea auzi. Auzi şi îşi dădu seama cine era. Se îndreptă, stătu o clipă, apoi păşi peste cadavrul bărbatului şi se întoarse repede la trepte. Îi recunoscu prin întuneric faţa slabă şi ochelarii. Era Hughes, de la staţie. Alergase. Îşi scosese cascheta să ajungă mai repede, şi o ţinea lîngă de corp. O văzu şi-i spuse:

— Kay – şi asta o făcu să aibă presimţiri şi mai rele, pentru că nu-şi amintea să-i mai fi spus pe nume; de obicei îi zice Langrish. Kay....

— Ce s-a întîmplat? întrebă ea. Spune-mi odată!

Respiră adînc.

— Am fost cu Cole şi O'Neil la trei străzi de-aici. Gardianul a primit o solicitare de la Staţia 58... Kay, îmi pare rău. Cred că au fost trei încărcături ţintite spre Radiodifuziune, dar s-au îndreptat spre est. Una a fost lovită înainte de a provoca prea multe stricăciuni. Celelalte două au produs incendii...

— Helen, zise ea.

O prinse de braţ.

— Am vrut să-ţi spun. Dar n-au spus unde anume s-a întîmplat. Kay, s-ar putea să nu...

— *Helen*, repetă ea.

De asta se temuse în fiecare zi a războiului şi, repetînd, fiindu-i frică, credea c-o să fie calmă atunci cînd se va întîmpla. Acum înţelese că, pentru ea, frica fusese un fel de pact: îşi imaginase că, dacă teama era suficient de puternică şi constantă, va răscumpăra siguranţa lui Helen. Dar, evident, era o absurditate. Îi fusese teamă, şi lucrul acela de

negîndit se întîmplase oricum. Cum să fie calmă? Își trase brațul din strînsoarea lui Hughes și-și acoperi fața, cutremurîndu-se. Dorea să cadă în genunchi și să plîngă. Apoi se gîndi: *Cum o s-o ajute asta pe Helen*? Își lăsă mîinile în jos și observă că venise și Mickey și întindea mîna spre ea, așa cum o făcuse și Hughes. Kay se scutură și o luă din loc.

— Trebuie să mă duc acolo, zise ea.

— Kay, n-o face, spuse Hughes. Am venit pentru că n-am vrut s-o auzi de la altcineva. Dar n-ai ce face acolo. Este zona stației 58. Las-o în seama lor.

— Or să facă pe ei de frică! zise Kay. Or să-și bată joc! Trebuie să mă duc acolo.

— E prea departe! N-o să poți face nimic.

— *Helen e acolo*! Nu înțelegi?

— Firește că înțeleg. De-aia am și venit. Dar...

— Kay, spuse Mickey, luînd-o din nou de braț. Hughes are dreptate. E prea departe.

— Nu-mi pasă, le zise Kay aproape înnebunită. O să alerg. O să... Apoi văzu ambulanța. O să iau dubița, adăugă ea mai ferm.

— Kay, nu!

— Kay...

— Hei, zise gardianul, care asistase la scenă tot timpul. Ce faceți cu cadavrele astea?

— La naiba cu ele, spuse Kay.

Deja o luase la fugă. Mickey și Hughes o ajunseră din urmă și încercau s-o oprească.

— Langrish, zise Hughes enervîndu-se. Nu fi proastă.

— Dați-vă la o parte, spuse Kay.

Mai întîi se duse în spatele ambulanței să închidă ușile, iar apoi se îndreptă spre cabină și urcă înăuntru. Hughes stătea în ușă, stăruind pe lîngă ea.

— Langrish, zise el, pentru Dumnezeu, gîndește-te la ce faci!

Își pipăi buzunarul în căutarea cheii, apoi privirile i se încrucișară cu ale lui Mickey peste umărul lui Hughes.

— Mickey, spuse ea încet. Dă-mi cheia.

— Carmichael, nu i-o da, zise Hughes.

— Mickey, dă-mi cheia.

— Carmichael...

Mickey ezită, plimbîndu-și privirile de la Kay la Hughes și înapoi. Scoase cheia, ezită din nou, apoi o aruncă. Ținta era precisă, ca a unui băiat. Hughes încercă s-o prindă, dar Kay o apucă pînă la urmă. O puse în contact și porni motorul.

— Du-te naibii! zise Hughes lovind cadrul metalic al ușii. Să vă ia naiba pe amîndouă! O să fiți date afară de la serviciu pentru asta. O să...

Kay îi dădu un pumn. Îl lovi orbește în obraz sub ochelari, și după ce căzu, ea coborî frîna de mînă și o porni. Ușa se legănă, dar ea apucă mînerul și o trînti. Cascheta îi căzuse pe frunte: trase de curea, și-o dădu jos de pe cap, și se simți dintr-odată mai bine. Se uită în oglindă și îl văzu pe Hughes stînd pe jos, cu mîinile pe față și pe Mickey lipsită de vlagă, învîrtindu-se fără rost, petrecînd-o cu privirea... Se forță să conducă foarte atent, chiar maniacal, pe strada plină de sticlă spartă, iar apoi, cînd drumul deveni mai neted, acceleră.

În timp ce conducea, se gîndea la Helen, imaginîndu-și-o cum o văzuse ultima oară, cu multe ore înainte: neatinsă, nevătămată. O văzu atît de clar încît fu sigură că nu putea să fie nici moartă, nici rănită. Se gîndi: *Nu se poate să se fi întîmplat la Rathbone Place, probabil că pe altă stradă. Sau, dacă a fost, atunci Helen a auzit alarma și s-a dus într-un adăpost, probabil. Poate că s-a dus în adăpost, de dragul meu, măcar de data asta...*

Ajunsese pe Buckingham Palace Road și trecu rapid de gara Victoria. O coti în parc, fără să încetinească mai deloc, așa că roțile scîrțîiră și ceva fu deplasat de la locul lui în spatele dubiței, se rostogoli și se făcu zob. Dar în față era focul acela pulsînd neregulat ca o viață pe cale de ducă – oribil, oribil. Schimbă viteza și o luă și mai repede. Raidul era în toi, iar zona Mall-ului era, evident, goală; numai la Charing Cross văzu ceva activitate: un gardian și polițiști ocupîndu-se de un alt incident o observară și-i făcură semn să oprească, crezînd că fusese trimisă de la stație.

— Ia-o pe-acolo, strigară ei, arătînd spre est, de-a lungul Strand-ului. Ea dădu din cap, dar nu se gîndi o clipă măcar

să se oprească sau să dea o mîna de ajutor. Cînd, mai tîrziu, un alt om, observînd emblema ambulanței pe dubiță se apropie clătinîndu-se și coborînd de pe trotuar, cu mîinile pe cap, cu fața înnegrită de sînge, ea îl ocoli și continuă să meargă.

Charing Cross Road era închis, pentru că o conductă de apă fusese lovită cu trei zile în urmă. O luă spre vest, către Haymarket, se îndreptă apoi spre Shaftesbury Avenue și ajunse la Wardour Street, cu intenția de a se îndrepta spre Rathbone Place. Găsi intrarea în Oxford Street blocată de capre și frînghii și dirijată de polițiști. Frînă furioasă și începu să întoarcă. Un polițist veni în fugă la geamul portierei în timp ce făcea aceste manevre.

— Unde încerci s-ajungi? o întrebă el.

Ea dădu numele grajdurilor.

— Credeam că echipa voastră e deja acolo, spuse el imediat. Nu poți ajunge pe-aici.

— E rău?

El clipi, sesizînd ceva în vocea ei.

— S-au dus două depozite, după cîte știu. N-ai primit detaliile de la stație?

— Depozitul de mobilă? zise ea, ignorîndu-i întrebarea. Palmer's?

— Nu știu.

— Iisuse, așa trebuie să fie! O, Hristoase!

Coborîse fereastra să stea de vorbă cu el, și brusc simți miros de ars. Băgă motorul în viteză și polițistul sări înapoi. Motorul se zgîlțîi în timp ce ea întoarse. Schimbă din nou viteza, debraind de două ori ca de obicei, dar calculîndu-și mișcarea greșit și zdrobind roțile dințate: înjura, furioasă pe mecanismul greoi și, aproape în lacrimi, își zicea: *Nu plînge, proasto*! Își lovi șoldul, sălbatic, cu pumnul. Dubița se balansă și porni. *Nu plînge, nu plînge...*

Se îndrepta spre sud acum, dar observă un drum neblocat spre stînga și dădu colțul razant. Puțin mai departe putu să o ia din nou la stînga și să intre pe Dean Street. Aici văzu pentru prima oară vîrfurile flăcărilor săltînd spre cer. Pe parbrizul dubiței apărură fire de funingine: pînze negre și fragile de cenușă plutind în derivă. Apăsă îndelung pe

accelerație și o luă înainte; merse încă o sută de metri, și drumul se blocă din nou. Scoase capul pe geam.

— Dați-mi voie să trec! strigă ea la polițiștii de-aici.

— În nici un caz. Întoarce-te, ziseră ei făcîndu-i semne cu mîna.

Disperată, se întoarse și o luă spre est, către Soho Square. Apăru un alt blocaj, dar mai prost organizat. Opri dubița și puse frîna de mînă, apoi ieși, o luă la fugă și sări pur și simplu peste capre.

— Hei! o strigă cineva din spate. Tu, aia fără caschetă! Ești nebună?

Ea își arătă însemnele de pe umăr.

— Ambulanța! strigă ea, gîfîind. Ambulanța!

— Hei, întoarce-te!

Dar peste o clipă vocile se risipiră. Vîntul își schimbase direcția și se pomeni brusc că se îneacă de fum. Își scoase batista și o apăsă peste nas și gură, dar continuă să fugă; fumul venea în rafale, așa că trecu, parcurgînd o distanță de treizeci de metri, de la o stare de orbire la senzația dată de lumina usturătoare. La un moment dat fu prinsă într-o ploaie de scîntei care-i pîrliră părul și-i arseră fața. După aceea căzu și, cînd se ridică în picioare, pierdu simțul direcției: alergă cîțiva pași înainte și dădu peste un zid; se întoarse și i se păru că intră în altul... În final, ceva vîjîi spre capul ei – cînd reuși să evite obiectul, crezu că era o hîrtie arzînd. Apoi își dădu seama că era un porumbel cu aripile în flăcări. Își desfăcu mîinile și alergă din calea lui, împiedicîndu-se oripilată, scăpînd batista și începînd să se sufoce. Se împletici și, brusc, se trezi undeva în spațiu, înconjurată de căldură și haos. Își puse mîinile în șold, tuși și scuipă. Apoi se uită în sus.

Se apropiase foarte mult de inima incendiului, dar nu recunoștea nimic. Clădirile din jurul ei, pe care ar fi trebuit să le cunoască, pompierii care alergau, băltoacele de apă, furtunurile care șerpuiau pe pămînt – totul era scăldat într-o lumină țipătoare, de o intensitate nefirească, sau ascuns de umbre negre lunecoase. Încercă să strige la unul dintre oameni, dar acesta n-o putu auzi din cauza vîltorii flăcărilor

și vibrației pompelor. Se îndreptă spre altcineva, prinzîndu-l de umăr și urlîndu-i în față:

— Unde mă aflu? Unde naiba sînt? Unde e Pym's Yard?

— Pym's Yard? răspunse acesta, dîndu-i mîna la o parte și depărtîndu-se. Ești chiar acolo!

Se uită în jos și văzu piatra de asfalt sub bocanci; se uită încă o dată în jur și începu să ghicească mici detalii familiare. În cele din urmă își dădu seama că depozitul Palmer's era probabil chiar în fața ei, dar nu chiar în centrul vîltorii, iar motivul pentru care nu putuse desluși forma propriei locuințe era că o latură și o parte a clădirii Palmer's căzuseră peste ea și-o turtiseră.

Certitudinea acestui lucru o demobiliză total. Stătea, incapabilă să acționeze, privind aiurea la flăcări. La un moment dat, un pompier o prinse de braț și o împinse:

— Du-te de-aici odată!

Dar ea făcu trei sau patru pași, apoi se opri și rămase la fel de neputincioasă. În cele din urmă, cineva o strigă pe nume. Era Henry Varney, gardianul din Goodge Street. Avea mîinile și fața înnegrite de fum, dar orbitele ochilor erau albe pentru că le frecase. Arăta ca un comedian.

O ținea de umeri.

— Domnișoară Langrish! exclama el uimit. De cînd sînteți aici?

Ea nu putu răspunde. Atunci el o trase încet de lîngă foc. Își scoase cascheta, încercînd să i-o pună pe cap: era fierbinte, ca o farfurie scoasă din cuptor.

— Nu mai stați în calea flăcărilor, zise el. Sînteți arsă, sînteți... Nu mai stați în foc, domnișoară Langrish!

— Am venit s-o iau pe Helen, îi spuse ea.

— Veniți încoace! repetă el, apoi îi întîlni privirea și se uită în altă parte. Îmi pare rău, zise el. Depozitul... a ars ca iasca. Flăcările au ajuns și la adăpost.

— Și la adăpost?

— Dumnezeu mai știe cîți erau acolo, răspunse el dînd din cap.

O adusese la pervazul unei ferestre sparte; o forță să se așeze și se ghemui lîngă ea, ținîndu-i mîna.

— Sînt siguri în privința adăpostului? zise ea la un moment dat.

— Da, îmi pare rău.

— Și nimeni n-a fost salvat?

— Nimeni.

Apoi apăru un pompier.

— Voi, ăștia de la ambulanță, ar fi trebuit s-o ștergeți de-aici, îi zise el brutal lui Kay, acum patruzeci de minute. N-aveți ce să faceți aici, n-ai auzit?

Henry se ridică în picioare și-i spuse ceva; omul își plecă atunci capul și plecă.

— Dumnezeule, îl auzi Kay spunînd.

Henry o luă din nou de mînă.

— Trebuie să vă las, domnișoară Langrish. Nu vreau să fac asta. Nu vreți să vă duceți la punctul de prim-ajutor? Sau aveți pe cineva... un prieten... pe care să-l chem?

— Prietena mea era acolo, Henry, arătă ea cu capul spre incendiu.

El o strînse de mînă și plecă, și peste o clipă începu să fugă și să strige... Incendiul ajunsese la punctul culminant înainte de sosirea lui Kay. Flăcările nu mai săltau spre cer acum. Vuietul se mai potolise; dogoarea era mai mare ca înainte, dar depozitul era înghițit de vîlvătăi și curînd, într-o explozie ultimă de scîntei, pereții tremurară și se prăbușiră. Pompierii alergau dintr-un loc în altul. Apa curgea murdară peste pavaj sau se ridica asemeni unui abur gros de acid. La un moment dat, pămîntul urui și trepidă, probabil din cauza unor bombe care cădeau în vecinătate; dar efectul exploziei era ca și cum locul ar fi fost străpuns de un vătrai uriaș; focul mai lumină vreo cincisprezece minute, apoi începu să se stingă. Unul dintre motoare fusese oprit și furtunurile înfășurate la loc. Lumina aceea înspăimîntătoare se topi, și la fel și zgomotul pompelor. Luna apusese sau era acoperită de un nor. Obiectele își pierduseră contururile apărînd în toată irealitatea lor; micile detalii erau învăluite de umbre ca o armată de molii care-și strîng aripile.

În tot acest timp, nimeni nu se mai apropie de Kay. Probabil că și ea fusese încet reînghițită de întuneric. Stătea cu mîinile în șold, privind pur și simplu la miezul încă

dogoritor al clădirii care ardea; vedea cum focul își schimba culoarea, dintr-un alb incert spre galben, apoi în portocaliu și roșu. Fu oprit și al doilea motor și mașina plecă. Cineva anunță pe altcineva că sunase semnalul de încetare a bombardamentului, iar drumurile erau deblocate.

Se gîndea la drumuri, la mișcare, și nu mai înțelegea nimic. Își duse mîinile la cap. La pipăit, părul i se păru ciudat – era aspru și fusese pîrlit de scîntei. Pielea feței era moale în locurile care o dureau; își aminti vag cum cineva îi spusese că avea arsuri.

Apoi Henry Varney veni din nou lîngă ea și-i atinse umărul. Încercă să se uite la el – dînd să clipească – și abia putu, pentru că avea ochii uscați, aproape arși de dogoarea focului.

— Domnișoară Langrish, zise el așa cum îi spusese înainte; de data asta însă vocea îi era blîndă, înecată și ciudată. Ea se uită la el și văzu cum îi curg lacrimile pe obraji, lăsînd dîre strîmbe și albe prin funingine. Vedeți? repeta el. Vreți să vă uitați?

Își ridicase mîna. În cele din urmă înțelese că arăta spre un punct.

Își întoarse capul și văzu două figuri. Stăteau la mică distanță și păreau la fel de împietrite ca ea. Erau luminate de focul slab și decupate din întuneric: ceea ce remarcă mai întîi fu paloarea nenaturală a fețelor și mîinilor în comparație cu locul acela mizerabil de murdar. Apoi una din ele făcu un pas și își dădu seama că era Helen.

Își acoperi ochii și nu se ridică. Helen se apropie de ea și o ajută să stea în picioare. Și chiar atunci nu voia să-și ia mîna de pe față; o lăsă pe Helen s-o îmbrățișeze stîngaci, și-și puse capul pe umărul ei și-i plînse ca un copil în păr. Nu simțea nici plăcere, nici ușurare. Încă percepea intens acel amestec de durere și teamă, încît crezu c-o să moară pe loc. Se cutremură de mai multe ori în brațele lui Helen și, în cele din urmă, își ridică fruntea.

Prin stratul înțepător de lacrimi o văzu pe Julia. Se învîrtea pe undeva prin spate, de parcă i-ar fi fost frică să se apropie sau ar fi așteptat ceva. Kay îi întîlni privirea, își scutură capul și începu să plîngă din nou:

— Julia, zise ea, oarecum încurcată – pentru că nu înțelegea nimic în clipa aceea, în afară de faptul că Helen îi fusese luată și acum se întorcea. Julia. O, Julia! Slavă cerului! Credeam c-am pierdut-o.

1941

Viv era în tren, undeva între Swindon și Londra – nu puteai spune cu certitudine unde anume, pentru că trenul se tot oprea în foste sau actuale gări, și nu avea nici un rost să încerci să te uiți pe fereastră, pentru că obloanele erau trase, iar plăcuțele cu numele gărilor fuseseră revopsite sau îndepărtate. Stătea de patru ore cu alte șapte persoane într-un compartiment de clasa a doua pentru șase. Atmosfera generală era oribilă. Vreo doi soldați se distrau cu chibrituri aprinse, fiecare încercînd să dea foc părului celuilalt, iar un ofițer cu fața acră le tot spunea să înceteze. O femeie tricota, iar capetele andrelelor ei atingeau șoldurile persoanelor care stăteau lîngă ea. Una din ele – o fată în pantaloni – tocmai îi spusese:

— Nu vă supărați. Pantalonii ăștia n-au fost ieftini. Andrelele dumneavoastră or să-i găurească.

Femeia care tricota își trăsese bărbia.

— Să-i găurească? Nu crezi că sînt alte lucruri mai importante la care să te gîndești?

— Nu, nu cred.

— Ei bine, aș vrea și eu să știu ce fel de pantaloni o să mai poți cumpăra dacă or să ne invadeze naziștii.

— Dacă or să ne invadeze naziștii, cred c-o să-mi fac alte griji. Dar pînă atunci...

— Pe fetele ca tine naziștii or să le ia de neveste imediat, zise femeia. Ce-ai zice să ai un soț în SS?

Discuţia continuă. Viv nu participa. În locul din stînga ei era o fetiţă de vreo treisprezece ani, de condiţie bună, stîngace şi serioasă. Avea un album de poze cu cai; i-l dădea mereu tatălui ei, care stătea în faţă – era ofiţer de marină cu tresă pe mînecă.

— Ăsta seamănă cu Cynthia, tăticule, spunea ea arătîndu-i-l. Sau: Ăsta seamănă cu Mabel, o, ce drăguţ e, nu-i aşa? Ăsta are capul lui White Boy; White Boy are crupa mai solidă, atît...

Taică-său se uita la poză şi mormăia. Era preocupat de completarea unui rebus dintr-un ziar şi bătea uşor pagina cu stiloul. Dar în ultimele două ore încercase să-i întîlnească privirea lui Viv. Ori de cîte ori se uita în direcţia lui, el clipea. Dacă stătea picior peste picior, privirea lui se plimba în susul şi-n josul pulpelor ei. La un moment dat, îşi scoase porttigaretul şi se aplecă să-i ofere o ţigară, dar ofiţerul cu faţa acră îl opri, spunîndu-i:

— Îmi cer scuze, dar sînt astmatic. Dacă vreţi să fumaţi, v-aş fi recunoscător s-o faceţi pe coridor.

După aceea se lăsă pe spate şi-i aruncă lui Viv un zîmbet scîrbit şi superior, de parcă Forţele Antiaeriene îi transformaseră pe toţi în conspiratori.

— Uită-te la matahala asta, tăticule. Seamănă cu tipul pe care l-am întîlnit la colonelul Webster. Tati! Nu te uiţi!

— Pentru Dumnezeu, Amanda, spuse el iritat, un tată nu poate suporta atîţia ponei.

— Atunci taţii sînt destul de nesuferiţi, asta-i tot ce-am de zis. Oricum, nu sînt ponei, sînt cai.

— Ei bine, orice-ar fi, mă plictisesc de moarte. Şi, uite... Viv se ridicase în picioare. Avea de gînd să meargă la baie. Şi tînăra doamnă s-a plictisit de ei. Nu aş fi surprins dacă, plictisită fiind, o să găsească o fereastră deschisă şi o să se arunce pe ea. S-ar putea să fac şi eu acelaşi lucru... Pot să vă ajut cu ceva? i se adresă el lui Viv, ridicînd-se şi atingîndu-i braţul.

— Nu, mulţumesc, răspunse ea, îndepărtîndu-i mîna.

— Tati, strigă fetiţa, ce rău eşti!

— S-ar spune *Kinde, Kirche*, îi zicea femeia care tricota fetei în pantaloni, şi nu v-aţi mai plimba în pantaloni. Pot să vă asigur de asta...

Viv păşi nesigură spre uşa compartimentului şi o trase în urma ei. Se uită pe culoar, ezitînd o clipă, pentru că era mare înghesuială acolo. Un grup de aviatori canadieni se urcase la Swindon: se propteau de ferestre sau stăteau pe jos, jucînd cărţi şi fumînd. Albastrul uniformei lor părea şi mai intens în lumina indigo din tren, iar fumul îi făcea să pară încoronaţi de cercuri plutitoare de mătase; priviţi o clipă, arătau destul de frumoşi şi ireali.

Dar cînd o văzură pe Viv încercînd să-şi croiască drum prin culoarul îngust, reveniră brusc la viaţă, retrăgîndu-se cu gesturi complicate ca ea să poată trece, sau strîngîndu-şi picioarele. Cercurile din mătase păreau acum că se umflă, se sparg, se desfac în ritmul mişcărilor lor bruşte. Se auzeau fluierături şi strigăte:

— Hopa! Fii atent! Faceţi-i loc doamnei, băieţi!

— Sînt umflaţi, Mary? zise unul dintre ei, arătînd cu capul spre pieptul lui Viv. Altul întinse mîna să o oprească atunci cînd mişcarea trenului o făcu să se balanseze. Vrei să dansăm?

— Te duci să te pudrezi? întrebă un băiat, cînd ajunse la capătul coridorului. E un loc chiar aici. Prietenul meu ţi l-a-ncălzit.

Scutură din cap şi îşi făcu loc mai departe. Dac-ar fi ştiut că sînt atîţia bărbaţi la uşă, nu s-ar mai fi dus la toaletă. Dar ei puseră mîna pe ea, trăgînd-o îndărăt.

— Nu ne părăsi, Susie! Ne zdrobeşti inimile.

Îi oferiră bere şi cîte o înghiţitură de whisky. Clătină din nou din cap, refuzînd şi zîmbind. Apoi îi oferiră ciocolată.

— Am grijă de siluetă, spuse ea în cele din urmă, trăgîndu-se la o parte.

— Şi noi! strigară în urma ei. E frumoasă!

Coridorul următor era mai liniştit, iar cel de după el şi mai liniştit; unele becuri se defectaseră, aşa că-l traversă aproape pe întuneric. Erau mai mulţi soldaţi aici, dar probabil că se urcaseră înaintea celorlalţi; nu aveau chef de glume şi stăteau cu genunchii strînşi, înveliţi în mantalele cenuşii, cu capetele coborîte, încercînd să doarmă. Viv trebui să-şi croiască atent drumul, înconjurîndu-i, păşind cu greu printre ei, întinzînd mîinile să se ţină de pereţi şi ferestre cînd trenul tremura şi se clătina.

La capătul coridorului mai erau două toalete și la una, constată ea cu ușurare, scria *Liber*. Dar cînd puse mîna pe mîner și împinse, ușa se mișcă puțin în interior și apoi fu proptită în grabă la loc. Era cineva cu spatele la ea, un soldat în kaki – îl zări fugar în oglinda de deasupra chiuvetei, cînd își întoarse capul. Îi surprinse privirea alarmată cînd ușa se deschise; crezu că făcea pipi și se jena. Se duse la tamponul dintre vagoane și așteptă.

Ușa băii rămase închisă încă un minut. Apoi văzu cum mînerul se învîrte încet și ușa e trasă cu prudență. Soldatul scoase capul lent, ca un om care așteaptă declanșarea unei puști. Cînd îi întîlni privirea, se îndreptă și ieși pe de-a-ntregul.

— Îmi cer scuze.

— Nu-i nimic, spuse Viv, încă jenată puțin. Sper că încuietoarea nu-i stricată.

— Încuietoarea? întrebă el confuz. Privea în dreapta și-n stînga și începuse să-și roadă o unghie. Pe degete, observă ea, avea fire de păr scurte, țepoase și brune ca de maimuță. Obrajii îi erau albaștri – ar fi trebuit să se bărbierească –, iar colțurile ochilor și marginile pleoapelor erau roșii. Cînd trecu pe lîngă el, se aplecă și o întrebă pe un ton confidențial:

— N-ați văzut cumva controlorul?

Ea clătină din cap.

— Sînt niște rechini fără suflet oamenii ăștia.

În timp ce vorbea, își luă mîna de la gură, ridică degetul mare imitînd aripioara unui pește, mișcîndu-l ca și cum ar fi înotat prin apă, apoi își deschise și strînse degetele: *Cranț*. Gesturile însă nu erau agitate, și mai aruncă o privire în stînga și-n dreapta; în cele din urmă își mușcă din nou unghia, se încruntă și se dădu la o parte. Ea intră în baie, închise ușa și o încuie, aproape uitînd de el.

Folosi toaleta – mai mult aplecată decît în șezut pe scaunul pătat din lemn, legănîndu-se în ritmul clătinat al trenului, simțind încordarea mușchilor feselor și șoldurilor. Se spălă pe mîini uitîndu-se în oglinda mînjită, cercetîndu-și fața – gîndindu-se, așa cum o făcea întotdeauna, că avea nasul prea îngust, buzele prea subțiri, imaginîndu-și că la douăzeci de ani începuse să îmbătrînească și să arate

obosită... Își aranjă machiajul și se pieptănă. Cîteva fire de păr îi rămaseră prinse în pieptăn: le trase, le făcu ghem și le îndesă cu grijă în coșul de sub chiuvetă.

Tocmai își punea pieptănul în poșetă cînd cineva bătu la ușă. Se mai uită o dată în oglindă și strigă:

— Imediat!

Persoana bătu încă o dată, mai tare de data asta.

— Bine! O secundă!

Cineva încerca clanța. Auzi o voce, una masculină, care se forța să vorbească în șoaptă.

— Domnișoară! Deschideți, vă rog!

— Dumnezeule! își zise Viv.

Presupunea că era doar unul dintre canadieni. Sau, în caz extrem, tatăl fetei înnebunite după cai. Dar cînd trase zăvorul și deschise ușa, apăru o mînă care reținea ușa de teamă ca ea să n-o închidă iar. Apoi apărură mîneca aceea kaki, umărul, bărbia nerasă și ochii înroșiți.

— Domnișoară, spuse el. Își scosese chipiul. Vreți să mă ajutați? Controlorul e pe drum. Mi-am pierdut biletul și o să mă nenorocească...

— Ies imediat, zise ea, dacă-mi dați voie.

El scutură din cap. O reținea să închidă sau să deschidă ușa.

— L-am văzut pe tip și, Dumnezeule, e un tartor. L-am auzit mai devreme, înfulecînd o halcă dintr-un biet drac care nu avea permisul în regulă. Dacă bate la ușă și-mi aude vocea, o să vrea biletul.

— Ei, și ce vreți să fac?

— Nu vreți să mă lăsați să intru pînă trece?

Se uită la el uluită.

— Aici, cu mine?

— Numai pînă trece. Și cînd bate la ușă, puteți strecura biletul pe sub ușă. Vă rog, domnișoară. Fetele fac tot timpul asta pentru soldați.

— Vă cred. Dar nu și fata asta.

— Hai, vă rog, vă implor. Sînt la mare anaghie. Am o permisie pe motive personale pentru patruzeci și opt de ore. Deja jumătate s-a scurs și mi-au înghețat oasele...

Mi-au degerat picioarele în gara Swindon. Dacă mă dă jos, s-a terminat cu mine. Nu mă refuzați. Nu-i vina mea. Aveam biletul în mînă, l-am pus jos un minut și cred că un băiat de la marină m-a văzut...

— Acum un minut ați spus că l-ați pierdut.

Își duse mîna la păr distrat.

— Că l-am pierdut, că mi-a fost șterpelit, ce contează? M-am ferit și-am colindat ca un dement prin toate toaletele din trenul ăsta. Nu caut decît o persoană cu inima bună care să mă ajute să mă opresc nițel. N-o să mă ating de-un fir de păr! Puteți avea încredere în mine, vă jur pe ce-am mai sfînt. Nu sînt... Se opri și-și trase capul, apoi reveni și zise... Vine! – și înainte ca ea să poată face ceva, se repezi vijelios în toaletă, înghesuind-o și pe ea.

Trase zăvorul și stătu cu urechea lipită de crăpătura din cadrul ușii, cu buza inferioară între dinți.

— Dacă dumneavoastră credeți...! zise Viv.

El își duse degetul la gură: „Șșș!". Urechea încă îi era lipită de ușă, și începu să-și miște capul în sus și-n jos – ca un doctor care încearcă disperat să vadă dacă mai bate inima în pieptul unui muribund.

Apoi urmă un *cioc-cioc-cioc!* autoritar în ușă, care-l făcu să sară de parcă ar fi fost împușcat.

— *Biletele, vă rog*!

Soldatul se uită la Viv și se strîmbă oribil. Își începu pantomima, prefăcîndu-se că scoate un bilet din buzunar, se apleacă și îl strecoară pe sub ușă.

— Biletele, vă rog! strigă din nou controlorul.

— Toaleta e ocupată! țipă Viv în cele din urmă.

Avea o voce agitată care suna prostește.

— Știu că-i ocupată, veni replica din coridor. Vreau să vă văd biletul, domnișoară.

— Nu puteți să-l vedeți mai tîrziu?

— Trebuie să-l văd acum.

— Numai... numai o clipă.

Ce putea face? Nu putea deschide ușa, pentru că atunci controlorul s-ar fi uitat la soldat și ar fi crezut ce-i mai rău. Așa că-și scoase biletul; „Dă-te la o parte", șuieră ea, dînd furioasă din mîini. Soldatul se dădu cu un pas înapoi ca ea

să se poată apleca și să-l vîre pe sub ușă. Își îndoi picioarele cu timiditate, conștientă de îngustimea locului, de faptul că-l făcea să fie și mai mic aplecîndu-se, simțind cum șoldul ei atinge genunchii lui în trecere, și cum stofa de lînă a fustei se prinde o clipă de kakiul pantalonilor lui.

Biletul rămase în umbra ușii o secundă, și apoi, de parcă era mînat de o forță proprie, se scutură și alunecă. Urmă un moment de suspans. Stătea chircită și nu se uita în sus.

— Foarte bine, domnișoară! veni în cele din urmă răspunsul. Biletul îi fu înapoiat cu o gaură mică, și controlorul porni mai departe.

Se ridică, se dădu un pas înapoi, puse la loc biletul în poșetă și o închise cu-n clic.

— Mulțumit?

Soldatul își ștergea fruntea cu mîneca.

— Domnișoară, spuse el, sînteți un înger! Genul ăla de fată care-i redă omului încrederea în viață, jur! Genul de fată pentru care sînt compuse cîntece.

— Ei bine, poți să-mi compui unul, zise ea luînd-o înainte, și să-l cînți de unul singur.

— Ce? Bară ușa cu brațul. Nu puteți pleca încă. Ce-ar fi dacă tipul s-ar întoarce? Mai stați un minut măcar. Uite... Își vîrî mîna în buzunarul hainei și scoase un pachet mototolit de Woodbines. Țineți-mi de urît cît fumez o țigară, altceva nu vă cer. Lăsați-l să ajungă la clasa întîi. Vă jur pe Dumnezeu că, dac-ați ști prin ce chinuri am trecut în călătoria asta...

— Asta-i părerea dumneavoastră.

El schiță un zîmbet.

— Ajutați la efortul de război. Gîndiți-vă și așa.

— Cu cîte fete ai folosit replica asta?

— Sînteți prima, vă jur!

— Prima pe ziua de azi, vreți să ziceți.

Zîmbetul i se transformase în rînjet. Buzele i se depărtară și-i văzu dinții. Avea niște dinți derutanți: foarte regulați și albi, părînd și mai albi în comparație cu bărbia nerasă. Figura lui devenea brusc frumoasă. Îi observă ochii căprui și genele dese și negre. Avea părul brunet, chiar mai brunet decît al ei; încerca să-l netezească folosind briantină,

dar cîteva bucle răsăreau peste stratul de ulei și stăteau ondulate.

Uniforma însă arăta de parcă ar fi dormit în ea. Haina îi era pătată și îi cădea prost. Pantalonii aveau cute orizontale ca o concertină desfăcută. Dar întindea pachetul de Woodbine, implorînd-o, și atunci ea își imagină locul ei gol din compartimentul aglomerat, cu ofițerul de marină care-i arunca ocheade, cu ofițerul astmatic și fata înnebunită după cai.

— Bine, spuse ea în cele din urmă. Dă-mi o țigară, dar numai un minut. Totuși, trebuie să-mi pun gîndurile în ordine!

El zîmbi și mai mult, ușurat, iar dinții îi erau mai derutanți ca oricînd, se gîndi ea, cînd îi vedea pe toți ca acum. Aprinse un chibrit, iar ea se aplecă spre flacără, apoi se retrase și stătu în gardă, cu un braț peste piept, cu încheietura sprijinindu-i-se de cotul celuilalt și tocurile lipite de perete, ca să n-o dezechilibreze mersul clătinat al trenului. Era greu să nu bagi de seamă toaleta de porțelan – peste care se ghemuise de curînd cu fundul gol. Mai mult, la fel ca toți ceilalți, în ultima vreme se învățase să împartă spații ciudate cu străinii. În timpul altei călătorii cu trenul, acum două luni, începuse un raid și toți pasagerii au trebuit să se întindă la podea. Stătuse cam patruzeci de minute cu fața mai mult sau mai puțin în poala unui bărbat, care se simțea extrem de stînjenit...

Cel puțin, bărbatul ăsta părea a fi în largul lui. Se sprijinise de blatul care susținea chiuveta și începuse să caște. Căscatul se transformă într-un fel de geamăt gros, ca un iodler fals, iar cînd termină, își puse țigara între buze și-și frecă obrajii – aproape inconștient, cum își tratează toți bărbații fața, nu și femeile.

Apoi trenul începu să încetinească. Viv se uită neliniștită la geam.

— Asta nu-i Paddington, nu-i așa?

— Paddington! exclamă el. Isuse, aș vrea eu să fie! Se aplecă spre transperant, îl depărtă puțin și încercă să se uite afară, dar nu se putea zări nimic. Dumnezeu știe unde sîntem, adăugă el. Cred c-am trecut de Didcot. Iată că pornim. Ne bagă o călătorie gratis la tîrgul de distracții.

Trenul se deplasă repede o clipă, apoi încetini dintr-odată; și acum mergea cu o serie de smucituri. El și Viv țopăiau ca floricele de porumb în oală. Viv își întinse brațele căutînd puncte de sprijin. Nu puteai să nu zîmbești. Soldatul clătină din cap nevenindu-i să creadă.

— Așa a fost tot drumul? Unde v-ați urcat?

După un scurt moment în care nu dădu semne c-ar vrea să comunice, îi zise:

— Taunton.

Fusese în vizită la sora ei și la copilul acesteia; plecaseră acolo, adăugă ea, din calea bombelor. El o asculta dînd din cap.

— Taunton, repetă el. Am fost acolo o dată. Sînt niște cîrciumioare bune, din cîte-mi amintesc. Una se numește Ring – ai băut acolo? Proprietarul – își strînse el pumnii – era boxer. Un pitic cu nas mare și turtit. Își ține o pereche de mănuși într-un pahar, pe tejghea. Doamne! Oftă și-și împreună brațele, pentru că trenul mergea acum mai lin. Ce n-aș da să fiu acolo acum! Cu un pahar de Black and White lîngă mine și cu focul arzînd în sobă... N-aveți whisky cu dumneavoastră, din întîmplare?

— Whisky! exclamă ea. Nu, nu am.

— Bine, dar nu fiți așa! Ați fi surprinsă cîtă pileală duc doamnele în poșetă; vă spun din experiență. Fetelor le place să bea, cred, de frica bombelor. Dumneavoastră n-aveți nevoie de asta, cu nervii pe care-i aveți.

— Cu nervii pe care-i am?

— V-am urmărit mîna cînd ați dat biletul. Tare ca stînca. Ați fi un bun spion. Își îngustă ochii și o examină. Spunînd asta, ați putea fi chiar spion. O spioană, ca Mata Hari.

— Atunci aveți grijă ce faceți, îi zise ea.

— Dar de unde știți, continuă el, că eu nu sînt spion? Sau nu spion, ci tipul căutat de spioni. Nu apare niciodată unul ca ăsta? Un biet tont care are un mesaj secret la el, pentru că a încălțat din greșeală cizmele altui tip sau a luat umbrela altcuiva? Și el și fata ajung să fie legați de scaun cu un gen de nod ce pare-a fi făcut de un cercetaș prost.

Rîse de unul singur, plăcîndu-i ideea, *îi place să se-audă vorbind*, se gîndi ea, convențional; dar, de fapt, avea o voce frumoasă și descoperi că-i place.

— Ce-ați zice să fiți legată de un scaun împreună cu mine? Apropo, întreb din curiozitate. Nu mă dau mare sau ceva de genul ăsta.

— Nu?

— Nu, deloc. Îmi place să cunosc mai bine o fată înainte de a mă da mare.

Ea trase din țigară.

— Să zicem că nu vrea să-ți permită s-o cunoști?

— Vai, dar sînt o mie de mărunțișuri prin care un tip poate să-și dea seama cum e-o fată numai uitîndu-se la ea. De exemplu, dumneavoastră. Arătă cu capul spre mîna ei. Nu sînteți căsătorită. Asta înseamnă că sînteți deșteaptă. Îmi place cînd femeile sînt deștepte. Unghiile destul de lungi, deci nu munciți la cîmp sau într-o fabrică. Își coborî privirea și o luă de jos în sus. Picioare prea frumoase pentru a fi ascunse în pantaloni. Fața prea frumoasă pentru a fi o conțopistă. Aș zice că sînteți secretară la un ștab... Amiralul flotei, ceva de genul ăsta. Sînt pe-aproape?

— Nu prea, zise ea clătinînd din cap. Sînt o simplă dactilografă, asta-i tot.

— Dactilografă. A... Da, asta merge. Unde v-au pus? La vreo afacere mare a guvernului?

— Undeva în Londra.

— Undeva în Londra, așa deci. Și cum vă numiți? Sau și chestia asta e interzisă?

Ea ezită, dar o clipă numai, apoi se gîndi: *Ce-i rău în asta*? și-i spuse. El dădu din cap aprobator, cercetîndu-i fața.

— Vivien, zise în cele din urmă. Da, vi se potrivește.

— Chiar așa?

— E nume de fată trăsnet, nu-i așa? N-a existat o lady Vivien sau ceva de genul ăsta? Pe vremea regelui Arthur? Cînd eram puști, știam toate poveștile alea, acum le-am uitat. Oricum, spuse el și se înclină să-i strîngă mîna, pe mine mă cheamă Reggie. Reggie Nigri... Da, știu, e nasol. Și-l duc cu mine de-o viață. La școală, băieții îmi spuneau „Negrul", acum cei din tabără îmi zic „Musso". Înțelege-l pe ăsta dacă poți. Bunicu-meu a venit din Neapole. Ar trebui să-i vezi pozele! Avea o mustață pînă aici, o vestă și o

batistă la gît; îi lipsea doar maimuța. Vindea înghețată pe băț dintr-un cărucior, pe stradă. Am veri la mare distanță – sau cam așa ceva – care acum luptă în echipa adversă, în Italia. Îi interesează probabil ca și pe mine războiul ăsta afurisit... Tu ai frați, Vivien? Nu te deranjează că-ți spun Vivien? Ți-aș zice domnișoară Pearce, dar sună demodat în vremuri ca astea. Ai frați?

— Unul singur, dădu Viv din cap.

— Mai mare sau mai mic?

— Mai mic, zise ea. Șaptesprezece ani.

— Șaptesprezece ani! Pariez că-i place chestia asta la nebunie, nu-i așa? De-abia așteaptă să intre în armată?

Se gîndi la Duncan.

— Ei, hm...

— Și eu aș fi la fel dac-aș fi de vîrsta lui. Dar am aproape treizeci de ani și, uită-te la mine. Acum doi ani, vindeam mașini în Maida Vale și mă descurcam binișor. Apoi a început războiul și, pac, s-a terminat totul. Am lucrat cu-n prieten de-al meu o vreme în comerțul cu bijuterii false; n-a fost prea rău. Acum sînt țintuit într-o afurisită de unitate de instrucție din Wales, unde mă învață pe ce parte a puștii iese glonțul. Sînt acolo de patru luni și, jur pe Dumnezeu, a plouat în fiecare zi. Ofițerul n-are treabă: stă la hotel. Eu locuiesc într-o colibă cu acoperiș de tablă.

Continuă tot în stilul ăsta, spunîndu-i ce îndatoriri avea în tabără sau despre oamenii fără Dumnezeu cu care era încartiruit, despre cîrciumile fără Dumnezeu și barurile de hotel, despre vremea fără Dumnezeu... O făcea să rîdă. Băieții de vîrsta ei cu care se întîlnea nu vorbeau decît despre război, despre tipurile de avioane și nave, despre pariuri din armată și certurile de la marină. El trecuse de faza asta. Nu se lăuda. Căsca și-și freca ochii, și însăși oboseala lui era atractivă. Îi plăcuse felul matur și nepretențios în care spusese „cînd eram puști". Îi plăcuse cum îi rostise numele, că se gîndise, și apoi zisese că i se potrivește. Îi plăcuse că știa despre regele Arthur. Îi plăcea că uniforma nu stătea bine pe el. Și-l putu imagina într-o haină oarecare, cu o cămașă, o cravată și o vestă. Se mai uită o dată la mîinile lui de maimuță și-și imagină cum arată în

rest: oacheș, cu fuioare de păr pe piept, pe umeri, pe fese și picioare...

Mînerul de la ușă fu încercat din nou și el tăcu brusc. Urmă o bătaie și un strigăt:

— Hei! Ce tot faci acolo?

Era unul dintre canadieni. Reggie nu răspunse o secundă. Apoi bătaia se repetă, iar el strigă:

— Ăsta-i ocupat, băiete! Încearcă la altul!

— Stai acolo de juma' de oră!

— Ce, nu poate omul să stea puțin de unul singur?

Pilotul dădu un picior în ușă cînd plecă.

— Du-te naibii!

— Du-te dracu'! zise Reggie roșind.

Părea mai mult jenat decît furios. Surprinse privirea lui Viv și se uită în altă parte.

— Un tip pe cinste! bodogăni el.

— Nu-ți face griji, zise ea dînd din umeri. Aud lucruri și mai rele de la fetele din biroul meu.

Își terminase țigara și o aruncase, iar acum o acoperea cu piciorul. Cînd își ridică ochii, descoperi că o privea. Roșeața îi dispăruse, iar expresia feței îi era ușor schimbată. Zîmbea, dar își împreunase sprîncenele de parcă ar fi fost uimit de ceva.

— Știi, spuse el după o clipă, ești al naibii de frumoasă. Ăsta-i norocul meu. Să stau blocat cu o fată frumoasă, vreau să zic, într-un local din oraș, unde nici măcar nu-i pot spune politicos „Vă rog, luați loc".

Asta o făcu din nou să rîdă. Îi urmărea fața și rîdea la rîndul lui.

— Ei, dar n-a mers rău, nu-i așa, mai ales pentru un tip care doarme din picioare? Ar trebui să mă auzi cînd sînt puțin odihnit. Îți jur, sînt mortal. Își mușcă buza și expresia aceea de ușoară perplexitate îi traversă fața. Nu ești o halucinație de-a mea, nu-i așa?

— Din cîte-mi dau seama, nu, zise ea scuturînd capul.

— Ei, așa zici tu. Toate halucinațiile sînt istețe. Mai știi, s-ar putea să mă aflu pe o bancă în gara Swindon, dormind buștean. Am nevoie de un șoc. Să-mi cadă o cheie pe sub guler sau... am găsit. Se întoarse și stinse țigara în chiuvetă,

răsucind-o, apoi își suflecă mîneca și întinse brațul. Ciupește-mă!

— Să te ciupesc?

— Să-mi demonstrezi că sînt treaz.

Se uită la încheitura lui goală. Era un punct în care părul începea să crească din carnea străvezie de la baza degetului mare, și, din nou, se gîndi, fără să vrea, dar cu plăcere, la brațele și picioarele lui oacheșe... Întinse mîna și-l ciupi cu vîrful degetelor. Unghiile i se înfipseră acolo și el își retrase repede brațul.

— Au! Ai exersat chestia asta! Cred că ești o spioană afurisită! Își frecă locul ciupiturii și apoi suflă acolo. Privește, zise el, arătîndu-i semnul. Cînd o să ajung acasă o să creadă că m-am bătut. Va trebui să spun: „N-a fost soldat, ci o fată cu care am intrat în vorbă în toaleta trenului". Asta o să pice bine în situația în care mă aflu.

— Ce situație? întrebă ea, rîzînd din nou.

Încă sufla pe semnul de la încheietură.

— Ți-am spus, nu-i așa? Am permisie din motive personale. Ridică brațul la gură și începu să-și sugă încheietura. Nevastă-mea, zise el peste degetul mare, tocmai a născut.

Ea crezu că glumea și zîmbi în continuare. Cînd își dădu seama că vorbea serios, zîmbetul îi împietri, și roși de la guler în sus.

— O, spuse ea, încrucișîndu-și brațele pe piept. Și-ar fi putut da seama din cauza vîrstei, chiar din felul în care se purta, că era un bărbat însurat, dar nu se gîndise la asta. O, e fată sau băiat?

— O fetiță, zise el cu ochii în podea. Avem deja un băiețel, așa că s-ar putea spune, cred, că acum avem o pereche.

— Cred că sunteți bucuroși, zise ea politicos.

— Nevastă-mea e bucuroasă, spuse el dînd din umeri. O face fericită. Dar n-o să ne îmbogățim din asta, știu deja. Dar, uite, ăsta e primul.

Își vîrî din nou mîna în buzunar și-și scoase portofelul; căută printre hîrtiile de-acolo, apoi extrase o poză și i-o dădu. Era ușor murdară și ruptă la colțuri; în poză erau o

femeie și un băiețel stînd, probabil, într-o grădină. O zi însorită de vară. Pe pajiște era un pled scoțian. Femeia își ținea mîna streașină la ochi și avea fața pe jumătate ascunsă, iar părul blond era răsfirat; băiețelul își aplecase capul și stătea încruntat din cauza luminii. Avea o jucărie de casă în mînă, o mașină sau un tren, iar la picioare lui mai era una. Aproape vizibil, în colțul din dreapta pătratului era umbra degetului unei persoane – Reggie însuși, poate, pozîndu-i.

— E-un băiețel drăguț, zise Viv înapoindu-i poza. E brunet, ca tine.

— E-un băiețel de ispravă. Fetița este mai blondă, mi-au spus. Se uită la fotografie, apoi o îndesă la loc. Dar în ce lume se nasc copiii ăștia! Aș fi vrut ca nevastă-mea să fi procedat ca sora ta, să plece naibii din Londra. Mă tot gîndesc la gîndăceii ăștia crescînd, ducîndu-se la culcare în fiecare seară sub masa din bucătărie și crezînd că asta e normal.

Își încheie buzunarul și rămaseră o vreme fără să vorbească – amintindu-și de Londra, de război și multe altele. Viv își dădu seama din nou că se afla într-o toaletă; i se părea și mai ciudat că stă acolo, în tăcere, decît atunci cînd Reggie vorbea și bodogănea și o făcea să rîdă. Dar începuse să-și muște din nou pielițele din jurul unghiei; după aceea, lăsă mîna jos, își încrucișă brațele pe piept și privi iritat în podea. Ca și cum lumina s-ar fi micșorat, se gîndi ea. Își dădu seama, de parcă ar fi fost pentru prima oară, de vuietul și mișcarea trenului, de durerea din picioare din cauza faptului să stătuse nemișcată.

Își schimbă poziția și se mișcă, timp în care el își ridică privirea.

— Sper că nu pleci.

— Ar cam trebui, nu crezi? O să mai vină cineva să încerce ușa, dacă nu o facem. Tot te mai gîndești la controlor? Chiar ți-ai pierdut biletul?

— N-o să te mint, zise el privind într-o parte. Aveam un permis de călătorie, dar mi l-a luat un tip la un joc de cărți... Dar nu, controlorul poate să se ducă să se spînzure, în ce mă privește. Adevărul este... ei bine, adevărul este că

nu vreau să ies și să dau nas în nas cu piloții ăia cretini. Mă privesc de parcă aș fi un moșneag. Sînt bătrîn în comparație cu niște băieți ca ei!

Îi întîlni privirea și-și umflă obrajii.

— M-am săturat să fiu bătrîn, Viv, spuse el cu simplitate, dar și ostenit. M-am săturat de războiul ăsta nenorocit; sînt pe drum de miercuri dimineața; de-abia o să avem timp să ne certăm înainte de a pleca. Stă soră-sa cu ea – mă urăște de moarte. Nici maică-sa nu dă doi bani pe mine. Băiețelul îmi zice „unchiule"; îl vede mai mult pe gardianul de la raidurile aeriene decît pe mine. Nu m-aș mira dacă și nevastă-mea... Cel puțin cîinele o să se bucure că sînt acasă – dacă mai e pe-acolo. Se sfătuiau dacă să-l împuște ultima oară cînd am fost. Ziceau că statul la coadă pentru carne de cal le dărîmase.

Își mai frecă o dată ochii înroșiți și-și trecu mîna peste bărbie.

— Trebuie să fac o baie, zise el, trebuie să mă bărbieresc. Pe lîngă cherestegii de-acolo, arăt ca nenorocitul de Charlie Chaplin. Dar oricum... Ezită, apoi zîmbi. Oricum, m-am blocat într-o încăpere c-o fată trăsnet, cea mai grozavă fată din cîte am văzut. Nu mă face să deschid ușa. Te implor. Uite...

Iritarea îi trecuse deja. Se apropie și-i luă mîna, ducîndu-i degetele la buze. Gestul era întru cîtva răsuflat, dar avea o notă de seriozitate, iar cînd rîse, rîsul ei era oarecum jenat, pentru că era ultraconștientă de mîna lui care i-o acoperea pe-a ei, de masculinitatea lui, de amabilitatatea lui, de palma lui pătrată, de degetele păroase și unghiile scurte și tari. Bărbia lui era aspră ca un șmirghel, dar buzele îi erau moi.

El o urmări din nou cum rîde și zîmbi de plăcere. Ea îi văzu încă o dată dinții drepți și albi. Mai tîrziu își spusese: *Cred că m-am îndrăgostit mai întîi de dinții lui.*

Cînd încerca să se gîndească la soția lui, la fiul și bebelușul lui, la casa lui spre care trenul se grăbea să ajungă, nu putea s-o facă. Poate că existau în visele ei, sau erau fantome; era prea tînără.

Cioc-cioc-cioc se auzi la fereastra dormitorului lui Duncan. *Cioc-cioc-cioc.* Și partea ciudată era că se obișnuise cu sirenele,

cu focurile de mitralieră și bombele; dar zgomotul acesta, ca un ciocănit de pasăre îl trezi și aproape că-l sperie de moarte. *Cioc-cioc-cioc*... Întinse mîna spre noptieră și aprinse lanterna; mîna îi tremura, așa că, atunci cînd îndreptă raza spre fereastră, umbrele din pliurile draperiilor părură că se umflă, de parcă draperiile erau împinse din spate. *Cioc-cioc-cioc*... Acum semăna mai puțin cu ciocul unei păsări și părea a fi o gheară sau o unghie. *Cioc-cioc-cioc*... O clipă se gîndi să fugă la taică-său.

Apoi auzi cum cineva îl striga răgușit: „Duncan! Duncan! Trezește-te!".

Recunoscu vocea, și situația se schimbă. Dădu la o parte păturile, se mișcă repede traversînd patul și trase draperia. Alec era acolo, la fereastra următoare – a salonului, unde Duncan dormea în weekend. Încă ciocănea în geam și-l striga pe Duncan să se trezească. Dar zări lumina lanternei lui Duncan, se întoarse cu fața și raza îl orbi, făcîndu-l să se dea înapoi, să-și frece ochii și să-i acopere cu mîna. Fața lui arăta gălbejită în lumina asta. Avea părul dat pe spate, netezit cu ulei, iar liniile ascuțite, fine ale frunții și obrajilor păreau umbre găunoase. De parcă ar fi fost un strigoi. Așteptă ca Duncan să coboare lanterna, apoi gesticulă precipitat în direcția zăvorului.

— Deschide-l!

Duncan ridică fereastra. Mîinile încă îi tremurau și fereastra se poticnea ridicîndu-se, iar geamul se zgîlțîia în ramă. O manevra încet, de frică să nu facă zgomot.

— Ce s-a-ntîmplat? întrebă el după ce ridică fereastra.

Alec încercă să se uite în cameră, dincolo de el.

— Ce făceai acolo? Am bătut la cealaltă fereastră.

— Viv nu s-a-ntors. Dorm aici. De cînd te-nvîrți pe-aici? M-ai trezit. M-ai speriat de moarte! Ce s-a-ntîmplat?

— Am primit chestia aia nenorocită, Duncan, asta s-a-ntîmplat zise Alec cu vocea mai ridicată. La naiba, am primit-o!

În spatele lui, pe cer, apărură flăcări și se auziră niște bubuituri. Duncan se uită la cer și i se făcu frică. Își imagină că un lucru groaznic i se întîmplase familiei lui Alec sau casei lor.

— Ce-i? Ce s-a-ntîmplat?

— Am primit chestia aia nenorocită! repetă Alec.

— Nu mai vorbi așa! Ce vrei să zici? Ce-i cu tine?

Alec se contractă, de parcă s-ar fi forțat să se calmeze.

— Mi-au sosit hîrtiile, spuse el în cele din urmă.

Duncan se sperie, dar în cu totul alt mod.

— Nu se poate! zise el.

— Ei bine, la naiba, au sosit! Nu mă duc, Duncan. N-o să mă facă ei să mă duc. Pe bune. Vorbesc serios și nimeni nu mă crede...

Gura i se schimonosi. Apoi apăru lumina unei alte bombe și se auziră alte explozii. Duncan se uită din nou pe cer.

— De cît timp durează raidul? Probabil că adormise în timpul alarmei. Ai venit aici în timpul raidului?

— Nu-mi pasă de raidul ăsta blestemat! spuse Alec. M-am bucurat cînd a-nceput raidul. Speram să mă lovească! M-am plimbat pe Mitcham Lane și am stat chiar în mijlocul drumului. Se aplecă spre pervaz și-l prinse pe Duncan de braț. Mîna îi era înghețată. Vino și tu cu mine.

— Nu fi cretin, zise Duncan trăgîndu-se la o parte. Se uită la ușa dormitorului. Ar fi trebuit să-l trezească pe taică-său, dacă începea vreun raid, și să meargă împreună pînă la adăpostul public. Trebuie să-l iau pe tata.

— Puțin mai tîrziu, spuse Alec, și-i apucă brațul. Acum vino cu mine. Am să-ți spun ceva.

— Ce? Spune-mi acum.

— Vino afară.

— E prea tîrziu și-i foarte frig.

Alec își retrase mîna, o duse la gură și începu să-și muște degetele.

— Atunci lasă-mă să intru, zise el după cîteva clipe. Dă-mi voie să stau cu tine.

Așa că Duncan se dădu la o parte de la fereastră și Alec se săltă pe pervaz cu genunchii și picioarele spre cameră. O făcu destul de neîndemînatic, așa cum se întîmpla întotdeauna – căzînd ca un bolovan, iar podeaua bufni, și sticluțele și borcănelele de pe toaleta lui Viv zăngăniră și lunecară.

Duncan trase fereastra și aranjă draperiile. Cînd aprinse lumina, el și Alec clipiră. Lumina făcea ca toate lucrurile

din cameră să pară şi mai ciudate. Şi această stare deveni şi mai stranie decît era. Poate că din cauza atmosferei bolnăvicioase din casă... Duncan îşi aminti clar de mama lui în perioada bolii, cînd taică-său trimitea după mătuşa lui, apoi după doctor – oamenii intrau şi ieşeau, şoptind în miez de noapte, agitîndu-se, şi totul se transformase într-un dezastru...

Începu să tremure de frig. Îşi puse papucii şi halatul. În timp ce-şi lega cordonul, se uită la hainele lui Alec: o jachetă închisă cu fermoar, pantaloni de flanelă de culoare închisă şi pantofi de pînză murdari. Îi zări fluierele picioarelor şi exclamă:

— N-ai ciorapi!

— A trebuit să mă îmbrac repede, zise el, clipind în continuare din cauza luminii, şi apoi se aşeză pe marginea patului. M-am înfuriat şi voiam să-ţi spun! Am fost la Franklin's după-amiază şi te-am căutat, dar nu erai acolo. Unde-ai fost?

— La Franklin's? Duncan se încruntă. La ce oră ai fost?

— Nu ştiu, în jur de patru.

— Duceam nişte pachete pentru domnul Manning. Nimeni nu mi-a spus c-ai trecut pe-acolo.

— Nu am întrebat pe nimeni, m-am uitat doar. Am intrat şi m-am uitat în jur. Nimeni nu m-a oprit.

— De ce n-ai venit după ceai, în seara asta?

— De ce crezi? îl întrebă Alec cu amărăciune. M-am certat cu nenorocitul ăla de taică-meu. M-am... Începu să vorbească din nou mai tare. Ticălosul m-a lovit! Uite! Vezi? Îşi întoarse faţa şi i-o arătă lui Duncan. Avea o urmă roşie pe pomete. Dar ochii, îşi dădu seama Duncan, erau mai roşii ca oricînd. Plînsese. Văzu cum îl priveşte Duncan şi se întoarse la loc. E o brută nenorocită, adăugă el încet, de parcă i-ar fi fost ruşine.

— Ce-ai făcut?

— Le-am spus că n-am de gînd să mă duc, că nu mă pot forţa. Nu le-aş fi spus nimic despre hîrtii, dar poştaşul a făcut atîta caz de ele cînd le-a adus! Maică-mea a pus prima mîna pe scrisoare. I-am zis: Acolo-i scris numele meu. Fac ce vreau cu ea...

— Cum arată? Cum sună?

— Le am la mine, uite!

Își desfăcu jacheta și scoase un plic galben-închis. Duncan se așeză lîngă el să-l vadă. Hîrtiile erau adresate lui *A.J.Planer* și îi comunicau că, în conformitate cu Legile Serviciului Național, era convocat în armata teritorială, cerîndu-i-se să se prezinte în două săptămîni la Regimentul de Instrucție al Artileriei Regale din Shoeburyness. I se dădeau informații despre cum să ajungă acolo și ce trebuie să ia cu el, plus un ordin de plată de patru șilingi ca avans pentru serviciul militar. Paginile erau toate ștampilate, datate și numerotate, dar erau groaznic de mototolite, de parcă Alec le făcuse cocoloș și apoi le netezise.

Duncan se uită îngrozit.

— Ce le-ai făcut?

— N-are importanță, nu-i așa?

— Nu știu. S-ar putea... s-ar putea să le folosească împotriva ta.

— Să le folosească împotriva mea? Vorbești ca maică-mea! Doar nu crezi c-am de gînd să mă duc, nu? Ți-am zis doar... Alec luă hîrtiile cu un gest de dezgust, le mototoli și le aruncă pe podea, apoi sări ca un arc, se năpusti asupra lor din nou, le desfăcu și le rupse, inclusiv ordinul de plată. Poftim! zise el.

Avea fața îmbujorată și tremura.

— Bucăți, zise Duncan, iar groaza i se transformă în admirație. Ai făcut-o lată de data asta!

— Ți-am spus, nu-i așa?

— Ești nebun de legat!

— Prefer să fiu nebun, zise Alec dîndu-și capul pe spate, decît să fac ce vor ei. Ei sînt nebunii. Ei îi transformă pe toți în nebuni și nimeni nu-i oprește; toată lumea se poartă de parcă ar fi un lucru obișnuit. De parcă ar fi firesc să te facă soldat și să-ți pună o pușcă-n mînă. Se ridică, își netezi părul deja uns. Nu mai suport. Plec de-aici, Duncan.

Duncan se holbă la el.

— N-o să te înscrii ca animator?

— N-am *luat-o* în serios, rîse el cu poftă. E la fel de rău ca orice alt lucru. Să stai într-o cameră și să-ți debitezi

piesa în fața străinilor? De ce să fac așa ceva? Ce-i doare pe alții dacă eu nu mă duc să lupt? Oricum, adăugă el, nenorocitul de taică-meu m-ar omorî.

— Atunci ce vrei să faci?

Alec își duse mîna la gură și începu să-și muște iar degetele.

— Nu-ți dai seama? zise el, înfruntînd privirea lui Duncan.

Rosti cuvintele cu un fel de emoție înăbușită – de parcă, în ciuda a tot și a toate, dorea să rîdă. Lui Duncan i se strînse inima.

— Nu... nu vrei să fugi?

Alec nu răspunse.

— Nu poți fugi! Nu-i cinstit! Nu poți face așa ceva. N-ai nimic la tine. O să ai nevoie de bani, o să ai nevoie de cartele, o să trebuiască să-ți cumperi mîncare. Și unde să te duci? N-o să te duci... N-o să te duci în Irlanda, nu-i așa? Vorbiseră despre asta înainte. Dar se înțeleseseră s-o facă împreună. Chiar și în Irlanda or să dea de tine.

— Nu-mi pasă, zise Alec înfuriat, de nenorocita aia de Irlanda! Nu-mi pasă ce-o să se întîmple cu mine. Nu am de gînd să mă duc, asta-i tot. Știi ce-ți fac? Colțurile gurii i se lăsară. Îți fac chestii murdare! Te manevrează, se uită la tine... în cur, între picioare. Mai mulți, mi-a spus Michael Warren: un șir întreg de babalîci te cercetează din cap pînă-n picioare. E dezgustător. Bătrîni! Lor le convine. Și lui taică-meu, și lui taică-tău. Ei și-au trăit viața, vor să ne-o ia pe-a noastră. Au făcut un război și-acum doresc altul. Nu le pasă că sîntem tineri. Vor să fim bătrîni ca ei. Nici nu le pasă că nu-i lupta noastră...

Vorbea din nou tare.

— Nu mai țipa! zise Duncan.

— Vor să ne ucidă!

— Taci odată!

Duncan se gîndea la cei de la etaj și la taică-său. Taică-său era surd ca piatra, dar avea un fel de radar în el, atunci cînd venea vorba de Alec, așa că tăcu. Își tot rodea unghiile și începuse să măsoare camera. Afară, zgomotele raidului deveniseră insuportabile – parcă se adunaseră cu toate într-o detunătură profundă, tot mai apropiată de pămînt. Fereastra lui Duncan începuse să vibreze ușor.

— Plec de-aici, repetă Alec, măsurînd în continuare camera. Plec. Pe bune.

— Nu fugi, zise Duncan cu fermitate. Nu-i cinstit.

— Nimic nu mai e cinstit.

— Nu poţi face aşa ceva. Nu mă poţi lăsa în Streatham cu nenorocitul de Eddie Parry, Rodney Mills şi tipii ca ei...

— Plec. Mi-a ajuns.

— Ai putea... Alec! spuse Duncan, animat brusc. Ai putea sta aici! Te-aş ascunde aici! Ţi-aş aduce mîncare şi apă.

— Aici? Alec privi în jur încruntîndu-se. Şi unde să mă ascund?

— Într-un dulap, undeva de genul ăsta, ştiu eu? N-ar trebui să stai acolo decît atunci cînd e taică-meu aici. Şi în nopţile în care Viv e plecată, ai putea ieşi afară. Ai putea să dormi cu mine. Ai putea s-o faci chiar atunci cînd e şi Viv aici. Nu ar deranja-o. Ne-ar ajuta. Ai fi ca... ştii, contele de Monte Cristo! îi veni lui Duncan ideea. Se şi gîndea cum ar pregăti farfurii de mîncare, luînd carnea, ceaiul, zahărul din propria lui raţie. Se gîndea cum ar fi să împartă patul cu Alec în fiecare noapte, în secret...

Dar Alec părea că se îndoieşte.

— Ştiu şi eu? Asta ar lua luni, nu-i aşa? Ar însemna să stau acolo pînă la sfîrşitul războiului, nu crezi? Şi o să primeşti şi tu hîrtiile anul viitor. O să le primeşti chiar mai curînd, dacă or să coboare limita de vîrstă. S-ar putea să le primeşti în iulie! Atunci ce-o să ne facem?

— Mai sînt luni întregi pînă-n iulie, răspunse Duncan. Se poate întîmpla orice în acest timp. Poate o să sărim în aer pînă-n iulie!

Alec clătină iar din cap dezaprobator.

— N-o să se-ntîmple aşa ceva, zise el cu amărăciune. Ştiu eu că n-o să fie aşa. Aş vrea eu! În schimb, mor copii, bătrîne şi proşti – proşti cărora nu le pasă de război. Băieţi care sînt prea proşti să le pese că-s soldaţi, să vadă că războiul nu-i al lor, ci al unei găşti de la guvern. Şi nici războiul nostru; dar noi trebuie să suferim. Trebuie să facem chestiile pe care ni le spun ei. Nici măcar nu ne spun adevărul! Nu ne-au spus nici despre Birmingham. Şi toată lumea ştie că Birmingham a fost practic ars din temelii.

Cîte alte orașe mari și mici n-or fi la fel? Nu ne spun ce arme are Hitler, rachete și gaze. Are un gaz oribil care nu te omoară, ci face pielea să ți se desprindă, gaze care-ți distrug creierul și fac din tine un fel de robot, ca să te ia Hitler și să te facă sclavul lui. O să ne ducă pe toți în lagăre, știai asta? O să ne pună să lucrăm în mine și fabrici; bărbații or să sape și or să lucreze la mașini, iar femeile or să facă mereu copii; o să ne forțeze să ne culcăm cu femei, una după alta, numai să le lăsăm însărcinate. Iar pe bătrîni și bătrîne o să-i ucidă. A făcut-o în Polonia. Probabil c-a făcut-o în Belgia și Olanda. Nu ne spun. Nu-i cinstit! Noi n-am vrut să intrăm în război. Ar trebui să se găsească un loc și pentru oameni ca noi. Ar trebui să-i lase pe proști să lupte și pe ceilalți... ceilalți cărora le pasă de lucrurile importante, cum ar fi arta, chestii dintr-astea, ar trebui să fie lăsați să locuiască undeva, și la naiba cu Hitler...

Dădu cu piciorul într-unul din pantofii lui Duncan, apoi reîncepu să se învîrtă prin cameră, mușcîndu-și degetele. Le mușca înnebunit, scuturîndu-și mîna cînd o bucățică de piele sau unghie era roasă, trecînd apoi la alta. Își fixă privirea, dar nu asupra unui obiect anume. Fața i se albi din nou și ochii înroșiți îi ardeau ca ai unui nebun.

Duncan se gîndi din nou la taică-său. Își imagina ce-ar zice taică-său dacă l-ar vedea pe Alec în halul ăsta. *Băiatul ăsta afurisit e țicnit de-a binelea*, i-ar spune lui Duncan. *E cazul să se maturizeze. Pierde timpul degeaba. O să-ți vîre idei în cap băiatul ăsta...*

— Nu-ți mai roade degetele în halul ăsta, zise el stînjenit. Parc-ai fi țicnit.

— Țicnit? șuieră Alec. Nu m-ar surprinde dacă mi-ar veni ideea să-mi zbor creierii! M-am aprins atît de tare în seara asta încît credeam c-o să mi se facă rău. A trebuit să-i aștept să adoarmă. Apoi am crezut că-i cineva în casă. Auzeam bărbați umblînd – pași, șoapte. Credeam că taică-meu adusese poliția.

— N-ar face așa ceva, nu crezi? zise Duncan îngrozit.

— S-ar putea. Atît de tare mă urăște.

— În toiul nopții?

— Bineînțeles c-atunci! zise Alec pierzîndu-și răbdarea. Așa vin ăștia! Nu știai? Atunci cînd te-aștepți mai puțin.

Își curmă vorbele brusc. Duncan se uită la ușă, amintindu-și din nou de boala maică-sii, avînd din nou acel simțămînt straniu, așteptîndu-se pe jumătate să audă oameni vînzolindu-se prin hol... În schimb, auzi bufniturile neîntrerupte ale avioanelor, *bum-bum*-ul monoton al bombelor, urmat de funinginea care se rostogolea pe horn.

Îl privi din nou pe Alec și se simți tot mai neputincios. Căci Alec își lăsase mîinile, în sfîrșit, în jos și părea nefiresc de calm. Întîlni privirea lui Duncan și făcu un gest oarecum teatral – dădu din umerii lui înguști și își întoarse capul, arătîndu-și profilul fin.

— Asta-i pierdere de timp, spuse el în treacăt.

— Ce anume? întrebă Duncan, temător. Ce vrei să zici?

— Ți-am spus, nu-i așa? Prefer să mor decît să fac ce vor ei. Prefer să mor decît să-mi pună pușca în mînă și să împușc un alt neamț de vîrsta mea care simte la fel. Plec. O s-o fac înaintea lor.

— Ce să faci? îl întrebă Duncan prostește.

Alec repetă gestul teatral... ca și cum ar fi zis că pentru el nu conta, de-o fi una, de-o fi alta.

— O să-mi pun capăt zilelor, zise el.

— N-o să faci așa ceva! spuse Duncan holbîndu-se la el.

— De ce nu?

— Nu se poate. Nu-i cinstit. Ce... ce-o să zică maică-ta?

Alec se îmbujoră.

— Ăsta-i norocul ei, ce să-i faci! N-ar fi trebuit să se mărite cu bădăranul de taică-meu. El, cel puțin, o să fie mulțumit. Vrea să mă vadă mort.

Duncan nu asculta. Medita la cele spuse și-i dăduseră lacrimile.

— Dar cu mine cum rămîne? zise el. Avea vocea strangulată. O să-mi fie mai greu decît tuturor celorlalți, știi asta! Ești prietenul meu cel mai bun. Nu poți să te omori și să mă lași aici.

— Atunci fă-o și tu, spuse Alec

Vorbise încet. Duncan își ștergea nasul cu mîneca și nu era sigur dacă auzise bine.

— Ce?

— Fă-o și tu, repetă Alec.

Se uitară unul la altul. Faţa lui Alec se înroşise ca focul; îşi supse buzele, fără să-şi dea seama, zîmbind nervos şi dezvelindu-şi dinţii strîmbi. Se apropie de Duncan şi-l luă de umeri, astfel încît acum stăteau faţă în faţă aproape. Îl apucă mai zdravăn pe Duncan şi-l scutură. Îl privi din nou în ochi şi spuse emoţionat:

— O să le arătăm noi, nu-i aşa? Gîndeşte-te cum o să fie! Putem lăsa o scrisoare, spunîndu-le c-am făcut-o! Doi tineri care renunţă la viaţă. O să apară în ziare. Toată lumea o să ştie! Ar putea opri afurisitul ăsta de război!

— Crezi că l-ar opri? îl întrebă Duncan, brusc emoţionat, impresionat, flatat, dorind să creadă, temîndu-se totuşi.

— De ce n-ar face-o?

— Nu ştiu. Tot timpul mor tineri. Şi asta n-a schimbat nimic. De ce-ar fi altfel cu noi?

— Idiotule, zise Alec încreţindu-şi buza, retrăgîndu-şi mîinile şi luînd-o din loc. Dacă nu-ţi dai seama... Dacă nu eşti pregătit pentru asta... Dacă eşti laş...

— N-am spus asta.

— ... O s-o fac singur.

— N-o să te las s-o faci singur! spuse Duncan. Ţi-am zis că nu te las să mă părăseşti.

Alec se întoarse.

— Atunci ajută-mă să scriu scrisoarea, zise el, emoţionat din nou. O putem scrie... Uite! Se aplecă şi culese una din jumătăţile rupte ale ordinului de recrutare. O putem scrie pe spatele ăstuia. O să fie ceva simbolic. Dă-mi un stilou.

Penarul din piele al lui Duncan era pe podea, lîngă pat. Duncan făcu un pas automat, apoi se opri. Se duse, parcă din întîmplare, spre poliţa şemineului, luă un creion şi i-l întinse. Dar Alec îl refuză.

— Nu ăsta, spuse el. Or să creadă că a scris-o un ţînc dacă o scriem cu ăla! Dă-mi stiloul tău.

Duncan clipi şi privi într-o parte.

— Nu-i aici.

— Mincinos afurisit, ştiu că-i aici!

— Dacă ai un stilou bun, zise Duncan, nu trebuie să-l dai altora să scrie cu el.

— Mereu spui asta! Dar acum nu mai contează, nu-i aşa?

— Nu vreau să ţi-l dau, asta-i tot. Scrie cu creionul. Sora mea mi-a cumpărat stiloul ăla.

— Atunci o să fie mîndră de tine, spuse Alec. O să pună stiloul ăsta, probabil, într-o ramă, după ce-or să ne găsească. Gîndeşte-te şi aşa, Duncan. Hai, Duncan.

Duncan mai ezită o clipă, apoi deschise penarul împotriva voinţei lui şi scoase stiloul. Alec îl pisa mereu să-i dea şi lui stiloul, şi acum îl luă de la Duncan cu o plăcere vădită, preocupîndu-se să deşurubeze capacul, examinînd vîrful peniţei şi cîntărindu-l în mînă. Luă şi trusa de scris şi apoi netezi hîrtia, încercînd să-i întindă cutele. După ce o îndreptă cît putu de bine, începu să scrie.

— *Pentru cei interesaţi...* Se uită la Duncan. Să scriu asta? Sau să scriu *Domnului Winston Churchill*?

Duncan se gîndi o vreme.

— *Pentru cei interesaţi* sună mai bine, zise el. Atunci poate să se adreseze lui Hitler, Göring şi lui Mussolini.

— Ai dreptate, spuse Alec, agreînd ideea. Se gîndi o secundă sugîndu-şi limba şi bătîndu-şi uşor buzele cu stiloul, apoi scrise. Scria repede şi elegant, parcă ar fi Keats sau Mozart, se gîndi Duncan – plimbînd vîrful peniţei pe hîrtie cu mici înflorituri, oprindu-se şi încruntîndu-se la ceea ce scrisese, apoi scriind din nou cu stil.

Pentru cei interesaţi. Dacă veţi citi aceste rînduri, înseamnă că noi, Alec J.C. Planer şi Duncan W. Pearce, din Streatham, Londra, Anglia, am reuşit să facem ce am intenţionat şi nu mai existăm. Nu săvîrşim această faptă cu inima uşoară. Sîntem conştienţi că vom pătrunde într-un tărîm „întunecat şi încă nedescoperit", din care „nici un călător nu se întoarce". Dar săvîrşim acest gest în numele Tineretului Angliei şi în numele Libertătii. Cinstei şi Adevărului. Preferăm să ne luăm singuri viaţa, decît să ne fie furată de marii Negutători ai Războiului. Cerem un singur epitaf, şi acesta să fie la fel ca al marelui T.E. Lawrence. „am luat soarta oamenilor în mîinile noastre şi ne-am scris testamentul pe cerul înstelat".

Duncan îl privi uimit pe Alec.

— E al naibii de deştept!

Alec roşi.

— Chiar crezi? îl întrebă el de parcă s-ar fi intimidat. M-am gîndit la asta în drum spre tine.

— Eşti genial!

Alec începu să rîdă. Dar rîsul suna mai mult a chicot de fată.

— *E* în regulă, nu? O să le arătăm noi lor! Întinse mîna. Dă-mi-o s-o semnez. Apoi o semnezi şi tu.

Îşi scriseră numele, apoi data. Alec ridică foaia şi o studie, aplecîndu-şi capul.

— Data asta, zise el, o să devină ca una dintre datele pe care le învăţăm la şcoală. Nu crezi că-i o idee ciudată? Nu ţi se pare amuzant că puştii or să fie puşi să şi-o amintească peste o sută de ani?

— Da, zise Duncan pe un ton incert. Se gîndea la altceva şi îl asculta pe jumătate. În timp ce Alec netezea încă o dată hîrtia, îl întrebă cu sfială: N-am putea adăuga ceva şi pentru familiile noastre, Alec?

— Familiile noastre! se strîmbă Alec. Bineînţeles că nu, nu fi prost.

— Mă gîndesc la Viv. O să fie foarte supărată din pricina asta.

— Ţi-am mai spus, zise Alec, o să fie mîndră de tine. Toţi or să fie. Chiar şi taică-meu. Îmi zice că-s un laş nenorocit. Aş vrea să-i văd faţa cînd o să ajungă asta în ziare! O să ajungem un fel de... un fel de martiri! Apoi căzu pe gînduri. Acum trebuie să ne gîndim cum s-o facem. Am putea să ne gazăm.

— Să ne gazăm! exclamă Duncan oripilat. O să ne ia cam mult timp, nu crezi? Secole! Şi, oricum, gazul o să iasă şi am putea să-l gazăm şi pe taică-meu. E un bătrîn nătărău, dar, ştii, nu cred c-ar fi cinstit.

— N-ar fi cavalereşte, întări Alec.

— N-ar fi sportiv, bătrîne.

Începură să rîdă. Rîdeau atît de tare, că trebuiră să-şi astupe gura cu mîinile. Alec căzu pe pat şi-şi îngropă faţa în perna lui Duncan.

— Ne-am putea otrăvi, zise el, încă rîzînd. Am putea înghiți arsenic. Cum a făcut curva aia bătrîna, doamna Bovary.

— Un plan admirabil, domnule Holmes, zise Duncan prosteşte, dar cu o eroare fundamentală. Tata nu ţine arsenic în casă.

— Nu are aresnic? Şi numeşti asta o locuinţă modernă, bine dotată? Dar otravă pentru şoareci, mă rog?

— Nici otravă pentru şoareci. Nu doare de la otravă ca dracu'?

— O să doară ca dracu', prostule, orice-am face. N-ar fi un act eroic dacă n-ar durea.

— Chiar şi aşa...

Alec nu mai rîdea. Stătu întins o clipă şi se gîndi, apoi se sculă în capul oaselor.

— Ce-ai zice dacă ne-am îneca? întrebă el serios. O să vedem cum ni se derulează viețile în fața ochilor. Nu c-aş vrea s-o văd pe-a mea, viaţa mea a fost cretină...

— Mi-aş vedea încă o dată mama, zise Duncan.

— Poftim. Omul trebuie să-şi vadă mama înainte de-a muri. O poţi întreba de ce s-a măritat cu taică-tău.

Se porniră din nou pe rîs.

— Dar cum s-o facem? întrebă Duncan în cele din urmă. Ar trebui să găsim un canal sau ceva de genul ăsta.

— Nu, nu-i cazul. Te poţi îneca în cîţiva centimetri de apă; credeam că toată lumea ştie asta. E un fapt dovedit ştiinţific. Nu vă ţineţi cada plină cu apă, în caz de incendiu?

— La naiba, ai dreptate! exclamă Duncan privindu-l.

— Hai s-o facem, D.P.!

Se ridicară în picioare.

— Adu scrisoarea, zise Duncan, şi o pioneză... Aşteaptă! Vreau să mă pieptăn.

— Omul vrea să se pieptăne, zise Alec, într-un moment ca ăsta!

— Tacă-ţi gura!

— Hai, dă-i drumul, Leslie Howard.

Duncan se duse în faţa oglinzii de la toaletă şi se aranjă repede. Apoi ieşiră din dormitor cît putură de încet, o luară pe hol, apoi trecură prin salon şi ajunseră în bucătărie. Uşile erau deschise, în eventualitatea unei explozii; Duncan

le închise cu multă grijă. Își auzea tatăl gata să-și dea duhul de-atîta sforăit.

— Taică-tău parcă-i Messerschmitt[1]! șopti Alec.

Asta îi făcu să se pună din nou pe rîs.

Aprinseră lumina în bucătărie. Becul fără abajur era destul de slab și readucea încăperea la viață în culori întunecate, murdare și plate: albul pătat al chiuvetei, cenușiul și galbenul linoleumului, maroniul ca de sos de friptură al lemnăriei. Cada era lîngă masa de bucătărie, lipită de perete; cu ani în urmă, taică-său o îmbrăcase în lemn de culoarea sosului, și-i făcuse un capac. Capacul era folosit drept planșetă de scurgere. Erau cîteva vase pe ea, iar lenjeria lui Duncan și a lui taică-său era la înmuiat în sodă, într-o găleată de zinc. Duncan roși cînd le văzu și dădu repede găleata la o parte. Alec îndepărtă vasele, unul cîte unul, punîndu-le pe masa de bucătărie.

Apoi apucară amîndoi de capetele capacului și-l ridicară.

Apa rămăsese acolo de la o baie pe care tatăl lui Duncan o făcuse cu cîteva zile în urmă. Era tulbure și plină de fire de păr – aspre, ondulate, chiar mai rușinoasă decît lenjeria de corp, așa că Duncan, văzînd-o, întoarse capul, strîngîndu-și pumnii. Dacă taică-său ar fi fost acolo, l-ar fi pocnit.

— Porcul! spuse el.

— Oricum, e suficientă, zise Alec nesigur. Cum o să facem totuși? Nu ne putem băga amîndoi deodată. Crezi că am putea să ne ținem capetele unul celuilalt?

Gîndul de-aș băga fața în apa aia murdară, în care se bălăciseră picioarele, părțile intime și curul lui taică-său îi dădea lui Duncan o stare de rău.

— Nu vreau, zise el.

— Ei bine, nici eu nu prea țin morțiș, răspunse Alec. Uite ce, nu ne putem permite să fim năzuroși.

— S-o facem cu gaz și să riscăm.

— Vrei?

— Da.

— Bine. Sau... Hopa, am găsit! Alec pocni din degete. Să ne spînzurăm!

---

1. Faimos fabricant german de avioane, cunoscut în special pentru avioanele de luptă din al Doilea Război Mondial. (n.t.)

Ideea era aproape o ușurare. Lui Duncan nu-i mai păsa cum o să facă, de vreme ce nu mai era vorba de apa de baie a lui taică-său. Puseră capacul la loc pe cadă și se uitară la pereți și tavan, în căutatea unor cîrlige, ceva de care să lege funiile. Hotărîră că lanțul de la stativul de rufe poate să-i țină pe unul din ei; celălalt se putea spînzura, se gîndiră ei, de cîrligul de haine din spatele ușii de bucătărie.

— Ai funii? urmă întrebarea lui Alec.

— Am chestia asta, zise Duncan, într-un moment de inspirație. Se referea la cordonul halatului, și-i încercă rezistența cu mîinile. Cred c-o să mă țină.

— Pe-asta ai rezolvat-o. Dar cum rămîne cu mine? Presupun că nu ai altul?

— Am o mulțime de curele și chestii dintr-astea. Am zeci de cravate.

— O cravată m-ar ajuta.

— Să mă duc să iau una? Ce gen preferi?

— Neagră, presupun, zise Alec încruntîndu-se. Nu! Una cu dungi albastre și aurii. Arată a cravată de universitate.

— Dar ce mai contează?

— Ar putea să facă poze. Ar produce o impresie mai puternică.

— Bine, zise Duncan ezitînd – pentru că, de fapt, nutrea cam aceleași sentimente ca și pentru stilou; era una bună, și era a lui, și ce rost ar avea s-o folosești, cînd puteai apela la una obișnuită? Dar nu dorea să discute chestia asta acum. Se repezi în salon, apoi în hol, ajunse în dormitor și scoase cravata. Îl auzi pe taică-său sforăind, și rămase o secundă în întuneric, cu cravata în mînă, dorind pe jumătate să se ducă să-l înghiontească, să-i țipe în față: *Bătrîn nenorocit și nebun! O să mă spînzur! O să mă duc în bucătărie și chiar o s-o fac! Trezește-te!*

Taică-său continua să sforăie. Duncan se întoarse încet la Alec.

— Bătrînul sforăie ca un uragan acum! zise el închizînd ușa bucătăriei.

Dar Alec nu răspunse. Pusese cordonul de la halat jos și stătea lîngă chiuvetă, cu spatele pe jumătate întors. Luase ceva de lîngă robinete.

— Duncan, spuse el cu o voce joasă și ciudată. Uită-te la ăsta.

În mînă ţinea briciul de modă veche al lui taică-său. Îl deschisese și se uita la lama lui ca vrăjit – de parcă ar fi trebuit să se forţeze să-și dezlipească ochii de la ea și să-l privească pe Duncan.

— O să-l folosesc pe ăsta, zise el. Asta o să fac. Dacă vrei, tu poţi să te spînzuri. Dar eu o să-l folosesc pe ăsta. E mai bun decît o frînghie. E mai rapid și mai curat. O să-mi tai gîtul.

— Gîtul? spuse Duncan. Se uită la gîtul alb și delicat al lui Alec – la coardele din interior, la mărul lui Adam, care păreau dure, nu moi, și pe care trebuia să le pătrunzi și să le tai...

— E ascuţit, nu? Alec își puse degetul pe lamă... apoi și-l retrase repede și-l supse. Dumnezeule! Rîse. E ascuţit ca naiba. N-o să ne doară deloc dacă ne mișcăm suficient de rapid.

— Eşti sigur?

— Bineînţeles că sînt sigur. Așa se ucid animalele, nu-i așa? O s-o fac chiar acum. Tu o să mă urmezi. Te deranjează? Cred c-o să facem puţină mizerie. Să nu fim prea pretenţioși. Măcar de-am avea două! Atunci am putea-o face în același timp... Privește! Arătă cu briciul spre peticul de hîrtie pe care-și scrisese scrisoarea. Fii bun și prinde-o de perete. Într-un loc în care s-o vadă toţi.

Duncan luă scrisoarea și pioneza, dar privi neliniștit la brici.

— N-o face cînd sînt cu spatele, zise el. Îi era teamă să privească în lături... Căută un loc și, în final, prinse scrisoarea de ușa unui dulap. E bine?

— Da, e bine, dădu Alec aprobator din cap.

Nu mai avea aer. Ţinea briciul de parcă era pur și simplu mort de admirație, dar cînd privirea lui Duncan se îndreptă spre el, prinse mînerul mai ferm cu ambele mîini, ridică lama și-o lipi de gît. Îl puse chiar sub curbura maxilarului drept, acolo unde se simţea pulsul sub piele.

Duncan făcu un pas involuntar spre el.

— N-o s-o faci chiar acum? îl întrebă Duncan nervos.

— O s-o fac imediat, zise Alec, iar pleoapele îi tresăriră.

— Cum ți se pare?

— OK.

— Ți-e frică?

— Puțin, răspunse Alec. Dar ție? Ești alb ca varul! Nu leșina înainte să-ți vină rîndul. Schimbă poziția mîinii în care ținea briciul. Închise ochii, rămase nemișcat... Apoi, cu ochii strînși, și pe un ton ușor diferit, îl întrebă: De ce-o să-ți fie dor, Duncan?

— Nu știu, zise el, mușcîndu-și buza. De nimic! Nu, o să-mi fie dor de Viv... dar ție?

— O să-mi fie dor de cărți, spuse Alec, de muzică și artă, de clădirile frumoase, iar Duncan își dori să fi spus și el același lucru în loc să pronunțe numele surorii lui.

Dar lucrurile astea sînt sortite pieirii. Într-un an sau doi, oamenii or să înceapă să uite că au existat.

Deschise ochii și înghiți, apoi își schimbă poziția mîinii din nou. Duncan observă picături de sudoare pe degetele lui; vedea semnele lăsate pe mînerul din bagă. Nu voia ca Alec s-o facă în acel moment. Toată afacerea o luase prea repede la vale, și iarăși își dori ca taică-său să se trezească și să-i oprească. Ce rost mai are să ai un tată, dacă nu poate face asemenea lucruri?

— Ce crezi c-o să ni se întîmple, Alec, după ce-o să murim? îl întrebă el pentru a-l face pe Alec să vorbească, pentru a înșira toate posibilitățile...

Alec se gîndi la asta cu lama apropiată de gît.

— Nimic, zise el încet. O să ne stingem, ca luminile. Nu poate fi altceva. Nu poate exista un Dumnezeu. Dumnezeu ar fi oprit războiul! Nu cred că există rai sau iad, sau chestii de genul ăsta. *Iadul* e aici unde ne aflăm. Dacă există un asemenea loc, o să fim împreună oricum. Îl țintui pe Duncan cu ochii lui strălucitori și roșii. Cel mai urît ar fi să te afli acolo de unul singur, nu crezi? zise el cu simplitate.

— Da, spuse Duncan, dînd din cap aprobator. Da, ar fi groaznic.

Alec își trase sufletul. Pulsul îi zvîcnea, aproape atingînd lama. Dar cînd vorbi, i se adresă ca din întîmplare, încît Duncan crezu că glumea și aproape că izbucni în rîs.

— Pe curînd, Duncan. Își încordă mîna, ridică ambele coate de parcă își lua elan pentru o lovitură cu măciuca; apoi tăie.

— Pe aici, le spunea gardianul.

Kay și Mickey îl urmau prin moloz cu mare atenţie.

Această grămadă de moloz fusese pînă nu de mult o locuinţă înșiruită cu patru etaje în Pimlico. În întunericul aproape perfect, casa părea că fusese smulsă atent din temelii. O femeie fusese ucisă instantaneu de explozie – trupul ei fusese îndepărtat deja de un alt șofer. Dar o fată avea încă picioarele prinse în moloz; muncitorii de la salvare și demolări aveau de gînd să instaleze un elevator care să ridice grinzile care-i prindeau picioarele. Dar nu puteau face acest lucru pînă nu scoteau o femeie și un băiat despre care se credea că sînt blocaţi în subsol.

— Am trimis să aducă mai multe surse de lumină, spuse gardianul, dar tipii sapă de o jumătate de oră. Unul dintre ei a reușit să se rănească destul de rău.

— Cît mai au pînă ajung la subsol? întrebă Kay.

— O oră, aș zice, poate două.

— Și fata care-i prinsă?

— Da, uitaţi-vă la ea. Pare nevătămată, dar s-ar putea să fie în stare de șoc, nu știu ce să zic. E-acolo. Unul dintre oameni e cu ea și o încurajează.

Îi arătă lui Kay pe unde să meargă. O lăsă pe Mickey să aibă grijă de cel rănit și începu să-și croiască drum spre spatele casei. Călca peste sticlă; o dată o scîndură cedă și se cufundă pînă la șold într-un talmeș-balmeș de tencuială și lemne. Trosnetul scîndurii fu atît de ascuţit, că o auzi pe fată ţipînd.

— Nu-i nimic, totul e bine, spuse cineva blînd.

Kay scutură ușor lanterna și desluși figura unui bărbat care stătea ghemuit pe moloz, la vreo șase metri depărtare. Își ţinea braţele pe genunchi, iar casca îi era dată camaradereşte pe spate; o văzu pe Kay venind și ridică mîna.

— De la ambulanţă? Sîntem aici. Fii atentă la budă, uite.

Arătă spre un obiect din drum, sclipitor, cu o formă ciudată. Îi trebui o clipă să-și dea seama că era un vas de toaletă.

— A sărit în aer și a aterizat intactă, zise omul și-și îndreptă spinarea. Totuși cada s-a spart.

Întinse mîna s-o ajute pe Kay să treacă peste ultima parte a dezastrului; cînd se apropie de el, observă ceva la picioarele lui. La început crezu că e o grămadă de perdele și lenjerie de pat; dar acum, cînd se uită, lenjeria de pat părea că se unduie și se bombează, de parcă ar fi fost umflată de undeva de jos; și apărură un braț și o față albă... la fel de palidă ca toaleta dizlocată. Era fata care fusese prinsă acolo. Era acoperită de un strat de tencuială și îngropată pînă-n talie de o grămadă de grinzi și cărămizi. Se ridică singură, sprijinindu-se în brațe, să se uite la Kay. Aceasta se duse lîngă ea și se ghemui, la fel ca bărbatul.

— Ei, ai dat de belea.

Îi făcu un semn bărbatului, și acesta o luă din loc.

Fata o apucă pe Kay de gleznă.

— Te rog, poți să-mi spui? Vocea îi era în același timp fermă și neînfricată. Tuși. Vin să mă scoată de-aici?

— Da, zise Kay, cît or să poată de repede. Acum trebuie să văd dacă ești bine. Îmi dai voie să-ți iau pulsul? Luă brațul pudrat al fetei. Pulsul era rapid, dar destul de puternic. Bun. Acum, te deranjează dacă mă uit cu lanterna în ochii tăi? O clipă doar.

Își puse degetele pe bărbia fetei să nu-i dea voie să se miște. Fata clipi cu teamă. Colțurile ochilor și marginea pleoapelor păreau roșii pe fața ei pudrată cu praf de tencuială. Pupilele i se strînseră în lumina care le testa. Părea tînără, dar nu atît de tînără pe cît bănuise Kay la început; poate că avea douăzeci și patru sau douăzeci și cinci de ani. Își întoarse capul înainte ca raza lanternei să se coboare și încercă să se uite la locul în care se afla.

— Ce fac? se interesă ea de bărbați.

— Cred că ar mai putea fi oameni, îi spuse Kay, o femeie și-un băiat, blocați în subsolul casei.

— Madeleine și Tony?

— Așa îi cheamă? Sînt prietenii tăi?

— Madeleine este fiica doamnei Finch.

— Doamna Finch?

— Proprietăreasa mea. Ea...

Nu mai adăugă nimic. Kay bănui că doamna Finch era femeia ucisă. Începu să-i pipăie braţele şi umerii.

— Poţi să-mi spui, întrebă ea în timp ce-o palpa, dacă tu crezi că ai putea fi rănită?

— Nu ştiu, zise fata, şi înghiţi şi tuşi din nou.

— Poţi să-ţi mişti picioarele?

— Cred că puteam acum un minut. Nu vreau să încerc pentru că mi-e teamă că toate chestiile alea se vor prăbuşi şi-or să mă zdrobească.

— Îţi simţi tălpile?

— Nu ştiu. Sînt reci. Din pricina frigului, nu-i aşa? Ce-ar mai putea să fie? Nu e ceva mai rău, nu-i aşa?

Începu să tremure. Era îmbrăcată în ceea ce fusese probabil o cămaşă de noapte şi un halat, dar omul de la protecţia antiraid îi pusese o pătură pe umeri să-i fie mai cald. Kay strînse pătura mai mult, apoi căută altceva în jur. Găsi ceva ce semăna cu un prosop de baie, dar era îmbibat în apă şi plin de funingine. Îl aruncă; apoi văzu o pernă: umplutura ei din păr de cal se risipise printr-o gaură din catifeaua învelitorii. O puse lîngă fată, acolo unde credea că marginile ascuţite ale molozului ar putea s-o taie sau s-o apese.

Fata nu băgă de seamă. Se uita încă o dată în jur.

— Ce-i aia? zise ea destul de agitată. Au aprins luminile? Spune-le că nu trebuie!

Sosise un camion, aducînd o singură lampă şi un mic generator, şi oamenii de la descarcerare le montaseră şi le dăduseră drumul. Încercaseră să menţină lumina lămpii scăzută întinzînd o foaie de cort peste ea, dar lumina se strecura prin acel loc. Kay se uită în jur şi văzu destul de clar obiecte care, doar cu un minut în urmă, o nedumeriseră: o masă de călcat cu picioarele rupte, o găleată, o cutioară pe care cineva lipise scoici... Toaleta îşi pierduse strălucirea sidefie şi-şi arăta petele. Pereţii casei ridicîndu-se pe ambele laturi ale mormanului de moloz se dovediră a nu fi pereţi, ci camere deschise, cu paturi, scaune, mese şi şemineuri intacte.

— Spune-le să stingă luminile! zicea fata în continuare, dar şi ea se uita în jur, ca şi Kay – de parcă înţelegea

pentru prima oară natura haosului în care fusese blocată, văzînd poate fragmente ale propriei existențe cotidiene. O! exclamă ea. Oamenii începură să bată cu ciocanul. La fiecare pocnitură se cutremura. Ce fac?

— Trebuie să lucreze rapid, zise Kay. Ar putea să fie benzină sau apă în subsol.

— Benzină sau apă? întrebă fata, de parcă nu înțelegea.

Urmă o altă izbitură și ea se chirci din nou. Probabil că simțea loviturile prin moloz. Începu să plîngă. Își frecă fața, iar praful de tencuială se îngroșă cu lacrimi. Kay îi atinse umărul.

— Te doare?

Fata scutură din cap.

— Nu-mi dau seama. Nu cred. Doar că... Sînt atît de înspăimîntată.

Își acoperi ochii cu palmele și, în cele din urmă, tăcu, rămînînd nemișcată. Cînd își luă mîinile și vorbi, vocea i se schimbase, părînd mai calmă și mai matură.

— Probabil că mă credeți lașă, zise ea.

— Deloc, spuse Kay cu blîndețe.

Fata își șterse ochii și nasul de un colț al păturii. Se strîmbă la gustul de nisip de pe limbă.

— Bănuiesc că nu-mi puteți da o țigară, spuse ea.

— Mi-e teamă că nu se poate, de vreme ce-ar putea fi benzină aici.

— Bineînțeles că nu. O! Oamenii ăia iar dau cu ciocanul. Rămase înțepenită. Kay urmări și ea scena, înțepenind la rîndul ei prin empatie.

— Cred că te doare, spuse ea în cele din urmă. O să vină un doctor. Trebuie să mai reziști încă puțin.

Apoi amîndouă întoarseră capetele. Mickey își croia drum spre ele, iar bocancii ei, ca ai lui Kay, făceau scîndurile să trosnească.

— Ptiu, drace! zise ea cînd văzu toaleta. Apoi desluși figura fetei. Din nou, ptiu, drace! *Ai dat* de naiba.

— O să ne scuzi, îi zise Kay, dacă n-o să ne ridicăm? Se întoarse spre fată. Ea e cea mai bună prietenă a mea, domnișoara Iris Carmichael. Ați văzut ceva vreodată care să nu semene aproape deloc cu un iris? Dac-o să fiți drăguță cu ea, o să vă permită să-i spuneți Mickey.

Fata se uita în sus, clipind. Mickey se ghemui și-i luă mîna, strîngîndu-i degetele.

— Nu-s rupte? Mă bucur s-aud asta. Cum vă descurcați?

— Nu prea bine acum, zise Kay cînd Mickey nu primi nici un răspuns. Dar curînd o să fie mai bine. Vai, dar ce gazdă cumplită sînt! Se întoarse către fată. Nici nu m-am sinchisit să vă-ntreb cum vă cheamă.

— Giniver, spuse fata stînjenită și înghițind cu greu.

— Jennifer?

— Giniver. Helen Giniver, scutură ea din cap.

— Helen Giniver, repetă Kay, de parcă dorea să-l testeze. Doamnă sau domnișoară?

Mickey rîse și adăugă blînd.

— Lasă fata în pace.

— Domnișoară, zise Helen, neînțelegînd despre ce-i vorba.

Kay îi dădu mîna, la fel ca Mickey, și se prezentă. Helen o privi în față, apoi se întoarse spre Mickey.

— Credeam că sînteți băiat, spuse ea, începînd din nou să tușească.

— Toți cred asta, răspunse Mickey. M-am obișnuit. Poftim, bea niște apă.

Adusese un termos. În timp ce Helen bea, Kay căută o etichetă de rănit în buzunarul hainei și completă diverse detalii; prinse eticheta de gulerul lui Helen.

— Uite, ca un colet, vezi?

Apoi ea și Mickey stătură în picioare o clipă și priviră la oamenii care lucrau la demolare.

Li se păru că umblă cu o încetineală înnebunitoare, pentru că era ceva ciudat în felul în care căzuse casa, zise Mickey, și făcea ca treaba să fie mai nebuloasă decît bănuiseră. Dar, în cele din urmă, dădură ciocanele la o parte și fixară frînghiile de o secțiune turtită de zid, și începură să tragă. Peretele fu ridicat și rămase suspendat într-un mod ciudat o secundă, apoi frînghiile îl traseră înapoi și acesta se prăbuși și se sfărîmă, emanînd un alt nor de praf.

În peticul proaspăt eliberat apărură moloz și o îngrămădeală de țevi răsucite; dar un om se repezi spre țevi, luă o cărămidă și bătu de cîteva ori în plumb. Își ridică mîna. Altul strigă tare să se facă liniște. Micul generator fu oprit,

scena se scufundă din nou în întuneric şi totul rămase aşa, nemişcat. Desigur, se auzeau zumzetul avioanelor şi răpăielile mitralierelor din Hyde Park sau de aiurea, dar sunetele astea se auzeau aproape neîncetat de şase luni; le distingeai, îşi dădu seama Kay, aşa cum distingeai uruitul sîngelui în ureche.

Omul cu cărămida spuse ceva prea încet, iar Kay nu înţelese. Mai bătu o dată în ţevi... Apoi, vag şi slab, de sub moloz, se auzi un strigăt, ca un mieunat de pisică.

Kay mai auzise asemenea sunete: stăteai cu sufletul la gură şi te sleiau mai mult decît imaginea unor membre smulse sau trupuri ciuruite. Îi dădeau fiori. Respiră adînc. Locul deveni din nou zgomotos şi se animă, ca şi cum ar fi reacţionat la un şoc electric. Generatorul fu pornit din nou şi lumina se aprinse. Oamenii se mişcau şi lucrau cu un scop diferit.

O maşină se opri, zdruncinîndu-se pe drumul desfundat; pe capotă lucea o cruce albă. Mickey se duse s-o întîmpine. Kay ezită şi se ghemui din nou lîngă Helen.

Helen se sprijinea cu dificultate de moloz. Se încordase să audă şi ea.

— Vocile acelea, spuse ea, erau ale lui Madeleine şi Tony, nu-i aşa? Sînt bine?

— Să sperăm că da.

— O să-şi revină, nu-i aşa? Dar cum poate să le fie? Doamna Finch... Clătină din cap. Am văzut cum au luat-o, înainte să veniţi. Eram în bucătărie. Îşi cerea ochelarii, asta-i tot. I-am zis c-o să urc să-i aduc. Erau pe noptieră, lîngă pat. Îi aveam aici... Îşi ridică mîna şi se uită la palmă, apoi privi în jur, de parcă ar fi fost brusc şocată de ceva. Nu voia să mă duc eu, adăugă. Dorea să se ducă Tony, dorea ca Tony să se ducă.

Vocea începuse să-i tremure. Se uită la Kay cu ochii larg deschişi.

— Ascultaţi, spuse ea brusc. Ascultaţi, v-ar deranja foarte mult dacă v-aş ţine de mînă?

— Să mă deranjeze? zise Kay, mişcată de simplitatea rugăminţii. O, Doamne! V-aş fi oferit-o de la început, dar nu doream să par prea îndrăzneaţă.

Luă degetele lui Helen în mînă și începu să le frece de ale ei, apoi le ridică, suflă peste ele, respiră încet, constant pe buricele degetelor și în palmă.

Helen nu-și dezlipea de la ea ochii încă larg deschiși.

— Sînteți atît de curajoasă, spuse ea. Dumneavoastră și prietena dumneavoastră. Eu n-aș putea să fiu atît de curajoasă.

— Prostii, zise Kay, încă frecîndu-i mîna. E mai bine acum? E mai ușor să fii afară în tot talmeș-balmeșul ăsta decît să stai acasă și să-l asculți.

Degetele lui Helen erau reci și pline de praf, dar palma și vîrfurile erau moi și supuse. Kay le apăsă mai tare, apoi le dădu drumul.

— Uite c-a venit doctorul, zise ea, auzind scîndurile care trosneau. Apropo, chestia aia că-i mai ușor afară e un secret, adăugă ea încet.

Doctorița era o femeie alertă și frumoasă, de vreo patruzeci și cinci de ani, îmbrăcată într-o salopetă de stambă și pe cap avea un turban.

— Salut, zise ea văzînd-o pe Helen, ce-avem aici?

Kay se dădu la o parte cînd femeia se ghemui lîngă Helen. Auzi murmurele și prinse ceva din răspunsurile lui Helen: „Nu... Nu știu... Puțin... Mulțumesc... “.

— Nu-ți poți da seama cît de gravă e situația, spuse doctorița, alăturîndu-se lui Kay și ștergîndu-și praful de pe mîini, pînă nu-i sînt eliberate picioarele. Nu cred că pierde sînge, dar pare destul de febrilă, ceea ce s-ar putea datora durerii. I-am făcut o injecție cu morfină, să nu-și mai frămînte mintea.

Apoi se întinse și se strîmbă.

— Noapte grea? o întrebă Kay.

— S-ar putea spune și-așa. Nouă morți din cauza unui șrapnel, pe Victoria Street, patru dispăruți în Chelsea. Unul aici, presupun? Ni s-a spus că femeia zvîrlită de explozie și băiatul ei or să fie scoși și o să-i examinăm; n-am vreme de pierdut. E un tip cu mîinile smulse, se pare, în Vauxhall.

În timp ce vorbea, omul de la demolări strigă că nu mai e pericol de benzină, și automat băgă mîna în buzunar și scoase un pachet de țigări. Îl deschise și-l întinse.

— Dați-mi două, se poate? zise Kay.

— Ai tupeu.

Kay rîse.

— Prima-i pentru mine, cealaltă-i medicinală. Le aprinse pe amîndouă de la bricheta doctoriţei şi se întoarse spre Helen. Hei, zise ea cu delicateţe, uite ce-am aici.

Puse ţigara între buzele lui Helen, apoi îi duse una dintre mîini s-o susţină, simplu, ca înainte. Ochii lui Helen, îngustaţi din cauza fumului, păreau mai negri, iar vocea i se schimbase din nou.

— Ce amabilă sînteţi, spuse ea.

— Deloc.

— Parcă sînt beată. Oare de ce?

— Din cauza morfinei, cred.

— Ce amabilă a fost doctorița!

— Da, nu-i așa?

— V-ar plăcea să fiţi doctor?

— Nu prea, răspunse Kay. Dar dumneavoastră?

— Ştiu un băiat care asta vrea să fie.

— Da?

— Un băiat de care-am fost îndrăgostită.

— A!

— M-a părăsit pentru o altă fată.

— Ce prostie.

— Acum e în armată. Dumneavoastră nu sînteţi îndrăgostită de nimeni, nu-i aşa?

— Nu, spuse Kay. Cineva e îndrăgostit de mine, de fapt. Mai e şi de mare clasă... Dar ăsta-i un alt secret. Mă gîndesc la morfină. Mă bazez pe faptul că n-o să vă puteţi aminti.

— Dar de ce-i secret?

— I-am promis persoanei că aşa va fi, asta-i tot.

— Dar nu vreţi să-l iubiţi?

— Credeţi c-ar trebui, răspunse Kay zîmbind. Dar nu-i aşa că-i amunzant... că niciodată nu-i iubim pe cei pe care-ar trebui? Nu-mi pot da seama de ce...

— Să nu-mi daţi drumul la mînă, vă rog.

— Niciodată.

— Mi-o ţineţi? N-o simt.

— Uite! Aşa o simţiţi?

— Da, simt. Ţineţi-o aşa, vreţi? Aşa ca acum.

Fumară în tăcere, și Helen păru că ațipește pe dată: țigara se consuma uitată în mîna ei, iar Kay i-o luă blînd dintre degete și fumă jumătatea rămasă. Demolarea continua. Din cînd în cînd, bîzîitul avioanelor și bufniturile șrapnelelor creșteau; cerul era brăzdat de lumini spectaculoase, verzi, roșii și limbi de foc care se rostogoleau. Uneori Mickey venea să stea lîngă Kay și să caște. De două, trei ori, Helen se agită, murmură sau vorbi destul de clar:

— Ești acolo? Nu te văd. Unde ești?

— Aici sînt, răspundea Kay de fiecare dată, și-i strîngea mîna mai tare.

— O să fie a ta pe viață, zise Mickey.

În cele din urmă, demolările scoaseră la iveală o scară căzută, și cînd aceasta fu ridicată de un troliu, femeia și băiatul fură găsiți aproape neatinși. Băiatul ieși primul – la început cu capul, așa cum probabil ieșise din pîntecele mamei, dar rigid, uscat, plin de praf, cu păr de om bătrîn. El și maică-sa stăteau aproape copleșiți.

— Unde-i mama? o auzi Kay pe femeie. Mickey se duse la ei cu pături, iar Kay se ridică în picioare.

Helen o simți cum se mișcă și întinse mîna după ea.

— Ce s-a-ntîmplat?

— Madeleine și Tony au fost scoși.

— Sînt bine?

— Așa se pare. Îi vedeți? Acum oamenii or să vină să vă elibereze pe dumneavoastră.

— Nu mă părăsiți, zise Helen clătinînd capul. Vă rog!

— Trebuie să plec.

— Vă rog, nu plecați.

— Trebuie să mă duc, să vină oamenii să vă scoată de aici.

— Mi-e frică.

— Trebuie să-i duc pe femeie și copil la spital.

— Prietena dumneavoastră o poate face, nu-i așa?

Kay rîse.

— Ei, haideți, și să mă zboare de la serviciu?

Puse mîna pe capul lui Helen pentru a îndepărta de pe frunte părul plin de praf. Gestul era unul neatent, dar cînd văzu expresia tensionată a lui Helen – ochii mari și

întunecați deasupra obrajilor acoperiți de tencuială albă, ezită.

— Așteptați o clipă, zise ea. Trebuie să arătați cît mai bine pentru cei de la descarcerare.

Alergă la Mickey și se întoarse la Helen cu termosul cu apă. Căută și-și scoase batista și o umezi, și începu să șteargă foarte delicat praful de pe fața lui Helen. Începu de la frunte și continuă spre bărbie.

— Închideți ochii, murmură ea. Scutură genele lui Helen și apoi micile cute de lîngă nas, porțiunea de deasupra buzei, colțurile gurii, obrajii și bărbia.

— Kay! strigă Mickey.

— Bine! Vin!

Praful se risipi. Pielea de desubt era rozalie, proaspătă și uluitor de netedă. Kay șterse în continuare, apoi duse mîna sub bărbia lui Helen și-i susținu fața în palmă... nedorind să-i dea drumul, de fapt; o privea cu o anumită stupoare, nevenindu-i să creadă că ceva atît de proaspăt și neatins putea ieși din haosul atotstăpînitor.

Mulţumiri

Mulţumiri lui Lennie Goodings şi celor de la Little, Brown Book Group, Marea Britanie, lui Julie Grau şi celor de la Penguin Group, lui Judith Murray şi tuturor celor de la Greene & Heaton Ltd., şi nepreţuitei Sally O-J.

Mulţumiri lui Hirăni Himona, Sarah Plescia, Alison Oram, Liz Woodcraft, Amy Rubin, Fidelis Morgan, Val Bond, Betty Saunders, Robyn Vinten, Bridget Ibbs, Ron Waters, Mary Waters, Caroline Halliday, Mary Garner, Trudie Sacker, Vicky Wharton, Betty Vaughan, Jennifer Vaughan, Pamela Pearce, Roger Haworth şi Lesley Hall; lui Terry Spurr de la Muzeul Serviciului de Ambulanţă din Londra, lui Christine Goode şi Chani Jones de la Price's Candles Ltd, Jan Pimblett şi personalului de la Arhivele Metropolitane din Londra, personalului de la Arhiva Muzeului Imperial de Război, personalului de la Centrul de Arhive din Westminster, personalului de la Studiile Locale Camden şi Centrul de Arhive; şi tuturor acelora cu care am discutat despre anii '40 în ultimii patru ani –în special celor care mi-au dat sfaturi şi idei despre lenjeria de damă, dispozitivele de iluminat şi pijamalele de mătase.

Mulţumiri Martinei Cole pentru oferta ei generoasă de a-i include numele în acest roman la o licitaţie în beneficiul Fundaţiei Medicale pentru Îngrijirea Victimelor Torturii, şi pentru că mi-a permis să-i folosesc numele abreviat.

Mi-am luat ideile şi m-am inspirat pentru romanul *Veghea* din multe surse, inclusiv romane şi filme din anii '40, fotografii, hărţi, jurnale, corespondenţă şi relatări moderne ale vieţii cotidiene din timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Printre operele pe care le-am considerat extrem de utile se numără: Verily Anderson, *Spam Tomorrow* (Londra, 1956); Peter Baker, *Time Out of Life* (Londra, 1961); George Beardmore, *Civilians at War: Journals 1938-1946* (Londra, 1984); Barbara Bell, *Just Take Your Frock*

Off: A Lesbian Life (Brighton, 1999); A.S.G. Butler, *Recording Ruin* (Londra, 1942); Gerald Fancourt Clayton, *The Wall is Strong: The Life of a Prison Governor* (Londra, 1958); Diana Cooper, *Trumpets from the Steep* (Londra, 1960); Rupert Croft Cooke, *The Verdict of You All* (Londra, 1955); Michael De-la-Noy, *Denton Welch: The Making of a Writer* (Harmondsworth, 1984); Mary Baker Eddy, *Science and Health: With Key to the Scriptures* (Boston, 1906); Jill Gardiner, *From the Closet to the Screen: Women at the Gateways Club, 1945-85* (Londra, 2003); Pete Grafton, *You, You & You!: The People Out of Step with World War II* (Londra, 1981); Jenny Hartley (ed.), *Hearts Undefeated: Women's Writing of the Second World War* (Londra, 1994); Jenny Hartley (ed.), *Millions Like Us: British Women's Fiction of the Second World War* (Londra, 1997); Anthony Heckstall-Smith, *Eighteen Months* (Londra, 1954); Vere Hodgson, *Few Eggs and No Oranges: A Diary Showing How Unimportant People in London and Birmingham Lived Throughout the War Years 1940-1945* (Londra, 1999); Elizabeth Jane Howard, *Slipstream: A Memoir* (Londra, 2002); Audrey Johnson, *Do March in Step Girls: A Wren's Story* (Sandford, North Somerset, 1997); Edward Ancel Kimball, *Lectures and Articles on Christian Science* (Chesterton, Indiana, 1921); Henrietta Frances Lord, *Christian Science Healing* (Londra, 1888); Raynes Minns, *Bombers and Mash: The Domestic Front 1939-45* (Londra, 1980); Barbara Nixon, *Raiders Overhead* (Londra, 1943); Frank Norman, *Bang to Rights: An Account of Prison Life* (Londra, 1958); Patrick O'Hara, *I Got No Brother* (Londra, 1967); Frances Partridge, *A Pacifist's War* (Londra, 1978); Phyllis Pearsall, *Women at War* (Aldershot, 1990); Colin Perry, *Boy in the Blitz* (Londra, 1972); Philip Priestley, *Jail Journeys: The English Prison Experience Since 1918* (Londra, 1989); Barbara Pym, *A Very Private Eye: The Diaries, Letters and Notebooks of Barbara Pym*, ed. Hazel Holt and Hilary Pym (Londra, 1984); Angela Raby, *The Forgotten Service: Auxiliary Ambulance Station 39, Weymouth Mews* (Londra, 1999); Julian Maclaren Ross, *Memoirs of the Forties* (Londra, 1965); Dorothy Sheridan (ed.), *Wartime Women: A Mass-Observation Anthology 1937-45*, (Londra, 2000); Nerina Shute, *We Mixed Our Drinks: The Story of a Generation* (Londra, 1945); Clifford Simmons (ed.), *The Objectors* (Londra, 1965); Maureen Waller, *London 1945: Life in the Debris of War* (Londra, 2004); Denton Welch, *The Journals of Denton Welch*, ed. Michael De-la-Noy (Londra, 1984); Maureen Wells, *Entertaining Eric: Letters From the Home Front 1941-44* (Londra, 1988); Peter Wildeblood, *Against the Law* (Londra, 1955); Joan Wyndham, *Love Lessons: A Wartime Diary* (Londra, 1985); Joan Wyndham, *Love is Blue: A Wartime Diary* (Londra, 1986).

Ultimele apariții în colecția „Biblioteca Polirom“:

Kobo Abe – *Bărbatul-cutie*
Miguel de Unamuno – *Ceață*
Günter Grass – *Decojind ceapa*
Melania G. Mazzucco – *O zi perfectă*
Uzodinma Iweala – *Fiarele n-au patrie*
Ryū Murakami – *Ecstasy*
John O'Brien – *Leaving Las Vegas*
John Cheever – *Totul pare un paradis*
Bernhard Schlink – *Întoarcerea acasă*
Kiran Desai – *Moștenitoarea tărîmului pierdut*

În pregătire:

Iris Murdoch – *Capul retezat*
Saša Stanišić – *Cum repară soldatul gramofonul*
Ian McEwan – *Pe plaja Chesil*

www.polirom.ro

Redactor: Ioana Filat
Coperta: Carmen Parii
Tehnoredactor: Daniel Scurtu

Bun de tipar: octombrie 2007. Apărut: 2007
Editura Polirom, B-dul Carol I nr. 4 • P.O. Box 266
700506, Iaşi, Tel. & Fax: (0232) 21.41.00; (0232) 21.41.11;
(0232)21.74.40 (difuzare); E-mail: office@polirom.ro
Bucureşti, B-dul I.C. Brătianu nr. 6, et. 7, ap. 33,
O.P. 37 • P.O. Box 1-728, 030174
Tel.: (021) 313.89.78; E-mail: office.bucuresti@polirom.ro

Tipografia S.C. PRINT MULTICOLOR S.R.L. Iaşi
str. Bucium nr. 34, Iaşi, 700265
Tel.: 0232-211225, 236388; Fax: 0232-211252

Valoarea timbrului literar este de 2% din preţul
de vânzare şi se adaugă acestuia. Sumele se virează
la Uniunea Scriitorilor din România,
Nr. RO44RNCB5101000001710001 BCR-UNIREA

B
BIBLIOTECA POLIROM
PROZA XXI

Roman nominalizat la Booker Prize 2006

„Tandră, tragică şi minunat de profundă, ***Veghea*** este o capodoperă care îşi înscrie definitiv autoarea pe lista celor mai buni scriitori ai momentului."

Independent on Sunday

„Sarah Waters ne poartă înapoi în timp şi în trecutul personajelor sale, asemenea unui arheolog ce caută să reconstituie o epocă apusă. Şi face asta cu atîta farmec şi măiestrie, iar tensiunea creată de aceste dezvăluiri treptate este atît de puternică, încît cartea ei se citeşte cu aceeaşi nerăbdare cu care aşteptăm deznodămîntul unui roman poliţist."

Spectator

„***Veghea*** nu este un simplu roman de război, ci o carte care abordează, cu inteligenţă, farmec şi înţelegere, o problematică importantă şi extrem de actuală."

London Review of Books

recomandare
tabu
cea mai curajoasă revistă de femei

www.polirom.ro

POLIROM